DİJİTAL KÜTÜPHANE KANALI

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

https://rantey.org

Yedek ve Duyuru Kanallarımız
Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

• Telegram: https://t.me/birkitapbir

• WhatsApp Kanalımız : https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4IvMoc0Y

Ny.
Ozlem

F. LOUISA BARCLAY

Yüreğim Seni Çok Sevdi

6,90

PANAMA

F. LOUISA BARCLAY

Yüreğim Seni Çok Sevdi

Jane Champion, zengin ve bağımsız bir İngiliz asilzadesi olmakla birlikte bir o kadar çirkin ve gösterişsiz bir kadındır. Garth ise genç, yakışıklı ve güzel olan her şeye aşık bir ressamdır. Zaman zaman Meldrum Düşesi olan teyzesinin malikanesinde kalan Jane, ortak dostlar vasıtasıyla katıldığı bir partide Garth ile karşılaşır. Sakin bir şekilde devam eden partide Jane'in vermiş olduğu kısa süreli konser Garth'ın, Jane'in içinde barındırdığı güzelliği görmesine ve ona deliler gibi aşık olmasına neden olur. Bir süre sonra Garth artık dayanamaz, Jane'e olan duygularını açıklar ve ona evlenme teklif eder. Fakat Garth'ın kuralları hiçe sayan yaşam tarzı ve yakışıklılığı karşısında Jane'in gösterişsiz ve çirkin biri olmasından dolayı kendine olan güvensizliği bu teklifi reddetmesine neden olur. Korkaklığın ve kendine olan güvensizliğin ağır yükü altında ezilen Jane'in psikolojisi alt üst olur ve yaşadığı travmadan kurtulmak umuduyla dünya turuna çıkmaya karar verir. Yıllar sonra verdiği karardan pişman olan Jane, Garth'ı bulup ondan af dilemek ister ama Garth, geçirdiği bir kaza sonucu gözlerini kaybetmiştir ve artık hiçbir şey eskisi gibi olmayacaktır.

Ny. Ozlem

/panamayayincilik
ISBN 978-6054-401-82-6
9 786054 401826
www.panamayayincilik.com

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Yüreğim Seni Çok Sevdi

F. Louisa Barclay

Düzenleyen: ÖZLEMM
TARAYAN : TÜRKANN

Panama

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Yüreğim Seni Çok Sevdi
F. Louisa Barclay

Özgün Adı
Rosemary

Çevirmen
Zeynep Türker

Kapak Tasarım
Ali İmren

Redaksiyon
Şule Aydın

Birinci Baskı: Haziran 2012
ISBN: 978-605-4401-82-6

Baskı-Cilt
Sözkesen Ofset
Telefon: (0.312) 395 21 10
Sertifika No: 13268

Bu kitabın yayın hakları
Panama Basın Yayın Dağıtım'a aittir.
Yayıncının izni olmaksızın çoğaltılamaz,
kaynak göstermek suretiyle alıntı yapılabilir.

PANAMA YAYINCILIK
Dr. Mediha Eldem Sk. No: 60/2
Kızılay/ANKARA
Tel&Fax: (0.312) 432 14 89
Sertifika No: 18439
e-mail: info@panamayayincilik.com
www.panamayayincilik.com

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Yüreğim Seni Çok Sevdi

F. Louisa Barclay

Çevirmen: Zeynep Türker

Panama

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

BÖLÜM 1

Overdene'nin parkı ve bahçelerinin üzerine İngiltere yazlarının öğleden sonraki o huzur dolu sakinliği çökmüştü. Çimenlerin üzerini kıpırdayan güneş ışınları, uzayan gölgeler içinde bir sessizlik kaplıyor, dinlendirici bir serinlik müjdesi de heybetli sedir ağacının gölgesini arzulanacak bir yer haline getiriyordu.

Eski taş ev, o sağlam, som, sade yapısıyla, içeride sınırsız bir genişlik, rahatlık bulunduğu hissini uyandırıyordu. O güzelim sarmaşıkla manolya ağaçları, çıplak duvarlara tırmanan, yılların asma dalları da, evin dış çirkinliğini kapatıyordu. Bunlar şimdi onu tatlı bir yeşil örtüyle, iri beyaz çiçeklerle, mor çiçeklerden bir demetle kaplamıştı.

Evin önünde boydan boya uzanan teras, bir uçta limonluk, öbür uçta kuş yuvası vardı. Yüksek, beyaz, aralıklı basamakları çimenliğin yumuşacık, ıslak yeşilliğine iniyordu. Az ötede geniş bir park yer alıyordu. Kahverengi, ürkek bir ceylanm sık sık aralarında dolaştığı küme küme yaşlı ağaçlar; ağaçların arasından, ara sıra görünen, dar bir gümüş kurdeleye benzeyen yüksek otlar, düğünçiçekleri, koca koca sarıpapatyalar arasından süzülerek akan nehir...

Güneş saati dördü gösteriyordu.

Kuşların susma vaktiydi. Usul usul oynayan yapraklar arasında ne bir şarkı duyuluyordu, ne cilveli bir cıvıltı, ne de neşeli bir şakıma. Havadaki durgunluk, sessizlik boğucu olmaya başlıyordu artık. Manzaranın tek renkli, tek canlı noktası, sedir ağacının dibindeki tüneğinde uyuyan büyük, kıpkırmızı papağandı.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Sonunda açılan bir kapının gürültüsü duyuldu. Oldukça garip, ama hoş görünüşlü ihtiyar bir kadın terasa çıktı, sağ uca doğru yürüdü, gül bahçesine girip gözden kayboldu. Meldrum Düşesi güllerini toplamaya gelmişti.

Başında eski, hasır bir şapka vardı. Bu Victoria Devri başlarında "mantar biçimi" diye tanınan şapkalarındandı. Bu şapka siyah kurdelelerle şişman çenesinin altından bağlanmıştı. Sırtında kahverengi, Hollanda kumaşından yapılma bol keten bir ceket, kısacık balıksırtı bir etek, ellerinde çok eski eldivenlerle tuttuğu koca bir makas ve tahta bir sepet vardı.

Şakacı bir adam şöyle demişti bir keresinde.

"Düşes Hanımefendi'ye bahçesinden, ya da tavuklarını beslemekten dönerken rastlarsanız, üstelik de o sırada kendinizi cömert biri olarak görüyorsanız, hemen çıkarıp eline üç-beş kuruş sıkıştırırsınız. Ne var ki, böyle yapıp da Hanımefendi'nin dikkatini, bakışlarını üzerinize çektiniz mi, Kraliçe Elizabeth çamurlu yoldan geçsin diye pelerinini yola seren Sir Walter Raleigh gibi yapsanız bile nafiledir. Tek çıkar yol, çamurların içine gömülüp, Düşes'in pabuçlarıyla sizi ezip geçmelerine boyun eğmek olacaktır. Bu işi de Düşes'in büyük bir hoşnutlukla, incelikle yapacağmdan şüpheniz olmasın hiç. Daha sonra da büyük bir içtenlikle özürlerinizi kabul edecek, başından geçenleri anlattığında, çıkarıp göstermek üzere üç-beş kuruşunuzu da dikkatle saklayacaktır."

Düşes yalnız başına yaşardı. Ne akrabalarının, ne de eşinin dostunun sürekli yanında bulunarak, ona sahte gülümsemeler fırlatmalarına, parası peşin ödenmiş yapmacık övgülerine gereksinim duyardı. Hiç durmadan azarlayıp hakaretler ettiği soluk, silik bir kişiliği olan kızı evlenmişti. Taparcasına sevdiği, şımartmaktan kendini alamadığı yakışıklı oğlu ise vakitsiz ölmüştü. Beşinci Meldrum Dükü olan kocası Thomas'tan bile önce. Dük, hiç beklenmedik bir anda, bu dünyadan göçüp gitmişti. Düşes'in sık sık tekrarladığı gibi de, pek uygun bir sona kavuşmuştu. Altmış ikinci yaş gününde, sarı renkli av ceketi, görkemli av şapkası, kırmızı keten av pantolonu içerisinde,

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

insafsızca kırbaçlayarak bir engelin üzerinden atlatmaya çalıştığı atı çitten geçmemekte inat edince, Dük Thomas, şalgam tarlasına doğru uçmuş, sonra baş üstü yere çakılmış ve bir daha da konuşamamıştı.

Bu ateşli, gürültülü yaşantının aniden kesilmesi Düşes'in çevresinde kesin bir değişikliğe yol açmıştı. O güne kadar Düşeş, kocasının çok değer verdiği, evini doldurmaktan hoşlandığı gürültücü, neşeli arkadaşlarına büyük bir sabır göstermişti. Kendi arkadaşlarından sadece Thomas'ın halinden anlayanları çağırmaya mecbur kalmıştı. Ama o zamanlar bile Düşes kendi dost toplantılarını pek sevmezdi. Kalabalığın içinde tuhaf, kaba bir pırlanta gibi parıldadığı zaman da hareketlerinde bir sertlik, başkalarının duygularına karşı umursamazlık vardı. Yalnız, elbette ki soylu, yaşlı hanımlarda hiç de görülmeyen bir davranış değildi bu. Düşes tam bir hanımefendiydi. Önemli zamanlarda, en doğru sözü en doğru zamanda onun söylediğine, en doğru davranışı onun yaptığına inanılırdı. Rahmetli Dük'ün konuşması hararetli, küfürlü, davranışları ise terbiyesizceydi. Bu yüzden adamı türbeye, dedelerinin yanına defnettiklerinde, Düşes, alışılmamış sessizliği bozarak "Ah! Zavallı Dük!" dedi. "Sessizlikten öylesine hoşlanınazdı ki, şimdi onun burada olmadığını düşündükçe rahatlıyorum."

Düşes bundan sonra etrafına bakınmış, Overdene'in güzelliğini, parıltısını, sağladığı imkânları kavramaya başlamıştı.

İlk zamanlar bahçesiyle uğraşarak, bir kuşluk yaparak, çevresine her türlü kuşu, hayvanı toplayarak kendini avutmaya çalıştı. Uzun zamandır hiç kimseye göstermediği sevgiyi, şefkati bu hayvanlara verdi. Bütün vaktini onlarla geçirmeye başladı. Fakat bir müddet sonra, doğuştan iyi bir ev sahibesi oluşu, misafirperverliği, diğer insanların zayıf noktalarını bulup eğlenmekten hoşlanması, kendi tuhaf davranışlarını ortaya sermekten garip bir tat alışı Overdene'de çok sık aralıklarla toplantılar düzenlemesine yol açtı. Çok geçmeden Overdene, birbirinden değişik güzel eğlenceleri kendinde toplayan bir "Eğlence Salonu" haline geldi.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Bu toplantılarda, karşılaşmayı en çok istediğiniz insanlarla karşılaşır, boş zamanlarınızı en güzel biçimde değerlendirebilirdiniz. Ömrünüzde tatmadığınız en güzel yemekleri yer, konukluğunuzun tadını çıkarabilirdiniz.

Overdene iyi bir yaz mevsimi geçirmek, zorlu kış günlerini eğlenceye çevirmek için seçilebilecek en uygun yerdi. Üstelik hiçbir zaman canınız sıkılmaz, istediğiniz gibi gelebilir, istediğiniz gibi gidebilirdiniz. Herkes, her şeyde nefis bir hardal tadı, yani Düşes'in ne zaman ne yapacağını, ne söyleyeceğini bilememenin iştah açıcı biber gibi tadını bulurdu.

Düşes, toplantılarını kendi kafasına göre üç sınıfa ayırmıştı. "Tuhaflıklar Toplantısı", "Basit İnsanlar Toplantısı", "En İyi Toplantılar."

Düşes, alışılmışın dışında uzun bir şekerleme yaptıktan sonra, kendi deyimiyle "bahçe kılığına" girmiş, gül kesmeye çıkmıştı. Bu güzelim Temmuz günü de, "En İyi Toplantılar"dan birine sahne olacaktı.

Terastan geçip gül bahçesine açılan demir kapının önündeyken, kırmızı papağan Tommy, bir gözünü açıp ona baktı, Düşes kapıdan geçerken gürültülü bir öpücük yolladı, sonra kendi kendine güldü, yeniden uykuya daldı.

Tommy, Düşes'in sevdiği bütün hayvanlar arasında en gözde olandı. Soylu kadının hastalık halini almış olan duygusallık konusunda gösterdiği tek zayıflığı simgeliyordu. Dük'ün ölümünden sonra, etraftaki erkeklerin ona hiç değişmeyen bir nezaketle seslenmeleri onu umutsuzluk derecesinde canını sıkmıştı. Uşaklardan biri kızıp homurdansa, ya da papaz ona hiç hoş olmayan bir söz söylese, kadıncağızın neşesi yerine gelecekti. Ama ne var ki böyle bir şey olmuyordu; o da bu sebepten sürekli üzüntü içinde kalıyordu.

Derken günün birinde, beş yüz kelimeden fazla bildiği, çok konuşkan olduğu garanti edilen, ödüllere yaraşır satılık bir papağan ilanını gördü. Hemen şehre inip, soluğu kuşçuda aldı. Papağanın söylediği birkaç kelimeyi, söyleyiş biçimini

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

duyar duymaz hayvanı satın almış ve doğruca Overdene'e getirmişti.

İlk gece Tommy, yeni, şatafatlı tüneğinde huysuz, suratı asılmış bir ifadeyle otururken, bildiği beş yüz kelimeden bir tanesini bile söylememişti. Hâlbuki Düşes, bütün geceyi salonda onu konuşturabilmek için akla gelebilecek her yere oturmakla geçirmişti. Önce papağanın yakınına oturdu. Sonra uzak bir köşeye çekildi. Bir ara paravanın en arkasında ki koltuğa oturdu; papağana hiç aldırış etmiyormuş gibi kitap okudu. O da işe yaramayınca, büyük bir dikkatle kuşun yüzüne baktı. Bütün bu uğraşlara rağmen, Düşes'in her ortaya çıkışında Tommy gürültüyle dilini şaklatıyor veya kuşkuyla salondan geçen uşağı, sinirli hizmetçileri öpücük yağmuruna tutuyor, ardından karnından kahkahalar atıyordu. Düşes, çaresizlik içinde, fısıltıyla, Tommy'ye dükkânda söylediklerini hatırlatmaya çalışmıştı. Fakat Tommy ona yalnızca göz kırpmış, pençesiyle gagasını örtmüştü. Düşes yine de kuşun utançtan kıpkırmızı olmuş gibi duran rengine bakarak keyiflenmiş, yatmaya giderken de yaptığı alışverişten ne bir pişmanlık ne de üzüntü duymuştu.

Ertesi sabah salon süpüren hizmetçi kız, mektupları ayıran hizmetkâr, kahvaltı gongunu çalan uşak rahat bir gece geçirmenin Tommy'nin diline, kelime hazinesine çok iyi geldiğini hemen anladılar. Gonkdan on beş dakika sonra, salına salına merdivenlerden inen Düşes'i gören Tommy, öfkeyle kanatlarını çırparak, avazı çıktığı kadar bağırmıştı.

"Buraya bak, moruk! Hadisene!"

Düşes sofraya oturduğunda aylardır unuttuğu bir neşe içindeydi.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

BÖLÜM 2

Düşes'in Overdene'de yaşayan tek akrabası Sayın Jane Champion'du. Bu, Jane'in canı istediği zaman Portland Malikânesine gelebilmesi, istediği kadar oturması, yine canı istediği zaman ayrılabilmesi anlamına geliyordu. Bu işi davetsiz yapabilecek tek kişi olan Jane, bir zamanlar vasisi de olan Düşes'in yeğeniydi. Babası ölüp de, Norfolk'taki evlerinde geçirdiği yalnızlık dolu genç kızlık hayatı sona erince, belki de büyük bir memnuniyetle Düşes'in kızının yerini alabilirdi. Ama Düşes, bir kızı olmasını istemiyordu. Hele hele de sabit fikirleri olan, sağlam iradeli, vücudu biçimli ama yüzü basit bir kız evlat ona hiç de arzulanacak bir kazanç gibi gelmiyordu. Bu yüzden, Jane'e istediği zaman gelebileceği, istediği kadar kalabileceği, fakat öbür konuklardan bir ayrıcalığı olamayacağı açıkça belli edilmişti. Bu demek oluyor ki Jane gelip gitmekte serbestti ama öteki konuklardan sorumlu tutulmayacağı da kendisine anlatılmıştı. Düşes, toplantılarını kendi usulüne göre düzenlemeyi daha uygun bulurdu.

Jane Champion otuz yaşmdaydı. Bir zamanlar dış görünüşün içsel derinliklerine inebilen birisi onu şöyle anlatmıştı.

"Güzellikten yoksun basit bir kabuk içerisinde, kusursuz güzellikte bir kadın."

Şimdiye kadar hiçbir erkek de, o kabuğun altındaki kusursuzluğa erişip kadını görememişti daha. Gözü bir şey görmeyen bir âşık için yeryüzünü bir cennet bahçesi yapabilirdi Jane. Böylesine gözü görmeyen bir âşık, onun alımsız olan yüzünü, iri yapılı vücudunu göremediğinden, onu daha çok yakınma çekebilir; onun bir kadın olarak mükemmelliğini vermeye ha-

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

zır olduğu derin şefkatini tadabilir, aşkının sığınağındaki kutsanmış rahatlığı, ne denli halden anlar olabileceğini duyardı. Onu elde etmenin, onunla evlenmenin anlatılamayacak kadar büyük sevincini de tadabilirdi.

Fakat Jane'in karşısına şimdiye kadar böylesine uzak görüşlü bir kör adam çıkmamıştı. Jane, en baştaki yeri eşsiz bir üstünlükle, mükemmellikle doldurabileceği durumlarda, her zaman ikinci derecede kalmak onun alnının yazısı gibiydi.

Birçok düğünde nedimelik yapmıştı. Fakat o düğünlerde ki gelinler, Jane'de böylesine bollukla bulunan, eşsiz yeteneklerinin pek azına sahip, yapma güzellerdi.

Arkadaşlarının çocuklarına isim anneliği yapmıştı. Oysa onun anneliği harikulade, tapınılmaya layık bir şey olurdu.

İnsanı büyüleyen bir sesi vardı ama yüzü böylesine nefis bir hazinenin varlığını gizlerdi. Piyanoda çok iyi eşlik ettiğinden, diğerleri şarkı söylerken bu işi onun yapmasını isterlerdi."

Kısacası, tüm hayatı boyunca Jane hep ikinci sırada yer almıştı, hem de hiç yakınmadan. Herhangi birisi için birinci sırada gelmenin ne demek olduğunu bilememişti. Annesini daha çok küçükken kaybettiği için, anne sevgisi ve şefkatinin ne demek olduğuna dair en küçük bir iz, bir hatıra bile tanımıyordu. Çoğu zaman hiç tatmadığı bu sevgiyi, şefkati kendi kendine hayal etmeye çalışırdı.

Annesinin vefatından kısa bir süre sonra işine son verilen, çok sadık, hanımına yürekten bağlı bir kadın olan oda hizmetçisi Sarah, on yıl kadar sonra, yolu oralara düşünce, kendisini hatırlayabilecek birini bulmak ümidiyle malikâneye gelmişti.

Akşam beş çayından sonra, Jane'in Alman asıllı dadısı da, kâhya kadın Bayan Jebb de ortadan çekilince, vaktiyle pek sevgili hanımıyla birlikte, yüreklerinden kopup gelen derin bir sevgiyle sevip baktıkları "bebeciğin" anılarıyla dolu olarak okul odasına çıkmıştı.

Okul odasında bebecik yerine uzun boylu, güzellikten çok uzak bir kız bulmuştu. Kız, açık sözlü, oldukça samimiydi

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

ve daha çok bir oğlan çocuğunu andırıyordu. İyi kalpli Sarah sonradan, "Karşısındaki konuşurken onun aklını okur gibi bir hali var," diye anlatmıştı. Bu yüzden de, biraz önce kâhya kadının odasında içinden geldiği gibi davranmışken, şimdi anılarını rahatça ortaya dökememişti. Sevgili hanımıyla bu kutsal duvar kâğıdını nasıl seçtiklerini, sevgili bebeciğin gülleri fark edip elini onlara doğru uzatınca, hanımının nasıl sevindiğini gözleri dolarak anlatmış, "İsterseniz, o gün hangi gül demetini seçtiğinizi gösterebilirim küçük hanım," demişti.

Sarah ziyaretini bitirinceye kadar, Jane, aklından, hayalinden bile geçirmeye cesaret edemeyeceği pek çok şey daha öğrenmişti. Bunların arasında, annesinin o küçükken ellerini nasıl öpücüklere boğduğu da vardı.

"Ah, kaç kere küçükhanımcığım, kaç kere!.. Minnacık gül goncası derdi sizin ellerinize!"

Etrafındakilerden sevgi, anlayış gösterisi görmeye pek de alışık olmayan çocuk çirkin sayılabilecek esmer ellerine bakmış, gülmüştü. Gerçekte boğazında düğümlenen, göz kapaklarının altında biriken gözyaşlarından utanmıştı. Böylece Sarah, Bayan Jane'in kalpsiz bir kız olarak büyüdüğü düşüncesiyle evden ayrılmıştı. Fakat Jane'in eğitmeni de, Jebbie de sık sık şikâyet ettikleri o küçük, kirli ellerin o günden sonra neden böylesine temiz tutulduklarını anlayamamışlardı. Yaş gününün gecesinde, küçük yalnız çocuk, karanlıkta hiçbir utanma duygusu olmadan, yorganının altında ellerini öpmüş ve ölmüş annesinin dudaklarının tatlılığım, şefkatini yeniden bedeninde hissetmeyi arzu etmişti.

Sonra ki yıllar da, ergin bir insan olduğunda, ilk yaptığı işlerden biri de, Sarah Matthews'u bulmak, onu yanına almak olmuştu. Verdiği aylık, bu iyi kadının ileride rahatça yaşamasını sağlayacak ölçüdeydi.

Babasını pek az görürdü Jane. Nedense adam kızını bağışlayamamıştı. Hep bir erkek çocuğu istediği halde, kız olduğu için, üstelik de annesinin güzelliği değil, babasının çirkinliğini almış olduğundan, Jane hiçbir zaman gerçek sevgiyi göreme-

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

mişti. İnsanlar çocuklarının gerek karakter, gerek görünüş bakımından kendilerine benzediklerini hesaba katmadan, onlara sinirlenmekten kendilerini alamazlar, bunda da hiçbir haksızlık görmezler.

***

Jane'in çocukluğunun kahramanı, genç kızlık döneminin en yakın arkadaşı, ileriki yıllarında da iyi dostu Deryck Brand'di. Deryck Jane'den on yaş kadar büyüktü. Mahalle kilisesinin papazının tek oğluydu. İkisi çok yakın arkadaş olmalarına rağmen, Jane hiçbir zaman genç adam için en başta gelmediğini bilirdi. Dercyk, tıp fakültesinde öğrenciyken, tatillerde eve geldiği zamanlarda, kafasında annesi de, mesleği de her zaman için bu yalnız kızın görüntüsüne üstün gelirdi. Yalnız, kızın ona olan bağlılığı çok hoşuna gider, güçlü karakteri, herkesten değişik bir iç dünyası oluşu ona ilginç gelirdi. Daha sonra güzel bir kızla evlenmişti. Karısı, bir kadın bir başka kadından ne kadar farklı olabilirse o kadar farklıydı Jane'den. Gene de dostlukları, arkadaşlıkları zamanla derinleşerek, güçlenerek sürüp gitti. Şimdi de Dercyk, mesleğinde hızla en ön saflara doğru yükselirken, çocukluk arkadaşının bu başarısını beğenmesi, gayretlerini, amaçlarını derin bir anlayışla karşılaması onun için son zamanlarda kral tarafından ödüllendirilmesinden bile daha önemliydi.

Jane Champion'un çevresinde onlarca kadın olmasına rağmen, bunların arasında yakın bir arkadaş edinmemişti. Yalnız geçen genç kızlığı, onu kendine de, başkalarına karşı da sonsuz bir açık sözlülükle davranmaya itmişti. Bu yüzden, toplumun birtakım yapmacıklarını, hemcinslerinin güçsüzlüklerini anlamakta, hoş görmekte güçlük çekmişti. Ondan yakın ilgi gören kadınlar -sayıları epey kalabalıktı- onun yanındayken, minnettar bir hayranlık tavrı alırlardı. O yokken, Jane'den söz edildiği zaman da korkakça bir sessizliğe bürünürlerdi.

Jane'in erkek arkadaşlarının sayısı ise epey fazlaydı. Özellikle üniversiteyi yeni bitirmiş gençler arasında epey ya-

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

kın dostu vardı. Bu sevimli gençler kendi annelerine yazmayı hiçbir zaman akıllarından bile geçiremedikleri bir sürü macerayı, üniversitedeki yaramazlıklarını ona tek tek yazarlardı. Aralarında kendisinden, "bizim Jane", "tatlı Jane" ya da "minik Jane" diye söz ettiklerini pekâlâ bilirdi. Fakat sevgilerinin gerçek olduğunu, şakalarının tadında bırakıldığını da gayet iyi anlardı. Buna karşılık kendisi de sevgisinin büyük bir kısmını bu çocuklara verirdi.

Düşes'in güllerini toplamaya gitmiş olduğu sıcak bir yaz günü, uzunca bir zaman kalmak üzere Overdene'ye gelen Jane Champion, epeydir azarlamayı düşündüğü bir gençle golf oynuyordu. Ama oyun esnasında anladı ki, golf meraklısı biri olup da bu oyuna aynı ölçüde düşkün biriyle yolda giderken azarlama işlemine girişemez. Üstelik de bu kişi, golf alanına gidene kadar, geçen oyunda inceden inceye topu nasıl bütün deliklere soktuğunu anlatırsa; dönüşte de, bu sefer ikinizin de topu bütün deliklere nasıl soktuğunuzu ağzı kulaklarına vararak anlatmaya kalkışırsa sözü fırçalama konusuna getirmek gerçekten olanaksızdır.

Bu yüzden, Jane öğleden sonrasını ders verme bakımından boşa gitmiş saydı. Ama o gece, sigara odasında, yakın arkadaşı olan birkaç kişiye oyunu yeni baştan anlatan genç Cathcart şöyle diyordu.

"Bugün bizim Jane bir harikaydı! Bir düşünün, üç atışta yedi sayı yapacak bir vuruş! Bunun sözünü bile etmedi! Bir daha Tou-Tou'ya çiçek falan yollamamaya karar verdim. Böyle bir günde Jane gibi bir hanımefendiyle birlikte golf alanına gidip geldikten sonra, kendimi bir bar kızıyla şampanya içerken düşünemiyorum. Atışları tüfek atışı gibi yapıyor, topu havalandırdığında da sanki kırlangıç uçuyor sanırsınız. Beni üç delik geride bıraktığı halde, sözünü bile etmedi bunun. Tanrı bilir ya, insan onunla tokalaşırken ellerinin temiz olmasını istiyor!"

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

BÖLÜM 3

Güneş saati dört buçuğu gösteriyor, sessizlik saatleri de sona ermiş gibi görünüyordu. Kuşlar cıvıldamaya başlamışlardı. Yakındaki korulukta bir guguk kuşu da durup durup ötüyordu.

Ev birdenbire canlanmıştı. Kapılar bir bir açılıp kapanıyordu. Meldrum'a özgü, çalışanların giydiği morlu, gümüşlü giysileri içinde iki hizmetkâr, ellerinde portatif çay masaları, çabuk çabuk terastan geçip sedir ağacının altına yöneldiler. Daima orada duran meşe ağacından yapılma bahçe masasına ek yapacaklardı. Birisi hemen eve döndü, diğeri ise kar gibi beyaz örtüleri örtmeye başladı.

Bu arada papağan uyanmış, bütün dikkatini uşak üzerinde toplamıştı. Genç hizmetkârın çabuk olayım derken örtüyü otların üstüne düşürdüğünü görünce, baş hizmetkârın sesini taklit ederek; "Dikkat etsene!" diye bağırdı. Genç hizmetkâr öfkeyle; "Kapa çeneni!" derken, elindeki masa örtüsüyle de kuşa hafifçe vurdu. Sonra da korkuyla gül bahçesinden yana baktı. Papağan örtüden kurtulup baş aşağı sallanarak avazı çıktığı kadar; "Tommy çilek istiyor!" diye bağırdı.

Genç hizmetkâr; "Senin canının ne istediğini ben çok iyi biliyorum!" diye hırsla söylendi.

Tommy de, Düşes'in sesini taklit ederek; "Birisi versin şu kuşun istediğini" diye seslendi.

Genç hizmetkâr irkilerek arkasına baktı, sonra da Tommy'ye ağzına geleni söyleyip bir de tokat attı. Adam üst kata çıkarken, kızgınlıktan tüneğinde bir aşağı bir yukarı sıçrayıp duran papağan, düşmanı gözden kaybolana kadar hakaretle, küfürle karışık kahkahalar savurdu.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Masaların üzeri birkaç dakika sonra İngilizlerin akşam çayında bulunması gereken her çeşit yiyecekle donatılmıştı. Büfe vazifesini gören masanın üzerinde ki semaverle çaydanlık ışıl ışıl yanıyordu. Masanın gerisinde evin yaşlı uşağı duruyordu. Pastalar, çörekler, envai çeşit sandviçler, üzerlerine yağ sürülmüş yuvarlak, küçük francalalar, esmer ekmekler yanında, taze toplanmış çilekle tıka basa dolu kâseler beyazlara, gümüş renklerine karşılık canlı bir etki yaratıyordu. Her şey hazırlanınca, yaşlı uşak elini kaldırıp sedir ağacına takılı Çin gonguna vurdu. Gongun yankılar yaparak dağılan sesi dinmeden, bahçenin her bir köşesinden yaklaşan sesler duyulmaya başlamıştı bile.

Düşes'in misafirleri ırmaktan, tenis kortlarından, evden, bahçenin öbür köşelerinden geliyorlardı. Yorgunluk giderici, canlandırıcı çayı, serinletici sedir ağacının gölgesini düşünerek mutlu oluyorlardı. Tenlerini güneşten korumaya çalışan zarif, çekici hanımlar; rahatları uğruna çoktan yüzlerini güneşe feda etmiş, beyazlar içerisinde, süslü güneş şemsiyeleriyle, büyük geniş kenarlı şapkalarıyla kendilerini şimdi de raketlerini sallaya sallaya, son setin tartışmasını yaparak gelen sevimli, güzel kızlar; yüzleri güneşten yanmış, yakışıklı, spor kıyafetleri içinde gülüp konuşan, oyundaki eşlerini öven, kendi başarılarından ise hiç söz etmeyen erkekler.

Bütün bu görüntüler iyi bir ressamın elinden çıkmış bir tabloyu andırıyordu. Ağacın altındaki alçak hasır iskemlelere, yumuşacık çayırlara oturup, canlarının çektiğini yiyip, istedikleri kadar çay, kahve, buzlu içki içtikten sonra, konuşma yeniden canlandı. İçlerinden birisi, "Demek Düşes'in konseri bu gece," diye konuşmaya başladı.

"Keşke şu ağaca Çin fenerleri asıp konseri burada, dışarıda verseler, ne iyi olurdu. İçerisi cehennem gibi sıcak, hem de kalabalık bir yerde nefes almak bile dayanılmaz bir şey olur."

Garth Dalmain; "O yönden hiç kuşkun olmasın," dedi. "Bildiğiniz gibi, sahne düzenlemelerini ben yapacağım. Size söz veriyorum, terasa açılan büyük pencerelerin hepsi sonuna

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

dek açık duracak. Yani dışarıda oturmak isteyenlerin konser salonuna girmelerine gerek kalmayacak. Dışarıya, pencerelerin önüne şezlonglar konacak. Oradan pek fazla bir şey görülemez ama en iyi biçimde dinlenilebilir."

Tenis oynayan kızlardan birisi, "Olmaz!" diye bağırdı. "Eğlencenin bir yarısı da görmektir. Düşes'in sonradan yapacağı taklitleri, dışarıda oturanlar içeride olup bitenleri göremeyecekleri için, hatırlatmaları anlayamayacaklar. Ne kadar sıcak olursa olsun. Sen bana en ön sıradan bir yer ayır."

***

Öğle yemeğinden sonra gelmiş olan Lady Ingleby; "Bu gecenin sürpriz paketi kim?" diye sordu.

Mary Strathern; "Velma!" diye karşılık verdi. "Hafta sonunu geçirmeye geliyormuş; onu aramızda görmek çok güzel olacak, öyle değil mi? Aslına bakarsanız onu Düşes'ten başka kimse buraya getiremezdi. Gerçi Velma'yı da Overdene'den başka bir yer böylesine çekemezdi ya. Konserde tek bir şarkı söyleyecekmiş ama sonradan coşup belki daha fazlasını da söyler. Jane'i kandırıp piyanonun yanına götürelim, o da sanki rastlantıymış gibi, Velma'nm en sevdiği parçaların açılış notalarını çalarsa, o enfes sesi duyabiliriz. Çünkü Velma piyanoda kendine çok iyi eşlik edilirse, hiç dayanamaz."

Overdene'de ki "en iyi toplantıların" pek de müdavimi olmayan genç bir kız, "Bayan Velma'ya niçin sürpriz paketi deniyor?" diye sordu.

Lady Ingleby; "Sevgili yavrum, Düşes'in bir oyunudur bu," dedi. "Bu konserin düzenlenmesindeki amaç, davete katılanları eğlendirmek, bu çevredeki ünlüleri bir bakıma sevindirmektir. Civardaki herkes çağrılır toplantılara. Hiçbirisinden bir gösteri yapması istenmez, ama yörenin ünlülerinden beklenir. Gerçekte bütün programı hazırlayan onlardır, kendi zevklerine göre elbette. Böylelikle kendilerini fevkalade bir iş yapmış sayar, dostlarını, akrabalarını hoşnut ederler, bizi de

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

eğlendirirler. Hele sonradan Düşes yapılanları harfiyen baştan ele alıp taklitlerine başlayınca... Garth! Hatırlar mısın? Hani bir defasında o ağırbaşlı papazın ürkek bir tavırla gülünç şarkı söylemesini taklit etmek için, çay elbisesinin yakasına papazın beyaz yakalığına benzesin diye bir mektup takmıştı. Anlayacağınız üzere, işin sonunda gerçekte, gösterilerin bazıları amatör işi olarak düşünülse de oldukça başarılı sayılabilir. Düşes, bu işin aslında nasıl yapıldığını göstermek için Velma'yı ya da onun ayarında bir sanatçıyı ortaya çıkarır. Ortalığa birdenbire müzik yayılır, seyircilerin sesi soluğu kesilir. Böylece, kendi yaptıklarından pek memnun olan kendini beğenmiş amatörler, yaptıklarının müzik olmadığını, yalnızca gürültü olduğunu anlar, boyunlarını büküp evlerine dönerler. Ama gelecek yıla kalmaz, her şeyi unutmuş olurlar. Yahut yeni, istekli göstericiler onların yerini alırlar. Böylece Düşes'in küçük oyunları da sürer, gider."

Genç Ronald Ingram atıldı.

"Ama Jane bunları hiç onaylamaz. Bu sebeple de oyun başlamadan hemen önce ona bir sonraki ziyaretine kadar buradan ayrılması için talimat verilir. Ne var ki Velma'ya hiç kimse onun gibi eşlik edemeyeceğinden dolayı, bu kez kalması için talimat verildi. Bana sorarsanız bu yıl ki sürpriz paketi her zaman yaptığı etkiyi yapamayacak. Sonrasında gelen eğlence de pek keyifsiz geçecek. Bayan Jane'in Düşes'i bu tür insanı küçük düşüren eğlencelerinden dolayı epey kınadığı bilinir. Etkisi de bir hayli uzun sürer."

Aydınlık yüzlü bir Amerikan kızı elinde altın kaşığı ile Garth Dalmain'in ikram ettiği çilekli dondurmadan almak üzereyken bir saniye kadar duraklayıp, cesaretle, "Sanırım Bayan Champion son derece haklı," dedi. "Bizim kültürümüzde evimize gelen, misafir olan, gösteri yapan konuklara gülmek çok çirkin bir davranış sayılır."

Myra Ingleby; "Sizin memleketinizde Düşesler yoktur ki, yavrucuğum!" dedi.

Amerikalı kız, hiç istifini bozmadan, "Ama size epeyce

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Düşes sağlıyoruz!" dedi. Sonra dondurmasını yemeye devam etti.

Bu sözlerden sonra herkes gülüşmeye başladı, konu en son yapılan bir Anglo-Amerikan evliliğine döndü.

Biraz sonra birisi, "Jane nerede?" diye sordu.

Ronald Ingram; "Billy ile birlikte golf oynuyor," dedi. "Hah! Bakın! İşte geliyorlar!"

Teras boyunca Billy'le hararetli bir konuşmaya dalmış olan Jane'in uzun boyu göründü. Golf sopalarını taşlığa bıraktıktan sonra çimenlikten geçerek ağacın altına geldiler.

Jane'in üzerinde açık kurşuni renkte, çok iyi dikilmiş, balıksırtı bir etek-ceket vardı. Mavili-beyazlı ince saten gömleğinin yakaları, kol ağızları kolalıydı, ipek boyunbağı ile birkaç siyah tüyün süslediği yumuşak fötr şapka kıyafetini tamamlıyordu. Büyük bir gücü, sağlıklı bir vücudu belli eden rahat hareketlerle, bir ahenk içinde yürüyordu. Görünüşü, sedir ağacının altına toplanmış o güzel, zarif kadınlardan öylesine değişikti ki! Buna rağmen bu görünüşte hiç de erkeksi bir hal, erkek tavırları yoktu. Kuvvetli olan her şey erkeksi olmak değildir ancak kendinde gerçekten var olmayan bir güç gösterisinde olan kadın erkeksi görünür. Aksine, Jane Champion öylesine gerçek bir kadındı ki, kesimleri son derece basit, sert biçimli giysiler seçebiliyor ve bunlar da, hiç de alımlı olmayan yüzüne, iri gövdesine son derece yakışıyordu.

Sedir ağacının altında geldiği zaman, oraya toplanmış olanlardan beş, altı erkek hemen yerlerini Jane'e vermek için kalktılar. Genç kadın kendine has doğal davranışıyla kendisine verilen yerlerden birine oturdu.

"Teyzem nerede?" Diye sordu.

"Gol sopalarımızı bırakmak için içeri girdiğimizde zavallı Simmons elinde bir telgrafla her yerde Düşes'i arıyordu."

Myra; "Alıp açsaydın ya," dedi.

"Teyzem kendisine gelen telgrafları başkalarının açmasına izin vermez. Sürpriz etkisi yapan haberleri pek sever. Telgrafların da genellikle şaşkınlık yaratacak haberler getirmesi çok

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

olağandır. Eğer birisi, haberi kendisinde önce öğrenip de ona alıştıra alıştıra açarsa, işin bütün tadı kaçıyormuş."

Gül bahçesinin kapısını oturduğu yerden görebilen Garth Dalmain; "İşte Düşes geliyor," dedi.

Jane; "Sakın telgraftan bahsetmeyin" diye uyardı. "Gelmiş olmasından haberli olmam bile onu hoşnut etmez. Olağanüstü bir şeyin beklenemeyecek kadar sıcak olan böyle bir yaz gününde, hiç umulmadık bir telgrafın yaratacağı zevki bozmak, doğrusu haksızlık olur."

Orada bulunan herkes, başlarını birdenbire çimenlerin üzerinden gelmekte olan Düşes'e döndüler.

Onları bir araya toplayan, böylesine güzel günler geçirmelerini sağlayan, bu nefis yerlerin sahibi, çayını içip, çileklerini yiyerek, tuhaflıklarından söz ettikleri kişi bu yaşlı bayandı işte. Düşes onlara doğru yaklaşınca bütün erkekler ayağa kalktılar, ama yeğenine kalktıkları gibi içtenlikle değil.

Düşes'in kolunda ağzına kadar nefis güllerle dolu bir sepet vardı. Her bir gonca tam zamanında kesilmişti.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

BÖLÜM 4

Düşes sepeti, çileklerle donatılmış masanın ortasına bırakıverdi.

Nefes nefese bir halde, "Evet sevgili dostlarım, herkes bir tane alsın, bu gece hepinizin bir gül taktığını görmek istiyorum. Konser salonu da bir gül bahçesinden farksız olacak. Geceye, "La Fete des Roses-Güller Bayramı," adını vereceğiz.

"Bir fincan çay içer misiniz, Sevgili Düşes? Lütfen alın."

"Hayır, teşekkürler Ronnie. Bu çay en azından yarım saat önce demlendi. Israr etmeyecek kadar beni sevmen gerekirdi. Ayrıca bilirsin ki ben çay içmem. Öğle uykusundan uyanınca bir viski-soda içiyorum, bu da beni akşam yemeğine kadar idare ediyor. Myra'cığım, sizin o ilginç toplantınıza geldiğimi hatırlarsın. İçki içmemek için söz verip "pour encourager les autres[1]" kâğıt imzaladım ama sizin evden çıkar çıkmaz dosdoğru bizim doktora gittim. O da, ihtiyaç duydukça bir şeyler içmem gerektiğine dair bir reçete yazdı. Ben de öğle uykusundan kalktığımda hep bir ihtiyaç duyuyorum. Doğrusunu istersen, Garth, sahne dışında bir erkeğin böyle tablo gibi giyinmesi gerçekten tehlikeli. Böyle açık menekşe rengi gömlek, beyaz pantolon, mor kravat... Büyükannen olsaydım, üstündekileri değiştir diye seni doğru içeri yollardım. Benim gibi ihtiyar bir dulun bile başını döndürebildikten sonra, bu zavallı gencecik kızlar ne yapsın? Garth, benim kırmızı papağanınım resmini ne zaman yapacaksın?"

Yılın Akademi Sergisi'nde ki portreleri sanat dünyasında büyük ilgi uyandıran ve az önce menekşe rengi gömleği

1 Fransızca "Başkalarına cesaret vermek için."

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

acı bir kınamaya uğrayan, o genç ressam, parlak kahverengi gözlerinde neşe dolu pırıltılarla, kollarını başının altına koyup şezlonguna yaslandı.

"Hayır, Sayın Düşes!" diye karşılık verdi. "Bu konuda en derin saygılarımla, beni bu görevden bağışlamanızı dilerim. Bir sanatçının Tommy'nin tüm hal ve davranışlarını, yüzündeki anlamı gereğince yansıtabilmesi için, insanüstü meziyetleri olması gerekir. Hem sonra, resmini yaparken birlikte geçireceğimiz saatler boyunca, bu sevimli kuşun anlatacaklarını dinlemek benim gibi masum, iyi terbiye görmüş, bir gencin ahlakını bozabilir. Ama size ne yapmak istediğimi söyleyeyim Sayın Düşes. Sizin resminizi yapacağım. Fakat başınızdaki bu şapkayla değil! Küçüklüğümden bu yana, çenenin altında siyah kurdeleyle bağlanmış bir şapka gördüğüm zaman fena olurum. Mesela şimdi de, kendimi tutmasam, yüzümü Bayan Champion'ın kucağına gömüp, siz bu şapkayı çıkarıncaya dek tepinerek ağlayabilirim. Geçen gece giydiğiniz Medici yakalı siyah kadife elbisenizle yapacağım resminizi. Başınız yine dantel süslerle, pırlantalarla süslü olacak. Elinizde de, gümüş çerçeveli, kristal, antika bir ayna olacak."

Genç ressam gözlerini kapamış, ahenkli, esrarlı bir sesle yapacağı resmi anlatırken, etrafında toplanan neşeli insanlar dikkat dolu bir sessizlikle onu dinliyorlardı. Garth Dalmain yapacağı veya yapmış olduğu bir resmi anlatırken yanındakiler o resmi görür gibi olurlardı. Ertesi yıl Akademi'ye, ya da Yeni Galeri'ye gittiklerinde, resmi görüp, "Ah, işte orada," derlerdi.

"Sol elinizde ayna olacak, ama aynaya bakmayacaksınız. Çünkü sizin hiçbir zaman aynaya bakmadığınızı hepimiz biliriz. Şu şapkanızı giyip kurdelelerinizi bağlarken -Bayan Champion, elimi tutsanız iyi olacak- çenenizin altında fiyonk yaparken bile aynaya danışmazsınız. Aynayı sol elinizde tutmuş oturur bir haldeyken, dirseğinizi sedef kakmalı, abanoz ağacından doğu işi bir sehpaya dayayacaksınız. Yalnız, aynayı da ters tutacaksınız. Böylece, tam önünüzde duran bir şeyi

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

yansıtacak. Siz de, bu görünmeyen nesneye, yüzünüzde derin bir sevgiyle bakacaksınız. Ben de aynanın içinde, pırıl pırıl renklerle, sizin kırmızı papağanınızın küçük ama kusursuz bir yansımasını çizeceğim. Resme "Yansımalar" adım vereceğiz. Çünkü resimlere modaya uygun isimler koymak gerekir. Günümüzde de, anlatımı çok güç kelimeler kabul görür olduğundan bunu seçeriz. Yok, siz ille de kataloglarda herkesin dikkatini çekecek bir şey isterseniz, Tennyson'dan alınma yirmi satırı da koyabiliriz. Ne de olsa tablo gelecek kuşaklar için de ününü koruyacağından, National Gallery'nin kataloğuna "Düşes, Ayna ve Papağan" adıyla geçecek."

Düşes pek keyifli bir ifadeyle "Bravo!" diye bağırdı. "Bu resme hemen başlayıp, Akademi'nin gelecek yılki sergisine yetiştirmelisin, Garth. Hepimiz gider görürüz."

Genç sanatçı gerçekten de denileni yaptı. Hepsi sergiye gittiler. Resmi gördüklerinde de, "İşte bu! Elbette. Tıpkı Overdene'de sedir ağacının altında anlatıldığı gibi!" dediler.

Düşes heyecanla, "Simmons elinde tepsiyle bir şey getiriyor," diye seslendi. "Bu adam da nasıl böyle düşecekmiş gibi yalpalayarak yürür! Niye hiç kimse ona doğru dürüst adım atmasını öğretmez? Jane, sen şu çimenlikten asker gibi yürür gidersin. Simmons'a da nasıl yaptığını öğretemez misin? Ee? Ne o Simmons? Aa! Bir telgraf gelmiş! Ver bakalım, ne gibi korkunç bir şeyin haberi bu acaba? Kim bir tahmin de bulunmak ister? Umarım treni kaçıran aptalın biri yollamamıştır!"

Herkes nefesini tuttu. Düşes, çıt çıkmayan bu sessizlik içerisinde, turuncu renkli zarfı yırttı.

Telgraf besbelli sarsıntı yaratabilecek türdendi, ancak pek hoşa gidecek cinsten değildi. Çünkü Düşes'in her zaman kanlı canlı olan yüzü mosmor kesilmişti. Öfkesinden sesi çıkmıyordu. Jane, yavaşça oturduğu yerden kalkıp, teyzesinin omzunun üzerinden telgrafı okudu, yerine döndü, oturdu.

Daha fazla dayanamayan Düşes, en sonunda patladı.

"Terbiyesiz mahlûk! Ahh! Asıl kabahat, onları dost sayıp buraya çağıranda. Üstelik ona bir dizi inci hazırlamıştım. Baş-

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

ka hiçbir yerde bir tek şarkı için ona böyle bir karşılık vermezler. Sen tut son dakikada katılamayacağım de! Ah, münasebetsiz yaratık!"

Jane; "Teyzeciğim," diye söze başladı. "Zavallı Velma farenjit olduysa, Kraliçe bile davet etse bir tek nota dahi söyleyemez. Hem, kadıncağız telgrafında ne kadar çok üzüldüğünü de yazıyor."

Düşes; "Senden açıklama istemedim, Jane" dedi. "Hem ayrıca Kraliçe'nin benim konserimle ya da Velma'nm boğazıyla ne ilgisi var? Ne diye söze karıştırıyorsun onu? Böyle konuyla ilgisi olmayan şeylerden söz edilince ne kadar sinirlendiğimi de bilirsin! Tam da buraya şarkı söylemeye geleceği sırada, ne gereği vardı, -ne diyordunuz onun adına- işte o hastalığa yakalanmanın? Benim gençliğimde kimse bu yeni moda ismi olan hastalıklara tutulmazdı. Şu apandisitti yok bilmem neydi, bunlara hiç sabrım yok. En küçük bir nedenle insanı ameliyat masasına yatırıp karnım yarıveriyorlar. Benim gençliğimde biz buna eski adıyla "karın ağrısı" derdik, bir de böğürtlen şurubu verdik mi tamam olurdu."

Myra Ingleby yüzünü şapkasının arkasına gizledi. Garth usulca Jane'e, "Konuyla alakası olmayan şeylerden söz edilince ne kadar sinirlendiğini çok iyi bilirsin," diye fısıldadı. Jane gülümsemedi, sadece başını sallamakla yetindi.

"Tommy böğürtlen istiyor." Papağan en sonunda böğürtlen kelimesinin anlamını kavramış, bağırmıştı.

Canı çok sıkılmış olan Düşes; "Birisi versin şuna!" diye seslendi.

Jane; "Sevgili teyzeciğim, böğürtlen yok ki," dedi.

Düşes, bu kez öfkeyle, "Kızım, benimle tartışmaktan vazgeçsene sen," diye bağırdı.

Düşes'in bu öfkeli cevabından son derece keyiflenen Garth yine Jane'e dönüp, "Senin de çok iyi bildiğin gibi, böğürtlen dediği zaman, herhangi bir yeşilliği kastediyor," dedi.

Beş altı kişi, ellerinde salatalık, marul, tereyle hemen Tommy'ye doğru yöneldiler. Garth ise yerden kopardığı bir

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

avuç yeşil otu derin bir ciddiyetle Jane'e uzattı, ama Jane görmemezlikten geldi. Düşes; "Karşılık verilmeyecek Simmons," dedi. "Daha ne duruyorsun? Aman Tanrım, birisi şu adama yürümesini öğretsin! Nasıl da yalpalayarak gidiyor! Şimdi asıl mesele, ne yapacağımızda! Davetime karşılık bölgenin yarısı Velma'yı dinlemeye buraya geliyor. Velma da, Londra'da bulunuyor. Sözüm ona apandisit olduğu için, yok, hayır, öbürünü demek istedim. Ah, şu akıllı kuşun dediği gibi, Allah o kadının belasını versin!"

Tommy; "Çeneni tut," diye bağırınca, Düşes gülümsedi ve tekrar yerine oturdu.

Garth en nazik sesiyle, "Ama Sayın Düşes," dedi. "Velma'nın burada olacağını hiç kimse bilmiyordu ki! Bu sizin büyük sürprizinizdi. Onu en son ortaya çıkaracaktınız. Lady Ingleby'nin dediği gibi, o sizin "sürpriz paketiniz" di."

Myra Ingleby kendi ismini duyunca şapkasının altından çıktı. Düşes memnuniyetle kadına başını salladı. "Çok doğru" dedi. "İşin en güzel tarafı da buydu. Ah, terbiyesiz mahlûk."

Garth, ikna etmeye çalışan bir sesle "Sayın Düşes" dedi. "Madem bölge halkının Velma'dan haberleri yok, öyleyse hayal kırıklığına da uğramazlar. Onlar buraya birbirlerini, kendi kendilerini dinlemeye geliyorlar. Bir de sizin o kıymetli içkilerinizi, kırmızı şarabınızı tatmaya. Bütün bunlardan sonra, eğlenmiş olarak evlerine dönecekler. Sayın Düşes'in yöresel yetenekleri nasıl bir ustalıkla bulup çıkardığım, onları nasıl herkese tanıttığını anlatacaklar."

"Tamam işte," dedi Düşes. Sakin gözlerinde parıltılar belirmişti. Düşesle bir iki defa karşılaşmış olan Chicago'lu Bayan Parker Bangs'in, "gerçek bir kemerli mimarlık şaheseri," diye tanımladığı gaga burnunu havaya kaldırmıştı.

"Ama o kendi basit gösterilerinden son derece hoşnut, kibir içinde geri dönecekler. Oysa benim fikrim, onları istediklerini yapmakta özgür bırakmak, sonra da işin gerçekte nasıl yapılması gerektiğini onlara göstermekti."

Jane yavaşça "Ama Gina Teyze" dedi. "Unuttuğunuz bir

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

şey var ki, bu insanların çoğu şehre inip çok iyi müzik dinliyorlar. Belki Velma'yı, hatta daha başka büyük şarkıcıları da tanıyorlar. Kendilerinin bir primadonna gibi şarkı söyleyemeyeceklerini de pekâlâ bilirler. Ama siz rica ettiğiniz için, ellerinden geleni de yapmaya çalışıyorlar. Onlara böyle bir ders vermeye kalkışmanız haksızlık bence."

"Jane, benimle tartışma diye bu üçüncü kez söyleyişim," dedi Düşes.

Garth Dalmain, "Bayan Champion" diye araya girdi. "Eğer büyükanneniz olsaydım, sizi hemen yatmaya gönderirdim."

Düşes, "Ne yapmalı acaba?" diyerek konuyu değiştirdi. "*Gül Bahçesi* şarkısını söyleyecekti. Bütün umudumu ona bağlamıştım. Odayı da bu şarkıya uygun düşecek biçimde süslettim. Beyaz güllerden örülü çelenkler, sahnenin tam arkasında ortada, kırmızı çiçeklerden yapılma büyük bir haç yer alıyor. Jane?"

"Efendim, teyzeciğim."

"Öyle anlamsız anlamsız, "Efendim, teyzeciğim," deyip durma boyuna. Ne yapabiliriz? Bir fikir de sen ver."

Tommy birdenbire, "Allah belasını versin o kadının," diye bağırdı.

Düşes'in bütün neşesi yerine gelmişti.

"Ne şeker kuş, sen çok yaşa emi? Birisi ona çilek versin. Evet, Jane, ne yapalım?"

Jane Champion geniş sırtını yarı yarıya teyzesine dönük bir halde oturuyordu. Ayak ayaküstüne atmış, geniş, güçlü ellerini dizlerinde kavuşturmuştu. Ellerini çözüp, yavaşça teyzesine döndü, mantar görünümündeki şapkanın altından kendine bakan keskin gözlerle karşılaştı. O gözlerin yarı sitem, yarı ricayla dolu olduklarını görünce, kendi gözlerinde usulca bir tebessüm belirdi. Düşes'in maksadından ve sessizce söylediklerinden tam emin olabilmek için biraz bekledi; sonra, alçak sesle konuşmaya başladı.

"Teyzeciğim, gerçekten istiyorsanız, bu akşam *Gül Bahçesi* şarkısını Velma'nın yerine ben söyleyebilirim sizin için."

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Eğer ağacın altında toplanmış olan insanlar, "basit kişiler" olsalardı, solukları kesilirdi. Bu toplantı "Tuhaflıklar toplantısı" olsaydı, şaşkınlık çığlıkları duyulurdu. Fakat bu, "en iyi toplantılardan" biri olduğu için, hiç kimse hayretlerini dışa vurmadı. Yine de ortamda elle tutulur bir şaşkınlık seziliyordu. Oradakilerin içinde Jane Champion'ın şarkı söylediğini işiten tek kişi Düşes'ti.

Bu arada ayağa kalkmış, telgrafını, boş sepetini almış olan Düşes, "Şarkı yanında mı?" diye sordu. Jane; "Evet," diye karşılık verdi. "Geçen ay şehre gittiğimde, Bayan Blanche'la birlikte birkaç saat üzerinde çalışmıştık. O, bu tarz modern şarkılardan o hiç hoşlanmazken, buna bayılmıştı. Sonra şarkının bir kopyasını almıştım ondan."

"Pekâlâ, öyleyse" dedi Düşes. "Sana güvenebileceğimi biliyorum. Şimdi ben gidip şu zavallı Velma'cığa bir geçmiş olsun telgrafı çekeyim. Bizi son dakika da böyle yüzüstü bıraktığı için üzüntüden kendi kendini yiyordur. Tekrar görüşmek üzere sevgili dostlarım. Unutmayın, tam sekizde yemek yiyeceğiz. Müzik de dokuzda başlayacak. Ronnie, sen iyi çocuksundur, şu Tommy'yi benim için içeri götürüver. Onu almadan gittiğimi görürse, öyle korkunç çığlıklar atar ki! Sevgili kuş, bana çok düşkündür."

Sedir ağacının altında büyük bir sessizlik vardı. Davetlilerin birçoğu Ronnie'yi seyrediyordu. Tüneyi elinden geldiğince kendinden uzak tutmaya çalışarak yürüyordu, ama Tommy ustaca dengesini koruyup Ronnie'nin yanına doğru sokulmuş, delikanlının korkuyla irkilen kulağına belli ki ürkütücü bir sürü şey fısıldıyordu. Önden yürüyen Düşes, olayların değişmesinden çok hoşnut olmuş gibiydi. Birkaç kişi de Jane'e bakıyordu. En sonunda Myra Ingleby, Jane'e; "Çok cesurmuşsun" dedi. "Sana eşlik etmek isterdim tatlım ama sadece tek parmakla *Ay Aydınlığında* ile Üç Kör Sıçan'ı çalabiliyorum."

Garth Dalmain de; "Eğer, Lassen'in *Allerseelen*'ini söyleyecek olsaydın, ben eşlik etmek isterdim sana, çünkü bu parçayı çok iyi çalarım," dedi. "Ama *Gül Bahçesi*'nin notalarını

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

gördüm. O muazzam seslerle karşılaşmaya pek cesaretim yok. İlk önce ne kadar diyez varsa hepsiyle çalmaya başlar. Sonra bilinen ve bilinmeyen bütün bemolleri başına toplar, onlara sıkı sıkıya sarılır. Belki tekrar lazım olur diye bir türlü bırakmak istemez. Hayır, hayır! Gül Bahçesi'ne piyanoda eşlik etmek söz konusu olunca sana ancak yaşlı çiftçinin Düşes'e verdiği cevabı verebilirim. Adama üçüncü kez tatlıdan yemesi için ısrar edince, "Yapamam hanımefendi" demişti."

Jane; "Saçmalama Garth," dedi. "Ben isteseydim, pekâlâ bana *Gül Bahçesi*'nde eşlik edebilirdin. Ama şu da var ki, ben şarkı söylerken piyanomu kendim çalmayı daha uygun buluyorum."

Lady Ingleby; "Ama işler ters gitmeye Garth sana yardımcı olabilir Jane. Bunu bilmek de insanı rahatlatır," diye araya girdi.

"Evet, gerçekten gerektiğinde yardımcı olabilir," dedi Jane.

Garth da alçakgönüllülükle, "Ben de diğer kısmı durdurup sana yeni bir ses veririm," dedi.

"Bundan hiç şüphem yok. Her zaman son derece iyi kalplisindir, ancak durumu kendim kontrol edersem daha iyi olur."

Garth, bu kez kaygılı bir sesle, "Öylesine büyük bir salon da sesini duyurmanın güçlüğünü bilirsin sanırım," dedi.

Jane Garth'ın en iyi arkadaşlarındandı ve onun herkesin önünde başarısızlığa uğraması onu oldukça rahatsız ederdi.

Jane'in gözlerinde, teyzesi, Velma'nın yerine geçmesini istediği zamanki gibi hafif bir tebessüm belirmişti, şimdi ise bu tebessüm yavaş yavaş bütün yüzüne dağılıyordu. Etrafına bakındı. Misafirler ikişer üçer kişilik gruplar halinde dağılıyordu. Kimi eve, kimi nehir kıyısına doğru gidiyorlardı. Myra, Garth bir de Jane'den başka kimse kalmamıştı. O sakin, sessiz gözler içten içe gülüyormuşçasına parlıyordu. Garth'ın kuşku dolu bakışlarından yılmadı, sorusuna karşılık verdi.

"Evet, biliyorum. Fakat odanın akustik düzenlemesi gayet iyi. Hem ben, sesimi yükseltmesini, yüksek notalara çıkmasını

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

öğrendim artık. Belki bilmiyorsunuz -gerçi nereden bileceksin- Paris'teyken Bayan Marchesi'den ders aldım. Gerçekten, büyük bir deneyim oldu bu benim için. Daha sonra, Londra'da en az annesi kadar yetenekli olan kızıyla, buluşup arada sırada çalışmalar yaptım. Böylece, bilgim sürekli tazeleniyordu. Bu emsalsiz, güzelim fırsatlardan yeterince yararlandıysam, sesimi kontrol etmek için gerekli olan her şeyi öğrenmiş olmam gerekir."

Bu konuşmalar, Myra için Çince'den farksızdı. Jane "Do, re, mi'yi öğreniyorum," demiş olsaydı bile o yine daha fazla bir şey anlayamazdı.

Garth Dalmain yerinden doğrulmuştu.

"Şimdi anlaşıldı. Demek bu kadar soğukkanlı olmanız bu yüzdendi? Velma da o büyük üstadın öğrencisidir."

"Velma'yı bu kadar iyi tanımamın sebebi de bu zaten. Bu toplantıya katılma sebebim de Velma'ya eşlik etmekti.

Garth; "Anladım, ama şimdi iki işi de yapmak size düşüyor. Anlaşılan, şarkı söylemek yerine başkalarına eşlik etmeyi daha çok seviyorsun, öyle değil mi?"

Jane'in o sakin tebessümü yeniden belirdi.

"Şarkı söylemeyi seviyorum, ama eşlik etmek daha yararlı."

"Tabi ki katılıyorum, her insan birazcık olsun şarkı söyleyebilir, fakat tam manasıyla eşlik edebilen ancak bir kaç kişidir."

Myra, uzun, siyah kirpiklerinin altından bakan kurşuni gözlerinde uykulu bir bakışla konuşmaya başladı.

"Jane, madem bu kadar müzik dersi aldın, şarkıları da ezbere biliyorsun, öyleyse neden Düşes daha önceki toplantılarda sana bir şey söyletmedi?"

"Bunun çok acı bir sebebi var. Bildiğini gibi, biricik oğlu sekiz yıl önce hayatını kaybetti. Öyle yakışıklı, öyle yetenekli bir gençti ki. İkimiz de müziğe olan ilgimizi büyükbabamızdan almıştık. Okuldayken, derslerinden geri kalmayı bile göze alarak, büyük bir şevkle müzikle uğraşmıştı. Hayatını müzikle

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

uğraşarak kazanmayı düşünüyordu. Bir Noel arifesinde, tüm geliri hayır işlerinde harcanacak olan bir konserde şarkı söylemek için söz vermişti. Oysa ağır bir hastalık geçirmiş ve yataktan kalkalı iki gün olmuştu. Buna rağmen sözünde durmak uğruna o konsere katıldı. Hastalığı haliyle arttı elbette. Ardından zatürreye yakalandı. Beş gün sonra da, kalbi daha fazla dayanamadığı için öldü. Zavallı teyzem üzüntüsünden deliye döndü. İşte o gün bugündür, ne zaman benim müzik sevgimden laf açılsa, acıları depreşiyor. Ben de hayatımı müzikle kazanmak istedim, ama teyzem şiddetle karşı çıktı. Bu sebeple burada şarkı söylemeye, piyano çalmaya bile pek cesaret edemem."

Garth Dalmain; "Peki, başka yerlerde neden duymadık seni?" diye sordu. "Çok defalar başka evlerde düzenlenen toplantılarda da misafir olduk seninle. Ama şarkı söylediğini hiç duymamıştım."

Jane, alçak sesle; "Bilmem" diye cevap verdi. "Ama müzik benim için çok o kadar derin anlamlar taşır ki... İnsanın varlığının en derinliklerinde bulunan tapınağım en kutsal köşesidir. Onu gizleyen örtüyü kaldırıp açmak da hiç kolay olmaz."

Myra Ingleby; "Bu akşam örtüler kalkacak," dedi.

Jane biraz hüzün, biraz pişmanlıkla gülümseyerek, "Evet, sanırım öyle olacak," diye karşılık verdi.

Garth; "Böylelikle biz de o tapmağa girmiş olacağız," dedi.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

BÖLÜM 5

Çimenliğin üzerindeki gölgeler sessizce uzayıp gitti. Yuvalarına dönüş vakti gelen kargalar, yüksek karaağaçların çevresinde dönüp ötüştüler.

Güneş saati altıyı gösteriyordu.

Myra Ingleby oturduğu yerden kalktı. Batmak üzere olan güneşin eğik ışınları tam gözlerinin içine vuruyordu. Kollarını arkaya doğru yaslayarak gerindi. Genç ressam, kadının bir söğüt dalını andıran vücudunun tüm zarif hatlarını bir bir gözden geçirdi.

Myra, "Ahh ha!" diye esnedi. "Burası öyle güzel ki, ama oda hizmetçim beni bekler. Jane, sana tam tavsiyem, sakın yüz masajına başlayayım deme. Sonra esiri oluyorsun. Gününün çoğunu buna harcıyorsun. Baksana bana."

Zaten ikisi de ona bakıyordu. Çünkü Myra, gerçekten de bakılmaya değerdi.

"Mevzu sadece giyinmek olsaydı, yediye kadar burada kalabilirdim, ama şimdi bu güzelim saatleri içeride geçireceğim."

Jane; "Nasıl oluyor bu masaj?" diye sordu. "Hiç bilgim yok da."

Lady Ingleby; "Uzun uzadıya anlatamayacağım," dedi. "Ama gün boyunca ne kadar hoş göründüğümün farkındasındır. İşte, şimdi oda hizmetçimin yanına çıkıp masaj yaptırmazsam, yemeğin sonuna doğru daha az hoş, gecenin sonuna doğru ise en az on yaş daha yaşlı görünürüm,"

Jane, tüm samimiyetiyle, "Sen her zaman hoş görünürsün, buna eminim" dedi. "Neden olduğun yaşta görünmekten çekiniyorsun?"

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

"Jane, tatlım, bir erkek kendisini hissettiği yaşta, kadın ise göründüğü yaşta görünür çevresine."

Garth; "Ben kendimi yedi yaşında hissediyorum!" dedi.

Myra gülerek, "Eh, zaten on yedi yaşında görünüyorsun," diye atıldı.

Garth darılmış gibi, "Ama yirmi yedi yaşındayım," dedi. "Düşes bana "maskara çocuk" diye hitap etmekten vazgeçmeli artık. Size gelince, sevgili Lady, eğer bu işten vazgeçmek, size güzelliğinizden bir zerre bile kaybettirecekse, rica ediyorum, oda hizmetçinizin yanına koşun, yoksa bütün gecemi berbat edersiniz. Tam yemeğin ortasında, zırıl zırıl ağlamaya başlarım. Bildiğiniz gibi, Düşes böyle sahnelerden hiç hoşlanmaz."

Myra Ingleby, yanından geçerken, genç adama hasır şapkasıyla hafifçe vurdu.

"Sen karışma maskara çocuk! Hem Jane'e söylediklerimin seninle ilgili bir tarafı yok, ne diye dinledin ki? Bu sonbahara benim resmimi yapacaksın. Ondan sonra ben de yüz masajından vazgeçip, yolculuğa çıkacağım ve yaşlanmış olarak geri döneceğim."

Bu son tehdidini savururken çimenliğin üzerinde salma salma eve doğru yürüyordu.

Garth, arkasından gözden kayboluncaya kadar baktıktan sonra, Jane'e döndü.

"Ne de sevimli kadın, öyle değil mi? Ancak, söylediklerinin ne kadarı gerçek dersiniz, Bayan Champion?"

"Hiç bir fikrim yok," dedi Jane. "Yüz masajı hakkında tamamen cahilim."

"Pek azı doğru olsa gerek, yoksa bize anlatmazdı, değil mi?"

Jane hemen, "Yoo! İşte burada yanılıyorsun," diye cevap verdi. "Myra son derece samimi bir kadındır. Kendisi ve zayıf yanlarını ulu orta konuşmaktan hiç kaçınmaz. Garip bir yetiştirilme biçimi var. Oldukça kalabalık bir ailenin çocuğuymuş. Annesi onu, ailenin yüz karası diye yetiştirmiş. Kardeşleri pek değil, ama kızcağız ne yapsa, ne dese annesi bunu yanlış kabul

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

edermiş. Lord Ingleby ile tanıştığı zaman, uzun boylu, biraz hantal bir kızdı. Çok güzel gözleri, tatlı dudakları, anlamlı bir yüzü vardı. Daima "Eyvah! Şimdi ben ne yapacağım?" der gibi ortalıkta gezinirdi. Ama Lord, ondaki gizli güzelliği görmüş olacak ki, Myra'dan yirmi yaş büyük olmasına rağmen, çılgıncasına âşık olmuştu. Myra'nın annesi Lord'a bütün kızlarını sırayla göstermiş ama adam, "Ya Myra, ya da hiç biri!" diye tutturmuş. Anlatılanlara göre, evlenme teklif ettiğinde de, sözlerinin ne anlama geldiğini kızın kafasına sokana kadar canı çıkmış. Ama Myra durumu anlar anlamaz, teklifi kabul etmiş. Kocası sık sık bu konuda ona takılmaktan geri kalmaz. Myra, dudaklarında tatlı bir gülümsemeyle gözleri yaşararak adama bakmış, "Elbette" demiş. "Sizinle evlenmekten onur duyarım. Beni beğendiğinizi söylemeniz çok hoş bir şey ama annem beyninden vurulmuşa dönecek."

"Hiç vakit kaybetmeden evlenmişler. Lord karısını almış, ülke ülke gezdirmiş. Paris'e, İtalya'ya, Mısır'a gitmişler. Altı ay gezip geri döndüklerinde, Myra, işte bu durumdaydı."

"Bir keresinde onlarda kalıyordum. Myra'nın annesi de oradaydı. Beş altı kadın kendi aramızda havadan sudan konuşuyorduk. Annesi yine her şeyde bir kabahat aramaya başladı. "Lord Ingleby sana bunu sık sık hatırlatmıyor mu?" dedi. Myra da o sevimli, tembel haliyle başını kaldırıp, "Hayır anneciğim," dedi. "Belki size garip gelecek ama benim yaptığım hiçbir şeyde kocam kusur bulmaz, biliyor musunuz?" Bu cevap üzerine kadın, "Senin kocan sersemin biri," dedi. Myra da; "O sizin görüşünüz anneciğim," diyerek konuşmayı tatlı bir son verdi."

Garth öfkelenmişti. "Yaşlı cadı!" dedi. "Bunun gibi insanlara anne denilir mi acaba? Bizim gibi gerçek, iyi kalpli anneleri olanlar bir yasa çıkarttırmalı. Kalpsiz, sevgiden uzak diğer kadınlara "dişi baba" ya da buna benzer isimler verilmeli. Bunun gibi insanlar, asla kutsal bir kelime olan "anne" sözcüğünü kullanıp kirletmemeli."

Jane hiç sesini çıkarmadı. Garth'ın çok genç yaşta dul ka-

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

lan annesiyle ne kadar mutlu bir çocukluk geçirdiğini biliyordu. Bir azize gibi gördüğü annesinin hatırasına adeta tapınırdı genç adam. Anıları çok kutsaldı onun için. Jane, Garth'ın gerçek kişiliğinin yansımalarını gördükçe onu daha çok seviyordu. Yine de "anne" kelimesini o ufacık bir bebekken bile söyleyemediğini hatırlatıp, onun duygularını incitmek istemedi.

Garth oturduğu yerden kalktı. Az önce Myra'nın yaptığı gibi, gövdesini geriye atıp gerindi. Jane ona bakıyordu. Her güzel olmayan, sade kişiler gibi, onun da, gerçek fizik güzelliği çok hoşuna giderdi. Ancak, bu hoşuna gitme, arkadaşları hakkındaki düşüncelerini asla etkilemezdi. Garth Dalmain, Jane'in en çok sevdiği arkadaşları arasında, en başlarda gelmiyordu. Çoğundan yaşlıydı, ama bazı bakımlardan hepsine taş çıkartacak kadar gençti. Davranışlarındaki genç taşkınlık, coşkun duygular, onu; Jane'in gözünde biraz saçma, biraz çocuksu gösteriyordu. Jane hayata daha ağırbaşlı bir gözle bakardı. Her şeye rağmen Garth'ın dış görünümünün kusursuz derecede mükemmel olduğu tartışma götürmezdi. Jane şimdi ona, iyilik dolu gözlerinde dürüst, samimi, candan bir hayranlıkla bakıyordu. Genç adamın annesi sağ olsaydı, herhalde oğluna ancak böyle bakabilirdi.

Garth, açık menekşe rengindeki gömleği, koyu menekşe rengindeki kravatı ile ne güzel bir görüntü yarattığının farkında bile değildi. Altın renkli güneş ışınları gözünü kamaştırdığı için, Jane'in bakışlarından da habersizdi.

Garth; "Ne de iyi oldu, öyle değil mi?" diye ufak bir çocuk gibi bağırmıştı. "Herkes içeri girdi. Ne zamandır seninle konuşmak istiyordum. Doğrusunu söylemek gerekirse, hep birlikte olduğumuz zamanlarda saçma sapan bir sürü söz ediyoruz. Sanki bir balonla oynar gibi. Çoğu kez de patlıyor bu balon. İnsan, çoğu konuşmanın ardından, patlamış balondan arda kalan buruşuk derisini görmüş gibi oluyor. Çocukken, hiç Brighton'da balon aldın mı? Baloncunun mavi, kırmızı, yeşil, beyaz, sarı bir balon demetiyle geldiğini görünce, duyduğun coşkunluğu hatırlıyor musun? O kadar çok balonu nasıl bir

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

arada tutabildiğini merak ediyor insan. Gerçekten, nasıl tutar? Ya hepsini birden elinden bıraksa ne olur? Ben her zaman belirli bir balonu seçer, onu isterdim. Genellikle, balon demetinin ortalarında sıkışmışlardan biri olurdu bu. Onu çözüp bana verene kadar adam söylenip dururdu. Hele büyükler beklemekten sıkılıp giderlerse, nasıl da deli olurdu. Ama beğendiğim balonu alamayacak olduktan sonra, hiçbirini almamayı tercih ederdim. Sen de böyle yapmaz mıydın?"

Jane sakin bir ifadeyle, "Ben Brighton'da hiç balon almadım," dedi. Garth'ın yine kendisini yedi yaşındaymış gibi gördüğünü düşünüyordu Jane. Oldukça sıkılmıştı.

Garth bunun farkına varır gibi oldu. Sandalyesinin arkasına asmış olduğu ceketini alıp giydi.

"Hadi Bayan Champion," dedi. "Boş durmaktan çok sıkıldım. Nehir kenarına inip iki kişilik bir kayık bulalım. Ne de olsa akşam yemeği saat sekizde. Eminim sen de, Velma rolü için bile olsa, yarım saatte hazırlanabilirsin. Daha önce senin bu işi on dakikada da yaptığına şahit olmuştum. Birlikte kilisenin oraya kadar gideriz. Hem yolda bol bol konuşabiliriz. Bir düşün. Batan güneşin kızıl ışıkları önünde, eski, küçük kurşuni kilise, önünde tarlalar dolusu çuha çiçekleri."

Ama Jane yerinden bile kıpırdamadı.

"Sevgili Garth," dedi. "Nehir boyunca benim ağırlığımı taşıyarak kürek çektikten sonra ne kiliseyi, ne çiçekleri, ne de güneşin batışını görecek takatin kalır. Yorgunluktan nehrin kıyısında serilir kalırsın. Hem sonra, bilirsin ki böyle küçük kayıklarda otur denen yerde oturacak, dümenin ucundan tutacak kadın değilimdir ben. Kayığa bindim mi kürek çekmek isterim. Ama şimdi canım hiç kürek çekmek istemiyor. Çünkü bütün öğleden sonrasını golf oynayarak geçirdim. Ayrıca, senin kız çocuğu gibi kürek çekişinle dalga geçeceğimi bile bile benimle gezintiye çıkmak, senin de hoşuna gitmez."

Garth tekrar oturup, arkasına yaslandı. Ellerini siyah, düz, parlak saçlı başının arkasına kavuşturdu. Gözlerinde, tıpkı Düşes'e baktığı zamanlardaki gibi yumuşak parıltılar vardı.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Tatlı bir sesle, "Ne kadar da aksisin bugün arkadaşım?" dedi. "Neyin var?"

Jane gülümseyerek ellerini uzattı.

"Sevgili çocuk! Dünyanın en iyi kalpli adamı olduğunu sanıyorum. Pekala, artık aksi aksi davranmayacağım. Doğrusunu söylemek gerekirse, Düşes'in konserlerinden nefret ediyorum. Hele hele onun "sürpriz paketi" olmak hiç hoşuma gitmiyor."

Garth tüm samimiyetiyle, "Anlıyorum," dedi. "Aa. Ama bir dakika. Bu teklif senden geldi?"

"Buna mecburdum. Zavallıcık! Şu hayatta pek az şey istemiştir benden. Hele bugün gözleri adeta yalvarıyordu. İnsan kendinden olan birisi için, bir şeyler yapabilmek, yardım edebilmek için nasıl kendi varlığından, gururundan vazgeçer, bilir misin? O an istemiş olsaydı, pabuçlarım bile boyardım. Haftalar boyunca burada oturup kalkıp, bir yabancı muamelesi görmek o kadar güç bir şey ki! İlk defa benden, o yaşlı, mağrur gözleriyle yalvararak bir şey istedi. Nasıl reddedebilirdim?"

Garth tepeden tırnağa bir acıma duygusuna kapılmıştı.

"Evet, haklısın canım," dedi. "Reddedemezdin elbette. Ama şu "sürpriz paketi" şakasına da kafanı çok takma. Sen bu saçma şakanın konusu olmayacaksın ki. O insanlardan çok daha iyi şarkı söyleyeceğinden hiç şüphem yok. Ama onlar bunun farkına varmayacaklar. Onları etkileyebilmek için bir Velma olmak gerekir. Gül Bahçesi'nin güzel bir şarkı olduğunu düşünüp seni biraz alkışlarlar. Her şey de böylece son bulur. Sen hiç üzme kendini."

Jane, Garth'ın sözlerini şöyle bir düşündü. Sonra, "Garth," dedi. "Bu tür seyirci karşısında şarkı söylemek hiç hoşuma gitmiyor. Görmelerini hiç istemediğin halde, bakmaları için ruhunu ortaya koymana benziyor. İçimden bir ses, doğru yapmadığımı söylüyor. Bence müzik, insanın gizli duygularını anlatma yoludur. O şarkıyı düşündükçe ürperiyorum, ama yine de söylemiş olmak için söylemek içimden gelmiyor. O an gelince, şarkının içinde yaşayıp, karşımdakileri unutaca-

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

ğım, Bayan Blanche ile yaptığımız derslerden birini anlatayım sana. Bemberg'in *Hint Şarkısı*'nı söylüyordum. Hintli bir kadının Brahma'ya ettiği ateşli bir duadır bu. "Brahma! İnanmışların Tanrısı" derken sanki do, re, mi, diye şarkı söylüyordum. Brahma benim için hiç bir anlam ifade etmiyordu. Bayan Blahche, en sert haliyle, durmam için bağırdı. "Ah siz İngilizler! Ne yaptığınızı sanıyorsun siz? Brahma bir Tanrı'dır. Belki senin Tanrın değil! Benim de değil! Ama o, birilerinin Tanrısıdır. O, şarkının Tanrısı'dır. Dinle!" dedi. Başını kaldırdı, şarkıyı söylemeye başladı.

"Brahma; inanmışların Tanrısı!
Kutsal kentlerin egemeni!"

Parçayı öyle güzel söyledi ki, güzel yüzü ışıl ışıl olmuştu. Sesindeki ateşin tutkusu, insanın benliğini titretiyordu. Bu, benim hiçbir zaman unutamayacağım bir ders oldu. O zamandan beri de, hiçbir şarkıyı laf olsun diye söyleyemedim diyebilirim."

Garth Dalmain; "Çok güzel," dedi. "Sanatın her alanında coşkuyu severim. Mesela bir kadına tapınmadıkça onun portresini yapamam."

Jane gülümsedi. Konuşma yavaş yavaş istediği yöne doğru gidiyordu.

"Garth'cığım," diye söze başladı. "O kadar çok kadına tapıyorsun ki, bizleri, yani sana gerçekten değer veren dostlarını korkutuyorsun. Bu gidişle tek bir kadına bağlanamayacaksın."

Garth gülerek, "Bak seeen," dedi. "Yoksa sen de mi diğerleri gibi düşünüyorsun? Hayranlık, tapınma duyguları mutlaka evlenmeyle mi sonuçlanmalı? Hâlbuki ben daha akıllıca, daha erkekçe bir görüş beklerdim senden."

"Sevgili çocuk," dedi Jane. "Çok güzel bir evin var, ama o evde yalnız başına yaşıyorsun. Benim gibi diğer dostların da senin evlenmen gerektiğine inanıyorlar artık. Ayrıca, peşinden koşan o budala kadın sürüsü, yakında seni şımartacak. Gerçi

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

buna da hakkın yok denemez. Karın olacak kişi, ihtişamlı kişiliğinin yanı sıra, dünyada var olan tüm güzellikleri de kendinde toplamış olmalı. Bunu hepimiz kabul ediyoruz. Fakat beğenip resmini çizdiğin her yeni tanrıça bu güzel ideali ancak bir süre için doldurabilir. Ama içlerinden biriyle evlenirsen, belki gerçekten bu idealinin yerini tutar."

Garth, düz kaşları çatılmış bir halde, Jane'in söylediklerini düşünüyordu. Sonunda, "Güzellik çok yüzeysel bir olgudur," dedi. "Onu görür, hayran olurum. Tutkuyla arzularım, resmini çizerim. Çizdiğim resim bitince, o artık tamamen benim olur ve sonunda ona karşı olan bütün hislerim söner. Aslında, bir kadının resmini yaparken hep onun ruhunu arıyorum. Tablonun üzerine o ruhu yansıtabilmek istiyorum. Ama biliyor musun Jane, bir şey öğrendim. Güzel bir kadının her zaman aynı güzellikte bir ruhu olmuyor."

Jane hiç sesini çıkarmadı. Üzerinde konuşmak isteyeceği bir konu varsa, o da başka kadınların ruhlarıydı.

Garth; "Bana kusursuz gibi görünen yalnız bir tek kadın var," dedi. "Bu sonbaharda onun resmini yapacağım. Ruhunun da yüzü ve vücudu kadar güzel olacağına inanıyorum."

"Kim bu güzel kadın?"

"Lady Brand!"

Jane; "Flower!" diye bağırdı.

"Ona bu kadar çok mu vurgunsun?

Garth, saygılı bir hayranlıkla, "Çok güzel bir kadın," dedi. "Bir insanın böylesine kusursuz bir güzelliğe sahip olması hiç doğru değil, karşısındakine acı yeriyor. Aynen bana verdiği gibi. Bu duyguyu bilir misin Jane. Mükemmel güzelliğin verdiği acı duygusunu?"

Jane; "Hayır" diye kısa bir karşılık verdi. Sonra ekledi. "Hem zaten başka adamların eşlerinin seni böylesine etkilemesini doğru bulmuyorum."

"Ama sevgili arkadaşım!" diye bağırdı Garth. Şaşırmıştı. "Birinin karısı olup olmamakla bir ilgisi yok ki bunun. Sabahın ilk ışıklarıyla yıkanan mavi Çançiçekleri de bende aynı et-

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

kiyi bırakabilir. Onun resmini yapmak için sabırsızlanıyorum. O resmi çizip, o eşsiz güzelliği görebildiğim gibi ifade ettikten sonra içim rahat edebilir ancak. Bu arada, Lady Brand'ın aklımdan bir resmini çizdim, ama ekimde bana model durmaya başlayacak."

"Aklından mı çizdin?"

"Evet. Ezbere çok iş yaparım. Derinine inmeme, gerçek yüzünü görmeme bir an için olsun izin veren bir güzelliğe baktıktan sonra, haftalar geçse yine de onu ezbere çizebilirim. En iyi çalışmalarımın çoğu da böyle olmuştur. Ne zevkli bir şeydir, bir bilsen! Güzellik... Güzelliğe tapmak benim için bir dindir."

Jane; "Tanrısı olmayan bir din!" diye fikir yürüttü.

Garth saygılı bir ifadeyle, "Hayır!" dedi. "Tüm gerçek güzelliklerin kaynağı Tanrı'dır. Her iyilik, her mükemmellik de onun katmdan gelir, Işıkların Babası'ndan. Bir zamanlar yaşlı bir kaçığa rastlamıştım. Tüm hastalıkların Şeytan'ın işi olduğunu söylemişti. Buna asla inanmadım. Çünkü annem ömrünün son yıllarında felç olmuştu. Bu hastalığın çok kişiler için, kutsal bir şey olduğuna ve Tanrı'nın yüceliğini taşıdığına hiç şüphem yok. Gerçek güzelliklerin hepsi, Tanrı'nın armağanıdır. İşte bu sebepten, güzelliğe tapınmak benim için dindir. Kötü olan hiçbir şeyde gerçek güzelliğin zerresi olamaz, nasıl ki iyi olanın hiçbir zaman gerçekten çirkin olamayacağı gibi.

Güneşin altın sarısı ışınları altında arkasına yaşlanmış yatan, erkek güzelliğinin gerçek temsilcisine bakan Jane gülümsüyordu. Garth konuşurken onu, yani etrafındaki kadınlar arasında tanıdığı en gösterişsiz kişi olan Jane'i unutmuş gibiydi. Bu durum, sözlerinde tatlı bir alaycılık bulan Jane'in hoşuna gitmişti. Çocukça hikâyelerden, balon satan adamdan, diğer kadınların güzelliğinden bahsetmekten daha çekici geliyordu bu sözler.

"Öyleyse, gösterişsiz, sade insanların kendilerine düşen iyilik payları ne olacak?" diye sordu.

Garth gayet sade bir ifadeyle, "Gösterişsiz, sade olmak

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

çirkin olmak demek değildir," dedi. "Ben bunu öğrendiğimde, daha küçücük bir çocuktum. Annem beni ünlü bir vaizi dinlemeye götürmüştü. Okumaya başladığı ilk dualar sırasında, "Bu adam dünyada gördüğüm en çirkin erkek," diye düşünüyordum. Acayip, biçimsiz bir gorili andırıyordu. Yerinden kalkıp bize doğru yöneldiğinde, adamla aramızda parmaklık olmalı, bizler de ona ceviz, portakal atmalıyız diye geçiyordu içimden. O anda ki duygularım böyleydi. Ancak, konuşmaya başlayınca, sanki o yüz gitti, bambaşka bir insan geldi. İyilik, ermişlik o yüzü aydınlatmış, bir melek yüzü yapmıştı sanki. O saatten sonra, bir daha onu çirkin diye düşünmedim. Ruhunun, varlığının, insanlığının güzelliği dışarı taşmış, tüm bedeni başka biçime sokmuştu. Çocuk olduğum halde, işte o zaman çirkinlikle, gösterişsizlikle, sade olmanın arasındaki farkı kavramıştım. Görkemli törenini bitirip yerine oturduğunda, benim için korkunç bir maymun olmaktan çıkmıştı. Yalnızca gülümsemesinin kutsal ayçasını hatırlıyordum. Elbette yüzünün basit çizgileri silinmemişti. Birlikte bir ömür boyu yaşama, ya da her gün karşılıklı aynı masaya oturma isteği verebilecek bir yüz değildi. Ama hiç kimse de benden böylesine bir fedakârlık istemiyordu. Demek istediğim şu. O adam benim için iyiliğin asla çirkin olamayacağı gerçeğinin somut bir simgesi oldu. En basit yüzlerden bile taşan o kutsal sevgi, varılmak istenen en yüce emeller, o yüzleri geçici de olsa, güzel yapabiliyor. Karşısındakinde ise bunu anlamaktan dolayı sonsuz bir mutluluk duygusu uyandırıyor."

Jane; "Anlıyorum," dedi. "Bu gerçeği çok önceden kavramış olman senin daha olgun bir bakış açısına sahip olmana yardım etmiştir. Ama şimdi asıl meseleye gelelim, yani senin, her gün masada karşında görmekten hoşlanacağın yüze dönelim. Bu ne Lady Brand, ne de Myra olabilir. Ama biliyor musun, o yer için son derece güzel birisi teklif ediliyor."

Garth aceleyle atıldı.

"Lütfen ismini söyleme. Bu çeşit konuşmalarda kızların adlarının geçmesine çok karşıyım."

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

"Pekâlâ, sevgili çocuk. Düşüncene saygı duyuyorum. Empresyonist bir anlayışla yaptığın portresi onu zaten çok ünlü yaptı. Galiba sonbaharda daha büyük bir portresini çizecekmişsin. Garth, ona karşı korkunç bir hayranlık duyduğunu sen de biliyorsun. Hem gerçekten çok güzel, çok sevimli. Ayrıca öyle bir memleketten geliyor ki, oranın kadınları güzel oldular mı bu güzelliğe bir tazelik de katıyorlar ve o bunları eşsizleştiriyor. Bazı bakımlardan sen de öylesine eşsizsin ki, eşin olabilecek kadının da kendine özgü yanları olmalı. Bu konuda, dostlarının düşünceleri seni ne denli etkileyebilir bilmiyorum, ama hoşuna gider diye söylüyorum. Senin Amerikan Güzeli'ne karşı gösterdiğin ilgiyi çok yerinde buluyorlar."

Garth Dalmain sigara tabakasını çıkardı, dikkatle içinden birini seçti, parmaklarının arasında tutarak derin bir düşünceye daldı.

Jane; "İçebilirsin," dedi.

Garth, "Teşekkür ederim," dedi. Kibriti çaktı, yine büyük bir dikkatle sigarasını yaktı, kibriti savurdu. Attığı kibrit tam sönmemişti. Rüzgârdan parlayıp, yeniden alevlendi, yere düştü. Garth ayağa fırlayıp söndürdü, sonra, şezlongunu tam Jane'in karşısına çekti, arkasına yaslandı. Dalgın dalgın sigarasını içiyor, ağzından çıkan halkaların sedir ağacının dallarına yükselmesine, dağılıp yok olmasına bakıyordu.

Jane ona bakıyordu. Arkadaşlarının sigara yakmakta ve içmekte kullandıkları değişik usuller ve daha başka özellikleri, ona çok ilginç gelirdi. Nasıl sigara içtikleri tarif edilse, en azından on, on iki kişiden kimin kim olduğunu tahmin edebilirdi. Ayrıca Dercyk Brand'dan da önemli bir konuşma esnasında suskunluğun önemini, bir kaç söz ekleyerek gücünü kaybetmeme sanatını öğrenmişti.

En sonunda Garth konuşmaya başladı.

"Acaba neden sigara içerken çıkan duman sevimli bir açık mavi halinde yükseliyor da, söndürüldüğünde kirli beyaz oluyor?"

Jane dumanın, havanın nemle dolu olduğu için beyazlaş-

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

tığını biliyordu, ama bir şey söylemedi. Çünkü balonla oynar gibi konuşmaya da, genç adamın zihnini gereksiz konularla uğraştırmaya da niyeti yoktu. Jane, Garth'ın kişiliğini sarsan sözlerinin karşılığını bekliyordu ve bu karşılığın geleceğine de hiç kuşkusu yoktu. Derken Garth; Jane'in istediği gibi konuşmaya başladı.

"Bayan Champion, tüm bunları düşünüp söylemekle, bana ne kadar iyi davrandınız, bir bilseniz! Çok teşekkür ederim. Müsaade ederseniz, çektiğim güçlüğün sebebinin ne olduğunu bir kere olsun anlatmakla size duyduğum şükranı ispat edebilir miyim? Bunu henüz kendime bile tam manasıyla açmadım, ama size anlatabileceğime inanıyorum."

Tekrar uzun bir sessizlik oldu. Garth sigara içip, düşünüyordu. Jane ise bekliyordu. Son derece düşündürücü, dostluk, samimiyet dolu bir sessizlikti bu.

Belki sigara, belki şezlong, belki de Jane veya üçünün birleşmesi, Garth'ın içinde derin bir rahatlama, dinlenmişlik, bir iyilik uyandırdılar. Tüm iyi şeyleri daha iyi, tüm zor şeyleri daha kolay görmesine yol açtılar. Tüm düşleri gerçekleşmiş gibiydi. Sessizlik de günbatımı gibi altın sarısına boyanmıştı. Ama sonunda genç adam bu sessizliği bozdu.

"İki kadın," diye söze başladı. "Gerçekten yaşamıma katılmış iki kadın, hiçbir zaman daha aşağısını kabul edemeyeceğim bir ölçü oluşturdular bende. Bunlardan birisi annemdi. Kutsal, ülküsel bir hatıra. Öbürü de çocukluğumda bana arkadaşlık, dadılık yapmış, şimdi ise evimin direği olan, yaşlı Margery Gream'dir. Onun sadık yüreği, henüz ben erkekliğin eşiğine adım attığım sırada, aramızdan ayrılan annemin acısını atlatabilmemde çok yardımcı oldu. Margery, Gleneesh Şatosu'nda yaşar. Eve döndüğüm zaman, önünde siyah saten önlüğü, başında ince pamuklu atkısı, eflatun rengi kurdeleleriyle beni karşılayan, yaşlı Margery'dir. Onun boynuna sarıldığım sırada kendimi yedi yaşındaymışım gibi hissederim. Sen beni yedi yaşında görmekten hoşlanmıyorsun, ama Margery bayılır. İşte sana anlatmak istediğim şu. Gleneesh'e

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

bir gelin götürüp de onu Margery ile tanıştırdığımda, o yaşlı gözler yalnızca iyilik, güzellik görmeye çalışacak. Sadık, yaşlı yüreği o gelini sevmek, ona hizmet etmek için çarpacak. Yine de, onun gerçek ölçüyü bildiğini ben bileceğim. Tıpkı benim kavradığım gibi. Nazik, yumuşak, iyi kadın ülküsünü, tıpkı benim gibi hatırladığını bileceğim. Bu ölçülerden aşağı inmemem de gerekiyor. İnmeye cesaret de edemem. İnan Jane, birkaç kez maddi cazibenin çok fazla etkisi altında kaldım. Esas olanı, yani görünmeyen, ama sonsuza dek uzanan şeyleri görmezlikten gelmek, onları unutmak için bir istek duydum. Dış güzelliklere tapınmak istedim. Ne var ki, ben bu duyguları tam idrak edemeden, yaşlı Margery'nin berrak bakışlı gözlerini bana çevirdiğini, ellerinin koluma değdiğini, beni çocukluğumdan beri iyiliğe yönelten sesinde yumuşacık bir şaşkınlıkla, "Bay Garthie, benim sevgili hanımımın yerini doldurmak için seçtiğiniz kadın bu mu?" diye sorduğunu duymuşumdur. Hiç şüphesiz çevremizi, duygularımızı düşündüğünüz zaman, Düşes'in çimenleri üzerinde oturup "yaşlı dadımın onlar hakkında düşünceleri ne olur?" diye, en beğendiğim, taptığım kadınlara, evlenme teklif etmediğimi sana açıkça söylemem pek komik olabilir. Ancak unutmamalısın ki, onun görüşleri bir hatıra ile oluşmuştur. Bu hatıra da, benim ölmüş annemin hatırasıdır. Üstelik de Margery'nin sesi benim gerçek benliğimin sesidir. Tutkuyla körleşmediği, ya da güzelliğe tapınma duygusuyla sarıp sarmalanmadığı zamanki mantığımın, aklımın sesi. Ama sakın Margery'nin güzelliği onaylamadığını sanma. Benim için bu kavramdan başkasını onaylamaz gerçekte. Tam aksine, benim karım olacak kişide güzellikten başka bir şeyin bulunmasını istemez. Yine de bakışları yüzeyi deler geçer, görünmeyen şeylere bakar o. Sana bütün bunları anlatabilmem çok tuhaf. Çünkü aklımın içinde ilk kez bütün bunları bir düzene soktum. Ama yine de, bu konuda bana iyi bir öğüt verme zahmetine katlanman, senin ne kadar iyi bir arkadaş olduğunu gösterir."

Garth Dalmain sustu. Sözlerinden sonra ortaya çöken ses-

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

sizlik, korkutucu bir yoğunluk almıştı. Jane önüne aşılması imkânsız bir engel çıktı sandı. Boş yere zavallı düşünceleri bir oraya, bir buraya koşuyor, çıkış için bir kapı, engeli aşacak bir basamak arıyordu. Yine de, en umulmadık, beklenmedik sözler ondan en uygun karşılığı bekliyorlardı. Suskunluğunu iki kat daha artıran sebep de, Garth'ın yaptığı itiraflardı. Jane de, çok duygulandığı zamanlar, konuşmakta güçlük çekerdi. Bu genç adam yakışıklılığı, cezbeden davranışları yüzünden bütün genç kızların hayranlığını çeker, bütün annelerin peşinden koşulacak en uygun damat diye görülürdü. Sanat dünyasına da şimdiden iyi bir isim bırakırken, gayet sakin bir ifadeyle, hayatında var olan tek kadının ihtiyar dadısı olduğunu, kendini düşüncesiz, dünyevi bir evlilikten, bu dadının fikir ve görüşlerinin engellediğini söylemesi Jane'e fena halde dokunmuştu. Etraftaki insanların, durumu kavrayabilselerdi, neler düşüneceklerini hayal etmek, onu için için gülümsetti. Bütün bunlar artık, Garth'ı başka bir boyutta gösteriyordu. Birdenbire Jane, onu, daha önce hiçbir zaman anlayamadığı kadar iyi anladı, kavradı. Ağzından ancak şu cümle dökülebildi.

"Yaşlı Margery'yi ne kadar tanımak isterdim!"

Garth'ın kahverengi gözleri sevinçle parlamıştı.

"Ben... Ben de isterim bunu!" dedi. "Seni Gleneesh Şatosu'nu görmeni de çok isterim. Balkonundan çok derin bir vadi, ilerisinde de mor dağlar görünür. Eminim ki, çam ormanlarını, çayırları da çok beğeneceksin. Sahi, Jane, eylülde bir "en iyi toplantı" da ben tertip etsem, bunu yönetmesini de Düşes'ten rica etsem, ne dersin? İşte o zaman sen de, diğer davetliler gibi gelebilirsin. Hem sonra, belki de o güzelim "Amerikan Güzeli"nden de gelmesini rica ederiz. Halası, Chicago'lu Bayan Parker Bangs'i de davet ederiz! Hem sonra Margery'nin onun hakkında ki izlenimlerini öğreniriz."

"Harika olur," dedi Jane. "Seve seve gelirim. Garth, bence o kızın huyu da kendisi gibi güzeldir. Daha güzelini zor bulursun. Dış görünüş kusursuz olduğuna göre, içindeki ruh da bir o kadar güzeldir. Evet, hepimizi çağır, bakalım ne olacak."

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Garth coşkuyla; "Oldu bu iş!" diye haykırdı. "Acaba Margery şu Bayan Bangs hakkında ne düşünecek dersin?"

Jane; "Orasını düşünme sen," dedi. "Sen yeğeniyle evlendikten sonra, kadın nasıl olsa Chicago'ya dönecek."

"Keşke bir de babası milyoner olmasaydı!"

"İşte buna çare yok. Amerikalıların paralarına aldırmamak gerekir."

"Keşke Bayan Lister'le halası da burada olsalardı! Neyse, perşembeye Lady Ingleby'lerde buluşacağız. Sende geliyorsun, değil mi?"

"Geliyorum. Salı günü, birkaç günlüğüne Brand'lara gideceğim, ama hafta sonunda Shenstone'a döneceğim diye Myra'ya söz verdim. Orada kalmak hoşuma gidiyor. Karı-koca, öylesine iyi anlaşan bir çift ki!"

"Evet," dedi Garth. "Lady Ingleby ile evlendikten sonra, kimsenin elinden uygun olmamak gelmez."

Jane gülerek, "Oh! Ne cümleydi!" dedi. "Ama ne demek istediğini anlıyorum. Myra hakkında bu kadar olumlu düşünmene çok sevindim. Çok candan bir insandır. Yalnız, elini çabuk tutup, resmi yap ki, aklımdan çıkarabilesin onu. Yoksa Pauline Lister'e yer kalmayacak!"

Güneş saati yediyi gösteriyordu. Kargalar, karaağaçların etrafında dönüp, süzüldükten sonra, sevinçle yuvalarına indiler.

Jane ayağa kalktı. "Artık içeri girelim," dedi. Yan yana çimenliği geçerlerken de, "Bu konuşmayı yaptığımıza sevindim," diye ekledi.

"Evet," dedi Garth. "Bu kez balonla değil, gerçek futbol topuyla oynanan bir konuşma oldu. İkimiz de birer gol attık, berabere bitirdik. Senin tavsiyelerin benim içime işledi. Sanırım ben de verdiğim cevapla sana işin aslını anlatmış oldum, öyle değil mi?"

Garth yine yedi yaşma dönmüş gibiydi. Ama Jane, artık onu Margery'nin gözlükleri ile gördüğünden, kızmadı. O sevgi dolu, dürüst gözlerle ona gülümserken; "Evet," dedi. "Be-

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

rabere kaldık sayalım ve bu dostluğumuzu pekiştirmiş olsun. Garth, bana söylediklerin için çok teşekkür ederim sana."

Odasına çıktığında, hazırlanmak için önünde daha yarım saat olduğunu görünce, hatıra defterini çıkardı. Garth Dalmain'le yapmış olduğu konuşma yazmaya değerdi. Özellikle de, ruhunun güzelliği görünüşünün çirkinliğini silip götüren o vaizi yazacaktı.

Daha sonra oda hizmetçisini çağırdı, akşam yemeği ve sonrasındaki konser için giyindi.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

BÖLÜM 6

Garth; "Bayan Champion?" diye seslendi. "Demek geldiniz. Programın sonuna yaklaştık. Düşes, Velma'nın rahatsızlığından -dua edelim de apandisit demesin- bahsettikten sonra sizi sahneye çıkaracağım. Hazır mısınız?

Bu tür eğlenceleri düzenleyen, onları sıraya sokan Garth Dalmain olduğu için, Jane'i aramak üzere terasa çıkmıştı. Tavanda asılı duran Japon fenerlerinin yumuşak ışığı altında karşı karşıya duruyorlardı. Garth'ın yakasına taktığı kırmızı gül, ipek çorapları ile uyum sağlıyor, gece kıyafetinin geleneksel siyah-beyazlığma değişik bir hava katıyordu.

Jane gömülüp oturduğu hasır koltuktan başını kaldırıp, genç adamın endişeli yüzüne gülümsedi. "Hazırım ben," dedi. Yerinden kalktı, birlikte içeri girerlerken, "Nasıl gitti işler? Kalabalık mı içerisi?" diye sordu.

"Salon tıklım tıklım dolu. Düşes de çok eğlendi. Her zamankinden daha keyifli oldu. Şimdi gecenin asıl olayı geliyor! İyi ama notaların nerede?"

Jane; "Ezbere çalacağım. Hiç olmazsa sayfa çevirme derdi olmaz böylece," dedi.

Konser odasına geçtiler. Paravanın arkasına geçip, yandan sahneye çıkan beş altı basamaklı merdivenin önünde durdular.

"Düşes'in söylediklerini duyabiliyor musun?" diye fısıldadı Garth.

"Yeğenim Jane Champion Velma'nın bıraktığı boşluğu doldurma nezaketini gösterdi," diyor.

"Bu demektir ki, otuz saniye sonra sahnedesin. Velma hak-

kında daha az konuşsaydı senin için daha iyi olurdu, ama neyse boş ver. Her şeyi beğenmeye hazırlar onlar işte! Apandisit! Demedim mi sana! Zavallı Velmacık! Umarım gazetelere çıkmaz. Oh oh! Neler anlatıyor! Yeni çıkan hastalıklar hakkında konuşmaya başladı. Olsun, bize soluk alacak zaman kazandırıyor. Jane, bugün öğleyin, bemoller, diyezler hakkında şaka yapıyordum. İstiyorsan piyanoda sana eşlik edebilirim.

"Hayır, teşekkür ederim"

"Pekâlâ, sen nasıl istersen. Ama sakın unutma. Bu salonda seyircide iyi etki bırakabilmek için gür ses ister. Ayrıca çok kalabalık. Bir dakika... Şimdi... Düşes konuşmasını tamamladı. Hadi! Üst basamağa dikkat et. Allah kahretsin! Bu perdenin arkası da ne karanlık!"

Garth elini uzattı, Jane basamakları çıktı. Overdene konser salonuna toplanmış olan geniş dinleyici kitlesi önünde göründü. Tek başına, yüksek sahnenin üzerinde yürürken, daha uzun boylu görünüyordu. Yumuşak, dökümlü bir kumaştan, siyah uzun bir tuvalet giymişti. Yakasında eski zaman işi bir dantel süsleme ve boynunda tek sıra inci vardı. Sahnede göründüğünde, dinleyiciler ona şüpheyle bakıp alkışladılar. Programda Velma'nın ismini görünce büyük ümitlere kapılmışlardı. Şimdi ise karşılarında Düşes'in yeğeni Bayan Jane Champion vardı. Onun çok iyi piyano çaldığını herkes biliyordu, ama şarkı söylediğini duyan hiç kimse olmamıştı. Hele de Velma'nın şarkısını söylerken. Daha anlayışlı daha olgun bir seyirci kitlesi olsaydı, onu alkışlar, cesaretlendirmek için bağrışırdı bile. Ama bu kişiler ise yalnızca şaşkınlıklarını belirtmiş, kuşkularını cılız alkışlarla dile getirmişlerdi.

Jane onlara bütün samimiyetiyle gülümsedi. Oldukça görkemli olan Bechstein piyanoya oturdu. Salonu süsleyen kırmızı, beyaz güllere baktı ve fazla vakit kaybetmeden açılış notasına basıp şarkıya başladı.

Salonda, kusursuz, şaheser bir ses, ürpermeler yarattı. Soluksuz kalmış gibi bir sessizlik çöktü dinleyicilerin üzerine. Her bir hece, öylesine yumuşak, öylesine şaşırtıcı bir tatlılıkla

sessizliği delip geçiyor, en kayıtsız yürekler kendi coşkularına hayran kalıp vuruşlarını durduruyorlardı. Daha derinden hissedebilenler ise, bu müziğin büyüsüne daha yoğun ürpertilerle karşılık veriyorlardı.

"Seninle geçirdiğim saatler, ey sevgilim
Benim için bir inci dizisi gibidir.
Hepsini yeniden bir bir sayabilirim.
Bu benim tespihimdir, benim tespihim."

Bu son kelimeler, sessizlikte alınan bir soluk kadar yumuşak, düşünceli, şefkat doluydu. İçerisinde anılardan meydana gelmiş bir dünya taşıyordu. Büyük kalpli bir kadının, geçmişte kalan güzelim anları yeniden derin bir bağlılıkla ortaya çıkarmasıydı bu.

Davetliler soluk almaya çekinircesine dinliyordu. Bu bir şarkı değildi. Bu bir yüreğin çarpıntısıydı ve öylesine huşu dolu bir çarpıntıydı ki, gözlerde birdenbire yaşlar belirivermişti.

Açılış dizelerini böylesine sakinlik içinde söyleyen ses birden yükselmeye başladı. Istıraptan titriyordu şimdi.

"Her saat bir inci, her inci ise bir dua;
Ayrılık acısı içindeki yüreği susturmak için.
Her inciye anlatırım; sonunda
Bir acı gelir elime."

Bu son dört kelime dinleyicileri elektrik akımına uğratmış gibi sarsan bir şiddetle, bir tutkuyla söylenmişti. Sonra ki gelen sessizlik içinde, meydana gelen duygunun gerginliği duyulabiliyordu. Ama bir dakika sonra, o sakin ses sanki yatıştırmak istercesine tekrar duyuldu. En derin acılarla bile yüz yüze gelmekten kaçmayan, her şeye göğüs gerebilecek bir dayanma gücünü anlatıyordu artık. Çekilen acıyla zenginleşen, içindeki tatlılığı duyurabilen bir sesti şimdi.

"İçten içe yakan hatıralar!
Ey kısır kazanç, hazin kayıp!
Her inciyi öpmek için içim yanar,
Acıyı öğrenebilmek için."

Dinleyiciler, Jane'in; "Her inciyi öpmek için içim yanar," derken neler hissettiğini kolayca kavrayabilirlerdi. Her kelimedeki geçmişe dönüş öylesine kadınca bir sevgiyi, öylesine tatlı, öylesine yumuşacık bir şeyleri anlatıyordu ki, Jane'i en yakından tanıyanlar bile, onun kişiliğini unutmuş, şarkıyı söyleyişindeki büyülü duruma kapılmışlardı.

Piyanoda tek bir notayla açılan şarkı tek notayla bitiyordu. Jane usulca bu son tuşa bastı. Ayağa kalkıp, piyanoya arkasını döndü. Sahneden ayrılıyordu. Aniden korkunç bir alkış tufanı koptu. Jane şaşırmış gibi bir an duraksadı. Onları karşısında görünce şaşmış gibi, teyzesinin misafirlerine baktı. Derken, gözlerinde nazik bir gülümseme doğdu, dudaklarına doğru indi. Sahnenin ortasında öylece kalakaldı. Utanmış gibiydi. Sonra yürüdü. Erkekler; "Bravo, bravo!" diye bağırıyorlardı. Basamaklardan inmeye başladı.

Tam orada, paravanın önünde, dekorların meydana getirdiği yarı karanlıkta, dinleyicilerinin coşku dolu gürültüsünden daha da şaşırtıcı, yepyeni bir sürpriz bekliyordu onu. Garth Dalmain, basamakların en sonunda duruyordu. Yüzünün bütün rengi kaçmış, gözleri alev alev yanan yıldızlar gibi parlıyordu. Jane onun yanma inene kadar Garth hiç hareketsiz etmeden bekledi. Sonra birden, onu omuzlarından yakaladığı gibi geriye doğru çevirdi.

"Geri dön!" dedi. Sesinde titreyen özlemin üstün gelmesi üzerine Jane, sessiz bir hayretle onun gözlerine baktı.

Garth; "Dön," dedi. "Hemen dön ve tekrar söyle. Kelimesi kelimesine, notası notasına hepsini yeniden söyle. Burada durup bekleme! Hemen git! Gitmen gerekiyor, anlamıyor musun?"

Jane o pırıl pırıl yanan gözlere baktı. Onların içlerinde

gördüğü bir şey, genç adamın sesinin, sert buyruğunu bağışlattı ona. Tek kelime bile etmeden basamakları çıktı, sahneyi geçti, piyanoya doğru yürüdü. İzleyiciler hala alkışlıyorlardı. Jane'i görür görmez sevinçlerini, alkışlarını bir kat daha artırarak belli ettiler.

Jane piyanoya otururken onları düşünmüyordu bile. Yepyeni, alışılmamış, garip bir duygu içindeydi şimdi. Bu zamana kadar, böylesine ezici bir emre boyun eğdiğini hiç hatırlamıyordu. Çocukluk günlerinde dadısı da, Bayan Jebb de çok geçmeden anlamışlardı ki, ona istediklerini ancak özenle seçilmiş kelimeler kullanmakla ya da küçük kızın iyi duygularına, dürüstlüğüne sığınan ricalarla yaptırabilirlerdi. Mantıksız bir emir, ya da mantıklı olsa da izah edilemeyen bir emir, doğrudan "Hayır!" karşılığını alırdı. Jane'in bu huyu zamanla biraz yumuşadıysa bile, yine de sürüyordu. Düşes bile, Jane'e hep "Lütfen!" derdi.

Şimdi ise, yüzü bembeyaz, gözleri alev alev yanan bir adam onu tutup geri çevirmiş, basamakları çıkmasını emretmiş, şarkısını yeni baştan okumasını buyurmuştu. Hem de, kelimesi kelimesine, notası notasına. O da bu emri yerine getirmişti.

Piyanonun başına otururken, Jane birden Gül Bahçesi'ni bir daha söylememeye karar verdi. Dinleyiciler de yeni bir şey bekliyorlardı ve daha bildiği bir sürü şarkı vardı. Çok heyecanlanmış delikanlının sert buyruğu yüzünden niçin onları kıracaktı?

Handel'in ünlü "*Her Neredeysen*"inin o görkemli açılış notasıyla başladı. Ancak, içindeki duygularını bir türlü bastıramıyordu. Buraya, aşırı derecede heyecanlanmış bir delikanlının isteği üzerine değil, son derece duygulanmış bir erkeğin, üstelik de heyecanları hiç de sıradan olmayan bir erkeğin isteği üzerine gelmişti. O genç adam, şarkıdan öylesine etkilenmişti ki, kusursuz nezaketini, kibarlığını bir yana bırakmıştı. İşte bu tavır, şarkısına, sanatına, gösterilebilecek en paha biçilmez, en yüksek saygıydı bu. Handel'i çalarken, -güçlü,

sağlam parmakları piyanonun tuşlarına dokunması ile koca bir orkestra meydana geliyordu sanki- birdenbire Garth'ın ısrarını kavradı. Garth'ın söylediklerine boyun eğmeye karar verdi. Böylece, ilk şarkının açılış notaları biter bitmez, biraz bekledi. Sonra, bir kere daha Gül Bahçesi'nin açılış notasına bastı ve tıpkı Garth'ın ona emrettiği gibi şarkısına başladı.

"Seninle geçirdiğim saatler, ey sevgilim
Benim için bir inci dizisi gibidir.
Hepsini bir bir yeniden sayabilirim;
Bu benim tespihimdir, benim tespihim.
Her saat bir incidir, her inci bir dua;
Ayrılık acısı içindeki yüreği susturmak için.
Her inciye anlatırım, sonunda
Bir acı gelir, için için.
İçten içe yakar hatıralar!
Ey boş kazanç, acı kayıp
Her inciyi öpmek için içim yanar,
Acıyı öğrenebilmek için."

Jane sahneden inerken, Garth hala basamakların dibinde hareketsiz duruyordu. Yüzü biraz önceki gibi yine bembeyazdı ama gözlerindeki dökemediği yaşların parıltısını, o derin bakışını kaybetmişti. O bakışlar Jane'i soru sormadan, karşı koymadan geri çevirmişlerdi. Şimdi ise o gözlerde bambaşka bir ışık yanıyordu. Bu ışık, şimdiye dek hiç görmediği için Jane'in yüreğini oynatan bir hayranlığın ışığıydı. Ağır ağır merdivenlerden inerken gülümsedi ve farkında olmadan samimi bir dostlukla, iki elini birden genç adama doğru uzattı. Garth yaklaştı, uzanan elleri kendi elleri arasma aldı. Jane bir basamak yukarıda durmuştu.

Bir an için hiçbir şey söyleyemedi Garth. Sonra heyecandan titreyen alçak bir sesle; "Tanrım!" dedi. "Oh, Tanrım!"

Jane; "Şşşt!" diye onu susturdu. "Bu ismin yok yere kullanılmasını hiç sevmem Garth."

"Yok yere mi?" Genç adam çığlık atar gibi konuşmuştu.

"Bu gece benim herhangi bir şeyi yok yere söylemem mümkün mü? İyi olan, mükemmel olan her şey yukarıdan gelir. Bütün bunları tarif edecek kelime bulamazsam Yüce Yaradan'ın adını söylemem yanlış mı olur?"

Jane uzun uzun o parıldayan gözlere baktı ve sonra kendi gözlerinde memnuniyetin verdiği bir gülümseme belirdi.

"Demek şarkımı beğendin."

Garth; "Beğenmek... Şarkını beğenmek mi?" diye kekeledi.

Yüzünde garip bir şaşkınlık vardı.

"Şarkını beğenip beğenmediğimi bilmiyorum."

Jane gülerek; "Öyleyse bu övgü dolu sözler niyeydi?" diye sordu.

Garth fısıldar gibi bir sesle; "Çünkü" dedi. "Peçeyi kaldırdın bu gece, ben de... Ben de, öteye geçtim."

Jane'in elleri hala genç adamın ellerinin arasındaydı. Son sözlerden sonra, elleri hafifçe çevirdi, eğildi. Anlatılamayacak kadar tatlı bir saygıyla avuçların içini öptü. Genç kızın ellerini bıraktıktan sonra yana çekildi. Jane tek başına terasa çıktı.

BÖLÜM 7

Jane o gece çalışma odasında birkaç dakika oyalandı. Yapılan eğlencelerden hiç hoşlanmıyor, kendine yöneltilen kucak dolusu övgüler onu sıkıyordu. Garth'la arasında geçenleri, konserin sonundaki, paravanın arkasındaki olayı düşünmek için bir an önce odasının sessizliğine kavuşmak istiyordu. Bunu nasıl değerlendireceğini de bilemiyordu. Derinlerine kadar inemediği bir şeyin varlığını seziyordu. Garth'ın son davranışı, içinde anlayamadığı, çözümleyemediği bazı duygular uyandırmıştı. Garth'ın ellerini öpüş biçiminden hiç hoşlanmamıştı, ama genç adam davranışına saygı dolu bir tapınma katmıştı ki, bu, tutkunun yanı sıra, Jane'e kutsal bir duygu veriyordu. Bir bakıma, herkesten ayrılmış, yücelten, soylulaştıran o mükemmel müzik armağanını insanların yüreklerine duyurması istenmişti. Yine de avuçlarına bastırılan dudakların etkisini unutamıyordu. Sanki Garth, geride tutulabilir, geçici olmayan, hep duyulan bir şey bırakmıştı. Birkaç kez kuşkuyla ellerine baktığım fark etti; üçüncüsünde odasına çıkmaya karar verdi.

Misafirlerin hemen hepsi, piyanonun başında oturan Düşes'in etrafına toplanmış, çılgın kahkahalarla gülüyorlardı.

Jane biraz canı sıkılmış gibi döndü, kapıya doğru yürüdü. Kimseye belli etmemiş, çok ağır davranmıştı, ama nasıl olduysa Garth ondan önce kapıya gelmişti. Jane, genç adamın ne zaman buraya geldiğini anlayamadı. Çünkü odadan çıkmak için yerinden kalktığında onun parlak saçlarını Myra'nın

başının yanında, odanın diğer ucunda görmüştü. Genç adam kapıyı açtı, Jane dışarı çıktı. İçinde ona söylemek istediği iki şey eşit güçlerde çarpışıyordu. "Böyle uygunsuz davranmaya nasıl cesaret edebiliyorsun? Ne yapmamı istiyorsan söyle yapayım!"

Hiçbirini söylemedi.

Garth onun peşinden taşlığa çıktı, bir mum yaktı ve kibriti Tommy'ye doğru fırlattı. Gümüş şamdanı Jane'e uzattı. Gülünç denebilecek kadar mutlu bir görünüşü vardı. Jane farkında olmadan yarattığı, kendisinin bir payı olmayan bu mutluluğu genç adamın dışa vurmasına sinirlenmiş gibiydi. Ayrıca, ikisi arasındaki bu samimi sessizliği de bir son vermesi gerektiğine inanıyordu. Konuşulamayacağı için, söylenmemesi gerekli birçok şeyin ortaya konması oluyordu bu. Jane oldukça set bir davranışla mumu aldı ve ikinci basamağa çıktı.

"İyi geceler Garth," dedi. "İçerideki eğlenceyi kaçırdığını biliyor musun?"

Garth başını kaldırıp ona baktı. Gözleri, onun elindeki mumun ışığıyla parlıyordu.

"Hayır!" dedi. "Hiç bir şey kaçırmıyorum, ayrıca hiç kimse de yokluğumun farkında değil. İçeride senin dışarı çıkmanı bekliyordum. Oraya dönmeyeceğim. Gecenin serinliğinde taptaze, tertemiz havayı koklamak için parka gideceğim. Çınar ağacının altında durup incilerimi sayacağım. Bu geceye kadar incilerim olduğunu bilmiyordum ama varmış... Benim de incilerim varmış!"

Jane kısaca; "Senin bir sürü incin var!" dedi.

"İşte burada yanılıyorsun," diye karşılık verdi Garth.

"Çünkü benim tek bir incim var. Yalnız bir sürü saatim var. Yalnız kaldığımda hepsini teker teker geri çağıracağım, her inciyi bir bir sayacağım."

"Peki, acı ne olacak?"

"Daha oraya varmadım," dedi Garth. "Benim incilerimin sonunda acı olmayacak."

Bu kez Jane yumuşak bir sesle; "Garth," dedi. "Korkarım

her gerçek inci dizisinin sonunda bir acı vardır. Korkarım sen, kendi acını bulduğun zaman çok güçlük çekeceksin."

Garth inançlı, korkusuzdu.

"Benimkini bulduğumda; umarım..." dedi. Jane, gayriihtiyari ellerine baktı. Garth bu bakışı görmüştü, gülümsedi, hafifçe kızardı, "Acıyı öpebileyim..!" Dedi.

Jane döndü, merdivenleri çıkmaya başladı. Ancak, Garth, coşkulu bir soru ile onu durdurdu.

"Bir dakika Jane. Sana sormak istediğim bir şey var. Sorabilir miyim? Bana üzerine vazife olmayan işlere burnunu sokan, meraklı, küstah biri demezsin ya?"

"Bundan hiç şüphen olmasın," dedi Jane. "Zaten bu gece senin hakkında öyle olmayacak şeyler düşünüyorum ki. Üç sıfat daha eklense, bir şey değişmez. Hadi sor bakalım."

"Senin de inci dizilerin var mı?"

Jane bir ara anlamayarak boş boş ona baktı; sonra, birdenbire sorunun nereye varacağını anladı.

"İlahi çocuk, hayır!" diye karşılık verdi. "Tanrıya şükürler olsun, için için yakan hatıralara hep uzak durmuşumdur. Hiçbiri benim sağlam, düzenli, mantıklı hayatıma giremediler, zaten girmelerini de istemiyorum."

Garth biraz düşündü. Sonra, "Öyleyse," dedi. "Nasıl oluyor da *Gül Bahçesi*'nin her mısrasını yaşamış gibi, kendi hayatından bir parçaymış gibi söyleyebiliyorsun? Her acı, her sevinç, belki çok çok uzakta kalmıştı, ama sana aitti."

Evet, bana aitmiş gibi söyledim, çünkü bir şarkıyı söylerken ben onun içinde yaşarım. *Hint Şarkısı*'nı söylerken öğrendiğim dersi anlatmamış mıydım sana? İşte bu gece de, şarkıyı söylerken, benim de incilerim vardı. Ama şarkı bittikten sonra, senin sormak istediğin anlamda, Tanrı'ya şükür, hiçbir incim yok!"

Garth merdivenin iki basamağını daha çıktı, gözleri mumun ışığıyla aynı düzeydeydi şimdi.

"Şayet isteseydin," dedi. Çok alçak sesle konuşuyordu. "Böylesine severdin, böylesine duygular taşırdın, değil mi?"

Jane duraksadı. "Evet," dedi. "Eğer isteseydim, böylesine sevebilir, o birkaç dakika içindeki duyguları hissedebilirdim."

"Demek o koşullar senin olmadığı halde şarkıdaki sendin?"

"Sanırım evet. Ancak, kendimizi koşullardan nasıl ayrı düşünebiliriz? Neyse epey balon uçurduk gece gece. İyi geceler, Bay Garthie!"

"Bayan Champion! Bir soru daha. Yarın benim için şarkı söyler misiniz? Müzik odasına gelip dinlemek istediğim bütün o güzel şarkıları bana söyler misiniz? Hem izin verirseniz, piyanoda size eşlik edebilir miyim? Hadi, evet de bana Jane. İstediğim her şarkıyı söyleyeceğine söz ver! Ben de seni daha çok rahatsız etmemeye söz veriyorum."

Jane'in gözlerinin içine bakıyor, dudaklarından dökülecek sözleri bekliyordu. Gözlerinde öyle coşkulu bir hayranlık, öylesine derin bir tapınma duygusu vardı ki, Jane afalladı; rahatsız bile oldu. Birdenbire anahtarı bulduğunu sandı; hem kendine, hem ona anlatmak için çabuk çabuk konuşmaya başladı.

"İlahi çocuk, ne de büyük bir sanatçısın sen! Sanatçıların ateşli duygularını anlamak ise bizim gibi basit, sıradan kişilere ne zor, bilsen! Seni örnek alalım. Bu kez kulaklarının yardımıyla, sesin mükemmelliği sandığın şeyden öylesine derin bir mutluluk duydun ki, benim ağırbaşlı, durmuş, oturmuş aklımı çelmek üzeresin. Tıpkı gözlerinle yakaladığın biçim mükemmelliği tapınağına girmek gibi bir şey bu. Resimlerini yaptığın kadınların başım nasıl döndürdüğünü anlar gibi oluyorum. Duyduğun sevinçle gerçekten çok sevimli oluyorsun, ama artık benim gitmem gerek. Şimdi sen de sözünü tut, beni bu akşam rahatsız etme artık. Bütün geceyi de parkta geçirme; ceylanları da ürkütmemeye çalış. Hadi, Bay Garthie, şimdi git, incilerini say bakalım. Birdenbire karşına acı çıkarsa... Unutma acıyı, ne olursa olsun. Onu Chicago'ya dönmeye razı edebilirsin!"

Jane odasına girip, elindeki mumu masasının üzerine bıraktığında hala gülümsüyordu. Overdene yalnız mumlu şam-

danlarla, lambalarla aydınlatılırdı. Düşes elektrik düzeni kurdurup evini çağa uydurmak düşüncesine son derece karşıydı. Ama şamdanlar gereğinden bile çoktu. Jane, bol ışık sevdiği için, ocağın, yazı masasının üzerindeki, aynanın önündeki mumları da yaktı. Yumuşacık koltuğuna gömüldü, yazı takımını çekti. Anı defterine şöyle yazıyordu.

"Velma çok hastalanmış. Gina Teyze'nin bugün ki konserinde Velma'nın yerine Gül Bahçesi'ni söyledim."

Diye yazdı ve orada kaldı. Nedenini bilmediği bir şekilde Garth'la arasında geçenleri yazmak da zorlanıyor, etkisini üzerinden atamadığı duyguları kelimelere dökmek imkânsız gibi görünüyordu. Sayfayı boş bırakarak derin bir düşünceye daldı.

Oturduğu yerden kalkmadan önce defterini kilitledi, yatmaya hazırlandı. Kendi kendine her şeyi açıkça anlatmıştı. Bütün mesele, Garth'ın sanatçılara özgü ateşli duygularıydı. Ne yazık ki bu duygular ortaya atılacak teoriler için ya da özlemi duyulan bir gelecek için sağlam bir temel olamazdı. Yine de tüm kusuruna karşın, Jane bunu düşüncelerinin yargısında ana ilke olarak almak zorundaydı. Şöyle düşündü. "Kendi tartışmasız sakinliğini tuhaf bir biçimde rahatsız eden Garth'da ki ateşli coşku, kendisinin kişiliğine duyulan bir şey değildi; sesine, müzik yeteneğine yönelikti. Nasıl ki resmini yapmak istediği bir güzellik Garth'ı sevinçten çıldıracak duruma getiriyor, istediğini elde edene kadar, kanavasını, modelini istediği biçimde düzenleyene kadar umutla umutsuzluk arasında çırpındırıyorsa, bu kez de güzelliğe karşı duyduğu tutku, gözlerinden değil, kulaklarından doğru sarmıştı benliğini. Ona istediği şarkıları söylerse, piyanoda eşlik etmesine izin verirse, genç adamın isteği yerini bulur, o güzel kahverengi gözlerdeki bakışlar, insanın aklını başından alan, taparcasına bakan bakışlar silinirdi. Jane; "Yarın" diye düşününce, garip bir sevinç duydu; bir yandan da duyulan hayranlığın kişiliğine

olmadığını hatırlaması gerekiyordu. "Bayan Blanche'ı dinlemiş olsaydı, iyice çıldırırdı," diyerek kendini avuttu. Çünkü kadının sesi, şarkı söyleme biçimi Jane'in ki gibiydi. Üstelik kendisi de, kulaklara olduğu kadar, gözlere de bir ziyafet verecek kadar güzeldi. Garth, müziğe bu denli düşkün olduğuna göre Blanche'ı dinlemeliydi. Aklında bunları tasarlarken, Pauline Lister'ı, o güzel Amerikalı kızı, bütün bu son aylar boyunca adı hep Garth'ınkiyle birlikte anılan kızı hatırladı. Evet, Garth'ın istediği eş oydu. Tatlılığı, güzelliği doyurur, keskin zekâsı, açık sözlülüğü, her şeye kolayca çözüm bulabilmesi, Garth'ın ateşli yaratılışıyla denge sağlardı. Kolayca duruma uyabildiği için, genç adamın kuzeydeki evine, güneydeki dostlarına da kaynaşabilirdi. Bir kere onunla evlendi mi, Flower'e, Myra'ya karşı duyduğu coşkunluk biter, garip etkili el öpmelerden vazgeçerdi. Jane, düşüncelerinde bile dürüst olduğu için, "garip etkili" sıfatı yerine "olağanüstü etkili el öpmeler," diye bitirdi düşüncelerini.

Doğruldu, dirseklerini dizine dayadı, avuçlarını açıp geniş ellerini ileri uzattı. O anı yeniden yaşıyordu. Derken, kendini toparladı, sert bir sesle kendi kendine, "Jane Champion!" dedi. "Aptallığı bırak. Onu bir an için bile olsa ciddiye alırsan, kendine değil, o güzelliğe âşık sevgili çocuğa haksızlık etmiş olursun. Bu gece sana gösterdiği saygının, hayranlığın Gina Teyze'nin aşçısı çok iyi bir yemek hazırlayınca ona duyduklarından bir farkı yok. Ortaya konan eserden duyduğu zevke, eseri yapanı da kattı, o kadar. Sanatınla kazandığın başarıya şükret, bu başarıyı saçma sapan duygusallıklarla bozma. Şimdi şu biçimsiz ellerini yıka da yat, uyu!"

Jane kendi kendini böyle azarladı.

***

Çınar ağaçlarının altında, yumuşacık çimenlerin üzerinde Garth Dalmain tek başmaydı. Onun varlığından bile habersiz utangaç ceylanlar çoktan uyumuştu. Gökyüzünün karanlığı

içinde yıldızlar asılı ışıklar gibi duruyorlardı. O da kendi kendine konuşuyordu. Kendisinden geçmişçesine alçak bir sesle; "Onu buldum!" dedi. "Hayalimdeki kadını, kadınlığın baş tacını, onu kazanabilecek erkek için ruh, düşünce eşini!.. Jane! Jane! Ne görmüşüm meğerse! Yıllardır onu tanı da, gerçek Jane'i görme! Ama artık, peçeyi kaldırdı, ben öteye geçtim. Ne yüce, ne soylu bir varlık! Artık ne yaparsa yapsın ruhlarımızın arasına o peçeyi yeniden indiremez. Tanrı'ya şükürler olsun! Dünyada hiçbir şeyi bunun kadar tutkuyla, içtenlikle istememiştim. Hiç kimse buna sahip olmamış, şu anda da sahip değil... Jane'in sevgisi, Jane'in şefkati... Ah! Buna sahip olmak ne demektir? "Her inciyi sayabilirim." Bir gün onları sayacak... Kendisinin ve benim de incilerimi. Tanrı bize acı göstermesin! Gerçekten her incinin sonunda acı var mıdır? Varsa, Tanrı en ağır kısmını taşımayı bana versin, karşılıklı acımasız bizi birbirimize bağlasın. Ah! O sevgili eller, o sımsıcak bakan dürüst gözler!.. Jane! Jane! Elbette her zaman sevdiğim Jane'di, ama bilmiyordum. Sersem körün biriymişim. Ama artık bir şeyi iyi biliyorum. Eskiden kördüm, şimdi ise görüyorum. Bu geceden sonra, her zaman benim için yalnız Jane olacak; Tanrım, ne olursun sonsuza dek sürsün!"

Gecenin esintisi sık, siyah saçları arasında dolaşıyordu ve gözleri yıldızların aydınlığında ışıldıyordu.

Yarı uykuda, yarı uyanık yatan Jane, tam dalacağı sırada, perdenin pervaza çarpmasıyla, gözlerini açtı, kendi kendine, "Ne istiyorsan söyle bana, Garth, her istediğini yapacağım," diye mırıldandı. Aniden, söylediklerini kavradı, iyice kendisine geldi. Kalktı oturdu, büyük bir kızgınlıkla kendini azarlamaya başladı. "Orta yaşlı eşek seni! Bir de utanmadan kendini ağırbaşlı, akıllı sanırdın. Hoşuna giden gencecik çocuğun pohpohlamasıyla aklın başından uçup gitti. Bir an önce kafanı toparla. Yoksa yarın sabah ilk trenle Overdene'den çek git."

BÖLÜM 8

O geceden sonraki günler, Jane için "altın devri" sayılabilecek günlerdi. Duyduğu yepyeni, tuhaf denebilecek bir tatlılığı olan mutluluğunu gölgeleyebilecek hiçbir şey olmadı.

Ertesi sabah Garth'ın tavırlarında, onu felce uğratan, rahatsız eden coşkularından, bunları ateşli bir biçimde dışa vuruşlarından eser kalmadığını fark etti. Genç adam ona son derece sessiz, bir bakıma da olduğundan daha yaşlı göründü. Derken, birisi şaka olsun diye, "Yakında evlenecek bir adamın davranışlarına mı kendini uydurmaya çalışıyorsun?" diye sorunca, Garth sakin bir sesle, "Evet, buna çalışıyorum," diye karşılık verdi.

Ronald; "O kız Shenstone'a gelecek mi?" diye sordu.

Düşes'in toplantısına katılan misafirlerin çoğu, gelecek hafta sonunda Lady Ingleby'de buluşacaklardı. Garth kısaca; "Evet, gelecek," dedi.

Billy, tiyatro vari bir dile, "Tanrım!" diye bağırdı, "Kuzum, lütfen söyle, seni gerçekten ciddiye alalım mı?"

Garth'ın durduğu yere yakın bir koltukta oturan Jane, okuduğu gazeteyi hafifçe yana çekti. Ancak Garth'm duyabileceği bir sesle; "Ne kadar sevindim, bilsen, Garth!" dedi. "Dün gece mi karar verdin?"

Garth Dalmain ona doğru dönerek; "Evet," dedi. "Dün gece."

"Dün gece yaptığımız konuşmanın mı etkisi oldu?"

"Hayır, en küçük bir etkisi bile olmadı."

"Peki, ya şarkı?"

Garth bir an duraksadı. Gözlerini ondan kaçırarak cevap verdi.

"Gül Bahçesi'nin gösterdiği gizli şeyleri mi demek istiyorsun? Öyleyse, evet!"

Jane onun ateşli coşkularının açıklamasını kendince pek güzel yaptığı için, arkadaşlıklarının, dostluklarının aldığı bu yeni biçime tereddütsüz katılabilirdi. Birlikte geçirdikleri müzik dolu saatler, gerçekten eşine nadir rastlanır bir zevk oldu. Garth onun bildiğinden de daha iyi bir müzikçiydi. Piyanonun tuşlarına temiz, erkekçe bir dokunuşu vardı. Jane ancak zarif çalınması gereken yerlerde, onun kendisinden bile daha zarif çaldığını görüyordu. Ne var ki, Garth onun sesinin kendisi için ne demek olduğunu, neler taşıdığım sözle açıklamadı. İlk geceden sonra, içinden geldiği gibi konuşmuyordu artık. Çınarın altında, açıklamasını yapmadan önce bir hafta beklemeye karar vermişti; bekleyecekti.

Oysa durum Jane için başkaydı. Yepyeni, garip bir tatlılığı olan bu duygu, çoğu kimse için "Herkesten önce gelme" anlamını taşıyordu. Garth yalnız kendisinin, bir de onun bildiği yollardan Jane'e bunu belli etmişti. Ortada kimsenin dikkatini çekecek bir şey yoktu, ama Jane odaya girdiğini, çıktığını Garth'ın saniyesinde anladığını pekâlâ biliyordu. Delikanlı ilgisini öylesine düşünceli, öylesine iyi ayarlamıştı ki, kimse anlayamıyordu. Ne arkadaşları alay edebiliyorlar, ne de Düşes'e; "Hoppalaa! Bu da nesi?" demek fırsatı veriliyordu. Yine de bağlılığı Jane'i her an kucaklar gibiydi. Jane ömründe ilk kez bir insanm tüm düşüncelerinde en başta geldiği düşüncesine inandırılmıştı. Garip şekilde, Garth'ın ona ait olduğunu seziyordu. Genç adamın söylediği, yaptığı her şeyden gurur duyuyordu. Müzik odasında geçirdikleri saatler boyunca onu tanımayı öğrenmiş, bu güzellik aşığı, coşku dolu, sorumsuz insanı şimdiye kadarkinden çok daha iyi anlıyordu.

Geceler de günler kadar güzel geçiyordu. Çünkü ertesi gün yeniden buluşmak üzere ayrılıyorlardı. Ne var ki, bu güzel günler boyunca, bildiğimiz anlamda aşk, sevgi Jane'in

aklına bile gelmemişti. Bu konudaki bilinçsizliği, aşkta tecrübesiz olmasının yanında, gerçek aşkın gülünç taklitlerini çok iyi tanımasındandı. Çok tanıma onun gerçeği görmesini engelliyor, giderek ona yaklaşan, özlemi çekilen sevgiyi fark etmesini önlüyordu.

Jane, cemiyet hayatına girdiğinden bu yana geçen on, on iki sene boyunca, bir o sayıda evlenme teklifi almıştı. İyi bir mirasın sahibi, ana babadan ya da vasiden yoksun, soylu bir kimse olduğundan bu tür evlenme teklifleri alması kaçınılmazdı. Orta yaşlı, kır saçları dökülmeye başlamış adamlar, ortalıkta dolaşmaktan bıkınca, şehir dışındaki güzelim malikânelerini çevirecek paraları kalmayınca, bir iş anlaşması yaparcasına soylu Jane Champion'a evlenme teklif ederlerdi. Jane Champion da, onları tepeden tırnağa, bir kere, bir kere daha süzer, adamlar kendilerini çok ucuzlamış hissedince de, iş adamına yaraşır bir davranışla onlara, "Hayır!" derdi.

Güç durumlardan kurtardığı, uğradıkları umutsuz bozgunlardan sonra yeniden toparlanmalarını sağladığı birkaç sevimli genç, o sırada duydukları şükran duygusuyla, Jane gibi bir kadının yanlarında olmasınm, onlara ne yapmaları ne etmeleri gerektiğini söylemesinin, sonra borçlarını da ödemesinin, yaramazlık yapınca azarlamayan cinsten bir anne gibi kucak açmasınm çok iyi olacağmı düşünmüşlerdi. Sevmesini bilen o iyilik dolu ellerine yapışıp kendileriyle evlenmesini istemişlerdi. Kendisine dokunmaya cesaret edenleri tokatlamaktan geri kalmayan Jane hepsine akıllarını başlarına toplamalarını, saçmalamamalarını öğütlemişti.

Son zamanlarda ciddi bir teklifle karşılaşmıştı. Overdene'ye bağlı küçük kilisenin bekâr papazı Jane'le can sıkıcı bir sürü konuşma yaptıktan sonra, önemli soruyu sormak için Overene'ye gelmişti. Jane adamı yazı odasında karşıladı; yerinden bile kalkmaya gerek duymamıştı. Papaz edebiyat paralarken, o da önündeki yazıyı bitirebilirdi. Ancak, adam masanın yanındaki koltuğa gömüldü, çarpık bacaklarını kavuşturdu, teklifinin başlangıç cümlesine daha bir hava katmak

için, iki elinin parmaklarını büyük bir özenle birbirlerine dokundurdu, konuşmaya başladı. Jane, kalemlerin uçlarını yontar, saplarını düzene sokarken, konuşmanın yüksek sesle yapılan bir kısmında adamı dinlemeye başladı.

"Sevgili Bayan Champion, yalnızca kişisel nedenlerle değil, kilisemin iyiliği, buna bağlı, cemaatimin selameti için..."

Jane yanındaki kutuyu açtı, çek defterini çıkardı.

"İstediğiniz çeki yazmaya hazırım, Bay Bilberry," diyerek adamın sözünü kesti.

"Vaftiz havuzu mu, kürsü mü, yeni ilahi kitapları mı, yoksa başka bir şey için mi?"

Papaz titrek bir sesle; "Sayın bayan," dedi, "Beni yanlış anladınız. Benim bütün dileğim, sizi mihraba götürebilmek."

Jane de; "Sayın Bay Bilberry," dedi, "Çok gereksiz olur. Çünkü kilisenizin her yanından, bütün gelenlerin de fark ettiği gibi, mihrap örtüsünün çok eskidiği görülüyor. Size, yeni bir örtü için gerekli olan çeki seve seve yazarım. Tek başıma ormanda uzun yürüyüşler yapmasmı sevdiğim için, son zamanlarda kilisenize gelmez oldum, başka bir nedeni yok bunun. Şimdi, sanırım teyzemi görmek istersiniz. Kuşlukta olmalı. Şu camlı kapıdan çıkıp soldan doğru yürüyün, kuşluğu da, Düşes'i de bulursunuz. Konuşmamızdan ona söz etmeyin sakın. Kendisi şık mihrap örtülerinden hiç hoşlanmaz da... İkimizi de azarlar, harcanacak parayla okul çocuklarına ayakkabı almamız için diretir. Lütfen teşekkür de etmeyin bana. Bu çevrede yaptığınız çok iyi işlerde size yardımcı olma olanağı bulduğum için gerçekten sevinçliyim."

Jane o konuşmadan sonra birkaç kez çekin bozdurulup bozdurulmadığım merak etmişti. Ortasından yırtılmış olarak kendisine geri yollansaydı, memnun olurdu. Ne yazık ki bir süre sonra paranın alındığını, üstelik de hiçbir şekilde kötü söz etmeden, öfkelenmeden kabul edildiğini öğrendi. Karşılığı ödenen çek eline geldiğinde, oldukça acı bir gülümsemeyle çöp sepetine attı.

İşte Jane'in aldığı evlenme teklifleri bunlardı. Bugüne ka-

dar kimse onu kendisi için sevmemişti. Bir başkasının hayatında, kalbinde en başta geldiğini duymamıştı. Şimdi de, bir erkeğin tapınırcasına sevgisi, benliğinden taşan bir özenle, tatlılıkla onu sarıp kucaklarken, ne kendi mutluluğunun, ne de o erkeğin derin bağlılığının nedenini anlayamıyordu. O erkeği kendisinin, gerek güzellikte olsun, gerek gençlikte, hiçbir zaman boy ölçüşmeye girişemeyeceği bir kadına kutsal aşk yeminiyle bağlı sanıyordu. Garth'la arasındaki sır dolu yakınlığı, içtenliği ancak olanaksız sandığı bir arkadaşlığın güzel bir gelişmesi kabul ediyordu.

Salı günü gelip çattığında durum buydu. Overdene'deki eğlence bitmişti. Jane birkaç günlüğüne Brand'lara gitti. Garth ise doğrudan Shenstone'a geçmişti. Orada Bayan Pauline Lister ile halası Bayan Parker Bangs'le görüşecekti, o iş için çağrılmıştı aslında. Cuma günü de Jane onlara katılacaktı.

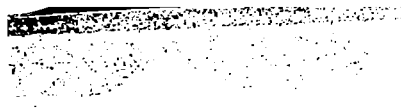

BÖLÜM 9

Tren Londra Garın'dan hareket edince, Jane arkasına yaslanıp derin bir oh çekti. Nedense, şehirde geçirdiği günler dayanılamayacak kadar uzun gelmişti ona. Neden böyle hissettiği konusunda epey düşündü. Daha doğrusu bir neden bulmaya çalıştı. Günleri oldukça dolu, bir o kadar da ilginç geçmişti. Sadece bu şehirde olmak bile onu mutlu etmeye yeterdi. Peki, öyleyse niçin kendini tedirgin, yalnız görüyor, bir eksiklik duyuyordu?

Trene binmeden önce, her zaman ki alışkanlığıyla istasyon kitapçısına uğramış, bir kucak dolusu dergi ve kitap almıştı. Arkadaşları, onun en küçük bir gezintiye bile yanında onlarca gazeteyle çıkmasıyla alay ederlerdi. Şimdi ise hepsi birden yan tarafında, ellenmeden duruyordu. Jane salı, çarşamba, perşembe günleri düşünüyor, bu üç günün niçin cumaya varmasına yardımcı olan yorucu basamaklar gibi göründüğüne şaşıyordu. Derken, işte cuma gelmişti. Shenstone'a gidecek trene binince yüreğinin daralması geçmiş, bir mutluluk duymuştu. O üç günde ne olmuştu peki? Flower çok tatlıydı; Deryck her zaman ki gibi dost, ilginç bir arkadaştı; küçük Dicky bir şaheser; bebek Blossom ise ancak bir tomurcuk kadar sevimli, güzeldi. Peki, eksik olan neydi?

"Tamam!" dedi. "Elbette! Nasıl oldu da daha önce fark etmedim? Overdene'de ki son günlerde müzikle çok uğraştım; hem de ne müzik! O aşırı melodik günlerden sonra, müziksiz kalmak bana yalnızlık duygusu aşıladı demek. Hiç şüphesiz Myralar da bol bol müzik dinlerim. Myra hatırlamasa bile, Garth şamatayla ona istediğini yaptırır."

Hayalini kurduğu yaşamın tatlı durumlarını düşününce, yüzünde hafif bir gülümseme belirdi, uzanıp Svectator'ı aldı. Az sonra, Güney Afrika sorunlarından bahseden bir yazıya dalmıştı.

Myra istasyonda bekliyordu. Hiç zaman kaybetmeden, art arda koşulmuş tayların çektiği arabaya atlayıp hızla kır yoluna saptılar. Hizmetçiyle bavullar arkadaki diğer arabadaydı.

İkindi güneşinin o dinlendirici ışığının altında tarlalar, korular son derece güzel bir yeşilliğe bürünmüşlerdi. Çitler yabangülleriyle sarılmıştı. Son kesilen otlar arabalara yükleniyordu. Kuşların ötüşmelerinde sonsuz bir coşku, çevrede insana huzur veren bir tatlılık vardı. Jane ilk kez en derinlerde hissetti bunları. Derin bir nefes aldı, boş bulunup; "Oh!" dedi. "Buranın havasını solumak olmak ne kadar güzel!"

Lady Ingleby kamçısını savurur, tarlalarda çalışan ve kendisini derin bir saygıyla selamlayan çiftçilere zarif karşılıklar verirken; "Ah, canım!" dedi. "Senin gelişinle insanın içi rahatlıyor! Bana piyanodaki bas tonlarını hatırlatıyorsun. Güçlü, sağlam, doyurucu. İnsamn bunalımlı zamanlarında yanında oluyorsun. Bunalımlardan hiç hoşlanmam. Çok yorucu oluyorlar. Hep merak ettiğim gibi, niçin her şey eskisi gibi sürüp gitmez? Hoş, insanlar burunlarını sokmasalar her şey olabildiğince yolunda gider ya. Her neyse, senin olduğun yerde yolunda gitmeyen hiç bir şey olmaz. Bundan hiç kuşkum yok."

Myra en öndeki beyaz tayı hafifçe kamçıladı. Yüksek çitlerin arasından uçarcasma giderlerken, salkım salkım yabani akasyalara, hanımelilerine sürtünüyorlardı. Jane uzanıp bir tutam akasya kopardı, yakasına taktı. "Yolculuk hediyesi," diye mırıldandı. Tatlı bir mutluluğun bekleyişini simgeleyen sakin gülümseme hala dudaklarından silinmemişti.

Lady Ingleby; "Evet," diye yeniden sözlerine devam etti. "Bizim ev eğlenceleri gayet iyi gidiyor. Garth'ın evlenme konusunda da tereddütleri epey azaldı. Ah, Jane, şu iş benim istediğim gibi olup bitse ne kadar mutlu olacağım! Amerikalı kız bir içim su; tatlı, canlı harika bir varlık. Garth desen, o malum

saçmalıklarını bir yana bıraktı gibi. Gerçi, ben hiçbir zaman onu saçma sapan hareketler yapan bir çocuk gibi görmedim. Ama sen hep öyle dersin. İnanılmaz derecede durgun, düşünceli biri oldu. Onun yerinde başkası olsaydı, "ruhsuz adam" diye adlandırabilirdim. Kızla birlikte aheste aheste ortalıkta dolaşıp duruyorlar. Ben de kızın halasını oyalayıp, onun yalnız benimle ilgilenmesine çalışıyorum. Çünkü Garth'ı uzaklaştırmasından çekiniyorum. Bizimki de öyle güç beğenen, titiz bir erkek ki! Bill ile bir anlaşma vardım. Bayan Parker Bangs'in dizinin dibinde oturur, onun anlattıklarını dinler, sorularına karşılık verip Garth'dan uzak tutarsa, her istediğini, hatta malımın mülkümün yarısını bile vermeyi kabul ettim. Ancak hınzır oğlan, kadına öylesine alçakça bir bağlılık gösteriyor ki, karşılığında benden bir öpücük isteyecek diye korkuyorum. Şimdiden söyleyeyim, öyle bir şey olursa, sana devrederim bak. Onlarla o kadar iyi baş edebiliyorsun ki! Sanırım Garth, bu akşam Pauline Lister'e evlenme teklif eder artık. Bu işi niye dün gece yapmadı ki? Güzel bir ay ışığı vardı, göl kenarında gezintiye çıkmışlardı. Tam da Garth'a göre bir ortam hazırdı. Göl, ay ve son derece sevimli bir kız! Billy de iki kişilik bir kayıkla Bayan Parker Bangs'i gezintiye çıkardı. Kadının, batarlarsa neler olacağı konusunda söylediği sözlere o kadar güldü ki, az kalsın kayığı devirecekti. Neyse ki, kayığı bizimkilerin gittiği yönün tersine doğru götürdü. Daha sonra Bayan Bangs bana Billy'nin önceden başka bir evlilik yapıp yapmadığını sordu. Ne demek istedi sence? Herhangi bir fikrin var mı?"

"Hiçbir fikrim yok," dedi Jane. "Yalnız Garth ve Pauline Lister adına çok sevindim. Tam ona göre bir kız, kısa zamanda da onun isteklerine uygun hale gelecektir. Üstelik de Garth, gerçekten kusursuz güzellikte ki bir kadına sahip olmalı ve sanırım olacak da."

"Gerçekten öyle," diye atıldı Myra. "Kızı dün gece bir görseydin... Beyaz saten bir elbise giymiş, saçlarına da yabani güller takmıştı. Garth onu görünce nasıl deliye dönmedi

şaşıyorum. Belki de durumları sakinlikle karşılaması iyi bir işarettir. Sanırım karar verme aşamasında."

"Hayır," dedi Jane. "Kararını Overdene'deyken vermişti. Bu iş onun için çok büyük anlam taşıyor, evliliği çok ciddiye alıyor. Shenstone'da kimler var?"

Lady Ingleby art arda bir sürü isim saydı. Jane hepsini tanıyordu.

"Çok iyi. Ah, geldiğime öyle seviniyorum ki! Londra çok sıcaktı, sıkıcıydı. Daha önceleri hiç böyle düşünmemiştim, kendimi bir dönek gibi görüyorum. Hey! Ne güzel bir kilisecik bu böyle! Bir ara geleyim de orgunu dinleyeyim. İyi yürekli papazınız beni hatırlayıp pay çıkarmamı sağlamıştı. Yeni orgun iki mi yoksa üç mü klavyesi var?"

"Sanırım beş altı tane kadar var. Hem de ayaklarınla yönetiyorsun. Pazar günü çocukların duası sırasında, onlara hiç dokunmamak akıllılığını gösterdim. Çünkü o mekanik şeylere dokunduğunda neler olacağını bilemezsin."

Jane; "Kompozisyon pedallarından söz ediyorsun, değil mi?" diye sordu.

Myra sakin sakin; "Korkarım evet," dedi. "O ayak dayama yerlerine benzeyen şeyleri yanlışlıkla tekmelediğin zaman, insanın saçlarını diken diken edecek kadar korkutuyor."

Jane konuşmayı Garth'a anlatınca, onun nasıl kahkahalarla güleceğini düşündü, kendi kendine gülümsedi. Lady Ingleby'in müzik hakkındaki düşünceleri dostlarını her zaman eğlendirirdi.

Yeşillikler üzerinde, sarmaşıklarla kaplı, bir resim kadar güzel küçük kiliseyi geçtiler. Yarım dakika sonra araba bahçe kapısını sıyırarak parka girdi. Jane'in sıyrılmış kapıya bakışını yakalayan Myra gülerek, "Tehlikeyi atlatmak tehlikeyle hiç karşılaşmamış olmakla eşittir!" dedi. Karaağaçların arasındaki yoldan hızla ilerliyorlardı.

"Geçenlerde annem, çılgınca araba sürmemden dolayı öfkeyle beni azarlayıp öğüt verirken de aynı şeyi söyledim kendisine. Biliyor musun, Jane, son zamanlarda oldukça candan

davranıyor bana karşı. Sanırım ben yetmişime, o da doksan sekizine geldiğinde benden hoşlanmaya başlayacak. İşte geldik; Lawson'a dikkat et; pek güzel şarkı söyler, akordeon çalar, Pazar Okulu'nda eğitmenlik yapar, içki aleyhtarı toplantılarda da çok iyi konuşur. En hoşlandığı şey çimleri biçmektir. Hizmetçim de, kendisiyle Fransızca çalıştıklarını söyledi. Elinden gelmeyen tek iş, iyi bir uşak olabilmek. Ne yazık ki adama yol veremeyecek kadar çok seviyoruz. Michael'a göre, "insanları sevmek" gibi çok kötü bir huyum varmış. Üstelik de onları zorunlu oldukları işleri yapma yerine, başarabildikleri, hoşlarına giden işleri yapmaya teşvik ediyormuşum. Dedikleri doğru, gerçekten; yine de evimde çalışanların mutlu olmaları beni sevindiriyor."

Arabadan indiler. Myra tembel bir incelikle eve doğru yürümeye başladı. Onun bu halini gören, onun atları büyük bir ustalıkla sürmüş olduğunu tahmin bile edemezdi. Sanki aracın sürücü değil de, faytonun rahat koltuklarından inen bir konuktu.

Jane yanlarına yaklaşan, becerikli davranışlarla yardımcı olan uşağa ilgiyle baktı. Adam belki bir uşağa benzemiyordu ama hiç kimse onun akordeon çalıp, içki aleyhtarı toplantılarda konuşmalar yapabileceğini de düşünemezdi. Ancak işini çok iyi bildiği belliydi.

Yukarı çıkarlarken Myra açıkladı.

"Aa! Lawson değildi o. Söylemeyi unuttum sana. İlahiler Günü hazırlıkları için papazla konuşmaya gitti. Bunun adı Tom. Biz evde ona Jephson diyoruz. Michael'ın seyislerinden biriydi, derken hizmetçilerimden bir kızla nişanlandı. Baktım ki evde oturmayı daha çok seviyor, onu Lawson'ın yanına çırak verdim. Favori de bırakıyor. Norveç dönüşü, işi Michael'a nasıl anlatacağımı düşünüyorum şimdi. Bu yandan, Jane. Manolyalı odayı verdim sana. Gölü seyretmeyi seversin, bilirim. Ah! Sana söylemeyi unuttum. Aşağıda tenis karşılaşması yapılıyor. Hemen korta dönmeliyim, çayı kestane ağaçlarının altında içeceğiz. Tek erkek final karşılaşmasını Garth

ile Ronnie oynuyorlar, iyi bir maç olacak. Dört buçukta falan başlar. Üstünü değiştirmeye kalkma, çünkü ne hizmetçin, ne de eşyaların o zamana kadar yetişmez.

"Teşekkür ederim," dedi Jane. "Her zaman rahat giyinirim yolculuğa çıkarken, görüyorsun ya. Şu tren tozunu bir atayım üstümden, hemen aşağı inerim."

On-on beş dakika sonra fidanlıktan geçerek kahkahaların, bağrışmaların yükseldiği korta doğru yürüdü. Lady Ingleby'nin bütün misafirleri oradaydı. Beyazlı kızıllı kestane ağaçlarının altında, güzel bir tablo görünümü yaratıyorlardı.

Geride, çok iyi bakıldığı belli olan kortta heyecanlı bir oyun devam ediyordu. Jane yaklaşınca, Garth'ın ince, çevik yapısını seçebildi. Buna karşılık Ronnie daha iri, daha güçlü duruyordu. Garth'm keskin gözlerle, seri raket sallayışlarla, güçlü vuruşlarla, karşılamada iyi bir oyun çıkarıyordu. Gerçekten oyun iyi gidiyordu. Garth ilk seti 6-4 almıştı. Şimdiki set ise 5-4 Ronnie'nindi. Ancak, Garth'm oyunu alacağına hiç kuşkusu yoktu. O zaman iki set de onun olacak, oyun bitecekti.

Jane, Myra'nm yanında boş bir yer görünce, bahçe koltuklarının arasından geçip oraya yöneldi. Oyunu seyredenler onu aceleyle, ama sevinçle selamladılar. Birden bir gürültü koptu. Garth yanlış iki hareket yapmıştı. Jane yerine oturduktan sonra dikkatini oyuna verdi. Tam o sırada şaşkınlık dolu çığlıklar yükseldi seyircilerden. Garth servisini, ağa takmış, çizgi dışına çıkmıştı. Set, Ronnie'nindi.

"Bir-bir," dedi Billy. "İyi ama Garth'm böyle bir şey yaptığını ilk kez görüyorum. Neyse, bize bir güzel set daha görme olanağını verdi. Çok denk iki oyuncu. Garth fırtına, Ronnie de gök gürültüsü."

Oyuncular yer değiştirdiler. Garth'm yanık teninin altında yüzünün soluk olduğu gözden kaçmıyordu. En önemli anda servisi kaybetmesi onu anlatılmaz derecede sarsmıştı. Gerçekte onun umurunda değildi seti kaybetmek. Koltuklar arasından usulca geçen uzun boylu karaltıyı göz ucuyla fark ettiğinde

yer-gök birbirine karışmış, ağ, çizgiler gözünün önünden silinivermişti. İşte onu asıl üzen bu halinin seyircilerce anlaşılmış olmasıydı; korktuğu şey buydu. Oysa korkmasına bir neden yoktu. Çünkü Jane'in gelişiyle Garth'ın oyunu kaybedişi arasındaki bağlantıyı tek kişi sezmişti. Bu, Garth'ın yer değiştirirken gülümseyip bir şeyler konuştuğu tatlı kızdı. Tam ağın karşısında oturuyordu.

Bu set çok heyecanlı geçiyordu. 5-4 Garth öndeydi. Ama servis Ronnie'deydi. O da, var gücüyle bu sayıyı almak istiyordu. Her ikisinin de taraftarları, "Berabere!" diye bağrıştılar. Oyun başa baş gidiyordu.

Bayan Parker Bangs, ayaklarının dibine, çimenlere uzanmış yatan Billy'ye doğru eğildi.

"İnsanın başı dönüyor, değil mi?" dedi. "Sanırım biraz uzattılar. Her ikisinin de canı çay istiyordur artık. Bay Garth Dalmain topu bıraksaydı, büyük bir iyilikte bulunmuş olurdu bence."

Billy içtenlikle, "Değil mi ya?" diye onu onayladı. "Ancak görüyorsunuz ya, Garth doğuştan kötüdür. Ronnie'nin karşısındaki oyuncu ben olsaydım, yukarıdan gelen bütün topların geçmesine izin verir, oyunu çabucak bitirirdim."

Bayan Parker Bangs bu sözlerden hoşlanmıştı.

"Hiç şüphem yok bundan," dedi. Bu arada Jane, uzanmış, Myra'nın isteği üzerine, Billy'ye bir çimdik atmıştı. Derken, Ronnie'nin raketi şimşek gibi indi, ortalığı "Tüh be!" çığlıkları doldurdu.

Bayan Bangs hemen bu konudaki düşüncesini belirtti.

"Öfkeden çılgına bile dönmüş olsalar, yine de böyle sözler söylememeleri gerekir!"

Billy hoşnutluk içerisinde, dizlerini sardı kollarıyla. Sonra da yüzüne melekler kadar saf, tatlı bir anlam vererek kadına döndü.

"Ah! Ne kadar üzüntü verici, değil mi?" diye mırıldandı. "Ben oyun oynarken hiç kötü söz söylemem. Buna da, "oyun aşkı" derim. Kulağa daha tatlı geliyor sanırım."

Jane genç çocuğa yeniden bir çimdik attıysa da, Billy kendinden geçmiş gibi Bayan Bangs'den alaycı gözlerini ayırmıyordu.

Myra kesin bir sesle; "Billy!" diye seslendi, "İçeri git de benim kırmızı şemsiyemi getir."

"Ama oyunun sonunu..."

"Evet, oyunun sonunu kaçıracağını biliyorum elbette."

Billy karşı koymak için Myra'nın üzerine eğildiğinde, genç kadın daha da sert bir sesle şöyle fısıldadı.

"Bunu fazlasıyla hak ettin."

Üç dakika sonra soluk soluğa geri dönen Billy, şemsiyeyi Lady Ingleby'nin kucağına bırakırken, "Sayın kraliçem," diye fısıltıyla konuştu. "Sizden ne isteyeceğime karar verdim. Siz bana krallığınızın yarısına kadar her şeyi vermeye söz vermiştiniz. Ben yalnızca, bir tepsi üzerinde Bayan Bangs'in başını istiyorum!"

Jane dayanamadı.

"Sen susar mısın, artık!" diye çıkıştı. "Hem ayakta da durma. Bak, son vuruşu kaçırdık işte. Sayılar kaç kaç?"

Servis Garth'daydı. Ronnie'nin kolu hızla kalktı, karşılanması olanaksız bir vuruş yaptı. Tam o sırada da ortalığı kaplayan bağrışmalar arasından bir ses yükseldi.

"Haydi Garth!"

Garth bu sesi tanımıştı. O yöne bakmadan hafifçe gülümsedi. Bir saniye sonra onun da kolu şimşek gibi kalktı, indi. Ronnie bu topa bir şey yapamazdı. Oyun da set de Garth'ındı.

Raketleri kollarımn altında, birlikte korttan ayrıldılar. Yakışıklı yüzleri çetin, zevkli geçen karşılaşmanın heyecanıyla kızarmıştı. İkisi de son ana kadar zafer coşkusunu duyabilmişlerdi.

Garth'm ceketi, saati, zinciri Pauline Lister'in kucağındaydı. Eşyalarını almak için kızın yanına geldiğinde, kutlamalara da teşekkür etti. Hemen ceketini giydi, saatini cebine attı, doğru Jane'in yanına doğru yöneldi.

"Nasılsınız, Bayan Champion?"

Gözleri coşkuyla Jane'in gözlerini aradı, onlarda gördüğü hoşnutluk dolu karşılayış içini inançla, güvenle doldurdu. Şu geçen günler boyunca nasıl özlemiş, nasıl aramıştı onu! Salı, çarşamba, perşembe... Hep cumaya erişmeye çalışan yorucu basamaklar olmuştu. Bir insanın yokluğunun böylesine büyük bir boşluk yaratması şaşılacak şeydi. Ancak, bunun gerçek oluşu, her ikisinin de bunu duymaları çok, çok güzeldi. Artık Jane'e onu nasıl umutsuzca istediğini, her zaman bir arada olmalarım dilediğini söylemenin günü gelmişti. Evet, ikisi de hissetmişlerdi bunu. Jane'in de o boşluğu gördüğünden genç adamın kuşkusu yoktu. Onsuz olmanın, onu özleyişin ne denli alt-üst edici, derin bir duygu olduğunu, yalnız kendisi duymuş olamazdı. Yalnız geçirilen şu son günler ikisine de "bir arada" olmanın ne anlama geldiğini öğrettiyse, bu acı her şeye değerdi. Şimdi de, böyle ayrılıkların bir daha başlarına gelmeyeceğini, sonsuza dek birlikte olacaklarını güvenceye alan sözleri söylemenin sırası gelmişti.

Garth, karşılık verilmesi bile beklenmeyen bu en beylik soruyla Jane'i selamlarken, aklmdan o sözler, düşünceler geçiyordu. Ne var ki, beylik de olsa, soru Garth'tan geldiği için Jane bunu değerlendirdi. Candan, dopdolu bir karşılık verdi. Her şeyden çok Garth'a, kendine neler olduğunu anlatmak; onun hakkında her şeyi dinlemek; bitip tükenmek bilmeyen şu son üç gün içinde neler yaptıklarını karşılaştırmak; bıraktıkları yerden, alıp arkadaşlığı, dostluğu sürdürmek istediğini söylemek için çırpmıyordu.

Elini genç adamın kavrayışına bıraktığında, derin bir uyum içindeydiler. Jane ile el sıkışmak her zaman insanda dostluk, doyurucu bir duygu uyandırırdı.

"Çok iyiyim, Garth, sağol." dedi. "Hiç olmazsa her geçen saniye ruhum da, bedenim de biraz daha iyileşiyor. En sonunda, buraya geldim ya."

Garth, raketini onun iskemlesine dayadı, kendi de çimenlerin üzerine uzandı, dirseğine dayandı. Gözlerini kaldırmadan, alçak sesle sordu.

"Londra'da bir şey mi oldu?" Hemen elinin yanında, toprağa güvenle basan, şık, kahverengi ayakkabıya bakıyordu.

Jane içtenlikle; "Yok!" dedi. "Londra'da bir şey olmadı. Elbette hava çok sıcaktı, şehir tozluydu, ama her zamanki gibi iyiydi. Asıl, bana bir şey oldu. Biliyor musun, Garth, bunu açıkladığım zaman benden utanacaksın."

Garth hala başını kaldırmamıştı. Durmadan yerden çimenleri koparıyor, Jane'in ayakkabısı üzerinde desenler yapıyordu. Ah, yalnız olabilselerdi! Konuşma tam istediği yöne geliyordu. Yoksa Jane o güzelim sesiyle, birbirlerine duydukları özlemin tatlı sırrını herkese açıklayacak mıydı?

Bayan Parker Bangs birdenbire; "Ciğer mi?" diye sordu. Billy de; "Pandispanya!" diye bağırarak tabaklara atıldı. Aynı hızla dönerken, Garth'ın ayaklarına takılınca, ramak kaldı pandispanyaları kadının kucağına boşaltıyordu.

Jane, Bayan Bangs'e, pandispanyalarına baktıktan sonra gözlerini çimenlere eğilmiş olan Garth'ın siyah saçlı başına çevirdi.

"Donuktum." dedi. "Hem de dayanılmayacak derece donuk. Bizim Garth ise her zaman, "Ancak ahmaklar donuktur der! Neyse ki trende gelirken hastalığımı anladım. Suç ondaydı. İşitiyor musun beni, Garth?"

Garth başmı kaldırdı, gözleri karşılaştı. Genç adam o zaman anladı. O yüce, alt-üst edici duygu tek yanlıydı. Jane'in kurşuni, sakin bakışlarında yalnızca şen bir dostluk vardı.

Jane; "Sevgili çocuk, hep senin yüzündendi," diye üsteledi.

"Niçin?"

Garth'ın güneşten yanmış yüzüne içten içe bir kızıllık yayılırken, sesi çok sakin çıkmıştı.

"Çünkü Overdene'de ki son günler boyunca beni öyle bir müzik bolluğu içine sürükledin ki, daha önce hiç böylesi başıma gelmemişti. Bu yüzden ürküntü verecek kadar bir özlem duydum. Pek düzenli, mantıklı çalışan aklımın dengesinden kuşku duymaya başladım sonunda."

Myra, kırmızı şemsiyesinin altından başını çıkararak, "İyi ya," dedi. "Garth ile birlikte çılgın müzik şölenleri yapabilirsiniz burada da. Bir piyano konuklar odasında, bir tane de taşlıkta duruyor. Bilardo salonundaki Bechstein'da uşaklarla, hizmetçiler çalışıyorlar. Önceleri hangisini alacağıma karar verememiştim. Erard mı, Broadwood mu, Collard mı, yoksa Bechstein mi? Baktım olacak gibi değil, sırayla hepsim aldım. Ama ben en çok, eskiden okul odasında duran küçük, düz piyanoyu severim, en iyi onda çalarım. Şimdi giyinme odama aldım. Sanırım tuşlarına alışığım ya da benim çalışıma en uygunu o."

"Sağol, Myra!" dedi Jane. "Garth'la ben Bechstein'ı seçeriz sanırım.

Lady Myra Ingleby; "Müzikle ilgili olarak gerçekten coşku dolu bir çalışma isterseniz, İlahiler Günü provalarına da katılabilirsiniz," dedi. "Yeni alınan orgun borcunu ödemek için hazırlanan bir gün. Büyük işlere kalkışıyorlar bence."

Jane şiddetle karşı koydu arkadaşının sözlerine.

"En kısa zamanda orgun bütün borcunu öderim, ama İlahiler Günü'nden de bir kilometre uzağa kaçarım."

Garth, Myra'nın bakışlarındaki umut kırıklığını yakalayınca, "Yo, hayır!" diye atıldı. "Bence de insanların kendi borçlarını ödemek için kişisel çaba göstermeleri çok güzel bir şey. Hele bu yoldan kiliselerine bir şey kazandırıyorlarsa. Üstelik, iyi düzenlenirse, ilahi törenleri pek hoş olur. Lady Ingleby'nin adamları bu işe karıştığına göre, güzel olacağından kuşku duyulmaz. Bu sabah Lawson bana işi şöyle bir özetledi, başlıca şarkılardan parçalar mırıldandı. Çok duygulandırıcıydı. Robinson Crusoe muydu? Hayır, elbette değil! O dilencinin adı neydi? Tom Amca'nm Kulübesi! Tamam, kara bir şey olduğunu biliyordum. Lawson, Tom Amca, papazın kızı da Küçük Eva rolüne çıkacaklar. Bayan Champion, gelecek provaya benimle birlikte geleceksiniz."

"Ben mi?"

Jane bunu söylerken nasıl da yumuşacık gülümsediğinin

farkında değildi. Farkına vardığı tek şey, yüreğinin ta derinliklerinde, Overdene'deki o akşam, "Ne yapmamı istiyorsan söyle, onu yapayım," demek isteğini duymasını hatırlamasıydı.

Bayan Parker Bangs; "Pauline de sizle gitmek isteyecektir. Böyle müziğe bayılır o!" diye atıldı.

Pauline, Myra'nın yanındaki boş iskemleye süzülürcesine otururken, "Saçmalamayın, Hala!" dedi. "İlahi Günleri konusunda ben de Bayan Champion'a katılıyorum, iyi olmayan müzikten de hiç hoşlanmam üstelik."

Jane en dostça davranışıyla, içten bir gülümsemeyle ona döndü.

"Ama gelmelisin, hiç değilse birlikte kurban ediliriz," dedi. "Hem kim bilir, belki Garth'la Lawson İlahi Törenleri dinine girmek için bizi de kandırırlar. Her şey bir yana, Garth'ın açıklamalarını dinlemek, eğlendirici olacaktır. İnancının cesaretine epey gerek duyacak."

Pauline Lister; "Müzik konusunda ilginç bir şey denince, aklıma gemideki olay geliyor," diye söze başladı. "Arabic" isimli gemiyle geldik buraya. Hemen herkes birbiriyle anlaşmıştı. Perşembe akşamı için bir konser düzenlenmesine karar verildi. Müzik akşam sekiz buçukta başlayacaktı. İrlanda kıyılarına yaklaştığımız sırada yemekten yeni kalkmıştık. Bir de baktık ki korkunç bir sisin içine girmişiz. Saat sekizde sis düdükleri başladı, her yarım dakikada bir çalmak üzere. Öyle ki, düdük çalarken insan kendi konuşmasını bile duyamıyordu. Ne çare, konser yapılacaktı. Çünkü program önceden hazırlanıp herkese dağıtılmıştı. O gece de, gemideki son gecemizdi. Salonda toplanıldı. Programdaki her parça otuz saniyede birçok yüksek bir düdük sesiyle noktalanıyordu. Bu kadar zamanını seçip de öten başka hiçbir düdüğe rastlanamazdı doğrusu. Bas sesli bir adam, "*Derinliğin Beşiğinde Sallandım*" adlı parçayı söylerken, "sakin, huzur dolu uykum" satırını her tekrarlayışında, "U-u-u-v!" diye düdük de ona katılıyordu. Böylece, hepimiz o geceki huzur dolu uykularımız konusunda bir an kuşkuya kapılmaya başlamıştık. Ardından tatlı sesli bir tenor

"*Durgun Gecede Kaç Kez*?" parçasını okurken, otuz saniye de bir öten düdük bizlere "kaç kez" olduğunu gösterdi.

"Ancak, en tuhafı Chopin'den çalmak üzere piyanoya oturan bir kızcağızın başına geldi. Hızlı, canlı, gümüş gibi notaları olan parçaya kız iyi başladı. Ancak, birinci sayfanın yarısına gelmişti ki, sis habercisi her zamankinden uzun, yüksek çaldı. Kızın parmakları sanki uçuyordu, az sonra sayfayı çevirdi; oysa bizler tek bir notayı bile duyamamıştık. Düdük sustuğunda ikinci sayfa yarılanmıştı. Ah! Ne gülünçtü! Cesur kızmış, ama! Hiç yılmadan çaldı. Biz de kendisini yürekten alkışladık. Ne yazık ki kızın da bu alkışları duymadığına eminim, çünkü düdük de bize katılmış, bizi bastırmıştı. Hayatımda dinlediğim en tuhaf konserdi ya, hepimizin hoşuna gitti yine de. Hoşumuza gitmeyen şey derseniz, sabaha kadar durmadan öten o korkunç sesti."

Tatlı Amerikan kızı konuşurken, Jane iskemlesinde yan dönmüş, zevkle, dikkatle onu dinlemişti. Kendisi bu kadar hoşlanırsa, kim bilir Garth bu güzellik, tatlılık, karşısında neler duyardı! Bakışlarını çevirdi, genç adamın gözlerindeki hayranlığı okumayı çalıştı. Garth'm başı önüne eğikti hala. Elindeki kestane yaprağının uzun sapıyla Jane'in ayakkabısının kalıbını çizmeye uğraşıyordu. Jane'in bakışları bir an o ince, esmer ele takıldı. Kanava üzerinde çalışırmışçasına özenle, bu anlamsız, saçma işle uğraşıyordu.

Birden ayağını çekti. Genç adamın ilgisizliğine, kayıtsızlığına içerlemiş gibiydi.

Garth da hemen doğruldu. "Kim bilir ne gülünçtü!" dedi. "Siz de, öyle güzel anlattınız ki, insan sis düdüklerini duyar, çalıp söyleyenlerin yüzlerindeki şaşkınlığı görür gibi oluyor. Deprem gibi, sis düdükleri de alışılması olanaksız bir şey. Her duyuşta daha bir kötü gelir insanın kulağına. Hadi, herkes konserlerden hatırladığı gülünç olayları anlatsın.

"Sen başla o zaman,"dedi Lady Ingleby.

"Pekala," diyerek karşılık verdi Garth.

Bir kere, genç bir çocuktan Tennyson'ın "*Hafif Süvari*

Alayı Hücumu" nu dinlemiştim. Çocuk öyle heyecanlıydı ki, bir yerde karıştırdı işi. Neyse sesi, davranışları yerindeydi de kimse anlamdaki o korkunç yanlışlığı fark etmedi."

Sözü Ronald Ingram aldı.

"Bu bana hayatımda duyduğum en gülünç şeyi hatırlattı. Güney Afrika'daki birlikler dönmüş, şükran töreni için kilisede toplanmıştık. Milli Marş söyleniyordu. Hatırlayacaksınız, pek yeni bir şey, artık başımızda Kral olduğu için, dişi, erkek, zamirlerindeki değişime dikkat etmek gerekiyordu. Tam arkamda oturan genç bir asker, hem de çok gür, kalın sesli bir genç, Milli Marş›taki özneleri de değiştirip "kral" yerine "kraliçe" demez mi! Hepimiz gülmekten ölecektik sonradan."

Lady Ingleby; "Bu, Kralı oldukça eğlendirecek," dedi. "Gerçekten doğru mu sözlerin, Ronnie?"

"İstersen kilisenin de, dinleyenlerin de pek çoğunun adım verebilirim."

"İyi öyleyse. Bir karşılaştığımızda Kralımıza senin duyduklarını aktarmaya çalışacağım. Peki, ama tenisi unuttuk bu arada. Sıra kimde? Evet, çiftler finali oynanacak. Garth'la Bayan Lister, Albay Lorain'le Bayan Vermount'a karşı oynayacaklar. Sanırım kolayca kazanırsınız, birbirinize öyle iyi uyuyorsunuz ki! Jane, seyretmeye değer bir maç olacak, değil mi?"

Akşam güneşi altında yan yana durmuş, bir yandan raketlerini inceleyip, bir yandan ne biçim bir oyun çıkaracaklarını konuşarak rakiplerini bekleyen genç çifte tatlı tatlı baktı. "Bundan hiç kuşkum yok," dedi. Göz kamaştırıcı bir çift oluşturuyorlardı. Sanki doğa elindekilerin en iyisini, en güzelini bu iki kişinin tüm özelliklerine saçmıştı. Onların evlenecekleri düşünüldüğünde, bulunabilecek tek kusur, genç kızın, esmer, ince güzelliğinin genç adamın dişi bir kopyası olduğunu düşündürmesiydi. Rahatça onları kardeş sanabilirdi tanımayanlar. Ama Jane bunu bir kusur olarak görmüyordu. Kıza bakarken duyduğu hayranlık, her defasında biraz daha artıyordu. Şimdi onları yan yana görünce, Garth'a verdiği öğüdün ne

derece yerinde olduğunu düşünüyor, genç adamın bu öğüdünü tutmasına seviniyordu.

***

Daha sonra Garth'la yalnız kaldıklarında, eve doğru yürürlerken, Jane kısaca, "Garth," dedi, "Sorarsam darılmazsın, değil mi? Kararlaştırdınız mı?"

Garth; "Senin sorduğun hiçbir şeye darılmam," diye karşılık verdi. "Ancak biraz daha açık konuşabilir misin? Neyi kararlaştırdık mı?"

"Bayan Lister'le nişanlanmayı."

"Hayır. Peki ama nişanlanacağımıza nerden karar verdin sen?"

"Salı günü Overdene'de söylemiştin."

"Salı?"

"Haftalar geçmedi ya aradan, Garth. Seni artık ciddiye almamızı istemiştin."

Garth; "Haftalar değil, yıllar geçmiş gibi," dedi. "Beni ciddiye almanı da yürekten diliyorum. Ama önce soruna karşılık vereyim. Bayan Lister'e evlenme teklifi falan yapmadım. Hem bu konuda seninle, ama baş başa bir konuşmak istiyorum. Bu akşam yemekten sonra, oyun kıvamını bulunca, kimse fark etmeden kaçabiliriz. Sözümün kesilmesinden, kimsenin karışmasından korkmadan, rahatça konuşabilmek için benimle terasa çıkar mısın, Jane? Göle vuran ay ışıklarını seyretmek de ayrı bir güzellik katar. Geçen akşam bir saat göle baktım. Yanımda kimse yoktu. Kayıkla gezinti bittikten sonra oraya gittim, düşündüm. Bu gece baş başa nasıl konuşacağımızı düşündüm."

Jane; "Elbette gelirim," dedi. "Canının istediğini söyleyebilmelisin bana. Yalnız, senden bir şey istiyorum. Sana öğüt vermeme, elimden gelirse yardım etmeme izin vermelisin."

Garth alçak, kısık bir sesle, "Sana her şeyi anlatacağım," dedi.

"Sen de bana öğüt verecek, ancak senin elinden gelebilecek yardımı yapacaksın."

***

Jane odasına çıkıp, pencerenin kenarına geçip oturdu. Giyinmesine yardım etmesi için, hizmetçisini yarım saat sonra çağırmaya karar verdi. Şimdi güneşin batışını, bu görkemli görüntüyü seyretmek istiyordu.

Pencerenin altında, çakıl taşı döşeli geniş bir teras vardı. Yassı taşlardan bir parmaklıkla çevreleniyordu. Bunun önünde, iki- üç metre aşağıda, eski modaya uygun düzenlenmiş bir çiçek bahçesi bulunuyordu. Tarlaların arasından kıvrım kıvrım bir yol gidiyor, oraya-buraya serpiştirilmiş taş çeşmelere uğruyordu. Daha aşağıda, göle kadar inen, dümdüz bir çimenlik görünüyordu. Şimdi, akşamın aydınlığında göl gümüş bir aynayı andırıyordu. Doğayı baştanbaşa tam bir sessizlik kaplamıştı sanki. Bir barış, bir huzur yayıyordu çevreye. Jane kucağındaki kitaba göz bile atamamıştı. Şimdi gölün gerisindeki uzak ormanlara bakıyordu. Oradan, gözleri sedef gibi parlayan gökyüzüne ilişti. Pembecik bulutlarla, altın ışınlarla süslenmişti. Bir mutluluk, doygunluk, iyilik sardı tüm benliğini.

Çakılların üzerinde hafif ayak sesleri duydu. Kim olduğunu görmek için eğildi. Garth sigara salonundan çıkmış, terasta bir aşağı bir yukarı yürüyordu. Adımları kısa, çevikti. Birden kendini Jane'in penceresinin tam altındaki koltuğa bıraktı. Dalgın dalgın sigarasını içiyordu. Dumanın kokusu yeni çıkmış manolyaların kokusuyla karışıp Jane'e kadar uzandı.

"Zenith, Marcovitch sigaraları bunlar," dedi Jane. Kendi kendine gülümsedi. "Sevimli yeşil kutularda yüz tanesi on iki şilin! Yılbaşında ona bir armağan vermeye kalkarsam, bunu unutmamalıyım. Çünkü o zamana kadar ona verilecek armağan bulmak çok güçleşecek. Her şeyi yağdırıyorlar üstüne."

Garth sigarasını fırlatıp attı. Ağzının içinden bir şarkı mırıldanmaya başladı; derken, sözler, ezgi yumuşak bir bariton seste kendilerini dışarı vurdular.

"Şarkıyla övmeye yetmez benim gücüm,
O görkemli zarafeti,
Kadınımın yüzünde yansıyan,
Ruhunun yüceliğini."

Sesini yükseltmemişti ama öylesine tutkuyla dolu bir titreşimi vardı ki; Jane, duymaması gereken bir şeyi dinliyormuş gibi bir duyguya kapıldı. Çabucak uzandı, büyük bir manolya yaprağı kopardı, dışarı sarktı. Tam Garth'ın başına düşecek biçimde bıraktı elinden. Genç adam şaşırmıştı, başını yukarı kaldırdı.

"Merhaba!" dedi. "Sen... Orda mıydın?"

"Evet," dedi Jane, gülerek. Başka açık pencereler varsa diye, alçak sesle konuşuyordu.

"Ben... Buradaydım. Sevgili çılgın aşık! Yanlış pencere altında serenat yapıyorsun."

Garth biraz dargın, biraz ters bir sesle, "Bu konuda ne biliyorsun ki sen?" dedi.

"Bilmiyor muyum?" Jane fısıltıyla konuşmaya başlamıştı. "Ama bana darılmamalısın küçük bey, sizin iyiliğinizi istediğimi bilirsiniz. Yaşlı Margery burada olmadığına göre, onun görevlerini yapmama izin vermelisiniz."

Garth yerinden fırladı, pencerenin karşısına dikildi, yarı eğlenerek, yarı küstah bir şekilde Jane'e bakmaya başladı.

"Manolyaya tırmanayım mı?" dedi. "Evin önünde bağıra bağıra söylenemeyecek yığınlarla sözüm var sana."

Jane; "Elbette, hayır," diye karşılık verdi. "Penceremden içeri girecek Romeo'lardan istemem. Gina teyzem olsaydı, "Bakın hele şuna! Yok daha neler!" derdi. Hadi küçük bey, koş da önlüğünü değiştir. O söyleyeceğin yığınlarla söz geceye kadar beklemek zorunda, yoksa ikimiz de yemeğe geç kalacağız."

"Peki, peki," dedi Garth. "Bu akşam buraya çıkacaksınız ama değil mi, Bayan Champion?" Benim istediğim kadar da kalacaksınız."

"Söz veriyorum. Kaçar kaçmaz geleceğim. Merak etme, sen anlatmak için ne kadar sabırsızlanıyorsan, ben de dinlemek için o kadar sabırsızlanıyorum. Oh! Manolyaların kokusu yok mu? Şu beyaz çiçeklere bir bak, ne güzel! Bir tane yakana takar mısın?"

Garth garip, tutku dolu bir gülümsemeyle ona baktı, sonra döndü, içeri girdi.

Jane pencereden çekilirken, "Niye onunla bu kadar alay etmek istiyorum?" diye düşündü. Eğleniyordu. "Bu kez saçmalayan ben oldum. O ise akıllı, ağırbaşlıydı. Myra çok haklı. İşi gerçekten ciddiye alıyor. Ya kız? Ah, umarım o da en iyi biçimde, en az onun kadar ciddi düşünüyordur. Gel Mathews! Overdene'deki konser gecesi giydiğim uzun elbiseyi çıkarabilirsin. Çabuk olmalıyız. Tam yirmi dakikamız var. Ne güzel bir akşam! Ama işe başlamadan gel de şu güneşin batışına bak. Ah! Burada olmak çok güzel!"

BÖLÜM 10

Hiçbir güç, Shenstone'daki akşam yemeğini uzun bir tören olmaktan alıkoyamazdı. Yemekten sonra ne kadar sabırsızlanırlarsa sabırsızlansınlar, davetliler arasında gecenin en sevilen, en aranılan iki kişisi de, görevlerini bitirmeden dışarı kaçmalarına imkan yoktu. Garth'la Jane terasa çıktıklarında, kasabanın uzaktan uzağa duyulan saati on'u vuruyordu. Garth dışarı çıkarken küçük bir halı almış, arkasından da teras kapısını dikkatle kapamıştı.

Nihayet tek başlarına kalabilmişlerdi, yalnızdılar. Onlara pek uzun gelen ayrı kaldıkları o günlerden sonra, ilk kez böyle gerçek manasıyla yalnız kalıyorlardı. Yan yana, hiç ses çıkarmadan, eski moda bahçeye bakan geniş taş parmaklığa doğru yürüdüler. Her taraf gümüş renkli ay ışığına boğulmuştu. Kıvrım kıvrım yolları, tuhaf biçimli çiçek tarlaları, onların gerisinde de dolunayın tüm tatlılığım gümüş bir ayna gibi yansıtan göl görünüyordu.

Garth, halıyı basamağa serdi, Jane oturdu. Genç adam onun yanında, ayakta duruyordu. Bir ayağını basamağa dayamış, kollarını göğsüne kavuşturmuştu. Başını dimdik tutuyordu. Jane ise yan oturup, yüzünü Garth'a dönmüştü. Sırtım parmaklığı süsleyen eski taş aslana dayamıştı. Gölü görebilmek için başını biraz daha çevirdi. Garth'ın da oraya baktığım sanıyordu. Ama o, Jane'e bakıyordu.

Jane'in üzerinde Overdene'deki konserde giymiş olduğu o yumuşak, dökümlü, siyah, uzun elbisesi vardı. Boynuna sadece tek bir inci takmıştı. Bu gece, tek süsü bir demet kırmızı

güldü. Güller göğsünü örten krem rengi güzelim eski dantele başlarını dayamış gibiydiler. Jane'in davranışlarında öyle sakin bir asalet vardı ki, onu seyreden Garth'ın ruhunu en derinlerine kadar titretiyordu. Garth'ın yüreğini doldurup taşıran tapınma tutkusu, hayranlık dolu aşk gözlerine yükseldi, onları pırıl pırıl parlattı. Artık içinde saklamasının bir gereği yoktu. Beklediği saat nihayet gelmiş ve sevdiği kadından saklayacağı bir şey kalmamıştı.

Jane; "Neden hala Pauline Lister'den söz etmeye başlamadı?" diye kendi kendine düşünüyordu. Genç adama doğru dönünce, onun gözleriyle karşılaştı.

Jane; "Garth!" dedi, derinden gelen bir sesle. Yerinden doğrulmuştu. "Oh, Garth!.. Hayır!"

Genç adam Jane'i tekrar yerine oturttu.

"Sus, sevgilim," dedi. "Sana artık her şeyi söylemem gerek. Hem sen bana yardım edeceğine, öğüt vereceğine, beni dinleyeceğine söz vermiştin. Ah, Jane! Jane! Yardım etmelisin bana. Buna o kadar muhtacım ki. Tüm dileğim senin yardımın değil. Seni... Kendini de istiyorum. Hem de çok! Şu son üç gün bana sonsuz bir acı kaynağı oldu, çünkü sen yoktun. Sen geri dönünce de hayat yeniden canlandı, yeniden akmaya başladı. Seninle konuşabilmek için saatler boyunca beklemek... Ne korkunçtu! Jane, sana söyleyecek o kadar çok şeyim var ki! Benim için ne demek olduğunu bir bilsen! O konser gecesinden bu yana benim için ne anlamlar taşıdığını nasıl anlatsam... Nasıl, nasıl! Hayatım boyunca hiç büyük heyecanlarla karşılaşmadım. Her şey çok yüzeyde, gelip geçici olarak kaldı. Oysa sana duyduğum istek... Bana ne denli gerekli olduğun öyle büyük, öyle büyük ki, ondan önceki her şeyi eziyor, küçültüyor; bundan sonra olacaklar da onun yanında çok ufak kalacak. Sana olan sevgim, tutkum, geleceğimin tahtı, tacı, doruğu olacak. Ah, Jane! Sayısız kadına hayran oldum. Onlar için çılgına döndüm, içimi çektim, resimlerini yaptım. Sonra hepsini unuttum. Sana rastlayana kadar hiç bir kadını sevmedim. Bir erkek için, bir kadının ne demek olduğunu, o sessiz-

lik içersinde "Her inciyi sayarım" diye hüzün dolu yükselen sesini duyana kadar bilmiyordum. Canım sevgilim, o andan beri ben de incileri saymasını öğrendim. Geçmişteki değerli saatleri, çoktan unutulup da şimdi hatırlanan, en sonunda anlaşılan o saatleri saydım. Her saat bir inci, her inci bir duadır. Evet, geçmişle bugünü bir araya getiren, geleceğin ayrılık, acı taşımadığı, mükemmel, kusursuz bir inci dizisi yapabilmek için ateşli bir yakarış. Ah, Jane! Seni... Ne kadar çok... Anlatamıyorum... Jane, Jane!"

Jane onun kendine ne zaman bu kadar yaklaştığını anlayamamıştı. Genç adam o son kırık dökük sözleri söylerken, Jane'in önünde diz üstü çökmüş, kollarını onun beline dolayarak başını onun göğsünde ki yumuşacık dantele gömmüştü. Genç adam birdenbire yatıştı. Duygularını açıklayabilmek için harcadığı çaba, çırpınma, gerçek bir anlayışın, kavrayışın her şeyi saran, kucaklayan sessizliğine gömülmüştü.

Jane ne hareket ediyor, ne de bir şey söylüyordu. Göğsünün üzerinde onun varlığım hissetmek öylesine garip bir tatlılık duygusu veriyordu ki! Duygu kasırgası, sonunda yuvasına kavuşmuş gibi Jane'in sakin yüreği üzerinde dinmişti. Jane birdenbire o üç günlük boşluğun müziğe özleminden değil, Garth'ın hasretinden ileri geldiğini anladı. Bunun farkına varınca da, elinde olmadan kendisi de ona sarıldı. O güne dek hiç alışık olmadığı, tatmadığı duygular uyandı içinde. Dünyadan uzaktaymışlar gibi tanrısal bir duygu, içindeki yalnızlığı silip götürdü. Şimdi yeryüzünde sadece o ve kendisi vardı.

Bu düşünceleri o daha yeni kavrarken, genç adam kollarının çemberini gevşetmeden başını kaldırdı, sevdiği kadının yüzüne bakarak, "Seninle ben varız bir tanem!" dedi. "Bir tanem!"

O güzel, pırıl pırıl gözler Jane'in dayanma gücünü aşıyordu. O anda bile, kendi yalınlığı, alımsızlığı bir tokat gibi indi yüzüne. O hayranlık dolu gözlerdeki ışık sanki güzellikten uzak oluşunu aydınlatıyordu. Belli bir düşüncenin tutsağı olmadan, içindeki tapınağa bu kadar çabuk yaklaşan erkek-

ten dış görünüşünü gizlemek istercesine, ellerini onun başının arkasına geçirdi. Genç adamın yüzünü göğsünün dantellerine gömdü. Ne yazık ki erkek, onu böyle yakma çeken sevgi dolu, güçlü ellerin beklenmedik davranışını başka biçimde yorumladı. Jane onu kabul etmişti, verebileceği her şeyiyle ona boyun eğiyordu. On, yirmi, otuz muhteşem saniye boyunca, bütün varlığı anlatılamaz bir kendinden geçiş, bir sessizlik içinde çarptı. Sonra onu engelleyen ellerin baskısından kurtuldu, başını kaldırdı, bir kere daha Jane'in yüzüne baktı.

"Evlen benimle," dedi.

Jane'in dürüst yüzünde irkilme dolu bir şaşkınlık belirdi. Derken kızardı, sanki demin yüreğini tuhaf bir biçimde çarptıran bütün kanı yanaklarına yükselmiş, gönlünün ölmesine yol açmıştı. Kendini saran kollardan kurtuldu, ayağa kalktı, ay ışığında bir gümüş gibi parlayan gölün durgun sularına baktı.

Garth Dalmain hemen yanında duruyordu. Ona dokunmuyor, hiçbir şey söylemiyordu. Kazandığına hiç kuşkusu yoktu. Bütün varlığı sözle anlatılamayacak bir hoşnutlukla dolmuştu. Dahası, mutluydu. Sessizlik kelimelerden çok daha anlamlıydı. Jane onu kendine çektiği an hissedilen duyguları, o dakikaları küçük bir dokunuş bozabilir, ışığını azaltabilirdi. Sesini çıkarmadan durdu, bekledi. En sonunda Jane konuşabildi.

"Yani, benden, senin şeyin... Olmamı mı istiyorsun?"

"Evet, sevgilim," derken Garth'ın sesi çok tatlıydı, ama güçlü bir kendini kollamanın aynı güçteki sessizliğiyle tınlıyordu. Daha doğrusu, buraya çıkarken senden sevgilim olmanı isteyecektim. Şimdi ise isteyemem artık! Çünkü çoktan olduğun bir şeyi olmam isteyemem senden.

Jane usulca döndü, yüzüne baktı. Karşısında duran bu yüz kadar ışıl ışıl parlayan hiçbir şey görmemişti. Yine de bu parlak gözler onu bir kılıç gibi paralıyordu. Ellerini uzatıp o gözleri örtmek istedi, ya da bunca güzel, tatlı sözü söylerken başını çevirmesini; ormana, suya bakmasını diledi içinden. Bir ayağım basamağa, dirseklerini de dizine dayayarak yüzünü elleriyle örttü. Sonra da, sakin konuşmaya çalıştı.

"Beni olmadık derecede şaşkınlığa düşürdün, Garth. O konser akşamından beri bana çok nazik, çok hoş, çok ilgili davrandığını biliyorum. Müzik anlayışımızın, sevgimizin birbirine uygunluğu, sedir ağacının altında yalnız ikimiz arasında geçen konuşmanın yarattığı yakınlık son derece güzel, güçlü bağları olan bir arkadaşlığı oluşturmuştu. Benim için bunun bütün öbür arkadaşlıklardan çok daha büyük değer taşıdığını da söylemem gerekir. Bu biraz da senin niteliklerine borçlu bir dostluk, çünkü kişinin düşünsel görünümünün en canlı, en parlak noktasını senin oluşturmana yol açıyor. Ancak, beni buraya çağırdığın zaman, Pauline Lister hakkında sırlar anlatacağını düşünmüştüm. Herkesin inancı, Pauline'in tatlılığının seni en sonunda yakaladığıydı. Gerçekten, inan bana, Garth, gerçekten ben de böyle düşünmüştüm."

Jane biran duraksadı. Garth, derinliklerinde büyük bir sevinç gizli olan sakin bir sesle, "Evet," dedi. Öyle olmadığını biliyorsun artık."

"Garth... Beni çok şaşırttın. Ama çok... Sana bu gece bir karşılık, bir cevap veremem. Bana yarına, yarın sabaha kadar izin vermelisin."

Garth ona biraz daha sokuldu. Yumuşaklık dolu bir sesle, "Sevgilim," dedi. "Nasıl benim o soruyu sormama bir gerek yoksa senin de karşılık vermen gereksiz. Bunu anlamıyor musun? O soru soruldu, karşılığını da aldı. Bir tanem, gel yanıma, otur!"

Jane katılmış gibi olduğu yerde duruyordu. "Hayır," dedi. "Her şeyi böylece olup bitmiş saymana izin veremem. Beni çok boş yakaladm, ben de kendimi hepten, bağışlanmayacak biçimde kaybettim, bunu kabul ediyorum. Ama sevgili çocuk, evlilik ciddi bir iştir. Basit bir duygusallık değildir. Dayanmalı, sürebilmelidir. Sağlam, güvenilir bir temeli olmalıdır. Birlikte geçirilen günlük hayatın sınavından, gerilimlerinden ancak öyle bir evlilik başarıyla geçebilir. Çok yakından tanıdığım bir sürü evli çift var. Evlerinde kalırım, çocuklarına vaftiz analığı yaparım. Sonuç olarak, bu tehlikeyi göze almamaya

yemin ettim. Şimdi, senin bu soruyu sormana boş bulunup izin verdiğime göre, düşünmek için yarım günlük bir süre istememe şaşmamalısın."

Garth bunu sessizce kabul etti. Göle arkasını dönerek oturdu, sırtını taş parmaklığa dayayarak yaslandı, Jane'in yüzünü görmek istiyordu. Ancak, Jane'in elleri, yüzünü olduğu gibi kapamıştı. Genç adam bacak bacak üstüne attı, kollarıyla bacaklarını sardı, bir öne, bir arkaya sallanmaya başladı. Çılgınca bir söz söyleme, bir davranışta bulunma isteğini yenmeye çalışıyordu böylece. Gözüne çarpan küçük ayrıntılarla aklını oyalamaya çalıştı. Kırmızı çoraplarına baktı; siyah rugan ayakkabıları beyaz taş zeminle çok güzel bir görünüm oluşturuyordu. Bundan böyle akşamları ipek çorap giymeye karar verdi. Acaba Jane ona çorap örer miydi? Evin ön yüzündeki pencereleri saydı, kendininkini, Jane'ninkini bulmaya çalıştı; aralarında kaç tane yabancı pencere vardı, onu saydı. Artık kendine güvenebileceğine inandıktan sonra, arkasına yaslandı, son derece yumuşak bir sesle konuşmaya başladı. Siyah saçları neredeyse Jane'in kollarını süsleyen dantellere değecekti.

"Sevgilim..." diye söze başladı. "Söyle bana... Şu sırada sen de aynı duygular içinde değil misin?"

"Ne olur sus!" diye bağırdı Jane. Sesi epey sert çıkmıştı. "Sus, Garth! Bu konuda duyguları karıştırma. Evlilik bir duygu işi değildir, bir gerçektir. Şimdi, ikimiz için de en iyi şeyi yapmak istiyorsan, hemen içeri git, bu akşam da benimle başka söz etme. Duyduğuma göre, yarın kiliseye gidip orgu bir denemek istiyormuşsun. Ben de senden yarım saat sonra, on bir buçukta falan gelir, org çalmanı dinlerim; sonra, öğlene doğru da, orgun körükleri söndüğünde, sana cevabımı söylerim. Ama şimdi... Git artık; gerçekten dayanacak gücüm kalmadı. Yalnız kalmalıyım."

Garth, sıkı sıkıya bacaklarına sardığı güçlü ellerini gevşetti, elini usulca uzattı. Jane bu usta sanatçı elin eteğini tuttuğunu duydu. Sonra, esmer baş öne doğru hızla eğildi, Jane'in

hiçbir zaman unutamayacağı bir tatlılıkla, sonsuz bir saygıyla eteği öptü.

Bir dakika sonra Jane terasta yalnız kalmıştı. İçerideki salonun kapısının açılıp kapandığını duyduktan sonra usulca yere oturdu. Garth'ın diz çöktüğü yere oturmuştu. İşte şimdi tek başınaydı. O zorlu, güç dakikaların gerginliği kaybolmaya yüz tutmuştu. Ellerini göğsünün üzerindeki dantele bastırdı. Az önce orada, tapınma dolu, güzel, sevgili bir yüz gizlenmişti. "Sen de aynı duygular içinde değil misin?" diye sormuştu. Neler, neler duymuyordu Jane! Hiçbir zaman böylesine kolay ağlayamamıştı. Bu akşam, ona hiçbir zaman işitemeyeceğini sandığı bir şekilde seslenilmişti. Ne yazık ki gerçekçi yüreği bunu bir daha da duyamayacağını fısıldıyordu ona.

Gözlerinden ellerine, göğsündeki dantele iri, sessiz gözyaşları dökülmeye başladı. İçindeki bütün kadınsal duygular uyanmış, kıpırdamaya başlamıştı. Yaradılışının derinliklerinden doğru, katı baskıları, erkekçe bir kendini kollama için harcadığı çabaları yıkarak dışarı taşmış, kadınlığa özgü gözyaşlarını dökmeden geri itilmeye, yerine çekilmeye boyun eğmemişti.

Ayaklarının dibinde, yerde ezilmiş gül yaprakları saçılmış duruyordu. İçeri girdi. Üst salon birbirlerine iyi geceler dileyen neşeli seslerle çınlıyordu. Kadmlar büyük merdivenin ilk basamaklarında durmuş, yeniden vedalaşırken, kimisi de yarın için hazırladıkları programları birbirine hatırlatıyordu.

Garth Dalmain, merdiven başında durmuş, Pauline Lister'le; dördüncü basamaktan yukarı çıkmaktan vazgeçmiş gibi görünen halasıyla konuşuyordu. Jane, taşlığa adımını attığında, o ince, zarif gövdeyi, parlak siyah başı görmüştü. Arkası Jane'e dönüktü, çok yakınına geldiği sırada bile, onun varlığını sezdiğini belirtecek en küçük bir davranışta bile bulunmamıştı. Ne var ki, sesindeki sevinç dolu tınlamalar yine onun kendine ait olduğunu anlattı Jane'e; yepyeni, tatlı bir yoldan. Bu sevinç dolu tınlamalara neyin yol açtığını yalnızca Jane biliyordu. Farkında olmadan elini göğsüne bastırdı.

Garth; "Çok üzgünüm sevgili bayanlar," diyordu. "Yarın sabah olmaz. Kasabada bir sözüm var. Evet... Gerçekten! Saat on birde."

Bayan Parker Bangs de; "Ne hoş, ne kırsal yer!" dedi. "Pauline'le beni de götürsenize. Geldiğimizden beri ne bir süthane gördük, ne süt sağan bir kız. Şöyle, Bayan Poyser'in mutfağına girip, duvarda asılı pırıl pırıl kaplarda kendi yüzümü görmek istiyorum."

Pauline Lister cilveyle mırıldandı.

"Belki de süthanede biz kalabalık ederiz."

Krem beyazı uzun elbisesi içinde, başını soylu bir biçimde havaya kaldırmış, sanki parlak çekiciliğini saçıyordu çevresine. Boynuna bir dizi inciden başka mücevher takmamıştı; onun boynunda inci bile parlıyordu. Bütün bu pırıltılar, Garth'ın siyah saçlarını yalayarak geride duran Jane'e erişti, bütün ayrıntılarıyla etkilendi. Pauline Lister'in güzelliği, tatlılığı hiçbir zaman böylesine dürüst bir biçimde değerlendirilmemişti.

Garth Dal; "Ne yazık ki buluşmaya gittiğim kimse ne süt sağan bir kız ne de parlak kapları olan birisi. Çok pis bir yığın dağınık kızıl saçı olan, binlerce çilin yüzünü süslediği küçük bir oğlanla buluşacağım."

Pauline; "Hayır işi mi?" diye sordu.

"Evet, bir saate üç kuruş karşılığında..."

İki kadın bir ağızdan, "Golf alanında topları toplayan çocukla!.." diye bağrıştılar.

Bayan Parker Bangs; "Olur şey değil!" diye haykırdı. "Bu kadar basit bir iş için ne sırlar döndü ortada! Evet, Bay Dalmain, duyduğumuza göre oyununuzu seyretmek için golf alanına kadar yürümeye değermiş. Siz oyuna başlarken, bizi de orada göreceksiniz demektir."

Garth Dalmain'in gözlerinde sevinç pırıltıları vardı. Jane, onun sesinde de aynı pırıltıları duydu.

"Sevgili hanımefendiciğim," dedi Garth. "Çok büyük, iyi kalpli olduğunuz için benimle ilgili daha başka şeyleri de

büyüttüğünüz gibi, oyunum hakkında da aşırı iyimser davranıyorsunuz. Yine de yarın sabah on birde sizi golf alanında göreceğimi düşünmek beni sevindiriyor. Oraya arabayla da gelebilirsiniz. Ancak, ormanın içinden yürüyerek geçmek de kaçırılacak şey değildir. Yalnız, sakın unutmayın, parkı geçtikten sonra kuzey kapısından çıkacaksınız, ana kapıdan değil; o kapı istasyona gider çünkü. O yolu sizinle birlikte geçmek isterdim ama daha erken bir saatte, bambaşka bir yönde görevim beni bekliyor. Hem üstelik Bayan Pauline Lister'in golf alanına gitmek istediği bilindiğine göre, yarın sabahı geçirecek tek yerin orası olduğunu herkes keşfedecektir; parkı geçip, kuzey kapısına ilerleyen ordunun içinde ben basit bir bireyden başka bir şey olamam. Göreceksiniz, yolunuzu kaybetmeniz imkansız olacak."

Bayan Parker Bangs son derece süslü kelimelerle, Garth'ın hangi koşullar altında olursa olsun, basit bir birey olamayacağını anlatmaya girişmişti ki, yeğeni kesin bir tavırla söze karıştı.

"Ah, halacığım, saçmalamayın. Kalabalık dışında herkes bir bireydir. Şu sırada biz de merdiven üstünde bir kalabalık oluşturuyoruz. Bir süredir Bayan Jane Champion bizi rahatsız etmeden yukarı çıkmaya çabalıyor. Yarın golf oynayacak mısınız, Bayan Champion?"

Garth kenara çekilince Jane merdivenden çıkmaya başladı. Genç adamın kendine değil de, eteğine baktığını çok iyi biliyordu. Pauline Lister'in yanına gelince duraladı. Genç Amerikan kızının parlak, ışıltılı güzelliği yanında ne denli korkunç bir zıtlık oluşturduğunu çok iyi biliyordu. Genç adama da bunu belirtmek için yüzünü ona doğru çevirdi. Başını kaldırmasını, ikisini bir arada görmesini, sanatçı gözünün bu içler acısı zıtlığı keşfetmesini istiyordu. Bekledi. Garth'ın gözleri ise hala uzun elbisesinin eteğine takılmış duruyordu. Derken o gözler usul usul kalktı, Jane'in ellerini bastırdığı göğsünü süsleyen dantellere kadar çıktı, bir saniye kadar orada çakılı kaldıktan sonra yeniden eteğe döndü.

Bayan Parker Bangs; "Evet, Bayan Champion," dedi. "Yarın Bay Dalmain'le golf oynayacak mısınız?"

Jane birden kıpkırmızı oldu, sonra da böylesine kızardığı için kendine öfkelendi; hiç de ona uygun olmayan davranışlar yapmasına yol açan, duygularını altüst eden durumlardan nefret etti. Korkunç bir dakika yaşayarak, karşılık veremedi. Garth nasıl olurdu da böyle davranabilirdi, nasıl? Herkes Jane'in eteğinde tuhaf bir şey var sanacaktı. Bir ara, kendisi de eğilip bakmak istedi. Acaba genç adamın öpücüğü hayat bulmuş, ipek etek ucuna bir yıldız gibi takılıp kalmış mıydı? Derken, kendini zorladı, sakinleşmek için oldukça baştan savma bir karşılık verdi.

"Yarın golf oynamayacağım; ancak, sizler golf alanına gitmekten daha iyi bir şey yapamazsınız. İyi geceler Bayan Bangs. İyi uykular, Bayan Lister. İyi geceler, Garth."

Garth Dalmain şimdi bir basamak aşağıdaydı onlardan. Bayan Bangs'in düşürdüğü bir mektubu alıp vermek için birkaç basamak çıkmıştı.

"İyi geceler, Bayan Champion," dedi. Bir saniye kadar göz göze geldiler; ancak, ne kendi elini uzattı ne de Jane'in yarı yarıya uzanmış elini almak için bir davranışta bulundu.

Üç kadın birlikte yukarı çıktılar, değişik yönlere ayrıldılar. Pauline Lister sağdaki koridora dalınca, halası da peşinden onu takip etti.

Bayan Bangs; "Ters bir şey olmuş gibi geldi bana," dedi.

Pauline ise, yumuşak bir sesle, "Zavallıcık!" diye mırıldandı. "Ondan hoşlanıyorum. Gerçekten, iyi bir kız. Hepimizden çok daha aklı başında olacağını sanıyordum."

Hala, son cümleyi duymazlıktan gelerek, "Çok basit, alımsız bir kız," dedi.

Pauline, iyi niyetle, "Eh, kendi yüzünü kendi yapmadı ya," diye halasına karşı çıktı.

"Elbette hayır; ama başkalarının o yüzü düzeltmesi için de hiç çaba harcamıyor. Sir Walter Scott'un dediği gibi, "Bütün bakımsızlığı, sertliği içinde Doğa."

Pauline Lister yorgun bir sesle, "Sevgili halacığım," diye söze başladı. "Hiç olmazsa yalnız başımızayken bana İngiliz klasiklerinden söyleyişlere girişme zahmetine katlanma. Boşuna nefesini harcıyorsun, çünkü hepsini okuduğunu ben biliyorum, işte benim odaya geldik, hadi içeri gir de koltuğun üzerinde rahat rahat otur. Ben de senin karşında, şu şahane kanepede oturacağım; birtakım açıklamalar yapmam gerekiyor. Şimdi, Jane Champion hakkında sana birkaç şey söylemek istiyorum. Çok nefis bir insan; ben de kendisini çok seviyorum. Bir güzellik tanrıçası değil; ancak, ölçüleri çok düzgün, ayrıca da, kusursuz giyiniyor. Tonlarca parası var, canı isterse benim incilerimi bile hiçe saydıracak değerde inci satın alabilir kendine. Ama esmer tenine inci yakışmayacağını bilecek kadar akıllı. Zorlayacağı sınır çizgisini bilen, bunda titizlik gösteren kadınları beğenirim. Bütün adamlar ona tapınıyorlar. Görünüşüne değil bu hayranlıkları; kişiliğine. Size bir şey söylemek isterim, halacığım. Uzun süren de, bu biçim hayranlıklardır. Olduğu gibi görünebilmek uzun yarışta birinci gelir. On yıl sonra, Jane bugün neyse, o gün de aynı olacaktır. Bana gelince, ben de olmadığım gibi görünmeye çalışacağım. Garth Dalmain dersen, gözü hepimizde ama yüreğinde hiçbirimiz yokuz. Güzel konuşmaları, hayranlık dolu bakışları asla bir evlilik anlamı taşımıyor. Çünkü bir kadınlık ülküsü olan bir kişi o, bu ülküsünün altında bir insanla evlenebileceğini de hiç düşünmüyor.

Sistine Madonna'sı bulutlardan aşağı inip de, kucağındaki bebeği solundaki kadına verirse, belki onunla evlenir. O zaman bile, ertesi gün saçını daha güzel taramış bir kadına rastlayacağından, ya da o çıplak ayakların İran halısı üzerinde hiç de bulutlarda durduğu kadar güzel durmadığından korkup yakınır. Para için ise hiç evlenmez çünkü kendi parası yığınla. Yoksul bile olsaydı, kadın parasıyla yaşamak ona hiç de çekici gelmezdi. Onun aklı fikri güzellikte. Öyle çok sayıda güzel yüze hayran ki, yirmi dört saat düşünse, hangisini en çok beğendiğine karar veremez. Hani yemiş ağaçlarının da elde

etmesi en güç olanı sevilir ya. Onu evliliğe itecek nedenler iyilik, doğruluk, dürüstlük, değerli nitelikler... Karakterin en değerli nitelikleri neyse işte onlar da olamaz. Çünkü bu konularda onun ülküsündeki azize Jane Champion'dur. Jane ise, böylesine güzellik, hoş şeyler düşkünü bir kişiyi alımsız yüzüne bağlayamayacak kadar aklı başında bir insan. Üstelik de, kendini onun ninesi yerine koyuyor, ondan kendisine yumurta içmesini öğretmesini istemiyor. Ama zavallı çocuk Garth Dalmain, öylesine kendini kaybetmiş durumda, öylesine bulutlar üzerinde ki, ülküsünü elde edip edemeyeceğini sormuyor bile kendi kendine. Bütün ruhu, benliği o kadını kendine mal etmiş zaten; bu yüzden de, daha önce de saydığım nedenler yüzünden bundan hiç kuşkum yok, Jane Champion ona "Hayır" deyince, inecek darbe çok korkunç olacak. Şu son üç gün içinde Garth Dalmain benimle dalga geçerken, sende, bütün öteki sevgili kocakarı çöpçatanlar da çevremizde tur atıp birbirimize aşık olduğumuzu sanırken o, Jane Champion'ın ayak bastığı topraklara tapınıyor. Onu yeniden o topraklar üzerinde yürürken göreceği saatleri iple çekiyordu. Diğer kızlardan daha çok benimle olmak hoşuna gidiyordu, çünkü ben onu anlıyor, sözü dönüp dolaştırıp Jane Champion'a getiriyordum. Sonra kendisi buraya gelir gelmez, ortalıkta görününce, benim birdenbire seni merak edip aramaya çıkacağıma ya da yazılacak önemli mektuplarım olduğuna güveniyordu. İşte Garth Dalmain'le aramda olmuş, ya da olacak her şey bu kadardır. Sende, beni gerçekten kolluyorsan, gencecik duygularıma önem veriyorsan, takma dişini musluğa düşürürsün, ya da buna benzer bir mazeret uydurur, yarın buradan ayrılmamızı sağlarsın, tamam mı? Lütfen halacığım, bu konuda tartışmayalım. Söylenebilecek her şeyi, daha da fazlasını söyledim sana. Şimdi bana Dickens'in hangi sevimli, hınzır karakterini andırdığımı söylemeden yatağının yolunu tut; ben onların hepsinden daha sevimli bir hınzırım. Bu daracık elbisenin içinden bir an önce çıkmazsam, sonucu hakkında konuşacak durumum da olmaz. İyi geceler, halacığım. Mutlu rüyalar!"

Hizmetçisi çekildikten sonra Pauline ışığı söndürdü, perdeyi çekip pencerenin önüne oturdu. Ay ışığında yıkanan durgun manzarayı seyretti uzun bir süre. Sonunda güzel başım pencerenin kenarına dayadı, usulca mırıldandı.

"Seni çok iyi korudum, ama sen bu kadarını hak etmemiştin, Garth. Haftalar önce beni Jane konusunda uyarmalıydın. Neyse, ikimiz hakkındaki konuşmalar böylece biter artık. Sana gelince, sevgili kız, ay için içini çekip durursun; o ayı elde etmenin olanaksız imkansız anlayınca da yeryüzü ışıklarında avuntu aramayı düşlemezsin."

Son kelimeleri söylerken dalgın dalgın gülümsedi. Yalnızken de gülmesini bilirdi; öbür insanlarla alay ettiğinden daha çok kendiyle dalga geçerdi, ama cesur yüreği, kendine bile ne denli kırgın olduğunu itiraf etmekten kaçınıyordu.

Jane sola dönmüş, usulca kendi odasına girmişti. Garth onun yarı yarıya uzattığı elini almamıştı. Jane bunun nedenini çok iyi biliyordu elbette. Artık arkadaşça el sıkışmak ona yetmezdi. Kesin egemenlik demek olan o dokunuştan Garth'ı yoksun bırakacak olursa, Jane kendi de basit arkadaşlık bağından yoksun kalmış olacaktı. Bu gece; Garth kan kokusu almış soylu bir kaplanı andırıyordu. Her çizgisi yerli yerinde, kusur sayılabilecek kadar şık olduğu o akşam giyimi içindeki genç adamı kaplana benzetmek tuhaf kaçıyordu, ama terasta onunla baş başayken ilk kez bir erkeği yaratılışın kralı yapacak olan ana öğeleri güçlü, kararlı, egemen erkeği görmüştü. İlk çağlardan beri ormanın yansıyan sesi! O seste aslanın kükremesi, kaplanın yırtıcılığı vardı. "Sahip olacağım, bırakmayacağım, onun uğruna savaşacağım, onu elimden almaya kalkanı yok ederim!" diyen o egemen, ezici sahip olma içgüdüsü vardı onda. Jane bunu sezmişti; kendi cesur ruhu bunu anlamış, korkusuzca karşılık vermişti; onunla birleşmeye hazırdı.

Hiçbir şey artık eskisi gibi olamazdı. Jane kaplanını açlıktan öldürmeyi amaçlıyorsa, sonsuza dek aralarına çelikten parmaklıklar koymalıydı. Bilinçsiz bir davranışla başını göğsü üzerine bastırdığı erkeğe bundan böyle, "Senin için kız

kardeşle candan bir arkadaş arası bir şey olayım," diye saçma sapan teklifler yapamazdı. Bunu biliyordu. Onu kendinden uzaklaştırdığı zamanı Garth kendisini çok iyi denetlemişti, ama Jane onun yalnızca kendine soluk alabilecek kadar bir boşluk sunduğunu biliyordu. Garth onun kendisine ait olduğuna emindi; yakın geleceğe duyduğu büyük güven o sırada tatlı bir sabır gösterecek kadar onu sarmıştı.

Şimdi bile genç kadının vereceği karşılık askıda beklerken, onun elini bir arkadaş olarak eline almamıştı.

Jane kapısım kapayıp kilitledi. Geleceğiyle ilgili bu sorununu kendisini de, onun dışındaki her şeyi de dışarıda bırakarak çözümlemeli, sorunla yüz yüze gelmeliydi.

"Ah, ne olurdu kendimi de dışarıda bırakabilsem, yalnız onu, onun aşkını düşünebilseydim! Ayaklarımın dibine serilen o güzelim, değerli armağanlar gibi olan aşkımı düşünseydim. Onları bomboş kollarıma alır, sonsuza dek sarılır, bir daha bırakmazdım. Eğer kendimi de kapının dışına kilitleyebilseydim," diye düşündü.

Birazcık yapacaktı bu işi. Bir saat düş kurmak onun da hakkıydı. Ondan sonra, kendini de sorunun içine katardı. Olanaklarını, yeteneklerini, kusurlarını; gelecekteki ilişkilerinde kendini; kendisiyle yapacağı bir evliliğin Garth üzerindeki etkilerini... Garth'la evlenmenin kendisi üzerinde yapacağı etkinin bilincine varamamıştı hesap yaparken. Bütün içine kapanık, çekingen yaradılışlı kimseler gibi Jane de, her zaman kendi kendinin farkındaydı, adımlarını bilirdi. Ancak, hiçbir zaman bencil olmamıştı.

İçeri girdikten sonra ışıkları yakmadı, elleriyle yoklayarak pencereye yürüdü, perdeleri açtı, pencereyi kaldırdı, bir iskemle çekti oturdu, kollarını pervaza, çenesini ellerine dayadı, ay ışığı altındaki terasa bakmaya başladı. Penceresi Garth'la konuştukları yerin hemen hemen karşısına düşüyordu. Taş aslanı, içi sardunyalarla dolu vazoyu görebiliyordu. Kendi oturduğu o yeri ve genç adamınkini de... Anı birdenbire uyandı, capcanlı oldu. O zaman Jane, hayatının en şahane hayaline

dalmak için kendi kendine izin verdi. "Kesin amaç, kesin karar" kadınıydı o. Şimdi de, böyle bir saate hakkı olduğunu, bundan son damlasına kadar yararlanması gerektiğini söylüyordu kendi kendine. Ruhunda, benliğinde kaplanıyla buluştu, korkusuzca ona eş oldu. Garth ona, kendini sevip sevmediğini sormamıştı, kendisi de böyle bir soru sormanın gereğini duymamıştı. Mağrur özgürlüğünü teslim etti, tatlılıkla, alçakgönüllülükle, içtenlikle, aynı zamanda güçlü yaradılışının var gücüyle sevmeye, saymaya, boyun eğmeye söz verdi. Hiç ürküntüye kapılmadan o muhteşem gözlerin tapınma dolu bakışlarıyla karşılaştı. Benliğiyle, ruhuyla tek başınaydı; benliği, Garth için güzellerin en güzeli, en kusursuzuydu.

Yılların yalnızlığı Jane'in üzerinden kayıp gittiler. Hayat zenginleşti, bir anlam, bir amaç kazandı. Garth onu her zaman istiyordu, ona her zaman ihtiyacı vardı; o da hep orada olacak, onun ihtiyacına karşılık verecekti. Bir kere, bir kere daha, bir kere daha. "Mutlu musun, sevgilim?" diye sordu. Garth'ın sevinç dolu sesi, içinde hiç ölmeyecek o genç çınlamalarla ona; "Kusursuz bir mutluluk bu!" diye karşılık verdi. Jane geceye gülümsedi; sakin gözlerinin derinliklerinde o zamana kadar bilmediği, tammadığı bir bilgi doğdu; yumuşacık gülümsemesi titredi; anlatılamayacak tatlılıkta, bir kadının en gerçek mutluluğunun gizini anlamanın verdiği bilinçte bir gülümsemeydi bu. "O benim, ben onunum. O benim olduğu için, sevdiğim adam güven içinde demektir; ben onun olduğum için de mutlu."

Böylece kendini iyice kaptırdı; onu kendi aşkının sığınağına çekti aldı; içine aldığı armağanın yüceliğiyle o cömert, iyi yüreği büyüdü, büyüdü. Sonra içindeki analık duygusu uyandı. Seven bir erkeğin nasıl çocuk yaradılışına yenildiğini anlayınca, gerçek bir kadmın sevgisine analık duygularının nasıl karıştığını yakından kavradı. Kendisine karşı duyduğu gereksinmenin o güçlülüğü, genç kadmın gerekli olduğu o güçlü yaradılışı nasıl alışılmışın dışında zayıf düşürdüğünü anlayınca analık duyguları nasıl da ortaya çıktığını gördü.

Jane ellerini göğsüne bastırdı. "Garth!" diye fısıldadı. "Garth, anlıyorum seni. Zavallım benim, o sırada benden uzaklaşmak sana ne ağır geldi, biliyorum şimdi. Ama sen her şeye, istediğinin tümüne sahipsin; o birkaç harikulade dakikada hepsi senindi; hiçbir şey de bu gerçeği değiştiremez. Sen beni öylesine senin yaptın ki gelecek günler sana da, bana da ne getirirse getirsin, burada başka hiçbir yüz gizlenmeyecektir. Bu göğüs senindir, ben seninim... Bu gece, bundan sonra, sonsuza dek..."

Jane alnını pervaza dayadı. Ay ışığı gür saç örgülerinin üzerine düşmüştü. Manolyaların saçtığı koku onu sardı. Yandaki korudan bir bülbül şakıdı, titrek sesi ortalığı kapladı. Geçmişin yalnızlık dolu yılları; şimdinin kararsızlık dolu dakikaları, geleceğin bilinmeyen görüntüsü, hepsi silinip gittiler. O, Garth'la birlikte, zamanın kıyılarından uzaklaşmış, altın bir enginde gidiyordu. Aşk sonsuzdur; aşkın doğuşuyla, ruh gövdenin bütün sınırlarından özgür kalır, başını alır yükselir.

Uzaktaki köyde bir saat on ikiyi çaldı. On iki tane vuruş, ayın aydınlattığı parktan doğru uçarak Jane'in penceresine vardılar. Zaman yeniden var olmuştu. Özgürlüğe kavuşan ruhu, yeniden gövdenin ağır yükünü sırtına aldı.

Yeni bir gün başlıyordu. Bugün Garth'ın sorduğuna karşılık vereceğine söz vermişti. Saat tekrar on ikiyi çaldığında onunla birlikte kilisede olacaktı; vereceği karşılığı hazırlamalıydı.

Pencereden ayrıldı, camları kapamadan sıkı sıkı perdeleri örttü, yazı masasının üzerindeki gece lambasını yaktı. Soyunup elbisesini dikkatle astıktan sonra dolabı kilitledi, maşlaha benzer yeşil bir elbiseyi sırtına geçirdi. Bunu son günlerde pazardan almıştı; hiç kimse beğenmediği için, sabahlık benzeri giysiyi diken yaşlı kadın öylesine üzgün görünmüştü ki gözüne, dayanamamış, kendisi almıştı. Yazı masasının yanına bir iskemle çekti, oturdu, anı defterini çıkardı, ağır kilidini açtı, okumaya başladı. Sayfaları ağır ağır çeviriyor, orasını burasını okumak için duraklıyordu. Derken, aradığını buldu. O satırlar

üzerinde uzun zaman oyalandı; başını elleri arasına almıştı. Overdene'deki konser günü, akşam yemeğinden önce Garth'la yaptığı uzun konuşma kelimesi kelimesine aktarılmıştı bu deftere. Özellikle üzerinde durduğu satırlar ise şunlardı:

"Yüzü sanki değişmişti... İyilik, ilham parlıyor, onu bir melek yüzüne çeviriyordu. Onu bir daha çirkin olarak düşünemedim. Bir çocuk olduğum halde, o zaman bile çirkinlikle alımsızlık arasmdaki farkı ayırt edebiliyordum. O zamandan beri o adamın yüzünü ruhunun görkemli güzelliğiyle birleştirip düşünürüm; Vaazını bitirip de yerine oturduğu zaman, artık onu garip biçimlere bürünmüş bir maymun olarak görmüyordum. Gülümsemesinin o kutsal aylasını hatırladım. Elbette, insanın bütün bir ömür birlikte yaşamak isteyeceği yüzlerden değildi, ya da her sabah masada karşısında görmek isteyeceklerinden. Ancak, o zaman hiç kimse böyle bir cezaya çarptırılmamıştı, doğrusu; o ceza benim için bir ölüm olurdu. Ancak, o adam benim için, iyiliğin hiçbir zaman, çirkin olamayacağı gerçeğinin somut bir kanıtı olarak kaldı. En alımsız, çekicilikten uzak yüzlerde bile parıldayan kutsal sevgi, hayaller geçici de olsa, o yüzlere bir güzellik katar; sürekli olarak da bir insanın hatırlamaktan mutluluk duyacağı bir özellik verir."

Jane önce hepsini baştan sona okudu. Sonra aklı tek bir cümle üzerinde takıldı.

"Elbette, insanın bütün bir ömür birlikte yaşamak isteyeceği yüzlerden değildi, ya da her sabah masada karşısında görmek isteyeceklerinden... Benim için bir ölüm olurdu."

Sonunda yerinden doğruldu, tuvalet masasının iki yanındaki büyük lambaları da yaktı, aynanın önüne geçti, oturdu, büyük bir dürüstlükle kendine baktı.

***

Kasabanın saati bir'i vurduğu zaman, Garth Dalmain penceresinin önünde durmuş, kendisi için çok büyük manalar taşıyan geceye son bir kez daha bakıyordu. Aklına gelen bir şeyle

eğlenerek hafifçe gülümsedi. Kendini yatıştırmak için terasın taşlarına oturmuş, çoraplarını düşünmüştü. Sonra da Jane'in odasıyla kendisininki arasındaki pencereleri sayımştı. Aralarında beş pencere vardı. Garth onun penceresini, altına oturduğu manolya ağacından ayırt edebiliyordu. Jane'in yukarıda olup olmadığını bilmiyordu o sırada. Pencereden dışarı sarktı, sevdiği kadının penceresine baktı. Perdeleri kapalıydı ama içeride ışık yanıyor gibiydi. Tam o sırada bu ışık da söndü.

Bakışları yeniden terasa döndü. Taş aslanı, içi sardunya dolu vazoyu gördü. Onun oturduğu noktayı ve kendini...

Usulca pencerenin önünde dizleri üstüne çöktü, yıldızlarla dolu gökyüzüne baktı.

Garth'm annesi, tatlı sabrının, dayanıklılığının kutsal sırrını oğluna da öğretecek kadar yaşamıştı. Çok duygulandığı zamanlar, anasının kutsal kitabından okuduğu sözler, aklma kendi düşüncelerinin dışa vurulmasından çok daha kolay gelirdi. Şimdi gökyüzüne bakarken derin bir saygıyla, alçak sesle şu sözleri mırıldandı.

"Her iyi armağan, her kusursuz armağan yukarıdan gelir; hiçbir zaman değişmeyen, dönüşün gölgesini bile göstermeyen Tanrı'dan gelir. Ey Yüce Tanrı; bizi ışık içinde tut... Onu da, beni de. Bizler de senin gibi değişmezlik içinde kalalım, dönüşlerin yaptığı gölgeler altında kalmayalım."

Sonra ayağa kalktı, bir kere daha taş aslana ve geniş parmaklığa baktı. Yüreği sevinçli ezgilerle dolup taşıyordu; kollarını bağrına bastırdı! "Kadınım" dedi. "Kadınım!"

Kasabanın saati biri gösteriyorken Jane kararını vermişti.

Ağır ağır yerinden kalktı, bütün ışıkları söndürdü, el yordamıyla yatağım buldu, yanına diz çöktü. Umutsuzca, sessizce ağlamaya başladı.

BÖLÜM 11

Jane, parkın serin gölgeliğinin içinden çıktığında, yeşillikler arasındaki küçük kilise güneş ışığı içinde yüzüyordu. Saat on bir buçuk olduğunu ilan etti. Nasıl olsa on ikiye kadar vakti vardı. Hiç de acele etmesine gerek olmadığını düşündü. Kilisenin bütün pencereleri açılmış, kalın, ağır meşe kapıları aralanmıştı.

Jane sarmaşıklarla kaplı giriş bölmesinde duraksadı, içeriden gelen sesleri dinliyordu. Orgdan çıkan sesler çok uzaklardan gelir gibiydi, ama yine de, çok yakındaymışçasına genç kadını sarıp sarmalıyorlardı. Org nefes alır gibiydi ve her nefesi bir ezgi gibi dışarı taşıyordu.

Jane ağır kapıyı iterek biraz daha açtı. O sırada, kızıl saçlı, yüzü çilli oğlanla Garth'ın incecik, narin gövdesinin deminki aralıktan geçebildiklerini, kendinin ise o açıklıktan sığamayacağını anladı. Kapıyı biraz daha itti, açtı, içeri girdi.

Aniden, içini bir duruluk, bir huzur kapladı. Boş bir kiliseye yalnız gelinince, çoğu zaman kişiye varlıklarını duyuran o görünmeyen güçler, yüzyılların tapınan zihinlerinin eski duvarlarda, çatının kirişlerinde bıraktığı izler genç kadını sarsan sürekli kargaşalığını yatıştırmış, birkaç dakika için olsun onu buraya sürükleyen amacını unutturmuştu. Yüzyılların tapınmasına katılarak, başını eğdi.

Garth, "*Yaratıcı Ruh*" isimli ilahiyi çalıyordu. Jane hiç ses çıkarmadan mihraba doğru ilerlerken, genç adam ikinci kıtanın sözlerini söylemeye başlamıştı. Temiz, bariton sesi o kadar iyi eğitim görmüştü ki, usul usul söylediği halde, her kelime Jane'e ulaşıyordu.

"Tanrım, körleşen gözlerimizin karanlığını
O sonsuz, kutsal ışığınla aydınlat,
Kirlenmiş yüzlerimizin burukluğunu,
İlahi rahmetinle arıt, parlat.
Düşmanlarımızı uzak tut; yuvamıza huzur ver,
Senin gösterdiğin yerde hiçbir kötülük bulunmaz."

Sonra orgun görkemli sesi gittikçe yükseldi. Son kıtanın ise sadece notalarını çaldı. Söylenmiş sözlerse, Jane'in zihninde bir daha, bir daha, bir daha dönüp duruyorlardı. *"Senin gösterdi*ğin *yerde hiçbir kötülük bulunmaz."* O da Tanrı'ya doğru yolu göstermesi için dua etmemiş miydi? Öyleyse, her şeyin hayırlısını yapıyordu.

Mihraba doğru yaklaştığında duraksadı. Garth tekrar ikinci kıtaya dönmüş, bir flütün akıcılığıyla orga eşlik etmeye başlamıştı.

"O sonsuz, kutsal ışığınla..."

Eski, meşe sıralardan birine geçip oturdu ve çevresine bakındı. Pencerelerin renkli camlarından içeri süzülen pırıl pırıl güneş ışıkları, içeriye tatlı bir ahenk saçıyordu. Ordan burdan kızıl oklar gibi parıltılar da onlara katılıyordu. Ne güzel bir deyişti. *"Sonsuz ışık!"*

Garth söylerken, ağzından çıkan her hece en saf, en duru güneş ışını gibi adeta sessizliği delip geçiyordu.

"Körleşen gözlerimizin..."

Zarif, sırma işlemeli örtüsünün üzerinden Jane yalnızca onun simsiyah saçları görebiliyordu. Ödü kopuyordu. Genç adam başını çevirip de o canlı, parıltılı gözleriyle kendini görecek diye ödü kopuyordu. Soğukluğunu, söylemek zorunda olduğu şeyi Garth nasıl karşılayacaktı?

"Oldukça uzun süren, yorucu, yıkıcı anları geride bırakacak gücü bulabilecek miyim?" diye düşündü Jane. Korkunç

bir kalp kırıklığına mı uğrayacaktı genç adam? "*Kirlenmiş yüzlerimizi...*" Acaba tartışacak mıydı, ısrar edecek miydi, Jane'in kararını silip atacak mıydı? "*Yüce rahmetinle arıt, parlat...*" Genç adam o korkunç gücünü kullanmaya karar verirse, Jane buna karşı koyabilecek miydi? Birbirlerini tedavi edilemeyecek kadar yaralamadan o güç anı atlatabilecek miydi? "*Düşmanlarımızı uzak tut, yuvamızı huzurlu!*" Ah, acaba ne söyleyebilecekti? Acaba Garth ona ne diyecekti? Jane buna nasıl bir karşılık vermeliydi? Garth'ın karşı koymaksızın boyun eğebileceği nasıl bir neden ileri sürmeliydi "hayır" demek için? "*Senin gösterdiğin yerde hiçbir kötülük bulunmaz...*"

Rastgele birkaç notadan sonra orgun tuşlarından başka bir ezgi yükselmeye başladı.

Jane'in yüreği nereyse duracaktı. Garth *Gül Bahçesi*'ni çalıyordu. Söylemeden, yalnızca çalıyordu, ama orgun borularından çıkan o ısrarlı ses hiçbir sesin yapamayacağı yumuşak bir direnişle sözleri havaya saçıyordu sanki. Anıların incileri, bütün o ışıldayan değerliliklerinin arılığı, duruluğu içerisinde, orgun ince, kalm bütün sesleriyle teker teker sayıldı; flütün üzgün sesleri acının bulunuşunu yaydılar havaya. Ezgi artık yepyeni bir anlam taşıyordu Jane için. Çaresizlik içerisinde çevresine bakındı. Sanki küçük kiliseyi dolduran sesin buruk tatlılığından kaçmak için bir yol arar gibiydi.

Birden ses kesildi. Garth ayağa kalktı, arkasına döndü, onu gördü. Yüzü, hissetmiş olduğu sevincin görkemiyle ışıldadı.

"Peki, Jimmy," dedi. "Bugünlük bu kadar yeter. Körüklerle çok iyi başa çıktığın için al sana pırıl pırıl biri onluk. Bak sen! Onluk yerine yirmi beşlik çıktı! Boş ver! Senin olsun, çünkü bugün görkemli bir gün. Hiç böyle bir gün yaratılmamıştı. Jimmy, senin de mutlu olmanı istiyorum. Şimdi koşa koşa git bakalım, kapıyı kapamayı da unutma sakın. Hadi koş."

Garth'ın sevinçten çınlayan sesi Jane'in yüreğini nasıl da burkuyordu!

Garth orgun yanındaydı, kıpırdamamıştı yerinden. Konuşmuyordu, Jane'e bakmıyordu. Kilisede yalnız ikisi oldukları

halde birkaç dakika daha o durumda bekledi. O birkaç dakika Jane'e günler, haftalar, yıllar, sonsuz bir zaman kadar uzun geldi. Derken, genç adam, başı dimdik, gözleri ışıl ışıl, zaferinden hiç kuşkusu olmayan bir galip haliyle, mihrabın ortasına doğru ilerlerdi.

Birbirinden farklı, çok değişik oymalarla süslü, meşeden yapılma tahta perdeye doğru yürüyüp altından geçti, basamakta durdu. Sonra Jane'e yanına gelmesi için işaret etti.

"Burada, sevgilim," dedi, "Burada olmasını istiyorum."

Jane onun yanına gitti, birlikte mihraba bakarak durdular. Mihrap, kilisenin diğer bölümlerinden daha çok karanlıktı; anlam, renk bakımından değer biçilemeyecek üç tane dar, uzun, renkli camlardan oluşmuş pencereyle aydınlanıyordu. Tören masasının tam gerisindeki orta pencerede İsa'nın çarmıha gerilişi tasvir edilmişti. İnsanı kendinden geçiren bir sessizlik içinde, ikisi de o tasvire bakıyorlardı. Sonra Garth, Jane'e döndü.

"Sevgilim benim," dedi. "Kutsal varlığın önünde, en kutsal yerdeyiz. Ancak, hiçbir yer birbirimize söyleyeceklerimiz için aşırı kutsal sayılamaz. İkimizin de tüm benliğimizle inandığımız yüce varlık kutsamak, onamak için burada. Vereceğin karşılığı bekliyorum."

Jane kuruyan boğazını temizledi, titreyen ellerini tüvit ceketinin geniş ceplerine soktu.

"Garth," dedi. "Karşılığım bir soru olacak sana. Kaç yaşındasın?"

Jane, genç adamın nasıl çarpılırcasına şaşırdığını kalbinin en derinliklerinde hissetti. Garth'm yüzünden silinen sevinçli umudun, bekleyiş ışığının nasıl silindiğini gördü. Garth bir an bocaladıktan sonra, konuşmaya başladı.

"Bildiğini sanıyordum, sevgilim. Yirmi yedi yaşındayım."

"Evet," dedi Jane. Üzerine basa basa, ağır ağır konuşuyordu. "Ben otuz yaşındayım. Otuz beşimde gösteriyorum, kendimi kırk yaşında hissediyorum. Sen yirmi yedi yaşındasın, Garth, on dokuzunda gösteriyorsun, genellikle kendini dokuz

yaşında hissediyorsun. Bunu yeniden düşündüm. Sen de kabul edersin... Bir çocukla evlenemem."

Jane, mutlak bir sessizlik içinde, katıksız bir ürküntüyle, onun yüzüne bakmak için kendini zorladı. Dudaklarına varana kadar bembeyaz olmuştu genç adam. Yalnız, yüzü çelik gibiydi. Oldukça sakin görünüyordu. Tuhaf bir taş donukluğu, sakinliği içindeydi sanki. O anda genç adamın yüzünde ki gençlik kaybolup gitmişti. "*Kirlenmiş yüzlerimizi arıt, parlat...*"

Kilisenin duvarları sessizlik içinde, ne yapacağını bilemez bir acıyla bu sözleri haykırmaya çalışıyordu sanki.

Alçak bir sesle, sonunda Garth konuştu.

"Kendimi hiç düşünmemiştim," dedi. "Seninle öylesine dopdoluydum ki! Bunu nasıl atladığımı bilmiyorum ama kendimi hiç düşünmemiştim. Bu yüzden, senin bende bulmak isteyeceğin niteliklerden ne denli yoksun olduğumu kavrayamadım. Benimle aynı duyguları paylaştığını sanıyordum. Bizim birbirimiz için yaratıldığımızı..."

Bir ara ona dokunmak istermiş gibi elini uzattı. Koca bir taş gibi yanma düştü kolu. "Haklısın, çok haklısın," dedi. "Çocuk yerine koyduğun bir kimseyle evlenemezsin."

Garth arkasını döndü. Yüzü şimdi mihraba bakıyordu. Bakışları çarmıha gerilmiş İsa tasvirine takıldı. Uzun süren sessizlik dolu bir dakika boyunca orada, acılar içinde asılı duran İsa'ya baktı. Sonra başını önüne eğdi. "Acıyı kabul ediyorum!" dedi. Döndü, yavaşça orta yoldan kapıya doğru yürüdü. Kilisenin kapısı açıldı, kapandı, çıkan ses içeride yankılanırken Jane yapayalnız kalmıştı.

Jane sendeleyerek, biraz önce oturduğu sıraya döndü; dizlerinin üzerine çöktü.

"Tanrım!" diye haykırdı, "Onu bana geri gönder, geri gönder bana!.. Ah, Garth!.. Çirkin olan, değersiz olan benim, sen değil. Oh, Garth... Geri dön! Geri dön! Geri dön!.. Hiç korkmadan sana güveneceğim. Canım sevgilim benim... Ne olur geri dön!"

Dinledi; kulakları gerilmişti. Bekledi; gövdesini saran bü-

tün sinirleri gerginlikten ağrıyana kadar. Ağır ağır kapı açılıp da güneş ışınlarından oluşan demetin önünde Garth'ı yeniden görünce ne diyeceğine karar verdi. Veni'yi anımsamaya çalıştı. Boşunaydı. Kapının kapanırken çıkardığı gürültünün yarattığı boşluk bir hayal gibi saran o ezginin bellekteki yankılanmasını bile susturmuştu. Sessizce beklemeye başladı. Bekledikçe gitgide sessizlik arttı, onu saran, katı, acımasız duvarlar haline dönüştü. Arada bir geleceğe, o yalnızlık yüklü yıllara pencereler açılıyordu o hain duvarda.

Bir kez daha sessizliği bozdu. "Sevgilim, geri dön! Her şeyi göze alacağım!" Ne yazık ki yaklaşan bir ayak sesi duyamadı. Çöktüğü yerde, yüzünü ellerine gömmüş kalkmıştı ki, birden anladı. Garth Dalmain onun kararını kesin bir son, değiştirilemez bir son olarak kabul etmişti. Geri dönmeyecekti.

Jane bunu anladıktan sonra çöktüğü yerde daha ne kadar kaldığını bilemiyordu. Ama sonunda rahatlamıştı. En doğru olanı yaptığına inandı. Gelecek yılların göstereceği acılara, umutsuzluklara, kırgınlıklara karşılık birkaç saat çekeceği acı neydi ki! Şimdi hayatı hüzün dolu bir yalnızlık halini alacaktı. Yeni bulduğu sevinci, mutluluğu yitirmesi ona sandığından da daha acı gelmişti. Yine de sevdiği erkek için en iyisini yaptığına dürüstlükle inanıyordu. Kendi çekeceği acının ne önemi vardı? Jane böylece kendini avuttu.

Sonunda ayağa kalktı, dışarıya, esintili güneş ışığına çıktı.

Parkın kapısının yakınında bir yığın küçük oğlan uçurtma uçurmaya hazırlanıyorlardı. İlginin merkezi, günün kahramanı, yeni bir uçurtması olduğu için açıkça böbürlenen Jimmy'ydi. Jimmy için o gün gerçekten çok şahane görünüyordu. Oldukça mutluydu. Garth; "Sende mutlu ol," demişti çocuğa. Bu sözleri, sesin tonunu anımsayınca Jane'in gözleri yaşla doldu.

Uçurtma havalanıp, gökyüzünde dolaşmaya başlayınca, Jane hüzün dolu bir ifadeyle "İşte sevgili Garth'ın parası bu," dedi, kendi kendine. "Ya onu bekleyen mutluluk nerede, kim bilir?" Diye söylendi.

Parkın yanındaki geniş yola çıktığında tek atlı, küçük bir arabanın hızla geldiğini gördü. Arabayı Garth Dalmain sürüyordu. Uşağı ve sandığı arabanın arka sırasındaydı. Araba Jane'in yanından geçerken şapkasını çıkarıp selamladı, ama gözleri dosdoğru önüne bakıyordu. Bir süre sonra gözden kaybolmuştu. Jane onu durdurmak isteseydi de durduramazdı artık, ama zaten bunu istemiyordu. En doğru olanı yaptığından ve kendisinin ondan daha fazla acı çektiğinden emindi. Bir süre sonra, -belki de hiç uzun olmayan bir süre- Garth kendisi için Jane'den daha üstün olduğuna inanabileceği biriyle karşılaşacaktı. Ama Jane? Kalbinin içine yerleşmiş acı, bir gece önce söylediği kendi sözlerini hatırlattı ona. Ne yazık ki Jane'i o anda duymayan bir daha duymayacak olan o sevgiliye yüreğinin en gizli yerinde şöyle fısıldamıştı.

"Zaman sana ve bana ne gösterirse göstersin, göğsüme senin yüzünden başka hiçbir yüz kapanmayacaktır."

Hızla yaklaşan yalnızlık dolu yılların ilk saatinde, bu sözlerinin gerçek olduğunu çok iyi biliyordu Jane.

Evin girişinde Pauline Lister'le karşılaştı.

"Ah, siz miydiniz Bayan Champion? Bay Dalmain'in yaptığını duydunuz mu? 13.15 treniyle ansızın şehre inmesi gerekmiş. Halam da takma dişlerini lavaboya düşürdü, biz de dişçiye gitmek için 14.30 treniyle inmek zorundayız. Ne kararsız bir dünya! Bir başka insanın takma dişlerine bağlantılı olması insanın bütün tasarılarım karmakarışık yapıyor. Ama kalp kırmaktansa takma dişlerimi kırayım, daha iyi. Takma dişler tamir ettirilir, ama öbürünün onarılacağını hiç sanmam. Biz yemeği odamızda yiyeceğiz. Onun için, şimdiden hoşçakalın demek isterim size Bayan Champion."

BÖLÜM 12

Jane Champion, büyük piramidin zirvesinde durdu, etrafına bakındı. Onun çevikliğine kendi çabalarını da katan dört yorgun Arap, İngiliz hanımın hatırı sayılır kilodaki vücudunu rekor sayılabilecek bir zaman içinde buraya kadar çıkarmışlar, şimdi de yaptıkları işten övünerek, alacaklarından emin oldukları bahşişlerini düşünerek yere uzanmışlardı.

Bütün iş bir saat düzeniyle olup bitmişti. Maun renkli, sırım gibi iki Arap, vücutlarının yarısını örten beyaz giysileri içinde, bir ceylan çevikliğiyle bir üst basamağa tırmanıyor, sonra dönüp Jane'in kendilerine uzanan eline canla başla yapışıyorlardı. Tam zamanında gerekli yardımı yapmak için hazır olan üçüncü kişi de arkada bekliyordu. Derken, Jane'e imkansız gibi görünen bir tırmanışa sıra geldi. Olduğu yerden ayağını bir buçuk metreye yakın bir yüksekliğe kaldırması gerekiyordu. Bu iş yazı odasındaki ocağın üstüne tırmanmaya benziyordu. Ama "Eyva! Eyva!" bağrışlarından yüreklenerek başardı. Tam arkasındaki Arap; "Tayyib!" diye seslenmişti ki, yukarıdaki iki Arap; "Kesir!" diye haykırdılar. Ellerini saran tutuşlar sıkılandı, gerideki Arap yukarı itti; Jane de, kendisinin bile şaştığı bir kolaylıkla yukarı çıktı. Aslına bakılırsa, bu durumda yukarıda ki basamağa çıkamamak imkansızdı.

Dördüncü Arap sakaydı ve ara sıra herkese su dağıtıyordu. Bir keresinde Jane bağırarak, nefes almak için birkaç dakika dinlenmek istediğini söyleyince hemen durdular. Dörtlünün başı, en yakışıklıları olan Şehati, Shakespear'den İngilizce olarak dizeler okumak üzere izin istedi.

"Jack'le Jill
Çıktılar dağa
Bir kova su almaya;
Ama Jack aşağı düştü,
Kafası yarıldı.
Ardından da Jill yuvarlandı."

Jane oldukça içten gelerek güldü. Şehati de, yaptığı gösterinin beğenildiğini, hanımefendiyi eğlendirdiğini görünce, tırmanışın geri kalanında da o ölümsüz çocuk tekerlemelerinden yararlandı. Böylece, Jane ilk tırmanışta Jack'in düştüğü gerçeğini, ikinci tırmanışta onun aldığı yaraların tehlikesini göz önünde bulundurarak ilerledi. Üçüncü basamağa çıkarken, Ali arkasından itiyordu. Şehati sır verirmişçesine kulağına eğildi, "Ardından da Jill yuvarlandı!" diye hatırlattı.

Jane'in çocukluktan beri aşina olduğu bu sözler, o yeni çevrede, o yeni insanların arasında bambaşka anlamlar kazanmıştı. Düşünmeye başladı. Jack'in kendini yönetme yeteneğini hepten kaybetmesine, dengesini yitirmesine yol açacak büyüklükte miydi? Acaba birlikte çıkardıkları kovalarını dökmeden aşağı indirip de yerdeki kahramanın yaralarım sarmaya çalışsaydı, bağlılığım daha iyi kanıtlamış olmaz mıydı? Jane de, zaman zaman, çok sevimli Jack'lerin tepeden aşağı düştüklerini görmüş, yarılan başlarını iyi etmeye çalışmıştı. Jiller ise hep tepede kalırlar, hiç de zavallı Jack'in kendini boylu boyunca aşağı atmasına benzemeyen bir yol tutmuş Homer adlı kötü kişiyle dalga geçerlerdi. Homer'in kendine özgü soğuk, hesaplı bir tutumla işleri düzenleme yeteneği vardı ki, üzümlü kek sonunda hep ona kalır, o da, başkasının düşüncelerine beş para vermeden, kendi değerlendirmesiyle; "Elbette, ben iyi çocuğum!" derdi.

Ancak, böyle durumlarda Jane'in sevgisi hep yerde yatana, yenilgiye uğrayana çevrilirdi. Aşağılanmanın, horlanmanın çukurunda yatan bir sürü Jack, kendilerini kaldırmak için uzanan ele tutunmuşlar, o anlayışlı acımanın kırık kafalarına

iyi geldiğini görerek, cesur bir şekilde ayağa kalkıp hayata dönmüşlerdi.

"Dikerey, dikeri, dok!"

Şehati ağırbaşlı bir tavırla, bir çocuk şarkısına daha başlamıştı.

"Saat biri çaldı. Tik Tak Tok!"
Saat biri çaldı... Biri çaldı..."

Jane, o kararmı verdiğinde Shenstohe'daki saat biri çalalı neredeyse üç yıl olmuştu. Geleceğin umut dolu doruğundan kendi Jack'ini; aşağı yuvarlayan kararı aldığı saat... Yo, hayır, hayır... Onun Jack'i aldığı bir darbe karşısında aşağı yuvarlanmamıştı. Genç kadının kararını sakinlik içinde, anlamını kendince kavradığını sanarak kabul ettikten sonra, dimdik, yere eskisinden daha bir sağlam basarak ayrılmıştı. Geride, tek başına kalan Jane'di; ayağı kovaya takılıp da aşağı yuvarlanan. Buz gibi sularınm yüreğini nasıl dondurduğunu anımsayınca şimdi bile ürperiyordu. Ah, o yalnızlık, dayanılmaz acılar içerisinde kıskıvrak yalvardığı, ağladığı ilk dakikalarda Garth geri dönseydi ne olurdu! Ama Garth, yüzüne kapanan kapının dışında, geri çağrılmayı umarak paspasın üzerinde bekleyecek adamlardan değildi. Jane'in onu kendinden uzaklaştırdığını, bunda kararlı olduğunu görür görmez, onun hayatından bütün bütün uzaklaşmıştı. Jane eve döndüğünde o çoktan istasyona varmıştı ve o gün bugündür bir daha yüz yüze gelmemişlerdi. Garth; açıkça, onunla karşılaşmalarım önlemeyi kendi sorumluluğu içinde duyuyor, bir kez bile başarısız olmuyordu. Jane, birkaç kez, onun kaldığını bildiği evlere gitmişti. Ancak, o öğleyin geldiyse, Garth mutlaka sabahleyin oradan ayrılmış oluyordu, eğer Jane çay vakti gelecekse, öğleden sonraki ilk trenle gidiyordu. Zamanını öyle iyi ayarlıyordu ki, istasyonlarda kasılmış yüzlerle birbirlerini görmezlikten gelerek acıklı karşılaşmalar ortaya çıkmıyordu. Jane geldiği zaman, buz gibi

bir "Hoş geldiniz, ben gidiyorum," sözleriyle hem kendilerini yeniden üzmeye, hem de çevrelerindeki kişileri "Bunlara ne oldu?" diye meraka salma olanağı yaratmıyordu.

Jane, Garth Dalmain'den böylesine gözler yaşartıcı bir acı beklememiş olduğunu utançla anımsadı. Gerçekten, genç adam büyük bir ağırbaşlılıkla onun kararına razı olarak Jane'i şaşırtmış, karşısındakinin sözlerini son karar kabul ederek, onun yoluna bir daha çıkmama büyüklüğünü, cesaretini, yürekliliğini göstererek daha da şaşırtmaya devam etmişti. Jane, onda açtığı yaranın derinliğini bilemiyordu.

Garth'ın gidişinin, Jane'in gelişiyle arasında hiç kimse bir bağlantı kurmayı akıl edemiyordu. Çünkü her seferinde ayrılmak zorunda olduğunu açıklamak için çok yerinde, çok iyi nedenler buluyordu. Herkes de ondan büyük bir rahatlıkla söz ederek, ayrıldığı için ne kadar üzüldüklerini anlatıyorlardı. Jane, Garth'la ilgili en son haberleri dinlerken, kendini onun güzelliğe tapan yaradılışının havasıyla sarılmış bulurdu. Her zaman da Garth'la birlikte bir kızın -hem de toplantının en güzel kızının- adı geçer, "Garth yirmi dört saatçik daha onunla kalırsa, kesin evlenme teklifi edecek," diye, o kız gizlice Jane'e gösterilirdi. Ama gösterilen kızlar hiç de aşık kız görünümünde olmazlar, yalnızca çok güzel bir dostluğun tadını çıkardıkları belli olurdu. Garth'ın sanat, renk konusunda ki görüşlerini kendi düşünceleriymiş gibi ileri sürerken, kendi güzelliklerinden, sevimliliklerinden, hoşa gitme yeteneklerinden emin bir hava içerisinde için için mutlulukla gezinirlerdi. Garth, ardında hiçbir zaman onu sevmiş bir kadının üzgünlükle hatırlayacağı izler bırakmazdı. Yalnız, her zaman uzaklaşır giderdi, hiç değişmeyen bir kuraldı bu. Garth Dalmain bir kadın kararsızlığının kapısı önünde karar değiştirmesini bekleyecek erkeklerden değildi.

Garth hala dimdik ayaktaydı. Pauline Lister'in Shenstone ziyaretinden altı ay sonra yaptığı portresi sergilenmişti. Bu portre, Garth'm o zamana kadar verdiği yapıtların en kusursuzu, en iyisiydi. O güzel Amerikalı kızı krem beyazı giysisi

içinde, koyu meşeden yapılmış merdivende durur vaziyette gösteriyordu bu resim. Kızın bir eliyle tırabzana tutunurken, sarı gül demetini tutan diğer elini aşağıya, görünmeyen birine uzatıyordu. Kızın arkasını, başının gerisini altın rengiyle gülkurusu camlardan yapılma, o evin soylu sahiplerine ait armayı, tacı, özel sözleri taşıyan birkaç yüzyıllık bir pencere süslüyor, aydınlatıyordu. Garth, kızın cazibesini, canlılığını çok iyi belirtmişti. Gerçekten, Yeni Dünya'nın neşeli, hayat dolu bir kızıydı; kraliçe gibi duran, güzel, küçükbaşını süsleyen taçtan saten ayakkabısının ucuna kadar. Onu İngiltere'nin en eski, en köklü yapılarının en güzel geleneklerini tanımış, bilmiş bir çerçeve içine yerleştirmek, Yeni Dünya ile eskisini korkusuzca birleştirmek, yeninin ışıl-ışıl parlayan değerli taşını eskinin giderek olgunlaşmış, yumuşamış havasma bağlamak düşüncesi, hem de en iyi biçimde belirtilince, resmin başarısı ortaya çıkmıştı. İnsanlar tatlı tatlı gülmüşler, ressamın tuval üzerinde verdiğini kısa zaman sonra gerçekleştirmeye niyetli olduğunu söylemişlerdi. Ancak, ressamla modeli arasındaki ilişki tatlı bir arkadaşlıktan ileri gitmemiş, o merdivenin, pencerenin soylu efendisi sonunda Pauline Lister'i kendisine bunca yaraşan hava içerisinde kalmaya razı etmişti.

Jane, portre üzerine anlatılan bir hikayeyi Garth'la ortak dostlarından birçok kereler dinlemişti. Pauline Lister resmi için modellik yapmaya geldiği ilk günlerde boynunda güzel inci dizileri taşıyormuş. Garth da bu incileri saatler boyu süren yorucu çalışmalarla ışıl-ışıl duran her damlayı kusursuz bir biçimde çizmiş. Derken, bir gün ansızın eline resim bıçağını almış, bir vuruşta boynu süsleyen incileri silip kazımış ve kıza da renk uyumu için daha iyi gidecek olan gür biçimi yontulmuş sarı topazlarını takması gerektiğini söylemiş. Jane, portreyi akademide görmeye gittiğinde, Pauline Lister'in bir kuğuyu andıran o beyaz güzel boynunda işte o gül biçimi topazlar vardı ve çok da yakışmıştı. Ama Garth'ın incileri çizişini görmüş olanlar, bıçak vuruşunun yalnız incileri kazımadığını, yılın sanat olayı sayılabilecek bir şaheseri de kazıyıp

götürdüğünü düşünüyorlardı. Bu olaydan hemen sonra Pauline Lister'in o güzel omuzlarını silkerek, şöyle söylediği kulaktan kulağa yayılmıştı.

"Renk uyumuna diyeceğim bir şey yok, ama benim incilerimi, birisi resme bakarken bir şarkı mırıldandı diye kazıdı. Bu saatten sonra, benim resmim yapıldığı sırada stüdyoya gelenlerin şarkı söylemelerini kesinlikle yasaklanmasını isteyeceğim. Çünkü Garth'ın bu kez de, topazlarımı silip, yerine zümrütlerimi takmamı söylemesine dayanamam. Bir de o şarkının ne olduğunu bulana bir ödül vereceğim. Benim renk uyumumla o şarkının ne alakası var, bilmek isterim."

Jane bu hikayeyi duyduğu zaman Brandler'in Wimpole Caddesi'ndeki evlerinde kalıyordu. Hikaye, Lady Brand'ın oturma odasında beş çayı içilirken anlatılmıştı. Düşes'in son toplantısmda, Garth'ın onu "*Gül Bahçesi*'ni söylerken dinlediği anlar da, o konser de çoktan geçmişe gömülmüştü. Son ayrılışlarının üzerinden hemen hemen bir yıl geçmişti ve genç adamın onu hatırladığına dair Jane'in önüne çıkan ilk belirtiydi. Mırıldanılan melodinin *Gül Bahçesi* olduğuna hiç kuşkusu yoktu.

"Seninle geçirdiğim saatler, ey sevgilim,
Benim için birer inci dizisi gibi;
Hepsini bir bir yeniden sayabilirim."

Jane, Garth'ın; "İncileri saymasını öğrendim, sevgilim!" diyen sesini yeniden duyar gibi oldu.

Jane'in kalbi, hayatındaki boşluğun tesiriyle giderek soğuyor, buz kesiyordu. Ama stüdyoda olanları duyduğunda bir an için yüreği canlanmış, ısınmıştı ve ne yazık ki bu canlılık keskin bir acıyı da birlikte getirmişti. Misafirler ayrılıp Lady Brand de çocuklarının yanına geçince, Jane de piyanoya oturmuştu. Yavaş yavaş *Gül Bah*çesi'nin giriş notalarını çalıyordu. Beklenmedik güzel notalara uyum yapan akortsuz sesler o anki duygularına, anılarına çok iyi bir bağlantı, kurmuşlardı. Ansızın arkasında bir ses duydu.

"Şarkıyı da söylesene, Jane."

Hızla başını geriye çevirdi. Sesin sahibi Doktor'du. Hemen piyanonun yanı başındaki koltukta oturuyordu. Ellerini başının arkasında kenetlemişti.

"Şarkıyı da söylesene, Jane."

"Söyleyemem, Deryck."

Yavaşça piyanonun tuşların üzerinde dolaşıyordu parmakları.

"Aylardır şarkı söylemedim."

"Nen var senin... Aylardır?"

Jane tuşlardan elini çekti, hızla arkadaşına döndü.

Jane kafasını kaldırıp, "Sevgili dostum," dedi. "Hayatımı berbat ettim! Ama doğru olanı yaptığımı gayet iyi biliyorum. Şimdi olsa yine aynısını yapardım. Hiç olmazsa... Öyle sanıyorum."

Doktor, Jane bakıp hiç sesini çıkarmadan, bu bölük-pörçük cümlelerin ne anlama geldiğini düşünüyordu. Sesini çıkarmadan beklerse, Jane'in içindekileri daha rahat anlatabileceğini biliyordu ve yanılmadı da.

"Bir başkasınm uğruna, benim için yaşamdan daha değerli olan bir şeyi feda ettim, geri teptim. Bunu unutamıyor ve kendimi hala toparlayamıyorum. Doğru olanı yaptığımı biliyorum, yine de... Yine de unutamıyorum."

Doktor, öne doğru eğildi ve Jane'in kenetlenmiş ellerini avucuna aldı.

"Bana ondan söz etsene, Jane?"

"Üzgünüm Deryck, hiç kimseye hiçbir şey söyleyemem, sana bile."

"Jane, eğer birine bir şeyler anlatman gerektiğine karar verecek olursan, bana gelip anlatmaya söz verir misin?"

"Tabi ki, seve seve."

"Pekala sevgili dostum, o zaman sana reçetemi söyleyeyim. Yurt dışına bir seyahate çık. Fakat yurt dışı deyince sana Paris'e git gel, ya da bütün yazı İsviçre'de geçir, kış gelince Riviera'ya geri dön demek istemiyorum. Mesela Amerika'ya

git, değişik yerler tanı. Niagara Şelalesi'ni gör, örneğin. Tüm yaşantın boyunca seni üzecek, yoracak ufak tefek olaylarla karşılaştığın zamanlarda, uçurumlardan aşağıya dökülen o masmavi suları, gök gürültüsünü andıran sesini, göğe yükselen suların fışkırmasını, sonsuza dek akıp gidecek olan o yüceliği hatırlarsın. Küçük fincanlara çay koyarken "Niagara hala akıyor" diye düşünmek hoşuna gidecektir. Şelalenin çok yakınındaki bir otelde kal ki, o yüce sesi gece gündüz duyabilesin. Saatler boyu çevresinde dolaş, her yerini tanı, gör. Sallanan köprülerden geçerek Rüzgarlar Mağarası'na git. Kılavuzlar orada hep, "Küpeleriniz yerinde mi?" diye bağırırlar. Yüzyıllar Kayası'ndan geçmenin gerçek anlamını öğren. O yüce şelaleyi, ruhuna, benliğine çek al. Tanrı'ya şükret.

"Daha sonra New York'a geç. Elindeki küçük arsadan yararlanıp büyük büyük binalar yapan adamları tam. Oradan soylu ufacık adamların ne kadar büyük işler başardıklarını görmek için Japonya'ya geç. Oradan da Filistin'e. Bugüne kadar gelmiş geçmiş en büyük adamlardan birinin izlerini sürmek için aylar boyu dolaş o topraklarda. Dönüşte Mısır'a uğra. Şu bizim modern dünyamızda hala eskiden kalma değerlerin var olduğunu hatırla. Mesela yüzyıllar boyunca çok iyi korunmuş, gözlerinin yerine donuk beyaz çakmaktaşı, gözbebeği yerine de billur bir taş parçası konmuş tahtadan bir adam. Bu pırıl pırıl gözler, Hz. İbrahim devrinde bronz gözkapaklarının altından dünyayı seyretmişti. Şimdi Kahire Müzesi'nde bulabilirsin. Biraz hareket yapmak istersen Büyük Ehram'a tırman. Şehaki adlı bir Arap'ı bul; ona, ehramlara tırmanmış bütün kadınlardan daha hızlı bu işi başarmak istediğinim söyle."

"Sonra buraya dön sevgili dostum ve bana telefon açıp ne zaman gelmek istediğini bildir ya da aklına ne zaman eserse o zaman kalk gel. Stoddart seni odama iki hasta arasında gizlice getirsin. O zaman, reçetemin ne kadar işine yarayıp yaramadığım bana anlatırsın. Ancak, ömrümde daha iyi bir reçete yazdığımı hatırlamıyorum. Ayrıca senden beş para almayacağım. Eski dostlara bedava bakarım ben!"

Jane oldukça samimi bir ifadeyle gülerek doktorun ellerine sarıldı.

"Sanırım çok haklısın, sevgili çocuk!" dedi. "Hayat hakkındaki bütün fikirlerim kendi üzerime, kendi şahsi kazançlarıma, kayıplarıma dönüktü. Ama şimdi senin dediğin gibi yapacağım. Bana böyle bir öğüt verdiğin için Tanrı senden razı olsun. Bak işte, Flower geliyor."

Lady Brand üzerinde ki akşam elbisesinin eteklerini sürüyerek, geçtiği yerde ışıkları yakarak geliyordu.

Jane; "Flower!" diye seslendi. "Korkarım ki şu bizim çocuk hiç büyüyemeyecek. Çünkü canı oldukça sıkkın, iri yapılı, orta yaşlı bir kadına ehramlara tırmanmasını, üstelik de rekor kırarak tırmanmasını öğütlüyor!"

Doktorun karısı kocasının koltuğunun kenarına oturdu.

"Hayatım," dedi. "Bugün canı sıkkın, orta yaşlı kimi gördün? Bayan Parker Bangs'den bahsediyorsan, o kadın orta yaşlı olamaz, çünkü Amerikalı o ve Amerikalılar ise asla büyümezler. Can sıkıntısına gelince, bir bakıma haklı olabilirsin. Garth Dalmain kadının sevgili yeğeninin portresini çizip bitirdi ama bir türlü evlenme teklifi etmedi. O yüzden canı sıkkın. Bu kış Mısır'a gitmesine gidecek ama ne var ki, o çevrede yaşayan yerli halk ona bir asansör düzeni kurmadıkça asla ehramlara tırmanmayacağım daha dün kendisinden işittim."

Doktor ile Jane gülüşmeye başladılar. Doktorun bir kolu Flower'ın belini sıkı sıkıya sardığı için, genç kadın daha bir rahat oturuyordu şimdi.

"Jane," dedi. "Az önce *Gül Bahçesi*'ni çaldığını duydum. Çok severim o şarkıyı ama uzun zamandır dinlememiştim. Tekrar söyler misin, canım?"

Jane'in durumu doktorun gözlerinde kaçmadı ve bir an ona güven verircesine gülümsedi. Sonra hiç tereddüt etmeden döndü, Flower'ın isteğini yerine getirdi. Doktorun reçetesi daha şimdiden etkisini göstermeye başlamıştı.

Şarkının son sözleri söylenirken, Bayan Flower eğildi, kocasının şakağının hemen üzerine, gümüş tellerin süslediği ka-

lın, siyah saçlara sevgi dolu bir öpücük kondurdu. Ama doktorun zihni Jane ile meşguldü. Genç kadın son notaları çalarken doktor, onun hastalığının teşhisini doğru olarak koyduğunu düşünüyordu. "Uzun bir seyahate çıkması gerekli yine de," diye düşündü. "Böylece kendi kendisiyle uğraşmaz, kendi iç sesini dinlemekten kurtulur. Genel olarak dünya görüşü değişir, genişler; hayata daha dengeli bakmasını öğrenir. O zamana kadar delikanlının durumunda bir değişiklik olmayacaktır, eğer olursa, o zaman Jane kararında haklı çıkar, üzüntüden kurtulur. Ama Jane bu kadar sıkıntı çekiyorsa, kim bilir o delikanlının hali nasıldır! O canlı, neşeli gençliğini yiyip bitiren şeyin ne olduğunu merak edip duruyordum. Jane'e karşı bir şeyler beslemek, onu sevmek başlı başına bir öğrenimdir, ama Jane'in ilgisini çekmek, sevgisini kazanabilmek... Hele onu kaybetmek! Hala hayatına devam edebildiğine göre oğlanın çelikten sinirleri olmalı. Aralarında bir duvar gibi duran, her ikisinin de öpmeyi öğrendikleri bu "acı" neyin nesi? Belki de Niagara'nın suları alıp götürür o engeli de, Jane de oradan genç adama telgraf çeker."

Sonra doktor yavaşça, omzuna dayalı duran sevgili küçük eli usulca öptü. Jane arkası dönük bir şekilde oturuyordu. Doktorun kendisi de geçmişte "acı"yı bulmuş, onun tadını almıştı, şimdi incilerin değerini gayet iyi anlayabiliyordu.

***

Böylece Jane doktorun reçetesini uygulamaya koyuldu. İki yıl sürdü bu. İşte şimdi Büyük Ehram'ın en tepesindeydi. Gerçekten, rekor denilebilecek bir zamanda tırmanmıştı. Bunu doktora nasıl bildireceğini düşünerek kendi kendine güldü.

Arap rehberler terden pırıl pırıl yanmış bir halde, mutlu birer ifadeyle Jane'in etrafına uzanmış yatıyorlardı. Yüklü bir bahşiş alacaklarından oldukça emindiler ve Jane'in başarısının kendilerine ait bir şeymiş gibi memnun birer ifadeyle süzüyorlardı. Genç kadının işlek vücudunun, sporcu yeteneği-

nin, fiziki gücünün, bacaklarının tırmanıştaki ustalığının onlara ne denli büyük bir yardımcı olduğunu kavramaktan epeyce uzaktılar.

Jane ise ayakta duruyordu. Zorlu tırmanıştan ötürü ne kolları, bacakları yorulmuş, ne de soluğu kesilmişti. Vücudunun başardığı iyi bir iş sonucunda duyulan, düşüncelerine yardımcı olan hoş bir sevinç duyuyordu.

Bugün her zamankinden daha şık görünüyordu. Sırtında yeşil, turuncu noktacıklarla süslü, kahverengi, deriyle süslenmiş tüvit etek-ceketi vardı. Eteği çeviren bir şerit, yararlı bir sürü cep, düğmeler hep deridendi. Başındaki yeşil Tirol şapka da kıyafetini oldukça iyi tamamlıyordu. Jane kolonyal şapkalardan nefret ettiği için bu şapkayı çok severdi. Zevkli bir insan, ilk bakışta, etek-ceketin, şapkanın hangi mağazadan alındığını, o kalitede ki bir eşyanın başka hiçbir yerde bulunamayacağını anlardı. Ancak Şehati bir modacı değildi, ama insan sarrafıydı. Jane hakkında ki fikirlerini şöyle tanımlamıştı.

"Çok hoş, erkek gibi centilmen bir kadın! İyi bahşiş veriyor ve yolun yarısında yere oturup, "Yoruldum, tepeye çıkamam," da demiyor. Sahiden de erkek gibi kadınmış. Bahşişi verirken de hiç suratı asılmıyor; "Canın cehenneme seni zavallı Arap!" der gibi değil, güler yüzle para veriyor."

Doğunun o yakıcı güneşi Jane'e epey yaramıştı. Fevkalade güzel esmer bir renk almıştı. Yüzüne ne tül takmış, ne de şemsiye kullanmıştı. Güneş gözlükleri olmaksızın, güçlü gözleri sayesinde çölün altın ışmlarına karşı koyabilmişti. Bir keresinde Garth; "Beni şapkasının altında yüzüne tül takmış bir kadının arkadan görünüşü kadar deli eden bir şey olamaz!" demişti. O zaman Jane epey gülmüş, zaten her türlü peçenin, tülün aşırı bir züppelik olduğuna inandığını söylemişti. Kahverengi saçları kalın örgüler halinde, sabahleyin iyi takılmış bir kaç firkete ile tutturuldukları gibi duruyor, iç gıcıklayıcı küçük kıvrımlar, perçemler halinde uçuşmuyorlardı.

Bu mart gününde Jane, belki hayatının en hoş, en iyi görünümündeydi. Büyük Ehram'ın zirvesinde güçlü, güneşten

güzelce yanmış yüzü, sımsıkı etleri, yetenekli gövdesinde güvenilir bir akla sahip, gördüğü şeylere karşı duyduğu alaka, mutlulukla yüzünde beliren iyilik dolu anlam, gerçekten kimsenin inkar edemeyeceği alımsızlığını kolayca unutturuyordu. Geniş, sevimli tebessümü bembeyaz dişlerini ortaya çıkarırken, gerek ruhen, gerek bedenen dayanıklılığını, sağlıklı oluşunu ispatlıyor gibiydi.

"Ne hoş, erkek gibi kadın!"

Şehati yine dayanamamış, kendi kendine o sözleri yeniden mırıldanmıştı. Jane bu sözleri duysa bile hiç gücenmezdi. Aslında, erkeksi kadınları kadınsı erkeklerden belki bir derece daha hoş görebilirdi, ama Şehati'nin sözlerinin ne anlama gelmediğini çok iyi kavrayabilirdi. Arap "erkek gibi kadın!" derken onun iyi giyimli, tek başına hareket edebilen, ne istediğini çok iyi bilen, bir yere gitmek için yola çıkınca en kısa yoldan, en kısa zamanda oraya varabilen, acele etmeden, dırdırlanmadan, söylenmeden istediğini elde eden, istediği yere varan bir kimse demek istemişti. Jane de bunu pekala bilirdi. Çünkü kadınlara has o şımarıklıklardan olabildiğince nefret ederdi. Kendi kadınlığının, bu şımarık hareketlerden kaçınmayı, bambaşka olmayı göze alabilecek kadar kuvvetli olduğunu biliyordu.

Doktorun reçetesi Jane'e çok iyi gelmişti. Piyanonun başında oturan, paramparça olmuş, zamanından önce yaşlanmış, gerek maddi, gerek manevi bakımlardan genel bir çöküntü içine girmiş, doktoru da bu görünüşüyle oldukça üzüp kaygılandırmış olan Jane tamamen kaybolmuş, yerine bambaşka biri gelmişti. Jane'in üzerinde şimdi sakin, huzurlu, otuz yaşında bir kadın hali vardı.

Mutlulukla, hoşnutlukla yılları geride bırakarak, otuz yaşı kadar güzel, iyi bir kırk yaşa korkusuzca ilerlemekteydi ve zamanı geldiğinde elli yaşına basmaktan da hiç korkmayacaktı. Temiz, berrak gözleri dünyaya korkusuzca bakabiliyor, sağlam aklı ile güvenilir düşünceler, gerçekten dürüst yargılar ortaya koyabiliyordu. Tüm bunlar eşi görülmemiş derecede

cömertlikte, yücelikte bir yürekte ısıtılarak karşısındakine erişiyordu.

O sırada ayaklarının dibine serili görünümün güzelliğini içine sindiriyordu. Güçlü bir karşıtlık vardı bu görünümde; Jane ona tutulmuştu.

Bir yanda Nil'in o geniş, bereketli kıyılarında, rüzgarda sallanan palmiye, portakal ve zeytin ağaçlarıyla bereket yüklü delta uzanıyordu. Diğer yanda ise altın rengi kumlarıyla dalga dalga uzak ufuklara açılan çöl vardı. Ne bir ağaç, ne bir yaprak, ne de bir yeşilliği vardı, ama sonsuz bir özgürlüktü; som altından görkemli bir okyanustu. O sırada gün batıyordu ve gökyüzü tutuşmuş gibi rengarenk alevler içindeydi.

"Yolların ayrıldığı yer!" dedi kendi kendine Jane. "Karar verilecek son nokta. Hangisini seçeceğine karar verebilmek, bunu anlayabilmek ne kadar da zor! En iyisi, yaşlı Sefenks'e danışmak. Yüzyılların, çağların, yaşlı, akıllı bekçisi, zamanın gizlerinin dilsiz koruyucusu. Her zaman yaptığı gibi yine gözlerini geleceğe dikmiş bakıyor. Hep geleceğe bakar o. Gelecek bugün olur, bugün geçmişe karışır gider ama o hep geleceğe bakmaya devam eder.

Hadi bakalım Şehati, artık inelim. Kral'ın Galya Prensiyken buraya geldiğinde oturduğu o taşa oturacağım. Gelecek sefer Kral'ın huzuruna çıktığımda, lütfedip benimle birkaç dakika konuştuğu sırada iyi bir konu olacak bu. Havaların gidişi üzerine bayatlamış sözler etmekten böylece kurtulurum. Şimdi beni Sefenks'e götür Şehati. Ondan sormak istediğim bir şey var; tam güneş ufkun altına düşerken soracağım."

BÖLÜM 13

Mehtabın aydınlığıyla yıkanıyordu çöl. Gecenin esrarlı, büyülü güzelliğinden mümkün olduğu kadar az şey kaybetmek için, yemekten sonra kahvesini terasa getirmelerini istedi. Otelin terasından görünen ehramlar, berrak beyaz ışıkta daha bir heybetli, Sefenks de bütün gizemleri kendi üstünde toparlamış gibi duruyordu.

Jane kendi kendine ay ışığında biraz yürüyüşe çıkmaya karar verdi. Bu arada alçak hasır koltuğun yastıklarına dayanmış, kahvesini yudumluyordu. Sağlıklı bir bünyenin yorucu; canlı hareketlerinin peşinden gelen düş gibi, mutlu bir dinlenmeye kendini bırakmıştı. Ay ışığı ruhunun en derinlerinde bazı çağrışımlar yapmasma yardımcı olmuş, tatlılıkla, sakinlik içinde Garth'ı düşünmeye başlamıştı.

"Böylesine bir gecede,
Ay parlıyor pırıl pırıl.
Tatlı rüzgar öpüyor ağaçları usul usul,
Artık yer yok seslere..."

Ünlü şair, küllenmemiş anıların uyandırdığı duyguların gönüllerin üzerindeki etkisini çok iyi biliyordu. Jane de şimdi mehtabın büyüsü altındaydı sanki. Dört bir tarafta Garth'ın sesi duyuluyordu.

O sonsuz, kutsal ışığınla
Körleşen gözlerimizin donukluğunu aydınlat."

Derken, koyu maviliğin, gümüşten ışığın arkasından Garth'ın ona taparcasına bakan sevgili gözlerini görür gibi oldu. Daha iyi görebilmek için gözlerini kapadı. Nedense, bu akşam, o bakışlar altında ezilmiyor, küçülmüyordu. Öylesine sevgi doluydular ki!

İçlerinde hiçbir eleştirme yoktu. Ah! Acaba Jane gelecek korkusuyla ona çok mu haksız davranmıştı? Bu gece yüreği güven doluydu; hem ona, hem kendine duyduğu inançla sarılmıştı. Şimdi Garth burada olsaydı, onunla birlikte şu pırıl pırıl ay ışığında yürür, yere kapaklanmış antik bir taşın üzerine oturur, önünde diz çökmesine, kendine bakmasına, canının çektiği kadar o ısrarlı tavrıyla bakmasına müsaade ederdi.

Bu gece o sevgili gözlerden kaçınmak için hiçbir sebep yoktu ve bu gece kaçmazdı onlardan. Ona şöyle derdi.

"Hepsi senin Garth, ne zaman istersen bakabilmen için hepsi senin. Güzel olmayı isterdim, ama yalnız senin hatırın için. Ama mademki sen böyle beğeniyorsan, niçin senden gizleyeyim bir tanem?"

Düşüncelerindeki bu büyük değişikliği neye borçluydu? Acaba Deryck'in reçetesi gerçekten yararlı mı olmuştu? Yoksa vazgeçmenin verdiği o korkunç acıyı çektiği sürece "hayır" demek için verdiği karardan daha mı sağlam, daha mı doğru bir görüş edinmişti? Nil boyunca çıkıp İstanbul'a, oradan Atina'ya gideceğine, yarın İskenderiye'den kalkan, bir hafta sonra da Londra'da olmasını sağlayacak vapura mı binseydi? Londra'ya gidince hemen Garth'a haber yollayabilir, ona her şeyi itiraf eder, gelecekleri için onun karar vermesini isteyebilirdi.

Garth'ın kendisini hala sevip sevmediğinden şüphe etmek Jane'in aklına bile gelmiyordu. Garth'ı yanına çağırma, her şeyi itiraf etme düşüncesi sanki onu yanına getirmiş, Jane de o kolların kendisini sarışını, göğsüne dayanan başın ağırlığını hissetmişti. Hele pırıl pırıl yanan o sevgili gözler! Ah, Garth! Garth!

"Bu gece bir şeyi açıkça anlıyorum," diye düşündü. "Beni

hala kendisi için gerekli görüyorsa, beni gene istiyorsa, ondan uzakta yaşayamam artık. Mutlaka ona gitmeliyim."

Jane gözlerini açtı ve Sefenks'e baktı. Shenstone'dayken ona karar verdiren o mantık dizisi yirmi saniye içinde bir şimşek hızıyla aklından geçti. Tekrar gözlerini kapadı, ellerini göğsünün üstünde birleştirdi. "Her şeyi göze alacağım," dedi. Kalbinin derinliklerinde büyük bir sevinç uyandı.

***

Yemek salonundan çıkan gürültücü bir İngiliz grup terasa geldiler. O gece geç vakit otele inmişler, yemeğe de geç katılmışlardı. Jane pek dikkat etmemişti, ama bunların bir ana-kız, iki genç adam, asker görünüşlü yaşlıca bir adam olduğunu fark etmişti. Onlarla hiç ilgilenmiyordu, ama derin düşlerini bütünüyle dağıtmışlardı. Yakındaki bir masaya oturmuş, tam da İngilizlere has bir şekilde, sanki koca terasta kendilerinden başka kimse yokmuşçasına yüksek sesle konuşmaya başlamışlardı. Bir-iki yabancı, sakin sakin sigaralarını içip, kahvelerini yudumlarken bu gürültüye dayanamamış, palmiye ağaçlarının altındaki sıralara kaçmışlardı. Jane de öyle yapacaktı, ama o kadar rahattı ki, oturduğu yerden kıpırdamak istemiyordu. Hem de Garth'ı yakınmda hissetmenin verdiği o tatlı duyguyu kaçırmak istemiyordu.

Yaşlı adamın elinde bir mektup, bir de İngiltere'den yeni gelmiş olan Morning Post gazetesi vardı. Hepsi bir ağızdan mektuptaki yazılanları, gazetede okudukları bir haberi tartışıyorlardı.

Kadın; "Zavallı adam! Ne hazin bir olay!" dedi.

Genç kız heyecanla, "Bence ölmeyi tercih ederdi," dedi. "Ben olsam öyle yapardım."

Genç erkeklerden biri ona doğru eğilerek; "Hayır, hayır!" dedi. "Hangi şartlar altında olursa olsun, hayat yaşamaya değer."

Kız, ürperti dolu tedirgin sesiyle, "Ama kör yaşamak!"

diye bağırdı. "Ömrünün sonuna kadar kör kalmak! Çok feci bir şey bu!"

Kadın; "Kendi tüfeğiyle mi yaralanmış?" diye sordu. "Hem Mart ayında avlanmak da nereden akıllarına gelmiş?"

Jane aya bakarak acı acı gülümsedi. Nasıl güzellik Garth için bir dinse, hayvan sevgisi, tüm canlı varlıklara karşı duyduğu tapınma dolu hayranlık, yaşamlarını sürdürme dileği de Jane için öyle bir dindi. Av esnasında yaralanan, düşen, kazaya geçiren hiç kimseye yalancıktan bile olsa acımamıştı. Zalimce acı dağıtmaya gidenler, kendileri aynı acıya düşünce, hayat dolu, sevinçli, kıpır kıpır canları almaya gidenler, kendi canlarını bu yolda yitirince Jane'e hak yerini bulmuş gibi gelirdi. Bu kişilere hiç acımazdı ve acımış gibi görünerek numara da yapmazdı. O yüzden şimdi de aya bakarken acı acı gülümsüyordu.

"Tüfeğinin namlusunu, yuvasına, minik yavrularının yanına koşan küçük anne tavşanın üzerine dehşet içinde doğrultan bir göz eksildi," diye düşündü. "Göğe yükselmek için çırpınan kanatları bir tüy yığını halinde yere düşürecek bir el eksildi. Vadideki yavrusuna kavuşmak için yürekli bir koşuya başlayan, soylu boynuzlarıyla koşan geyiğin peşinden bir kişi daha eksildi."

Bu arada asker görünüşlü adam, yazıyla doldurulmuş mektubu daha rahat okuyabilmek için sık sık gözlüğünü düzeltiyordu. Kağıtları ay ışığına doğru kaldırdı. Kadının sorusuna bir dakika sonra karşılık verdi.

"Kendi tüfeğiyle değil. Zaten av sezonu kapanmış. Birkaç kişi tavşan peşindelermiş."

Kız; "O da mı tavşan peşindeymiş?" diye sordu.

"Hayır," dedi yaşlı adam. "İşte insanı da asıl üzen bu ya. Birkaç yıldan bu yana avlanmayı bırakmış. Zaten hiç mi hiç haz etmezmiş. Kuzeyde çok güzel bir malikanesi varmış, resim yaparmış orada. O gün etrafta dolaşırken birkaç kişinin tavşan avladıklarım görmüş. Yaralı bir hayvancağıza eziyet edildiğini görmüş, engel olmak için duvardan atlamış, hay-

vancığı kurtarmak istemiş. Ne olmuşsa o zaman olmuş. Onun gelişinden ürken çocuklardan biri yanlışlıkla tüfeğin tetiğine basmış. Saçmalar biraz ötedeki ağaca çarpmış ve oradan sekip genç adama isabet etmiş. Neyse ki canından olmamış ama iki gözünü de parçalamış, bir daha göremeyecek hale gelmiş. Tanrı'ya şükür ki beyni bir zarar görmemiş."

Genç adamlardan biri; "Ne feci bir talihsizlik!" dedi.

O zamana kadar hiç konuşmamış olan diğer genç ise; "Nasıl olur da bir insan avlanmayı sevmez, anlayamıyorum," diye düşüncesini belirtti.

Yaşlı adam; "Eğer onu tanımış olsaydın, anlardın," dedi. "O kadar hayat dolu, o kadar canlı bir kimseydi ki! İnsan onun ne ölebileceğini, ne de bir canlıyı öldürebileceğini düşünemiyor. Güzelliğe karşı duyduğu ilgi adeta kutsal bir tapınmaydı. Nasıl anlatacağımı bilemiyorum, ama o, bir eşyanın üzerinde insanın daha önceden fark edemediği birtakım şeyleri gözler önüne serer, ondaki güzelliği görmenizi sağlardı. Şimdi ise zavallı genç adam, bunları kendisi bile göremeyecek."

Yaşlı kadın; "Annesi var mı?" diye sordu.

"Yok, hiç kimsesi yok. Elbette bir sürü arkadaşı, dostu var. Çok sevilen bir kişidir. Postaya bir kart atıp geliyorum diye haber yolladığında, ona açılmayacak bir kapı bulunduğunu düşünemem. Ne yazık ki hiç akrabası yok, bir türlü evlenmedi de. Zavallı çocuk! "Keşke bu kadar titiz davranmasaydım," diye düşünüyordur bugün. İstediği herhangi bir kızla evlenebilirdi. Ama kimseyi istemedi. Herkes için candan bir arkadaştı. O sanatıyla evliydi. Şimdi ise karanlıkta, çaresiz ve yalnız yatıyor."

Genç kız iskemlesini geriye doğru itti, ayağa kalktı.

"Ne olur başka şeylerden bahsedelim biraz da," diye bağırdı. "Bu olaydan daha fazla bahsetmek istemiyorum. Düşünsenize, gözlerinizi açıyorsunuz ama gece mi, yoksa gündüz mü bilemiyorsunuz. Öyle karanlıkların içinde yatıp kuşkuyla düşünüyorsunuz, ne de korkunç! Haydi gelin, dışarı çıkalım, neşeli bir şeylerden konuşalım."

Hepsi birden ayağa kalktı. Genç adamlardan biri, kızın bu kadar üzülmesini fırsat bilerek, koluna girmesi için bir neden bulduğu için memnun bir ifadeyle kıza yanaştı.

"Unut bunu, canım," dedi. "Hadi gel, dışarı çıkalım da ay ışığında Yaşlı Sefenks'i seyredelim."

Terastan ayrıldılar. Diğerleri de onların peşinden gittiler. Sadece yaşlı adam geride kalmış, sigarasını yakıyordu. Jane oturduğu yerden kalktı, masaya doğru ilerledi.

"Gazetenize bir göz atabilir miyim?" diye sert bir şekilde sordu. Adam hemen oldukça nazik bir ifadeyle; "Elbette," dedi. Sonra daha dikkatle bakınca, "Oo! Bayan Champion, siz miydiniz? Merhaba. Nasılsınız? Sizin buralarda olduğunuzu bilmiyordum," dedi.

"Aa! General Loraine! Yüzünüz tanıdık gelmişti ama ben de sizi tanıyamamıştım. Çok teşekkür ederim, iyiyim. Gazeteyi alabilir miyim? Dostlarınızdan ayırmayayım sizi. Tekrar görüşürüz."

Jane, hepsi gözden kaybolana kadar bekledi. Sesler, gülüşmeler uzaktan duyulmaz olunca, koltuğuna, Garth'ı öylesine yakınında hissettiği yere döndü. Bir kere daha mehtaba, ay ışığında bulanmış Yaşlı Sefenks'e, ehramlara baktı. Sonra gazeteyi açıp okumaya başladı.

Evet, kuzeydeki malikanesinde, tek başına, karanlıklar içinde çaresiz yatan, o ışıl ışıl tapman gözlerin sahibi Garth'tı! Onun Garth'ı!

BÖLÜM 14

Dover'ın beyaz tepeleri daha da belirginleşmeye başlamış ve beyaz bir duvar gibi denizden doğru yükseliyordu. Jane geminin güvertesinde bir o yana bir bu yana dolaşırken, "Temiz ve güçlü olmak!" diye geçirdi içinden.

İki yıl aradan sonra ülkesini yeniden görmenin heyecanıyla yüreği yerinden fırlayacakmış gibiydi. Hemen arkasından yaz günlerinin sedef gibi parlayan ışıkları altında Dover Şatosu'nu gördü. Yüreği ferahladı ve ansızın aklına düşen bir hatıranın etkisiyle hüzünlendi ve gözlerini yumdu.

Otel terasında okuduğu o yazıdan beri bütün güzel manzaralar yüreğini burkar olmuştu.

Yazıyı okuduktan hemen sonra Kahire'ye doğru yol açıkmış, bir sonraki gün kendini İskenderiye'den hareket eden vapurda bulmuştu. Geceli gündüzlü süren bir yolculuktan sonra nihayet İngiltere kıyılarına varmıştı. Çok kısa bir süre sonra bu kıyılara ayak basacaktı ancak yolculuğunu tamamlaması için iki aşama daha vardı. Birkaç dakika sonra bu kıyılara ayak basacaktı. Yolculuğun en başından beri gitmek istediği yeri çok iyi biliyordu. Sevdiği adamın yanına! Acının, karanlığın ve ümitsizliğin aşık olduğu adamın cesaretine, akıl sağlığına ve yaşama arzusuna karşı büyük bir mücadele verdiği o eve gidiyordu.

Ona gittiğini biliyor, ama neyle karşılaşacağını, nasıl olacağını kestiremediği için kendini güçsüz hissediyordu. İçinden bir ses ona bu durum çok karışık olduğunu söylüyor, ama özlem dolu kolları ve sızlayan yüreği, "Tanrım, aslında ne

kadar kolay değil mi? Kör ve yalnız, benim Garth'ım!" diye bağırıyordu.

Ancak, Jane bu meseleyi kendininkinden daha sağlam ve daha objektif bir yargının çözmesi gerektiğini ve Garth'a giden en emim yolun doktorun odasından geçtiğini biliyordu. Bu düşünceyle Paris'te bulunduğu sırada doktora bir telgraf çekmişti ve şu an görebildiği en uzak nokta Wimpole Caddesi'ydi.

Dover'a ayak basar basmaz bir gazete aldı ve eşyalarını taşıyan hamalın arkasında yürürken sayfalarını karıştırdı ve aradığı yazıyı buldu. Gelir gelmez bir gazete aldı. Eşyalarını taşıyan hamalın arkasından yürürken aceleyle gazeteyi karıştırdı, aradığı yazıyı buldu.

İki hafta önce yaşanan talihsiz bir kaza sonucu yaralanan Bay Garth Dalman'in durumu ciddiyetini koruyor. Kendisi şu an Aberdeenshire, Deeside'daki evinde yatmaktadır. Görme duyusunu tamamen kaybetmiş olmasına karşılık, diğer yaraları hızla iyileşmekte ve herhangi bir beyin sarsıntısı yaşama riski de ortadan kalkmış bulunmaktadır. Yine de her ihtimale karşı son günlerde geçirdiği zor zamanlar nedeniyle aşırı tepkiler vermeye başladığından, uzman doktor Sir Deryck Brand durumuna müdahale etmek zorunda kalmış ve bir göz doktoru ile gerekli tahlilleri yapma kararı almıştır. Sanat camiası ve toplum tarafından çok sevilen, haklı bir ün sahibi olan Bay Dalmain'in böyle talihsiz bir kazaya uğramış olması, arkadaşları ve sevenleri arasında büyük üzüntüye sebep olmuştur.

Avucundaki paraya göz ucuyla bakan hamal, elindeki paranın peniden çok daha fazla olduğunu görünce memnun bir şekilde gülümseyerek, "Teşekkürler, hanımefendi!" dedi.

Evdeki hasta karısına iyi bakmasını tembihlemişti doktor. Gemi limana yaklaştığında içinden Tanrı'ya dua etmiş, "Tanrım, lütfen cömert bir yolcunun eşyalarını taşımama yardım et!" demişti. Bu düşünceyle kendisini Tanrı'nın gönderdiğine

inandığı esmer, geniş omuzlu kadına doğru ilerlemeye başlamıştı. Kadın onu hafif bir baş işaretiyle yanına çağırmış, o da elinde daha çok eşyası ve kafeste bir papağanı olan ufak tefek bir kadını görmezden gelerek ona doğru ilerlemişti. Diğer kadın ise şimdi, bir başka hamalın eline birkaç peni vermeye çalışıyor, hamal ise, "Bu kadar eşya için birkaç peninin yeterli olduğunu sanmıyorum," diye şikayet ediyordu. Jane'in eşyalarını taşıyan hamal ise, hem ettiği duanın kabul olmasından hem de cebinin dolmasından dolayı çifte mutluluk yaşıyordu.

Bir postacı çocuk uzaktan düzenli aralıklarla bağırarak, "Sayın Jane Champion" diyordu.

Jane ismini duyar duymaz sesin geldiği yöne baktı ve çocuğu yanına çağırdı. "Benim evladım. Buradayım."

Telgraf doktordan geliyordu.

Hoş geldin. İskoçya'dan henüz döndüm. Seni Charring Cross'ta karşılayacağım. Dover'de kahve iç.

Deryck.

Jane'in sevinçten yüreği kabardı, gözleri doldu ve ağlamaklı oldu. Öyle yalnızdı ki! O an belki canının istediği en son şey kahve içmekti belki ama uzaktan da olsa doktorun istediği bir şeye karşı gelmek kimsenin aklının ucundan bile geçmezdi. Sonra, "Bana kahve getirebilecek kimse yok mu?" diye seslendi.

Hala Jane'in kompartımanının kapısında bekleyen genç hamal, esmer hanıma duyduğu minnet duygusuyla, koşar adımlarla ilerledi ve tren tam hareket etmek üzereyken hala dumanı üzerinde olan bir kahve ve tereyağlı ekmeği pencereden uzattı.

"Ah, teşekkür ederim, dostum!" dedi Jane. Hemen tabağı koltuğun üzerine bırakıp çantasına sarıldı.

"Al bakalım! Bana çok yardım ettin. Bir kahveyi bu kadar hızlı getirebilen biri gerçekten iyi bir bahşişi hak eder. Hoşçakal!"

Tren hareket ettiğinden genç hamal göz yaşlarına hakim olamamıştı. Avucuna konan ilk paranın arkasından "Süt ve taze yumurta," demişti. Şimdi de mahalle doktorunun söylediği iki şeyi daha ekledi. "Çorba ve reçel." Yüreği sımsıcak oldu.

"Yüce Tanrım, ihtiyaçlarımızı hep senin sayende karşılarız!" dedi.

Rahat köşesine yerleşen Jane ise göz yaşlarına hakim olmaya çalışarak kahvesini içiyordu. İstemeyerek içiyor olsa da kahve iyi gelmiş, onu kendisine getirmişti.

Lakin kahveden başka şeylere de ihtiyacı vardı. Para değil... Yeterince parası vardı. Şu an her şeyden çok akıllı, güçlü ve yardımsever bir arkadaşa ihtiyacı vardı ve Deryck onu hayal kırıklığına uğratmamıştı.

Telgrafı tekrar okudu ve gülmeye başladı. Kendisine kahve içmesini ve istasyonda kendisini karşılayacağını söylemesi tam da Deryck'ten beklenecek bir davranıştı.

Şapkasını çıkardı ve arkasına yaslandı. Bir fırtına hızıyla gece gündüz demeden yolculuk etmiş, sonunda Deryck'in elini uzatabileceği, güven dolu yardımına erişebileceği yere varmıştı. Ruhunu saran kargaşalık durulmuş ve yerini bir dinginlik almıştı. Öylece uykuya daldı. "Tanrım! Neye ihtiyacımız olduğunu ancak sen bilirsin!"

***

Tren, buharlar arasında Charring Cross'a girerken, Jane elini yüzünü yıkamış, elbiselerini fırçalamış ve iyice dinlenmişti.

Tren istasyonda durduğunda Doktor Deryck Brand vagonun tam karşısındaydı. Öyle bir yerde durmuştu ki, tam da Jane'in kompartımanının kapısının olduğu yere denk geldi. Kesinlikle bir tesadüftü belki, ama Jane arkadaşının her şeyi her zaman en doğru biçimde yaptığını düşünmekten kendini alamadı.

Deryek kısa bir süre sonra büyük çoğunluğunu hamalların oluşturduğu kalabalığı yararak Jane'in kapısına tutundu. Pencerenin önünde duran Jane, şimdi onu karşılamanın verdiği sevinçle parlayan ciddi ve zayıf yüze baktı. Çocukluk arkadaşının gözlerinde, kendisini çok iyi anladığını ve ne istediğini bildiğini okudu.

O sırada Sir Deryck'in arkasında teyzesinin uşağını ve Düşes'in evine kabul edilen kendi hizmetçisini gördü. Trenden indi ve ellerini Deryck'in elleri arasında buldu.

"Canım benim," dedi doktor. "Seni çok iyi gördüm. Şimdi bana anahtarlarını ver. Gümrükten geçecek bir şeyin yoktur sanırım. Düşes'e telefon edip, eşyalarının taşınmasına yardım etmeleri için birilerini yollamasını istedim. Ayrıca seni de yemek vaktine kadar eve göndermeyeceğimi çünkü çayı bizim evde içeceğini söylemeyi de unutmadım. İyi yapmışım, değil mi?"

Doktor hem konuşuyor hem de Jane'e yol açıyordu.

"Bu taraftan canım. Şu kalabalığı bir geçersek, tamamdır. Herkes sıranın önüne geçmeye çalışıyor. Kural falan dinleyen yok. Şu istasyon görevlilerinin kibarlıkları ve sabırları herkese örnek olmalı bence."

Deryck böylece Jane'i kalabalıktan geçirmeye uğraşıyordu. Sonunda güzel bir arabanın yanına geldiler. Doktor arabanın kapısını açarak Jane'in binmesine yardım etti ve kendisi de yanma oturdu.

"Eee..." dedi doktor. "Niagara Şelalesi çok büyük, değil mi? Kimileri bana, "Niagara sizi hayal kırıklığına uğratmadı mı? Bizi uğrattı!" demiyor mu, o an birden çılgına dönüyorum, yer yarılsa da şunları içine çekse diye dua ediyorum. Niagara'yı görüp de hayal kırıklığına uğradıklarını anlatanların yeryüzünde bulunmalarına izin verilmemeli. Hele o New York! Gün batımmda gemiyle uzaklaşırken o kadar güzel bir manzara gördün mü?"

Jane ansızın hıçkırmaya başladı ve gözleri yaşlarla dolu halde doktora döndü.

"Hiç umut yok mu, Deryck?"

Doktor elini Jane'in elinin üzerine koydu.

"Sonsuza dek kör kalacak, canım," dedi. "Ama hayatta görmekten daha önemli şeylerde var. Hiçbir zaman kesinlikle "umut yok" diyemeyiz."

"Peki yaşayacak mı?"

"Yaşamaması için bir neden yok. Ama hayatın ne derece yaşamaya değer olacağı, şu önümüzdeki birkaç ay içinde onun tedavisi için yapılacak şeylere bağlı. Zavallı! Bedenden ziyade ruhen yıkılmış durumda."

Jane eldivenlerini çıkardı, zorlukla birkaç kez yutkundu, sonra Deryck'in dizine sarılarak, "Deryck... Onu seviyorum." Dedi.

Doktor da bu büyük gerçeği düşünüyormuş gibi birkaç dakika sessizce bekledikten sonra dizleri üzerinde duran o yetenekli ve güzel eli tuttu ve saygıyla dudaklarına götürdü. Cesur bir kadının açık sözlülüğüne karşı gösterilen bir saygıydı bu davranış.

"O halde Garth Dalmain'ı güzel günler bekliyor. Gelecek onun için o kadar güzel şeyler hazırlıyor ki, o bunlara karşı gözlerini feda etmekten çekinmeyecektir. İçin öylesine güzel şeylere gebe ki, bizim genç adam bunlara karşılık gözlerini feda edebilir. Eminim bana anlatmak istediğin birçok şey vardır. Sonra olayların her ayrıntısı dinlemek senin de hakkındır. İşte geldik. Şimdi doğruca odama çıkalım. Kimsenin kesinlikle bizi rahatsız etmemesi için Stoddart'a kesin talimat verdim."

BÖLÜM 15

Doktorun odası oldukça sakindi. Jane koyu yeşil koltuğa yaslanmış, ayaklarını önündeki bir tabureye uzatmış ve elleriyle koltuğun yan kısımlarını sıkıca kavramıştı.

Doktor ise masasının başında, döner koltuğunda oturuyordu. Aniden hastasına dönmesini veya yavaşça arkasını çevirip masasına eğilmesini kolay hale getiren döner sandalye.

Jane'e, geçen gece ki Gleneesh Şatosu'na yaptığı ziyaretin detaylarını anlatıyordu. Konuşurken yüzüne bakmıyordu. Garth'la beş saat kalmıştı. Bütün her şeyi olduğu gibi anlatmanın en doğrusu olduğunu bilse de, konuşurken Jane'in yüzüne çok fazla bakmamaya çalışıyordu. Doğal olarak o an genç kadının yanaklarından aşağıya dökülen gözyaşlarını da görmezlikten geliyordu. Aslına bakılırsa istediği şey de tam olarak buydu. Jane bunları onun fark etmediğini düşünsün istiyordu.

"Anlıyor musun, canım?" dedi. "Açık olan yaraları kapanmak üzere. Ama tuhaf olan bir şey var. İki gözünün de çevre kısmı paramparça olduğu ve artık bir daha kesinlikle göremeyeceği halde, etrafındaki organlar yok denecek kadar az hasar görmüş. Karşı karşıya olduğumuz tehlike, sinir sisteminin uğrayacağı büyük sarsıntı ve uğradığı kaybın yaratacağı korkunç büyüklükteki ruhsal acıdır. Hiç şüphem yok ki ilk birkaç gün geceleri çektiği acılar çok büyüktü. Zavallıcık perişan haldeydi. Fakat çok kuvvetli bir bünyesi var. Yaşantısı da çok temiz, sağlıklı ve düzgün geçtiği için tamamen iyileşmesi mümkün."

"Fakat şunu da ifade etmeliyim ki, bedensel acıları hafifleyip kör biri olduğunu her an daha iyi kavramaya başla-

yacak ve işte o zaman çektiği manevi acılar dayanılmaz bir hale gelecek. Çevresindeki güzellikler, renk uyumları, biçim güzellikleri onun için o kadar önemli şeylerdi ki... Yaradılışındaki sanatçılık tüm benliğini kaplamıştı. Duyduğum kadarıyla yaşadığı felaket konusunda pek bir şey anlatmamış. O cesur ve kuvvetli biri. Son zamanlarda ateşi de endişe verecek şekilde yükselip düşmeye başlamış; bazı akli dengesizlikler farkedilmiş. Bu konular üzerinde sana bilimsel açıklamalar yapmayacağım, ama şunu bilmeni isterim ki, göz doktorundan ziyade sinir doktoruna ihtiyaç duyulmuş. Ve böylece şuan benim hastam."

Doktor Brand kısa bir süre sessiz kaldı. Masanın üzerinde duran birkaç kitabı düzeltti ve içi çiçeklerle dolu bir vazoyu kendine doğru çekip bir süre inceledikten sonra tekrar karısının elleriyle yerleştirdiği yere koyduktan sonra tekrar konuşmasına devam etti.

"Durumu genel anlamda iyi sayılır. Sadece karanlık hayatını biraz olsun aydınlatacak bir dosta ihtiyacı var. Anlayışlı bir elin onun elini kavramasına ihtiyacı var. İnsanların kendisine acıyan gözerle bakmasını kesinlikle istemiyordu; hele ne demek olduğunu anlamadan onun kaybından söz edenler, ne denli büyük bir kayıp olduğunu ölçemeden onu teselli etmeye çalışanlar, Garth'ı büsbütün deli ediyordu. Bir dostunun yanma gidip, "Mücadeleyi bırakmamalısın, bu belki çok çetin bir mücadele belki, ama Tanrı'nın yardımıyla sen bunu başaracaksın. Ölmek çok kolay bir şeydir, ama unutma ölmek kaybetmektir. Sen yaşayıp sadece bu mücadeleyi kazanmayı düşüneceksin. Bunun için insanüstü bir çaba gerekecek belki, ama Tanrı her zaman senin yanında olacak ve kazanacaksın," demesine ihtiyacı vardı.

"İşte ben bütün bunları ona söyledim Jane; hatta daha fazlasını bile söyledim. İnanır mısın o an çok garip ama bir o kadar da güzel bir şey oldu. Yalnız sana ve Flower'e anlatabilirim. Sizden başka dünyada kimseye söyleyemem. O güne kadar ne yapılırsa yapılsın, ne söylenirse söylensin herhangi bir

karşılık vermiyor, çevresinde olup bitenleri fark etmek için en küçük bir çaba bile göstermiyordu. Ama "Tanrı'nın yardımıyla" sözleri onun yüreğinin derinliklerine tesir ederek şuuruna tesir eder gibi oldu. Birkaç kez o iki kelimeyi kendi kendine mırıldandığını duydum. Sonra sözleri değiştirerek, "Lütfunun sonsuzluğuyla" dedi ve yavaşça başını çevirdi. Sanki yüzü değişmişti. "Bunu şimdi anımsıyorum," dedi. "Bestesi de şöyleydi." Parmakları hayali bir enstrümanın notalarına basar gibi yatak çarşafının üzerinde gezdiriyordu. Hemen ardından çok alçak bir sesle, ama açıkça anlaşılacak biçimde Veni Creator Spiritus ezgisinin ikinci kıtasını söylemeye başladı. Bu şarkıyı bende bilirim; çocukken babamın kilisesinde koro halinde seslendirirdik. Hatırladın mı?

"Tanrım, körleşen gözlerimizin karanlığına,
Ebedi aydınlıklar ver,
Sonsuz olan rahmetinle
Kirli yüzlerimizin donukluğunu parlat,
Uzak tutu düşmanlarımızı; huzur ver bizlere,
Senin olduğun yerde zaten kötülük barınamaz."

Şimdiye kadar bu kadar dokunaklı bir şarkı dinlememiştim."

Doktor sustu; çünkü Jane, ellerini yüzüne kapatmış, hıçkıra hıçkıra ağlıyordu. Hıçkırıkları biraz olsun hafifleyince, doktorun yumuşak sesi yeniden duyulmaya başladı.

"Görüyorsun ya, bu bana, izlemem gereken yol hakkında ipucu vermişti. İnsan böyle bir darbeye maruz kalınca tutunabileceği tek dalı dini inançları olur. Bir insanın manevi yönü ne kadar güçlü ve kuvvetliyse, yaşadığı talihsizliklere ve acılara o denli dayanıklılık gösterir. Dalmain de bu konuda, onu dışarıdan tanıyanların ya da tanıdıklarını zannedenlerin bilemeyeceği kadar güçlü biriydi; inancı sağlam ve derindi.

"Sonraları bazı konular üzerinde kesin olarak konuştuk. Yapmaya planladığım bazı önemli şeylere onu ikna etmeyi

başardım. Biliyorsun, yakın akraba olarak kabul edilecek pek kimsesi yok. Uzaktan bir çok ahbabı var belki, ama bu öyle bir dönemki, onu kabullenebilmeleri için çok yakın ahbapları olması gerekli. Bu yüzden şatoda gerçekten yalnız başına kalmış durumda. Tatlı bir çocuk, kolayca tanınabilir bir insan gibi görünmesine rağmen, gerçek Garth'ı tanıyıp tanımadığımızdan, o sıradan görünüşünün altındaki derin ruhunu görüp görmediğimizden şüphe etmeye başlıyorum."

Jane, gayet sıradan bir hareketle başım kaldırdı ve "Ben tanırdım!" Dedi.

"Evet," dedi doktor. "Seni anlıyorum. Ancak, kendini Garth'ın arkadaşı kabul eden herkesin onun yanına girmesine izin verilmiyordu. Lady Ingleby, o her zamanki düşüncesizliğiyle, kimseye söylemeden kalkmış Shenstone'dan tek başına Gleneesh'e gitmiş. Yanında sadece el çantası varmış. Adamlarım da almamış. Bir arabaya atlayıp şatonun kapısma varmış. Eskiden beri kadın düşmanı olarak bilinen Robert Mackenzie, -o yörenin sevilen doktorudur- Lady Ingleby'yi görünce, büyük olasılıkla onu Garth'ın karısı sanmış ve çekinmiş. Sanırım Dr. Mackenzie için, önceden haber vermeden kiralık arabayla kalkıp gelen hanımlar istenmeyen eşlerdir. Duyduğuma göre de aralarında oldukça komik olaylar yaşanmış. Ama Lady Ingleby kısa bir süre sonra bizim Robbie'yi büyülemeyi başarmış; zaten onun hoş büyüsüne kim kapılmaz ki! Ama yine de onu Garth'ın odasına sokmaya cesaret edememişler. Sonuç olarak Lady'nin yardım etme isteği ancak Garth'ın yaşlı kahyasının omuzlarında son bulmuş. Lady Ingleby başını yaşlı kadının omzuna dayayıp ağlamış."

"Her neyse, biz konumuza dönelim. Garth'm başında emektar uşağıyla birlikte bir de erkek hastabakıcı var. Londra'da ki hastane hemşirelerinden birini göndermeyi teklif ettim, ama şiddetle reddetti. Oysa ona bir kadının yardımı, şefkati ve sağlayacağı rahatlık çok faydalı olabilirdi. Ama bir kadının kendisine dokunmasına dayanamayacağım söyledi. Mesele de böylelikle kapandı. Bunun yerine, oldukça iyi eği-

tim görmüş bir erkek hastabakıcı bulduk. Ama artık ona da ihtiyacımız kalmadı, çünkü kendi seçtiğim bir kadın hemşireyi ona yollayacağımı bildirdim ve bu konuda oldukça ısrar ettim. Bu hemşirenin görevi onun başında bekleyip her türlü görevi yerine getirmek olmayacak. Bu tür işleri kendi adamı rahatça yapabilecek yetenekte birisi. Hemşire ise ona kitap, gazete okuyacak, yazışmalarında yardımcı olacak. Okunması gereken bir yığın mektup böyle birini bekliyor. Onunla oturacak, onun görmeyen gözleriyle yeniden hayata başlamasına yardımcı olacak. Hemşirenin iyi eğitim görmüş olması, gerektiği yerde nasıl davranacağını bilmesi, anlayışlı olması başlıca özelliklerdi. Bu öğleden sonra tam istediğimiz gibi birini bu iş için tuttuk. Kendisi doğuştan iyi, soylu, bir aileden geliyor. Benim için de daha önce çalışmıştı zaten. Durumun gerektirdiği özel bilgilerine sahip. Üstelik de, Garth'ın gözlerini kaybetmeden önce, yanında görmek isteyebileceği gibi çıtı pıtı, genç, şık bir hanım. Çünkü bilirsin dış görünüşe çok önem veren, bu konuda titizlik gösteren, güzel her şeye hayran olan bir genç adamdı Garth. Dr. Mackenzie'ye hemşirenin dış görünüşünü ayrıntılı olarak anlatan bir mektup yazdım. Hastayı hemşirenin gelişine hazırlayacak. O da ertesi gün oraya gitmek üzere yola çıkacak. Böyle birini bulduğumuz için oldukça şanslıyız. Çünkü gerçekten işinin ehli bir hemşire. İşte görüyorsun ya Jeannette, her şey yolunda gitmeye başladı. Evet, sevgili kızım, şimdi de sıra bana anlatacağın hikayeyi dinlemeye geldi. Bütün dikkatimle seni dinlemeye hazırım. Önce birlikte birer çay içelim ama müsaadenle yukarı çıkıp Flower'la bir iki dakika konuşmak istiyorum."

***

Doktorun çayını doldurması, incecik tereyağlı ekmeğinin üzerine tuz ekip, sonra büyük bir dikkatle ikiye katlamasını seyretmek Jane'e o kadar doğal görünmüştü ki! Aslında doktor eski günlerde nasıl biriyse şimdi de öyleydi. Tatilini geçirmek

için evine döndüğünde, malikanede oturan yalnız kızcağızın çalışma odasında çay içmeye gittiği günlerde ona verdiği büyük sevincin ve arkadaşlığının verdiği hazzın çok da değişmemiş olduğunu gördü. Hele Jane'in dadısını yanlarından uzaklaştırmayı başarırlarsa, hemen ocağın önündeki halının üzerine çöker, ateşte kestane kızartırken bir yandan da ikisini de ilgilendiren konularda tartışarak ne güzel vakit geçirirlerdi. Jane, telin üzerindeki sıcak kestaneleri eliyle çevirirken duyduğu acı zevki, Deryck'inkiler yanmasın diye aceleyle kestaneleri çevirişini hala hatırlıyordu. Her zaman o ince, esmer parmaklı elleri sevmiş, hayranlık duymuştu. Deryck'in parmaklar öylesine hafif, zarif dokundukları halde tatlı bir güce sahip olduklarını da belli ederlerdi. O parmaklar yalnız kızcağızın kalemlerini yontarken, defterine birbirinden güzel taslaklar çizerken Jane onları hep hayranlıkla izlerdi; gelecekteki günlerde önemli ameliyatlar yapacağını, insanların hayatlarının o parmaklardaki ustalığa, çevikliğe, güce bağlı olacağını düşünürdü. O yıllarda Deryck'i hep kendinden çok büyük ve daha önemli görürdü.

Derken, gün gelmiş Jane hızla büyüyüp serpilmişti; artık gözleri aynı düzeydeydi; yaşları da hemen hemen aynıydı. Ancak, yıllar biraz daha ilerledikçe Jane kendisini ondan daha yaşlı bulmaya başlamış, bunu göstermek için de doktora "delikanlı" demeye alışmıştı.

Günün birinde Flower ortaya çıkmış, işler de karışmıştı. Jane, arkadaşının gitgide incelen yüzünü, yıpranışını, şakaklarda beliren akları acıyla görüyor, büyük bir üzüntü duyuyordu. Ancak, duygusunu belli etmeye de cesaret edemiyordu. Neyse sonunda işler düzeldi. Doktor için her şeyin en iyisi vardı. Artık; mesleğinde, dostları arasında; hele hele her şeyin üstünde yer alan aşk hayatında da -ne de olsa Flower onun kalbini hep iki güzelim eli arasında tutuyordu- en yüksek yere çıktı.

Jane artık üzülmüyor, onun için seviniyordu; ancak yalnızlığına ortak olan arkadaşı artık, onun yanında olamadığı için

daha da bir yalnız kalmıştı. Arkadaşlıkları yine sürüp gidiyordu, Flower'ı da bir üçüncü olarak aralarına kabul etmişlerdi. O da istekli, aralarına kabul edildiği için mutlu, kocası için büyük bir değer taşıyan öbür kadından gerekli her şeyi öğrenmek için çırpınan, ancak o kadının arkadaşlıktan başka bir yönde başarılı olamayışını da görüp o boşluğu doldurmasını bilerek katılmıştı aralarına. Jane'in iyilik dolu yüreği ikisine de bağlılık, sevgi vermek için çırpınıp duruyordu; yine de, onların kusursuz mutlulukları karşısında kendi yalnızlığı gitgide artıyordu.

Şimdi yardım isteme sırası Jane'e gelmişti. Bunu ancak ondan isteyebilirdi. Doktor da Jane'e yalnız kendisinin yardımcı olabileceğini çok iyi biliyordu. O yüzden, ömür boyu süregelen sadık, güvenilir bağlılığa karşılık verebileceği bir fırsat eline geçince her şeyi hazırlamaya çalışmıştı. Bu akşamüstü yapacakları konuşma, arkadaşlıklarının karşılaşacağı en büyük, en önemli sınav olacaktı. En saçma, en küçük ayrıntıların bile insan aklında ne denli etkiler yaptığının değerini bilen doktor, konuşmaya başlamadan önce, odasına tereyağlı ekmekler, çörekler getirtmiş, çayı Jane'in yapmasını istemişti.

Çaydanlık kaynayana kadar onlar da kestane kızarttıkları günleri, zavallı dadıyı nasıl atlattıklarını, kadıncağızın onların yaramazlıklarına engel olmak için nasıl uğraştığını hatırlayıp güldüler. Her şey birden eski haline dönmüş ve Jane kendini evinde, çocukluk günlerinin en iyi arkadaşının yanında buluvermişti.

Ancak, Deryck çay masasını geri itip de ateşin karşısındaki koltuklarında yüz yüze gelince bir anda ortam gerildi sanki. İkisi de kendilerine özgü biçimlerde oturduklarım fark ettiler.

Jane koltuğun ucunda, ayaklarını sıkı sıkıya halının üzerine basmış, kollarını dizlerinin üzerine koymuş, ellerini önünde kenetlemişti. Doktor ise koltuğuna iyice yaslanmış, ayak ayaküstüne atmış, dirseklerini koltuğun kollarına dayamıştı. Gövdesinin hareketsizliğini, aklının ise tek bir şeyle dolu olduğunu gösterircesine parmak uçlarını birbirine dayamıştı.

İki arkadaş arasındaki sessizlik derin, sakin bir havuzu andırıyordu. Bu havuza atlayıp da suyu ilk dalgalandıran Jane oldu.

"Her şeyi anlatacağım sana, Deryck. Tıpkı kemiklerden, kaslardan, ciğerlerden söz edermişçesine açık açık sana kalbimden, aklımdan, duygularımdan söz edeceğim. Hem bir doktor, hem de günah çıkartan bir papaz olmanı istiyorum senden."

Jane bu sözleri söylerken doktor, parmak uçlarına bakıyordu. Cümlesini tamamlayınca genç kadına hızlı bir bakış attı, başını salladı; sonra, başını çevirdi ve yüzünü kırmızıya boyayan ateşe bakmaya başladı.

"Bir bakıma çok yalnız bir yaşantım oldu, Deryck. Hiç kimsenin hayatında en önemli yeri tutamadım, hiç kimse de benim yaşantımın derinliklerine dokunamadı. O derinliklerin var olduğunu biliyordum, o derinliklerin hiç ölçülmediğini de biliyordum."

Doktor konuşacakmış gibi ağzını açtı; sonra eskisinden daha sıkı kapadı dudaklarını; sessizce başını sallamakla yetindi.

"Hiçbir zaman kişiyi, sevenin gözünde, tek, yalnızca tek yapan o sevgiyle, aşkla sevilmedim; ben de hiç kimseyi böylesine sevmedim. Önem verdiğim, hoşlandığım insanlar oldu; ancak bu duygular sevginin, aşkın yerini tutamazlar, onlar gibi asla güçlü olmadılar. Sevgili çocuk, bunu artık iyice anladım!"

Koyu yeşil koltuğa yaslanan doktorun yüzü alevlere rağmen oldukça beyaz görünüyordu, yine de konuşurken gülümsüyordu.

"Haklısın, canım. Arada bir fark var, önemli bir ayırım var."

"Yığınla arkadaşım oldu. Çoğu da benden daha genç delikanlılar, hoş adamlardı. Yüzüme karşı "Bayan Champion," arkamdan, "Bizim Jane" diye söz eden gençlerdi."

Doktor yeniden gülümsedi. Jane'e böyle söylendiğini çok duymuştu. Bu sözleri kullananların seslerinden açıkça belli

olan hayranlığı ve son derece içten, derin sevgiyi de çok iyi hatırlıyordu.

"Erkeklerle kadınlardan daha iyi ilişkilerim oldu, çoğu zaman diyelim. İri yapılı, sağlam görünüşlü bir kadınım ve kazmaya "kazma" deyip de "bahçe aracı" diye söylemediğim için, kadınlar beni katı, dik kafalı bulurlar ve tuhaf bir şekilde nedense benden çekinirler. Delikanlılar ise bana güvenebileceklerini, bana açılabileceklerini bilirler. Ben onlar için anlatacaklarını büyük bir ilgiyle dinleyen bir abla gibiydim. Erkek arkadaşlarımdan birisi de Garth Dalmain'di."

Jane kısa bir an sessiz kaldı; doktor hiç sesini çıkarmadan bekliyordu.

"Her zaman ona ilgi duymuştum; belki öbürlerinden çok değişik olduğu, çok canlı ve renkli bir konuşması olduğu içindi. Bir bakıma da..."

Esmer yanaklarına birden kan hücum etti, utançtan kıpkırmızı oldular.

"Evet, bir bakıma da -hoş, o zaman bunun farkında değildim ya- sanırım o olağanüstü güzelliğini büyüleyici buluyordum. Sonra kimi yönlerden birbirimize çok benziyorduk. İkimizin de anne, babası yoktu; parasal anlamda bir sıkıntımız yoktu, davranışlarımız konusunda kimseye hesap vermek zorunda kalmıyorduk. Aslında kendi kendimizden sorumluyduk. Dost, arkadaş çevremiz aynıydı, aynı evlerde kalıyorduk. Aramızda hoş bir yakınlık doğdu, gelişti; tanıdığım erkekler içinde yalnızca o bana "erkek, ağabey" duygusunu hissettiriyordu. Birçok kadından söz ediyor, onun hayran kaldığı özelliklerin, kadınların güzelliklerinin onda yarattığı etkileri konuşuyorduk. En sonunda gönlünü kime kaptıracağını ilgiyle ve içten içe bir merakla bekliyordum.

"Derken, olaylarla dolu bir gün, yarım saat içerisinde her şey değişti. İkimiz de o sırada Overdene'de kalıyorduk. Gina teyze büyük bir toplantı düzenlemiş, çevrede yaşayanların yarısının katılacağı bir konser hazırlamıştı. Gecenin konuğu Velma olacaktı; kadıncağız son dakikada gelemeyeceğini ha-

ber verdi. Gina teyze, aklı bütünüyle karışmış bir halde, papağanına ne yapacağını soruyordu. Bilirsin her zaman "sevgili kuş" un kendi düşüncelerini dile getirdiğini söyler durur. Bir şey yapmak gerekiyordu. Velma'nın yerini alabileceğimi söyledim; kabul etti."

"Öyle mi?" dedi Doktor.

"*Gül Bahçesi*'ni söyledim; hani geçen sefer geldiğimde Flower'ın söylememi istediği şarkıyı. Hatırladın mı?"

Deryck başını salladı.

"Hatırladım," dedi.

"Şarkı bittikten sonra Garth'la aramdaki her şey değişti, bir şeyler oldu sanki. İlk başlarda bu değişimi anlayamadım. Müziğin onu çok duygulandırdığını, derinliklerine indiğini, renklerin güzelliği nasıl onda etki yapıyorsa, ses güzelliğinin de aynı etkiyi yaptığmı anlıyordum, ama bu etki ertesi sabaha geçer, uzun sürmez sanıyordum.

"Günler geçiyor, o tuhaf, tatlı değişim sürüp gidiyordu. Bunu hiç kimse hissetmiyordu, ama birdenbire tüm hayatım boyunca ilk kez bir kişi için önem taşıdığımı ve gerekli olduğumu fark ettim. Odaya girdiğimde varlığımı duyduğunu görmezlikten gelemiyordum. Odadan çıkarken yokluğumun onu üzeceğini, gidişimi hemen fark edeceğini bilmezlikten gelemiyordum. Gelişim her şeyi dolduruyor, tamamlıyordu; gidişim ise doldurulamaz bir boşluk yaratıyordu.

"Bunu biliyordum, yine de -belki inanılmaz gibi görünecek ama- bunun aşk yahut sevgi olduğunu ne aklım ne de yüreğim sezebiliyordu. Bu duyguyu eşsiz bir bağ sanıyordum. Birbirimizin piyano çalışından, şarkı söyleyişinden duyduğumuz zevkin hoşlanmanın oluşturduğu bir yakınlık, gerçek bir içtenlikle duyulan anlayış bağı gibi görüyordum. Saatlerce müzik odasında kalabiliyorduk. Ben olanları müziğe bağlıyordum ama gözlerimiz karşılaştığı zaman bana baktığında sanki bir yandan da bakışlarıyla beni okşuyordu; çok yumuşak, harikulade dokunuşlarla okşar gibiydi. Ben de, bütün o süre içinde, aşk düşüncesini aklıma bile getirmiyordum. Hiçbir ca-

zibem yoktu, hemen hemen orta yaşa gelmiştim; o ise öylesine güzel, pırıl pırıl baharında bir gençti ki! Sanki bir güneş tanrısıydı; yanımda olduğu zaman beni ısıtan, bana can katan bir tanrı. Çoğu zaman da yanımdaydı.

"İtiraf etmem gerekirse, konserden sonraki günler benim için böylesi anlamlar taşıyordu. Ya onun için? Sonradan anlattı. Ben, *Gül Bah*çesi'ni söylerken onun için yalnızca bir şarkı değil, bir sırrın açıklanışı, o gizemin çözülüşü olmuşum. O saate kadar beni iyi bir arkadaş olarak görmüş, kendi söyledi ama şarkıyla birlikte sanki bir örtü kalkmış gözünden. O saatten sonra beni bir kadın olarak görmüş, hissetmiş ve duymuş. Sevgili çocuk, hiç kuşkusuz sana da tuhaf gelecek, çünkü bana da öyle geldi. Bende bulduğu kadın kadınlığın en yüksek simgesiymiş; ondan sonra da, ömrü boyunca hiçbir şeyi istemediği kadar bana sahip olmayı istemiş."

Jane durakladı, gözleri alevlere takılmıştı. Doktor yavaşça dönüp ona baktı. Kendisi de Jane'deki o tuhaf kadınlığının çekiciliğini tatmıştı. Dıştan şöyle bir bakıldığında görülmediği için, kavrandığı zaman insanı baştan aşağı sarsan ve insanı ele geçiren o kadınlığı biliyordu. Onun içinde bir yerlerde gömülü duran güçlü analık duygularını da sezmişti. Kollarının kendisine sığınan birisi için bir cennet, göğsünün rahatlatıcı bir yumuşaklık, sevgisinin ise ifade edilemeyecek kadar derin bir teselli olabileceğini biliyordu. Kendi yalnızlık ve umutsuzluk dolu günlerinde, Jane'in içindeki bu duygulardan kaçmak zorunda kalmıştı. Jane farkında değildi, ama bu değer biçilemeyecek armağanı ondan almak öylesine kolay bir işti ki, Deryck o armağanı alma hakkını kendinde bulamamıştı. Jane'i yakından tanıdıkça ondaki o değerli hediyeyi keşfedip onu almak için önünde hiçbir engel bulunmayan birinin nasıl da büyüleneceğini çok iyi biliyordu. Yine de "Hayır, canım," dedi. "Hiç de tuhaf bulmadım."

Jane onu unutmuştu, sanki orda değilmiş gibiydi. Ateşin alev alev yanan yüreğinden kendini geri çekti.

"Sevindim buna," dedi. "Bana tuhaf gelmişti. Overdene'

den aynı gün ayrıldık. Ben size geldim, o Shenstone'a gitti. Salı günü ayrılmıştık, cuma günü Shenstone'da buluştuk. Kısa süre için de olsa ayrılmak o tuhaf "bir arada olma" duygusunu daha bir derinleştirmiş, her zamankinden daha tatlı yapmıştı.

"Shenstone'daki toplantıda o güzel Amerikalı kız Pauline Lister de vardı. Garth onun güzelliği karşısında coşmuş, hemen resmini yapmaya başlamıştı. Herkes onun kıza evlenme teklif edeceği konusunda hemfikirdi. Ne tuhaf ama ben de öyle düşünüyordum, Deryck. Ona bu konuda öğüt bile verdim; bana baktığı zaman gözleriyle beni okşarken. Gün doğup da birbirimizi gördüğümüz ana kadar hayatın onun için başlamadığını, gece karanlık çöktüğünde ise iyi geceler dediğimizde hayatın onun için sona erdiğini bildiğim halde onun Pauline Lister'le evlenebileceği konusu beni sevindiriyor, hatta ilgilendiriyordu. Ancak, onun için birinci insan olmak, böylesine önem taşımak her şeyi sihirli bir değnekle altına çeviriyor, hayatı anlatılmaz güzellikteki zenginliğe boğuyordu. Yine de ben bütün olanları eşsiz güzellikte bir arkadaşlık olarak düşünmeye devam ediyordum.

"Shenstone'a geldiğimin akşamı benden terasa çıkmamı istedi; yemekten sonra benimle özel olarak konuşacağını söyledi. İnan bana Deryck, yine her zamanki gibi bir itirafla, bir boşalmayla karşılaşacağımı, Pauline Lister'e karşı duygularını anlatacağını sanıyordum. Bu düşünceyle, büyük bir rahatlık içinde onunla birlikte terasa çıktım. Pırıl pırıl ay ışığında, mermer korkuluğa oturdum, söze başlaması için sessizce beklemeye başladım. Derken... Ah Deryck! İşte her şey o zaman oldu!"

Jane dirseklerini dizine dayamış, eliyle yüzünü kapatmıştı.

"Nasıl anlatabilirim ki sana... Bunu sana bütün ayrıntılarıyla anlatamam. Sevgisi, aşkı eritilmiş bir altın gibi üzerime aktı. Çekingenliğimin, ilgisizliğimin kabuğunu eritti; tüm inançlarımın, düşüncelerimin üzerini kaplayan buzlar arasından kendine yol buldu, eritti geçtiği yerleri. Beni yerimden kaldırdığı gibi muhteşem bir ateşten kasırganın içine savurdu.

O anda yeryüzünde, gökyüzünde bildiğim tek şey vardı. O sadece bana aşıktı, o aşk yalnız benimdi. O esnada..."

"Ah Deryck! Anlatamam... Ben bile nasıl olduğunu anlayamadım. O duygu kasırgası yüreğimde sakinleşti, durgunlaştı. Yere diz çökmüş, kollarıyla belime sarılmıştı. Birdenbire büyük bir durgunluk oldu. Birbirimize sarılmıştık. O anda tüm varlığımla onundum; o da bunu biliyordu. Hiç kıpırdaman ve konuşmadan saatlerce öyle kalabilirdik."

"Derken, başını kaldırdı yüzüme baktı. Sonra tek bir kelime söyledi. Sevgili çocuk, sana söyleyemem bunu. Ancak, o tek kelime birdenbire aklımı başıma getirdi, o anda anladım ne olup bittiğini. Garth Dalmain kendisiyle evlenmemi istiyordu."

Jane sustu. Deryck'in yüzünde belirecek şaşkınlık anlamını bekliyordu.

Deryck Brand sakin bir sesle, "Başka ne beklenebilirdi?" dedi. Elini dudaklarının, üzerinde gezdirdi, hafifçe titrediklerini biliyordu. Jane'in itirafları ona umduğundan daha zorlu dakikalar geçirtiyordu.

"Peki sen ne yaptın?"

"Ayağa kalktım. Çünkü oturduğum sürece, yanımda diz çökerken benim efendimdi o; bana egemendi, gerek ruhen gerek bedenen. O sırada içimden bir ses bana, bir erkeğe eş olmayı kabul edecek olursam, her şeyimle, hatta benden önce aklımın "evet" demesi gerektiğini söyledi. O kutsal cümlede "ruh, öz, beden" yazılıdır, yoksa herkesin yanlış kullandığı gibi "beden, öz, ruh" değildir. İnanıyorum ki, bu sözlerin sırası gerçek olanı, doğru olanıdır."

Deryck birden Jane'in sözünü kesti.

"Jane, sen gerçeğin ta kendisini yakaladın böylece; o özlü kelimeleri bulamadığım için çok kez bunu ezbere söylemeye çalıştım ama başaramamıştım. Sen gönlümden geçenleri söyledin, onları sen buldun, Jeanette!"

Jane onun sevinçle, coşkuyla parıldayan gözlerine baktı ve üzgün bir şekilde gülümsedi.

"Öyle mi dersin, sevgili çocuk?" dedi. "Ama bunu öğrenmek bana çok pahalıya mal oldu. Beni seven ve benim de sevdiğim o insanı kendimden uzaklaştırdım, sakin kafayla düşünmek üzere on iki saat istedim ondan. Kendinden ve benden o kadar emindi ki hemen, "Tamam" dedi. Öyle istiyorum diye hemen yanımdan ayrıldı. Ayrılırken o kadar güzel bir şey yaptı ki sana bile söyleyemem, Deryck. Ertesi sabah kasabanın kilisesinde buluşmaya, vereceğim karşılığı orada söyleyeceğime söz verdim. Saat on birde kilisenin yeni orgunu deneyecekti. Yalnız olacağımızı biliyorduk."

"Kiliseye gittim. Org çalan adamı oradan uzaklaştırdı. Yalnız kalmıştık. Beni yanına çağırdı. Çevremizi saran her şey öyle güzeldi ki! Onun içindeki sanatçı sevinçten ezgiler söylüyor, umutla titriyordu. Kendini çok iyi tutuyordu, ama gözlerinde emin olmanın, sonsuz bir güvenin ihtişamı vardı. Ne karşılık vereceğimi beklerken bana dokunmamaya özen gösteriyordu. Ben, "Hayır!" dedim ona. Doğrudan doğruya öyle bir neden söyledim ki, bunu tartışamazdı. Döndü ve arkasına bile bakmadan kiliseden çıktı gitti. O günden bu yana bir daha onunla konuşmadım."

Doktorun odasında uzun bir sessizlik oldu. Bir erkeğin gönlü bir başkasının acısını paylaşıyordu; yine de gerçeğin kendisini öğrenmeden kızmamak, öfkelenmemek için kendisiyle kavga veriyordu.

Jane'in duyguları ise, kendi geleceğini kendi sözleriyle çizdiği kilisedeki o an kadar gergindi; bir kere daha kendini haklı buldu. Sonunda Deryck düşüncelerinden sıyrıldı ve konuşmaya başladı. Karşısındakinin gözlerini aradı, bakışlarını üzerinden ayırmadan, "Onu niçin reddettin, Jane?" diye sordu. Her zaman tatlı olan sesi oldukça sert çıkmıştı.

Jane'in elleri çaresizce uzanmıştı doktora.

"Sevgili çocuk, sana bunu anlatmam gerekecek sanırım. Başka türlü yapabilir miydim? Hayatın bana sunduğu en değerli, en güzel şeyi kendimden uzaklaştırdığımı bile bile başka bir karşılık verebilir miydim ona? Deryck, Garth'ı tanırsın

sen, güzelliğe ne denli değer verdiğini, güzellikten güç aldığını bilecek kadar tanırsın hiç olmazsa. Çevresi güzellikle sarılı olmalıydı onun, sonsuza dek. Birbirimize karşı duyduğumuz bu anlatılmaz ihtiyaç ortaya çıkmadan önce, bir keresinde bu konuda bana düşündüklerini açıkça anlatmıştı. Dümdüz, alımsız bir insandan söz etmişti. Gerçekte, o adamın karakterine, yeteneklerine hayranmış, gitgide o çirkin sayılabilecek yüze bile alışmış, sevmeye başlamıştı. Ama sözlerini şöyle tamamlamıştı."

"Ancak birlikte yaşamayı istetecek bir yüz değildi elbette; ya da her sabah kahvaltı masasında karşısında görmekten hoşlanabileceğin bir yüz değildi! Hoş, hiç kimse bana böyle bir cezayı layık görmemişti o zaman. "Aslında bu, cezadan çok, benim için bir ölüm olurdu," dedi."

"Beni anlıyor musun şimdi, Deryck? Garth'ı şu alımsız, hiçbir çekiciliği olmayan yüzüme bağlayabilir miydim? O pırıl pırıl ışıldayan, güzelliğe tapınan varlığa kendimi her gün, her saat bir ceza olarak verebilir miydim? Biliyorum, "Aşkın gözü kördür" derler, ama bu söz Aşk Ülkesi'ne yerleşmeden önce geçerlidir. Tutku, istek dolu aşk kendinde bu isteği uyandıran sevgilide yalnızca görmek istediğini görür. Ancak, doyunca ve isteği yerine gelince, aşk görme yeteneğini yeniden kazanır, giderek de görüşü keskinleşir, gücü artar; her gün, her saat kullanılmaktan dolayı bir mikroskop, bir teleskop görevi yapmaya başlar. Evlilikte aşk artık kör değildir. Evli bir çiftin yanında kalan yabancı kişi, iki yandan da aşkın neler gördüğünü duymak zorunda kalınca, aşkın körlüğü hakkında edindiği düşler hepten uçar gider."

"O altın ışınlı günler boyunca, benim güzellikten böylesine yoksun olmama karşın, beni çok fazla istediği için Garth'ın gözlerinin kör olduğunu biliyorum. Ancak, bana sahip olduktan sonra ruh, öz güzelliği adına verebileceğim her şeye doyduktan sonra; tenin, yüz çizgilerinin öne çıkmak zorunda olduğu günlük hayat başladıktan sonra her şey değişecekti. Kahvaltı masasında karşılıklı otururken bana bakıp da başım

öbür yana çevirirse, ben de çaydanlığın arkasında en alımsız, çekicilikten en uzak halimle oturduğumu bilirsem işte o zaman, o sevgili, güzel çocuğun cezası başladı demektir. Ben buna katlanabilir miydim sanıyorsun? Hiç kendi suçum olmadığı halde, onu her gün biraz daha düş kırıklığına uğratmak yüzünden çekeceğim o acı, buruk duygu beni her gün biraz daha çirkinleştirmez miydi? Çekilen acılar, hayal kırıklıkları, belki, belki kıskançlık da bir araya gelip beni büsbütün yüzüne bakılmaz bir hale sokmaz mıydı? Şimdi sorarım sana, Deryck, bile bile bütün bunlara dayanıp onunla evli kalabilir miydim?"

Deryck'in Jane'e bakışında sanki hastasına bakan bir doktorun bakışı vardı. Düşünceli bir sesle, "Seni o yolculuğa göndermeye karar verdiğim zaman ne kadar doğru bir teşhise varmışım!" dedi. "Oysa elimde öyle az ipucu vardı ki!"

"Bırak şimdi bunları!" diye bağırdı Jane. "Benimle hastaymışım gibi konuşmaktan da vazgeç. Bir insan gibi davranmaya çalış hiç olmazsa. Sonra da bana bak, erkek erkeğe konuşur gibi söyle. Garth Dalmain'i bu alımsız, hiç çekici olmayan yüzüme bağlayabilir miydim? Çünkü sende bunun böyle olduğunu biliyorsun."

Deryck gülmeye başladı. Jane'i biraz olsun kızdırmayı başardığı için memnundu.

"Sevgili kızım," dedi. "Seninle erkek erkeğe konuşuyor olsaydık, sana söyleyeceğimi bilirdim elbette. Ama bir kadınla bir erkek olarak konuştuğumuz için, üstelik de o kadına yıllar boyu saygıların en büyüğünü beslemiş, onu yüceltmiş, hayranlıkla gözlemiş, çok sevgili, çok soylu bir insan olarak görmüş bir erkek olarak sana istediğin kadar açık yüreklilikle karşılık vereceğim. Sözcüğün genel kullanılışı, kabul edilişi bakımından gerçekten "güzel" değilsin. Seni yürekten seven hiç kimse de bunun tersini söyleyemez. Çünkü seni gerçekten seven, seni tanıyan biri sana yalan söylemeyi aklından bile geçiremez. Hoşuna gidecekse, senin alımsız ve çekicilikten uzak olduğunu da kabul edelim. Ama çok iyi biliyorum ki, bu sözü eder etmez, tanıdığım en az on tane genç adam burada

olsalardı, böyle söylediğim için beni tekme tokat sokağa atmak isterlerdi. Ben de, kendimi korumak için, onlara, "Sizin kulağınıza yanlış geldi, ben yalnızca "Sen Jane'sin dedim," diyerek onları atlatırdım. Çünkü onlar için önemli olan sensin! Sen yalnızca "sen" olabildiğin sürece dostların başka bir şey aramazlar. Bu arada senin yüzün söz konusu olduğuna göre, sana şunu da söylemek isterim. Senin o sevgili yüzünü görebilmek için seve seve otuz kilometre yolu göze aldığım nice günleri hala hatırlıyorum. O yüz karşımda olmadığı zamanlar, hep onu yanımda istemişimdir. Karşımda olduğu zamanlar da ondan hiç ayrılmamayı dilerdim."

"Evet ama Deryck, o yüzü her yemekte karşında görmek zorunda değildin ki!"

Jane büyük bir ciddiyetle ısrar ediyordu.

"Ne yazık ki değildim. Ama karşımda olduğu zamanlar yediğim yemekler benim için en mutlu anlardı."

"Ama Deryck... Sen o yüzü öpmek zorunda değildin ki!"

Doktor artık dayanamadı, başını geriye atarak kahkahalarla gülmeye başladı. Öyle ki o sırada merdivenden çıkmakta olan Flower konuşmanın nasıl ilerlediğini merak etmekten kendini alamadı.

Jane ise çok ciddiydi, hiç de gülünecek bir konu değildi bu.

Deryck, kendini topladıktan sonra, "O yüzü tanıdığım bunca yıllar süresince bir kere olsun onu öpmedim, bu da benim için çok değerli bir not olarak yazılabilir."

"Dicky, lütfen alayı bırak! Bu benim yaşantımın en önemli, en can alıcı sorunu, hayatım. Şimdi sen bana doğru ve yerinde öğütler vermekten kaçınırsan, bu zorlu itirafım boşa gitmiş olur."

Doktor hemen eski ağırbaşlılığına büründü. Öne doğru eğildi, sımsıkı kenetlenmiş elleri avuçlarının arasına aldı.

"Sevgili kızım, işi biraz hafife aldımsa bağışla beni. Bütün düşüncelerim, öğütlerim emrinde. Şimdi izin verirsen, sana birkaç şey sormak istiyorum. Böyle bir şeyin, evlenmeniz ko-

nusunda ne kadar aşılmaz bir engel olduğuna Dalmain'i nasıl kandırdın?"

"Bunu bir neden olarak ileri sürmedim ki."

"Peki, ona hayır demek için ne sebep uydurdun, ne dedin?"

"Kaç yaşında olduğunu sordum!"

"Ne? Kilisede mi? Senin vereceğin karşılığı öğrenmek için geldiği yerde mi?"

"Evet. Sonradan düşündüğümde bana da çok korkunç bir şey gibi geldi. Ama işe yaramıştı o sırada."

"İşe yaradığından hiç kuşkum yok. Sonra ne oldu?"

"Yirmi yedi yaşında olduğunu söyledi. Ben de, otuz yaşımda olduğumu, otuz beş yaşında gibi durduğumu, kendimi kırk yaşımda hissettiğimi söyledim. Sonra da, "Sen yirmi yedi yaşında olabilirsin ama on dokuz yaşında gösteriyorsun; kendini çoğu zaman dokuz yaşında gördüğüne de eminim," diye sözlerimi bitirdim."

"Eee..."

"Sonra... Küçük bir çocukla evlenemeyeceğimi söyledim."

"Bu saçma nedenini kabul etti mi?"

"İlk başta dondu kaldı, anlam veremedi. Ardından da, onu böyle kabul ediyorsam ve bu şekilde görüyorsam, elbette kendisiyle evlenemeyeceğimi söyledi. "İlk kez, bu konuda kendimi düşünüp tartıyorum," dedi. Sonra, kararımın önünde eğildiğini bildirip çıktı gitti. Bir daha da karşılaşmadık."

"Jane, anlayamadığım bir şey var. Nasıl olur da senin yalan söylediğini göremez? Sen ki hiç yalan söylemeye alışık değilsindir. Bu kadar sevdiğin bir insanı o yalana nasıl inandırabildin?"

Jane'in esmer yanakları birden al al oldu.

"Sözlerim baştan aşağı yalan değildi Deryck. Hani Tennyson'un söylediği gibi "Savaşması daha güç olan" cinsten, bir kısmı gerçek olan o korkunç yalanlardandı."

Doktor kendi kendine Tennyson'un dizelerini mırıldandı.

"Gerçekten yalan olan bir yalanla
Karşılaşıldığında onunla
Doğrudan doğruya savaşılabilir
Savaşması daha güç olan
İçinde gerçek payı bulunan yalandır."

Jane "Evet," dedi. "İçinde gerçek payı olduğu için bu yalanla savaşamadı. Benden üç yaş küçük ve ruh bakımından daha gençti. Bir bakıma, onun insanın içini açan sevimli gençliği yüzünden, kendi olgunluğumdan, ağırbaşlılığımdan da korktum. Gerçek payı vardı içinde Deryck, ama çoğu yalandı. Hele ona, bir akşam önce benim efendim olduğunu duygularımla anladığım bir adama, "Sen bir çocuksun" demek, yalanların belki de en büyüğüydü. Bu gerçekle savaşamazdı, çünkü onu boş bir anında yakalamıştım ve buna çok şaşırtmıştım. Bütün o süre içinde bencillikten uzak kalmış, kendini hiç düşünmemişti. Sadece beni düşünüyordu, diğer güzelliğinden etkilendiği kadınları değil. Oysa ben hem onu, hem kendimi düşünüyordum, hastalık derecesinde kendi kendimle doluydum."

"Jane, o zamandan beri çektiğin acıların her parçasını hak etmişsin."

Genç kadın başını önüne eğdi. "Biliyorum," dedi üzgün bir sesle.

"Kendi kendini aldattığın yetmiyormuş gibi, seni seven insana da dürüst davranmamışsın. Hem kendini, hem onu haksızca sınamış, hakkınız olan şeyden yoksun bırakmışsın. Ne denli bir yanlışlık yaptığını şimdi görebiliyor musun? İşi en basit tarafından ele alalım. Gerçekten güzellik hayranı olan Dalmain artık o güzel yüzleri görmekten bıkmıştı, görmek bile istemiyordu onları. Pastacı çırağı işe ilk girdiği hafta kendisine izin verildiği için yiyebildiği kadar pastayı, çöreği, keki yer; ondan sonraysa istediği tek şey bir dilim tereyağlı ekmektir. Sen, Garth'ın tereyağlı ekmeğiydin. Özür dilerim benzetme hoşuna gitmediyse; ama gerçek bu."

Jane gülümsedi.

"Yo, çok hoşuma gitti."

"Ne var ki, sevgili kızım, sen tereyağlı ekmekten de daha üstün bir şeydin. Onun gözünde kadınlığın varabildiği doruktun; en yüksek, en yüce simgeydin. Senin gücüne, şefkatine, tatlılığına ve en önemlisi dürüstlüğüne inanıyordu. Senden bir ideal yaratmıştı, onu yıktın, paramparça ettin ve sana olan inancını yitirmesine yol açtın. Onun düş dolu sanatçı ruhunda ve hoşuna gideni seçen yaradılışında hiç ortaya çıkmamış ateşli tutku, bağlılık, gerçek sadakat senin aşkında cennetini bulmuştu. Sen ise, on iki saat içinde onun ellerinden akıp gitmesine izin verdin. Jane... Bu... Bu bir cinayettir."

"Durumu böyle kabul edişi onun ne yüce bir güç sahibi olduğunu gösteriyor. Sanatında hiçbir duraklama olmadı; tersine, o günden bu yana en iyi yapıtlarını sergiledi. Acısıyla alay etmek için tutup kötü bir evlilik yapmadı, ne de sana inat olsun diye aşksız ama çok parlak bir evliliğe kalkıştı. İkisini de yapabilirdi; yani, birinden birini demek istiyorum."

"Dün o zavallı adamla görüştüm. Karanlıklar içinde inanılmaz cesur bir savaş veriyordu. Başını yastıkta çevirip, o solgun yüzünde bir umut ışığıyla, "Senin yönelttiğin yerde hiçbir kötülük bulunmaz!" demişti. Şimdi anlıyorum ki, o talihsiz adam senin yüzünden zaten bu karanlık içine çok daha önceden gömülmüştü. Ah, Jane, erkek olsaydın inan seni şu an kamçılardım."

Jane omuzlarını dikleştirdi, başını kaldırırken konuşmanın başından beri bir türlü kavuşamadığı eski benliğine biraz olsun dönmüştü sanki.

"Beni şu an gerçekten sözlerinle iyi kamçıladın," dedi. "Gerçek bağlılığın verdiği öfkeyle söylenen sözler ancak böylesine bir kamçı etkisi yapabilirdi. Şimdi o acıya karşı kendimi daha güçlü hissediyorum. Şimdi sana bir şey söylemek zorunda olduğumu düşünüyorum. Büyük Ehram'ın tepesindeyken sorunu birdenbire bambaşka bir açıdan gördüm. O kesin sınır çizgisiyle ayrılan görünümü bilirsin. Bir yandan çağıl çağıl

akan bir ırmak, sonsuz yeşillik, sebzeler, meyveler, gerçek bir "sınırlı bahçe," diğer yanda ise, gözün alabildiğine uzanan geniş, görkemli sonsuz bir boşluk. Ta ufka dek uzanan, özgürlüğün insanın için bir hoş eden altın parıltısına bürünmüş, ama tek bir yeşilliği yok, hatta yeşermesi için tek bir umudu yok, bomboş, kısır ve sonsuz yalnızlık. Şimdi yaşadığım hayatın gerçek bir tablosu olduğunu içimde duydum. Garth'm aşkı bomboş, verimsiz topraklarda özgürce akan bir ırmak gibi benim hayatımı da gerçek bir cennete çevirebilirdi. Belki özgürlük kısıtlanacaktı ama artık orada yalnızlık olmayacaktı. Her şey bir yana, kişinin yalnızca kendisi için yaşama özgürlüğü, zamanla insanı yaşama küstüren bir bağ olmaya başlıyordu. Derken, onu da bu zorlu, ıssız çöl hayatına mahkum ettiğimi anladım.

Aşağı indim, Yaşlı Sfenks'ten öğüt istedim. Geleceğe dönük, o sakin, bilge gözler bana, "Yalnız onlar, sevenler yaşar!" der gibiydi. O akşam Nil yolculuğundan vazgeçip hemen eve dönmeye, Garth'a haber yollamaya karar verdim. Her şeyi itiraf edip, üç yıl önce ay ışığıyla yıkanan Shenstone terasında bıraktığımız yerden yeniden başlamamızı isteyecektim. Bu kararı vermemden on dakika geçmemişti ki kazayı duydum."

Doktor eliyle yüzünü kapattı. Konuşurken sesi mırıltı halinde çıkıyordu.

"Zamanın çarkları hep ileri işler; asla geri dönemezler."

Jane; "Hayır Deryck," dedi. Sesi kontrolsüz bir şekilde çıkmıştı, çığlık atmıştı bunu söylerken.

"Bazen geri dönerler. Sen de Flower da biliyorsunuz bunun her zaman olmasa da bazen olduğunu."

Doktor üzgün bir şekilde gülümsedi, ama gülümsemesi yine de tatlıydı.

"Biliyorum," dedi. "Her zaman, her kuralı kanıtlayan tek bir istisna vardır."

Sonra çabuk çabuk ekledi.

"Ama hiç olmazsa senin manevi yönün söz konusu olduğunda, Dalmain'in gözlerini kaybettiğini bilmeden önce hatalı

davrandığını kabul etmen, ona güven duymaya karar vermiş olman durumu birazcık olsun düzeltmeye yarar."

Jane; "Gerçekten hatalı davranıp davranmadığıma kesin olarak karar vermiş değilim," dedi. "Ancak, kuşku duymadığım tek şey var. Onsuz yapamıyorum artık! Bu yüzden her türlü tehlikeyi de göze almaya hazırım. Elbette şu sırada, zavallı yavrumun uğradığı kaza, o önemli noktanın söz konusu olduğu durumda tüm kuşkuları, soruları ortadan kaldırmış, sorunu basitleştirmiş oluyor."

Doktor bunları duyunca kaşları birdenbire soru sorarmışçasına havaya kalktı.

"Sorunu basitleştirmek mi?" dedi. Sonra baktı ki Jane o deyimden hoşnut olmuş gibi duruyor, yerinden doğruldu, ateşi karıştırmaya başladı. Birkaç dakika suskun kaldı, kendi düşüncelerine dalmıştı. Yeniden yerine oturup da konuşmaya başladığı zaman sesi oldukça sakindi; ancak, yüzündeki telaşlı anlam Jane'in dikkatini çekti. Konuşmalarının uç noktasına geldiklerini seziyordu.

Deryck; "Evet Jeanette'ciğim," dedi. "Kafandakileri bana söyleyecek misin? Ne yapmak niyetindesin?"

"Ne mi yapacağım? Elbette doğruca Garth'a gideceğim. Yalnız, senden bir şey istiyorum. Gerçeği ona en uygun biçimde nasıl haber verebiliriz? Bir de, benim onu görmeye gitmemden dolayı heyecanlanması kendisine zarar verir mi? Ayrıca, yanına girmemi doktorların, hastabakıcıların engellemesini de istemem. Onun yanında olmalıyım. Hayattan, onun yanında olmaktan başka hiçbir şey istemiyorum artık. Ama hastayla ilgilenen kişiler genellikle domuz gibi olurlar; oraya gittiğimde onlarla tartışıp kötü şeyler yaşamak istemiyorum, buna dayanamam. Bir telgraf çekersen, her şey yoluna girer sanırım."

"Evet anlıyorum," dedi doktor yavaşça. "Benim çekeceğim bir telgraf sana Garth Dalmain'in yatağınm yanına giden yolu açacaktır hiç kuşkusuz. Ama oraya vardıktan sonra... Sonra ne olacak?"

Kelimelere dökülemeyecek kadar şefkatli bir gülümseme belirdi Jane'in dudaklarında. Doktor bunu gördü, hemen başını çevirdi. Ne onun, ne de başka bir adamın o bakışı görmeye hakkı yoktu. Bunu görmesi gereken gözlerse bir daha görmemek üzere kapanmışlardı.

"Sonra ne mi olacak, Deryck? Sonra ne olacağını aşktan, sevgiden başka hiçbir şey bilemez. Tüm engeller ortadan yok olacak, Garth'la ben birbirimize kavuşacağız. Hepsi bu."

Doktor konuşmaya başlamadan önce parmak uçlarını birleştirdi. Söze başladığı zaman sesi çok iyi, çok sakindi.

"Ah, Jane! Bu bir kadın görüşüdür. Hiç kuşkusuz, en yalını, en basiti; belki de en iyisidir. Ancak, Garth'ın hasta yatağı yanında bir erkeğin görüşüyle, üstelik görmeyen bir erkeğin bakışıyla karşı karşıya geleceksin. Bunu sana anlatmazsam, açıklığa kavuşturmazsam, senin bana gösterdiğin, duyduğun güveni hiçe saymış olurum. Üç yıl önce yapmış olduğun yanlış davranış bugün seni her türlü denemeye girişmekten alıkoyacak, seni engelleyecek bir görünüm almıştır. Üç yıl önce büyük bir tutkuyla isteyip de kazanamadığı hazineyi, yani aşkını sunmak için Garth'ın yanına gidecek olursan, o bunu, hem de son derece doğal olarak sevgi değil, acıma olarak kabul edecektir. Sevgini kazanmayı düşünürken bunda başarılı olamayan bir adam, senin acıma duygularınla asla yetinmez, zaten Garth da öyle bir adam değil. Ta ki bu bağlılığın o kadın için sevinçlerin, mutlulukların en büyüğü olduğunu anlayana dek hiçbir kadını da -kaldı ki sen onun için kadınlığın baş tacıydın- kör bir adama bağlamayı ve o kadının kendini onun uğruna feda etmesini istemez. İşte odaya vardığında seni karşılayacak olan erkeğin görüşü bu olacak."

"Bir kadının isteyeceği, dileyeceği her şey kendinde varken onu tuttun reddettin, kendinden uzaklaştırdın. Bu gerçeği göz önüne alacak olursan, şimdi sana inanmasını nasıl bekleyebilirsin? Öte yandan, ona hayır demenin nedenini açıklayacak olursan -ki, sanırım asıl amacın da bu- o zaman da sana şöyle karşılık verecektir:

"Gözlerim görürken sana bağlı kalacağımdan kuşku duydun, bana güvenmedin. Şimdi ise gözlerimi kaybettiğim için sana olan bağlılığımı kanıtlayacak gücüm olmadığından bana döndün. İçten ve inanılarak yapılmış bir dönüş değil bu. Senin güvenine sahip olduğuma tam anlamıyla asla inanamayacağım; çünkü sen bana başıma bu korkunç kaza geldikten sonra geldin. Bu kaza, senin başına gelmesinden korktuğun şeyleri yapabilme gücümü elimden aldı; senin kuşkularım yenecek gücü, senin düşündüğünden daha iyi bir insan olduğumu kanıtlayacak fırsatımı yok etti."

"İşte, cancağızım, konuya bir erkek gözüyle baktığın zaman karşına neler çıkacak görüyor musun? Onun böyle düşündüğünden hiç şüphem yok; belki onun bu düşüncesi daha kuvvetlidir, çünkü Garth Dalmain'in benden daha güçlü bir erkek olduğunu biliyorum. O gün kilisede onun yerinde ben olsaydım ve onun kadar seni isteseydim, verdiğin karşılığı duyduğum anda ayaklarına kapanır ve tez elden büyüyeceğime söz verirdim. Garth Dalmain ise arkasını dönüp gidecek kadar iradesi çelik gibi bir adammış. O kadın bir akşam önce adamı kendine eş kabul etmiş, ertesi sabah ise yetersiz olduğunu ileri sürerek onu reddetmişti; adam da, bunu gık demeden kabul edebiliyor. Korkarım duruma bundan başka bir açıdan bakması çok zor."

Jane'in duyduklarından şaşkına dönmüştü ve yüreğinde bir ürperti hissetmişti. Onun solgun yüzünü görmek doktorun yüreğini parçalıyordu.

"Ama Deryck... O... Seviyor..."

"İşte, benim zavallı kızcağızım, sana söylemek istediğim buydu. Sevdiği için, üstelik de söz konusu olan sensen en iyinin de en iyisine sahip olmadan rahat edemez o."

"Ne olur, Deryck, bana yardım et! Bir yolunu bul! Ne yapmam gerektiğini söyle bana!"

Jane'in gözlerinden çaresizlik okunuyordu.

Doktor uzun uzun düşündü ve sonunda, "Bir tek çıkar yol görebiliyorum," dedi. "Senin o zaman ki görüşün, Dalmain'e

onu reddedişinin gerçek nedeni olarak değil de, sanki o sırada aklına gelmiş gibi bir şey olarak anlatılabilirse ve onun bunu anlaması sağlanabilirse belki durum değişebilir. Yine Garth'ın bu konuda kendi düşüncelerini açıkça anlatması, diyelim ki bana açıklaması, ayrıca da bunların senin kulağına gelebileceğini düşünmeden bana açıklaması, belki seni onun yanında daha iyi bir duruma getirilebilir. Kendisine görünmeden onun düşünceleriyle yakın bir bağlantı kurabilsen, yani o bilmeden yanında olabilsen diyorum; onu bu konu hakkında konuşturabilseydin harika olurdu. Senin için itiraf zamanı geldiğinde, o da kendini senin gözünde temize çıkardığına inanabilirdi. Körlüğün bir engel olmadığını, bu olumsuzluğu aşabildiğini anlar ve her şey yoluna girerdi."

Jane oturduğu yerden heyecanla sıçradı.

"Aklıma bir şey geldi, Deryck!" diye haykırdı. "Hemşire diye beni yolla onun yanına! Benim olduğumu hiçbir zaman aklına bile getirmez. Sesimi son duyduğundan bu yana üç yıl geçti; üstelik de beni Mısır'da sanıyor. Gazetelerin cemiyet haberlerinde birkaç hafta önce benim kışı Mısır'da ve Suriye'de geçireceğim, Mayıs'a kadar da geri dönmeyeceğim yazıldı. İngiltere'ye döndüğümü hiç kimse bilmiyor. Hemşirelik yapmak için yeterli eğitim ve tecrübe sahibi olduğumu senden daha iyi kimse bilemez. Savaş boyunca ameliyatlar kadar psikiyatriyle, psikolojiyle de uğraştık. O kadar zor bir işle karşılaşacağımı sanmıyorum. Ah! Dicky, beni aklmda hiçbir şüpheye yer bırakmadan tavsiye edebilirsin. Belki bir gün gerekir diye, üniformalarımı bile saklamıştım. Beni hemşire bilmem kim olarak yollarsın oraya. Gerekirse mutfakta yerim yemeklerimi. Yirmi dört saat içinde hazır olur, hemşireniz..."

Doktor oldukça sakin bir sesle, "Sevgili kızım," dedi. "Ne yazık ki hemşire bilmem kim olarak gidemezsin. Ancak hemşire Rosemary Gray olarak gidebilirsin, çünkü bu sabah kendisini bu iş için tuttum, hastamızı bilgilendirmesi için de Dr. Mackenzie'ye yeni hemşiremizi en küçük ayrıntılarına kadar tanıtan bir mektup yolladım. Hasta bakıcının yetersiz oldu-

ğuna inanmadıkça hiçbir hastayı bir hemşireden alıp öbürüne vermedim bugüne dek. Üstelik de Hemşire Gray'in yeteneksiz, yetersiz olduğunu söylemek onun uçabileceğini ileri sürmek kadar akıl dışı olur. Mutfakta yemek yemesi de beklenemez kendisinden; çok kibar, hanımefendi bir insandır; ona göre davranılacaktır kendisine karşı. Gerçekten onun yerinde olmanı isterdim. İsterdim ama bu işe dayanıp dayanamayacağına da kuşkum var."

"Şimdi, sana söylemek istediğim bir şey daha var. Yanından ayrılmadan önce Garth seni sordu. Büyük bir dikkatle, sana ait öğrenmek istediklerini Düşesle Flower hakkında sorduğu soruların arasına sıkıştırdı. Yine de zayıf yanaklarının kızarmasına engel olamadı. Sesinin titremesini önlemek için de yatak örtüsünü buruşturuyordu. Senin nerede olduğunu sordu. "Sanırım Mısır'da," dedim. Ne zaman geleceğini öğrenmek istedi. Paskalya için Kudüs'e gideceğini, en erken nisan sonu, ya da mayıs başı gibi buraya döneceğini duyduğumu söyledim. Nasıl olduğunu merak ediyordu. Senin mektup yazma konusunda hiç de parlak olmadığını; ancak, ara sıra aldığımız kartlarından, telgraflarından, iyi olduğunu, çok iyi vakit geçirdiğini söyledim. Sonra da, çok perişan olduğun için seni bu yolculuğa benim yolladığımı anlattım. O deyimi kullandığım için sanki beni tokatlamak istermiş gibi eliyle bir hareket yaptı. Ardından, "O mu perişan?" dedi. Sesinde beni ve düşüncelerimi son derece ayıplayan bir hava vardı. Arkasından inceden inceye bana Flower'ı sormaya başladı. Senin hakkında sormak istediği soruları daha önceden Düşes'i sorarken araya sıkıştırmış, öğrenmek istediği şeyleri öğrenmişti. Flower'in çok iyi olduğunu, evin iyi gittiğini, ona sevgilerini yolladığım söyledikten sonra, yanında duran bir yığın mektuba bir göz atmamı istedi. Uzun zamandır kendini mektup dinleyecek kadar güçlü bulamadığından epey mektup birikmişti; aralarında hiç tanımadığım el yazısı var mı diye sordu. Zavallı çocuk, bütün dünya geçmiş olsun dileklerini bildirmek için sanki ona mektup yazmıştı. On, on iki tane kadar tanıdık isime

rastladığımı söyledim. "Hiç dışarıdan gelen mektup var mı?" Diye sordu. İki, üç tane vardı. Tanıdığım için kimler olduğunu söyledim ona. Ancak, içlerinde yazılanları dinlemeye dayanamayacağını söyledi; saraydan gelen mektubu bile açtırmadı. Yalnızca zarfı eline vermemi istedi; kızıl renkli, minik tacı elledi. "Düşes'ten mektup yok mu?" diye sordu. "Var," deyince açmamı, okumamı istedi. Gerçekten, tam da Düşes'e yaraşır bir mektuptu bu. Olanlara ne kadar üzüldüğünü büyük bir incelikle, derin bir içtenlikle ve duygu dolu satırlarla yazmıştı. Mektubun bir kısmı şöyleydi."

"Jane bu olanları duyunca alt üst olacak. Gelecek sefer bana adresini bildirdiğinde ona durumu yazacağım. Sevgili yeğenimin şu sırada nerede bulunduğunu bile bilmiyorum çünkü. Ondan son haber aldığımda, bir çekik gözlüyle evlenip Japonya'ya yerleşmek niyetinde olduğunu belirtir bir havası vardı. Sevgili Garth, hiç de fena bir fikir değil, değil mi? Ancak Japonya gerçekten o kağıt paravanlardaki gibiyse, bizim sevgili Jane'imiz için uygun bir ev, koca, o içine binilen şeyler neyse ondan bulmak, o Liliputlar ülkesinde biraz zor olur gibime geliyor," diyordu. Büyük bir hassasiyetle senin bir Japonla evlenmeni konu alan bölümü atladım. Teyzenin mektubu bitince, doğrudan doğruya senden mektup olup olmadığını sordu. "Yok," dedim. Ancak, haberin sana ulaşmamış olabileceğini duyar duymaz hemen mektup yazmak isteyeceğini ekledim. Böylece, hayatım, umarım yazarsın. Umarım Rosemary Gray de bu mektupları ona okumak için gerekli izni alır."

Jane yıkılmış gibiydi, yüzü üzüntüden sararıp bir anda solmuştu.

"Deryck!" dedi. "Dayanamıyorum! Ona gitmeliyim!" Birdenbire masanın üzerindeki telefon acı acı çaldı. Doktor hemen açtı.

"Evet!.. Evet, ben Dr. Brand... Kim konuşuyor?.. Oo! Siz miydiniz, Başhemşire?"

Doktorun yüzündeki o dünyalar tatlısı gülümsemeyi göremediği için Jane, kadının adına üzüldü.

"Evet? O adı bir daha söyler misiniz? Hiç kuşkusuz. Bu sabah. Hem de kesin olarak. Çok, çok önemli bir hastalıktı. Telefon edecek, bu akşam da beni görecekti. Nasıl? Kayıtlarda bir yanlışlık mı? Hay Allah, anlıyorum. Nereye gitti? Nereye? Heceleyin, lütfen... Avustralya? O! Orası çok uzak! Evet, onun oraya atandığını duymuştum. Üzülmeyin, Başhemşire. Bu sizin suçunuz değil. Teşekkür ederim, sanmıyorum. Başka birini düşünüyorum. Evet... Evet... Hiç kuşkum yok başaracağından... Onun gelmesi gerekirse size haber yollarım. Güle güle. Teşekkür ederim!"

Doktor telefonu kapadı, Jane'e döndü. Dudakları yarı kuşkulu, küçük bir gülümsemeyle aralanmıştı.

"Jeannette!" dedi. "Kadere inanmam, ama bizim için planlar yapan ya da bizim planlarımızı bozan o yüce varlığa inanıyorum. Hemşire olarak sen gidiyorsun."

BÖLÜM 16

Jane biraz olsun kendisini toplayınca doktor; "Oraya nasıl ulaşacağını düşünmeliyiz," dedi. "Ertesi gün Euston'dan akşam postasıyla yola çıkmalısın. Hazırlanabilmen için bu kadar süre yeterli mi?"

"Şimdiden hazırım," dedi Jane.

"Unutma, Hemşire Rosemary Gray olarak gitmek zorundasın?"

"Bu hiç hoşuma gitmiyor," diye karşılık verdi Jane. "Uydurma bir ismi daha çok tercih ederdim doğrusu. Hem düşünsene, bir de bakmışsın gerçek Rosemary Gray Hemşire ya da onu tanıyan biri çıkagelmiş. Düşeceğim durumu tahmin edebiliyor musun?"

"Canım kızım, asıl Bayan Gray şu sıralar Avustralya yolunda. Gideceğin yerde, doktorla evdeki görevlilerden başka kimseyi görmeyeceksin. Habersiz çıkıp gelen biri olsa olsa en fazla seni tanıyan biri olur. Ne var ki, bu tehlikeleri göze almak zorundayız. Hem sonra herhangi bir sorun çıkarsa diye sana bir mektup yazıp vereceğim. O mektupta durumu ayrıntılı olarak izah edecek, o ismi benim ısrarlarım üzerine kabul ettiğini, hiç umulmadık bir zamanda ortaya çıkan boşluğu doldurmaya razı olduğunu, isim değişikliğinin şu çok önemli günlerde hasta üzerinde büyük zararlar yaratabileceği düşünüldüğü için herhangi bir açıklamaya gidilmemesinin gerekli olduğunu belirteceğim. Bunu hiç çekinmeden söyleyebilirim, çünkü düşünüldüğünden daha doğrudur. Bir terslikle karşılaşırsan hemen bu mektubu gösterirsin. Bu yüzden bir hemşire

kılığına girmeli ve elinden geldiğince görünüşünü de rolüne uydurmalısın. Çünkü Dr. Mackenzie'ye, gelecek hemşirenin son derece hoş, çıtı pıtı, şık, zarif bir kadın olduğunu ve çok yetenekli bir hemşire olduğunu yazmıştım. Lütfen bu tavsiyelerimi aklından çıkarma."

"Tamam ama Dicky, doktor beni görür görmez mektupta bahsedilen kişi olmadığımı hemen anlar."

"Hayır, canım. Bu kadar korkmamalısın. Unutma ki karşımızda bir İskoç var ve İskoçlar hiçbir şeyi "hemen" anlamazlar. Onların kafaları gayet sağlam ve emin çalışır, ama yavaş çalışır. Dr. Mackenzie bir süre seni gözlemledikten sonra, eminim kadınlardan hiç anlamadığıma, Hemşire Gray'in benim anlattığımdan çok daha hoş bir kadın olduğuna kanaat getirecektir. Ama bir de şu var ki, mektubuma bakarak, Dalmain'e gelecek olan hemşireyi tarif etmiştir. Zaten asıl önemli nokta da bu. Robbie'nin aslına bakıp da o hastanın kafasında yarattığı o hemşire resmini düzeltmek üzere harekete geçmemesi için Tanrı'ya dua etmekten başka çaremiz yok. Onun bu konu hakkında konuşmasına engel olmaya çalış. Olur da doktor senden şüphelenmeye başlarsa, onu bir kenara çek, benim yazdığım mektubumu göster ve gerçekleri olduğu gibi anlat. Lakin böyle bir durumla karşılaşacağına ihtimal vermiyorum."

"Hasta ile ilgilenmen konusuna gelecek olursak, kör insanların kulakları son derece keskin olur. Etrafta gezinirken çok yavaş hareket etmelisin. İki buçuk metre uzunluğundaki kütüphanenin en üst rafına, ayağının altına bir merdiven ya da sandalye almadan yetişememen gerekli, bunu da sakın unutma. Hasta ayağa kalkıp yürümeye başladığı zaman hemşiresinin kendisinden az da olsa uzun olduğunu anlamasına fırsat verme. Zaten bunun zor olacağını sanmıyorum. Çünkü gözlerini yitirdiğinden beri hiçbir kadının kendisine dokunmamasını istemiyormuş ve bunu bir saplantı haline getirmiş. Bu da senin işini kolaylaştıracaktır. Çıkıp hava almasına zaten uşağı yardımcı olacaktır."

"Son olarak şunu eklemek istiyorum ki Jane, daha önce

senin ellerini tutan bir insanın bu eli daha sonra tanıyamaması mümkün değil. Bu yüzden, daha ilk günden onunla tokalaşmaktan muhakkak kaçınmalısın. Aslında bütün bu tedbirler en zor sorunumuzu halletmekten çok uzak, elbette. Sesin! Onun senin sesini tanımayacağını bir an olsun düşünebiliyor musun?"

"O halde hiç saklanmaya çalışmam," dedi Jane. "Sen de bana yardımcı olmalısın. Şimdi, sanki ben gerçekten hemşire Rosemary Gray'mişim gibi bana durumu anlat bakalım."

"Sevgili Rosemary Hemşire," dedi doktor gülümseyerek. "İlgileneceğiniz hasta, sesinizde, çok eski bir dostumuzun sesi arasında bir benzerlik bulursa, sakın şaşmayın. Aslına bakarsanız bu benzerliği bende farketmedim değil."

"Gerçekten mi, efendim?" dedi Jane. "Acaba sesimin böylesine benzediği hanımın kim olduğunu öğrenebilir miyim?"

"Sayın Jane Champion," dedi. "Tanır mısınız kendisini?"

"Biraz," dedi Jane. "Ama zamanla kendisini daha yakından tanıyacağımı umuyorum."

Şimdi ikisi de gülüyorlardı.

"Teşekkür ederim, Dicky. Artık hastama ne diyeceğimi biliyorum. Ama ne kadar korkunç ne kadar acı bir şey bu! Bu şekilde Garth'ı aldatabilme yolları aramak çok acı... O ki, o parlak ve keskin gözleriyle her şeyi görürdü. Bu yalana devam edebilecek gücü kendimde bulabilecek miyim sence?"

"Gelecekte yakalayacağınız mutluluğa değer veriyorsan bu duruma katlanmalısın, canım. Şimdi müsaadenle, seni Portland'a götürecek arabayı hazırlatayım, yoksa yemeğe geç kalacaksın. Hem biliyorsun ki, dünyanın öbür ucundan gelen bir turist bile olsan, Düşes yemeğe geç kalınmasını kesinlikle bağışlamaz, bilirsin. Beni dinleyecek olursan, o iyi kalpli, akıllı teyzene her şeyi, tabii ay ışığı altında yaşanan fısıltıları atlayarak anlatmalısın ve onun bu konudaki keskin görüşleri senin için yol aydınlatıcı olabilir, belki de ileride onun yardımı çok gerekli olabilir."

Ayağa kalktılar ve bir süre karşılıklı birbirlerine baktılar.

"Çocuğum," dedi Jane heyecan dolu bir sesle. "Bana öyle iyi davrandın ki, başıma ne gelirse gelsin, sana her zaman minnettar kalacağım."

"Lütfen böyle söyleme, Jane." Dedi doktor. "Çok eski bir borç ödendiği zaman minnetten bahsetmek yanlış olur. Yarın başını kaşıyacak vaktin bile olmayacak. Ertesi gününde aynı yoğunlukta olacağını düşünüyorum. Yalnız, saat yedide Euston'da birlikte bir yemek yeriz, sonra seni geçiririm. Tren saat sekizde kalkacak ve ertesi sabah yedi civarında Aberdeen'e ulaşımş olursun. Kahvaltını Gleneesh'de yaparsın. Sabahın ilk saatlerinde orada olmak eminim çok hoşuna gidecek. Havasını da seveceksin."

"Merhaba Flower! Jane, yukarı bak. Flower, Dicky ve Blossom merdiven başından sarkmış, sana öpücük yolluyorlar. Evet, az önce bahsettiğin o ırmak gerçekten bir cennet bahçesi meydana getirir. Tanrı sana da böyle cennet versin, canım. Haydi bakalım, şimdi iyice arkana yaslan ve hala Kahire de, Nil seyahatine çıkmış biri olduğunun düşünülmesini istiyorsan, kimseye görünmemen lazım. Son olarak..."

Doktor başını arabanın penceresinden içeri sokarak; "Gayet sıradan bir bavulun olmalı. Hani şu genelde hemşirelerin kullandıkları türlerden. Üst kısmında da herkesin görebileceği şekilde R. G. Harfleri olsun."

"Teşekkür ederim, çocuğum," dedi Jane. "Her şeyi düşünüyorsun."

"Sadece seni düşünüyorum," dedi doktor.

İlerleyen günlerde yaşayacağı zor günlerde Jane, duyduğu bu sözleri anımsayarak avunmaya çalışacaktı.

BÖLÜM 17

Hemşire Rosemary Gleneesh'e varmıştı.

Tren onu bavulu ile birlikte ıssız bir tren istasyonunda indirdiğinde kendisini, dünyasını ve kişiliğini bir başka gezegende bırakarak, bulutların arasından buraya düşmüş gibi bir hisse kapılmıştı.

İstasyonun kapısında bir araba kendisini bekliyordu. Kendisini almaya gelen şoförün kendisine saygılı davranacağını düşünerek endişelendiyse de şoför, ona, elinde taşıdığı bavula gösterdiği saygıdan daha fazlasını göstermemişti. Aldığı talimatlar gereği iki eşyayı Gleneesh'e götürmesi gerekiyordu. Birisi bavul, diğeri ise hemşireydi. Meşin şapkasının altından görünen duygusuz yüz ifadesiyle ileri bakıyor ve hamalla birlikte eşyasını arabaya yerleştirmeye çalışan Jane'e en ufak bir ilgi göstermiyordu. Jane, rolüne uygun bir şekilde davranmak düşüncesiyle hamala üç peni bahşiş verdi. Şoför ise sessizce çalışan bir makine edasıyla elini ve ayağını kımıldattı, arabasını çalıştırdı ve yola çıktılar.

Mavi gökyüzü altında kilometrelerce uzanan bozkır sessizliğinde ilerliyorlardı. Mis kokulu ağaçların ve kayalıkların arasından dağ yoluna saptılar. Jane, kaderinin kendisini her zamankinden daha farklı sürüklediğini hissediyordu. Bir hizmetkardan, her zaman alışmış olduğu saygıyı görmeyişi bile basit bir durum olarak görülse bile, ona büründüğü rolün başarıyla ilerlediğini hissettiriyor ve içine hoş bir güven duygusu veriyordu.

Garth'a annesinden kalan kuzey bölgesindeki bu şatodan söz edildiğini zaman zaman duyardı. Ancak, daha girişte bile

insanı şaşkınlığa uğratan böylesine tablo gibi bir güzellikle başı dönmüş, adeta büyülenmişti.

Dağ yolundan biraz daha tırmandıktan sonra şatonun gri renkli kuleleri göründü. Hemen ardında, yukarılarda çam ormanları uzanıyordu. O zaman, Garth'ın Overdene'deki sedir ağacının altında kendisine sevinç ve heyecanla karışık bir sesle, "Gleneesh Şatosu'nu görmeni isterim. Terastan görünen manzarayı çok beğeneceksin. Çam ormanları, bozkır insanın önüne sonsuza uzanıyormuş gibi serilir," deyişini hatırladı. Garth, sonra da gülerek, orada "en iyi eğlenceler" den birini düzenlemek istediğini, toplantıyı yönetmesi için de Düşes'i davet edeceğini söylemişti. Jane de bu eğlenceye katılacağına söz vermişti. Şimdi ise... Bütün bu güzelliklerin sahibi gözlerini kaybetmiş, yardıma muhtaç olmuştu. Jane de habersiz bir şekilde hiç kimseye tanınmadan, bir hemşire sekreter olarak Gleneesh'in o insanı büyüleyen güzelim kapısından içeri giriyordu. Overdene'deyken, "Evet, hepimizi çağır, bakalım neler olacak!" demişti. İşte şimdi olanlar olmuştu.

Garth'ın sadık adamı Simpson, Jane'i kapıda karşıladı. Bir tehlike daha kazasız belasız atlatılmıştı. Çünkü Simpson, Garth'ın yanma gireli ancak üç yıl olmuştu; Jane'i tanımıyordu anlaşılan.

Jane, candan dostlarının yazlıktaki evlerine ilk kez gitmeye alışkın bir kimse gibi rahat rahat eski taşlığı gözden geçiriyordu. Eski zaman işi, hoş görünümlü büyük ocak, duvarların yukarılarına asılmış karanlık gölgelere benzeyen geyik, karaca boynuzları...

Birden, Simpson'ın meşeden yapılma, geniş merdivenin yarısına kadar çıkmış olduğunu fark etti. Adam belli ki hemşirenin peşinden gelmesini bekliyordu. Jane hemen merdivene yöneldi. Yukarıda onu yaşlı Margery karşıladı. Garth'ın kahyası ve onun İskoç dadısı. Onu tanıması için Jane'in yaşlı kadının başındaki örtüye, siyah saten önlüğüne, lavanta çiçeği rengi kurdelelere bakmasına hiç gerek yoktu. Ciddi bir yüzü vardı kahyanın, gözlerinde ise iyilik taşan bir ifade ve kırı-

şıklıklar içindeki hala pembeliğini koruyan bu yüze -ilerlemiş yaşın, sağlığın çok güzel bir birleşimiydi bunlar- Jane'in şöyle bir bakması yetmişti bile. Çabucak karşısındakinin içini okuyan, o keskin, zeki, dikkatli gözler yanılgıya yer bırakmıyordu.

Kahya kadın, Jane'i odasına götürene kadar hiç durmadan konuştu; yeni geleni rahatlatmak için iyi niyetli bir çabaydı bu. Aynı zamanda, evin üzerine çöken üzgünlük dolu havayı, bir hemşirenin varlığına duyulan gereksinmeyi de unutmuyordu. Her cümlesinin sonunda sesi biraz daha tizleşiyordu ve R'leri tatlı tatlı yuvarlayarak öyle bir "Hemşire Gray" deyişi vardı ki, Jane kadının bu konuşmasına bayıldı.

Ona; "Sevgili tatlı ihtiyarcık, seninle birlikte bu evde olmaktan dolayı çok sevinç duyacağım," demek istedi, ama tam zamanında kendini tuttu. Böyle bir söz Sayın Jane Champion'ın ağzından çıkınca karşısındakini yücelten bir lütuf sayılabilirdi, ama hemşire Rosemary Gray'in ağzından çıkınca küstahlığa varan aşırı bir samimiyet belirtisi olurdu.

Sesini çıkarmadan, kendisi için hazırlanmış sevimli odaya girdi. Basmaların ne kadar güzel olduğunu söyledi; gece yolculuğu üzerine sorulanlara karşılık verdi. Kahvaltı etmekten memnun olacağını bildirdi; ancak, daha önce, mümkünse banyo yapmak istediğini belirtti.

Banyosunu yapmış ve kahvaltısını bitirmişti, şimdi ise odasında, pencerenin yanında durmuş, görkemli görüntüyü seyrediyor, bir yandan da oranın yerel doktorunun gelip kendisini Garth'ın odasına çağırtmasını bekliyordu.

En iç açıcı, işe en uygun üniformasını giymişti. Mavi giysinin kolları, yakası ketendendi. Beyaz, askılı önlüğün geniş cepleri vardı. Başındaki kepi bir zamanlar eğitim gördüğü hemşirelik kuruluşlarından birinden kalmaydı; kep onun görünüşünü çok güzel tamamlıyordu. İleride bu kepini giymeye niyeti yoktu, ama bu sabah Dr. Mackenzie'yi etkileyebilmek, onun üzerinde gerçek bir hemşire görünümü yaratmak için hiçbir ayrıntıyı unutmamıştı. Topuksuz, ses çıkarmaması

için lastik altlı ayakkabılar giymesine rağmen dümdüz, süssüz elbisesinin boyunu daha da uzun gösterdiğini fark etti, ama yapacak bir şey yoktu. Deryck'in Dr. Mackenzie hakkındaki yargısında yanılmamış olması için dua etmekten başka elinden bir ey gelmiyordu. O sırada uzakta, beyaz bir şerit gibi görünen yolda hızla yaklaşan iki tekerlekli yüksek arabayı gördü. Arabayı kullananın yanında küçük bir uşak oturuyordu.

Jane'in saati gelmişti artık. Dizlerinin üstüne çöktü, kendisine güç, akıl, cesaret vermesi için Tanrı'ya dua etti. Kafasının içi bomboştu. O ana kadar öylesine çok düşünmüş taşınmıştı ki şimdi gözünün önünden her şey siliniyor, bulanıklaşıyordu. Öyle ki; o sevgili yüzü hatırlamaya çalıştığında bile, tüm çılgınca çabasına karşın, çizgiler ondan kaçmış, gizlenmişlerdi sanki. Bildiği bir tek gerçek vardı; açıkça görebildiği tek gerçek, birkaç dakika sonra sevdiğinin yattığı odaya çağrılacaktı. Kilisenin basamaklarında karşı karşıya durduklarından, güvenden doğan mutluluğun yerini dondurucu düş kırıklığının korkunçluğuna bıraktığı andan beri o yüzü görmemişti.

"Kirlenmiş yüzlerimizi
Yüce rahmetinle arıt, parlat."

Jane o sevgili yüzü görebilecekti; oysa Garth onu göremeyecek, üstelik de bir başkasıyla tanıştırıldığına inandırılacaktı.

Araba son dönemeci de dönmüş, evin önüne gelmişti. Artık Jane onu göremiyordu. Yerinden doğruldu, beklemeye başladı.

Birden, Deryck'le yaptığı konuşmadan iki cümle geldi aklına. "Sonuna kadar dayanabilecek miyim?" diye sormuştu. Deryck de içtenlikle, "Sonunda ikinizin de kavuşacağınız mutluluğa değer veriyorsan, dayanırsın," demişti.

Kapısı vuruluyordu. Jane kapıyı açtı. Simpson gelmişti.

"Hemşire hanım, Dr. Mackenzie kütüphanedeler. Sizi orada bekliyorlar."

Hemşire Rosemary Gray; "Beni kütüphaneye götürür müsünüz, lütfen Bay Simpson?" dedi.

BÖLÜM 18

Jane odaya girdiğinde Dr. Robert Mackenzie'yi sırtını ateşe çevirmiş, şöminenin önüne serilmiş olan ayı postunun üzerinde ayakta dururken buldu. Dostları ona, aralarındaki samimiyete bağlı olarak "Dr. Rob" ya da "Bizim Robbie" derlerdi.

Dr. Rob kısa boylu, tıknaz bir adamdı. Doktorun üzerinde bir zamanlar oldukça şık olan fok derisinden bir yelek vardı. Yeleğin üzerine de kendine oldukça büyük gelen kalın bir arabacı gocuğu giymişti. Jane üzerinde yarattığı ilk izlenim onun Napolyon'a benzer duruşuydu. İnce, kısa bacakları birbirinden iyice ayrılmış, kollar göğüs üzerinde kavuşturmuş ve omuzları kalkmıştı. Onun bu duruşunu görünce insanlar fildişi beyazlığında bir yüz, Romalılara özgü bir burun, güçlü bir çene, kendisinin egemen olduğunu bilen ince, tek bir çizgi halini almış dudaklarla karşılaşacağı yanılgısına kapılıyordu. Oysa onun yerine gördüğü şey tam bir İskoç yüzüydü. Çilli kızıl bir surat, yukarı kalkık bir burun, pembe tombul yanaklar, aşağı sarkık kızıl bıyıklar. Onun insanları en etkileyen şeyi ise keskin, zeki bakışlı mavi gözleriydi. Fırça gibi kalın ve dağınık duran kızıl kaşların altında ilk bakışta dikkat çekmeyen o gözler birisinin üzerine dikildiklerinde ışıklar saçan iki nokta haline geliyorlardı. Jane'in o kısacık anda fark ettiği diğer bir özelliği ise onun, bir şeyler düşünürken yahut kafası bir şeyle meşgulken, farkında olmadan ve kendiliğinden birtakım garip davranışlar yapıyor olmasıydı. Doktorun bu garip davranışları arkadaşları arasında da tatlı bir şakaya dönüşmüştü.

"Dr. Mackenzie'nin kafası hastasıyla ilgili bir şeyler düşü-

nürken, Bizim Robbie bu arada bir sürü kalem sapı çiğner!" diyerek kendi aralarında eğlenirlerdi.

O sırada doktorun mavi ve keskin gözleri daha önceden de okunmuş bir mektuba dalmıştı. Jane, bunun Deryck'ten kendi hakkında yazdığı mektup olduğunu hemen hissetti. Jane içeri girdiğinde Dr. Mackenzie başını kaldırmamıştı. Ama doktorla Jane'in gözleri buluştuğunda onun gözlerinde aniden beliren şaşkınlığı Jane hemen fark etti. Doktor, bir şey söylemek için ağzını açtı, ama ağzından tek bir ses bile çıkmadı; onun bu hali bu genç kadına Overdene'deki kavanoz içindeki süs balığını hatırlattı. Bu balık da, Düşes suya ekmek kırıntıları atınca toplamak için yüzeye çıkar, ağzını açar, kapardı. Dr. Mackenzie de o süs balığı gibi bir an ağzını açtı, ama sonra konuşmaktan vazgeçmiş gibi kapadı. Mavi gözler yeniden mektuba döndü. Jane kendini o anda suya atılan ekmek kırıntısına benzetti ya da yutmakta zorlanacağı koca bir lokmaya.

Jane, saygılı bir sessizlik içinde Dr. Rob'un mektubu bitirip kendisine dönmesini bekliyordu. Büyük bir korku ve heyecan içindeydi, o sırada Deryck'in sözleri biraz olsun yüreğine su serpti.

"Herkes bilir ki İskoçların kafası biraz yavaş çalışır, ama herkesten çok çalışır. Dr. Rob eminim benim kadınlardan pek de anlamadığıma karar verecektir."

Şöminenin önünde duran küçük adam yeniden Jane'e baktı; uzun boylu genç kadının yüzünü görmek için gözlerini epey kaldırmak zorunda kaldı.

"Adınız nedir, hemşire?" dedi.

Doktorun gözleri saman yığını arasındaki kırık mavi porselen parçalarına benziyordu, en azından Jane için böyle görünüyorlardı.

"Rosemary Gray," dedi cılız bir sesle. Ses tonu son derece saygılıydı. Jane içinde bulundukları durumu bir tiyatro sahnesine benzetti. Sanki Overdene'de sahneye koymak üzere hazırladıkları bir piyesin denemesindeymişler gibiydi. Bir dakika sonra Düşes bastonuyla yere vuracak, konuşmaları ge-

rektiğini, bu kadar yavaş hareket etmemeleri için onlara bağıracaktı.

Dr. Mackenzie onaylayan bir bakış attı.

Gözleri şimdi de odanın öbür ucundaki halının üzerinde geziniyordu. Oraya yönelip yere eğildi, halının üzerinde kalmış bir süpürge çöpünü aldı ve tekrar eski yerine döndü. Bir bilim adamı dikkatiyle elindeki çöpü inceledi, sonra ucunu ağzına sokup çiğnemeye başladı.

Doktor kendi ayakta duruyordu ve doğal olarak Jane de ayakta bekliyordu. Çünkü karşısındakine oturun demediği bu konuşma sırasında Jane, ne yapması gerektiğine bir türlü karar veremiyordu. Keşke Deryck'e sorsaydı. Ancak, onunda bu konuda kesin bir şey söyleyeceğini sanmıyordu, çünkü Deryck'in ilk sözü, "Lütfen, Bayan falanca Hemşire, oturun," olurdu.

"Sizler kadar zorunlu olarak ayakta durmaları gereken kişiler, ellerine geçen her fırsatta oturup dinlenme fırsatını kesinlikle kaçırmamalılar," derdi. Yalnız, onun karşısında ayakta duran kısa boylu, tıknaz adam Deryck değildi ki.

Jane de öylece ayakta bekliyordu. Bir aşağı bir yukarı inip çıkan saman çöpü azar azar gözden kayboluyordu. Çöp tamamen görünmez olduğunda Dr. Mackenzie yeniden konuşmaya başladı.

"Demek geldiniz, Hemşire Gray!"

"Deryck sanırım doğru söylüyor, gerçekten bu İskoçların kafası çok yavaş çalışıyor," diye düşündü. Deryck yine haklı çıkmıştı. Hele Garth'ı kandırmak için oynadıkları bu oyun hakkında doktorla konuşmak istemiyordu. Bunun yükünden kurtulmak Jane'i daha da memnun etmişti.

"Evet efendim, geldim!" dedi.

Bir süre karşılıklı sessiz kaldılar. Dr. Mackenzie konuşmaya başlamadan önce saman çöpü adamın ağzında yeniden ortaya çıktı, sonra biranda görünmez oldu.

"Gelmenize sevindim Hemşire Gray!" dedi.

Ciddi bir sesle Jane de, "Ben de, gelmiş olduğuma sevin-

dim, efendim," diye karşılık verdi. O, sırada pencerenin ardından Düşes'in kahkahalarla gülmesini bekledi. Oynadıkları küçük gülünç oyun gitgide daha ilginç ve eğlenceli bir hal alıyordu.

Genç kadın son birkaç dakikadır Dr. Mackenzie'nin zihninin bambaşka şeylerle meşgul olduğunu fark etti. Aklına takılan şey kendisi miydi diye merak etti Jane. Doktor bir dakika sonra ona doğru döndü. Fırça gibi kalm kaşların altından keskin mavi bir ışık kümesi Jane'i adeta bir ateş gibi yalayıp geçti. Dr. Mackenzie İskoçlara özgü tarzda R harflerini ağzının içinde yuvarlayarak konuşmaya başladı.

"Bayan Gray, anladığıma göre buraya hastamıza daha çok manevi yönüne yararlı olmak için geldiniz. Açıklama yapmak için kendinizi zorlamayın. Sir Deryck Brand, sizi bu anlamda çalışmanız için önermiş ve sizi bu iş için görevlendirmiş, onun bu önerisine ben de gönülden katılıyorum. İzin verirseniz, bu seçimi hayranlıkla karşıladığımı bildirmek isterim."

Jane saygıyla eğildi. Bu sırada kulağına Düşes'in kıkırdamaları geliyordu. "Ne dayanılmaz bir adam çıktı bu doktor!" diye düşündü kendi kendine. Doktor odanın ortasındaki masaya yürürken aklında geçti bunlar. Doktor, yine o garip davranışlarına bürünmüştü. Eğilmiş, masa örtüsünü ve üzerinde çok eskiden kaldığı belli bir mürekkep lekesini inceliyordu. İnceleme esnasında lekenin yanı başında erimiş bir mum parçası gördü, tırnağıyla kazıdı, aldı dikkatle ocağa götürdü, kömürlerin üzerine silkeledi, mumun erimesini, cızırdamasını, birdenbire parlamasını derin bir ilgiyle izledi. Sonra aklma bir şey gelmiş gibi hızla Jane'e döndü, gözlerinde öfkeli bakış vardı.

Öfkeli bakışlarına karşın beklenmeyecek derecede sakin bir sesle; "Sanırım tedavi konusunda benim söyleyebileceğim pek bir şey yok Bayan Gray!" diyerek sözlerini tamamladı.

"Sir Deryck'in size gerekli bilgileri vermiştir. Önümüzdeki en önemli sorun, hastanın dış dünyaya yeniden ilgi duymasını sağlamak olacaktır. Birdenbire gözlerini kaybeden kişiler, iç dünyalarına kapanırlar ve orada yaşamak isterler, hepsinde

bu eğilim vardır. Anılar, geçmişi anımsama, düşler dünyasıdır bu. Siz de kabul edersiniz ki gerçekte görebildikleri tek dünya orasıdır."

Jane bakışlarıyla bu sözlerle ilgilendiğini ve yerinde bulduğunu belli etti. Doktorun dikkatini yerdeki çöplerden, masanın üzerindeki eski lekelerden, erimiş mumlardan kendine doğru çekebilseydi, çok ilginç ve farklı bir kişiliği olan bu küçük adamdan oldukça yararlı birtakım bilgiler öğrenebilirdi!

"Anlıyorum," dedi Jane. "Biraz daha bilgi verebilir misiniz bu konuda?"

"Olur," diye konuşmasına devam etti doktor. "Bay Dalmain'in sorunu da işte bu. Dış dünyaya karşı ilgisini uyandırma olanağı hemen hemen yok gibi. Ne konuk kabul ediyor, ne de kendisine gelen mektupları dinlemek istiyor. Saatlerce tek kelime etmediği oluyor. Benimle ya da Simpson'la konuşmasını duymadığınız sürece, geçirdiği kaza sonucu hem körleşmiş hem de dilsizleşmiş bir hastayla karşı karşıya olduğunuzu zannedersiniz. Bu arada unutmayın; benimle yalnız konuşmak istediğini söylerse, sakın odadan çıkmayın. Şömineye doğru yürüyün ve orada sessizce bekleyin. Kendini toparlayıp bir çaba harcadığı zaman bunu nasıl yaptığına sizin de tanık olmanızı istiyorum. Görevinizin en önemli yanı onun yeniden hayata bağlanmasını, yeniden yaşamaya başlamasını sağlamak olacaktır, Bayan Gray. Kör bir adamın hayatı olacak bu, doğru; ama gözlerini kaybetti diye yaşamdan tamamen kopacağı anlamına gelmez. Kaza sonrası aldığı yaraların yaratabileceği tehlikeler yada etkiler için endişelenmenize gerek yok. Artık yataktan kalkabilir, dolaşabilir; ses ve dokunma yardımıyla yolunu bulmasını öğrenebilir. Sir Deryck size mutlaka söylemiştir, kendisi ressamdı. Bay Dalmain bir daha resim çizemeyecek. Ama sanatçı yaradılışının, kendini başka biçimlerde dışa vurmanın yollarını bulacağını umut ediyorum."

Birden durdu; bir leke daha yakalamıştı keskin mavi gözleri, hemen masaya doğru ilerledi. Sonra birden Jane'e dönüp "Peki Bay Dalmain piyano çalabilir mi?" diye sordu.

Jane de en az onun kadar akıllıydı ve en beklenmedik sorulara karşı hazırlıklıydı.

"Sir Deryck bana bu konuda herhangi bir bilgi vermedi, Dr. Mackenzie," dedi.

"Ya, öyle mi?" dedi doktor ve yeniden Napolyon benzeri görünümüne bürünmüştü.

"Bunu mutlaka öğrenin Bayan Gray. Siz piyano çalar mısınız?"

"Biraz."

"Öyleyse, biraz da şarkı söylersiniz, sanırım?"

Jane başıyla, "Evet" dedi.

"Sevgili bayan, sizinle bu konuda kısa ve net konuşacağım. Bay Dalmain'e sakın ne piyano çalın, ne de şarkı söyleyin. Bizler, yani gözleri görebilen kişiler, birileri "birazcık piyano çalmalarını" bize gösterirken onlara tahammül etmeyi başarabiliriz, o sırada çevremize bakar ve başka şeyleri düşünmeye çalışırız. Gözleri görmeyen bir adama, hele çok büyük bir sanat yeteneği olan bir kişiye yapılan bu beceriksizce gösteri onun üzerinde çıldırtıcı ve olumsuz bir etki yaratabilir. Bu tehlikeyi göze alamayız. Sözlerimin sizi incitebileceğini biliyorum, ama hastamın beden ve ruh sağlığı her şeyden her zaman önde gelir."

Jane anlayışla gülümsedi. Dr. Rob'dan yavaş yavaş hoşlandığım fark etti.

"Söylediğiniz şeyler yapmamak için elimden gelen en büyük dikkati göstereceğim," dedi.

"Çok güzel. Şimdi size ona nasıl yardım edeceğinizi tek tek anlatacağım. Onu piyanoya çalmaya teşvik edin. Onu rahat edeceği bir sandalyeye oturtun ve güvenli olduğuna ikna edin; sizin, o döner, bükülür gürültülü sandalyelerinizi kullanmamaya özen gösterin. Tuşların üzerine, notaları rahatlıkla bulabilmesi için küçük çentikler yapın. Sonra bırakın kendi iç dünyasına esir düşen zavallı ruhu seslerden resimler çizerek kendini dışarı vurabilsin."

"Bay Dalmain bir süre sonra piyano başında gerçekten

kendini rahat ve mutlu hissedecek, bunu siz de göreceksiniz. İçinde birazcık da müzik bilgisi varsa -ki bu koca piyano buraya süs olarak konmamış, öyle olsa üzeri gereksiz süs eşyalarıyla dolu olurdu- hemen bu işe kendini verebilir. Körler için hazırlanmış eğitim yöntemleriyle ve onlar için hazırlanmış olan Braille alfabesiyle uğraşmaya başlamadan önce, kendini ruhsal olarak rahatlatabilir. Ancak, onu öfkelendirmeden ve üzmeden çalmasına yardımcı olmak için gerekli çentikleri atmayı unutmayın. Örneğin do notasına ilk başta çentik atın, çünkü önemli olan çalmak için piyanonun başına oturduğunda gerekli olan açılış notasını bulabilmesidir. Hah-hah-ha! Ne diyorsunuz Bayan Gray? Bir İskoç için hiç de fena sayılmaz değil mi?"

Jane doktorun attığı kahkahaya yanıt veremedi. Yine de zihninin derinlerinde Düşes'in kahkahalarını ve onları oynadıkları başarılı oyun karşısında alkışladığını duyar gibi oluyordu.

Jane için bu durum gülünç bir oyun olmaktan çıkmıştı. O anda zihninde bir imge belirdi. Gözleri görmeyen Garth, tuşların üzerine eğilmiş, kendi elleriyle yaptığı o çentiği arıyordu. Onun körlüğünü şaka yollu konuşmaya katan bu adamdan nefret ediyordu şimdi; tüm bu düşünce karmaşasının içine Tommy de girmişti, kanatlarını çırparak, avaz avaz bağırarak tüneğinde sıçrıyordu.

"Bir tekme at öna! Sustur şu herifi!"

"Yapılacak ikinci şey şu, Bayan Gray," dedi doktor. "Sizi hastaya tanıtmak olacak."

Genç kadının yüzü bir anda bembeyaz oldu, yüreği ise heyecan ve korkudan deli gibi çarpıyor, beyninde uğulduyordu. Yine de hiçbir şey olmamış gibi ayakta durmayı, sessizce beklemeyi başardı.

Dr. Mackenzie zile bastı. Simpson girdi odaya.

"Bir şişe Jerez şarabı, iki kadeh ve biraz da tuzlu bisküvi getir, Simpson!"

Simpson emirleri alınca hemen ortadan kayboldu.

"Küçük canavar!" diye düşündü Jane. "Bu saatte bile içki içecek!"

Dr. Rob hiç oturmamıştı ve hala ayakta bekliyordu. Kızıl bıyıklarını çekiştiriyor, mavi gözleriyle pencereden dışarı bakıyordu. Simpson bir süre sonra elindeki tepsiyle göründü. Getirdiklerini masanın üzerine bıraktı, kapıyı arkasından çekti, çıktı.

Dr. Rob bir kadehe şarap koydu, masanın yanına da bir sandalye çekti.

"Lütfen Bayan Gray, oturun ve biraz şarap içip biraz da bisküvi yiyin."

Jane, "Hayır Doktor, ben... Gerçekten... Hiç..." diyerek doktorun teklifine karşı çıktı.

"Bayan Gray, eminim içki içmiyorsunuzdur," dedi Dr. Mackenzie. "Hele sabahın saat on birinde. Ama bugün içeceksiniz. Bu yüzden benimle tartışarak zaman kaybetmeyin. Uzun bir gece yolculuğu yaptmız. Birazdan hastamızı görmeye çıktığımızda pek de iyi bir görüntüyle karşılaşmayacaksınız, emin olun duygusal açıdan sizi son derece üzecek bir manzara olacak. Benimle yaptığınız yorucu ve sinir bozucu konuşma sona erdiği için Tanrı'ya şükrediyorsunuz eminim, şu şaraptan bir için, daha bir ateşle dua edeceksiniz. Üstelik de tam yirmi üç buçuk dakikadır ayaktasınız. Kusura bakmayın, ben konuşurken ayakta durmayı tercih ederim, bu yüzden beni dinleyenlerin de ayakta durmaları hoşuma gider. Ben konuşurken karşımdakilerin yan gelip yatmaları beni sinirlendirir. Ancak, şu masanın başında beş dakika otururseanız, Bayan Rosemary Gray, yukarıya çıkacak gücü kazanırsınız."

Jane doktora boyun eğdi; yüreği üzüntüyle ezilmişti, küçük bir kız çocuğu gibi gözyaşlarına boğulacaktı neredeyse. Demek bu eski püskü fok derisi yeleğin altında son derece iyi, anlayışlı bir yürek vardı; çirkin sayılabilecek dış görünüşün altında ise keskin bir zeka, sezme yetisi ve olayları çok iyi değerlendirebilme yeteneği olduğunu görmek Jane'i sevindirmişti.

Jane şarabını içip bisküvilerini yerken doktor yine başka işlerin peşindeydi. Doktor aklını kurcalayan bir düşünceyle, pencere camında dolaşan bir arının çıkardığı vızıltılı garip bir sesle durmadan odanın öbür ucundaki pencereyi ipek mendiliyle parlatıyordu. Sanki Jane o odada yoktu ve doktor tek başınaydı.

Jane şarabını içti ve boş kadehi masanın üzerine koydu. Doktor yanına geldi ve elini onun omzuna şefkatle koydu.

"Şimdi, hemşire, benimle birlikte yukarı gelin bakalım. Ancak sizden sessiz kalmanızı rica edeceğim. Çünkü o kopkoyu, keskin karanlığın içine giren her yeni ses, hastanın sessizliğini parçalar, onun beyninde acı dolu bir şaşkınlık yaratır. O yüzden kısa ve alçak sesle cevap verin sorulara. Yüce Tanrı size dayanma gücü versin ve yardımcınız olsun."

Basamakları tırmanan bu İskoçyalı doktorda gerçek bilginin kendine özgü ağırbaşlılığı, güveni ve kendinden emin gücü olduğunu hissetti Jane. Genç kadın onun ardı sıra basamakları tırmanırken bu küçük adamın ona tarif dilemez bir şekilde destek olduğunu ve yüreğine güç verdiğinin farkına vardı. Cümlesinin hiç beklenmedik bitişi, belki zamanını doldurmuş gibi görünen sözlerdeki dua havası, Jane'e yepyeni bir hava kazandırmıştı. Onun, "Gerekli dayanma gücüne, yardıma" ne denli ihtiyacı olduğunu doktor o "yavaş" çalışan aklıyla kısa sürede anlamıştı.

Merdivenleri çıkarken anıların sütunlarının arasından yükselen org sesine yeni bir ses katılması Jane'in yüreğine yeni bir güç verdi.

"Senin yönelttiğin yerde hiçbir kötülük bulunmaz!"

Basamaklara sağlam bir şekilde basıp, yine de sessiz adımlarla Dr. Mackenzie'nin peşinden yukarı çıktı. Kör, yardıma muhtaç, ruhen ve bedenen bitkin ve kendini kaderin acımasız ellerine bırakmış Garth'ın odasına girdi.

BÖLÜM 19

Jane odaya ilk girdiğinde gördüğü şey, beyaz yastığın üzerine düşmüş siyah saçlı bir baştı. Güneşin parlak ışınlarıyla yıkanan sevdiği adamın o güzel başına bir süre baktı. Tuhaf bir şekilde bu odayı tamamen karanlığa gömülü, perdelerinden içeri güneş ışığı sızmayacak şekilde kapalı olarak bulacağını düşünmüştü; o sırada körler için bulundukları yerin karanlık ya da aydınlık olmasının bir anlamı olmadığını unutmuştu. İyileştiren, arıtan ve her şeye can veren güneşi kendinden uzakta tutmanın ne anlamı vardı!

Garth, yatağının kapıdan, pencerelerden ve şömineden en uzak yere konmasını istemişti, hatta odanın bile en uzak köşesinde olmasını söylemişti. Yatağın sol yanı duvara dayalıydı. Böylece eliyle duvara dokunabiliyor, sanki duvarın içine girmek istermiş gibi iyice kendini duvara doğru çekince, görünmeyen gözlerin kendisini gözetlemelerinden korunmuş oluyordu.

Genç adam onlar odaya girdiklerinde de böyle yatıyordu, yüzü duvara dönüktü ve onlara bakmak için zahmete bile girmedi.

Jane sadece yastığın üzerindeki o yastığa dağılmış siyah saçların sahibi başı görebilmişti. O esnada Garth'ın sol tarafına dönüp sağ kolunu pikenin üzerine çıkartmasını izledi. Pikenin üzerinde duran ince, beyaz eli çaresizliğin simgesi gibi orada öylece uzanıyordu.

Jane ellerini arkasına saklayıp kendine hakim olmaya çalıştı. Kendini tutmasa sevdiği adamın yatağının yanına diz

çökecek, o beyaz ve çaresiz görünen zayıf eli kendi güçlü ellerinin arasına alıp sevgi ve şefkat dolu öpücüklere boğacaktı. Ah! O zaman hiç şüphesiz genç adam Jane'e dönecek, boş ve katı duvarda sığınacak bir yer arayacağına yüzünü onun sonsuz bir şefkatle açılan kollarına gömecekti. Ama Deryck'in kendini ciddi bir şekilde uyaran sesi geldi kulağına. "Gelecekte kavuşmayı umduğun mutluluğunuza değer veriyorsan..." Hemen ellerini arkasına sakladı ve kendini tuttu.

Dr. Mackenzie yatağa yaklaşıp elini Garth'ın omzuna koydu. Ondan beklenmeyecek yumuşak ve tatlı bir sesle genç adama bir şeyler söyledi. Yarım saat önce alt katta kendini sert ve hiç de tatlı olmayan bir sesle soru, emir ve fikir yağmuruna tutan adamın bu adam olduğundan Jane bir an şüpheye düştü.

"Günaydın, Bay Dalmain. Simpson dün geceyi çok iyi geçirdiğinizi söyledi, şu ana kadar bu kadar iyi bir geceniz olmamıştı. Bunu durmak beni çok mutlu etti. Yetenekli olmakla birlikte, o Johnson denen adamdan kurtulduğunuza ve Simpson'a yeninden kavuştuğunuz için eminim sevinmişsinizdir. Eğitim görmüş olan bu erkek hastabakıcılar hiçbir zaman yaptıklarıyla yetinmezler, her zaman biraz daha fazlasını yapmak için çaba harcarlar. Aslında amaçları hastayı biraz daha rahat ettirmektir, ancak bunun hastada yarattığı olumsuz yan etkileri göremezler."

"Bugün sizi yeni biriyle tanıştıracağım. İhtiyaçlarınızı karşılayıp sizi rahat ettirmek için elinden gelen her şeyi yapmaya hazır; sizi temin ederim kendisi aynı zamanda, isteğinizden fazlasını yaparak sizi rahatsız etmeyecek birisi. Bayan Rosemary Gray Sir Deryck Brand'in önerisi ile geldi buraya. Kendisi size arkadaş, sekreter, okuyucu ve onun dışında istediğiniz her şeye karşılık vermeye hazır bir hemşire... Demek istediğim kendisi sizin için yeni bir çift göz olacak ve bu işi yapmaya son derece hevesli. Bu yeni gözlerin gerisinde parlak bir zekâ, akıl ve sevgi dolu iyi bir yürek var; kadın yüreğinin yönettiği ve denetlediği bir akıl. Kendisi bu sabah geldi, Bay Dalmain."

Yataktaki adam doktora karşılık vermedi. Elini duvara dayadı, bir süre boş duvarda gezdirdi; sonra, yorulmuş gibi duvarda gezinmeyi bıraktı ve el pikenin üzerine düştü.

Jane için başka bir kadın olmak zordu ve şu an Bayan Gray olmak ona daha da zor geliyordu. Bütün isteği sevdiği zavallı adamı başka bir kadının varlığının rahatsız etmemesiydi. Odanın içinde olup bitenleri bir tiyatro sahnesinde oynana oyunu izler gibi izliyordu; şu an her şey ondan ve sevdiği adamdan uzakta görünüyordu.

Dr. Mackenzie yavaş yavaş yeniden konuşmaya başladı.

"Bay Dalmain, hemşire Rosemary Gray odanızda."

İşte o zaman Garth'ın doğasında var olan nezaketi içine düştüğü karanlığını yendi; başını kadına doğru çevirmeden sağ eliyle kibarca bir hoş geldiniz hareketi yaptı. Sonra derinlerden gelen duyulur duyulmaz bir sesle, "Nasılsınız?" dedi. "Buraya kadar gelmek zahmetine katlandığınız için teşekkür ederim. Umarım yolculuğunuz iyi geçmiştir."

Jane konuşmaya çalıştı, ama ağzından sadece boğuk birkaç ses kırıntısı duyuldu.

Dr. Rob ona bakmadan acele bir karşılık yapıştırdı.

"Bayan Gray çok iyi bir yolculuk yapmış görünüyor, çünkü kendisi şu an karşımda son derece canlı ve taze bir güçle duruyor. Gördüğüm kadarıyla kendisi oldukça dayanıklı bir hanım."

"Umarım kahya kadın kendisini rahat ettirir. Dr. Rob yapılması gereken şeyleri lütfen siz halledin."

Garth'ın sesi çok yorgundu. Konuşması bitince duvara daha da büzüldü. Bunun anlamı bu sohbetin bittiği ve konukların artık gitmesi gerektiğiydi.

Dr. Rob endişeyle bıyıklarını çekiştirirken, sessizce mavi ipekli pijamanın içindeki zayıf ve ince omuza bakıyordu. Sonra Jane'e doğru dönüp konuşmaya başladı.

"Pencerenin yanına gelin, Bayan Gray. Size yeni aldığımız koltuğu göstermek istiyorum; Bay Dalmain kendini kalkacak kadar iyi hissettiği zaman bu koltuğun onun için iyi olacağını

ve onu rahat ettireceğini düşünüyoruz. Görüyor musunuz? Şurada başını istediği biçimde dayaması için hareketli yastık yeri var. Şunlar da bir dokunuşta istediğiniz yöne dönebilecek biçimde ayarlanmış sehpalar, tepsiler. Bu koltuk bana göre mükemmel bir şey. Sir Deryck de çok beğendi. Daha önce böyle bir koltuk görmüş müydünüz Bayan Gray?"

"Hastanede bir tane var; ancak, bunun kadar mükemmel değil."

Aydınlık pırıl pırıl gün ışığıyla dolu sessiz oda, beklenmedik bir sesle bir anda karman çorman oldu. Genç adamın çığlığı kendisine hemen bilgi verilmesini isteyen bir yakarışla doluydu ve bu tuhaf ses odanın karanlığında bir anda nasıl ortaya çıktıysa öyle de yok oluverdi.

"Kim var odada?"

Sırtı hala onlara dönüktü, ama sağ dirseğine dayanıp yattığı yerden doğrulmuştu. Yüzünde ondan bir şey saklanıyormuş gibi bir ifade vardı ve bunun ne olduğunu öğrenmek için büyük bir dikkatle odayı dinliyordu.

Dr. Mackenzie; "Odada sadece ben ve Bayan Gray var, Bay Dalmain," diye karşılık verdi.

Garth "Odada başka biri daha var!" diye bağırdı öfkeyle. "Bu ne cüret Doktor Rob, bana yalan mı söylüyorsunuz? Kim var odada? Hemen cevap verin bana!"

Jane hızlı adımlarla yatakta öfke içinde titreyen genç adama doğru yaklaştı. Korkudan yüreği ağzına gelecekti neredeyse; bir yaprak gibi titriyordu ama yine de sesine hakim olmayı başardı.

"Odada sadece ben varım, Hemşire Rosemary Gray'im ben. Sesimin sizi niçin şaşırttığını da biliyorum. Doktor Brand böyle bir tepki alabileceğimi öncesinde söylemişti. Ortak eski bir arkadaşınızın sesine benzeyen bir sesim olduğunu fark edeceğinizi ve buna karşı farklı bir tepki gösterebileceğinizi söylemişti. Kendisi de benimle konuşurken bu benzerliği fark etmiş. Kendisiyle yaptığımız görüşmede bundan bahsetmişti, Bay Dalmain."

Garth, hiçbir şey söylemedi, ama o sırada yüzünde ne yapacağını bilmez bir ifadeyle söylenenleri kafasında tartıyordu. En sonunda yavaş ve sakin bir ses tonuyla sordu.

"Doktor Brand sesinizin kimin sesine benzediğini de söyledi mi?"

"Evet, ben sorduğum için bana söyledi. Bayan Jane Champion'ın sesine benzediğini söyledi."

Sevdiği adamın başı yeniden yastığa düştü. Garth onunla başını çevirmeden konuştu, ancak Jane, onun ses tonundan genç adamın yüzünde bir gülümsemenin oluştuğunu hissetti.

"Özür dilerim Bayan Gray. Birden böyle şaşırıp heyecanlandığım ve size tepki gösterdiğim için beni bağışlayın. Ancak, biliyorsunuz, şu an benim için her şey hem yeni hem de çok zor. Öylesinde derin bir karanlık içindeyim ki bu karanlığı delip de bana ulaşan her ses inanılmaz bir şekilde etkiliyor beni. Sir Deryck'in de sözünü ettiği hanımın Mısır'da olduğunu bilmeme karşın sesleriniz birbirine öyle benziyor ki bir an onu burada sandım. Oysa böyle bir şey imkansız, yani onun buraya gelmiş olması. Hem sizden hem de Dr. Mackenzie'den böylesine heyecanlanıp size inanmadığım için tekrar özür diliyorum."

Sağ elini, sanki onun elini tutmam istermiş gibi Jane'e doğru uzattı. Jane ona uzanan ele karşılık vermedi, ellerini arkasında sıkıca tuttu.

Pencerenin önünde duran Dr. Mackenzie, Jane'e seslendi.

"Hemşire Hanım, sizinle birkaç şey daha görüşmek istiyorum."

Dr. Mackenzie; "Ben artık gideyim," diyene dek Jane'le bir süre daha görüştüler.

Doktor çıkmadan Garth hemen atıldı ve "Doktor, sizinle birkaç dakika yalnız konuşmak istiyorum," dedi.

Jane odadan çıkmak için hareketlendi. "Sizi aşağıda bekliyorum, Doktor Mackenzie," diyerek kapıya doğru yürüyordu ki, doktorun sert, kesin bir el hareketi üzerine sessiz adımlarla geri döndü ve şöminenin yanına gidip bekledi.

Bu oyuna devam etmenin bir anlamı kalmadığını düşündüğü için içten içe kızıyordu. Ancak, bozkırların bu çilli, küçük Napolyon'unu görmezden gelmek ve ona hayır son derece zordu.

Doktor sanki Jane dışarı çıkmış gibi kapıyı kapadı; sonra yatağın yanına bir iskemle çekip oturdu.

"Evet, Bay Dalmain sizi dinliyorum?" dedi.

Garth yatağında doğrulup oturdu, yüzünde heyecanlı bir ifade vardı.

"Doktor," dedi coşkulu bir sesle. "Bana bu hemşireyi anlatsanız biraz. Mesela dış görünüşü nasıl, neye benziyor?"

Her ne kadar kontrol etmeye çalışsa da sesinde ve yüzünde büyük bir gerginlik olduğu anlaşılıyordu. Elleri kucağında, gözleri ise yatağın yanındaki adamı görmeye çalışan boş bir çaba içindeydi. Beyaz, ince yüzü acıdan yıpranmıştı, ama bir şeyler arayan ve öğrenmek isteyen bir yüze benziyordu. Aslında genç adamın yüzünden hiçbir ifade yoktu, bomboştu.

"Bana hemşireyi anlatın Doktor," dedi. "Sizin Hemşire Rosemary Gray adını verdiğiniz bu hanımı anlatın."

"Tamam da Bay Dalmain, o adı hemşireye ben koymadım ki," dedi Dr. Rob. "Kendi adı bu hemşirenin. Bence güzel de bir isim. "Anılar için Rosemary!" Shakespeare'dendir bu söz, değil mi?"

Garth üçüncü kez, biraz daha ısrarlı bir sesle; "Hadi Doktor, onu anlatın!" dedi.

Dr. Mackenzie, Jane'e şöyle bir baktı. Genç kadın, gözyaşlarını gizlemek istercesine başını şömineye doğru çevirmişti. Jane kederli bir sesle "Ah, Garth! Ah, o güzelim pırıl pırıl parlayan gözleri olan Garth!" dedi kendi kendine.

Dr. Rob cebinden Sir Deryck'in mektubunu çıkardı, incelemeye başladı.

"Başlıyorum," dedi yavaş bir sesle. "Çok sevimli, güzel, çıtı pıtı bir hanım; her erkeğin yanında görmekten mutluluk duyacağı türden bir hanım, görebilseydiniz siz de böyle düşünürdünüz."

"Esmer mi, sarışın mı?"

Doktor Jane'in yüzüne şöyle bir baktı, sonra kadının şöminenin sımsıkı kenarını kavrayan eline baktı ve hiç duraklamadan, "Sarışın," dedi.

Şaşkınlıktan koca koca açılmış gözlerle ondan yana döndü Jane. Bu küçük adam kendi başına bu yalanları niçin söylüyordu ki? Jane'in kafası karıştı, kurt düştü içine.

Garth gergin bir sesle, "Ya saçları?" diye sordu.

Dr. Rob bile bile ağırdan alıyordu soruları.

"Saçların çoğu küçük, şık bir kepin içinde toplanmış. Böyle akıllıca gizlenmemiş olsalardı, çıtı pıtı güzel hanımları tamamlayan o havada uçuşan, lüle lüle sarı saçları olduğunu söyleyebilirdim."

Garth derin bir nefes almaya çalışarak arkasına yaslandı. Soluk soluğa kalmıştı. Elleriyle, yüzünü kapadı.

"Doktor, size çok yorduğumu biliyorum; hele bugün yaptığım şeylerden sonra benim tam bir ahmak olduğumu düşünmüşsünüzdür. Zaten körüm, bir de aklımı kaybetmemi istemiyorsanız, bu hanımı uzak tutun buradan. Bir daha da benim odama girmesine izin vermeyin sakın."

"İşte şimdi olmadı, Bay Dalmain," diye sabırla konuşmaya başladı Dr. Mackenzie. "Bu konuyu yeniden değerlendirelim bence. Bayan Gray'in şimdi çok uzaklarda olan bir arkadaşınızın sesine benzer bir sesi olmasından başka bir kusuru yok, öyle değil mi? Şu an uzaklarda olan hanım çok hoş biri olmalı."

Garth birdenbire güldü. Acı, buruk bir gülüştü bu; daha çok bir iç çekişe benziyordu.

"Evet, son derece hoş biriydi."

"Anılar için Rosemary!" diye Doktor biraz önceki sözlerini bir kere daha tekrarladı. "Hem bizim hemşire Rosemary sizin için neden tatlı bir anı uyarıcısı olmasın? Hem sesi de bana iyi, tatlı, şefkatli bir ses gibi geldi; günümüzde, duyduğunda insanın şükredeceği bir ses, çünkü zamanımız kadınları konuşurken kargaları bile ürkütüyorlar; ciyak ciyak, çan çan!

Teneke kutu içindeki çakıl taşlarının tıngırdamasına benziyor sesleri."

Garth'ın sesi yorgun çıkıyordu. "Beni neden ısrarla anlamıyorsunuz Doktor?" dedi. "Bu sesin bende uyandırdığı anılar, o korkunç benzeyiş şu karanlık dünyamın içinde dayanamayacağım kadar fazla ve benim için ağır bir yük. Kabul ediyorum, elbette onun sesiyle bir sorunum yok, ama sesini ilk duyduğumda, onun... Öteki kadının... Bana geldiğini... Burada olduğunu..." Gerisini getiremedi ve o karanlık suskunluğuna geri döndü.

"O hoş hanımın, değil mi?" diye konuştu Dr. Mackenzie. "Anlıyorum. Evet, Bay Dalmain, Sir Deryck'in söylediği gibi, en iyisi siz onu konuk olarak kabul edinceye değin beklemek. Anladığım kadarıyla, sizi neşelendirmek, yardımcı olmak için çok uzak yerlerden gelecek dostlarınız, arkadaşlarınız varmış. O hoş hanıma da bir haber yollayayım mı gelmesi için? Bence kesin gelir. Buraya gelip de sizin yanınıza oturup konuşmaya başlayınca hemşirenin sesi de sizi rahatsız etmez artık."

Garth yatakta gerilmiş bir yay gibiydi, yeniden doğrulup oturmuştu. Bu fikre duymak bile onu çıldırtmaya yetmişti sanki, yüzünde anlatılmaz bir ifade vardı. Jane şu an bu yüzü dikkatlice inceliyordu.

"Hayır, Doktor!" diye vahşi bir sesle bağırdı Garth. "Tanrım! Hayır! Bu odaya girmesini isteyeceğim en son kişi o! Bu dünyada en son isteyeceğim kişi kendisidir."

Dr. Mackenzie'nin kafası yine başka bir şeye dalmış gibi görünüyordu; yatağa eğildi, çarşaftaki ufacık bir yamayı inceledi bir dakika kadar. Sonra, çok alçak bir sesle, "Peki onu niçin istemiyorsunuz?" diye sordu.

"Çünkü o hoş hanım pek soylu ve yüreği sevgi, şefkat dolu bir insandır. Bu konudaki düşünceniz son derece doğrudur; eminim benim gözlerimi kaybettiğimi duyunca da bu sevgi ve şefkat dolu yürek acımayla dolup taşacaktır. Onun bana acımasını görmektense ölürüm daha iyi. Zaten yüküm çok ağır; onun buraya gelmesi bardağı taşıran son damla olur. Ben tek

başıma yükümü taşıyabilirim, Doktor; zamanla bu yükü daha hafif bulacağıma, daha erkekçe taşıyacağıma, Tanrı onu benim sırtımdan alana kadar da bir kez olsun "of" demeyeceğime inanıyorum. Yalnız insanların bana acımasına dayanamam. Hele onun acıması ise beni büsbütün yıkar. Bir daha çıkmamak üzere karanlıklara gömülürüm."

Dr. Rob, anlayışlı bir sesle, "Anlıyorum, evlat!" dedi. "O hoş hanım o zaman buraya bir süre daha gelmesin."

Birkaç dakika sessizce bekledi, sonra ayağa kalktı.

"Bu arada, Bay Dalmain, Hemşire Rosemary Gray'e iyi davranacağınıza, ona yardımcı olmak için elinizden geleni yapacağınıza dair içimde en ufak bir şüphe bile duymak istemem. Onu geri yollamaya cesaret edemem. Kendisini Dr. Brand seçti, onu buraya kendisi yolladı. Üstelik zavallı kızcağızın mesleğine vuracağınız damgayı bir düşünün, dostum! Bir hemşire için hastanın yanında beş dakika durduktan sonra geri gönderilmek ne anlama gelir, biliyor musunuz? Nedeni ne peki? Hemşirenin sesinin hastayı çılgına çevirmesi! Yok, olmaz! Zavallı kızcağızı düşünsenize, hakkındaki raporda bunlar yazılacak! Sonra da bu raporu alıp başhemşirenin karşısına çıkacak! Haklısınız, insanı zorlayan bir benzerlik bu, ama bu sıkıntıya dayanabilecek kadar büyük yürekli, bencillikten uzak davranmanızı istemek çok mu ağır gelir size?"

Garth cevap vermedi, kısa bir sessizliğe gömüldü. Daha sonra, "Dr. Mackenzie," dedi. "Bu genç hanımı bana anlatırken en küçük ayrıntısına kadar doğru söylediğinize yemin edebilir misiniz?"

Dr. Rob gösterişli bir coşkuyla, "Yemin etmek ne demek, delikanlı!" dedi. "Benim ailem çok dindardı, ben sana daha iyisini yaptım. Sir Deryck'in mektubunu okudum size biraz önce. Köpeklerle atların, kadınlardan daha az düzenbaz, daha arkadaş canlısı yaratıklar olduklarına inancım büyüktür; bu yüzden, kadınlar üzerinde fikir yürütmeyi sevmem, zaten beceremem de. Sana Sir Deryck'in mektubundaki tarifi okumak daha doğru geldi bana. Eh, onun da kadınlar hakkında gerçek

bir yetkili olduğunu yadsıyamazsın ya. Leydi Brand'i görmüş müydün?"

"Onu gördün mü ne demek? Evet! Elbette gördüm onu."

Garth'ın sesi canlanmış, yanaklarına tatlı bir pembelik yayılmıştı.

"Hatta görmekten öteye geçtim ben. Portresini yaptım onun. Ah! Ne güzel bir resimdi! Resimde onu güneş ışınları saçlarının arasında oynaşırken, o da masanın yanında ayakta durmuş, altın renkli zerenleri bir Venedik vazosuna yerleştiriyorken çizmiştim. İki yıl önce Yeni Galeri'deydi; gördünüz mü o resmi, Doktor?"

"Hayır, dostum. Ne yeni, ne de eski galerilere gidecek zamanım yok benim. Ama..."

Doktor, Jane'e soru soran bir ifadeyle şöyle bir baktı, genç kadın başını "evet" anlamında sallayınca; "Aşağıda konuşurken Hemşire Gray o resmi gördüğünü söylemişti bana," dedi.

Garth şaşırmış bir sesle, "Gerçekten mi?" diye sordu. "Garip bir durum aslında, çünkü insan hemşirelerle resim galerileri arasında bir bağlantı kurmakta zorluk çekiyor. Sanki onlar resim galerilerine gidemezmiş gibi düşünüyor."

Doktor Rob; "Neden böyle düşünüyorlar anlamıyorum. Hemşireler de diğer insanlar gibi boş zamanlarında bir şeyler yaparlar. Her izin gününde de burunlarını vitrinlere dayayıp vakit geçirmezler ya? Gördüğünüz gibi bazı hemşireler de galerilere gidip sizin resimlerinize bakar. Sonra, Rosemary çok yönlü bir kız. Sir Deryck onun soylu bir aileden olduğunu, iyi bir eğitim gördüğünü, akıllı bir kız olduğunu bana bildirmişti. Şimdi söyle bakalım delikanlı, bu konuda ne yapıyoruz?"

Garth kararsız kalmıştı ve sessizce düşünüyordu. Korku ve heyecan içinde bekleyen genç kadın arkasını iki adama dönmüş, sıkı sıkı şömineye tutunmuştu. Garth'ın kafasından şu an neler geçiyordu? Her şey onun iki dudağının arasındaydı.

Sonunda genç adam konuşmaya başladı, ama pek de kendinden emin bir ses çıkmıyordu ondan.

"Bu sesi diğerinin sesinden ayırmayı bir başarabilsem...

Sesleri inanılmaz derecede birbirine benzerken, hemşirenin ona hiç mi hiç benzemediğinden bir emin olabilsem..."

Parça parça konuşmuştu Garth, beyni ve yüreği farklı şeyler söylüyordu besbelli. Jane'in yüreği de korkudan ve heyecandan duracak gibi oldu. Acaba genç adam şimdi onu tarif mi edecekti.

"Bu sesin anılarımda tüm canlılığıyla yaşayan o yüze, o kişiye hiç benzemeyen başka birinin sesi olduğuna ah bir inanabilsem doktor..."

"Peki," dedi Dr. Rob. "Sanırım bu işe bir çözüm yolu buldum. Bu hemşireler, hastalarının isteklerini yerine getirmek için eğitim almışlardır. Şimdi genç bayanı içeri çağırır, yatağın yanına diz çökmesini isteriz. Ben yanınızda olacağıma göre buna itiraz etmeyecektir! Siz de, dokunarak onu tanımaya çalışın; ellerinizle kızcağızın yüzüne, saçlarına, incecik beline dokunun; kendi dokunuşlarınızla onun pek şık, çıtı pıtı, mavi üniformalı, beyaz önlüklü bir genç hanım olduğunu anlayın. Böylece sizi tedirgin eden düşüncelerden kurtulmuş olursunuz."

Jane sevdiği adamın kahkahayla güldüğünü duydu. Konuşmaya başladığında, sesi çok farklı çıkıyordu.

"Şimdiye kadar duyduğum en gülünç teklif bu," dedi. "Tanrım! Ah, Doktor affedin beni, çok duygusuzca davrandım! Bu ses benzerliğini de biraz abarttım sanırım. Merak etmeyin bir iki güne kalmaz, bu saçma düşüncelerden kurtulurum. Dinleyin beni, Doktor, gerçekten o portreyle ilgileniyorsa... Nereye gidiyorsunuz?"

"Bir yere gitmiyorum, iskemlemi geri çektim, bir bardak su alacaktım kendime. İşitme duyunuz olağanüstü bir gelişme göstermeye başladı. Evet, bütün dikkatimle sizi dinliyorum. Portreye ne olmuş?"

"Diyordum ki, o bayan, yani hemşire, gerçekten Leydi Brand'in portresiyle ilgilenmişse, stüdyoda onun ilgisini çekecek bir sürü resim daha var. Onları aşağıya, buraya indirmek isterse, ona portrelerle ilgili açıklamalar yapabilirim. Bir

şey daha var Doktor. Söylediğiniz gibi çıtı pıtı güzel hanımların, ben böyle yatakta yatarken odama girip çıkmaları pek şık olmaz. Diyorum ki şu bana aldığınız mükemmel koltuğa oturup öyle mi karşılasam onu?"

"Dr. Rob, bana hemen Simpson'ı yollayın. Ona evde giydiğim kahverengi takımımı ve portakal rengi boyunbağını getirmesini söyleyin. Ah! Renkleri hatırlamak, birbiriyle uyuşanları ayırt edebilmek ne güzel bir şey! Doğuştan kör olanları düşünebiliyor musunuz? Ah, Bayan Gray'e de bahçeye çıkmasını ya da kırlarda dolaşmasını, arabaya binmesini, dinlenmesini, cam ne isterse onu yapmasını söyleyin lütfen. Kendini rahat hissetsin, burası onun evi sayılır ne de olsa. Ancak, Simpson kendisine benim hazır olduğumu söyleyene kadar buraya gelmemesini söyleyin."

"Hemşire Rosemary Gray'in dediklerinize harfiyen uyacağına emin olabilirsiniz," dedi doktor. Ama sesi birden duygusal bir tonla çıkmıştı. "Ayağa kalkmanıza gelince delikanlı, bu kadar acele etmeyin. Henüz eski gücünüze kavuşmamış olabilirsiniz. Yine de kalkmak istiyorsanız, sizi zorla yatağa zincirleyecek güce sahip değiliz elbette."

Garth, doktorun elini sıkmak için aranırken; "Güle güle, Doktor," dedi. "Bayan Mackenzie'nin portresini yapmak için sizden asla izin istemeyeceğim için gerçekten çok üzgünüm."

Doktor neşe içinde gülümsedi ve tatlı bir sesle, "Böyle bir portreyi çizmek için karşınızdaki modelin kabarık bir tüy yığını, dört pençesi, dünyanın en yumuşak bakışlı kehribar gözlerine sahip olduğunu aklınızdan çıkarmayın," dedi. "Yapacağınız resimde o gözlerin dünyadaki en sadık ve bir insanı yürekten seven bir köpeğin gözleri olduğunu göstermeniz lazım. Birlikte geçirdiğimiz bunca yıl boyunca bir kere olsun beni tatsız karşılamadı; bir kere olsun bana itiraz etmedi; en son sözün onda olması için inatçılık yapmadı; bir vitrinde gördüğü şapkayı almak için bir kez olsun başımın etini yemedi. Karşınızda gerçek kadın! Görüşmek üzere Bay Dalmain. Tanrı yardımcın olsun. Kendine dikkat et. Bir ara koltuktan

memnun olup olmadığını sormak için sana sürpriz bir ziyarette bulunabilirim!"

Jane, doktorun açık tuttuğu kapıdan sessiz adımlarla çıktı. Doktor ona merdivenden inmesini işaret etti.

Kütüphaneye girince, Jane döndü, adamla yüz yüze geldi. Doktor ona bir sandalyeyi işaret ettikten sonra onun yanında ayakta durup konuşmaya başladı. Kalm, saçaklı kaşların altında parlayan mavi gözleri yaşla dolmuştu.

"Sevgili kızım," dedi. "Şu an kendimi şaşkın koca bir sersem gibi buluyorum. Beni affedin. Sizi böylesine büyük bir sıkıntıya sokacağımı düşünmemiştim. Bay Dalmain o karar anında sessizce düşünürken, bütün geleceğinizin tehlikede olduğunu sezdiğinizi çok iyi anladım. Hatta o ara ağladınız bile! Ancak, ses benzerliği konusunu da çok kafanıza takmayın. Merak etmeyin, Bay Dalmain birkaç günde unutur gider. İleride siz onun için birçok Bayan Champion'dan daha değerli olacaksınız. Görmüyor musunuz, daha şimdiden ona yardım etmeye başladınız bile. Yataktan kalkmak, size resimlerini anlatmak istiyor, baksanıza. Hiç korkmayın. Her şeyin üstesinden en kısa zamanda geleceğinize inanıyorum, ben de Sir Deryck'e bu olaydaki büyük başarınızı büyük bir keyifle bildireceğim. Şimdi Simpson'ı bulup gerekli işleri yapmasını söyleyeyim. Size kırlara çıkıp bir gezinti yapmanızı, yemeğe kadar iştahınızı açmanızı tavsiye ederim. Burada havalar biraz soğuktur, üzerinize kalın bir giysi alın. Hastanın yanına gidecek değilsiniz bu arada. Temizliğiniz, titizliğiniz son derece güzel, ama buraların soğuğuna karşı kalın, iyi giyinmek gerekir. Buraya gelirken yanınıza kalm bir şeyler almış mıydınız?"

Jane; "Yönetmeliğimizde her zaman üniforma giymek zorunda olduğumuz yazılıdır. Ancak, yanımda yünlü, gri renkli bir elbisem var," diye cevap verdi.

"Peki o zaman. Şimdi dışarı çıkarken yünlü elbisenizi giyin derim. Ben iki saate kadar dönüp hastamızın bu değişikliğe nasıl tepki verdiğini görmek için geri geleceğim. Hadi bakalım, herkes işine."

Jane, "Dr. Mackenzie," dedi yavaş bir sesle. "Beni niçin sarışın olarak anlattınız? Hele büyük bir yumak halinde başıma topladığım saçlarımı uçuşan, ipek gibi lüle lüle saçlar olarak anlatmanız çok şaşırttı beni."

Jane'in bu beklenmedik sorusu karşısında Simpson'ı çağırmak için zile uzanmak üzere olan Dr. Rob duraladı. Yavaşça döndü ve kalın saçaklı kaşlarının altından mavi ışıltılar saçan zeki gözleriyle Jane'e baktı.

"Şaşırmakta bir bakıma haklısınız, ama öte yandan açık olmak gerekirse sizin şaşırmanıza da ben şaşırdım. Ben bilemiyorum elbette, ama Sir Deryck kendince sebeplerinden dolayı hastasına sizin hayali bir resmini çizmiş. Şu noktada bir şey söylemek zor elbette, mektupta yapılan çizim belki de Bay Dalmain'in bir hayalini simgeliyor. Mektuptaki anlatımın gerçekten böylesine uzak olduğunu görünce, bu çizimi tamamlamak adına ben de kendimce birkaç nokta eklemeyi ve resme bir iki fırça darbesi atmayı çok da yanlış bulmadım."

"Dümdüz toplanmış bir topuza karşılık uçuşan sapsarı saçlar anlattım. Şimdi, lütfedip izin verirseniz..."

Dr. Rob, hızla zili çalmaya başladı.

Ancak Jane'in soruları henüz bitmemişti.

"Peki ya o teklifi nasıl yapabildiniz? Bana dokunarak tanımaya çalışmasını? Ya teklifinizi kabul etseydi?" dedi.

Dr. Rob sabrı tükenmiş bir sesle, "Çünkü onun gerçekten bir beyefendi olduğunu ve asla böyle bir şey yapmayacağını biliyorum da ondan!" diye öfkeyle bağırdı. "Hah, gel Simpson, gel. Sevgili dostum benim, gel içeri. Kapıyı da kapa! Yüce Tanrı'ya seni de, beni de erkek yarattığı için yat kalk şükret!"

Jane pencereden doktorun gidişini izliyor, bir yandan da, "Deryck haklıymış," diye düşünüyordu. "Duygusuzlukla keskin zekanın böylesine tuhaf bir karışımı az bulunur. Deryck'le yaptığımız planların yürümesi ve başarılı olmasını bu adama borçlu olacağız gibi geliyor."

Doktor dizginleri eline almış tıknaz ve güçlü atma seslenip

hızla oradan uzaklaşırken kendi kendine mırıldanıyordu. Jane ise adamın kafasının yavaş çalıştığına olan inancı içinde kendini güvende hissederken, aslında o sırada doktorun arabasında mırıldandıklarını duymuş olsaydı, herhalde hayatı boyunca böyle bir şaşkınlığa düşemezdi. Doktor, hastaları arasında mekik dokurken, yol boyunca kendi kendine yüksek sesle konuşmayı alışkanlık haline getirmişti. Gördüklerini, düşündüklerini yine kendisiyle tartışırdı. Oldukça karmaşık yaradılışının iki ayrı yönü her zaman tartışacak bir şey bulurdu. Kendi kendisiyle yaptığı şimdiki tartışmanın konusu ise Jane'di.

"Bayan Jane buraya neden gelmiş olabilir acaba?"

"Biliyorsam, Tanrı belamı versin."

"Kötü söz söyleme, oğlum. Senin annen dindar bir kadındı."

BÖLÜM 20

Sayın Jane Champion'dan Sir Deryck Brand'e mektup

Gleneesh Şatosu, Kuzey İngiltere.

Sevgili Deryck;

Biliyorum; sana telgraflarımda ya da mektuplarımda fazlaca bir şey anlatmadım, buraya sağ salim ulaşmam dışında. On beş gündür burada olduğuma göre, seni daha fazla merakta bırakmadan sana her şeyi anlatacağım. Ancak ben pek de iyi mektup yazan biri değilimdir, bilirsin. Çocukluğumdan beri, "umarım siz de iyisinizdir"in ötesine geçip başka şeyler de yazmak bana hep çok zor gelmiştir. Eğer bir de yazacağım mektup içinde duygu ve düşüncelerin anlatılmasını gerektiriyorsa, yazmak benim için cehennem azabı gibi oluyor. Bugünlerde bir kadın için öylesine zor ve ağır tecrübelerden geçiyorum ki, sana bir kerecik olsun gerçek bir yazarın kaleminden çıkmışçasına mektup yazmak istiyorum. Biliyorum, Bayan Gray'i merak ediyorsun? O, kelimenin tam anlamıyla çok iyi gidiyor. Hatta diyebiliriz ki hastası için vazgeçilmez bir konuma yaklaştı. O kadar çok güveniyor ki Hemşire Gray'e, bu güven onun koltuklarını kabartıyor.

Jane ise aynı yerde saymaya devam ediyor; tek duyduğu şey sevdiği adamın hala onu istememesiydi. Gelmesine yönelik yapılan teklifler ve ısrarlar; "Aman Tanrım, hayır!" şeklinde karşılık buldu. Hastanın yüzü de vahşi ve insanı ürküten bir karşı koymaya bürünmüştü.

Gördüğün gibi sevgili Deryck, Jane'in cezası hala devam ediyor. Eskiden akıllı ve adil yargıçlar varmış; suçluları günde üç defa onar kez kırbaçlatırmış. Jane de her gün azar azar kırbaç yiyor bu şekilde. Yüreğimi sürekli kanatan, ruhumu sürekli korku içinde bırakan sayıda kırbaç yiyorum.

Sevgili doktorum hastaya duygusal anlamda koyduğun teşhisin ne kadar doğru olduğu ortaya çıktı! Hastanın dediğine göre, Jane'in ona acıması zaten taşıması korkunç bir yük olan bu durumunu dayanılmayacak hale getirirmiş. Jane'in acıma duygusuyla dolu buraya gelmesi onun için son damla olurmuş; çünkü Jane'in gerçekten acıdığı tek kişi yine kendisi aslında. O kadar çaresiz ki yaptığı yanlış yüzünden düştüğü kör kuyudan çıkmaya çalışıyor durmadan. Aslında içinde bulunduğum durumun bu olduğunu ona nasıl anlatmam gerektiğini bilemiyorum.

İsrailoğulları Migdol ile deniz arasında nasıl sıkışıp kaldıklarını anımsıyor musun? Migdol'un "kuleler" anlamına geldiğini biliyordum, ama bu hikayenin anlamını tam olacak kavrayamamıştım. O daracık çöl parçasının üzerinde durup solumda Kızıldeniz'i, sağımda da göklere yükselen Attaka Dağları'nı bulana dek bu öykünün ne anlattığını bir türlü anlayamamıştım. İsrailoğulları'nın tek çıkış yolu Mısır'dan geldikleri yoldu; ancak o yoldan firavunun adamları, atlı arabalarını dörtnala sürerek üzerlerine geliyorlardı. Ah Deryck, zavallı Jane ise, düştüğü çaresizlik büyüdükçe o ölçüde küçülen o çöl parçasının üzerinde yine de kendine bir çıkış olu bulmaya çalışıyor. Benim öykümdeki Migdol, Garth'ın "Onun bana karşı duyduğu sevgi yalnızca bir acıma" diye keskin olan inancı; Kızıldeniz ise, Jane'in en sonunda itiraf etmek zorunda olduğu gerçek. Başka çaresi yok. Migdol'a tırmanması imkansız. Kızıldeniz'in dondurucu sularına dalarken Garth'ı da birlikte denizin dibine sürükleyecek ve onun sevgisini de o denizde boğacakır; çünkü Garth'ın Jane'e karşı duyduğu kuşku ve güvensizlik dalgaları, onu denizdeki çürük bir sal gibi alabora edip dibe batıracaktır. Sevdiği adamın bu aşka yönelik

hiç umudu kalmamış durumda. Arkadan firavunun adamları dörtnala gelmekte, umut ise koşulların tekerlekleriyle hızlanmakta. Bu sırada istenmeyen bir olay olabilir ve bu durum her şeyin ortaya çıkmasını zorlayabilir. Artık bu satten sonra genç adam parçalanmış elleri ve kanayan ayaklarıyla Migdol'a tırmanmaya başlar; kadın ise -zavallı Jane- Kızıldeniz'in derinliklerinde boğulur gider Şayet o anda Musa, sevgi ve bağışlanma taşıyan asasıyla ortaya çıkar da onlara yardım eli uzatırsa, ancak o zaman onlar için yeni bir umut doğabilir. Böylece adamla kadın birlikte Umut Ülkesi'ne varabilirler. Bu yüzden sevgili dostum senden Musa'nın görevini üstlenmeni isteyebilir miyim?

Affet beni, bu mektubu sana şimdiye dek yaşadıklarımı anlatmak için yazacaktım, ama şimdi yaptığıma bak!

Akıllı ve yaşlı Margery'nin her gün ona hazırladığı çorbasına rağmen, Jane her gün biraz daha güçten düşüp zayıflıyor. Margery çorbasını her öğlen yemeğinden sonra ocağa konuyor, ama o gün içilmek için değil; çorba ertesi sabah için hazırlanıyor. Gelen geçen herkes ocağın üzerindeki çorbayı bir kere karıştırıyor. Sevgili Deryck, güzel ve lezzetli bir çorba yapmanın bu kadar emek istediğini biliyor muydun? Ben hep beş dakikada yapılabilir sanırdım. Margery buna inatla karşı çıkıyor, çünkü beş dakikada yapılan çorba onun dediğine göre, onun çorbasıyla aynı adı taşıyan başka bir şeymiş. Hele Margery'nin o güzelim İskoç ağzıyla, "Çorbayı karıştırın, Bayan Gray!" demesini bir duysan! Buranın insanlarının bu şekilde şiveli konuşması beni garip bir biçimde mutlu ediyor, hele bir de ne dediklerini anlarsam daha çok seviniyorum. Çünkü buraya gelirken İskoç ağzıyla yazılmış son çıkan birkaç kitabı okumak için saatlerce cebelleştikten sonra, onları anlama konusunda büyük sıkıntı yaşayacağımı düşünmüştüm. Oysa yaşlı Margery, hizmetçi kız Maggie, bahçıvan Macdonald, orman koruyucusu Macalister benden daha temiz bir İngilizce konuşuyorlar, söyleyişleri daha dikkatli, R harflerini de son derece güzel söylüyorlar. Bir de o kendilerine has de-

yim ve atasözlerini duysan... Şu hale bak, şimdi de her şeyi bir yana bırakıp dilbilgisi üzerinde sana bir şeyler yazıyorum.

Sevgili dostum, umutsuzluğum öylesine büyük ve yüreğimde kanayan yara öylesine derin ki, senin bile bu kanamayı durduracağını zannetmiyorum. Nerede kalmıştım? Ha, çorbayı anlatıyordum değil mi? Konuyu saptırmak için ne de zevkli bir konu! Şu an Bayan Gray bir o kadar serpilip büyürken, zavallı Jane giderek küçülüp zayıflıyor, yavaş yavaş sahneden silinip gidiyor.

Hemşire Gary sevimli, çıtı pıtı, uçuşan lüle lüle sarı saçlarıyla, pek güzel. (Bu eklemeleri Dr. Rob yaptı bu arada.) İnanması zor ama Dr. Rob'un böyle bir insan olacağını hiç tahmin etmezdim. Ondan çok şey öğreniyorum ve kendisini de çok seviyorum. İtiraf etmek gerekirse bazen onu ceketinin yakasından tutup camdan aşağı atmak geliyor içimden.

Dış görünüşümdeki bu farklılığı anlatmak için en iyi şeyin evdeki diğer insanlarla görüşmek olduğuna karar verdim. Bunu yapmak zorunda kaldım, çünkü bazen hiç beklemediğim olaylarla karşılaşıyorum. Geçenlerde şöyle bir olay oldu.

Garth ilk defa aşağı inmiş, kütüphaneye gelmişti. Kitap alınması gerekiyordu raftan ve Simpson'a merdiven getirmesini söyledi. Simpson'da Garth'a böyle bir şeye gerek olmadığını, Bayan Gray'in merdivene gerek kalmadan en üst rafa bile kolaylıkla uzanabileceğini söylüyordu ki, sustu. Neyse ki İngiliz görgüsüyle eğitim almıştı da hemen büyük bir incelikle durumu kurtardı.

"Peki efendim; emredersiniz efendim," dedi. Sonra da bana şöyle bir baktı. Çünkü benim merdivene gerek duymadan defalarca kitap aldığıma şahit olmuştu. Boş yere insanları sıkıntıya sokmaktan hoşlanmadığımı sanarak bir daha baktı. Düşünsene onun yerinde yaşlı Margery olsaydı... O İskoç ağzıyla kafasındaki düşünceleri önce yavaş, sonra hızlanarak anlatana kadar hiç durmadan konuşurdu. Bu durumda bana düşen şey de onu zayıf ve narin kollarımla odadan dışarı taşımak olurdu.

Bu yüzden, o akşam, Garth'ın bizi duyamayacağı bir saatte, Simpson'la Margery'yi yemek odasına çağırttım ve onlara neden böyle yapıldığını bilmediğimi, ama Bay Dalmain'e benimle ilgili böyle bir tarif yapıldığını anlattım. Bay Garth beni ufak tefek, ince, çok güzel, sarışın sanıyordu; eğer böyle olmadığıma dair bir açıklama yaparsak, bunun onu yoracağını ve aklını karıştıracağını söyledim ve şimdilik, bu oyuna devam etmemiz gerektiğini, bunun çok önemli olduğunu anlattım.

Simpson kibarca bir ilgiyle dinledi sözlerimi, yüzündeki anlam hiç değişmeden, "Elbette bayan, haklısınız," dedi. Onun aksine yaşlı Margery sanki ikna olmamış gibi görünüyordu. Konuşmam bittiğinde ikna olmuş ve beni anladığını gösteren bir gülümsemeyi yüzüne oturtmuştu. Kendi düşüncesini açıklamaktan da geri kalmadı.

"Bu konuda çok doğru bir karar vermişsiniz," dedi. "Çünkü zavallı, sevgili efendim için güzellik çok önemliydi. Dostları, arkadaşları yemeğe gelecekleri zaman, benden eski gümüşleri parlatmamı, Valentine billurlarını, Wortered porselenlerini temizlememi ve onları masaya koymamı isterdi. Ben de İncil'den birtakım sözler etmenin zamanı geldiğini düşünerek, "Küçük bey," derdim. "Bana öyle geliyor ki sizin için önemli olan şey sadece dış güzellik, bu yüzden içerdeki iyi şeylerle hiç ilgilenmiyorsunuz." Bu yüzden, Bayan Gray, ona bu oyunu oynamakla çok doğru bir şey yapıyorsunuz."

Tam o sırada Simpson elini ağzına götürerek dikkatle öksürdü, dirseğiyle de Margery'yi dürtükledi. Yaşlı kadın o sırada aklına gelmiş gibi, "Basit ve güzel olmayan bir yüz, belki güzel görünebilir, ama kör bir insana bu anlamı anlatmak çok zor olur."

Garth'ı bebekliğinden bu yana tanıyan bu yaşlı kadın üç yıl önce verdiğim kararı duymuş olsaydı, eminim bana hak verirdi, Deryck.

Neyse, hasta hakkında bilgi vereyim sana. Hemşire ve Jane'in arasındaki ses benzerliği ilk başlarda oldukça sıkıntı yarattı. Kendisine yaptığımız açıklamaları en başta kabul

eder gibi göründü, ama beni odadan çıkarttıktan sonra Dr Rob'a bu sesi odasında duyarsa, beni odadan atacağını söyledi. Ancak, Dr. Rob öyle bir şey önerdi ki Garth pes etti; bir daha da bu konu açılmadı. Yalnız, zaman zaman dikkatimi çekiyor. Bazen beni büyük bir dikkatle dinliyor ve bazı şeyleri anımsıyor.

Hemşire Gray oldukça keyifli anlar yaşarken, sevdiği adama kavuşmanın özlemi ve acısıyla yanan Jane genelde unutulup bir kenara atılıyor. Hasta, yalnızca hemşirenin yanında olmasını ve onunla konuşmayı istiyor; çünkü sadece ona güveniyor. Aklının içindekileri o küçük kadına verirken, onun aklındakileri de kendi öğrenmeye çalışıyor; ah sevgili Doktor o dakikalarda birlikte yaşamak, tanımak, öğrenmek için eşi bulunmaz bir kişi olup çıkıyor

O sırada Jane ne mi yapıyor? Kendi başına yalnızlığı ve çaresizliği için dolaşıp duruyor ve kendisine sunulan o eşsiz armağanı nasıl olup da geri çevirdiğine yanıyor. "Sadece bir çocuk," diye damgaladığı adamın yaradılışını, zekasını, aklını nasıl olup da böylesine küçümsediğini acı içinde duyuyor. Oysa onun yanında oturup ona saatler süren tatlı sohbetleriyle arkadaşlık eden hemşire Rosemary bunları teker teker öğreniyor. Jane ise Migdol ve Kızıldeniz arasında gittikçe daralan o çöl parçasında yalnız rüzgarlarla savrulup duruyor.

Evet, şimdi de bu mektubu neden yazdığım konusuna geldi. Bir kadın olarak beklenen şey budur belki, ama bu isteğimi mektubun sonuna bir not olarak yazmayacağım.

Deryck, senden en kısa zamanda buraya gelmeni isteyebilir miyim? Hem onu görmüş olursun, hem de benim hakkında konuşursunuz belki. Buna daha fazla dayanamayacağım, bana yardım etmen gerekiyor. Eminim seni görmek ona da iyi gelecektir. Artık durumunu kabullendiğini ve bu yeni haline kendini adapte edip yeni yeni şeyler öğrendiğini senin de görmeni isteyecektir. Belki Jane hakkında da bir şeyler söyleyebilirsin; onu savunur, ya da Garth'ın bu konudaki düşüncelerini öğrenebilirsin.

Bana bir kırk sekiz saatini ayırabilir misin Deryck! Şehirden uzaklaşıp kır havasını solumak sana da iyi gelir. Bir de, benim küçük bir tasarım var; özel bir şey ama gerçekleşmesi yalnızca senin gelişine bağlı. Ne olursun, Deryck, gel!

Her zaman senin, yardımına muhtaç

Jeannette.

Sir Deryck Brand'den, K.İ. Gleneesh Şatosu'nda
Hemşire Rosemary Gray'e mektup

Wimpole Caddesi

Sevgili Jeannette;

Eğer dediğin gibi her şey bana bağlıysa seve seve gelirim. Cuma akşamı Euston'dan yola çıkarsam, bütün cumartesi gününü ve pazarımın çoğunu orada geçirebilirim. Ancak pazartesi dönmem gerekiyor, çünkü iş başı yapmam lazım.

Sana yardım etmek için ne gerekiyorsa yaparım, ancak ben Musa değilim; onunki gibi sihirli asam da yok. Bu arada, son araştırmalar da İsrailoğullarının senin dediğin yerden değil, daha kuzeydeki bir noktadan, Acı Göller yöresinden geçtiklerini ortaya çıkarmış bulunuyor. Bunu yazmamın nedeni ise korkarım ki zavallı kızım, önünde aşman gereken acı göller var seni bekleyen.

Ama bu konuda umudum var; hayır, bu umudun ötesinde başka bir şey. Son zamanlarda sık sık seninle ilgili olarak, iyilik uğruna yapılacak bütün şeyler için verilen sözü düşündüm. Ama bu sanki daha çok Tanrı'nın yapabileceği bir şeymiş gibi geliyor bana. Nasıl mı? Herkes iyilik uğruna iyi şeylerin kullanılmasını sağlayabilir; ama kötülüğün içinden iyiliği yaratmak, onun bütün yanlışlıklardan arındırmak, başarısızlıklara

ve aptallıklara bir son vermek ve iyiliği bütün bu kötü şeylerden sıyırarak en mükemmele ulaştırmak sadece Tanrı'ya mahsustur bence. İnsanlığın varoluş sorunu ne kadar karışık ve içinden çıkılmaz bir biçim alırsa, "Bütün yüreğinle Tanrı'ya inan, güven; her zaman kendi anlayışına sığınma; her işinde O'nu an, kendini ona bırak. O seni doğru yolda götürecektir!" sözü bizim için daha büyük anlamlar taşır ve O'na daha çok ihtiyaç duyarız, çünkü böylesi anlarda bu söz bize ışık olup yolumuzu aydınlatır. Basit, eski öğütler ama gerçek; bu yüzden de, sonsuza kadar yol gösterecekler.

Hemşire Rosemary'nin çok başarılı olduğunu duymak beni çok sevindirdi. Fakat başka bir soruna yol açabilecek bir yanlış anlamaya neden olma ihtimali beni endişelendirdi. Değerli hastamız ya tutup da o güzel ve sarışın hastabakıcısına aşık olmaya kalkarsa, Jane'in hali ne olur? O küçücük çöl parçası onun mezarı olur Böylesine korkunç bir yanlış anlamaya izin vermemeliyiz. Rosemary'nın aslında göründüğü kadar iyi olmadığı yahut Simpson'a delicesine aşık olduğu yönünde bir kanı mı uyandırmalıyız?

Zavallı sevgili kızım benim! Pek yakında yanında olacağım için böylesine acımasız şakalar yapıyorum.

Ah, insanı delirtecek bir durum bu! Sen değer biçilmez bir arkadaşımsın benim! Ama erkeklerin pek çoğu ya aptaldır ya da kör; hele biri var ki, hem aptal, hem kör. Onun böyle olduğunu inan bana kendisine göstereceğim; elbette, elime fırsat geçerse... O da rahatlayacak, ben de.

Her zaman seni çok seven,
Deryck Brand

Sir Deryck Brand'den Dr. Robert Mackenzie'ye mektup.

Aziz dostum Mackenzie;

Düşünüyorum da Gleenesh'e gelip hastamızın gösterdiği ilerlemeleri bizzat kendim mi görsem?

Bu hafta sonu oraya gelmeyi düşünüyorum. Umarım yolladığım hemşire size gereken yardımlarda bulunuyordur ve sizi hoşnut ediyordur.

Saygılarımla,
Deryck Brand

Dr. Robert Mackenzie'den Sir Deryck Brand'e mektup.

Azizim Sir Deryck;

Hemşire olarak yolladığınız çok yetenekli hanım, hastamızın her türlü ihtiyacını karşılıyor diyebilirim. Hatta bana bile ihtiyacı yok Bay Dalmain'in. Size de ihtiyaç kalmazsa şaşırmayın... Hasta için, elbette. Ancak gönderdiğiniz hemşireyle ilgili kaygılarım var, onu hemen görseniz çok iyi olur. Çünkü o yapıda bir bayanın kaldıramayacağı hızla kilo kaybetmeye devam ediyor. Bu olaydaki sorumluluğun verdiği kaygı bir yana, bir de kimseyle paylaşmadığı başka bir sorunu var gibi. Bu her neyse onu yiyip bitiriyor sanki, günden güne eriyip gidiyor. Belki sizinle paylaşır sıkıntısını. Bana güvenemiyor daha.

En derin saygılarımla,
Robert Mackenzie

BÖLÜM 21

Hemşire Rosemary güneşin ışıklarıyla doldurduğu aydınlık kütüphanede, yanında hastasıyla mektupları gözden geçiriyordu. Aralarındaki küçük, yuvarlak masa o sabah gelen mektuplarla doluydu. Hemşire mektupları teker teker açıyor, okuyor, sonra Garth'a uzatıyordu. Mektupları ona vermesinin nedeni belki Garth onlara dokunmak ya da kendisine saklamak isteyebilirdi.

Terasa açılan büyük pencereye yakın oturuyorlardı. Oda güneşin pırıl pırıl ışıklarıyla dolmuştu ve kütüphanede oturan iki kişinin üzerinden çiçeklerin mis kokularını taşıyan hafif bir meltem esiyordu.

Garth'ın üzerinde şık beyaz flanel bir takım vardı ve yeşil boyunbağı ise onun bu şıklığını tamamlıyordu. Garth koltuğuna yaslanmıştı ve yüzünden mutlu bir gülümseme vardı; beklenmeyecek bir hızla kendini geliştiriyordu ve görme duyusunun yerine diğer duyularını keskinleştirerek açık pencereden içeri giren çiçeklerin kokusunu içine çekiyor, gün ışığını üzerinde yarattığı sıcaklıkla hissediyordu. Hemşire Rosemary kendine gelen bir mektubu okudu, yüreğini ferahlatan mektubu okuduktan sonra katlayıp cebine koydu. Nihayet Deryck geliyordu! Ona yardım etmeye geliyordu.

"Bir erkekten geliyor o mektup, değil mi Bayan Gray?" diye sordu aniden Garth.

Rosemary şaşırmıştı, böyle bir soru beklemiyordu. "Evet," dedi Hemşire Rosemary. "Peki, ama nasıl anladınız?"

"Tek sayfa yazılmış mektup. Bir kadının önemli bir konu

üzerinde yazdığı mektup, üç değilse bile en azından iki sayfa tutar. Bu mektup da, anladığım kadarıyla önemli bir konu üzerine yazılmış."

"Çok doğru bildiniz," dedi Hemşire Rosemary, gülümseyerek. "Peki, ama nasıl anladınız mektubun bir erkekten geldiğini?"

"Çünkü mektubun daha ilk satırını okurken ferahlamış gibi bir "oh" çektiniz; sonra mektubu katlayıp cebinize koyarken bir daha mutlulukla iç çektiniz."

Hemşire Rosemary yeniden gülümsedi.

"İnanılmaz bir hızla kendinizi geliştiriyorsunuz, Bay Dalmain. Sizin yanınızda gizli bir şeyler yapmak artık imkansız hale gelecek. Mektup..." dedi ama Garth onun sözünü kesti.

"Hayır, lütfen anlatmanıza gerek yok!" diye bağırdı. "Sizin özel mektuplarınıza karışmaya hiç hakkım yok. Buna cüret bile etmem, Bayan Gray. Yalnız, size söylemek istediğim şey, bana söylenmeyen birtakım şeyleri artık anlamaya başladığımı göstermekti. Size göstermek istedim sadece, amacım buydu."

"Ama mektubun kimden geldiğini ben söylemek istiyorum. Mektup, Sir Deryck'ten. Mektupta başka şeylerin yanı sıra, gelecek pazara sizi görmek için buraya geleceğini de yazıyor."

"Bu çok güzel bir haber! Beni görünce kim bilir ne kadar şaşıracak! Sizinle ilgili kendisine çok güzel şeyler söyleyeceğim; örneğin ne kadar mükemmel olduğunuzu, harika bir sekreter ve sabırlı bir hemşire olduğunuzu anlatacağım."

Genç adamın yüzü gölgelendi.

"Sizi almaya gelmiyor, değil mi?"

"Hayır," dedi Hemşire Rosemary. "Daha değil. Sizde bir ricam olacaktı; acaba bana iki gün izin verebilir misiniz? Bu ricamı size söylemek için Dr. Brand'ın gelişinin zamanlaması mükemmel oldu. Onun sizinle olduğunuzu bilmek içimi rahatlatacak. Hafta sonunda gidecek olursam, cuma akşamı gidip pazartesi sabahı erkenden dönerim, sabah mektuplarınızı

geciktirmem, merak etmeyin. Ben yokken mektuplarınızı size Dr. Brand okur. Aa, unuttum. Pazar günü posta gelmiyor. Bir gün kaçıracağım demektir. Dr. Brand'ın sizinle her konuda çok yakından ilgileneceğine eminim."

Garth, olur anlamında başını salladı, ama yüzünde hayal kırıklığına uğramış bir ifade vardı.

"Sizin de burada olmanızı isterdim. Ama izin kullanmak sizin de hakkınız. Gideceğiniz yer uzak mı?" diye sordu kederli bir sesle Garth.

"Hayır. Buraya yakın oturan arkadaşlarım var. Okumaya devam edeyim mi?"

"Devam edin" dedi genç adam. Sonra elini uzattı. "Bir dakika durun. Bunların arasında bir gazete var. Kokusunu duyuyorum. Onu istemem. Diğerlerin verebilirsiniz."

Hemşire Rosemary gazeteyi bir kenara koydu, sonra mektup yığınını Garth'ın uzanabileceği yakınlığa kadar masada itti.

Garth'ın eli mektuplara dokunur dokunmaz, "Bu gün oldukça fazla gelmiş, öyle değil mi Bayan Gray?" dedi. Mektupların fazla olması onu mutlu etmişti, gülümsüyordu.

"Bir fikrim var Bayan Gray, şimdi söyleyeceğim. Şimdiye dek pek çok mektup okudunuz ve hepsi birbirinden oldukça farklıydı, bence artık bu konu hakkında bir kitap bile yazabilirsiniz. Adı da, "Mektup Yazma Sanatı" olsun. Bayan Parker Bangs'in geçmiş olsun mektubunu hatırladınız mı? Defalarca okumuş ve her seferinde de gülmekten kendimizi alamamıştık. Zavallı kadıncağız! Ama Siloam havuzuna yedi kez batıp çıkan kör Bartimaeus'tan bahsetmeseydi bunların hiçbiri olmayacaktı. İnsan klasikleri iyice öğrenmeden, hele o konu kutsal bir konuysa ulu orta söz etmekten çekinmelidir. Şimdi..."

Genç adamın cümlesinin devamı gelmedi. Konuşurken bir yandan da eline aldığı mektubu dikkatle elliyor, sonra önündeki masaya bırakıyordu. Eline yabancı kağıt üzerine yazılmış mühürlü mektup geldiğinde birdenbire sessizleşti. Elinde

mektupla bir süre hiç konuşmadan bekledi; sonra, parmaklarını usulca mührün üzerinde gezdirdi.

Hemşire Rosemary merak ve endişeyle onun nasıl tepki vereceğini beliyordu. Genç adam ne konuştu, ne de tepki verdi; mektubu masanın üzerine bıraktı ve başka bir tane aldı. Mühürlü mektubu diğerlerinin en altına koyduktan sonra mektupları ona doğru itti; mühürlü mektup en son okunacaktı.

Bayan Gray mektupları okumaya başladı. O sırada Garth bir sigara yaktı; kendi kendine yapmayı öğrendiği ilk işlerden biriydi bu. Keyifle tüttürüyordu sigarasını. Tablasını da hemen yanma çekmişti. Sigarasının külünü hemen hemen olağanüstü bir dikkatle, ne zaman, nereye silkeceğini biliyordu. Genç kadın her zaman yaptığı gibi ilk mektubu aldı, üzerindeki damgayı okudu ve sonra da zarfın üzerindeki yazıyı anlatmaya başladı. Bu onlar için rutin hale gelmişti. Garth yollayanın adını tahmin eder, mektup açılıp da imza tahmin ettiği gibi çıkarsa bu onun için her seferinde mutluluk kaynağı olurdu.

Masada değişik konularda dokuz mektup gelmişti. Mektuplar son derece ilgi çekici ve merak uyandıran konuları içeriyordu. Çoğu Garth'ın erkek arkadaşlarındandı; birkaçında da onun görmek için kendisinden haber bekleyen hoş bayanlardandı. Bir mektup körler için kurulmuş bir kurumdan geliyor, kayıt olup olmayacağını öğrenmek istiyorlardı. Bir tanesi doktordan geliyordu, bir diğeri de, boyun bağlarım aldığı Bond Caddesi'ndeki dükkanın faturasıydı.

Mühürlü mektup hariç diğer mektupların okuması bitmişti. Sıra o mektubun okunmasına gelmişti. Mektubu eline alırken Garth izmariti açık pencereden dışarı savurdu, koltuğuna yaslandı, elleriyle yüzünü örttü.

"Doğru attım mı, hemşire?" diye sordu.

Hemşire Rosemary dışarı eğilip baktı, izmarit çakılların üzerine düşmüştü.

"Tam isabet!" dedi. "Mektubun üzerinde Mısır pulu var Bay Dalmain. Kahire'den postalanmış. Mühürlü. Mühre siperi kapalı tüylü bir miğfer kazılmış."

Garth duygusuz bir sesle, "Yazı nasıl Bayan Gray?" dedi. Yaşadığı gerginliği sesine yansıtmamaya çalışıyordu.

"Cüretkar bir yazı ve son derece de okunaklı. Harflerin sonunda ne kuyruk var, ne de süsleme. Kalın uçlu bir kalemle yazılmış."

"Hemşire hanım, lütfen mektubu açın, okumadan bana imzayı söyleyin."

Hemşire Rosemary'nin boğazı heyecandan kurumuştu, konuşabilmek için boğazını ıslatmaya çalışıyordu. Mektubu açtı, son sayfayı çevirdi, imzayı buldu.

"Jane Champion diye imzalanmış, Bay Dalmain," dedi.

"Okuyabilirsiniz," dedi Garth.

Hemşire Rosemary okumaya başladı.

Sevgili Garth;

Yazma konusunda iyi olmadığımı bilirsin, zaten sana ne yazacağımı da bilemiyorum. Yanında olsaydım, söylenecek çok şey vardı, ama yazmaya gelince zorlanıyorum, hatta benim için işkence oluyor Bu durumun sana ne kadar acı verdiğini biliyorum, ama içimizde en cesurca davrananın da sen olacağını biliyorum. Durumumu en iyi biçimde geliştireceğine, hayatın güzel olduğunu düşünmeye devam edeceğine, herkese de öyle göstereceğine olan inancım tam. O yaz her zamanki gibi devam ettiğim hayatımı değiştirdin, bana yaşamdan nasıl zevk alınacağını gösterdin. O zamandan beri, güneşin her doğuşunda ve batışında, engin denizin turkuaz renginde, dağların mor başlarında, Niagara'nın sonsuz bir hızla adeta gökten yere dökülüşünde, Japonya'nın kiraz ağaçlarının ilkyaz tomurcuklarında ve Mısır'ın insanı sonsuzluğa iten altın rengi çöllerinde aklımda hep sen vardın ve senin bana öğrettiğin şekilde onlardan zevk almayı öğrendim.

Garth, senin yanına gelmek, gördüğüm her şeyi sana anlatmak ve senin onları benim gözlerimle yeniden görmeni istiyorum. Senin kadar geniş olmayan sezilerimle onların ayrı ayrı güzelliğini bana yeniden öğretirsin.

Kimseyi görmek istemediğini söylediler, peki ya ben? Beni de mi görmek istemiyorsun?

Haberi duyduğumda Ehram'lardaydım. Yemekten sonra otelin terasında oturmuş seni ve geçirdiğimiz o kıymetli yazı düşünüyordum. Ay ışığı bütün anılarımı geri getirmişti. O zaman Nil'i bırakıp eve dönmeye, sana yazmaya karar verdim. Buraya gelmeni isteyecektim senden. Ama o sırada General Loraine geldi. Bir İngiliz gazetesiyle Myra'nın mektubunu getirmişti. Başına gelenleri işte o zaman öğrendim.

O mektubu yazsaydım gelir miydin, Garth?

Artık senin gelme imkanın yok, o yüzden ben sana gelmek istiyorum. Bana izin verecek misin Garth? Bana yalnızca "Gel!" demen yeterli; çünkü bunu bana söylediğin anda nerede olursam olayım hemen yanına gelirim. Bu Mısır adresini dikkate alma. Mektubumu aldığında ben Mısır'da olmayacağım. Teyzemin şehirdeki adresine yolla mektubunu. Mektuplar hiç açılmadan doğruca ben neredeysem oraya geliyor.

Garth lütfen gelmeme izin ver. Beni görmenin sana acı vereceğini ve zor geleceğini biliyorum ama Tanrı her şeyi kolaylaştırır, inan bana.

Jane Champion.

Genç adam ellerini indirdi. Yüzü hala ifadesizdi ya da öyle göstermeye çabalıyordu.

"Bayan Gray, eğer yorgun değilseniz mektubun karşılığını hemen şimdi, tüm yazacaklarım aklımdayken size yazdırmak istiyorum. Burada kâğıdınız var mı?

"Evet, var."

"Teşekkür ederim. Hazır mısınız?"

Sevgili Bayan Champion,

Mektupta yazdıklarınız ve içinde bulunduğum duruma gösterdiğiniz anlayış gerçekten çok ince... Bu kadar uzakta ve bunca güzellik içindeyken ve buradaki arkadaşlarınızı hatır-

lamanıza vaktiniz bile yokken, bana mektup yazmanıza özellikle teşekkür ederim.

Uzun bir süre sessizce hiç konuşmadan oturdu Garth. Hemşire Rosemary Gray ise mektubun devamını bekliyordu. O kadar heyecanlıydı ki kalp çarpıntılarını genç adamın duymaması için tanrıya dua ediyordu.

"Nil yolculuğunuzdan vazgeçmediğinize sevindim. Yalnız..."

Sümbüllerin arasından çıkan sarı siyah çizgili bir yaban arısı vızıldayarak pencereye kondu. Tüm oda onun vızıltısıyla dolmuştu Arı sanki pencereyle öfke içinde kavga ediyordu, uzaklaşıp tekrar pencereye çarpıyor ve sonra yeniden uzaklaşıyordu. Bu kavga bir süre daha devam etti ve sonra kesildi; arı pencereden çıkış yolunu bulduktan sonra yeniden sümbüllerin arasına uçup gitti.

Arının vızıltısı bitince ortalığı yeniden bir sessizlik kapladı. Sonra Garth sakin bir şekilde yeniden konuşmaya başladı.

"Beni görmek için buraya gelmek isteyişiniz yüreğinizin ne kadar büyük ve iyilik dolu olduğunu gösteriyor ancak..."

Hemşire Rosemary yazmayı bıraktı ve heyecan dolu bir sesle, "Bay Dalmain," dedi. "İzin verin de gelsin."

Garth, böyle bir şey beklemediği için çok şaşırmıştı ve şaşkın şaşkın bir süre genç kadına baktı.

Sonra, son derece kesin bir sesle, "Gelmesini istemiyorum!" dedi.

"Peki, ama sıkıntı içindeki bir arkadaşının yanında olmak isteyen bir kadını uzakta tutmak, onun için ne kadar acı veren bir şeydir. Onun için ne kadar zor olduğunu düşünebiliyor musunuz?"

"Bayan Gray, kendisi son dereye iyi kalpli ve şefkatli bi-

risidir. Gelmek istemesinin nedeni de bu sevgi ve şefkat dolu yüreğidir. Çok eski bir arkadaşım, bir dosttur kendisi. Beni böyle görmek onu yıkar, o mükemmel yüreği bunu kaldıramaz."

"Bence Bayan Champion başka türlü düşünüyor," derken hemşire Rosemary'nin sesi titriyordu. "Mektupta size asıl söylemek istediği şeyi anlayamadınız mı? Bir kadını anlamak için onun kalbini taşımanıza gerek yok Bay Dalmain. Sorun benim okumamda mı yoksa? Bir kere daha okumamı ister misiniz?"

Genç adam öfkelenmişti ve kaşları çatılmıştı, ama konuşurken ses tonu sert olmasına karşın yine de sakindi.

"Sizin okumanızda bir problem yok, ancak konuyu tartışmaya kalkmak çok da hoş bir davranış olmadı. Mektuplarımı açıklama yapmadan sekreterime yazdırabilmeliyim."

Üzülmüştü Rosemary. "Özür dilerim, efendim," dedi. "Suçlu benim, beni affedin."

Genç kadını yatıştırmak için elini uzattı, ama Rosemary bu ele karşılık vermedi.

"Hadi, unutalım bunları benim sevgili rehberim," dedi. Yüzünde insanları hemen yumuşatan o tatlı gülümseme belirdi. "Bana birçok konuda rehberlik edebilirsiniz, ama bu konu sizin dışınızda," diye sözünü sürdürdü. "Şimdi mektubu bitirelim. Nerede kalmıştık? Ha... Beni görmek için buraya gelmek isteyişiniz..."

Hemşire Rosemary'nin sesi üzgün çıkıyordu.

"Sizi dinliyorum efendim."

"Tamam, gelişi gerçekten çok büyük bir iyilik olur. Bunun anlamını onunla benden başka kimse bilemez. Şimdi devam edelim."

"Henüz kimseyi görmeye hazır değilim. Bu durumun insanlarda acı yaratmadan ve onların karşısında yine eskisi gibi çıkmadan bu konudaki ısrarımı devam ettireceğim. İnanıyorum ki bana gereken anlayışı gösterecekiir dostlarım. Benimle birlikte birisi var ki en mükemmel, en sabırlı şekilde..."

"Durun yazmayın," diye Garth birdenbire bağırmıştı. "Böyle demeyelim. Yanlış düşünebilir. Yanlış anlayabilir. Yazmış mıydınız?

"Hayır, henüz yazmadım."

"Bu cümleden önceki son kelime neydi? Biliyorum... Şimdi geldi aklıma. "Dostlarım"dan sonra nokta koyun. Biraz düşüneyim."

Genç adam beyninde bir süre düşüncelerini tartıp düzenleyerek sessizce bekledi.

Hemşire de bekliyordu. Sağ elindeki kalem, kâğıdın üzerinde yazmaya hazır şekilde duruyordu. Sol eli ise yüreğinin üzerindeydi. Sevdiği adama gözlerinde tarif edilmez bir sevgi, özlem, tutku ve şefkatle bakıyordu.

Sonunda Garth başını kaldırdı.

"Sevgiler, saygılar Garth Dalmain."

Mektubun son cümlesi bu olmuştu. Hemşire Rosermary sessizce onun dediklerini yazdı.

İnsanı rahatsız eden bir sessizlik kapladı odayı; o kadar yoğundu ki neredeyse elle tutulacak kadar derindi. Farklı insanlar gibi görünmelerine rağmen sorunları ortak olan bu iki insan, o sessiz odada kendi iç dünyalarına kapandılar. Ne kadar uzaklara giderlerse gitsinler yine dönüp dolaşıp aynı yere varıyorlardı. Burası onların, ortak acılarının kaynağıydı. Orada birleşip mutluluğa ulaşabilirlerdi. İçinde bulundukları durum iki farklı gezegende yaşıyorlarmış gibi hissettiriyordu, oysa sorunları da çözümleri de ortaktı.

Gerçek tek ve salt olmasına karşın bu gerçeklik kimi zaman kişiye ve bakış açısına göre farklılık gösterirse, onların o sıradaki gerçekleri de bir yabancılık, bir aykırılık sisinin altına gömülmüş duruyordu.

BÖLÜM 22

Mektup yazılmış, zarf kapatılmış ve üzerine adres de eklenmişti. Odadaki sessizlik hala devam ediyordu ki içeri Dr. Rob girdi.

"Evet, bugünkü hastamız kim bakalım? Ama herkes gayet sağlıklı görünüyor. Her ikisi de doktoru utandıracak kadar sağlıklı olduklarını onurla göstermekten kaçınmıyorlar. Dışarıda bahar var, ama buraya yaz mevsimi çoktan gelmişe benziyor."

Dr. Rob ortamın sessizliğini dağıtmak için neşeyle konuşmaya çalışıyordu, ama odadaki diğer iki kişinin neden bu kadar kederli ve sıkıntılı olduklarını ve yüreklerini boğan bu sessizliğin nedenini de merak ediyor ve endişeleniyordu.

"Flanel takımlar sandal gezilerini, kır yemeklerini hatırlatıyor bana. Bayan Gray, siz de bahara uyup mavi keten üniformalarınızı giymişsiniz. Böyle daha güzel görünüyorsunuz, ama yine de bu havalara dikkat edin. Biraz da yemeğinize dikkat etseniz iyi olur. Bu çevrenin havasında insan yediklerine dikkat etmeli, hatta bol bol yemelidir. Geldiğinizden bu yana çok kilo verdiniz; incecik, kuş gibi hemşireleri pek tutmayız biz," derken sesinde zorlama bir neşe vardı.

Garth, "Doktor Rob," dedi sinirli bir sesle. "Hemşire Rosemary ile bu şekilde dalga geçmeniz size hiç yakışmıyor. Böyle ufak tefek oluşu onu rahatsız etmiyordur kanımca."

Dr. Rob, Jane'e bakıp hınzırca göz kırptıktan sonra, "O zaman onunla uzun boylu diye alay edeyim, ne dersiniz?" dedi.

Jane, pencerenin yanında durmuş, başını dikleştirmiş, boyunun tüm uzunluğunu ortaya koymuştu. Doktorun nereye

varmaya çalıştığını anlamaya çalışıyordu ve onu soğuk gözlerle izliyordu.

"Bu saatten sonra onun dış görünüşünün nasıl olduğunun bir önemli yok," dedi genç adam sert bir tonla. Sonra sesi biraz yumuşadı. "Hemşire Rosemary benim için sadece bir ses! İyi, yol gösterici bir ses. İlk günlerde hayalimde resmini çizmeye çalıştım. Ama keskin hatları olmayan belirsiz şeylerdi. Şimdi ise onu çok iyi bildiğim iyiliği, yardımseverliği ile düşünmeyi daha uygun buluyorum; gerisini de çok fazla düşünmüyorum artık, onu böyle bilmek beni daha çok mutlu ediyor."

Konuşmaya devam etti Garth.

"Siz de fark ettiniz mi bilemiyorum, ama o Johnson denen kabus gibi adamı unuttuktan sonra daha önceden hiç görmediğim, sesine bir gövde, bir yüz koyamadığım halde yanımda olan tek insan sadece hemşire Rosemary oldu. Bir süre sonra evin içi başka sesler ve gövdelerle dolacak, ama şu sırada benim için çok önemli olan bu durumdaki tek kişi kendisidir. Bu yüzden takılacak başka birilerini bulsanız daha iyi olur Dr. Rob."

Garth konuşurken Dr. Rob'un gözleri odanın içinde değişik bir şeyler bulma umuduyla dolaşıp duruyordu. O sırada Garth'ın hemen yanında, masanın üzerinde duran yabancı damgalı mektubu gördü.

"Uzaktan bir mektup!" diye heyecanla bağırdı. "Ehramlar! Mısır pulu! Ne kadar ilginç! Kimi tanıyorsunuz orada Bay Dalmain?"

"Mektup Kahire'den geliyor. Ama Bayan Champion çoktan oradan ayrılıp Suriye'ye geçmiştir sanırım."

Dr. Rob, kızıl saçaklı bıyıklarını düşünceli bir şekilde çekiştirip mektubu incelemeye koyuldu.

"Champion?" dedi. "Champion nadir bir soyadıdır. Mektuplaştığınız kimse Sayın Jane mi yoksa?"

Garth şaşkınlıktan ağzı açık baka kalmıştı.

"Evet, mektup ondan geliyor. Yoksa tanıyor musunuz?" Sesi şaşkınlık ve coşkuyla titriyordu.

"Biraz..." diye karşılık verdi Dr. Rob. Kelimeler ağzından yavaş ve dikkatli bir şekilde çıkıyordu.

"Kendisini hem dış görünüşü hem de karakteri itibariyle yakından tanıdığımı söyleyebilirim. Onu bu ülkede olduğu kadar başka ülkelerden de tanırım. Kendisini tanıyan erkeklerin pek çoğunun söyleyemeyeceği bir şeydir bu. Onu savaş zamanı da görmüşlüğüm var. Ama şimdiye kadar el yazısını hiç görmemiştim? Mektuba yakından bakabilir miyim?"

Genç kadın korkuyla pencereye doğru döndü. Doktor Rob bu soruyu Garth'a değil, hemşire Rosemary'ye sormuştu. Ancak, karşılık olarak kendisine çevrilmiş geniş yapılı mavi ketenler içindeki sırtla karşılaştı. Genç kadın sessizce pencereden dışarıya bakıyordu.

Dr. Rob sonra, isteğine izin verdiğini bildiren bir el hareketi yapan Garth'a döndü. Genç adamın yüzünde bir sürü şey öğrenmek için can atan, ancak sormamak için de kendini zor tuttuğunu gösteren bir ifade vardı.

Dr. Rob mektubu aldı, gizemli bir olayı çözmeye çalışan bir dedektif gibi onu uzun uzun inceledi.

Sonunda, "Yazısı da tıpkı kendisine benziyor. Kendine güvenen ve net bir yazı, açık sözlü ve korkusuz, dosdoğru amacından sapmadan gitmesi gerektiği yere giden biri. Evet, dostum, o büyük bir kadındır; Sayın Jane arkadaşınsa hayatın boyunca kendini çok fazla eksik hissetmezsin ."

Utangaç ve heyecanlı bir pembelik genç adamın beyaz yanaklarına yayıldı. Çok uzun zamandır Jane'le ilgili bir şey duymamıştı ve şimdi onları bir yabancının ağzından duymak için can atıyordu adeta. O olaydan bu yana görüşmedikleri için içindeki hem derin bir özlem hem de bir umutsuzluk vardı. Ah, Dr. Rob'un onu tanıdığını bunca zamandır bilseydi, onun hakkında konuşup tartışabilirlerdi. Dr. Brand'le bile konuşurken Jane hakkında son derece titiz ve dikkatli davranmış ve neredeyse ketum bir tavır sergilemişti. Oysa Hemşire Gray'le ya da Dr. Rob'la konuşurken böyle dikkatli davranmasının hiç

gereği yoktu. Fazla bilgi vermeden yine de onun hakkında konuşup tartışabilirdi.

Garth heyecanla, "Nerede? Ne zaman?" diye sordu.

Doktor Rob'un sesi tatlı ve sakin çıkıyordu.

"Bu güzelim bahar havasında acıklı bir savaş öyküsü dinlemek istersen, sana elbette nerede ve ne zaman olduğunu anlatabilirim."

Genç adamın yüreği heyecandan ağzına gelmişti, az kalsın doktorun üzerine atılıp onu anlatması için sarsacaktı.

"Oturuyor musunuz, doktor? Ya siz hemşire Gray? Siz de oturun," derken artık heyecanını bastırma gereği bile hissetmiyordu.

"Ben ayakta dursam daha iyi," diye söze başladı Dr. Rob. "Çünkü kendi güzel konuşmamın tam anlamıyla tadını çıkarabilmek için ayakta durmayı tercih ederim. Bayan Gray de ayakta; sanki kendini hayal dünyasına kaptırmış, sürekli pencereden dışarıyı seyrediyor. Sanırım bu öykü ilgisini çekmedi. Başka bir kadın üzerine anlatılan hikayelere ilgi gösteren kadın parmakla sayılacak kadar azdır, dostum. Hadi sen iyice arkana yaslan, bir de sigara yak sevgili dostum. Duvarı yumruklADığını görmektense sigarayı yakışını izlemeyi tercih ederim. Şu an dışarıyı seyreden ve bizi duymazlıktan gelen bayanın yardımıyla oldu tüm bunlar, öyle değil mi? Kabul edelim ki ben kadınların ilgisini çekecek türden bir erkek değilim, ama sana gelince, gün boyunca seni görüyor."

Dr. Rob cümlesini tamamlamadı ve derin bir soluk aldı. "Sigara güzel kokuyor. İyi bir sigara olmalı. Adı ne?"

"Zenith!"

"Sigara içmek için oldukça doğru bir seçim yapmışsın sevgili dostum. Çiçeklerin kokusuyla çok güzel uyuşuyor. Arkana yaslan, keyifle iç bakalım; bu arada ben de sana pek güzel koku saçmayan bir savaş öyküsü anlatayım."

"Önce, Sayın Jane'i ilk nerede gördüğümü anlatayım sana. Güney Afrika'da Boer Savaşı'nın çetin geçtiği zamanlardı. Ameliyatlarda deneyimimi daha da arttırmak ve bu konuda ün

sahibi olmak için orduya gönüllü yazılmıştım. Sayın Jane de orada hemşirelik yapıyordu. Ama gerçek bir hemşireydi; bu işi yapmış olmak için yapmadığı belliydi. Çünkü diğer hemşireler gibi hastanın yüzüne kolonyalı mendillerle dokunan, daha önceden görevlilerin yıkadığı güzelim yüzleri yeniden yıkayan, ölen yahut ölmekte olan askerlerin yanına bile uğramayan, ama öte yandan yakışıklı yaralı askerlerle çene çalan o yapmacık hemşirelerden değildi. Tanrı biliyor ya öyle hemşireleri çalıştırmazdı da."

"Hastaneyi o denetleyip yönetiyordu. Laf olsun diye çalışmaya biri gelirse, ne yapıp edip onu hastaneden uzaklaştırırdı. İşten hiç kaçmazdı ve herkesin de böyle çalışmasını isterdi. Doktorlar, bütün hastane görevlileri ona taparlardı. Her zaman kendisine, "Sayın Jane" diye hitap eder ve "sayın" kelimesini de bastıra bastıra söylerlerdi. Yaralı askerleri bir görmeliydin dostum! Hastanede yatan evlerinden ve sevdiklerinden uzak bir sürü genç vardı. Ölürken bile mutlu giderleri öteki dünyaya; çünkü Sayın Jane son anlarında onları o sevgi ve şefkat dolu kollarıyla sarar ve onlara özlem duydukları ana ve yar sevgisini cömertçe sunardı. Askerler son nefeslerini onun kadın sevgisiyle dolu geniş göğsünün üzerinde verirlerdi. Ah, onlarla konuşmasını duysaydın. Hayır! Asla unutamam o sesi. Etrafındakileri azarlayıp onlara emir verirken sert çıkan o ses yaralı bir askerle konuşmaya başladığı zaman tamamen değişirdi. Tıpkı anası, ya da sevgilisi gibi seslenirdi ona. Çok öğretici bir ders olmuştur bu bana ve hala da yararlanırım. Bir durumdan diğerine çabucak geçmesini bilmek!"

"Elbette her şeye dayanmak zor işti, zaman zaman onun da dayanma gücü azalmıştır. Yine de her zaman neşeli, her zaman cesurdu. Onun bir kez çektiği acıya dayanamadığına şahit olmuşlar. Çok gençmiş yaralanan asker. Hemşire onu kurtarmak için çok uğraşmış. Ameliyat boyunca çocuğun başını tutmuş. Ameliyat başarısız geçip de çocuk kurtulamayınca, kendini tutamamış, "Ah, Doktor!" demiş, "Öyle gençti ki! Bu kadar acı çekecek, ölüp gidecek yaşta mıydı?" Sonra çocuğa

kendi öz oğluymuş gibi sarılıp hıçkıra hıçkıra ağlamış. Ameliyatı yapan doktor anlattı bunu bana. Onun ağlamasını görenler bile kendilerini tutamamış. İşte, Sayın Jane'in dayanıklılığını kaybettiği tek olay bu olmuştur."

Garth yüzünü kapadı, elleri titriyordu. Yarım içilmiş sigara yere düştü. Sonra genç adam eliyle dizini tuttu.

Dr. Rob sigarayı yerden aldı, halının üzerindeki izi ayakkabısıyla sildi. Pencereye doğru döndüğünde genç kadının onlara baktığını ve yüzünde endişeli bir ifade olduğunu gördü. Garth'a bakarken gözlerinden endişe okunuyordu.

"Birkaç kez daha karşılaştık, ama başka yerlerde," diye sözlerini sürdürdü. "Farklı bölümlerde çalıştığımız için onunla bir kere konuşma fırsatım oldu. Kloroform ihtiyacımızı gidermek için kentteki merkez hastaneye gelmiştim. Benim çalıştığım gezici hastaneye ağır yaralı askerler geliyordu. Kloroformun hazırlanmasını beklerken bu arada da koğuşta geziniyordum."

"Koğuşta gezinirken kendisini gördüm. Ölmekte olan bir yaralının yanına diz çökmüş, sakin bir şekilde onunla konuşuyor, bir yandan da onu rahatlatmaya çalışıyordu. Birdenbire korkunç bir gürültü oldu. Ardından, kulakları sağır eden bir ses daha duyuldu. Sayın Jane'yle hastası, toz, kireç altına gömüldüler. Bir Doer Bombası tam onların üzerine dek gelmişti, bomba çatıya düşmüştü."

"Yaralı korkudan fırlayıp oturdu; ne olduğunun farkında değildi ve feryat figan bağırıp yardım istiyordu. Zavallı çocuk ölmek üzereydi ve hala morfinin etkisindeydi."

"Sayın Jane ise sakin davranıp askeri yatıştırmaya çalışıyordu. "Hadi çocuğum," diyordu. "Yatağa uzan şimdi ve kıpırdama sakın." Asker ise hala avaz avaz çaresizce, "Burada yatmam, burada yatmam!" diye ağlıyordu. "Tamam, sakin ol," dedi Sayın Jane. "Seni buradan çıkaracağız." Arkasını döndü ve o sırada beni gördü."

"Benim üzerimde rengi bile artık belli olmayan bir teğmen ceketi ve giymeye uygun ne varsa onlar vardı üzerimde. Bu-

raya gelirken ne bulduysam onu giymiştim. Uzun zamandır at üzerinde olduğumdan toz toprak içindeydim. "Çavuş, buraya bak!" diye seslendi. "Bana hemen yardım etmelisin. Durumu yeterince kötü, daha da kötüleşmesine izin veremem." Başının birkaç metre üzerinden geçip giden ve onu öldürebilecek bomba hakkında söylediği tek söz buydu işte."

"Etrafındakilerin ona karşı nasıl böyle derin bir sevgi ve saygı beslediğine şaşmamalı, değil mi? Yaralıyı omuzlarından tuttu, bana da dizlerinden tutmamı söyledi. Hastayı bir paravanın ardından geçirip koğuştan çıkardık. Kısa bir koridordan geçtikten sonra, küçük temiz ve düzenli bir odaya girdik. Rahat bir yatak, küçük tuvalet masası ve üzerinde düzgünce yerleştirilmiş kitaplar, resimler vardı. "Lütfen çavuş, buraya!" dedi. Yaralıyı yatağın üzerine yerleştirdik. "Kimin yatağı bu?" diye sordum. Şaşkınlıkla yüzüme baktı, sanırım soruya şaşırmıştı. Yabancı biri olduğumu anlayınca saygılı bir ses tonuyla, "Benim!" dedi. Askerin yavaş yavaş kendinden geçtiğini görünce, "Zavallı çocuk, hayata bu yatakta veda edecek," dedi.

"Böylesi bir metanet örneğini başka bir yerde göremezsin! İşte Sayın Jane'le yaptığım tek konuşma bu oldu. Bir süre sonra yeterince deney sahibi olduğuma inanınca ülkeme geri döndüm."

Garth ilgiyle başını kaldırdı. "Onunla İngiltere'de hiç karşılaşmadınız mı?" diye sordu.

Dr. Rob; "Karşılaştım," dedi. "Ama o beni tanımadı. Tanımaması çok normal aslında, çünkü savaş zamanı sakallıydım, tıraş olmaya vaktim yoktu; üzerimde de çavuş ceketi vardı, doktor olduğum belli bile değildi. Onu suçlamıyorum tabi ki, o korkunç ve acımasız ormanlarda tanıdığı adamla buradaki ormanlarda... Piccadilly kalabalığında karşılaşacağını."

Dr. Rob'un son sözleri ağzının içinde eriyip gitmişti.

"Ben artık gitsem iyi olur. Sizin korucunun kulübesine uğrayacağım. Evdeki nüfus sayısını arttırmak için yine girişimde bulunmuşlar. Bana sorsalar, nüfus indirimi kendilerine daha uygundur ama neyse... Gitmeden, önce Margery'yle de

görüşmem lazım. Salam yiyemediği için kendini rahatsız hissediyormuş. Dediğine göre, yedikten sonra salamlar omuzlarının arasına çıkıyormuş. Böylesi bir olayın üzerinde dikkatlice durulmalı, ne de olsa sevgili salam dışarı çıkmak için farklı bir yol tutmuş. Şimdi, izninle, gideyim de yaşlı kadıncağızı bir göreyim."

Kapıya doğru yöneldiğinde sakin bir ses onu durdurdu.

Hemşire Gray; "Doktor, yemek odasında sizinle biraz görüşmek istiyorum. Birazdan orada olurum. Sonra, siz Margery'yi muayene ederken ben de hazırlamrım. Bir süre sizinle ormanda yürümek istiyorum elbette Bay Dalmain izin verirse," diye konuştu.

***

Dr. Robert Maekenzie yemek odasındaki şöminenin önünde ayakta bekliyordu, Jane onu yine Napolyon'a benzetti. Tıpkı ilk karşılaştıkları günkü duruşuna benziyordu. İçeri girdiğinde doktorun yüzünde kaygılı bir ifade vardı.

"Evet, hemşire Gray" dedi. "Bana ceza vermeye mi geldiniz buraya?"

Jane ellerini uzatarak ona doğru yürüdü, sesinde buruk bir sevinç vardı.

"Ah, çavuşum!" dedi. "Sevgili, sadık eski çavuşum! Çavuş kıyafeti giymiş olmanız benim suçum değil, öyle değil mi? Siz o zaman başkasının kıyafetini giydiniz, şimdi de ben başkasının adını taşıyorum. Beni ilk gördüğünüz andan beri tanıyordunuz öyle mi?"

"Kesinlikle," diye onayladı onu Dr. Rob.

"Peki, neden bir şey söylemediniz?"

"Bu rolü oynamak için haklı sebeplerinizin olacağım düşündüm. Bunu sorgulamak da bana düşmezdi zaten"

"Ah, sevgili çavuş! Sizin kadar akıllı ve böylesine keskin bir zekaya sahip başka biri var mı bilemiyorum. Ben odaya girdiğim zaman, "Nasılsınız Bayan Champion?" demek yerine, "Oo! Geldiniz mi Bayan Gray?" Deyişiniz aklıma geliyor

şimdi de. O sırada bana "Bayan Jane Champion, neden buraya başka bir adla geldiniz?" diye de sorabilirdiniz!"

Dr. Rob düşünceli bir sesle, "Haklısınız, aslında sorabilirdim," dedi. "Neyse, şanslıyız ki böyle bir soru sormadım."

"Peki," dedi Jane, "Şimdi neden anlattınız bunları?"

Dr. Rob elini onun koluna koydu.

"Sevgili kızım," dedi. "Ben yaşlı bir adamım. Tüm hayatım bana söylenmeyen, ama benim bulmam gerektiğini düşündüğüm şeyleri öğrenmekle geçti. Zor bir sınavdan geçiyorsun ve üstelik son derece uzun ve yorucu da. Zaman zaman daha zorlaşır, bazen de kolay gelir, ama yoruculuğundan ve gerginliğinden hiçbir şey kaybetmez, insanı farkına varmadan yer bitirir. Tüm bunların üstesinden gelecek kadın azdır. Bu yeni durumu hepimizden saklaman gerektiğini anlıyorum. Bu zor süreçte arada konuşup dertleşeceğin yani kendin olarak konuşacağın birisinin olması seni rahatlatır düşündüm."

"Sonra ona buradan mektup yazdığını, postaya atılması için Kahire'ye yolladığını öğrendim. Üstesinden gelmen o kadar büyük işler dururken senin böylesi küçük şeylerle uğraşman seni daha da çok yoruyordur. Günlerce Kahire'den mektubunun gelmesini bekledin. Bir de mektubu kendin okumak zorunda kaldın. Mektubun karşılığını da yine sen yazdın. Mektubuna olumsuz bir yanıt verildiğini odaya girer girmez yüzlerinize bakınca anladım. İşte o zaman, Sayın Jane'i Güney Afrika'dan tanıyan, onun için her şeyi yapabilecek diğer insanlar gibi ben de bir şeyler yapmaya karar verdim; kim bilir bu yaşlı adam gün gelir senin zor bir anında yardımına koşardı."

Jane'in gözleri minnetle parlıyordu doktoru dinlerken. Yüreği hem seviniyor, hem de acıyla sızlıyordu. Bir süre sessizce bekledi.

Dr. Rob konuşmaya devam etti.

"Bu adam kendisi için büyük bir şans, iyilik ve sonsuz mutluluk sağlayacak böylesi bir kadını neden kendinden uzak tutmaya çalışıyor anlamıyorum. Sen biliyor musun peki?"

"Ah, sevgili Doktor, nasıl bir güvensizlik ve yanlış değerlendirmedir o anlatamam. Hem de bunları yapan kişi benim. Neyse, siz şimdi Margery'yi muayene ederken ben de yürüyüş için hazırlanayım. Bu üzünç dolu acı öyküyü size ormanda yürürken anlatırım. Vereceğiniz akıllıca tavsiyeler ve insan ruhu üzerine olan düşünceleriniz belki bize yol gösterici olur. İkimizde sıkışıp kaldık ve hareket edemiyoruz."

Jane taşlıktan geçip merdivene doğru ilerlerken, kütüphaneye doğru kaygılı bir bakış attı. Birden yüreğini bir korku kapladı. Biraz önce anlatılanlar onun için fazla mıydı acaba? Ölen askerlerin başlarının göğsünde sığınak bulması... Ya o kelimeler arasındaki korkunç benzerlik. "Bu yalnızca bir çocuk... Bu yaşta bu kadar acı çeksin!" Bu benzerliklerin onda yaratacağı yıkımları kendisinden başka hiç kimse bilemezdi.

İyi olup olmadığını merak ediyordu, ama yine de genç adamın kendisini bir saat için yalnız bulduğu bir sırada onu rahatsız etmekten korkuyordu.

Ona bakmak zorundaydı. Daha önce hiç yapmadığı bir şeyi yaptı. Daha fazla dayanamadı; içi içini yiyordu. Sessizce ön kapıyı açtı, teras boyunca yürüdü, pencerenin önüne yavaşça gelmek için çimenlere basarak kütüphanenin içini görebileceği yere kadar ayaklarının ucunda yürüdü.

İlk kez ona habersizce yaklaşıyordu. Onun yalnızken birileri tarafından gözetlendiğini sanmasından ve bundan çok korktuğunu biliyordu. Şimdi ise... Bir kez yapacaktı bu işi, mecburdu bunu yapmaya!

Pencereden içeriye sessizce baktı.

Garth, kollarını masaya dayamış, başı ellerinin arasında oturuyordu. Hıçkırıyordu. Birçok insanın o işkence gibi ameliyatlardan sonra, işin en zor kısmı bittikten sonra böyle hıçkıra hıçkıra ağladıklarını duymuştu Jane. Garth, acı içinde, "Ah! Kadınım... Kadınım... Kadınım!" diye gözyaşı döküyordu.

Jane nasıl sessizce geldiyse, aynı şekilde oradan ayrıldı. Perişan olmuştu ve şu an itiraf etmeyi düşündüğü şeyleri anlatmak için kötü bir zamandı, çünkü genç adam büyük bir sinir

harbi yaşıyordu. Deryck'in; "İkinizin mutluluğuna değer veriyorsan..." diyen sesi bir uyarı gibi yankılandı beyninde. Çok uzun sürmeyecekti bu bekleyiş, emindi. Garth, bunu atlatıp da daha sağlıklı düşünmeye başlayınca, Jane'e duyduğu ihtiyaç, her şeyin üstesinden gelecekti, tüm zorlukları yenecekti. Evet, mektup yazılmıştı, ama daha postalanmamıştı, yeniden yazılabilirdi.

"Gel..." diye yazdıracak ve o anda birbirlerinin kollarına atılacaklardı.

İşte Jane, yüreğinde umut ve beyninde bu düşüncelerle ayrıldı oradan.

***

Yapılan yürüyüş Jane'e iyi gelmişti, şimdi kendini daha umutlu hissediyordu.

Garth pencerenin önünde durmuş dikkatlice sesleri dinliyor ve onları ayırt ediyordu. Elleri ceplerinde ayakta öyle mağrur ve dik duruyordu ki kendisini karşılamak üzere geri döndüğünde Jane o pırıl pırıl parlayan gözlerin bir an olsun göreceğini sandı.

"Nasıl, orman güzel miydi?" diye sordu genç adam. "Yemekten sonra da Simpson'le ben gideceğim yürüyüşe. Yorgun değilseniz ve hala zamanımız varsa bu sabahlık işlerimizi tamamlayalım, Bayan Gray."

Beş mektup, bir de çek yazdırdı. O sırada Jane, kendi yazdığı mektubun ortada olmadığmı fark etti. Ama kendisine gönderilecek olan mektup masanın üzerinde hazır bekliyordu. Jane duraksadı.

"Bayan Champion'ın mektubu, efendim," diye söze başladı. "Böyle mi göndereceğiz onu, Bay Dalmain?"

"Evet, öyle göndereceğiz. Bitirmemiş miydik yoksa?"

"Sanmıştım ki..."

Jane o boş yüze baktı, oldukça sinirli çıkmıştı sesi. "Sanmıştım ki... Belki Dr. Rob'un anlattıklarından sonra... Siz belki..."

Garth'ın sesi oldukça sert çıkmıştı.

"Bunun ne ilgisi var Bayan Gray? Bayan Jane'in gelip gelmemesi konusundaki kararım Dr. Rob'un anlattıkları şeylerle değişecek değil ya."

Sonra biraz yumuşayarak ekledi.

"Yalnız doktorun anlattıkları bana bir şey hatırlattı..."

"Nedir o, efendim?"

Jane, bunu sorarken ellerini heyecanla göğsüne bastırmıştı.

"Onun ne kadar muhteşem bir kadın olduğunu..."

Bu sözlerinden sonra Garth Dalmain havaya uzun bir duman üfledi.

BÖLÜM 23

Doktor Brand trenden indi ve Jane'i görmek umuduyla çakılla kaplı düzlükte etrafına bakındı. Saat daha erkendi ama o her zaman, olağandan daha erken kalkılmasını gerektiren durumlar için; "Ne kadar erken, o kadar iyi," derdi. Etrafta kimsecikler yoktu, bir tek uzaktan görünen bavulu duruyordu istasyonda. Bavul da, memurun koyduğu yerde, sanki oraya bağlanmış bir köpek gibi duruyordu.

Platforma doğru yürüyen hamalın da kafası karışmıştı, treni kendisinden başka karşılayan kimse yoktu ortalıkta. İstasyona sadece Sir Deryck ve bir de onun bavulu inmişti. Memur da, tren kalkarken vagona atlamış, görevine dönmüştü.

Yaşlı hamal, güneşten gözlerini korumak için elini kendine siper etmiş, köşeyi dönüp gözden kaybolana kadar trenin ardından bakmıştı. Başka bir tren mi gelecek şüphesiyle dikkatle diğer tarafa bakarken gözüne bavul ilişmişti. Acele etmeden ağır ağır ilerlemiş ve bavulu enine boyuna incelemişti. Yaşlı hamal son zamanlarda sahibiyle birlikte Avrupa'nın büyük otellerini gezen bavula yapıştırılmış etiketleri okumaya çalışıyordu.

Dr. Brand insanları telaşlandırmak taraftarı değildi, bu yüzden, "İnsanları zamanlarını ayarlamada rahat bırakın; uzun sürer ama sonuç daha iyi olur," derdi hep. "Acele edilerek kazanılan bir iki dakika sonuçta nasıl olsa kaybedilecektir."

Fakat bu herkes için geçerli bir düşünce değildi. Bu sözler genellikle bekleme odasındaki hastalar, hastanedeki telaşlı

genç öğrenciler ve kendilerini söylenen şeyi hemen anlayıp onu yapmak için acele eden hastabakıcılar için geçerliydi. Bu düşüncesi yüzünden bir keresinde paltosunu kaybetmişti ve bir keresinde de az kalsın treni kaçırıyordu.

Şu an ise doktor bu güzelim bahar havasında bir an önce kahvaltı yapmak için acele ediyordu; karnı bayağı acıkmıştı doktorun. Ayrıca, Jane'i de çok özlemişti. Hamalın bavulu taşımak için hiç acele etmediğini görünce ona doğru yürüdü.

"Hadi artık, dostum!" diye seslendi.

İskoç hamal; "Bir şey mi dediniz?" diye sordu.

"Bavulum."

"Bu sizin mi?" diye kuşkuyla sordu hamal.

"Evet, elbette" dedi Doktor. "Dışarıdaki arabaya bir an önce yerleştirirsen, ben de Gleneesh Şatosu'na doğru yola çıkacağım."

Hamal bu sefer aceleyle, "El arabasını getireyim," dedi.

Ancak hamal dikkatle arkasından sürüklediği el arabasıyla döndüğünde, ortada ne doktor vardı, ne bavul, ne de araba! Hemen elini gözüne siper edip uzun uzun yola baktı.

"Ya bavul onun değilse? Umarım onundur," dedi hamal ve sonra yeniden çorbasını içmek için eski yerine döndü.

Bu arada otomobil hızla tepeye tırmanıyordu. Dr. Deryck Brand, hem Jane'i görecek hem de son gelişmeler hakkında bilgi edinecek olmanın heyecanı içindeydi. Onu karşılamaya gelmemesi merakını iki kat daha fazla arttırmıştı. Jane, doktor eve varmadan onu yalnız yakalayıp konuşma fırsatını kaçıracak insan değildi. Deryck oraya gelirken kafasında istasyonda onu pırıl pırıl, canlı, hayat dolu bir Jane'in karşılayacağını kurmuştu. Gece rahat uyuduğunu, sabahleyin keyifle erkenden uyandığım ve ardından bedenini canlandıran güzel bir duş aldığını düşündüğü arkadaşının onun neşe ve tazelik içinde istasyonda karşılamasını bekliyordu, ancak onun gelmemesi onu endişelendirmiş, hatta rahatsız etmişti. Jane'in kötü bir durumda olduğuna dair içinde bir his uyandı ve kendi kendine, "Bu zor şartlara dayanamamış olabilir mi?" diye söylendi.

Eğri büğrü yolda dolana dolana yol alırken gerisinde yer alan bozkıra karşın vadinin öbür yanında tüm görkemiyle yükselen, Gleneesh Şatosu'nun gri renkli kuleleri gözler önüne serildi. Şatoya giden kır yoluna çıktıklarında güneşin parlak ışıkları altında parlayan Gleneesh'in insana huzur veren geniş yemyeşil çimenliğini, terasını, göz kamaştıran çeşit çeşit renk ahengi içindeki neşeli çiçek yataklarını, çakıl kaplı düzgün yollarını, geniş taş parmaklığı ve hemen aşağısındaki vadiye doğru inen keskin sırtı gördü doktor.

Simpson onu karşılamak için kapıda bekliyordu. Deryck, Bayan Champion'u sormamak için kendini zor tuttu. İçinde bulunduğu çetin koşulların üstesinden gelmeye çalışan sevgili arkadaşının bu oyununu bozacak böylesi sakıncalı hareketlerde bulunması Doktor'a daha fazla dikkatli olması gerektiği yönünde küçük bir uyarı oldu. Böyle bir hata yapsaydı, kendini asla affetmezdi.

Simpson; "Bay Dalmain kütüphanedeler, Sir Deryck," dedi.

Kütüphaneye giderken doktorun aklı şimdi daha uyanık ve pırıl pırıldı.

Arkadaşını karşılamak için Garth son derece dikkatli adımlarla ve yüzünde samimi bir sevinçle elini ona doğru uzattı. Doktor bir an emin olmak için genç adamın yüzüne baktı. Gerçekten görmeye geldiği bu canlı, zarif ve rahat adamın o kör adam olduğunu anlamaya çalışıyordu. O sırada genç adamın kalktığı koltuktan kapıya kadar uzanan kahverengi ipek kordonu gördü. Garth yürürken sol elini de hafifçe kordonun üzerinde tutuyordu.

Doktor samimi bir sevinçle arkadaşının elini sıktı.

"Sevgili dostum! Gözlerime inanamıyorum! İnanılmaz bir gelişme bu."

Garth; "Ah dostum, kesinlikle inanılmaz!" dedi. Sesinden büyük bir sevinç akıyordu. "Her şeyi bana gönderdiğin o küçük dev kadının yardımlarıyla yaptım. Mükemmel ve son derece soylu bir insan."

Yeniden koltuğuna döndü, Jane'in oturduğu koltuğu el yordamıyla buldu, Doktor'un oturması için ileri uzattı.

"Bunu da o yaptı!" dedi.

Koltuğun koluna bağlı kordonu çözdü, yere bıraktı. Kordon incecik bir zincirle koluna bağlıydı; Garth istediğinde zinciri çekip kordonu eline alabiliyordu.

"Piyanoya ve pencereye giden iki kordon daha var. Sen nasıl ayırt edersin onları?"

"Renklerine bakarak tabi ki; kahverengi, turuncu ve mor renkteler."

"Elbette renklerine bakarsın!" dedi Garth. "Sen renklerinden ayırırsın; ben de, kalınlıklarından, dokunuşlarından. Göremiyorum elbette, ama dokunduğum zaman anlıyorum. Bir de ne renk olduklarını düşünmek çok hoşuma gidiyor. Arada sırada onlara uyumlu olmak için takım elbiseler giyip boyunbağları kullanıyorum. Görüyorsun ya, nasıl olduklarını tam olarak biliyorum. Ondan beklenecek bir şey bu renk seçimi. Onun yerinde başka bir hemşire olsaydı mavi, kırmızı, yeşil kordonlar koyardı; ben de, o güzelim İran halımla bu kordonların ne kadar çirkin bir zıtlık yarattıklarını düşünerek kendi kendimi yerdim. Bu kız ise, renklerin benim için ne demek olduğunu biliyor. Onları göremesem de..."

Deryck; "Sanırım, küçük dev kadın derken hemşire Rosemary'den söz ediyorsun," dedi. "Sana yardım edebilmesine çok sevindim."

"Yardım ım!" diye haykırdı Garth. "O benim yeniden hayata dönmemi sağladı, o olmasaydı şimdi bu halde olmazdım. Şimdi düşünüyorum da dostum, daha önceki gelişinde nasıl bu kadar karamsar olduğumu düşündükçe, kendimden utanıyorum. Bizim Robbie'nin dediği gibi, o sırada karşımdaki hayali duvara yumruklar atmakla meşguldüm. O zaman beni bir korkak, bir budala gibi görmüşsündür."

"Böyle bir şey aklımdan bile geçmedi. Çok zor bir savaş veriyordun o sırada ki hiçbirimiz daha önce böyle bir şey yaşamadı. Tanrı'ya şükürler olsun, kazandın."

"Tüm bunları aslında bir bakıma sana borçluyum, Brand. Elbette en çok da Bayan Gray'e! Keşke burada olsaydı da seni görebilseydi. Hafta sonu için izin istedi, sonra da küçük bir tatile gitti."

Doktor şaşkınlıkla, "Gitti mi? Şey mi, Bayan Gray mi?" dedi. O kadar şaşırmıştı ki neredeyse ağzından bir şeyler kaçıracaktı.

"Evet. Dün gece gitti. Çok uzağa gitmeyeceğini, pazartesi sabahı erkenden yanımda olacağını söyledi, bu yakınlarda olacakmış. Sanırım sıkıldı; yeni yerler görmek istedi. Sen buraya geliyorsun diye bu tatile çıktı. Biliyor musun, Brand, o kadar uzun yolu göze alıp beni görmeye gelmen ne kadar büyük bir incelik! Beni görmeye gelerek yaptığın bu iyilik beni hem sevindirdi hem de çok şaşırttı."

Deryck; "Sevgili dostum, bu kadar şaşırmana gerek yok!" dedi. "Gerçekten seni görmeye geldim, ama bu yakınlarda çok eski bir dostum daha var, onu da görmem gerekiyor. Senden sonra ona da uğrayacağım. Merak etme sana bunu doğruca söylememin nedeni, kendini buralardaki tek hastam zannederek üzülmeni engellemek."

Garth minnet dolu bir sesle, "Çok incesin Brand!" dedi. "Bunu duymak inan yüreğimi ferahlattı ve sana şimdi daha çok şükran duyuyorum. Ama sen şöyle bir temizlenip güzel bir kahvaltı etmek isterken, ben ise bencillik edip seni burada tutuyorum. Bir şey daha, Brand..."

Küçük bir çocuk gibi utanıp sıkıldı Garth ve yüzü kıpkırmızı oldu.

"Çok üzgünüm, ama yemekleri tek başına yemek zorunda kalacaksın, biliyorsun Bayan Gray de burada değil. Bu beni çok üzüyor, ama ben... Hep tek başıma yiyorum. Simpson yardım ediyor. Anlıyorsun değil mi?"

Doktor; "Elbette. Elbette!" derken sesi anlayış, yardım doluydu.

Bunun üzerine Garth, "Bayan Gray'i bile yemek yerken yanımda istemiyorum," dedi cesaretle. "Yemeklerimizi ayrı

ayrı yiyoruz. Tabağının içinde yemeği kovalamak ne korkunç bir şey, tahmin edemezsin. Başka bir yerde ararken sofra örtüsünün üzerinde mi, yoksa boyunbağında mı, hiç bilemiyorsun."

"Haklısın, çok zor olmalı," dedi Doktor. "Başına gelmeyen hiç kimse bilemez bunu. Sence Simpson bu konuda verilmiş doğru bir karar mı? Biliyorsun, Bayan Gray bu gibi şeylerin eğitimini almıştır."

Garth yeniden bir çocuk gibi kızardı.

"Simpson bana pek çok konuda yardım ediyor; tıraşımda yardımcı oluyor, beni giydirip soyuyor, beni gezdiriyor. Çok acı veren bir dönemdi, çok yorucu bir şey ama gitgide alışıyorum. Simpson gövdemin gözleri, hemşire Gray ise aklımın dersem haksızlık etmiş olmam sanırım. Karanlığımın içinde bana dokunan tek kişi Simpson. Biliyor musun, hemşire Gray bana hiç dokunmadı... Elimi bile sıkmadı. Bundan ne kadar memnun olduğumu bilemezsin. Beni anlıyor musun Deryck? Benim için hemşire Gray yalnızca akıl ve ses demek. Bunun ötesinde benim için bir şey ifade etmiyor. Ancak, son derece yardımsever, iyilik dolu bir ses. Onsuz bir hayatı düşünmek bile çok zor benim için."

Garth o arada zili çaldı, Simpson aceleyle geldi hemen.

"Sir Deryck'e odasını göster, Simpson. Ne zaman kahvaltı yapacağını sana kendisi bildirecek."

Garth tekrar Doktor'a döndü.

"İşimiz bitince dışarı çıkıp dolaşalım diyorum. Hazır olduğunda bana da haber ver, hemen hazırlanırım ben de. Hem sen de biraz dinlenmek, insanlardan ve şehirden uzak, kırlarda bir tatil yapmak istiyorsan, benimle daha fazla oyalanma."

Doktor, banyosunu yaptıktan sonra, ayağına rahat avcı pantolonunu, üstüne de eski Norfolk ceketini geçirdi; muhteşem hazırlanmış kahvaltıyla karnının tıka basa doyurdu. O sırada aklmda iki düşünce vardı; birincisi Jane'in nerede olduğu, diğeri ise yaşlı Margery'nin kahveyi nasıl bu kadar lezzetli pişirdiğiydi. Tam o sırada Margery odaya girdi, gizemli

bir havası vardı. Doktor da hemen kahveyle ilgili sorusunu sordu.

"Güveçte, efendim," dedi Margery. "Sir Deryck, kahvaltınızı bitirince benimle birlikte gelir misiniz, ama sessiz olun lütfen?"

***

Taşlıktan geçerlerken yaşlı Margery yeniden; "Lütfen daha sessiz," dedi.

Doktor sessizce önünde yürüyen şişman kadını takip ediyordu. Birkaç basamak çıktıktan sonra, Doktor'a dönüp fısıltıyla konuşmaya başladı.

"Neyin içinde yaptığınız önemli değildir. Nasıl yaptığınız önemlidir!" dedi.

Birkaç basamak daha çıktıktan sonra yine döndü.

"Taze kelimesi her şey için en önemli şeydir," dedi ve basamakları çıkmaya devam etti. "Kahve taze kavrulmuş, taze çekilmiş... Su da taze taze kaynamış olmalı..."

Margery, basamakları çıkarken nefes nefese kalmıştı ve son kelimeleri ağzından zorla çıkmıştı. Derken, yerleri kalın bir halıyla, duvarları eski zırhlarla, tablolarla kaplı karanlık bir koridora saptı.

Doktor kendi adımlarını Margery'nin küçük, hızlı adımlarına uydurmaya çalışıyordu. Merakına dayanamayıp, "Bayan Margery, nereye gidiyoruz?" diye sordu.

Yaşlı kadın; "Birazdan nereye gittiğimizi göreceksiniz, Sir Deryck," karşılığını verdi ve hemen ardından yine kahve konusuna döndü. "Sakın kahve pişirdiğiniz kaba metal bir kaşık sokmayın Sir Deryck, bu çok önemlidir. Kahveyi toprak kaseye koyun, üzerine kaynar suyu dökün, tahta kaşıkla iyice karıştırın, sonra ocağın yanındaki sıcak çıkıntının üzerinde bırakın on dakika dinlensin; telvelerin hepsi dibe çöker. Sonra da fincanınıza boşaltın; mis gibi, koyu, berrak bir kahve içersiniz. Ama işin püf noktası her şeyin tazesi olmasıdır; tazelik çok önemli. Bir de, kahvesini koyarken bolca koyun."

Margery koridorun sonundaki bir kapının önünde durdu ve hafifçe kapıya vurdu. Dönüp doktora baktığında gözlerinde samimi bir yakarış vardı.

"Sir Deryck, kaşığın tahta olması gerektiğini unutmayın efendim," dedi.

Doktor Brand, alacakaranlıkta kendine doğru kaldırılan o yaşlı, iyi yüze baktı.

"Merak etme, hiç unutmayacağım, sevgili Margery," dedi, ciddi bir sesle.

Bunun üzerine yaşlı kadın yine gizemli bir fısıltıyla kapının aralığından içeri seslendi.

"Bayan Gray, Sir Deryck burada."

Yaşlı kadın daha sonra doktoru küçük, sevimli oturma odasına buyur etti.

***

Odada ilk göze çarpan şey canlı, gürül gürül bir ateş yanıyordu. Jane şöminenin hemen önündeki, arkası kapıya dönük, yüksek sırtlı koltukta oturuyordu. Ayaklarını şöminenin önündeki demire dayamıştı. Doktor arkadaşının sadece başını ve dizlerini görebiliyordu.

"Ah, Dicky!"

Jane'in sesinden minnettarlık ve sevinç okunuyordu.

"Sen mi geldin? Gel içeri. Kapıyı kapa. Yalnız mıyız odada? Hemen buraya gel ve elimi tut; yoksa seni arayıp bulmak için odada dolaşmaya başlayacağım."

Doktor hemen şöminenin önüne geldi. Koltuğun önüne diz çöktü ve kendisine uzanmış olan Jane'in çaresiz ellerini kendi elleri arasma aldı, onları sevgiyle sıktı.

"Jeanette?"dedi. "Ah Jeanette!"

Doktor o kadar heyecanlanmış ve o kadar duygulanmıştı ki sözleri yarım kaldı. Jane'in gözleri sımsıkı bağlıydı. Dört kat edilmiş ipekli kara bir başörtü, dümdüz siyah saçlarının üzerine bağlanmıştı. Böylesine yetenekli ve yüce gönüllü bir

kadın şu an derin bir çaresizlik içindeymiş gibi görünüyordu. Aydınlık küçük odada, tek başına, hiçbir şey yapmadan oturuyordu.

Doktor üçüncü kez yalnızca, "Jeanette!" diyebildi. "Sen buna hafta sonu tatili mi diyorsun?" diye sordu kendine ve duygularına hakim olmayı başardıktan sonra.

"Sevgili dostum," diye konuşmaya başladı Jane. "Ben Körler Ülkesi'nde hafta sonu tatili yapıyorum. Bunu yapmak zorundaydım, Deryck. Bunun ona daha fazla yardım edebilmek, o yorucu işleri daha rahat yapmasını sağlayabilmek için yapıyorum. Biliyorsun geniş bir hayal gücüm olmadı ve neyim var neyim yok her şeyi burada kullandım; anlayacağın sıfırı tükettim. O ise öylece sessizce duruyor; ne şikayet ediyor, ne de kendisine zor gelen şeylerden söz ediyor. Onun neler hissettiğini anlamam için benim de kör olmam gerekiyordu. İyi kalpli Margery'yle Simpson da anlattım durumu, bana çok yardımları dokunuyor. Margery'yle ben aşağı inmek, ya da dışarı çıkmak istediğimiz zaman Simpson hemen küçük bir araştırma yapıyor ve ortam uygunsa çıkıyoruz; çünkü iki körün birbirleriyle karşılaşmaları pek de güzel olmaz kanımca. Margery bana her konuda neredeyse yardım ediyor."

"Ah, Dicky, bir bilsen ne çok konuda yardım istiyorum! Ama şu derin, insanı çıldırtan karanlık var ya... İnsanın sürekli önünde kapkara bir perde var. Sana bazen o kadar yakın oluyor ve o kadar katı ve aşılmaz bir duvar oluyor ki seni dipsiz uçurumlara atıyor; bazen de ruhun karanlığın yumuşacık derinliklerinde kayboluyor. Karanlık hiç bitmeyecekmiş gibi uzadıkça uzuyor. Seni sarıp sarmalayan keskin bir karanlık bu ve öyle bir zaman geliyor ki en dibine kadar batıp bir daha dışarı çıkamayacağını düşünüyorsun. Sonra sesleri duymaya başlıyorsun. Yüksek sesler bir çekiç gibi beyninde patlarken mırıltılar ise insanı deli ediyor, çünkü bu sesleri çıkaran şeyi ne görebiliyorsun, ne de ona bir anlam yükleyebiliyorsun. Ağzında iğne olduğu için garip bir sesle konuşan insanın niye böyle keskin sesler çıkardığını bilemiyorsun. Ya da yatağın

altına düşen bir şeyi almak için yatağın altına giren bir insanın sesinin neden bu kadar yakından geldiğini anlamak için kendini paralıyorsun. İşte seslerin kaynağını görmemek ve neden bu şekilde ses çıkardıklarını bilememek insanı çıldırmanın eşiğine getiriyor."

"Ah sevgili dostum! Gece içine girdiğin karanlıkla sabahleyin de uyanmak nasıl bir şey hayal bile edemezsin! Bunu bir kere yaşadım. Dün gece yemekten az önce gözlerimi bağlayıp, kendimi karanlığa hapsettim. Bana inanmanı isterim, Deryck. Yarın sabah yine o karanlığın içinde uyanacağım diye ödüm kopuyor. Düşünsene, her zaman aynı karanlık içinde uyumak, aynı karanlık içinde uyanmak ne demek! Güneş ışığını bir daha görememek ne demek! Bir de yemekler..."

"Hadi ama Jane! Yemeği de böyle yediğini söyleme bana?"

Doktorun sesi sinirli çıkıyordu.

"Elbette," dedi Jane. "Yemeğini tabağında ararken onu masanın üzerinde bulmak insanı nasıl da küçük düşürüyor! Bir lokmanın daha kaldığını biliyorsun tabakta, onu bulmak için çaresizce arıyorsun; bulamayınca başka bir yemeğe başlıyorsun ve o aradığın son lokmayı sonunda kucağında buluyorsun."

"Şimdi onun neden ek başına yemek yediğini anladım Deyck. Ama artık yalnız yemek yemek zorunda kalmayacak, çünkü ona bu konuda nasıl yardım edeceğimi ve yemek yemenin onun için artık nasıl işkence olmaktan çıkacağını biliyorum. Ah, Dicky, bunu yapmak zorundaydım. Ona yardım etmek için elimden gelen tek şey bu."

Dr. Deryck Brand sakin bir sesle; "Evet," dedi. "Yapmak zorundaydın."

Doktorun yüzünde kaygılı bir ifade vardı ama Jane bunu görmedi. Doktor mırıldanarak sözlerini tamamladı.

"İnsanın karşısındaki kişi sevgili Jane ise başka bir şey beklenmez zaten!"

Jane'in sesinde sevinç vardı.

"Her şeyi olduğu gibi kabul etmen ve neden yaptığımı an-

laman benim için son derece önemliydi. Davranışımı yararsız, ya da budalaca bulacaksın diye öyle korkuyordum ki! Kaybedecek zamanım yoktu; beni affederse bu ondan ayrı geçireceğim ilk ve son hafta sonu olacak. Deryck, beni bağışlayacak mı sence?"

Jane'in gözleri bağlı olduğu için sevinmesi gerekirdi. Doktor bir şey söyleyecekti ama son anda vazgeçti. Sonra, "Sus, sevgili kızım," dedi. "Bana Düşes'in papağanını aratacaksın neredeyse!" dedi. "Garth'a kızıp onunla konuşurken kontrolümü kaybedersem, buraya bir hiç için gelmiş olacağım. Şimdi söyle bakalım bana. Gözlerini hiç açmayacak mısın?"

"Yalnız yüzümü yıkamak için çıkarıyorum," dedi. Bunu söylerken Jane gülüyordu. "Bağı aralayıp dışarı bakmayacağıma dair kendime söz verdim, bir an olsun bile yapmayacağım. Yalnız, dün gece başımı çok sıktı, beynim yanıyor sandım, onun için birkaç saatliğine çıkardım. Gün doğmadan uyandım ve gözlerimi yeniden bağladım.

"Yarın sabaha kadar da çıkarmayacaksın, öyle mi?"

Jane acı bir yüz ifadesiyle gülümsedi. Bunun ne anlama geldiğini biliyordu.

"Yarın akşama kadar, sevgili arkadaşım," dedi tatlı bir sesle.

Doktor kızmış ve sonunda kendini tutamamıştı.

"Ama Jeanette, bu kadarı da fazla artık! Gitmeden beni göreceksin, elbette! Böyle yaparak neye varmayı düşünüyorsun Jane?"

Jane'in yüz hatları acıdan gerildi. "Lütfen Deryck!" dedi, gözündeki o acınacak sargıyla öne doğru eğildi. "Bana şu an ne kadar yararlı olduğunu görmüyor musun? En sevgili arkadaşları gelip gittikleri zaman onun için yalnızca bir ses, bir dokunuş olabiliyorlar; yüzler artık seçilemeyecek hale geliyor, soluklaşıyor. Bu sayede ben de onun yaşadıklarını yaşamış oluyorum. Senin sesini duyup yüzünü görememek öyle acı ki, içimde onunla paylaşabileceğim şeylerin ne denli zenginleştiğini anlıyorum şimdi. Daha sonra bunun bahsi geçtiğinde

bana; 'Ama sen onu gitmeden önce gördün!' demesine mani olmalıyım. Ona; "Geldi ve gitti... Benim en iyi arkadaşım... Ama ben onu hiç görmedim!" diyebilmeliyim."

Doktor pencereye doğru yürüdü, pencerenin önünde durup dışarıya bakarken ıslık çalmaya başladı.

Jane şu an dostunun üzgün ve öfkeli olduğunu ve kendini sakinleştirmeye çalıştığını kavradı. Sessizce bekledi. Islık kesildi, Deryck'in güldüğünü duydu. Doktor geldi, yanına oturdu.

"Her zaman başladığın işi bitirmeden bırakmıyorsun. Senin için yarıda bırakmak diye bir şey yok. Bu durumu kabul etmekten başka çarem yok."

Jane arkadaşının elini tutmak için uzandı.

"Ah, sevgili dostum! Şimdi bana yardım edebilirsin. Böylesine bencil duygular taşıdığını hiç bilmezdim."

"Bunu aklından hiç çıkarma. Öteki Adam her zaman bir erkek için büyük sorundur," dedi. "Biz erkek denen canavarlar, yapımız itibariyle kadınlarımız için her zaman ilk sırada olmak isteriz. Bu olay tanıdığımız ve bildiğimiz tüm kadınlar için geçerlidir. Bunlar kimi zaman güzel düşünceler olmasa da onların üzerinde hak sahibi olduğumuza inanırız. Bu durumu hayatın her anında rahatlıkla tecrübe edebilirsin. Babalar kızları üzerinde, ağabeyler kız kardeşleri, arkadaşlar arkadaşları üzerinde hak iddia ederler. Ancak Öteki Adam'ın varlığını kabul etmek kolay değildir. Doğal bir duygu bu bence. Çok soylu bir duygu olmadığını kabul ediyorum; bir şekilde bu duygunun sana egemen olmasına izin vermemen gerek."

"Şimdi izin ver de odana gidip paltonu ve şapkanı bulayım; ormanda biraz yürür, temiz hava alırız."

"Olmaz."

"Olmaz mı? Neden ama? Ben evde Flower'ın eşyalarını da gider bulurum; onun için, nerelere bakacağımı iyi bilirim. Peki, tamam Margery'i gidip getirsin eşyalarını. Ama geç kalma. Garth Dalmain'in bizi duyacağından da hiç korkma. Şu sırada hızlı hızlı terası arşınlıyor. Neredeyse bastonu hiç

kullanmıyor! Nasıl bu kadar gelişme sağladın onda, şaşılacak şey! Neyse ormanda daha rahat konuşuruz. Ben sana yol gösterirken, zamanı gelince senin Öteki Adam'a nasıl yol göstereceğin konusunda belki ipuçları buluruz. Yalnız, merdivenden inerken yaşlı Margery'ye dikkat et. Kadının üzerine düşeyim deme, zavallı kadın kendini bir daha toparlayamaz."

***

Hava sessiz ve ağırdı. Gri bulutlar tüm göğü kapatmıştı; havada asılı duran bulutlar görme duyusunu kaybetmiş iki insana -biri kaza yüzünden, diğeri kendi isteği ile- karşı saygısızlık etmekten çekinir gibiydiler. Kuşlar ötmüyor, çiçekler ne yapacaklarmı bilmeden öylece boyunları bükülü duruyor ve yapraklar kımıldamıyordu bile, her yere derin bir sessizlik hakimdi. Uzaklardan öten birkaç horozun sesi duyuluyor, arada bir arabaların tekerlek gıcırtısı geliyordu. Bunun dışında, sessizlik öylesine derindi ki, herkes bu muhteşem sessizliği bozmaktan korkar gibi, ağızları kapalı hiç konuşmadan kıpırtısız duruyordu. Bütün evren devinimsiz kalmış gibiydi. Havanın bu durgunluğu duyu ve düşüncelere bir derinlik ve farklılık getirmek istiyordu sanki.

BÖLÜM 24

Kütüphane son derece sessiz ve huzur doluydu. Temiz havanın etkisiyle, hazırlanan nefis yemekleri büyük bir iştahla yedikten sonra, Garth'la Deryck karınlarının doyurmuş olmanın verdiği hazla oturmuş, sigaralarını içiyorlardı.

Üst kattaki odada ise Jane, kendi karanlığının içinde hiçbir şey yapmadan, aşağıda konuşulanları dinlemeye çalışıyordu. İki erkeğin alt katta yaptığı konuşmalar mırıltılar halinde ona kadar ulaşıyordu.

Ancak en şık kıyafetleri içinde karşılıklı oturan bu iki erkeği görmesi mümkün olmuyordu. Garth ince, narin gövdesine çok yakışan bir smokin giymişti. Çünkü Jane'in tanıdığı erkeklerin akşam kıyafeti konusunda titiz davranmalarını istediğini bilirdi; fakat Jane şu an bulunduğu konum nedeniyle onu bu şık smokini içinde göremiyordu.

Doktor da giyim konusunda bir dereceye kadar titiz davranırdı; çok iyi kesimi olan, son moda takım elbiseleri vardı. Ancak, iş sevgili Norfolk ceketine gelince bu titizlikten eser kalmazdı. Lady Brand tatlı, ama ısrarlı bir çabayla ceketi ondan uzak tutmaya çalışsa da, Sir Deryck "mutlu ve başarılı" günlerde eski Norfolk ceketini giymeyi asla ihmal etmezdi.

Lady Brand; "Beni duyuyor musun Deryck? Bu ceketi diken zavallı terzi mezardan kalkıp da kendi diktiği bu antika ceketi eski müşterisinin hala giydiğini görse emin ol utancından yeniden ölür," diye ona takılırdı.

"Peki ama sevgilim," diye onun sözlerine karşı çıkardı Deryck. "Benim hala hayatta olan terzimi neden öldürüp du-

ruyorsun? Sana diyeceğim tek şey şu. Terzim, ben ve bu güzelim ceketim daha uzun yıllar birlikte olacağız."

Başka bir sefer Lady Brand pencereye koşup yoldan geçen işsiz adamlara baktıktan sonra kahvaltı sofrasına dönmüş, kederli bir şekilde derin derin içini çekmişti.

Doktor meraklanıp karısına neden böyle davrandığını sordu.

"Neyin var, hayatım?"

"Yoldan geçen işsiz adamların kıyafetlerinin biraz daha kötü olmalarını isterdim, Deryck," diye karşılık verdi. "O zaman adamlardan birine senin şu Norfolk ceketini verebilirdim. Ama onları gördükten sonra o ceketi vermeye dahi cesaret edemem."

Doktor karşısında oturan sevimli yüze büyük bir sevgiyle bakarken sesinin sert ve ciddi çıkmasına gayret gösterdi. "Umarım böyle bir şey yapmazsın, sevgilim!" dedi.

"Sana söylüyorum, dinle beni; şayet çok kötü durumda bir dilenci gelirse kapıma... Emin ol Deryck, verebilirim."

"Peki, sevgilim," dedi Doktor. Bir yandan da mektuplarını topluyordu. Saatine baktı, "Yalnız, unutmaman gereken bir şey var," dedi. "Hemen o dilencinin peşine düşer, aklının alamayacağı kadar yüksek bir para karşılığında ceketimi geri alırım. Temizleyici parasını da sen ödemek zorunda kalırsın. Bana kalırsa hayatım, o dilenciye benim ceketim yerine biraz para versen daha akıllıca bir iş yaparsın."

Flower; "Üzerinde o ceketle Wimpole Caddesi'nden geçerken zavallı adamı hiç kuşkusuz tutuklarlar," diye söylendi kendi kendine.

"Evet, en ahmak polis bile ceketin çalınmış olduğunu anlar. Bu durumda asıl suçlu olan sen kurtulurken zavallı adamı hapse atarlar. Belki de seni içeri atarlar ve ben seni kefaletle çıkarmak zorunda kalırım."

Deryck karısının sandalyesinin arkasında durdu, esmer, ince elleriyle o sevimli yüzü okşadı. Tatlı bir sesle; "Ceketim, o hırsızın benden çaldığı ilk şey de olmayacak!" dedi. Flower

da ona aynı sevgiyle karşılık verdi ve Deryck içinde büyük bir mutlulukla işine gitmek üzere yola koyuldu.

Doktorun o atmaya kıyamadığı eski Norfolk ceketi o sabah da üzerindeydi ve Jane'le dolaşırken onlara eşlik etmişti. Deryck elini onun kolundan geçirirken Jane parmaklarının dokunuşundan ceketi tanımış, onunla ilgili hikayeleri hatırlayıp gülüşmüşlerdi. Simpson ceketi katlayıp kaldırmıştı. Doktor kütüphanede şöminenin karşısında şık takımı içinde ayak ayak üstüne atmış ve sigarasının tadına varmaya çalışıyordu.

Gündüzleri hava sıcak olmasına karşın akşamları serinlik çöktüğü için Garth alevlerin tatlı sıcaklığını duyabilecek bir yere oturmuştu. Koltuğu yan yerleştirilmişti; şayet konuğundan yüzünü gizlemek isterse tek elini kaldırması yeterli oluyordu.

Dr. Deryck Brand düşünceli bir sesle konuşuyordu.

"Anladığım kadarıyla içinde bulunduğun durum sana ulaşan her şeyin farklı ölçülerde olduğunu ve gereğinden fazla değerlere büründüğünü gösteriyor. Ancak, bana sorarsan, zaman içinde hayatına ne kadar çok insan sesi ve dokunuşu girerse her şey o kadar hızla eski haline dönecektir; sen de başkalarının dokunuşlarına, seslerine karşı daha az duyarlı olacaksın. Sinirlerinin bu aralar gergin olması çok doğal, tabi verdiğin tepkiler de bu yüzden abartılı oluyor. Çünkü çok gergin sinir sistemi genellikle her şeyi abartır. Görme duyusu ortadan kalkınca, dış dünyayla bağlantı sağlayan öbür duyular, söz gelimi işitme, dokunma duyuları fazlaca bir sinir gücü çekerler kendilerine, acı verecek kadar duyarlı hale gelirler. Ancak, endişelenmeni gerektirecek bir durum söz konusu değil. Çünkü sonunda her şey yoluna girecek; diğer duyuların da zamanla daha keskin ve duyarlı hale gelecek. Bu arada Bayan Rosemary'nin seninle el sıkışmaması hakkında bir şey mi söyleyecektin?"

"Evet, ama önce bir şey sormak istiyorum. Onun bağlı olduğu kuruluş mu, dernek mi, kurum mu, neresiyse işte hemşirelerin hastalarıyla el sıkışmamaları oranın kuralı mıdır?"

"Bu konuda hiç bilgim yok."

"Ne kadar derin ve duyarlı sezgileri olan bir hanım bu Bayan Gray; bundan hoşlanmadığımı anlamış olmalı. Çünkü en baştan beri ne elimi sıktı, ne de bana dokundu. Gün içinde buna imkan tanıyan o kadar şey yaşamamıza rağmen; örneğin mektup veriyor, elime bir şeyler tutuşturuyor, ama bir kere olsun parmaklarının parmaklarıma dokunduğunu duymadım."

"Bundan mutluluk duyuyorsun, öyle mi?"

Garth'ın yüzünü dikkatli bir şekilde incelerken doktor, bir yandan da sigarasının dumanını havaya savuruyordu.

Garth büyük bir içtenlikle, "Bu konuda kendisine ne kadar teşekkür etsem azdır dostum!" dedi. "Biliyor musun, bana bir hemşire, bir kadın sekreter yollayacağını söylediğinde bir kadının dokunmasına dayanamayacağımı düşünmüştüm."

Doktor, sakin bir sesle, "Bunu ifade de etmiştin," dedi.

"Olamaz! Gerçekten söyledim mi? Öyleyse, benim görgüsüz kadın düşmanı bir adam olduğumu düşünmüşsündür."

"Hayır, o kadar da değil!" dedi Doktor. "Ancak karşımda sıradan bir hasta olmadığını anlamıştım. Genelde erkekler..."

Garth arkadaşının sözünü kesti.

"Bir zamanlar ben de, küçük, yumuşak bir elin dokunuşlarından hoşlanırdım. Belki de çoktan o eli tutmuş, sıkı sıkı sarılmış, hatta öpmüştüm de! Eskiden böyle şeyler yapardım, ama benim için ciddi şeyler değildi. Ama Brand, bir erkek O Kadın'ın dokunuşunu tanıyınca, hele o dokunuş onun için sadece bir anıysa o adam ne yapabilir? Üstelik o dokunuşu tadan kişi şu an derin bir karanlığa mahkum olmuşsa ve o anı erkekte kalan azıcık şeylerden biriyse, sence o adamın elinden ne gelir? Düşün dostum, o dokunuşu hatırlamak sözle anlatılamayacak bir rahatlama getiriyorsa, bunun yerine başka bir şey koyabilir mi? Erkeğin başka bir dokunuşun o anıyı yok edip yerine başkasmı koymasından ya da tüm kutsallığını silip götürmesinden korkması insanı şaşırtabilir mi?"

"Anlıyorum," dedi Doktor sakin bir sesle. "Daha önce böyle bir deneyimim olmadı, ama seni anlamaya çalışıyorum.

Yalnız, sevgili çocuk, sana bir şey söyleyebilir miyim? Biliyorsun şimdiye değin hayatında pek çok kadın oldu senin ve şimdi sen O Kadın'dan bahsediyorsun, peki gerçekten onun yerinin senin yanın, burası olması gerekmez mi? O dokunuş bir hatıra değil, bir gerçeklik olmalıdır senin yaşamında."

Garth, bir sigara daha yaktı ve konuşmaya devam etti. "Ne güzel söylüyorsun!" dedi. "Sözlerin çok hoş. Ama sözlerin neye benziyorlar, biliyor musun? Terastan görünen bir manzara olduğunu ve onu görmem gerektiğini söylemene. Biliyorum manzara orada, ama onu görmeme imkan yok; çünkü ben kusurluyum ve bu kusurum onu görmemi engelliyor."

Garth düşüncelerine dalmış bir halde dikkatsizce kibriti yere atmış ve o da şöminenin önüne düşmüştü. Deryck, kibriti yeniden alıp ateşe attıktan sonra, "Demek istediğin şey," dedi. "Bir kadın var ki "Tek Kadın" adını taşıyor; ancak sen "Tek Erkek" değilsin, öyle mi?"

"Evet," dedi Garth. Sesi çektiği acıdan fısıltı haline dönmüştü. "Ben yalnızca bir çocuğum."

Doktor son cümleyi duymazlıktan geldi.

"Ya da sen Tek Erkek olmadığını sandın," dedi. "Şayet senden önce onun hayatında başka biri olmadıysa, bu durumda Tek Kadın için sen her zaman Tek Erkek'tin. Ne var ki, bunu o kadına kanıtlayabilmen için sabırlı olmalısın ve zamanla bu da olacaktır elbette."

Garth koltuktan aniden doğruldu. Yüzünden büyük bir şaşkınlık okunuyordu, sanki imkansız bir şey söylenmiş gibi bakıyordu.

"Ah, hadi Deryck ama!" dedi. "Gerçekten bu söylediğine inanıyor musun?"

"Tamamen!" diye karşılık verdi Doktor. Sesinde söylediği şeye inanmanın verdiği sakinlik vardı. "Diğer her şeyi bir kenara bırak; para, topraklar, unvanlar, dostların dilekleri, fiziksel çekicilikler, yani insanı hayran bırakan dışsal güzelliklerden bahsediyorum. Eğer aşk tüm bu toplumsal ve geleneksel baskılardan ve yönlendirmelerden kurtulursa

işte o zaman adamla kadını aklm cennetine koyar. Toplumsal önyargılardan, yapmacıktan, hileden arınmış olarak, çırılçıplak, birbirlerinden utanmadan kadınla erkeği bir araya getirip onların ruhlarını birleştirebilirsen, o zaman bu erkek için eşi bulunmaz bir andır; çünkü kadın kendini o adama ait hissediyordur. İşte bu kadın Tek Kadın'dır! O erkek de kadının gerçek eşi olduğuna göre, kadın için Tek Erkek'ten başkası değildir. Ancak bunu ispat etmek isteyen erkeğin gerekli özgüvene sahip olması gerekir. Bu, Tanrı ilhamı gibi erkekte birdenbire, bir volkan gibi patlak verir; oysa kadında bu ruhsal gelişim yavaş oluşur, bir goncanın yavaş yavaş güle dönüşmesi gibi."

Garth'ın sesi kırgın ve üzgündü. "Ah, yüce Tanrım!" diye mırıldandı. "Bizim içinde durum aynı böyleydi! Cennet Bahçesi'nde, gizlenecek ve korkulacak hiçbir şey olmadan, cesaret ve güvenle aynı senin söylediğin gibi ruhlarımız karşı karşıya duruyordu! Onun Tek Kadın olduğunu anladım ve ona "karım" olarak seslendim. Ertesi sabah bunun karşılığında bana verdiği karşılık, "Yalnızca bir çocuk" oldu. Evlenmeyi bir dakika için bile aklmdan geçirmediği bir çocuk. Hadi doğrula bakalım o budalaca söylemini, Brand!"

"İşte doğrulandı sevgili dostum!" diye sakin bir sesle karşılık verdi doktor. "Karşılaştığı mutluluğun büyüklüğü Havva'yı korkutuyor; çünkü kendine güveni yok; erkeğin onu idealleştirmesinin büyüklüğüne erişemeyeceğinden, ona layık olamayacağında korkuyor; Adem'den kaçarak bahçedeki ağaçların arasına gizleniyor. Söylediğim şeyler hiç de budalaca değil, anlıyor musun? Asıl budala kim biliyor musun, onun peşine düşmeyen Adem."

Garth koltuğunda öne doğru çıktı; elleriyle koltuğun kenarlarını sıkı sıkıya kavramıştı. Böyle bir şey olabilir miydi? Garth'm aklı karışmıştı. Üç yıl önce Shenstone Kasabası'nın küçük kilisesinden çıkıp gittiğinden beri kafasına kazınan o düşünce şimdi Doktor Deryck Brand'in ağzından çıkan kelimelerle alt üst olmuştu. Yüzü kağıt gibi bembeyaz oldu. Genç

adamın alnında yaşadığı sıkıntıdan dolayı ter damlaları belirmişti ve doktor onu dikkatle inceliyordu.

Garth'ın sesi gergindi. "Brand," dedi, "Ben körüm! Senden daha anlayışlı olmanı bekliyorum. Karanlıkta birtakım şeylerin anlamı senin kavrayamayacağı kadar büyüyor!"

Deryck'in zihni pek çok düşünce ve görüntülerle doluydu o sırada. Onun yüzünü gören öğrencileri ve hemşireleri onun çok önemli ve hayati önem taşıyan bir ameliyatta olduğunu ve ufacık bir yanlış neşter vuruşunun hastanın hayatına mal olabileceğini bildiğini söylerlerdi. Bu da zaten oldukça doğru bir tespit olurdu.

Gerçekten de, terazinin iki kefesinde eşit ağırlıkta iki kişinin bütün gelecekleri yatıyordu; bu olayda, her ikisinin de hayatı Doktor'un becerisine bağlıydı. Ne kadar keskin, usta ve yumuşak neşter vuruşlarında bulunursa o kadar iyi olacaktı her şey. Ancak Doktor bu ameliyata başlarken karşısında duran gergin, bembeyaz yüzü, sıkıntılarından dolayı alnı terlemiş ve kendisinden beklenmeyen bir cesaretle, "Ben körüm!" diyen bu çaresiz sesi hesaba katmamıştı. Öteki Adam'ın bir başka görünüşüydü bu yüz; Doktor Deryck Brand de ona karşı duygusuz değildi. Ancak, yukarıda oturmuş, gözleri sarılı ve çaresizce ondan yardım dileyen ellerini ona uzatmış zavallı bir kadının varlığını da hissediyordu. Bu merak içinde bekleyen sabırlı kişinin hayali Doktor'un sinirlerini, duygularını kontrol etmesini sağlıyordu. Gözlerini ateşe çevirdi.

"Kör olabilirsin, Dalmain," dedi. "Ama senin bir aptal olmanı istemiyorum."

Garth şaşkınlık içinde, "Ben... O zaman aptallık mı ettim yani?" diye sordu.

"Şu an net bir şey diyemem, ancak olayları kendi görüş açından açıkça bana anlatırsan sana bu konudaki düşüncelerimi açıklayabilirim."

Doktor'un sesi son derece sakin ve sıradan bir konuşma yapar gibiydi. Ancak, onun bu ses tonu genç adamı sakinleştirdi, hatta doktora güven duymaya bile başladı. Doktor'un

sesine bakılacak olursa, o sırada boğaz ağrısından, ya da bir siyatik belirtisinden söz ediyor denilebilirdi.

***

Garth arkasına yaslandı, elini usulca ceketinin göğüs cebine kaydırdı. Mektup orada duruyordu, O Kadın'dan gelen mektup. Peki onu doktora gösterse miydi, bunu yapabilir miydi? Hiç olmazsa bir kerecik, gerçekten güvendiği bir insana, derdinden söz ederek rahatlama olanağını göze alabilir miydi? Endişeliydi ve korkuyordu, çünkü bahsettikleri kişi doktorun çok yakından tanıdığı biriydi. Ondan bahsederken yeterince dikkatli olabilir miydi?

Hamlelerini kafasında zekice kurgulayan bir satranç oyuncusu gibi, söyleyeceklerini aklında ölçüp biçti. Jane'in Tek Kadın olduğunu ele vermeden konuşup bunu doktorla açık açık tartışabilir miydi?

Genç adamın kafasında düşünceler gelip gidiyordu. O sırada doktor onu konuşmaya teşvik etmek ya da kendine ait bir düşüncesini söylemek üzere bir hamlede bulunmuş olsaydı, Garth konuşmaktan vazgeçecekti. Ama Dr. Brand, sessizce bekliyordu. Elindeki maşayla şöminedeki ateşi karıştırıyordu. Güzel kokulu bir çam kütüğünü sıçrayan alevlerin üzerine yerleştirdi; bir yandan da hafif bir ıslıkla Veni, Creator Spiritus'un bitiş notalarını çalıyordu.

Garth o sırada kendi kafasında yaptığı tartışmaya öylesine dalmıştı ki dış dünyayla bağlantısı kopmuştu; onun için, Veni'nin sözlerinin niçin tatlı bir ısrarla şu çok önemli dakikada aklma takıldığını kavrayamamıştı.

"Düşmanlarımızı uzak tut; yuvamızı huzurlu,
Senin bizi yönelttiğin yerde hiçbir kötülük olamaz."

Bu sözleri geleceği gösteren bir simge olarak aldı. Terazinin öbür kefesi ağır basmıştı.

"Brand," diye konuşmaya başladı. "Sana bu konuda dürüst davranmamı istediğini biliyorum. Yalnız, her şeyi anlatmanın rahatlığına ancak bir şartla kavuşacağım. Tek Kadın'ın kim olduğunu tahmin etmeye çalışmayacaksın. Bana bu konuda söz ver."

Doktorun yüzünden hafif bir gülümseme belirdi. Bu gülümseme sesine de yansıdığı için Garth'ın içindeki güven duygusu biraz daha arttı.

"Sevgili dostum," dedi Dr. Brand. "Bu konuda bana güvenebilirsin. Bu bir çeşit aklın eğlenmesidir; ama bana göre bir şey değil bu. Benim için ne eğlencelidir, ne de faydalı. Sırları biliyorsam, onları tahmin etmeye çalışmamın bir gereği yok demektir; bilmiyorsam ve sır sahipleri de benim bilmemi istemiyorlarsa, kendimi bunu öğrenmek için hiç yormam ve de düşünmem. Nasıl ki dostlarımın cüzdanlarını çalmayı hiç düşünmediysem."

"Teşekkür ederim Brand," dedi Garth. "Bence bu sırrı bilmende bir sakınca yok. Ancak onun adını söylersem ona saygısızlık etmiş gibi olurum."

Doktor; "Kesinlikle haklısın," dedi. "Bu sırrı açıklayacak olan kişi Tek Kadın'dır. Artık hazırsan anlatmaya başla bakalım sevgili dostum."

Garth; "Elimden geldiğince basit, kısa olarak anlatmaya çalışacağım," diye anlatmaya başladı. "Sana her şeyi tüm ayrıntısıyla anlatamam, anlıyorsun değil mi? Yıllarca onu arkadaş olarak tanıdım; aynı evlerde kalır ve sık sık aynı ortamlarda bir araya gelirdik. Ondan her zaman hoşlanır, yanındayken kendimi rahat hisseder, düşüncelerine büyük bir saygı duyardım. Onu gerçek bir dost, arkadaş olarak görüyordum, o benim için diğerlerinden farklıydı. Herkes için o sadece bir dosttu, kimse onunla ilgili başka şeyler düşünmezdi bile, çünkü o başka kadınlara söylenen o saçma sapan şeylere sadece gülüp geçerdi. Yakasına takması için çiçek yollasan, bir vazoya koyar, "Acaba gerçekte kime yollanmıştı bu çiçekler?" diye merak ederdi. Dansta iyi ve ata binmede çok yetenekliy-

di, ama onunla dans etmek isteyen adamın hem yetenekli hem de cesur olması gerekirdi, yoksa dans pistinde seni yöneten kişi o olurdu. Onunla ava çıkan kişi her türlü zorluğun üstesinden gelecek, avlanma konusunda becerikli biri olmalıydı. Ama ben onu avda hiç görmedim; sevgi dolu bir yapısı olması ve adil bir yarıştan yana olması sanırım onu bu ortamdan uzak tutuyordu. Bu örneği onun nasıl bir insan olduğunu sana anlatabilmek için verdim. Onun toplantıda olması herkesi son derece sevindirirdi, nedenini soracaksan inan ben de bilmiyorum. Onu anlatmak olanaksız. O... işte öyle biriydi!"

Doktor, Garth'ın titreyen dudaklarında "İşte o Jane'di!" sözcüğünün canlandığını gördü. Jane'i sözcüklerle anlatmanın ne kadar güç olduğunu kendisi de biliyordu. Garth'ın anlatmaya devam etmesi için birkaç lakırdı da o etti.

"Yalnızca mükemmel birisi. Evet, anlayabiliyorum. Devam et."

Garth onu büyük bir coşku ve heyecanla anlatıyordu.

"Ben o zamanlar çılgıncasına aşklar yaşıyordum. Kadınlarda aradığım tek şey dış görünüşleriydi. Tüm güzelliklerin, her çeşidi o an aklımı başımdan alabilirdi. Düşündüğüm şey onlarla evlenmek değildi elbette, sadece onları çizmek istiyordum. Anneleri, teyzeleri, halaları, ya da evdeki yaşlı çöpçatanlar benim onlarla evleneceğimi zannederlerdi, ama kızlar beni daha iyi tanıdıkları için böyle bir amacım olmadığını bilirlerdi. Dünyada, beni kendisiyle dalga geçtiğim için suçlayabilecek tek bir kız olduğunu sanmıyorum. Güzelliklerine hayran kalıyordum, onlar da bunu biliyorlardı; hayran olduğum şeylerinin sadece dış güzellikleri olduğunun onlar da farkındaydı. Onlar için de heyecanlı ve hoş deneyimler oluyordu; inan bana bu deneyimler bazılarının iyi bir evlilik kurmasına yardımcı bile oldu. Tam iki mevsim boyunca Pauline Lister'i bana yakıştırdılar, ama sonunda tablosunda çizdiğim merdivenin sahibiyle evlendi. Peki neden içlerinden birine aşık olmadım, o tutkuyu hissetmedim? Etrafımda çok fazla oldukları için mi? Üstelik de hayranlığım sadece tensel güzellikleriyle

sınırlı kalıyordu. Sana bunu dürüstçe söyleyeceğim. Güzelliği benim içimde derin bir sızı uyandıran tek kişi Lady Brand olmuştur. Resmini çizip, bu kusursuz güzelliği dünyanın gözleri önüne serince rahatladım. O zamanlar bir kadından istediğim tek şey onların güzelliklerini resme dökmeme izin vermeleriydi. Ne yazık ki bu düşüncemi kocalara, analara, yaşlı çöpçatanlara anlatamadım; ama kadınların hepsi bunu anladılar. Görüyorsun şu halimde beni yine de suçlu hissettirecek tek bir anım bile yok."

"Sevgili çocuk," dedi Deryck gülerek. "Seni çok yanlış tanıdılar, ama ben sana inanıyorum."

"Tek ilgilendiğim şey dış güzellik olduğu için, daha derin duygular uyanmadı bende. Gerçekten tanıdığım kadınlardan biri, ben on dokuz yaşındayken ölen annemdi, diğer kadın ise her geliş gidişimde kucakladığım, tabutunda yaşlı yüzünü öpene dek kucaklayacağım -ya da o beni öper tabutumda- benim sadık yaşlı kahyam Margery Gream'dir. İşte bu iki kadınla edindiğim bağ benim için çok önemli, belki de bu kadar kutsal."

"Evet, birkaç yıl önce bir haziran akşamına kadar hayatım böyle geçip gidiyordu. Onunla, yani Tek Kadın'la ben, şehir dışındaki çok sevimli, eski bir evde verilen toplantıdaydık. Bir akşamüstü yalnız ikimiz sohbet ediyorduk. Ama çok açık, samimi, rahat bir konuşmaydı bu. Yaşlı Margery'ye evlenme teklif etmeyi ne kadar düşünürsem, ona da o teklifi yapmayı aynı şekilde düşünürdüm. Sonra... Bir şey oldu. Bunu sana açıkça anlatamam, çünkü o zaman onu ele vermiş olurum. O olayın olduğu anlarda bana derinliklerinde yatan o muhteşem "kadın"ı gösterdi. Her şeyi gördüm o birkaç kısa dakikada. Eş, ana, güçlülük, yumuşaklık, gerçek, saf ruhunun göz kamaştırıcı kusursuzluğu... O anda ona karşı duyduğum özlem ve isteği sana anlatmam mümkün değil. Ona duyduğum bu özlem ve istek ancak ikimiz de artık açlık, susuzluk, karanlık bulunmayan, salt ışıklar içindeki Altın Kent'te bir araya gelince bitecek. Çünkü o kenti Tanrı'nın görkemi aydınlatacak;

orada acılar, üzüntüler hep sona erecek; çünkü geçmişteki şeylerin hiçbiri orada olmayacak."

Genç adamın yüzü aşk ve tutkudan dolayı parlıyordu alevlerin ışığı altında. Garth geçmişi hatırlarken bir yandan da gelecekteki yaşamının nasıl olacağını anlatıyordu.

Doktor hareketsiz ve sessiz bir şekilde onu dinliyordu. Garth'ın zihninde yarattığı o imgelerin yok olmasını bekledi ve sonra devam etmesi için "Evet?" diye konuştu.

Geçmiş anıların gölgesinde yaşayan genç ses, "Evet," diye sözlerini sürdürdü. Sesi hüzün ve acımayla doluydu; o muhteşem ışıklar içindeki kentten bu karanlık dünyaya dönüş yapmak yüreğini ezmişti genç adamın.

"Hemen o anda anladım başıma ne geldiğini. Onu sevdiğimi biliyordum; onu istediğimi biliyordum; varlığının günümü aydınlattığım, yokluğunun soğuk karanlıklar getirdiğini biliyordum; onun olmadığı anlar benim için sadece koskoca bir karanlıktı, çünkü o ancak beni aydınlatabilirdi."

Garth soluk almak için durdu. Doktor'un sesi onu anılardan geri getirdi. Genç adama atılmış yem bir soruydu bu ve son derece zeki ve akıl doluydu.

"Hoş bir kadın mıydı? Alımlı, güzel?"

Garth; "Hoş bir kadın mıydı?" dedi. Şaşırmıştı. "Yo, hayır! Alımlı? Güzel? Çok zekisin sevgili dostum, bunu sana söyleyemem; çünkü ben de bilmiyorum."

"Ondaki güzellik ya da alım sende resim yapma isteği uyandırıyor muydu?"

"Evet ve hatta onun resmini yaptım bile."

Garth alçak sesle, insanı duygulandıracak kadar tatlı bir şefkatle konuşmuştu.

"İki portresini yaptım, son derece üzgün olmama karşın ezbere çizdim onları; yine de o iki resim bugüne kadar verdiğim eserlerin en güzelidir. Şimdiye kadar hiç kimse onları görmedi ve bundan sonra da görmeyecek; ancak, güvenmek zorunda olduğum bir çift göz dışında. Kesimleri yok edebilmem için onları bulup bana getirecek."

"Kimin gözleri olacak?"

"Rosemary Gray'in gözleri elbette."

Doktor çam kütüğünü hafifçe tekmeledi, kütükten yukarı doğru neşeli alevler yükseldi.

"Yaptığın bu seçimi ben de doğru buldum," dedi. Öylesine sevinmişti ki bunun sesine yansımaması için yoğun bir çaba harcıyordu."

"Bayan Gray bu konuda ketum davranacaktır. Çok iyi. Öyleyse, Tek Kadın'ın güzel olduğunu kabul edebiliriz."

Garth hala şaşkındı, ne cevap vereceğini bilmiyordu. Alçak bir sesle, "Bilmiyorum," dedi. "Onu başkalarının gözüyle göremem ki. Onu gördüğümde sanki kutsal bir ışık vardı etrafında, öylesine kutsal ve ışıl ışıldı; önce ruhunu, sonra benliğini, en sonra da fiziksel varlığını gördüm. Benliği öylesine arı ve kusursuz, ruhu öylesine soyluydu ki bunları kendisinde toplayan maddi varlık onların kusursuzluğuna katılmış, tarifsiz bir şekilde değerli ve mükemmel hale gelmişti."

"Anlıyorum," dedi doktor anlayış dolu bir sesle. "Evet, sevgili çocuk, sözlerini iyi anlıyorum." Sonra içinden "Ah, Jane, ah Jane! O günlerde gözünde bağ yoktu, ama bugünkünden daha körmüşsün," dedi.

"Birbirinden güzel günler geçti," diye konuşmasını sürdürdü Garth. "Onun Tek Kadın olduğuna varan inancımın ateşiyle yaşadığımı anlıyorum şimdi. Benim için öyle duru, tatlı, muhteşemdi ki, onun da aynı benim gibi baktığını düşünüyordum. Birlikte şarkılar söylüyor, başkalarından bahsederek gülüyor ve kendi aramızda tartışarak birbirimizin düşüncelerini öğrenip onları değerlendiriyorduk. Kendimiz dışında herkesten ve her şeyden bahsediyorduk. Biliyorduk, en azından ben biliyordum. Bana inanmanı istiyorum bu konuda, çünkü gerçekten onun da bunu bildiğini düşünüyordum. Onunla her görüşmemizde biraz daha arınıyor ve kusursuz hale geliyordu, gitgide kutsal bir varlık haline dönüşüyordu. Her sorunun çözümü olan altın anahtar artık bendeydi. Ben de, bütün yaşıtlarım gibi ona hayran olmakla birlikte, yine de onun gömlek

giymesini, enli boyunbağları takmasını, uzun botlar ve kısa eteklerle gezmesini, elindeki kamçıyla ayağına vurup ayakkabısının ucuyla ateşi karıştırmasına şaka yoluyla takılırdım. Aslında bunların hepsinin nedeni onun içinde yatan dişiyi saklamak istemesinden kaynaklanıyordu; çünkü onun sahip olduğu o muhteşem dişilik ona dışarıdan bakmakla yetinen erkeklerin hiçbirinin derinine inemeyeceği ve onun ruhunu anlayamayacağı kadar yüceydi. Akşam olup da bütün vücudunu yumuşacık saran siyah, uzun, dökümlü elbisesiyle, göğsünü süsleyen eski zaman işi dantelleriyle, sevgi dolu kocaman kalbinin her bir atışıyla uyumlu adımlarla merdivenlerden inerken... İşte o zaman sevgili dostum, sevince gark olmuş bütün benliğimle adeta onun esiri olur ve gözlerim onun yaydığı ışıkla parıldardı! Onu tatlı, kendinden emin kadınlığı içinde bütün kusursuzluğuyla görürdüm."

Doktor düşünceli bir tavırla elini çenesine koymuş düşünüyordu.

İçinden, "Şu an anlattığı kişinin Jane olduğunun farkına varmadı hala?" diye söylendi.

Garth anlatmaya devam ediyordu.

"Çok kısa bir süre sonra üç günlüğüne ayrıldık. Sonra da hafta sonunu geçirmek üzere bir başka evde buluştuk. Biz oradayken güzelliği dillere destan olan ve sürekli bana yakıştırılan bir hanım da oradaydı. O hanımla benim hakkımda söylenen o kadar çok şey oldu ki en sonunda dayanamayıp onunla konuşmak için harekete geçtim. Terasta buluşmayı teklif ettim kendisine. Akşam terasta buluştuk ve orada ay ışığıyla aydınlanmış gecede bizden başka kimse yoktu."

Genç adam uzun süre konuşmadan durdu, sanki o akşamı zihninde yeniden yaşıyordu. Doktor o sessizliği bozmaya cesaret edemiyordu. Arkadaşının o sırada neler düşündüğünü tahmin ediyordu. Bir erkeğin bir başka erkeğe söyleyemeyeceği şeyler geçiyordu aklından.

Garth yeniden konuşmaya başladı. "Ona söyledim!" dedi.

Deryck, hikayenin bu kısmına geldiğinde Jane'in "Der-

ken... Olanlar oldu!" deyişini o anki gibi canlılıkla anımsadı. Hiçbir şey söylemeden sessizce bir süre daha bekledi. Garth kendini anılara kaptırmış düşünürken doktor da Jane'in anlattıklarını düşünüp kendince yorumlamaya başladı. Sonra üzgün, genç ses kaldığı yerden devam etti.

"Onun her şeyi bütün duruluğu ve kusursuzluğuyla anladığını zannediyordum. Sonradan öğrendim ki, hiçbir şeyi anlamamış. Hareketlerinden onun da buna razı olduğunu düşünmüştüm; kendi aşkımla sardığım o yüce sevgisine erdiğime inanmıyordum. Elbette bu onun suçu değildi. Hem de hiç değildi. O tamamen saf ve suçtan uzaktı. Onun bana bir dokunuşunun benim için ne anlamlar taşıdığını anlamamıştı, anlaması da zaten mümkün değildi, çünkü daha önce hayatında başka bir erkek olmamıştı. Bunu içgüdülerimle ve bana yaptığı itirafıyla biliyorum. Onun böyle davranmasının altında yatan şeyin ilk gençlik zamanlarında hayatına kusursuz bir erkeğin girmesi ve sonrasında da diğer erkekleri hep onunla karşılaştırdığı için onları kendinden uzak tuttuğunu düşünürdüm. Bu doğru olsaydı, o adam tam bir ahmaktı derdim. Keşke biraz çabalasaydı da onun için son derece kıymetli olan bu sevginin farkına varsaydı. Hiç kuşkum yok ki o geceye kadar onu böyle tutkulu bir aşkla isteyen bir erkek olmamıştı. Onu böylesine bir aşkla isteyen ve ona ihtiyaç duyan biri daha önce hayatına girmemişti. Ben onun anladığını ve aynı şekilde karşılık verdiğini düşünürken, o hiçbir şey anlamamış, davranışları bir iyi niyet ve sadece bir acıma olarak kalmıştı ve sevgili dostum sana yine söylüyorum, ben gerçekten onun benim duygularımı anladığına tüm kalbimle inanıyordum."

Doktor koltuğunda kıpırdandı, ağır bir şekilde bacak bacak üstüne attı ve karşısındaki adamın yüzünde bir şeyler görme umuduyla ona dikkatlice baktı. Öteki Adam'ın itirafları umduğundan da yorucu, üzüntü verici gelmişti kendisine.

Boğuk bir sesle, "Bundan emin misin?" diye sordu.

"Elbette," karşılığını aldı. "Dinle. Ona o adla seslendim. Benim için o dakika ne olduğunu, her zaman ne olmasını is-

tiyorsam onu, benim için sonsuza dek o olacağını, yaşadığım sürece, ölümde de, ölümün ötesinde de neyim olarak kabul ettiğimi söyledim. Ona o adla seslendim. O tek kelimeyi söyledim ona! Ona söylediğim o tek kelime tüm duygularımı ve onun benim için ne ifade ettiğini anlattı. Şimdi anlıyorum bunu. Ayağa kalkıp hemen benden uzaklaştı. Düşünmesi için ona on iki saat zaman tanımamı istedi. Ertesi sabah kasabanın kilisesinde bana cevap vereceğini bildirdi. Brand, belki benim bir budala olduğumu düşünüyorsun; ama şimdilerde kendimi öylesine ahmak hissediyorum ki bunu sana tarif bile edemem. Ertesi sabah kiliseye geldiğinde onun vereceği cevaptan öylesine emindim ki. Bir sevgilinin nezaketiyle ona koşacağıma, bir budala gibi, sanki onun kocasıymışım da ona "Gel!" demeye hakkım varmış gibi, yanıma gelmesini buyurdum. Geldi... Kollarıma almadan önce, laf olsun diye cevabının ne olduğunu sordum. "Ben bir çocukla evlenemem!" dedi."

Son kelime Garth'ın boğazında düğümlenmişti. Çaresizlik içinde başım ellerinin arasına aldı. Pek çok şeyin düğümlendiği bir noktaya varmıştı konuşma; artık hiçbir şey eskisi gibi olamayacaktı.

İnsanın yüreğini titreten tuhaf bir sessizlik oluştu odada. Garth'ın coşku dolu sesi odayı bir umut, bir aşk, sonsuz bir özlem seline boğmuştu; güzelliğin gerçek sevgisiyle yaratılmış sonsuz, gençlik dolu ruhunu olduğu gibi gözler önüne sermişti. Gerçek bir aşk ve sevgiyle dolu olan yüreği adeta bir volkan gibi patlamıştı, yoğun bir duygu seli yaşanmıştı o anda.

Konuşmanın sonunda doktor garip bir şekilde titredi, sanki boş kilisenin dondurucu serinliği kemiklerine işlemişti. Durumun Garth'ın anlattığında da daha vahim olduğunun farkındaydı. Bir erkeği küçük düşüren o acımasız soruyu daha önce dinlemişti. "Kaç yaşındasın sen?" Jane kendisi söylemişti bunu ona. Tapınan sevginin dışa yansıyan ateşinin, aklın birdenbire içe dönerek kendi kendini değerlendirmesiyle nasıl sönüp gittiğini biliyordu.

Bütün bu anlatılanlar onun için soyut birer imgeydi; şimdi

ise, karşısında somutlaşmış hali duruyordu. Jane'in aşığının, tüm bunları derin bir karanlık içinde hiçbir şeyin gizleyemeyeceği ve yok edemeyeceği o konuşmaları ve görüntüleri kafasında yeninden yaşadığını hissediyordu şimdi.

Doktor da saf ve günahsız değildi ama bunlar bağışlanabilir ufak tefek şeylerdi. Aklma doğru kelimeler gelmediği için suskundu. Öne doğru eğildi, elini şefkatle Garth'ın omzuna koydu. "Zavallı adam!" dedi. "Ah, zavallı arkadaşım!"

Uzun süre sessizlik içinde böylece oturdular.

BÖLÜM 25

Sitem dolu bir sesle Jane; "Demek hiç yorum yapmadın? Hiçbir şey anlatmadın? Sana inanamıyorum! Hala kendi düşüncelerine inanmasına izin verdin? Ah, Dicky! Söyleyecek onca şeyin varken nasıl sessiz kalabildin?" dedi.

Jane'le doktor kol kola ormanın içindeki düzlüğe varmak için dolambaçlı yolda yürürken bir yandan da sabah serinliği ve bozkırın sükûneti içinde çam ağaçlarından yükselen mis gibi kokuyu ciğerlerine dolduruyorlardı. Düzlüğe vardıklarında köklerinden kesilmiş iki ağaç kütüğünün üzerine oturdular. Önlerinde uzanan manzara insanın aklını başından alacak kadar muhteşemdi. Tepenin sırtı, sarp kayalar ve gökyüzüne ulaşan mor tepeleriyle dağ başları. Doktor Jane'i daha çok güneş alan kökün üzerine oturttu. Kendi de yanına oturdu. Jane'e bir akşam önce Garth'la yaptıkları görüşmeyi hiçbir detayı atlamadan anlattı.

"Ne yorum yaptım, ne de bir şey söyledim. Neye inanıyorsa, ona inanmasına izin verdim; bunun nedeni ise seni o kadar göklere çıkarmıştı ki bir şey söylesem o yükseklikten tepetaklak düşebilirdin ve hem de ne büyük bir düşüş olurdu bu bilsen! Bunu yapan kişi aslan ben olamazdım. Dediğin gibi söyleyecek çok şey vardı, ama çekeceğim vicdan azabını düşününce bunu yapmaktan vazgeçtim."

"Onun kolları arasına düşerdim," dedi Jane. Sesinde umursamaz bir ifade vardı. "Onun kolları arasında olmak benim için çok daha önemli, keşke o doruktan aşağı düşebilsem."

Doktor sakin bir sesle, "Bunu sana söylemek istemezdim, ama düşeceğin yer onun kollarının arası olmazdı; emin ol bu-

radan kalkan ilk tren olurdu. Belki bu kadar şanslı bile olamayabilirsin. Sayın Jane'in önüne çıkan ilk kömür kamyonuyla istasyondan ayrılışını görür gibi oluyorum," dedi.

"Yapma Dicky!" diye içini çekti Jane. Kederli bir şekilde başını arkadaşının omzuna yaslarken bir elini de koluna doladı.

"Sana bugün ne oldu anlamıyorum. Bana karşı hiç iyi davranmıyorsun. Anlattığın şeyler beni yeterince üzdü zaten bir de sen böyle davranma bana. Nasıl bir hafıza bu sendeki! Her şeyi bu kadar aklında tutmana minnettar mı kalmalıyım, bilemiyorum? Şu an bir dost olarak yanımda olman gerekirdi, ama sen beni böylesi büyük bir hatayla tek başıma bırakıyorsun."

Doktor bu söyleme karşı çıktı. "Ben böyle düşünmüyorum. Tek başına bırakmak mı? Hayır!" dedi. "Hem sonra bugün bir şey yapmayacağım demedim ki. Ben yalnız, dün akşam bir şey yapamayacak durumda olduğumu söyledim. Almış olduğu yaralar nedeniyle bir şeyi daha çok acı çekmesini ister gibi orasını burasını dürtüklemek çok doğru olmazdı. Akşam konuşma bitip de ayrılırken ona düşüneceğimi ve düşüncelerimi ona bugün anlatacağımı söyledim. Hoşuna gidecekse, bana ne olduğunu anlatayım sana. Eşsiz ve son derece göz kamaştırıcı bir güzelliğe sahip bir varlığın kimseye göstermediği o yüzünü gördüm ve bir kadının onu seven bir erkeğin ruhunda nasıl yıkımlara yol açabileceğini ve onu nasıl insanlıktan çıkarabileceğini fark ettim. Bu benim için çok acı veren bir deneyim oldu. Sabah kalktığımda dayak yemiş gibiydim."

Jane, acıklı bir sesle, "Demek ikimizde aynı şekilde uyanmışız ha sevgili dostum?" diye konuştu.

"Sen kendini bir bakıma hala haklı görüyorsun," diye karşılık verdi Deryck sakin bir sesle. "Hala aynı yerdesin. Yaptığın şeyin hala doğru olduğunu düşünüyorsun ve bundan da vazgeçmiyorsun. Peki şimdi ne yapacaksın? "İtiraf ediyorum. Beni bağışlayabilir misin?" diyeceksin."

Jane'in sesi kırık çıkıyordu. "Ama kendimden daha çok onu düşünerek yapılabilecek şeylerin en doğrusu olduğunu

düşündüğüm şeyi yaptım. O sırada bana verilen mutluluğu kabul edip, geleceği şansa bırakmak çok ama çok daha kolay olurdu."

"Dürüst değilsin Jane. Aslında düşündüğün kişi kendinsin. Korktun değil mi? Onun sevgisinin azalacağından ve sana olan hayranlığının bir gün biteceğinden korktun. Anne sevgisi dışında kalan tüm sevgiler bencildir, sadece kendini düşünür ve hep bir karşılık bekler. Umuyorum ki sevdiğin adamın içinde bulunduğu bu güç durum senin bir yerlerde saklı duran o analık içgüdünü harekete geçirir. İşte o zaman bencillik ortadan kalkacak, karşılık beklemeyen bir sevgi doğacaktır."

"Ya ben?" diye içini çekti Jane. "Kayboldum ve ne yapacağımı bilemiyorum; düştüğüm kör kuyudan çıkacak gücüm yok. Hiçbir şey açık değil; hiçbir şey düzgün görünmüyor. Keşke gözlerinin içine bakıp o iyiliği görebilseydim de şu konuşmalarının acılığına katlanabilseydim."

"O zaman aç gözlerini ve gözlerimin içine bak Jane."

"Hayır, çıkarmam!" diye öfkeyle bağırdı Jane. "Geldiğimden beri çektiğim acıları bir kenara bırakıp hiçbir şey olmamış gibi çekip gideyim mi?"

"Sevgili kızım, şu an sinirlerin çok bozuk, bunun nedeni de şu gözlerindeki bağ. İyi bir şeyler yapayım diye uğraşırken sağlığından olacaksın. Kuvvetli ilaçlar..."

"Sessiz ol! Birileri bu tarafa geliyor" diye fısıldadı Jane.

"Orman her zaman seslerle doludur sevgili Jeanette."

Doktor bu sözleri yine de alçak bir sesle söylemişti. Sonra o da dinlemeye başladı.

"Garth geliyor bu tarafa doğru," diye sessizce konuştu Jane. "Ah, Dicky, şu kenardan aşağı bakar mısın? Aşağıda buraya doğru çıkan bir patika var."

Doktor ağır adımlarla ilerledi, az önce çıktıkları yola baktı, sonra Jane'in yanına döndü.

"Evet," dedi. "Doğru duymuşsun ve bu bizim için bir şans olabilir. Simpson'la beraber geliyor. Birazdan yanımızda olurlar."

"Şans mı? Neler diyorsun Allah aşkına? Sevgili Dicky! Sen buna şans mı diyorsun? Bence bu düpedüz büyük bir talihsizlik."

Jane elini gözündeki bağa götürürken, Doktor onu tam zamanında durdurdu.

"Hiç de değil," dedi. "Bu kadar zaman dayandın, şimdi pes etme. Sizi ikinizden uzak tutmayı başarabilirim sanırım. Bana güven, diğer kütüğün üzerine geç. Sessizce ve kıpırdamadan dur. Bunun bizim için neden bir şans olduğunu şimdi anlayacaksın."

"Ona ne düşündüğümü anlatacağımı söylemiştim. Sen de onunla birlikte dinleyeceksin. İkinizin bir arada olması çok iyi olacak. Hem ben zaman kaybetmeyeceğim, hem de sen onun bunu nasıl karşılayacağını dinleme şansına sahip olacaksın. Şimdi sessiz ol. Söz veriyorum, senin kucağına oturtmayacağım. Yalnız sessiz kalacağına söz ver; yoksa senin bir sincap ya da tavşan olduğunu söyleyip seni kozalakla kovalarım."

Doktor ayağa kalktı, patikanın son dönemecine kadar doğru tembel tembel yürüdü.

Jane diğer kütükte gözleri bağlı oturmuş onları bekliyordu. Deryck'in; "O! Merhaba, Dalmain!" diye seslendiğini duydu. "Demek burayı buldun? İnanılmaz bir güzelliği var buranın. Ben varım burada, istersen Simpson'ı eve gönderelim? Haydi koluma gir bakalım."

"Senin buraya geldiğini öğrenince ben de gelmeye karar verdim," dedi genç adam.

Birlikte son dönemeci dönüp düzlüğe geldiler. Garth birdenbire durdu. "Yalnız mısın?" diye sordu. "Kulağıma sesler geldi az önce."

"Doğru duymuşsun," dedi Dr. Brand. "Genç bir kadınla konuşuyordum."

"Kim o, nasıl bir kadındı?"

"Sağlıklı genç bir kadın, ancak sanırım sinirleri harap olmuş ve biraz da alınganlık var."

"Adı neymiş?"

Deryck, büyük bir umursamazlıkla; "Jane!" dedi.

Garth tuhaf bir tepki verdi o anda ve hemen atıldı.

"Mümkün değil, onun adı Jean! Tanıyorum. Bahçıvanın büyük kızı. Ailesi çok eziyor zavallı kızı."

"Haklısın, üzgün olduğunu ben de fark ettim. Ama bunun nedeninin ailesi olduğunu bilmiyordum. Gel şuraya oturalım. Manzarayı hatırlayabiliyor musun?"

"Evet," dedi Garth. "Buraları öyle iyi bilirdim ki! Ancak şimdilerde pek çok şey aklımdan silinip gidiyor, o görüntü hariç."

"Hangisi o?"

"O Kadın'ın yüzü."

Doktor; "Sevgili dostum," diye söze başladı. "Bana akşam anlattığın şeyleri düşünüp sana kendi düşüncelerimi anlatacağımı söylemiştim. Epey düşündüm ve kendimce birtakım sonuçlara vardım. Şu ağaç kütüğünün üzerine oturalım mı? Sigara? Sigara insanın daha kolay ve güzel konuşmasını sağlar."

Garth tabakasını çıkardı, içinden bir tane seçti, büyük bir dikkatle yaktı, yanar kibriti fırlatıp attı. Hala yanmakta olan kibrit doğruca Jane'in ellerinin üzerine düştü. Doktorun yüreği ağzına geldi, ama Jane gayet soğukkanlı bir şekilde kibriti alıp attı. "Ne sinir gücü!" diye düşündü Deryck. Jane'in bu hareketine hayran kalmıştı. İçinden kendi kendine söylendi. "Başka bir kadın olsa çoktan ortalığı velveleye verir, her şeyi mahvederdi. Bravo sana Jane."

Garth birdenbire ayağa fırladı.

"Diğer kütüğe geçelim, orası daha rahattır," dedi. "Orası daha çok güneş alır."

Jane'e doğru yürümeye başladı. Doktor hemen onun önüne geçti, güçlü kollarıyla Jane'i yerinden kaldırdı ve sonra Garth'ı Jane'in az önce üstünde oturduğu kütüğe oturttu.

"Uzaklıkları ne kadar doğru ölçüyorsun!" dedi. Bir yandan da Jane'i öbür kütüğe oturtmak için geri geri gidiyordu. Sonra döndü, geldi Garth'ın yanına oturdu. "Evet, nerede kalmıştık?" dedi. Soluk almakta zorluk çekiyor gibiydi.

Garth hala ikna olmamıştı sanki. "Yalnız olduğumuza emin misin? Sanki başka biri daha var burada."

"Sevgili dostum," dedi Doktor. "İnsan ormanda yalnız kalabilir mi hiç? Etrafımız binlerce canlıyla çevrili. Dallar arasından parlak gözler bakar bize; uzun tüylü kuyruklar girer çıkar deliklere; ayağımızın dibindeki ölü yapraklar altında görünmeyen şeyler oynaşır durur. Orman yalnız kalmak için pek de uygun bir yer değildir."

"Doğru," dedi Garth. "Söylediğin şeylerin hepsini biliyorum ve onların tek tek seslerini duymak bana mutluluk veriyor. Ancak bahsettiğim şey bir insan. Yanımda göremediğim bir insanın varlığını duyuyorum. Bu durum beni inanılmaz yoruyor ve tedirgin ediyor. Belki inanmayacaksın ama geçen gün inanılmaz bir şey yaşadım. O Kadın geldi, sessizce yanıma sokuldu, o kör halime uzun uzun baktı ve şaşırtmadı beni. Çünkü ondan beklediğim gibi bana acıdı; sonra da sessizce yanımdan uzaklaştı."

"Ne zaman oldu bu?"

"Birkaç gün önce. Dr. Rob bize onu nerede gördüğünü... Ah! Nerede olduğunu söylemeliyim. Dr. Rob'la Bayan Gray yürüyüş yapmak için birlikte çıktılar ve ben odada yalnız kaldım. Orada tek başıma otururken onun hissettim Deryck! O'nun gözlerinin bana baktığını hissettim, o çıldırtıcı ve sonsuz karanlığın içinde."

Doktor; "Sevgili çocuk," dedi. "Bu tür şeyleri çok fazla düşünüp kendini üzme. Bu sadece bir yanılsama bence. Onlara ihtiyaç duyduğumuzu hissettiklerinde ve onları yanımızda görmek istediğimizde, bizim için değerli olan ve bize yürekten sevgi duyan dostlarımız maddi olmasa da manevi varlıklarıyla yanımızda olabilirler bazen. Onun varlığını hissetmen çok doğal; çünkü bana kalırsa Garth, büyük bir inançla söylüyorum bunu, onun bütün kalbi, aşkı, hayatı sadece sana ait."

"Tanrım!" diye bir çığlık atarak ayağa fırladı Garth, nereye gittiğini bilmeden birkaç adım attı öne doğru.

Doktor onu zamanında yakalamasaydı genç adam Jane'in ayağına takılıp yere boylu boyunca kapaklanacaktı.

Doktor sert bir sesle; "Otursana yerine, adam!" diye Garth'a bağırdı. "Sakin ol ve şimdi beni dinle. Yaptığın şey tam bir saçmalık, ne yaptığını sanıyorsun böyle oraya buraya atılmakla? Sana sözlerimin doğru olduğunu ispatlayacağım. Yalnız, sen de beni tüm dikkatinle dinleyeceksin. Bak! Farkında değilsin, ama ruhsal bir sorun yaşadığını gör artık. Senden bir dakika için O Adam'la O Kadın'ı Cennet Bahçesi'nde, ya da ay ışığında, nerede olmasını istiyorsan orada yüz yüze getirmeni istiyorum. Şimdi şunu anlayacak mısın, merak ediyorum. Bir erkek aşık olduğunda, hem kendisini hem de benliğini unutur. Kadın ise içine döner ve kendi öz varlığını ve kişiliğinin ayırdımına dikkatli bir şekilde varır. Kadın bir erkek tarafından sevilmeye başladığında, bu sevgiye ve özleme karşılık verebilmek için kendine döner ve özüne inmeye çalışır. Erkek, kazanmak, onu elde etmek özlemiyle yalnızca o kadını düşünür. Kadın ise, kendisinden boyun eğmesi, her şeyi vermesi istendiğinde yalnızca kendini düşünmeye başlar. Kadının ruhu ve beyni farklı şeyler düşünür; ona yeterli gelecek midir, onu kendi sevgisiyle doyurabilecek midir gibi şeylerin cevabını arar. Erkek için doğru kadın mıdır, yıllarca onun aşkına sahip olabilecek midir? İşte her şeyin başladığı ve bittiği nokta burası dostum; bu sorular samimi ve daha kendini bile keşfetmemiş bir kadın tarafından soruluyor. Nasıl bir tepki verir sence böyle bir kadın? Elbette korkar, çünkü ilk defa kendi varlığının ve kişiliğinin farkına varmıştır ve bu farkındalık altında soluksuz kalmıştır."

Doktor, konuşurken bir yandan da Jane'in yüzünü inceliyordu. Birbirine kenetlediği ellerini kaldırmış, gönül ferahlığı, teşekkür duygularıyla yüzü pırıl pırıl olmuştu. Doktorun tüm dediklerine başım sallayarak onay veriyordu.

Doktor bu şekilde devam etmesinin doğru olduğuna karar verdi. Ancak karşısında oturan adamın yüzü karman çorman olmuştu, söylenilenler onu gittikçe boğuyordu sanki.

"Anladığım kadarıyla bu hayranlık beslediğin ve aşık olduğun kadında o insanı sarsan bir güzellik yok. Onun bu durumun farkına varıp sana yetmeyeceğini düşünmüş ve bundan korkmuş olamaz mı sevgili dostum?"

Genç adam sert ve tartışma kabul etmeyen bir ses tonuyla karşılık verdi.

"Hayır! Bu ileri sürdüğün düşünce son derece anlamsız. Böyle bir şey düşünmüş olsaydı, sence bunu bana sorması gerekmez miydi? Ben ona çok açık davrandım ve eminin vereceğim karşılık onu hiç kuşkuya yer bırakmayacak biçimde inandırırdı."

"Aşkın gözü kördür!" Doktor sakin bir sesle sanki kendine kendine mırıldanır gibi söylemişti bunu.

Garth, öfkeli bir aslan gibi saldırmaya hazır bekliyordu. Sesi de öylesine şiddetli çıkmıştı ki Doktor bile şaşırdı. Garth; "Kim söylemişse bunu yalan söylemiş!" diye bağırdı. "Aşkın gözünün kör olması mümkün değil; aksi halde kimsenin göremediği şeyleri görüp de asıl ulaşılması gereken güzelliği tadınca bundan hoşnut olup zevk almazdı."

Doktor; "O halde dediklerime katılmıyorsun, öyle mi?" diye sordu.

"Benim sorunumu çözümlemesi bakımından, hayır," diye karşılık verdi Garth. "Onun böylesi basit bir şeyi düşünecek kadar alçalmayacağını biliyorum. Ama senin aşık olan bir erkeğin kendi varlığını, kişiliğini tümüyle unuttuğunu ileri süren düşüncene bütün kalbimle katılıyorum; böyle olmasaydı bir kadının karşısına çıkıp da ona böyle bir teklifte bulunabilir miydik? Dostum, o kadınla yaşamını birleştirmek, istediğin zaman ona dokunabilmek için bir erkek nelerini vermez ki? Ona karşı duyduğun aşk ve ona sahip olma arzuların adına kendini ve bedenini yok etmen gerekir. Geriye dönüp baktığımda o akşam işte ben tam da böyleydim. Dün akşam sana bunu söylememiştim. Kilisedeyken bana "Kaç yaşındasın?" diye sormuştu. Beni kendi kendime döndüren, kişiliğimin far-

kına varmamı sağlayan duygu o sırada öylesine büyük, öylesine eziciydi ki sevincim kendi değersizliğimi fark etmemin dehşeti karşısında bir yaprak gibi kuruyup küçük parçalara ayrıldı."

Her şey bir anda sessizliğe gömüldü, ormanda yaprak dahi kıpırdamıyordu. Doktor oynadığı oyunu kaybettiğinin farkındaydı ve karşısında oturan gözleri bağlı kadına bakmaya cesaret edemiyordu. Yeniden konuşmaya başladı bir umutla.

"Bir şey daha var," dedi. "Bahsettiğin kadının hayatına daha önce bir erkek almadığını biliyoruz. Bu düşüncelere uzak birisi, öyle değil mi? Peki ya o kadın, bakireliğinin verdiği utançla senden kaçmış olamaz mı?"

"Hayır!" diye cevap verdi Garth acı bir sesle. "Biz bütün bunların ötesine varmıştık. Onu tanımış olsaydın, onun hakkında böyle konuşamazdın. O çok dürüst ve açık sözlü bir insandır ve beni kandırmaya kalkışacağını da hiç sanmam. Hem sonra, senin dediğin gibi olsaydı, birbirimizden uzak kaldığımız onca zaman boyunca benden bir haber çıkmayınca, gerçekten ne demek istediğini belli eden bir haber yollardı bana."

Doktor; "O zaman ona gider miydin?" diye sordu.

"Evet," dedi Garth. Ağır ağır konuşuyordu şimdi. "Giderdim ve onu affederdim. Ama bir daha eski günlere dönemezdik. İkimize de yakışmayan bir şey olurdu bu."

"Eveet..." dedi Doktor. "Öyleyse bir tek yol kalıyor. Onun herkesin kabul ettiği bir güzelliği olmadığını söylemiştin. Senin güzelliklere karşı duyduğun sevgi ise herkesçe bilinen bir şeydir. Senden düşünmek istediği o gece boyunca güzel olmadığının farkında olan birisi için cesaret kırıcı bir deneyimdir. Biliyorsun ki böylesine tapınma, istenme duyguları onun için ne kadar yeni, bilinmedik duygulardı. Seni düşünürken korktuğu şey senin bu dış güzelliğe olan tutkun ve onun bunu karşılayamayacak olması olabilir mi? İlerde yaşanacak hayal kırıklığını önlemek adına böylesi büyük bir aşkı ve mutluluğu

reddetmiş olamaz mı? Bunu seni düşündüğü için yapmış olması ihtimali sence hiç yok mu?"

Gözleri bağlı kadın büyük bir dikkatle doktoru dinliyor ve sürekli başını sallıyordu. Deryck onun davasını ondan çok daha iyi savunuyordu.

Ormanı gene derin bir sessizliğe büründü. Her şey susmuş Garth'ın vereceği cevabı bekliyordu sanki.

"Hayır!" Duraklamadan konuşan genç bir sesti bu. "Öyle bir şey düşünseydi, bana korkusundan söz eder, ben de hemen onu yatıştırır ve bunların gereksiz düşünceler olduğunu söylerdim. Benim sevgilim için senin bu sözlerin çok değersiz kaçıyor."

Ağaçlar arasmda dolaşan rüzgar keder ve umutsuzlukla içini çekti. Güneşin önünü kara bir bulut kapladı. Karanlıkta oturan iki kişi ise ne yapacaklarını bilemeden öylece kalıp sustular.

"Sevgili çocuk!" diye yeniden konuşmaya başladı Deyck. Sesi yumuşacıktı, derin bir sevgi seziliyordu. "Bu konudaki sana net fikrimi söylemek istiyorum. O Kadm için Tek Erkek sensin ve her zaman da sen kalacaksın. Bu halinde sana yardım edecek tek kişi de odur. Birlikte olmalısınız, eminin o da aynı şeyleri istiyordur. Bana onun adını söyle ve bırak onu arayayım. Bir de onun ağzından dinleyeyim bu hikayeyi. Benim dediklerim doğru çıkarsa, onu sana getireyim, böylece sana olan sevgisini ve şefkatini göstermek için bir fırsat olur.

"Asla!" dedi Garth. "Asla! Ölünceye kadar asla! Anlamıyor musun Brand? Gözlerim görürken ve her şeye sahipken onun sevgisini kazanamadım da, şimdi bu zavallı halimle, görmeyen gözlerimle onun sevgisini kazanabileceğimi düşünüyorsun? Onun bana vereceği tek şey acıma olacaktır. Ondan isteyebileceğim en son şey de, bana acımasıdır. Ben üç yıl önce, "Yalnızca bir çocuk" idiysem, şimdi de "yalnızca kör bir adam"dan başkası değilim. İnsanlarda acıma duygusu dışında

bir şey uyandırmayan bir çocuk. Sen gerçekten o sözlerinde haklıysan, ona yanıldığını söyleme ve ona bağlılığımı ispat etme şansımı bugün sonsuza kadar yitirdim demektir. O akşam ona sunduğum aşkıma inanmamış olsa da zihnimden hala silinmeyen o görüntüsünün yok olmasına asla izin vermem. Bu tür düşünceler onun o eşsiz resmini beynimden asla silemez. O kadına eş olabilecek adam, onu tamamlayabilmek için benim vereceklerimden daha çoğunu vermek zorundadır. Beni reddetti, çünkü ben ona layık değildim, değersizdim. Böyle olmasını da daha uygun bulurum. Daha fazla konuşmayalım artık."

Doktor üzgün bir ifadeyle, "Böylesi beni derin bir yalnızlığın içinde bırakıyor," dedi.

"Yalnızlık bence umutsuzluktan, düş kırıklığından daha iyidir." Garth'ın genç sesi ormanda yankılandı. "Hey! İlk gongu duydum, Brand! Yemeğe zamanında yetişemezsek Margery çok üzülür." Ayağa kalktı, görmeyen gözlerini manzaraya çevirdi, "Buraları ne kadar iyi bilirim!" dedi. "Bayan Gray'le buraya kadar gelip oturuyoruz ve o bana gördüklerini anlatıyor; ben de burada olup da onun göremediklerini. Sanatla, benim hoşuma giden bir sürü şeyle numaradan da olsa ilgileniyor. Keçiyolu düzgün, geniş, ama yine de koluna gireyim, Brand. Bir de tepe taklak düşüp yaralanmayayım bu halimle. Bir iki kere düşme tehlikesi atlattığım için hemşireye söz verdim. Yol geniş, merak etme ikimiz yan yana yürüyebiliriz. Üç kişi bile yürür gerekirse. Bu yolu düzelttirdiğimiz iyi oldu. Tırmanarak yürümek zorunda kalıyorduk eskiden."

"Gerekirse üç kişi yan yana yürüyebilir, öyle mi?" dedi kendi içinden doktor. Sonra hafifçe geriye gidip Jane'i yerden kaldırdı, buz kesmiş elini sol koluna geçirdi. "Şimdi, sevgili dostum," dedi. "Sağ tarafıma geçsen daha iyi olur. Böylece bastonunu sağ eline alabilirsin."

Sonra hep birlikte patikadan aşağı eve doğru inmeye başladılar. İki yaralı yürek arasında onları hem ayırarak, hem birleştirerek Doktor Deryck Brand yürüyordu.

Bir ara Garth aniden kuşkuyla durdu ve dikkatlice etrafı dinledi.

"Kulağıma sanki başka birinin ayak sesleri geliyor."

"Orman ayak sesleriyle doludur," dedi Doktor. "Nasıl ki kalp yankılarla doluysa. Durup dinleyecek olursan, her ikisinde de istediğini duyarsın."

"Margery'den azar işitmek istemiyorsak acele edelim, yoksa küçükken olduğu gibi yemeğe geç kalırsak hepimizi pataklar."

BÖLÜM 26

"Böyle bir şey yaptığınıza inanamıyorum Bayan Gray, benim için böylesine zorlu bir sınavdan geçmeniz konusunda size söyleyecek kelime bulamıyorum."

Kütüphanenin açık penceresinin önünde durup sesleri dinleyen Garth, bir yandan da konuşuyordu. Sabah güneşi odayı doldurmuştu. Mis gibi çiçek kokularıyla doluydu hava, kuşlar da sanki bu havaya eşlik etmek ister gibi daha bir sevinçle ötüyorlardı. Genç adam, ayakta, güneş ışıklarının altında dururken, narin ama dik gövdesinin her çizgisinde yeni bir güç, yeni bir umut görülüyordu. Ellerini heyecan ve minnetle Bayan Gray'e doğru uzattı. Ancak bu davranışı, karşısındakinin ellerini tutmak istemesinden kaynaklanmıyordu, onun yerine şükranlarını, hayranlığını sunmak için uzatılmıştı bu eller.

"Ben de burada oturmuş, sizin neler yaptığınızı ve kimlerle görüştüğünüzü düşünüp durdum. Sizi epey merak ettim desem yeridir, özellikle de buradaki arkadaşlarınızın kim olduğunu," dedi. "Ben sizi neşeli bir hafta sonu geçiriyor diye düşünürken siz üst katımdaki odada gözleriniz bağlı tek başınıza oturmuşsunuz. Ne kadar iyilik dolu bir yüreğiniz var! Bu süre boyunca bana yalan söylediğiniz hiç aklınıza geldi mi?"

Jane de bunu düşünüp durmuştu. Bundan dolayı hemen karşılık verebildi.

"Evet, geldi. Uzağa gitmeyeceğimi söylemiştim ya size. Bu dolaylardaki arkadaşlarım da Margery'yle Simpson'du. Bu konuda bana destek oldular ve suç ortaklığı yaptılar. Ama gitme konusunda yalan söylemedim; sonuçta karanlıklar ülkesine gittim. Işık ülkesinden bambaşka bir yer orası."

Garth; "Ne kadar doğru söylediniz!" diye haykırdı. "İnsanlara o ülkenin yalnızlığını ve insanı çıldırmanın eşiğine getiren ıssızlığını anlatmak ne kadar zor! Başka dünyadan biriyle karşılaşır gibi oluyorlar; uzak bir gezegenden geliyorlar sanki. Acıma dolu sesleriyle sesleniyorlar; sonra, aniden başka bir dünyaya gitmek üzere yok oluyorlar. Siz, tek başınıza Görmeyenler Ülkesi'nde yalnızlığın korkunç ağırlığı, baskısı altında eziliyorsunuz."

"Kesinlikle böyle oluyor," diye onu onayladı Hemşire Rosemary. "Gelmeleri ayrı bir korku yaratırken, gitmeleri daha da beter oluyor, sanki daha da karanlık oluyor dünyanız."

"Bu deney size bunu öğretti demek ki?" diye heyecanla konuştu Garth. "Bu durumda hafta sonu tatilinizi Görmeyenler Ülkesi'nde geçirmiş sayılırsınız. Bu yüzden artık o ülkede tek başıma sayılmam. Bundan sonra geçtiğim her yerde sizin izlerinizi görüp, "Buradan daha önce benim sevgili rehberim geçmiş" diyeceğim."

O anda Garth çocuklar gibi şendi ve mutlu kahkahalar atıyordu. Onu böyle çocuklar gibi mutlu görmek Jane'in içinde yatana annelik sevgisini harekete geçirdi ve beyaz flanel takım içindeki genç adama şefkat dolu gözlerle baktı. Pencereye yaslanmış bu narin gövde ne kadar erkeksi görünüyorsa, bir o kadar da güzeldi, ama yine de Jane'in sevgi ve yardımına muhtaçtı. Genç kadının yüreği büyük bir sevgi ve heyecanla kabarmıştı, öyle ki sevgiyle açılmış kolları bir anda Garth'ı kendine çekip onu şefkatiyle sarıp sarmalayacaktı. Bu duygular içinde Jane kendi iç hesaplaşmasını yapıyordu.

Gözlerini Garth'tan ayırmadan kendi kendine konuşuyordu Jane. "Güzel bir kadın mıydı? Resmini yapmaya değer miydi? Böylesi yüce bir aşkla tutkulu bir şekilde sevdiği bir kadınm kollarından uzak durabilir miydi bu adam, onun şefkatli göğsünden sıkılabilir miydi? Ama çok geç kalmıştı! Bu noktada hiçbir sevgili dürüst bir karar veremezdi. Kadının gözleri o adamdan başkasını göremezdi. Çünkü yalnız o adam o bakışların ne anlama geldiğini anlayabilirdi. Ancak o adam

için artık çok geçti çünkü karar verebilecek durumda değildi. O artık kör bir adamdı!"

Jane düşüncelerinden sıyrıldı ve konuşmaya başladı. "Bay Dalmain, anlatılacak pek çok şey var, ama onlardan önce Görmeyenler Ülkesi'nde aldığım en büyük dersi size anlatmak istiyorum."

Birden durdu. Sesi öyle coşku doluydu ki sesine Garth'a *Gül Bahçesi*'nin o ışıl ışıl notalarını hatırlatacak kadar derin bir tınlama gelmişti. Hemen kendini toparladı ve yeniden hemşire Rosemary Gray olarak konuşmasına devam etti. Bu iki kişilikli hayatında Garth'ın yanındayken konuşmalarına dikkat etmesi gerekiyordu.

"Bu söyleyeceğim şey çok önemli Bay Dalmain. Tek kişi için korkunç bir yalnızlık iki kişi için cennetlerin en güzeli olabilir. Aslında bu insanı ıssızlaştıran yalnızlığın bir zaman sonra iki kişiyi bir araya getirecek harika bir yer olabileceğini düşündüm. Gözlerini kaybetmiş bir erkeği sevseydim, gerektiğinde benim gözlerim onun gözleri olabileceği için ben bundan mutluluk duyardım yahut ben varlıklı, o yoksul olsaydı, paramı onun mutluluğu için harcar ve onun için değer verirdim. Beni üzen tek şey birlikte paylaşamayacağımız gün ışığı olurdu. Akşam olunca, sevdiğim adama, "Bütün ışıkları söndürelim, ay ışığını da içeri almayalım ve bizi birleştiren bu yumuşak ve tatlı karanlığın içinde oturalım" demek isterdim."

Jane konuşurken Garth'ın yüzü sararıyor ve tuhaf bir biçimde donuklaşıyordu. Bu duygular onun genç bir delikanlı gibi kızarmasına neden oldu. Yüreği bu sözlerin altında ezilmişti sanki. Sağ eliyle portakal rengi kordonu araştırdı; koltuğuna gitmek istiyordu.

Koltuğunu bulmaya çalışırken sesi öylesine kederli ve umutsuzluk doluydu ki "Rosemary Hemşire!" diye söze başladığında Jane'in hala açık duran kolları iki yanına düştü. "Karanlıkta edinmiş olduğunuz bu güzel düşüncelerinizi bana anlattığınız için teşekkür ederim. Böylesi bir arzunuzun olmamasını dilerim, çünkü sizin aşkınıza layık bir erkek kör ola-

cak kadar şanssız ve umutsuz olmamalıdır. Aşkınızı aydınlık bir dünyada yaşamalısınız, aksi halde sizin içinizdeki sevgi ve iyiliği görmek için sizden bunu kanıtlamanızı isteyebilir. Mektupları açalım mı, ne dersiniz?"

Kordonu tutarak koltuğuna yürüdü.

Jane o anda aslında yaptığı şeyin ne kadar korkunç olduğunu anladı. Hemşire Rosemary'nin kişiliğini tamamen aklından silmişti. Hemşire Rosemary'yi kullanmıştı; o sırada aklında olan tek şey Jane'in aşkını ve özlemini genç adamın yüreğinde yeninden uyandırmaktı, ama hata yapmıştı. Garth'la konuşan kişinin hemşire olduğunu unutmuştu. O hemşire ise, ilgisini ve sadakatini ispatlamak için çırpınıyordu. Ah sevgili Garth! Böylesine aşk ve coşkuyla konuşan küstah ve utanmaz bir hemşireydi ve sanki ona olan aşkını anlatmaya çalışıyordu. Garth onu yanlış anlamıştı. Durumu düzeltmek için hemen bir açıklama yapması gerektiğini hissetti.

Küçük masaya, Garth'm karşısındaki yerine geçti, oturdu.

"Ah Bay Dalmain," diye söze başladı. "Bütün bu düşünceler onu düşününce aklıma geldi. Ne yazık ki sevdiğim adamla şimdi dargınız. Burada olduğumdan bile haberi yok."

Garth koltuğunda kıpırdandı. Yaptığı tahminin yanlış olmasına hem sevindi, hem de utancından yine kıpkırmızı oldu.

"Ah, Bayan Gray," dedi coşku dolu bir sesle. "Beni yanlış anlamanızı istemem, hele ki sizin özel hayatımza asla karışmam, ama itiraf etmeliyim ki hayatınızda bir adamın olup olmadığını çok merak ediyordum."

Hemşire Rosemary güldü.

"Çok acı veriyor, ama o adam artık hayatımda değil. Bütün varlığımın, kalbimin, onun olduğuna bir inansa, beni bir kez olsun dinlese... Benim hatam yüzünden şu an ayrıyız. Bu hatamı düzeltmeme izin vermeyecek."

"Sersem adam!" diye bağırdı Garth. "Peki, nişanlı mıydınız?"

Hemşire Rosemary; "Aslında tam anlamıyla nişanlı sayılmayız," diye cevap verdi. "Nişanlanacaktık. Zaten ikimiz

içinde bir başkası olamaz bundan sonra. Biz sadece birbirimize aitiz."

Garth, bazı insanların evlenmeden önce ilk adım olarak arkadaşlık ettiklerini biliyordu. Bu, hizmetçi kızların "falancayla çıkmak" dediklerinden bir gömlek yukardaydı. Aslında ikisinin anlamı da parklarda, kaldırımlarda, çit gerilerinde, arka yollarda akşamları yapılan yürüyüşlerdi sadece; yalnız, "arkadaşlık etmek" saygıdeğer akrabalara ve dostlara birlikte gitmeyi de kapsıyordu. Genç adam hemşireyle hemen hemen aynı çevreden geldiğini düşünmüştü. Tuhaf bir şekilde hiç hoşlanmadığı o adamın ise düşük bir çevreden geldiğine inanıyordu. Emin değildi, ama belki de hemşirelik yasaları kesin bir nişanlanmayı yasaklıyor, ancak "bir anlaşma" ya izin veriyordu. Her neyse, Garth'ın bildiği tek gerçek, şuydu. Sevgili hemşiresinin hayatında bir adam vardı ve bu gerçek Garth'ı inanılmaz bir şekilde rahatlatmıştı. Son zamanlarda hem kendine hem de genç kadına pek dürüst davranmadığından korkmaya başlamıştı. Hemşire ona çok yardımcı oluyordu; "yardımcı" da ne kelime! Onsuz bir yaşam düşünemiyordu bile; bu küçük ve sevimli kadın onun bir organı gibi olmuştu. Son derece yetenekli ve sadık olması genç adamı daha da hoşnut ediyordu. Onların ilişkisi için denecek şey içten, temiz ve yakın bir arkadaşlıktı. Yalnız kaldıkları bir sırada Garth, Dr. Rob'a Bayan Gray'e ne kadar ihtiyacı olduğunu, ondan başkasının yanında kendisini rahat etmeyeceğini ve onu hastaneye çağıracaklar diye çok korktuğunu söyledi.

"Yalnız hemşireler her zaman tek bir hastayla ilgilenemiyorlar," demişti. "Ama belki Sir Deryck, bu durumun bir istisna olduğunu söyleyip belki bu konuda bir şeyler yapar."

Dr. Rob da bu hasta-hemşire arasındaki sevgi dolu ilişkiye kendince bir yorumda bulunmuştu. "Hastanenin canı cehenneme," demişti. "Sir Deryck'i de boş ver. Eğer onun yanında devamlı kalmasını istiyorsan, yapman gerek tek şey var. Evlen onunla, oğlum, evlen! Seni reddetmeyeceğine doktorluğum üzerine yemin ederim!"

Bu küçük kızıl, çilli İskoç yine yapacağını yapmış, çok hassas olan bu konuyu kötü bir şekilde yorumlamıştı.

Garth, arkadaşının ileri sürdüğü düşünceyi aklmdan kovmaya çok uğraşmışsa da bunda pek başarılı olduğu söylenemezdi. Hemşire Rosemary'nin ona yaklaşımı çok farklıydı; bir hemşirenin hastası için yapması gerekenden daha fazlasını yapıyordu ve daha yumuşak, daha yürekten gelen bir şeyler olduğunu hissetmişti. Ama bu düşünceyi silip atamıyordu. Bir ara bu yüzden Dr. Rob'a "Koca sersem!" kendine de "Hiç yoktan gelin güvey oluyorsun!" diyerek konuyu kendince kapatmaya çalışmıştı, ama bir yararı yoktu. Onunla ne zaman bir araya gelse onu saran, içine işleyen, sönmeyen bir sevginin havasını her yerinden duyumsuyordu.

Bir gece bu konuyu uzun uzun düşünmüş ve kendi iç dünyasında bunun savaşını vermişti. Niçin Dr. Rob'un dediği şeyi yapmayacaktı? Madem onun yanında kalmasını istiyordu, o zaman onunla evlenmesinin önünde bir engel mi vardı? Üstelik bu kadın onu "yalnızca bir çocuk" olarak görmüyordu. Peki, kendisi ona karşılığında ne verebilirdi? Güzel bir ev, zenginlik, unvan ve arkadaşlık... O sırada içinden başka bir ses yükseldi. "O ses her zaman Jane'in sesi olacak. Hemşirenin yüzünü hiç görmedin sen, göremeyeceksin de. Ama aşık olduğun o kadını bu küçük kadında yeniden canlandırabilirsin. Bu akıllı ve sevgi dolu kadınla evlenip Jane'i sevmeye devam edersin." O zaman Garth korku ve dehşet içinde haykırmıştı. "Benden uzak dur, iblis!" Savaş şimdilik kazanılmıştı.

Ama içi hiç rahat değildi, bir şey olur da genç kadını huzursuz eder diye ödü kopuyordu. Neyse, şimdi onun hayatında bir erkeğin varlığını öğrenmişti; bu onu sevindirmekle birlikte garip bir şekilde de içinde bir kıskançlık duygusunun uyanmasına neden olmuştu. Görünüşe göre ikisi de aynı dertten muzdaripti. Genç hemşire sevgilisi dolayısıyla üzgündü, kendisi de Jane yüzünden.

Birden, içinden bir duygu yükseldi. Son zamanlarda aralarına giren, aklmı kurcalayan o düşünceden bütünüyle kurtul-

mak, Rosemary Gray'e bu konuda çok açık davranarak dostluklarını daha sağlamlaştırmak istedi.

"Bayan Gray..." diyerek ona seslendi. Yüzündeki ifade birçok kadının yüreğini hoplatacak sevimlilik ve masumluktaydı. "Bana özel hayatınızı anlatmanız çok yerinde oldu. Sizin gönlünüzü kazanmış olan o çok mutlu erkeği neden bilmem, kıskandığımı itiraf edeceğim ama böyle bir insanın varlığını bilmek de beni mutlu ediyor. Kim aşkın o derin denizlerinde yüzüp o mutluluğu tatmamışsa bu o kişi için çok büyük bir kayıptır. Şimdi size ikimizi ilgilendiren bir şey söylemek istiyorum. Ama önce elinizi tutmak istiyorum. Birine dokunmanın ne demek olduğunu çok iyi biliyor olmalısınız, çünkü siz de Görmeyenler Ülkesi'ne yolculuk yaptınız."

Garth masanın üzerinden elini uzattı, ama çok gergindi; ilk defa böyle bir şey istemişti.

Hemşire Rosemary, "Bunu yapamam, Bay Dalmain," dedi. "Ellerimi yaktım."

"Ah! Kötü bir yanık mı?"

"Yok yok, o kadar ciddi değil canım. Üzülmeyin. Kibritle yaktım. Gözlerim bağlıyken. Evet sizi dinliyorum Bay Dalmain, bir şey söyleyecektiniz."

Garth ellerini çekti ve koltuğunda iyice geri yaslandıktan sonra başını havaya kaldırdı. Jane ona bakarken gözleri yaşardı, genç adamın yüzünden öyle saf ve öylesine masum bir ifade vardı ki tüm bayağı duygulardan ve düşüncelerden arınmış gibi tertemizdi ruhu. Jane genç adamın kendisine karşı duyduğu sevginin, acının verdiği sertlikle birleşerek, sevdiği adamı nasıl yücelttiğini anladı.

Garth, yumuşak bir sesle konuşmaya başladı, ama ona bakmıyordu konuşurken.

"O erkek... Sizin için çok mu önemli, Bayan Gray?"

Jane sevdiği erkekten gözlerini ayıramıyordu. Bütün heyecanı, coşkusu ve tutkusu hemşire Rosemary'nin sesinde yansıdı.

"Benim dünyamdır o!"

"Peki, sizi layık olduğunuz gibi seviyor mu?"

Jane eğildi, demin Garth'ın elini dayadığı yere sevgi ve heyecandan titreyen dudaklarını dokundurdu.

"İnanın beni hiç hak etmediğim kadar çok sevdi."

"Niçin sevdi diyorsunuz? Sizi sevmiyor mu artık?"

"Korkarım ki öyle!"

Hemşire Rosemary'nin sesi hüzünlü ve umutsuzdu.

"Onun sevgisine inanmadığım için artık beni sevmiyor. Hepsi benim hatam."

Genç adam coşkulu bir şekilde onun sözünü böldü.

"Ah benim akıllı rehberim, asla ama asla unutma; gerçek aşk ölümsüzdür. Bir süre için ölmüş, sanki bir daha gün yüzü görmeyecek bir şekilde toprağa gömülmüş gibi görünür. Ama baharla birlikte tüm canlılar nasıl yeniden canlanır ve hayat bulursa işte aşk da bakmışsın bir bahar günü filizlenmiş, topraktan başını uzatıvermiştir. Yas tutan aşk, kanatları yağmurda ıslanmış bir kuşa benzer. Uçamaz, kendini yerden kaldıramaz. Çaresizce ötüp bir yardım bekler ve havalanmak için umutsuzca sıçrar durur. Yalnız, her sıçrayışta bir damla düşer yere; ıslak tüyleri güneşin altında yavaş yavaş kurumaya başlar. Bir de bakarsınız ki, ağacın tepesine uçuvermiş. Onun uçmasına mani olan ıslaklık aksine onu canlandırmış, yeniden uçmasını sağlamıştır."

"Keşke benim sevdiğim de kanatlarını kurutabilse!" diye mırıldandı Rosemary. "Ama onun kanatları ıslak bile değil, ben onun kanatlarını kırıp tüylerini yoldum!"

Garth; "Bu konudaki hislerinizi biliyor mu peki?" diye sordu.

Rosemary; "Hayır," dedi. "Anlatabilmem için bana fırsat vermiyor. Bana izin vermeyerek aslında ikimize birden kıyıyor, bu güzelim ve yüce aşkı görmezden geliyor efendim."

"Zavallı kız!"

Garth'ın sesi acıma ve anlayış doluydu.

"Seni çok iyi anlıyorum; gerçek aşkı yaşayan herkes böylesi üzüntüler tadabiliyor. Ben de öyle acı bir denemeden geç-

tim ki! Size bir tavsiye vereceğim, Bayan Gray. Ona bütün hislerinizi anlatan bir mektup gönderin. Olduğu gibi anlatın her şeyi, dürüstçe ve yalan söylemeden. Gerçekten seven bir erkek bu açıklamanıza inanır, kabul eder, şükran duyar. Size inanır da buraya sizi almaya gelirse ya, o zaman ben ne yaparım?"

Jane gözleri yaşlarla dolu olduğu halde gülümseyebildi.

"Böyle bir şey olursa onunla gitmek zorunda kalırım, Bay Dalmain."

"Bir gün ağzınızdan bu cümle çıkacak diye nasıl da korkuyorum bir bilseniz! Bunu düşünmek için çok zamanım oldu. Bana o kadar çok yardım ettiniz ve benim için öylesine vazgeçilmez oldunuz ki bu konu üzerine epey kafa yordum. Şimdi bunu açıkça söyleyebilirim size. Sizi yanımda tutmak için aslında bir seçenek vardı. O kadar değerlisiniz ki size bir erkeğin verebileceği ya da sunabileceği tüm zenginlikler sizin yanınızda sönük kalır. Böylesine değerli bir kişiye gücümün yettiği en iyi şeyden bir aşağısını bile sunmaya nasıl cesaret edebilirdim! Bunun için, kalbimde bir tapınak yaptım, o sevgili yüzü oraya gömdüm. Onun yüzü hariç diğer yüzler silindi gitti aklımdan. Hafızam öyle kötü haldeki bir zamanlar resimlerini yaptığım onca insanın yüzlerini hayal meyal anımsıyorum. Hemen hemen hepsi birbirine karıştı, bulanıklaştı, seçilmez oldu. Ama o tapındığım sevgili yüz ben karanlığa gömüldükçe o daha çok aydınlanıyor, hafızama daha çok kazınıyor. Sevdiğim kadının yüzü hayatımın sonuna kadar benimle olacak, ölürken de yalnız onu göreceğim. Sevdiğiniz adamdan bahsederken, "Sevdi" dediniz, ama onun sevgisini bilmiyorsunuz. Oysa ben sizin kadar şanslı bile değilim; beni ne sevdi, ne de seviyor. Çünkü beni hiçbir zaman sevmedi. Ben ona hala o kadar çok aşığım ki başka bir kadına bunu sunmaya bile cesaret edemiyorum. Bencil isteklere, kötü niyetlere kapılıp da bir başka kadına evlenme teklif edersem, ona çok büyük bir kötülük yapmış olurum. Onun yüzünü görmem mümkün olmadığı için bir anlam ifade etmeyecek, ama sevdiğim kadının

yüzü her zaman beynimde sonsuza kadar yer alacak. Sadece o kadına benzeyen sesi onu benim için değerli kılacaktır. Bu yüzden benim için Tanrı'ya dua et sevgili hemşirem, dua et ki bir başka kadına evlenme teklifi edecek kadar kendimi düşürmeyeyim; bu o kadına yapacağım en büyük kötülük olur çünkü."

Rosemary itiraz etti. "Peki ama," dedi. "Başka bir kadın için çok büyük bir kötülük olacak bir şey o kadın için eşsiz bir hediye olabilir." Sustu, daha fazla devam edemedi.

"O kadın istemedi," dedi Garth. "Onun için benim aşkımın ne anlamı ne de değeri vardı. Ah! Küçük kız! Bir erkek için sevdiği kadının gözünde yetersiz olmak ne demektir, bilir misin?"

Genç adam yine acı dolu karanlığına geri dönmüştü, elleriyle yüzünü kapattı. Kütüphaneye derin bir sessizlik hakimdi. Sonra alçak sesle, başını kaldırmadan hızlı bir şekilde konuşmaya başladı Garth.

"Şimdi... Şimdi içimde duyuyorum, tıpkı Brand'e söylediğim gibi; yalnız olduğum bir kere dışında daha önce hiç bu kadar açıkça duymamıştım. Ah, Bayan Gray! Hareket etmeyin hatta nefes bile almayın! Şöyle bir bakın çevreye, bizden başka kimse var mı buralarda. Pencereye bakın. Kapıya bakın. Perdelerin arkasına bakın. Burada başka biri daha var, bundan öylesine eminim ki. Ancak körüm diye beni aldatıyorlar. Ama ben inanmıyorum buna. Onun varlığını hissediyorum. Burada! Gözleri acı, üzüntü, şefkat dolu bana bakıyor. Beni gördükçe yüreği öyle acıyla dolup taşıyor ki beni de içine çekiyor bu sevgi ve şefkat, bir zamanlar bana duyacağı aşkın da böylesine beni içine çekeceğini düşünürdüm. Ah, Tanrım! Onu öyle yakınımda hissediyorum ki! Çok korkunç bir şey bu; onun yanımda olmasına tahammül edemem bu halimle. Aramızda binlerce, binlerce metre olsun isterdim. Fakat ben onun burada olduğunu ve bana baktığını düşünüyorum! Hayal mi? Gerçek mi? Tanrım aklımı mı kaçırıyorum? Bayan Gray! Siz bana yalan söyleyemezsiniz. Sizi ne oyunlar ne de rüşvetler

yolunuzdan ayıramaz, üstelik beni aldatmak da istemeyeceğinizi biliyorum. Çevrenize bakın. Tanrı aşkına bakın, bana söyleyin! Yalnız mıyız? Yalnız değilsek kim var odada?"

Jane kollarını masanın üzerinde kavuşturmuş, oturuyor, özlem dolu gözlerini sevdiği adamdan ayıramıyordu. Garth'ın sözleri onu kırmıştı; onun çok uzaklarda olmasını istiyordu. Oysa birbirlerine o kadar yakındılar ki, Garth sağ elini bir daha uzatmış olsaydı, Jane'in yumuşacık, güzel lüle lüle saçlarına değecekti. Ama ne genç adam elini uzattı ne de genç kadın kafasını kaldırdı.

Garth'ın sorusundan sonra bir süre kütüphanede derin bir sessizlik oldu. Sonra Jane başını kaldırdı.

"Burada ikimizden başka hiç kimse yok, Bay Dalmain," dedi.

BÖLÜM 27

"Arabayla gezmekten hoşlandığınızı bilmiyordum, Bayan Gray."

Bugün pek çok ilki yaşıyorlardı; ilk defa beraber arabayla gezdiler ve şimdi de ilk defa birlikte kütüphanede çay içiyorlardı. Hemşire Rosemary son derece mutluydu, çünkü ilk kez hastasına çay ikram ediyordu. Hafta sonu yaşadığı deneyimler daha ilk günden meyvelerini vermeye başlamıştı.

"Çok severim Bay Dalmain. Hem de böylesine güzel ve insanın içine mutluluk veren havalarda gezmeyi daha çok severim."

"Önceden hiçbir hastanızla da arabayla dolaşmaya çıktınız mı?"

Hemşire Rosemary bir an ne söyleyeceğini düşünmek ister gibi durdu. Sonra, "Elbette, arabası olan hastalarım vardı," dedi. "Sonra, Doktor Brand'in evinde de kalmıştım. Hatta bir keresinde beni o ilginç arabasıyla Charing Kavşağı'ndan almıştı."

"A! Çok güzel ve iyi bir arabadır o. Sizi ne zaman aldı; hastaya giderken mi hasta evinden dönüşte mi?"

Bu soru hemşireyi gülümsetti, ama gülümsediğini hissetmesin diye ciddi bir sesle sorusuna cevap verdi.

"Hastaya gidiyordum. Öncesinde hastayla ilgili bilgi almak için Dr. Brand'i görmem gerekiyordu."

"Brand gibi biriyle çalışmak çok zevkli olsa gerek," dedi Garth. "Ancak ben yaptığınız pek çok şeyi sizin kendinize ait olduğunu düşünüyorum. Mesela en son yaptığınız hafta sonu tatili. Bunu Dr. Brand mi önerdi? Hiç sanmam. Yaptığınız şey

kesinlikle harikaydı! Şimdi, söyleyin bana bakalım. Nasıl bu kadar rahat ve kolayca araba sürdüm ben? Daha önce bir şeyin üzerinden geçeceksek önce yavaşlardık ya da birine veya bir şey ansızın korna çalardık ki bunların beni çok rahatsız ederdi. Bunun için size gerçekten minnettarım, çünkü siz önceden bana neyi geçeceğinizi, ileride yolun üstünde korna çalmamızı gerektiren ne olduğunu hep daha öncesinde söylediniz. Yaptığınız uyarılar sayesinden böylesine rahatsız edici şeyler yaşamadım; dönemeçlerden önce uyarmanız veya yolun üzerinde bir ineğin yatıyor olduğunu söylemeniz sizin ne kadar deneyimli olduğunuzu gösteriyor. Bu yüzden araba yavaşlayınca, sollayınca, ya da korna çalınca boş bulunup ürkmüyor ve niçin olduğunu biliyordum. Kör bir sürücü için ani hareketler ve sesler son derece korkutucu olabiliyor. Niçin yavaşladınız, neden kaçmak için yana çekildiniz bilmiyorsunuz ki. Benimle böyle bir araba gezisi yaptığınız için size minnettarım Bayan Gray. Her şeyi önceden biliyordum, kendi gözlerimle görürmüşçesine, karşıma ne çıkacağını bildiğimi için hazırlıklı oluyordum."

Jane heyecandan titreyen ellerini göğsüne bastırdı. Keşke onun yanında kalabilseydi de onun körlüğü yüzünden çektiği acıları hafifletmenin yollarını bulsaydı, ama sevdiği adam onun yanında kalmasma izin vermiyordu. Henüz!

Rosemary genç adamın mutlu olmasına yürekten sevinmişti. "Aslında Bay Dalmain," dedi. "Dün öğleden sonra Sir Deryck'le istasyona giderken, sizi rahatsız eden şeylerin hepsi beni de rahatsız etti. Daha önce otomobile bindiğimde hiç sinirlenmemiştim; dün anladım ki bu rahatlığımı farkında olmadan sürekli dışarı bakmama borçluyum; uzaklıkları ölçmek, hızı ayarlamak, direksiyonun her çevrilişinin ne anlama geldiğini bilmek yolculuğu kolaylaştırıyor. Bu işlerin nasıl yapılması gerektiğini kavradığım için dışarı çıktığınızda size ben rehberlik etmek isterim."

Garth o kadar mutlu olmuştu ki neredeyse hemşirenin ellerine sarılacaktı. "Yüreğiniz ne kadar iyilik dolu!" dedi. "Sir

Deryck'i uğurladığınızı bilmiyordum?" diye şaşkınlıkla sordu.

"Evet, ama gözlerimdeki bağı hiç çıkarmadım. Arabadan inip de bana hoşça kalın derken sadece el sıkıştık. Arabada oturup trenin hareket etmesini bekledim. Uzaklara doğru yol alırken çıkardığı sesi dinledim."

"Bayan Gray size hayran olmamak elimde değil! Kendisini demek hiç görmediniz? Zor olmadı mı sizin için?"

Hemşire Rosemary; "Evet, zor geldi," dedi. "Ancak benim böyle bir işe kalkışmamdaki amaç da bunun nasıl bir şey olduğunu anlamaktı."

"Kendinizi kötü hissettiniz, değil mi? İçinizdeki ya o koca boşluk..."

"Evet. O arkadaşın hiç gelmemiş olmasını istiyorsunuz."

"Ah..." Garth derin bir iç çekti ve iç çekişinde durumunun bu kadar iyi anlaşılmasından dolayı duyduğu mutluluğun izleri vardı. Jane böyle yaparak hemşire Rosemary'nin onun gözünde nasıl da yüceleştiğini ve kutsallaştığını fark etti ve bu onun yüreğinde buruk bir sevinç yarattı.

"Bundan sonra, "Görmeyenler Ülkesi'nde Ayrılık Uçurumu'na vardığım zaman, "Benim hatırım için burada çok sevgili bir arkadaşım durmuştu!" diyeceğim."

Rosemary Hemşire; "Ya yemeklere ne diyorsunuz? İnsanı ne kadar yoruyor değil mi? Düştüğünüz gülünç durum da cabası," diyerek konuyu değiştirdi.

"Gerçekten öyle. Artık her şeyi anlayabileceğinizi unutmuştum. Neden sizinle yemek yemediğimi anlamışsınızdır sanırım. Yemekle yaptığınız o evlere şenlik kovalamacanın nasıl utanç verici olduğunu sizin de anlamanıza sevindim."

"Evet," dedi Hemşire Rosemary gülümseyerek. "Tam artık bittiğini düşünürken "hop" diye yeniden önünüze çıkıveriyor. Merak etmeyin, bunlar için de bir çözüm buldum. Yemeklerinizi bundan böyle küçük bir masada benimle birlikte yemeye razı olursanız, yemek yemenin sizin için işkence olmaktan çıktığını göreceksiniz. Şayet ben burada olursam ve

evinize konuklar gelmeye başlarsa izin verin sol tarafınızda oturayım; size yapacağım küçük yardımları kimse fark etmeyecektir emin olun."

"Ah Tanrım, ne kadar iyisiniz," dedi Garth. "Gerçekten şükran duyuyorum size. Sık sık da, Overdene'de neşeli toplantılar yaptığımız zaman, meyve yerken oynadığımız saçma sapan bir oyunu hatırlıyorum. Yaşlı Meldrum Düşesi'ni bilir misiniz? Belki adını duymuşsunuzdur. Dr. Brand de tanır kendisini. Bir keresinde papağanı için çağırmıştı Brand'i. Ama doktoru papağanı için çağırdığını söylemeyince zavallı Sir Deryck de Düşes'e bir şey olduğunu zannetmiş ve çok önemli bir buluşmasını iptal edip koşa koşa Düşes'in evine gelmiş. Düşes o sırada şehirdeki evindeymiş. Overdene'de de olsa çağırırdı ya."

"Brand o zamanlar bugünkü kadar ünlü değildi, ama başarılı bir doktor olma yolunda hızla ilerliyordu. Bu yüzden zaman onun için çok önemliydi. Eve gelince bir de bakıyor ki, Düşes gayet sağlıklı ancak, meraktan çılgına dönmüş bir halde. Tommy ise asıl bir suratla tüneğine oturmuş, arada bir tek gözünü açıyor, çok alçak sesle durmadan küfür edip duruyormuş. Onun bu halde görmek, hele de kötü sözlerini alçak sesle söylediğini duymak Düşes'i kahrediyormuş. Aslında Brand de kahroluyordur, ama kendini tutmayı başarmış. Neyse; bütün ciddiyetiyle görevini yerine getirmeye başlıyor. Tommy'nin kanadının altına dereceyi yerleştiriyor. Papağan bir sürü küfür sıraladıktan sonra dereceyi kırıyor. Brand, Tommy'nin en sevdiği yemek olan kırmızı şarapta dinlendirilmiş makarnayı yasaklıyor. Reçete yazıyor ve Düşes'e neler yapması gerektiğini tek tek anlatıyor. Sonra da "Önemli değil, başka derece var bende," diye Düşes'in üzülmesine engel olmaya çalışıyor. Ama işin komik yanı, Düşes'in dert ettiği şey bu değil; o civanın zarar verip vermeyeceğini öğrenmek istiyor. Bunun üzerine, Brand sabırla derecenin içindeki birazcık cıvanın hastaya hiçbir şey yapmayacağmı, bazı durumlarda yararlı bile olabileceğini söylüyor. Düşes'in ikna olmadığını görünce tüne-

ğin dibindeki tüm cam parçalarını toplamaya başlıyor. Brand gitmek için kapıya yöneldiğinde Düşes kendisini durduruyor, parçaların tamam olup olmadığını görmesi gerektiğini söylüyor. Doktoru tekrar çağırmamak için yaptığını da ekliyor. Böylece Brand, oldukça tombul uşağın dört ayak yerlerde dolaşıp cam kırıklarını toplamasını beklemeye başlıyor. Düşes de, abanoz bastonuyla uşağın cam parçalarını toplamasına yardımcı oluyor. Papağan onları izlerken öyle keyifleniyor ki kafesinden yere sarkıp uşağın gelmişi, geçmişi, dini, kitabı hakkında düşüncelerini sıralamaya başlıyor."

"Düşes papağanın eski haline gelip de iyileştiğini görünce, sevinçten ağlayacak hale geliyor. Cıvayı yutmakla ne kadar zeki, ne keskin içgüdüleri olduğunu gösterdiğini söyleyerek papağanını övüyor. Akşam arayıp papağan hakkında bilgi vereceğini söyleyip Brand'in gitmesine izin veriyor. O da, Düşes'in eline bir öpücük kondurup evden ayrılıyor."

"Bayan Jane Champion eve dönüp de olanları duyunca, çok kızıyor. Biliyorsunuz, kendisi Düşes'in yeğenidir. Ara sıra teyzesinde kalır. Sir Deryck'le de çok yakındırlar. Bayan Champion'un düşüncesine Sir Deryck'in hastası olmaya değer ve büyüklük bakımından layık çok az insan vardır. O zamanlar Dr. Brand'in yazıları, konuşmaları ile yakından ilgileniyordu. Öyle ilgiliydi ki Kral bile çağırsa, arkadaşının zamanını alıyor diye buna bile tepki gösterirdi. Otomobil kullanırken giydiği eldivenini çıkarıyor ve onunla Tommy'yi bir güzel pataklıyor. Düşes, Tommy'nin ilaçlarını kendisi yaptırmaya gittiği için, uşakla kahya da zevkle bu sahneyi izliyorlar. Eldiven vuruşlarından kurtulmak için çırpınmaları ve Bayan Champion'a durması için sıraladığı komplimanları papağanı kendine getiriyor ve sürekli yediği şaraplı makarnanın yarattığı uyuşukluğu üzerinden atıyor. Bayan Jane Champion da, sonradan bana söylediğine göre, Dr. Brand'den özür dilemeye gidiyor."

"Doktor onu sakinleştirip üzülmemesini söylüyor. Ancak, Düşes'e bir not yazarak vizite ücretini istemeyi düşündüğünü

söylüyor. "Çek gelince hayvanat bahçesine bağışlayacağım," diyor. Doktor bunları anlatırken Jane Champion daha da çok sinirleniyor ve tam o sırada telefon çalıyor. Sevgili Düşes, mutlu bir sesle doktora, hastasının çok iyi olduğunu anlatıyor. Jane'in öfkesi yatışmadığı için tam telefonu alıp teyzesine çıkışmak üzereyken Brand ona engel oluyor ve sonra da Düşes'e telefon açtığı için teşekkür edip telefonu kapatıyor. Ertesi gün Düşes, vizite ücretini öğrenmek üzere ona bir not yolluyor. Doktor da buna karşılık çok sevimli bir notla cevap veriyor. "Kuşunuza harcadığım zaman ve çabanın her bir anına değdi; kendisi o kadar akıllı ve saygıdeğer bir kuş ki," deyip notun altına da; "Sir Thomas'ın Her Zaman Emirlerinde Olan Fahri Hekimi," diye imza atıyor. Düşes notu okuyunca çok seviniyor ve bunu bütün eşine dostuna gösteriyor, ama notu gören herkesin kahkahalarla gülmesine bir anlam veremiyor. Sonradan da Brand'leri Overdene'de düzenlediği o mükemmel toplantılardan birine çağırmıştı."

Garth hemşirenin halini görünce daha da keyiflendi.

"Çok beğendiniz sanırım, papağan hakkında bir hikaye daha var, dilerseniz onu da anlatayım size."

Rosemary kendini kaybetmiş gibi kahkahalarla atıp duruyordu. Sinirleri boşalmış gibi bir hali vardı.

"Tommy, Düşes'e ağza alınmayacak küstah laflar eder, Düşes de onun söylediği bu kötü laflara bayılır," diye Garth heyecanla başka bir hikayeyi anlatmaya başladı. "Bir gün gene Overdene'de aşağı salonda oturmuş, sohbet ediyorduk. Bir de baktık ki Düşes başında bahçe şapkası, kolunda sepetiyle, gül kesmek için bahçeye gitmek üzere hazırlanıyor. Arkadaşlarımızdan Ronnie Ingram, zorlukla şezlongdan kalktı ve sonra da Düşes'e nezaket göstermek adına kapıyı açtı. Ancak, Düşes makasını ve bahçe eldivenlerini bulmak için o kadar çok zaman harcadı ki tüneğinde oturan Tommy bir süre kanatlarını çırptı, başını bir yana eğdi ve sonra inanılmaz kaba bir sesle, "Hadi, koca kız, kaldır poponu!" diye bağırdı. Kendince nazik olan ve aslında pek de zarif biri olmayan Ron-

nie, Tommy'ye bu yaptığının kabalık olduğunu belli eden bir bakış attıktan sonra, "Sayın Düşes demelisin Tommy!" dedi. Papağan o sırada pençesini gagasının üstüne koydu, gösterişli bir şekilde mırıldandı, "Elimize ne geçecek, peki?" Bir anda hepimiz kendimizi tutamayıp gülmeye başladık. Sanıyorum uşaklar öğretmişlerdir ona bunu, ama kurnaz kuş öyle bir şekilde söyledi ki taşı gediğine koydu! Bunu bir süre sonra eğlenceli bir oyun haline getirdik. Ne zaman Düşes şapkası başında, sepeti kolunda aşağı inse, onu oyalamaya çalışıyor, Tommy'nin öfkelenip küfür etmeye başlamasını bekliyorduk. Herkes Tommy'nin "Sayın Düşes!" demesi için çaba harcıyordu. Elbette o da çabalarımızı boşa çıkarmıyor ve bizi her seferinde kahkahalara boğan karşılıkları yapıştırıyordu. Öyle akıllı bir kuş ki inanın kaç kez onun göz kırptığını kendi gözlerimle gördüm."

Kendini konuşmaya kaptıran Garth birden durdu ve özür dilercesine; "Siz yemek konusunda bana yardımlarınızı anlatacağınız yerde, ben tutmuş neler anlatıyorum size! Ama o güzel günleri konuşmak o kadar iyi geliyor ki bana. Oysa artık bunların hepsi birer anı oldu ve benden çok uzaktalar! Kocaman bir uçurum var aramızda," diye konuştu.

"Overdene'i görmenizi ve oradaki insanları tanımanızı isterdim. Düşes'in "en iyi toplantılar" diye nitelendirdiği toplantılar gerçekten çok güzeldir. O toplantılara birbirlerini görmek ve sohbet etmek isteyen insanlar gelir. Herkes canı ne istiyorsa onu yapar, bir de Düşes çok iyi bir ev sahibidir bu konuda. Eve gelen konuklar iyi yedirilirler, iyi bakılırlar ve iyi eğlendirilirler. Bu arada, bizim sevgili yaşlı Düşes'imiz de yanında garip hayvanları, kuşlarıyla birlikte, oradan oraya dolaşıp gittiği yere iyilik ve yüreğinden hiç eksik olmayan heyecanını saçar. Son olarak oraya gittiğimde, altı tane Mısır Jerboa'sı getirtmişti. Bunlar Kuzey Afrika'da yaşayan, uzun arka ayakları üzerinde sıçrayan bir çeşit kır fareleridir. Bu zavallı hayvanları akşam yemeklerinden sonra serbest bırakıyordu dolaşsınlar diye. Kadınları bayağı korkutmuşlardı, etekleri-

nin altlarına giriveriyorlardı; bu da toplantıya gelen bayanları kimi zaman korkutuyor, kimi zaman da eğlendiriyordu. Bir de, genç uşakların ayakları dibinde dolaşıyorlar ve onların tepsileri yere düşürmelerine neden oluyorlardı. Düşes'in en önemli, en son getirttiği tuhaf hayvan, benim bildiğim bir Tukan'dı! Gagası muza benzeyen bir Güney Amerika kuşudur bu. Sesi de tıpkı üzgün, yaşlı bir koyuna benzer. Ama Tommy'den asla vazgeçmez, o her zaman onun en sevgili kuşudur. Son derece akıllı ve inanın düşünebileceğinizden çok şey bilen bir kuştur o."

"Hani size ilk başta bahsedeceğim bir meyve oyunu vardı. Şimdi onu anlatacağım size. Bazen Overdene'de meyve geldiği zaman çocukça bir oyun oynardık. Ah ne güzeldi o günler! O oyunu misket üzümüyle oynardık. Tabağımızın içine aralıklı olarak beş üzüm tanesi koyar, sonra gözlerimizi kapayıp çatalla onları yakalamaya çalışırdık. Beş üzümü yakalayıp yiyen ilk kişi oyunun galibi olurdu. Düşes hiç oynamazdı. O başımızda gözcü olarak durur, göz bağını açıp bakmaya yeltenenleri gözetlerdi. Jane'le ben hiç hile yapmazdık ve de şampiyonluğu kimseye bırakmazdık."

Rosemary; "Ben de biliyorum o oyunu," dedi. "Hafta sonu tatilindeyken benim de sık sık aklıma geldi bu oyun."

"Ah!" dedi Garth. "Bilseydim, sizin tatile çıkmanıza asla izin vermezdim. Benim için nelere katlanmışsınız!"

"Bunları yapacağımı söylesem izin vermezdiniz, o yüzden ben de tatile çıkıyorum dedim size."

Garth yeniden doldurması için çay fincanım uzattıktan sonra, gizli bir şey anlatacakmış gibi öne doğru eğildi.

"Size söylemem gereken bir şey var," dedi. "Yiyeceğim şeylerin içinde sinek olma ihtimali beni çok korkutuyor. Küçüklüğümden beri bir şekilde farkına varmadan sinek yiyeceğim diye ödüm patlıyor. Altı yaşlarında falandım, annemi görmeye gelen bir kadın, "Bilirsiniz herkesin bir yıl boyunca en az bir sinek yutması çok normaldir!" demişti ve sonra da çok normal bir şeymiş gibi eklemişti. "Ben payıma düşen bu

yılki sineğimi az önce yuttum!" Bu her yıl yenmesi gereken sinek olayı beni deli ediyordu. Yuttuğum zaman bu iş olup-bitti diye sevinecek hale gelmiştim. Hatırlıyorum, bir gün ekmeğimin içinde kanat ve bacak parçaları gördüğümde sinek yutmak için en kolay yolun bu olduğunu, geri kalan on iki ay boyunca mutlu yaşayacağımı düşünmüştüm. Tabi bu da kolay olmamıştı; o ekmeğin içindeki sineği yutmak için terasta epey bir süre gidip gelmiştim. Böyle bir şeyin olmadığım elbette sonradan öğrendim, ama kazara bir tane yutarım düşüncesi beni çok korkutuyor Bayan Gray. Bir yerde tost yerken bile arasında sinek var mı, yok mu diye kesinlikle bakardım. Tostun üstündeki ekmeği kaldırırken de kendimi hep akşamları uyumadan önce yatağının altında canavar var mı diye bakan küçük çocuklara benzetirdim. Ama biliyorsunuz, artık böyle bir şey yapmam mümkün değil ve bunun üstesinden de gelemiyorum bir türlü. Tam yemek yerken, "Simpson, çorbanın içinde sinek olmadığma emin misin?" diye soramam ya, uygunsuz kaçar. Çünkü bana, "Hayır efendim! Yok efendim!" dedikten sonra nazik bir şekilde öksürür, ben de bir daha sormaya cesaret edemem."

Hemşire Rosemary uzanıp fincanı genç adamın kolayca erişebileceği bir yere bıraktı. Koyarken de hafifçe tabağın kenarını Garth'ın eline değdirdi. "O zaman yemeklerinizi benimle birlikte yiyin," dedi. Sözleri öylesine anlayış doluydu ki genç adamın tüm sıkıntılarını bir anda kaldırıvermişti. "Ben size sinek olmayan yemekler yiyeceğinize söz veriyorum. Bana bu konuda güveniyorsunuz, değil mi?"

Garth minnet dolu bir yüz ifadesi ve mutlu bir gülümsemeyle başını kaldırdı.

"Bu dünyada güvenebileceğim tek şey sizin iyilik dolu sadık gözlerinizdir," dedi Garth.

"Ah, bu bana bir şey hatırlattı. Sizden çok önemli bir şey yapmanızı isteyeceğim, bunu sadece sizden isteyebilirim zaten. Akşam oldu mu, yoksa daha ortalık hala aydınlık mı, Bayan Gray?"

Hemşire Rosemary Gray dışarı baktıktan sonra saatini de kontrol etti.

"Çayı erken istedik," dedi. "Arabayla yaptığımız gezi iştahımızı açmıştı. Saat daha beş bile değil. Dışarısı da pırıl pırıl aydınlık. Yedi buçukta batıyor güneş."

"Çok güzel. Çayınızı bitirdiniz mi? Şimdi güneş stüdyonun batı penceresine vurmuştur. Çatı katındaki stüdyomu biliyorsunuz, değil mi? Lady Brand'in resmi için yaptığım çalışmaları gidip aramıştınız. Köşelerde yığılı duran tuvaller dikkatinizi çekmiştir sanırım. Kimisi boştur, kimisi yarım kalmıştır ya da taslaktır. İçlerinden bitirdiklerim de var. O bitirdiğim resimler arasında bulup yok etmek istediğin iki resim var. Geçen gün Simpson'dan beni oraya çıkarmasını istedim, ama tek başıma olmam gerektiği için onu odadan çıkardım; sonra da ellerimin yardımıyla aradığım tuvali bulmaya çalıştım. Ama bulmak için harcadığım çaba boşunaydı; ellerimle onları nasıl bulabilirdim ki? Nazik bir konu olduğu için Simpson'dan yardım istemeyi düşünemezdim bile. İşin sonunda onları yok edecektim ve yanımda çalışan kişilerin merakını uyandırıp, onları ortalıkta hakkımda konuşmalarından hiç hoşlanmam. Bu yardımı Sir Deryck'ten de isteyemem, çünkü resimlerdeki kişinin kim olduğunu hemen anlayacaktır. Bu resimleri yaparken bir başkasının onlara bakacağını hiç düşünmemiştim. İşte böyle benim sevgili, güvenilir sekreterim, yardım isteyebileceğim tek kişi sizsiniz, istediğimi yapabilir misiniz? Hem de şimdi?"

Hemşire Rosemary çay fincanını masaya bırakıp ayağa kalktı.

"Elbette, Bay Dalmain," dedi. "Burada sizin isteklerinizi zamanında ve siz nasıl isterseniz o şekilde yerine getirmek için varım."

Garth yeleğinin cebinden bir anahtar çıkardı, masanın üzerine koydu ve onu Jane'e doğru itti.

"Stüdyonun anahtarı, sanırım istediğim resimler odanın en uzak köşesinde, bir Japon paravanının arkasında; sarı bir

paravan. Oldukça büyüktür ikisi de. Bir buçuğa bir metre ölçüsündedir. Eğer ağır gelir de indiremezseniz onları yüz yüze kapatıp Simpson'dan yardım isteyin, ama sakın unutmayın, Simpson'u onlarla yalnız bırakmayın."

Hemşire Rosemary anahtarı aldı, piyanoya doğru yürüdü, kapağını kaldırdı. Garth için piyanoya gitmesine yardımcı olan mor kordonu sıkıladı.

"Bay Dalmain, dilerseniz piyano çalın," dedi. "Beni beklerken oyalanırsınız. Sizden bir konuda izin istemek istiyorum. Eserlerinizle ne kadar ilgilendiğimi biliyorsunuz. Resimleri bulduğum zaman, onlara şöyle bir göz mü atayım yoksa uzun uzun incelememe müsaade eder misiniz? Hangisini derseniz, onu yapacağıma söz veriyorum size."

Garth'ın içindeki sanatçı kişiliği, eserlerinin yakından görülmesi ve bakan kişi tarafından beğenilmesi isteğine karşı koyamazdı.

"Bu size kalmış, isterseniz tabi ki inceleyebilirsiniz" dedi. "Tamamen ezbere çizdiğim halde en iyi yaptığım resim o ikisidir."

Yerinden kalktı, piyanoya yürüdü. Tuşlar üzerinde dolaşan parmaklarından *Veni*'nin notaları dökülmeye başladı. Hemşire Rosemary kapıya gelince durdu.

"Onları nasıl tanıyacağım?" diye sordu.

Veni'nin notaları hafif hafif geliyordu, ama Garth'ın sesi son derece netti, sanki yaptığı müziğe eşlik eder gibi dökülmüştü dudaklarından.

"Bir kadın, bir erkek... Bahçede yalnızlar. Yalnız, çevreleri şöyle bir verilmiştir. Kadının üzerinde akşam elbisesi var; yumuşak, siyah, uzun etekli; göğsü dantelli. Resmin adı Eş'tir."

"Diğeri?"

"Yine aynı kadın, aynı yer. Bu kez adam yok. Adam olsa ne değişirdi sanki? Görülse de, görülmese de artık o kadın için vardır, her zaman yanındadır. Kolları arasında..."

Genç adam düşüncelere dalmış ve piyano çalmayı bırakmıştı. Oda sessizliğe gömülmüştü.

"Bir de çocuk var. Bu resmin adı ise Ana."

Sonra yeniden tuşlarına basmaya başladı piyanonun ve *Veni*'nin o durdurulamaz yücelikle dolu notaları odayı bir anda doldurmuştu.

"Düşmanlarımızı, uzak tut, yuvamızı huzurlu..."

Kapı Hemşire Rosemary'nin ardından kapandı.

BÖLÜM 28

İçinde inanılmaz bir heyecan ve merakla Jane atölyeye çıktı, kapıyı açtı ve içeri girip arkasından kapıyı sıkıca kapattı. Batı penceresinden giren akşam güneşi odadaki her şeyi aydınlatmıştı; ipek perdeler, paravanlar, duvara asılmış eflatun ipekten Japon işlemesi, altın renkli upuzun kuyruğu üzerine kıvrılmış ve dört bir yandan pençelerini gösteren Çin Ejderhası güneş ışınları altında ayrı bir parlıyordu.

Jane stüdyoya önce de gelmişti, ama Garth aşağıda sabırsızlıkla onun getireceği şeyi beklediği için oyalanacak zamanı olmamıştı. Odanın bir anahtarı da yaşlı Margery'de vardı. Margery her gün yukarı çıkar, odayı havalandırır ve son derece yumuşak dokunuşlarla odadaki eşyaların tozunu alırdı. Asla bir şeyin yerini değiştirmezdi ve Garth odaya geldiğinde her şeyi rahatça bulmasını ister gibi onlara dokunmazdı bile. Jane pek çok kere düşünmüş olmasma karşın, yaşlı kadının anahtarı vermeyeceğini düşünerek ondan istemeye cesaret edememişti.

Şimdi zamanı vardı; stüdyoda istediği kadar kalabilirdi. Alçak, rahat bir hasır koltuk seçti kendisine. Her şeyi o kadar mükemmel yapılmıştı ki koltuğun bundan sonra yapılacak ya da oturulacak her iskemle yahut koltuk bunun kusursuzluğu yanında sönük kalacaklardı! Yüreği kabardı birden; o da Garth için böylesine uygun ve kusursuz olmak istiyordu. Her istediğine karşılık verebilmek, her an yanında olmak istiyordu. Her şeyiyle onun olmak, ona güç verip onun yanında bulunmak ve sevgisiyle onu kuşatmak için büyük bir özlemle yanıp tutuşuyordu.

Çevresine bakındı. Burası sevdiği adamın kişiliğini anlatıyordu. Burada her şey en ince ayrıntılarına kadar birbirlerini mükemmel bir şekilde tamamlıyordu. Çatıdan ve pencereden gelen ışığı ayarlamak için yapılan düzenlemeler; her türden ve her boydan resim sehpaları; bazı yerlerden bırakılan sade boşluk; tozdan ve kirden uzak bir ortam ve şöminenin yanındaki rahat yer... Her şey kusursuz bir düzen içindeydi. Düz açık kahverengi duvar kâğıdı hoş bir gölge veriyordu odaya. Pencerenin önünde duran sehpadaki resim bitirilmemişti. Fırçalarla paleti üç ay önce Garth dışarı çıkarken nasıl bıraktıysa öylece duruyorlardı, sanki geri gelip yarım bıraktığı resmi tamamlayacaktı. Sevdiği adamın bahçeye çıkıp, çitin üzerinden eğilerek küçük hayvanı gereksiz bir acıdan kurtarmaya çalışırken kendini bu korkunç karanlık ve acılarla dolu dünyaya atışından bu yana üç ay geçmişti.

Jane yerinden kalktı, şöminenin üzerinde duran Garth'a ait ilginç eşyalara bakmaya başladı. Özellikle küçük, pirinçten yapılmış bir ayı ilgisini çekti. Tombul bir ayıcıktı; arka ayakları üzerinde rahatça oturmuş, pençeleri arasında gene pirinçten bir sopa tutuyordu. Başını yana çevirmiş, boncuk gibi kapkara gözleri dosdoğru öne bakıyordu. Boynundaki zincirin ucu elindeki sopaya tutturulmuştu; bu zincirin anlamı onun esir olmasıydı ve zincir onun şiddet içeren bir harekette bulunmasını engelliyordu. Jane, ayının başmı oynatınca kalkacağını biliyordu, muhtemelen gövdesine de kibrit koyuluyordu. İçine baktığında tek bir kibrit bile bulamayacağmı adı gibi biliyordu. Çocukluk günlerinin bir arkadaşıydı bu. Bebek Garth, tombul elleriyle parlak pirinç oyuncağa uzanmış ve onunla bir süre oynayıp oyalanmıştı. Üç yaşındaki küçük Garth sevgi dolu parıltılı gözleriyle baktığı bu ayıcığın kendisine karşılık veremeyeceğini anlamadan yine de onun gözlerine bakmıştı. Sonra da o sevgiyle bakan yumuşak ve düşünceli gözlerinde zinciri görünce farklı bir bakış belirmişti. Öğrenci Garth tatil için eve döndüğünde, resim odasında ayısını görünce, "Hey Bruno! Seni yeniden görmek çok güzel. Anne, biliyor musun,

doğduğumdan bu yana hep benimle birlikteydi. Okulun ilk günlerinde evi özleyince onu yeniden görmenin ne büyük bir şey olacağını düşündüm hep. Elbette önce sen, bir de o! Sana da garip gelmedi bu bağlantı? İkiniz de benim için bu yuva demeksiniz!" demiştir.

Zarif, uzun boylu on dokuz yaşındaki Garth, annesini toprağa verdikten sonra, acı ve gözyaşı içinde ıssız kalan evine dönmüştü. Ağlamaktan kurumuş gözlerle onun hiç yalnız bırakmayan dostuna dönmüş ve "Ah, Bruno! Ah benim canım anacığım!" diye yürekten seslenmiş, annesinin boş koltuğuna çökmüş ve sonra yeniden gözyaşlarına boğulmuştu. Neyse ki doğa insanoğlu ve kızına böylesi zamanlarda kendilerini rahatlatmaları için büyük bir hediye bahşetmişti. Ağlamak!

Bütün bunları sanki ona bu boncuk gözlerle bakan esir küçük ayıcık anlatmıştı Jane'e.

Ayının başını kaldırdı. İçi boştu. Yerine koydu. Sonra garip bir düşünce saplandı beynine; yoksa o resimleri görmemek için kendini mi oyalıyordu?

Deryck ona Garth'ın, "Bir kadın" portresinden söz etmişti. Şimdi Garth daha fazlasını açıklamıştı. Artık vakit gelmişti, kendi gözleriyle görmeliydi. Ne kadar oyalanırsa oyalansın nihayetinde onları görecekti. Sarı paravandan yana baktı. Batı penceresine yürüdü, camı ardına kadar açtı. Güneş yavaş yavaş mor dağların gerisine çekiliyordu. Güneşin yaydığı pembelik gökyüzünün mavisini soluklaştırıyordu. Jane ellerini cebine soktu, başını göğe kaldırdı, yüksek sesle, "Tanrı'nın huzurunda," dedi, "yemin ediyorum ki o gün yaptığım şeye ona inancımda bir hata yapmadım. Doğru bir iş yaptığıma inanıyordum. O zaman kilisede Garth'ın geleceğini ve kendi geleceğimi düşündüm, çünkü bunu yapmak zorundaydım. İkimizin iyiliği adına onun aşkını ve yaşayacağımız mutluluğu reddettim. Ama Tanrı'nın huzurunda doğru yaptığmıa bugün de aynı şekilde inanıyorum."

BÖLÜM 29

Jane resimleri bulmak için paravana doğru yürüdü. Sarı paravanın ardında resimler karman çorman olmuştu. Kör bir adam elleriyle boş yere bir şeyler aramış ve sonra da istediğini bulamayınca geri kalanları düzeltmek ve onları yeniden bir sıraya sokmak için çaresizce çırpınmıştı. Büyük bir dikkatle tuvalleri yerdeki yığından tek tek kaldırdı, düzeltti, hepsini yüzleri duvara gelecek biçimde yerleştirdi. Resimleri güzel buldu; kimi tamamlanmış, kimi yarım bırakılmış. Bazı resimlerdeki yüzleri hatırladı Jane ve sanki onu selamlar gibi dosdoğru ona bakıyorlardı. Henüz aradığı resimleri bulamadı. Ayağa kalkıp çevresine bakındı. Uzak bir köşede, Mısır işi paravanın ardına konmuş bir yığın resim daha gördü. Oraya yürüdü, resimler oradaydı; diğerlerinden daha büyüktü. Resim Ana'ydı; kadının yumuşak, siyah uzun elbisesi hemen göze çarpıyordu.

Jane, elindekileri batıya açılan pencerenin yanma götürdü, iyi ışık alabilecekleri bir yere koydu. O kusursuz hasır koltuğu da oraya çekti; sol eline de küçük pirinç ayıyı aldı, sanki onun bu yolculukta kendisine yardım edeceğini düşünüyordu. İkinci resmi ters çevirmişti. Birinci resmi dikkatli gözlerle incelemeye başladı.

Beyninde oluşan ilk algı soylu bir kadının soylu bir biçimde resmedilmiş olmasıydı. Resmin ilk bakışta göze çarpan özelliği buydu. Görkemli bir duruş, yüksek bir alın, alabildiğine bir ağırbaşlılık resimdeki kadının soyluluğunu güçlendiriyordu. Sonra kadının fiziksel özellikleri ortaya çıkıyordu. Geniş ve dolgun bir beden; sağlıklı bir duruş, ancak hiçbir zaman hantal diye nitelendirilemeyecek kadar düzgün ölçülere sahip

bir vücut; kendinden emin ayaklar; iri ve yetenekli eller. Bu özellikler insanda ikinci bir algı oluşturuyordu. Güç! Yapıcı ve dirençli bir kuvvet!

Kadının yüzünü incelemeye başlayan Jane şaşırmıştı. Resmin insanda bıraktığı üçüncü etki Aşk'tı. Sevgilerin en yükseği, en kutsalı, en istenileni ve aynı zamanda en yumuşak, en insancıl olanı toplanmış ve bu yüzde yeniden hayat bulmuştu. Gövdeyle orantılı, geniş bir yüzdü bu. Güzel bir yüz değildi, ama yine de çirkin hiçbir hattı olmayan ve her biri klasik ölçülere erişmesine ramak kalmış düzgün yüz çizgileri vardı. İnsanda bıraktığı genel etki sade, gizlenecek, utanacak bir şeyi olmayan ve insanı rahatsız etmeyen bir alımsızlıktı. İnsana garip bir tutku aşılayan farklı bir yüzdü. Baktıkça bir süre sonra kusurlar göze çarpmaz oluyor, onun dürüstlüğüne, temizliğine, irade gücünün büyüklüğüne, soylu sadeliğine hayran kalınıyordu.

Uzunca bir zaman bakıp da tüm ayrıntıları beyninizde değerlendirdikten sonra dönüp yeniden resme bakınca mucizevi bir ışık görüyordu insan. O yüzde öyle bir ışık vardı ki, bu kutsal ışığı görmek ne karada ne de denizde mümkündü. Bu tanrısal ışık sakin, açık gri gözlerden fışkırıyordu. Önünde diz çökmüş adamın başının üzerinden sanki doğruca size bakıyordu. Kadının gözlerinde bir kadının tüm benliğiyle şiddetli bir duyguya yüce bir biçimde teslim oluşun anlamı vardı. Bu duygu kadına değişik bir güç ve ona ilahi bir anlam katıyordu. O kutsal ışığın fışkırdığı gözlerde şaşkınlık dolu bir sevinç; ne olduğunu anlamadığı bir sırra duyulan hayranlık; tutkulu bir duygusallık; genç adamı dizleri üzerine çökerten ve onu kadının göğsüne sığınmasına neden olan o tarifsiz şiddetli duygu seline karşı oluşmuş kutsal bir şefkat; yatıştırmak, vermek ve erkeğini aşkla doyurmak için çekilen özlem... Bu duyguların hepsi kadının gözlerinden okunuyordu ve tüm bunların birleşimi tatlı bir bakış katıyordu kadma. Bu resmin karşısında durup da onu inceleyen hiç kimse duygusuz kalamazdı.

Kadın; geniş, mermer bir korkuluğun üzerinde oturuyor-

du. Doğruca önüne bakıyordu. Oturduğu yerden dizleri güzel bir biçimde öne çıkarılmıştı resimde. Resmin sol yanını kadının elbisesinin eteği doldurmuştu. Sağ tarafta ise, kadının yanında diz çökmüş, uzun boylu, ince bir erkek vardı. Kollarını kadının beline dolamış, siyah saçlı başını elbisenin göğsünü süsleyen yumuşak dantellere gömmüştü. Adamın sadece başı görülebiliyordu, ama duyduğu tutkuyla gerilmiş vücudunun duruşu onun ruh halini çok güzel anlatıyordu. Resimdeki kadın bütün varlığıyla o yüce duyguya teslim olmuştu ve kelimelerle anlatılması güç tek bir hareketle ellerini siyah saçların gerisinde birleştirip o tutku dolu başı göğsüne bastırmıştı. Konuşmuyorlardı. Siyah yumuşak saçlı baş sessizdi; adamın dudakları son derece sakindi ve kendinden emin bir şekilde sımsıkı kapalı duruyordu, ancak her an gülümsemeye hazır bir ifade vardı adamın dudaklarında. Sağda kesin olmayan çizgilerle verilmiş, resmin tek canlı noktasını vurgulayan kırmızı sarmaşık gülleri ahşap bir oymaya sarılmıştı.

Tüm bu ayrıntılara baktıktan sonra bakışlar tekrar kadının sevgiyle aydınlanmış, sakin, yumuşak anlamlı yüzüne dönüyordu. Bir kadının koruyucu ve tutku dolu duygularını açıklamasını ilk kez öğrenen o güçlü, yetenekli ellere dönüyordu. Bu resme tek bir ad verilebilirdi. Eş!

Jane sessizce uzun uzun resme baktı. Garth'ın küçük ayısı Victoria Dönemi pirinç işi olmasaydı, o sıkılmış eller arasında kesinlikle kırılıp paramparça olurdu.

Evet, biliyordu, resimdeki o kadın kendisiydi. Ama o akşam aynada gördüğü yüze hiç benzemiyordu bu yüz! Tabloyu incelerken birkaç kez beyni donuklaşmış ve resmin başka yerlerinde oyalanıp durmuştu. Sonra gözleri yeniden o gri gözlerle buluşmuş ve o akşam sevdiği adamın başını göğsüne bastırırken içinde kopan fırtınaları yeniden hissetmişti. "Yalnız, bu gerçek!" diye fısıldadı. Sonra yeniden; "Evet, gerçek bu!" dedi. "Yalan olduğu söylenemez elbette. O akşam tattığım duyguları yansıtıyor; Garth o akşam beni böyle görüyormuş!"

Birden, resmin önünde şaşkınlık ve umutsuzlukla diz çök-

tü. "Ah, Tanrım! Demek böyle görünüyordum o akşam. Az sonra sevdiğim adam o parıltılı gözlerini bana çevirmiş, ay ışığında yüzüme bakmıştı. Beni böyle mi görmüştü? Böyle mi görünüyordum ona? Böylesi bir aşkla istenilen ve bu şekilde görülen kadın ne yaptı peki? Ertesi gün kilisede onu böyle gören adamı küçük olduğu gerekçesiyle reddetti. Ah, Garth, ah Garth! Tanrım, ona anlaması için ne olur yardımcı ol! Beni bağışlaması için yardım et!"

Alt kattaki odada hizmetçi kız Maggie bir yandan dikiş dikiyor, bir yandan da şarkı söylüyordu. Tertemiz İskoçlara özgü sesiyle söylediği her kelime ve şarkının o yumuşacık ezgisi pencereden içeri doluyor ve Jane'i alıp başka düşüncelere götürüyordu. Öyle derin bir acı vardı ki yüreğinde ve beyninde kurtarıcı gibi Maggie'nin şarkısma sarıldı ve pencereden içeri dolan sözlerini dinledi.

"Beni tutsak eden ey Aşk!
Yorgun benliğimi sende dinlendiriyorum.
Borçlu olduğum hayatımı sana veriyorum,
O ırmak senin sularının derinliklerinde
Daha gür, daha bereketli olsun.

Tüm yollarda beni izleyen ey Işık!
Titreyen meşalemi sana teslim ediyorum;
Senden ödünç aldığım ışığımı yüreğim sana geri veriyor,
Senin güneş ışınlarının alevinde günüm,
Daha parlak, daha aydınlık geçsin."

Sıra diğer resme gelmişti. Şimdi Jane onu incelemek için önüne almıştı. Aynı kadın, aynı biçimde oturuyordu. Bu resimde o genç adam yoktu, onun yerine küçük bir çocuk vardı ve siyah saçlı başını kadının göğsüne yaslamıştı. Genç kadın başını küçük yavrusuna eğmiş, yüzüne büyük bir sevgi ve şefkatle bakıyordu. Kırmızı sarmaşık gülü büyümüş, gelişmiş, anayla çocuğun üzerinde alev alev yanan bir yay oluşturuyor-

du. Ananın geniş gövdesi görkemli bir anne şefkatini simgeliyordu. Kadının yüzü yine alımsızdı; ancak, kendisine verilen ana sevgisiyle biçim değiştirmiş gibiydi. "Eş" in verdiği bütün sözleri varlığının bereketiyle yerine getirdiği anlaşılıyordu. Bir eş olarak, ne yapması gerektiğini içgüdüsel olarak kavramıştı. Eş olmasına bir de yüce bir sıfat eklenmişti: analık. Gizli saklı bir şey kalmamış, her şey yerli yerine oturmuş ve tadılması gereken bütün mutluluklar yaşanmıştı. Sakin dudaklarındaki gülümseme tarifsiz bir doymuşluğu anlatıyordu. Üzerlerindeki olgun bir sarmaşık gülü, anayla çocuğu kırmızı yapraklar sağanağına tutmuştu sanki. Çocuğun parmakları annesinin göğsündeki dantelleri sıkı sıkı tutuyordu. Minicik bileğine bir yaprak konmuştu. Anne yaprağı almak için elini kaldırdığında, ona bakan simsiyah parlak gözleri görüp durmuş ve sonra da ona gülümsemişti.

Jane tablodaki anayla çocuğuna bakarken gözyaşlarına boğuldu. Sevdiği adam, çocuk olarak gördüğü o adam onun içinde gizlenen analık duygularını, neler verebileceğini kendisinden çok daha iyi kavramıştı. Kadını eş olarak gördükten sonra, bunu bir adım öteye taşıyıp ona ana sıfatını da uygun bulmuştu.

Jane hem ağlıyor hem de kendi kendine söyleniyordu. "Evet, gerçekten doğru, doğru bu!" dedi.

Birden, onu reddetmek için söylediği o acımasız neden geldi aklına. "Sofrada otururken karşında görmek isteyeceğin bir yüz değil bu." Peki resimdeki yüz nasıl bir yüzdü? Garth'ın düşünde yaşayan bir yıllık evlilikten sonra gördüğü bu yüze ne demeliydi? Hangi adam bu yüzden bıkabilir, gözlerini başka yana çevirmek isteyebilirdi?

Resme bir süre daha baktı, birden öylesine heyecanlanmış ve tüm bedenini ateş basmıştı ki elindeki küçük ayı yere düştü. Yüzü alev alev yanıyordu ve parmak uçları karıncalanıyordu. Elleriyle yüzünü kapattı.

Aşağıdaki odadan hizmetçi kız Maggie şarkısını söylemeye devam ediyordu.

"Beni acılarımın içinde aramaya gelen ey Sevinç!
Sana yüreğimi nasıl kapayabilirim!
Yağmur yağarken gökkuşağını, buldum.
Verdiği söz boşuna değil, biliyorum.
Sabaha gözyaşları olmayacak."

Jane kendini toparladı ve zor da olsa yavaşça mırıldandı. Hırıltılı bir sesle, "Sevgilim, affet beni! Hatalı olan, yanlış yapan benmişim! Sana her şeyi anlatacağım ve ayaklarına kapanacağım! Tanrım, bana yardım et. Beni bağışlaması için ona yardım et Tanrım," dedi.

Bir kere daha başını kaldırdı resme bakmak için. Yere serpiştirilmiş kırmızı yapraklar ona Shenstone'da göğsünden düşen gülün ortalığa dağılan yapraklarını hatırlattı. O yapraklar umutların ve gelecekteki mutlu günlerin simgesiydi sanki! Fakat o akşam aldığı o karar her şeyi mahvetmişti; bütün mutluluk dolu umutları yerle bir etmişti. Her şeye rağmen sarmaşık gülü zengin kümeler halindeki bereketli tomurcuklarıyla resmi taçlandırıyordu. Maggie şarkının son bölümünü söylüyordu.

"Başımı yücelten ey Acı!
Senden kaçmak isteyebilir miyim hiç?
Ben tozlara gömüleceğim görkemli hayat bitince.
O topraklardan kızıl güller gibi
Yaşam fışkıracak sonsuza dek."

Jane pencereye doğru gitti, kollarını havaya kaldırarak batmakta olan güneşin göz kamaştıran ışınlarına baktı. Gökyüzü alev alevdi. Gözlerini biraz daha kaldırdığında kızıllık yerini pembeye çalan bulutlara bırakıyordu. Pembe bulutların kapladığı gökyüzüne baktı. Biraz daha yukarıda derin bir mavilik; sonsuzluğa uzanan bir mavilik göze çarpıyordu.

Gözleri mor dağların doruklarını süsleyen altın renkli mazgallara takılınca kendi kendine söylendi.

"Şehir som altındandı. Orada ne güneşe ne de aya ihtiyaç

vardı. Tanrı tüm görkemiyle o kenti aydınlatıyordu. Tanrının aydınlattığı o şehirde ne ölüm, ne ağlamalar ne de acılar olacaktı; orada sadece mutlu bir gelecek vardı."

Yarım saattir pencerenin önündeydi, ama geçmişteki pek çok anı bir anda yok olup gitmişti. Şimdi her şey daha duruydu aklmda ve pek çok taş yerine oturmuştu; dış görünüşü değişmiş, derinlemesine iç görünüşü bambaşka olmuştu. Gerçekten Garth ,"körlüğünün arkasından" gitmişti.

Jane bir daha gökyüzüne baktı; dudaklarında sözlere dökülemeyecek bir ifade vardı. "Yaşam fışkıracak sonsuza dek!" diye mırıldandı. Sonra yerden küçük ayıyı aldı, eski yerine koydu, koltuğu düzeltti, pencereyi kapadı, iki resmi yanma alarak dikkatli bir şekilde atölyeden çıktı. Artık umudu vardı, her şey düzebilirdi ve sevdiği adamla mutlu günler onu bekliyordu.

BÖLÜM 30

Jane kütüphaneye döndüğünde Garth onun için meraklanmaya başlamıştı bile. "Geç kaldınız, Bayan Gray," dedi "Simpson'u yukarı yolluyordum az kalsın. Bir şey mi oldu diye merak ettim."

"İyi ki yollamadınız, Bay Dalmain. Beni orada gözyaşları içinde ağlarken bulacaktı. O haldeyken kendisinden yardım istemek çorbada sinek aramaktan daha alçaltıcı olurdu!"

Garth hızla koltuğunda döndü. Rosemary'nin sesinden resimlerini beğendiğini sanatçı içgüdüleriyle anlamıştı.

"Ağlıyor muydunuz? Neden peki?"

"Öylesine bambaşka, güzel resimler ki bakarken kendimi kaybettim o sırada. Yaptığınız resimler Bay Dalmain, kişinin en derinlerine kadar inip insanı alt üst ediyorlar. Bununla birlikte eserlerinizin öylesine acıklı ve dokunaklı tarafları var ki! Pek de alımlı olmayan ve hatta güzel bile diyemeyeceğimiz bir kadın bu kadar güzel resmetmeniz bir mucize bence."

Garth öfkeyle ayağa fırladı. Gözleri görüyor olsaydı onun bakışları için söylenebilecek en doğru söz ateş saçıyor olurdu.

"Nasıl bir kadın dediniz?"

Rosemary umursamaz ve sakin bir sesle, "Kısaca alımsız bir kadın dedim," diye karşılık verdi. "Zaten siz de resmini çizdiğiniz o kadının bu özelliğini fark etmişsinizdir. O resimlerin mucizesi bu özellikten geliyor. Onu çizerken öylesine muhteşem dokunuşlarda bulunmuşsunuz ki hem bir eş hem de bir anne olarak resmettiğiniz bu kadına uzunca bir süre baktıktan sonra güzel olmadığını unutuyorsunuz. Bir anda karşınıza hoş bir kadın çıkıyor; seven, sevilen ve sevildiğinin farkında bir kadın. Sanatın bir zaferidir bu."

Garth koltuğuna adeta çöktü. Elleri önünde kenetlenmişti.

"Hayır, Bayan Gray. Onlar sanatın değil gerçeğin zaferidir," dedi. "Ben ne gördüysem onun resmini yaptım."

"Ama siz sadece onu çizmemiş, onun ruhunu da yansıtmışsınız. O ruh, güzel olmayan yüzü farklı bir güzelliğe büründürmüş."

"Onun ruhunu gördüm ben." Garth bir fısıltı gibi söylemişti bu sözleri. "Onun o temiz ve kirden uzak ruhu öylesinde aydınlıktı ki benim karanlık dünyamı bir güneş gibi aydınlığa boğdu. Şimdi bile onu hatırladığımda içine hapsolduğum bu karanlık daha çekilir hale geliyor."

Kütüphanede yumuşak ve hoş bir sessizlik vardı. Gökyüzündeki pembelikler gitmiş, hava yavaş yavaş kararmaya başlamıştı. Hemşire Rosemary alçak bir sesle, "Bay Dalmain," dedi. "Sizden çok önemli bir şey isteyeceğim. O resimleri yok etmeyin lütfen."

Garth başını kaldırdı. "Hayır, onları yok etmem gerek," dedi. "Resimlerdeki o kadını tanıyanların o resimleri görmemesi gerek."

"Belki haklısınız, ama onları yok etmeden önce onları görmeyi hak eden biri var."

"Kim o?"

"Çizdiğiniz o kadın."

Hemşire Rosemary cesaretle söylemişti bu cümleyi.

"Onları görmediğini nereden biliyorsun?"

"Gördü mü?"

"Hayır," dedi Garth. Net ve kesin bir ses tonuyla da ekledi "Ve bunları asla göremeyecek de."

"Bay Dalmain, bence bu onun hakkı."

Bu sesteki sakin ısrar Garth'ın yüreğini eziyor, onu inanılmaz acılara sürüklüyordu.

"Niçin?" diye sordu. Cevabı gerçekten ilgiyle bekliyordu.

"Güzel olmadığını, alımsız olduğunu bilen bir kadın kendisinin böylesine güzel görünebileceğini anlamalı, görmeli."

Garth cevap vermedi, sessizce bir süre oturdu, sonra şaşkınlık dolu bir sesle sordu.

"Güzel olmadığını, alımsız olduğunu bilen bir kadın mı?"

Rosemary genç adamın sesindeki şaşkınlıktan cesaret alarak, "Evet," diye sözlerini sürdürdü. "Düşünsenize Bay Dalmain. Bu kadın aynadaki yüzüyle sizin yaptığınız resimlere baksa, aynı şeyleri görebilir mi? Biz kadınlar süslenmek yahut oramızı buramızı düzeltmek için ayna karşısına geçtiğimizde kendimizi pek de güzel bulmayız; bu kadın da aynaya baktığında kendisinde etkileyici bir güzellik ya da onu çekici kılacak bir alım olmadığını anlamıştır."

Garth hala tek kelime etmemişti. Rosemary; "Kendisini böyle gören bir kadın sizce kendini bir "Eş" ya da bir "Anne" olarak görebilir mi? Birinin eşi mi o kadın?"

Garth çok kısa bir an duraksadı, ama hemen sonra mırıldanır gibi "Evet!" dedi.

Jane hemen ellerini göğsüne bastırdı. Kalbi o kadar hızlı atıyordu ki bu atışları karşısındaki adam duyacak diye ödü kopuyordu. Sözü tekrar aldı ama sesindeki titreme hala gitmemişti.

"Peki, bir anne mi?"

"Hayır," dedi Garth. "Ama ben olabileceğini hissettiğim için çizdim onu."

"Eğer... Eğer olsaydı," dedi kısaca genç adam, sonra yeniden sessizliğine büründü.

Hemşire Rosemary biraz kırılmıştı, sanki genç adam onu hafiften azarlamıştı. "Sevgili Bay Dalmain," dedi alçakgönüllülükle. "Haddime olmayan şeylere burnumu soktuğumun farkındayım. Ama bu benim hatam değil, suç sizin o aklımı başımdan alan resimlerinizde. Ne kadar da güzel çizmişsiniz!"

"Öyle mi düşünüyorsunuz?" dedi Garth. Eserlerinin beğenilmesi onu mutlu etmişti. "Bir bakıma onları unutmuştum, Bayan Gray. Resimleri buraya getirdiniz mi?

"Evet."

"İyi öyleyse. İkisini de karşımıza alın, neler gördüğünüzü

bana anlatın. Bakalım resim olarak ne gibi bir etki yapmışlar üzerinizde."

Jane yerinden kalktı, pencereyi açmaya gitti. Derin ve temiz bir hava alıp onunla ciğerlerini doldurmak için camı sonuna kara açtı ve bu kader anında hiçbir hata yapmadan konuşabilmek adına Tanrı'ya kendisine yardımcı olması için yürekten dua etti.

Resimleri görünce hata yaptığını ve o gün aldığı kararın ne kadar büyük bir aptallık olduğunu anlamıştı. Şimdi Jane'e düşen iş, o resimleri anlatırken Garth'ı inandırmaktı; çizdiği o tanrısal aşka yeniden bağlanması için onu ikna etmeliydi.

Hemşire Rosemary yerine döndü, oturdu; hemşire sesiyle soğukkanlı ve nazik bir şekilde ona Jane'in resimde neler gördüğünü bir bir onu duymak için can atan kör ressamın kulaklarına aktardı.

Jane çok iyi bir şekilde resimde gördüklerini anlattı ve bunu hiçbir ayrıntısını atlamadan profesyonelce yaptı. Öyle ki konuşması devam ederken Garth'ın yüreğindeki ateş yeniden alevlenmişti. Jane'in kendine ait olduğunu, yine de ona sahip olamadığının o insanı delirten bilinci yeniden canlandı. Keşke ona düşünmesi için zaman vermeseydi! İleriki saatlerde soğukkanlılıkla yapılan hesapların o insanı kendinden geçiren büyülü dakikalarda yeri yoktu. Yine de... Kaybetmişti sevdiği kadını! Peki sebep neydi? Jane'in ileri sürdüğü nedenden başka bir neden olabilir miydi?

Hemşire Rosemary anlatmaya devam ediyordu ve genç adamın duygusal çalkalanmalarını göz ardı ediyordu. Az kalmıştı, bitmek üzereydi.

"Bay Dalmain, kırmızı sarmaşık gülü gerçekten çok güzel, ilk resimde gülü küçük bir tomurcuk halinde vermişsiniz, ama ikinci resimde bütün kusursuzluğuyla açılmış olarak görünüyor."

Garth kendini toparlayıp utangaç bir şekilde gülümsedi. Kendine hakim olmalı, ağzından bir şey kaçırmamalıydı.

"Evet, bunu fark ettiğinize sevindim. Sizi dinleyip onları

hemen yok etmeyeceğim. Ortaya çıktıklarına göre, bir acelesi kalmadı demektir. Sizden çok şey istiyorum, ama onları ambalajlayıp bir iple iyice sarmanızı rica edeceğim. "Açılmayacak!" diye yazarsınız üzerlerine de. Margery'ye onları yeniden atölyeye koymasını söylersiniz, böylece dilediğim an onları kolaylıkla bulabilirim."

"Çok doğru bir şey yapıyorsunuz Bay Dalmain, o zaman belki de alımsız hanım..."

"Lütfen ondan bir daha bu şekilde bahsetmeyin!" dedi Garth öfkeli bir sesle. "Kendisi hakkında ne düşündüğünü bilemem. Bunu yaptığından bile emin değilim gerçi. Sizin de onun hakkında ne düşüneceğinizi ya da ne düşündüğünüzü bilemem; ancak, size şu kadarını söyleyebilirim. Karanlık dünyamda tek hatırladığım şey onun yüzü. Pek çok güzelliğin resmini çizme şansım oldu, ama şu an hepsi rüzgarın önüne katıp götürdüğü kuru yapraklar gibi parçalanıp yok oluyor, uzaklara savruluyor. Yalnızca onun yüzü kalıyor geriye. Sakin, kutsal, iyi, güzel... Her zaman görüyorum onu. Benim öylesine büyük bir güzellikle resmini çizdiğim kadına bu tür sıfatlar takılmasını son derece yakışıksız buluyorum."

"Bağışlayın beni, Bay Dalmain," dedi çaresizlik dolu bir sesle. "Size acı vermek istemezdim, efendim. Resimleriniz beni çok derinden etkiledi ve onlara bakarken önemli bir karar aldım. Söylememi ister misiniz? O resimlerde hayatın en tatlı, en güzel mutlulukları anlatılıyor. Ben ise, hatamı itiraf etme cesaretinden yoksun olduğum için, resimlerde bunları görmeyebilirdim. Kararım şu; sevdiğim adama bir mektup yazıp ona yaptığım hatayı anlatacağım kendisinden af dileyeceğim. Bizi ayıran o yanlış anlaşmadan ne denli sorumlu olduğumu itiraf edeceğim. Acaba beni anlar mı? Beni bağışlar mı? Ne dersiniz?"

Garth'ın gülümsemedi hüzünlüydü. Kendisine tarif edilen o küçük kadınla bu ses bağdaştırmayı denedi, ama bu yüz sesle bağdaşmıyordu. Yine de hemşire Rosemary Gray'in yüzü-

nün böyle olması gerekiyordu, en azından görenler öyle söylüyordu.

"Eğer sizi affedip ona duyduğunuz bu yüce aşkı reddederse tam bir budaladır, hatta canavardır diyebilirim" derken sesi kırgın ve üzgün çıkıyordu.

BÖLÜM 31

Rosemary'nin hafta sonu yemek yeme alıştırmaları sonucu edindiğin deneyimler sayesinde ilk kez birlikte yenen akşam yemeği son derece başarılı geçmişti. Jane'in küçük düzenleri yolunda gitmiş, Garth da yemek yerken daha az rahatsız olmuş ve kendini biraz daha becerikli hissetmişti.

Şimdi keyifleri yerine gelmişti ve gün içinde yaşadıkları o can sıkıcı saatler akıllarından bir süre de olsa çıkıp gitmişti. Akıllıca sorulan birkaç küçük soru Garth'ın Düşes'le hayvanları hakkında yeni yeni hikayeler anlatmasına yol açtı; bir de hikayelerde sık sık Jane'den bahsedilmesi her iki tarafın keyfini daha çok arttırıyordu.

Rosemary için bu durumlar alışılmışın dışındaydı, çünkü Garth Jane'den öylesine coşkulu ve sevgiyle bahsediyordu ki bu onu oldukça şaşırtıyordu. Shenstone'da yaşanan o talihsiz geceye kadar, Jane varlığının kendi bile farkında değildi. Örneğin insanlarla konuşurken onlara nasıl baktığını şimdi Garth'ın ağzından öğreniyordu. Dediğine göre, bakışları karşısındaki budala kadınların akıllarını karıştırırmış; kadınlar da onun kendilerini korkuttuklarım ve onun bakışının sinirlerini bozduklarını söylerlermiş. Bunun nedeni ise Jane bakışlarıyla karşısındaki kişinin asıl duygularını görür ve onların sahte yanlarını oryaya çıkarmasıymış. Bu yüzden onunla konuşan kadın ya da erkek için tek çare oradan hızla uzaklaşmak olurmuş. Onun arkasından da, "Jane Champion gerçekten ürkütücü bir kadın!" derlermiş.

"Aksine bana göre hiç de böyle ürkütücü bir kadın değildi," dedi Garth. "Onunla konuşurken saklamam gereken bir

şey olmadığı için mutlu olurdum. Her defasında o tertemiz gözleri insanların en derinine kadar inerdi."

Garth konuştukça Jane kendi hakkında yeni şeyler öğreniyordu. Mesela konuşurken elinde bir maşa tutması ona ilginç gelmişti. Kendi savunacağı konuyu anlatırken, bir yandan da şöminedeki ateşi elindeki maşayla karıştırdığının ve onları bir araya getirdiğinin hiç farkında değildi. Karşıt bir düşünceyi çürütürken de coşkuyla ateş yığınına doğru uzanıp ayakkabısının ucuyla, o zarif, şık ayakkabılarıyla ateşi karıştırdığını bilmiyordu. Garth'ın anlattığına göre de bir soruna çözüm bulmaya çalışırken eli çenesinde oturup düşünüyormuş. Bütün bu ufak tefek ayrıntıları genç adam ne de canlı bir şekilde anlatıyordu! Bütün bunları ayrıntılı bir şekilde hafızasında tutmuştu. Jane anlatılanlar karşısında düştüğü şaşkınlıktan hala çıkamamıştı ve şu an genç adamın üç yıl öncesinde kendisine karşı beslediği duygulara farklı bir şekilde bakabiliyordu.

Aslmda o akşam olanların özeti şuydu. Ani bir şekilde karşısına çıkan şiddetli ve tutku dolu bir aşk ve hemen karar vermesi gereken bir kadın. Ya hemen kabul edece ya da etmeyecekti. Bu aşkı kendinden uzaklaştırmaya karar verince de aşk bir daha onun özel yaşamında yer edecek zamanı bulamamıştı.

Onu ancak görebilmiş, ne anlamlar taşıyabileceğini kavramış, sonra kendinden uzaklaştırmıştı. Daha şimdi şimdi anlıyordu genç adam için bunun ne demek olduğunu. O akşamdan bir hafta önce aralarında başlayan yakınlaşma ve bu yakınlaşmanın verdiği cesaretle duyguları kesinleşen Garth, en sonunda ona açılmaya karar vermişti. İlk başlarda Jane'i daha yakın birer arkadaş, dost, anlaşan ruha sahip iki kişiden biri olarak görmüş ve sonrasında ise sevilen, istenilen biri olarak düşünüp onu bir sevgili gibi kabul etmişti.

Bu durum Jane için üzüntü vericiydi; onun anılarında böylesine güzel bir yere sahip olduğunu daha önce bilmiyordu. Ama kendi kendine bir söz verdi. Birbirlerine kavuştuktan

sonra bir daha sevdiği adamın o sevgi ve şefkat dolu gönül evinden asla çıkmayacaktı.

Yemekten sonra Garth uzun zaman piyano çaldı. Birkaç kez Gül Bahçesi'nin ana ezgisi de odayı dolduran notalar arasında duyuldu, ancak, Garth o şarkıyı çaldığını anlar anlamaz hemen o ezgi yerini başka bir ezgiye bırakıyordu. Şarkıyı çalmasının nedeni sanki başka ezgilerin aranması gibi görülüyordu.

Garth piyano çalmayı bıraktı ve kalkıp mor kordonun yardımıyla koltuğuna döndü. Hemşire Rosemary, nazik bir sesle; "Bay Dalmain," dedi. "Sizden bu hafta sonu için de izin isteyebilir miyim?"

"Yine mi? Neden ama?" dedi Garth birden. "Nereye gidiyorsunuz? Ne kadar kalacaksınız? "Tabi ki Bayan Gray, ne demek! Bana bu kadar yardım ettiniz!" gibi sözler etmem gerekirdi, ama inanın bunları söylemeye dilim varmıyor. Siz olmayınca burası çok can sıkıcı oluyor ve zaman geçmek bilmiyor. O hafta sonu, Brand burada olduğu halde, yokluğunuz o kadar uzun geldi ki bana. Ama bunun sorumlusu sizsiniz biliyorsunuz!"

Hemşire Rosemary gülümsedi.

"Uzun bir izin olmayacak. İsterseniz daha erken de dönebilirim. Yalnız, Bay Dalmain, sevdiğim kişiye o mektubu bu akşam yazmam gerek. Yarın postaya atacağım. Mektubumun peşinden de hemen gitmeliyim. Mektubu ya aldığı zaman ya da ertesinde orada olmalıyım. Umutlarım beni yanıltmazsa beni affedecek ve beni isteyecektir. Bugün pazartesi... Perşembe günü gitmem de bir sakınca var mı?"

Garth'ın canı sıkılmıştı ve bunu belli etmekte hiç sakınca görmüyordu. Biraz da alaycı bir karşı koymayla sordu.

"Hemşirelik kurallarına göre yaptığınız doğru mu? Kendisine ihtiyaç duyan hastasını bırakıp sevdiği adamın kollarına koşması ve yazdığı mektubun okunurken o adamın yanında olması gibi bir adet var mı?"

Hemşire Rosemary'nin sesi son derece uysaldı.

"Hayır efendim, böyle bir adet yok, ama şu an farklı bir durum söz konusu."

"Brand'e telgraf çekeceğim."

"Size benden daha iyi birini gönderecektir eminim."

"Ah, ne kadar da akıllı ve kurnazsınız!" diye bağırdı Garth.

"Jane burada olsaydı, sizi tutar şöyle bir sarsardı. Kimse sizin yerinizi ne tutabilir ne de doldurabilir ve bunu siz de adınız gibi biliyorsunuz."

Rosemary kibarca, "Benimle ilgili böyle düşünmeniz beni çok gururlandırdı Bay Dalmain" dedi. "Önüne geleni tutup sarsmak Bayan Jane'e özel bir şey mi efendim?"

"Bana sürekli efendim demene gerek yok. Evet; insanı bezdiren biriyle karşılaşınca onu sarsmak istediğini söylerdi sık sık! Güçlü bir şekilde sarsılan bir insanı gördünüz mü hiç? Dişlerinin birbirine çarptığını duyarsınız! Tanıdığımız bir genç hanım vardı, ona Bayan "Evet-Hayır" adını takmıştık. Bize çok yakın bir çevreden değildi, ama toplantılarımıza ara sıra katılırdı. Bazen sırf eğlence olsun diye yemeğe kalması için ısrar ederdik. Oldu ki bir şeyden hoşlanır mı diye sorarsanız; "Şey... Hoşlanıyorum da, hoşlanmıyorum da," diye cevap verirdi. Ya da bir yere gidip gitmeyeceği sorulunca; "Hem gidiyorum, hem gitmiyorum," derdi. Ona bir konudaki kesin kararını soran bir not yolladığınızda alacağınız cevap "Evet, Hayır!" olurdu. Jane Champion da sık sık, kadının paltosunun kürk yakasından tutup havaya kaldırarak sarsmak, arada bir de, "Yeter mi?" diye sormak istediğini söylerdi, belki bu şekilde kesin ve tek cevap alabileceğini umardı."

"Gerçekten, Bayan Champion bunu yapabilecek kadar güçlü bir kadın mıydı? Yani iri yarı mıydı?"

"Yapmak isterse yapabilirdi, ama hiç yapmadı. Düşünemeyeceğiniz kadar iyi yüreklidir kendisi, deli saçmalıklarına bile güler geçer. Hayır, iri yapılı değildir. Bu kelime pek de onu tarif etmiyor. Şöyle desek daha doğru olur sanırım. Son derece düzgün, ama normalden biraz daha büyük ölçülere sahipti. Louvre'daki Milo Venüsü'nü bilir misiniz? İşte o Milo

Venüsü'ne spor bir tayyör takımı giydirin, karşınızda Jane Champion!"

Genç kadın bir anda kahkahalara boğuldu, ama bu kadar abartılı gülmesinin nedeni biraz da sinirlerinin bozulmuş olmasıydı. Ya Milo Venüsü, ya Jane Champion, ya da ikisinin birleştirilmesi genç kadına biraz aşırı gelmişti.

"Bayan Evet-Hayır'ı en güzel küçük Dicky Brand tanımladı aslında," diye anlatmaya devam etti Garth. "Bir gün bu kadın, Lady Brand'in Wimpole Caddesi'ndeki evde düzenlediği bir toplantıya gelmişti. Dicky, siyah kadife takımı, beyaz yeleğiyle Sir Deryck'in küçük bir kopyası halinde durmuş etrafına bakınıyordu ve sırada bana çok enteresan bir tespitte bulundu. Uzakta bir divanda oturan bizim kararsız dostumuzu göstererek; "Şu hanım hiçbir şey bilmiyor, hep sanıyor!" dedi. "Düzenleyeceğim toplantıya kızının gelip gelemeyeceğini sordum ve bana "Sanırım," diye cevap verdi. Kızının vereceği toplantıya benim gelip gelemeyeceğimi sorsaydı, "Teşekkür ederim, geliyorum," diye cevap verirdim. Size sorulan önemli konularda sürekli kararsız kalırsanız, bu; gereksiz bir yorgunluk yaratır insanda. Ama önemsiz konularda, örneğin havanın nasıl olduğu gibi şeylerde kararsız olmaları sorun yaratmaz, çünkü hava onların ne düşündüğünü pek de umursamaz. O hanım geldiğinde annem; "Yağmur yağıyor mu?" diye sordu. O da, "Sanırım yağmıyor," dedi. Yalnız, anlamadığım bir şey var. Annem için arkadaşlarının hava hakkındaki düşünceleri neden önemli? Bu akşam tam yedi kişiye aynı şeyi sordu. "Yağmur yağıyor mu?" Oysa babamla ben bunu öğrenmek istersek, perdeyi açar bakarız. Ama annem; "Yağıyor mu, yağacak mı, yağdı, mı?" diye hep o kadınlara sorup duruyor. Fakat sanki bu onu memnun etmemiş gibi hemen oradan ayrılıp bir başkasına da aynı soruyu soruyor. O kürk yakalı hanıma bir şey daha sordum. "Kabil'in evlendiği kızın ana babası kimlerdi? Biliyor musunuz?" Bana ne cevap verdi biliyor musunuz. "Hem evet, hem hayır." "Biliyorsanız, bana da söyler misiniz?" dedim ona. "Eğer bilmiyorsanız, elimden tutun, gidip

piskoposa, şurada annemle konuşan sıska bacaklı, altın haçlı adama sorup öğrenelim." Bana verdiği cevap, "Sanıyorum benim acelem var," oldu ve hızla yanımdan ayrıldı. Ben de o adama gidip tek başıma sordum. Çok bilgili adamlar şu piskoposlar, üstelik her şeyi de biliyorlar. Siz de onlardan öğrendiklerinizi dadımza anlatabiliyorsunuz. Geçen gün babamla kilise ve din adamları üzerine konuşuyorduk. Annem de bir şeyler dedi ama bize yetişemediğini görünce konuyu değiştirdik."

Hemşire Rosemary kendini tutamayıp kocaman bir kahkahayla güldü. "Tam ona yakışacak bir konuşma," dedi. "Siz bunları anlatırken o incecik, ağırbaşlı sesi sanki çalındı kulağıma. Hele konuşurken bir de yeleğini çekiştirir ya, sizi dinlerken o geldi aklıma."

"Siz o küçük adamı tanıyor musunuz?"

"Evet, onlarda kalmıştım. Dicky'le konuşmak insana ders öğretmek gibi bir şeydir. Hele o bebek Blossom... Çok tatlı bir çocuk! Simpson geliyor. Zaman nasıl da akıp gitti? Evet, ne diyorsunuz, Perşembe için izin veriyor musunuz?"

"Evet demekten başka çarem var mı? Nasıl hayır derim size? Ama ya dönüp gelmezseniz!"

"Dr. Brand'e telgraf çekersiniz."

Garth kırgın bir sesle, "Benden bıktınız ve beni bırakmak istiyorsunuz öyle değil mi?" diye sordu.

"Hem evet, hem hayır!" dedi gülerek Rosemary, sonra da kendine uzanan ellerden kaçarak uzaklaştı.

***

O akşam Jane posta torbasını sıkıca kapatıp Simpson'a vermeden önce kendi yazdığı iki mektubu da usulca torbaya atıvermişti. Birisi Meldrum Düşesi, Georgina, Portland Meydanı'na gidiyordu.

Diğeri ise Sir Deryck Brand, Wimpole Caddesi.

Her ikisinin üzerinde de, "Çok acele" notu yazılıydı. Üzerlerinde bir başka not daha vardı.

"Alıcı yerinde bulunamazsa, iadesi."

BÖLÜM 32

Ertesi gün her şey rutin olarak aynı şekilde devam etmişti. Rosemary bütün gece uyanıktı. Uzun uzun düşünmüş ve sonunda tüm gece neredeyse hiç durmadan mektup yazmıştı. Bir de resimlere bakmıştı bütün gece. Anahtarı sadece kendisinde olan bir dolaba saklamıştı onları. Tablolar, atölyeye götürüleceği yerde, Jane'in odasına getirilmişlerdi.

Ama tüm bunların hiçbirini genç adama hissettirmemişti. Zaten o da kötü görünüyordu, anlaşılan o da bütün gece uyumamış ve yüreğini kemiren sorularla savaşıp durmuştu. Hemşire Rosemary derin bir vicdan azabıyla o yüze baktı, ama bir tek kelime bile söylemedi. O gün de diğer Salı günleri gibi sakin geçinişti.

O sabah Bayan Gray'e iki telgraf geldi. Garth Times Gazetesini okurken Simpson içeri girmiş ve "Küçükhanıma bir telgraf var," diyerek getirmişti. İlk gelen telgraf buydu.

Simpson, kendi deyişiyle "gerçek bir önseziyle" Jane'e ilk günlerden beri hemşire demeyip küçükhanım dediği için sonradan hep büyük bir sevinç ve gurur duymuştu. Hatta işi ileri götürüp onu ilk gördüğünde yüzünden bir soyluluk aktığını hissettiğini bile söylemişti. Ancak Margery Gream ona katılmıyordu. Bu konuda en başından beri onun bazı şüpheleri vardı, ama konu hakkında kimseye bir şey söylememişti. Oysa Simpson yaşlı kadının odasında konuyla ilgili tüm düşüncelerini anlatmış olmasına rağmen bir kez olsun ağzından "sayın" kelimesi çıkmamıştı. Yaşlı Margery onun yalancı ve düzenbaz olduğuna inandığı için ona öfkeli bir dille çıkışınıştı. Hizmetçi kız Maggie ise, Simpson'ın her zaman söylediğinden daha

çoğunu bildiğine inandığını söyleyince, Margery onu da bir güzel azarlamıştı. "Yani, bildiğinden daha çoğunu mu söylüyor demek istiyorsun?" diye sormuştu. Maggie ise ısrarlı bir biçimde "Hayır! Ne dediğimi biliyorum ben. Ne söylediysem onu demek istiyorum," demişti. Margery de; "Ne demek istediysen onu söylemiş olabilirsin, ama demek istediğin şey bildiğin şey değil," diye ısrar edip ardından da onların gözünü korkutmuştu. "Bu konuda tek bir kelime daha duymak istemiyorum. Yoksa, duayı okuduktan sonra yemeği kaldırırım!" Yaşlı kadının gerçekten böyle bir şey yapıp onları aç bırakabileceğini bildikleri için Simpson'la Maggie ona mecburen boyun eğmek zorunda kaldılar, fakat ardından da onu hainlikle suçlamayı ihmal etmediler. Ancak, bütün bu tatlı tartışmalar, Simpson'ın telgrafı getirmesinden çok sonra ortaya çıkmıştı.

Rosemary telgrafı aldı ve heyecanla açtı, sonra hemen Garth'tan özür dileyerek sessizce okudu. Telgraf Düşes'ten geliyordu.

"Durumun son derece uygunsuz olduğunu adın gibi sen de biliyorsun. Bu akşam Euston'dan yola çıkıyorum. Aberdeen'de diğer emirleriniz için bekliyor olacağım."

Telgraf ona beklediği yanıtla gelmişti. Yüzüne rahatlamış bir gülümseme yerleşti. Sonra Simpson'a döndü. "Karşılık vermeyeceğim Simpson, teşekkür ederim!" dedi ve telgrafı üniformasının cebine koydu.

Garth; "Umarım haberler kötü değildir?" dedi, sesi endişeli çıkıyordu.

"Bilakis çok güzel haberler var; bana mutlaka izin vermelisiniz Bay Dalmain, gitmem gerekiyor. Telgrafı yaşlı teyzem göndermiş. Nişanlımın evine gidiyormuş. Eğer o gelmeden nişanlımın yanında olmazsam kopacak gürültüyü tahmin bile edemiyorum."

"Oraya gittiğinizde nişanlınız sizi isterse bir daha buraya gelmeniz mümkün olmaz!" dedi umutsuz bir şekilde.

Jane gazeteyi eline alırken yüzünde tatlı, küçük bir gülümseme belirdi. "Sizce beni affeder mi?"

İkinci telgraf öğleden sonra geldi. Garth o sırada piyanoda Bethoven'in "Bir Kahraman'ın Cenaze Marşı"nı çalıyordu. Notaları öylesine yüksek perdeden çalıyordu ki tüm oda sesle yankılanıyor ve odadaki tüm eşyalar müzik karşısında boyun eğiyordu. Simpson kendini beğenmiş tavırları ve yanaklarından aşağı inen uzun favorileriyle kapıdan adımını atar atmaz, Rosemary hemen ona sessiz olmasını emreden bir işaret yaptı. Sessiz, sağlam adımlarıyla kapıya yürüdü; telgrafı kibirli uşağın elinden aldı ve okumak için koltuğuna döndü. Garth son notaları basıp da oda eski haline dönünce, Rosemary hemen zarfı açtı. O sırada Jane'in duraksamasına yol açan bir şey oldu. Garth, *Gül Bahçesi*'nin açılış notasına basmıştı. Notalar su gibi akıyordu, öylesine canlı ve içten çalınıyordu ki Jane kendine hakim olmakta zorlandı, ama yine de telgrafı okumayı başardı. Doktor Brand' den geliyordu.

"İzin alma konusunda bir sıkıntı yok. Ne zaman istersen Flower'la birlikte gelebiliriz. Haber ver."

Gül Bahçesi kederli notalarla bitti. Garth "Ne çalmamı istersiniz Bayan Gray?" diye sordu. Rosemary "Veni, Creator Spiritus," dedi. Tüm kalbiyle Tanrı'ya yakarmak istiyordu. "Tanrım bana yardım et," diyerek dua etmek üzere başını önüne eğdi.

BÖLÜM 33

Baharın ilk tomurcukları açmış, güneş muhteşem güzellikte bir bahar sabahının üzerine doğmuştu. Garth kahvaltıdan önce bacaklarını açmak ve nefis havanın tadını çıkarmak için bahçeye çıkmıştı. Genç adam bir yandan da şarkı söylüyordu ve sözleri Jane'in kaldığı odaya kadar geliyordu.

"O muhteşem inceliği,
Kadınımın yüzünde yansıyan ruhun yüceliğini
Övmeye şarkılar yetmez."

Jane penceren dışarı baktı. Garth, bembeyaz flanel takım içinde keyif ve mutlulukla hızlı ve hafif adımlarla bahçeyi adımlıyordu. Elindeki baston olmasa kimse onun kör olduğunu anlayamazdı bile. Bahçenin kenarındaki çimlere, evin duvarına dokunuyordu hafifçe. Jane onun siyah yumuşak saçlı başım pencereden üç yıl önce olduğu gibi görebiliyordu. İçinde ona deliler gibi bağırmak geldi. "Sevgilim... Canım sevgilim! Günaydın! Tanrım seni korusun!"

Kim bilir onun yüreğinin derinliklerinde neler gizliydi. Her şeyi anlatacaktı ona; yaptığı hatayı itiraf edecek ve ondan af dileyecekti. Aslında hala küçük bir çocuğa benziyordu Garth. Yufka yürekli, sevgi dolu, sanatçı, ozan, baskıya gelmeyen, büyük acısına rağmen hala gencecik bir delikanlı. Ama erkeksi duygular konusunda ateşli ve heyecanlı genç bir erkekti; sevgisi ise bambaşka bir dünyaydı. Kendi seçim hakkı, karar verme yetisi, başkalarının haksız kararlarını çürütmede ve kendine ait olgunlaşmış düşüncelerini, kabul ettirmede kimse

onun gibi olamazdı; bu konularda son derece katıydı, değişmezdi ve bir kere karar verdi mi bir daha dönüp bakmazdı geriye. Kişiliğinin bu yönü yüzünden kor halinde bir ateş olan sevgisini soğumaya bırakmış ve kendisini de sert mermerden bir heykele dönüştürmüştü.

Akşam neler olacaktı şu an kestirmek zordu Jane için. Belki akşam onu bekleyen şey, Aberdeen'e giden posta trenine binmek olacaktı. Ya da Garth onu affedecek ve onu gönül evinden bir daha çıkmamak üzere içeri alacaktı.

Garth yeniden penceresinin altından geçiyordu.

"Ama benim gücüm yeter onun ardı sıra gitmeye.
İster acı versin, ister zevk; isteklerini yerine getirmeye
Aşkımın tatlı günlüğünü yakmaya onun mihrabında;
Uzaktan, saygıyla ona tapınmaya."

"Ah, canım sevgilim," diye fısıldadı Jane. "Sana o kadar yakınım ki! Beni istersen, yanına çağırabilirsin ve aşkla ve sevgiyle öylesine yakınlaşırız ki birbirimize sonsuza kadar beraber oluruz böylece."

O anda ilham dolu sözlerin tuhaf bir biçimde insanda bambaşka duygular uyandırması ve ilk söylenişlerinden çok değişik bir anlam taşıyarak yeniden söze dökülmeleri gibi, Jane'in ağzından şu sözler dökülmeye başladı.

"Tanrı bize huzur verir. Bizi tek yapar ve bizi ayıran, aramızdaki o ayrılık duvarını yıkan da yine Tanrı'dır. Kırgınları barıştıran, yarı düşenleri birbirine kavuşturan sadece Tanrı'dır."

Jane sessizce konuşmaya devam ediyordu.

"Sana verdiğim bu acı veren ve karanlık dünyana rağmen, onu böylesine büyük bir cesaretle taşıdığın aşkım için sana minnettarım sevgilim. Tanrım bizi bir araya getir, aramızdaki o ayrılık duvarını yık."

Kahvaltının hazır olduğunu bildiren gongun sesi duyuldu. Simpson gong çalmayı çok seviyordu. Ona göre gong "soylu-

luk" simgesiydi. Çok önemli bir iş yapıyormuş gibi bir havaya bürünürdü Simpson gonga vururken. Hemşire Rosemary kahvaltıya indi.

Garth büyük camlı kapıdan içeri girerken sesi inanılmaz bir mutlulukla çıkıyordu ve "Öylesine iyi bildiğim binlerce güzellikler," dizesini mırıldanıyordu. İçi içine sığmıyordu genç adamın. Yakasında bahçeden kopardığı sarı bir gül goncası takılıydı. Elinde ise sarı bir gül vardı. "Günaydın, Bayan Gray!" dedi. "Ne güzel bir mayıs sabahı, değil mi? Simpson'la ben çok erken kalktık; değil mi, Simpson? Erken kalkmak için saatimi sabah beşe kurmuştum ve zil çalınca zavallı Simpson neye uğradığını şaşırmıştır. Erken kalkmam gerektiğini düşünüyordum. İçimde nedense, "Bugün bir şey olacak!" duygusu vardı. Küçükken de bu duyguyla uyandığım zaman Margery; "Hemen kalkın küçük bey!" derdi ve sonra da gizli bir sırı veriri gibi eklerdi. "Ne kadar erken kalkarsanız, beklediğiniz şey de o kadar çabuk gerçekleşir." Simpson bana inanmıyormuş gözlerle bakıyorsun hala; bana inanmıyorsan Margery'ye sor. Bayan Gray, siz hiç "Erken kalkarsan anneciğim, beni de kaldır, beni de kaldır!" şarkısını bilir misiniz? Mayıs Kraliçesi seçilen genç bayandan hiç hoşlanmıyorum; kraliçe seçildiği için heyecandan, sevinçten erken kalkması gereken kişi o olması gerekirken, onun kraliçe elbisesini bitirmek için sabaha kadar uyanık kalan ve yorgunluktan ayakta duramayacak hale gelen zavallı annesi yine erken kalkar."

Simpson bir uşağın olması gereken nezaketi ve saygısıyla Garth'ı koltuğuna oturttu, örtüleri kaldırdı ve sonra yine aynı nezaket ve saygıyla odadan çıktı.

Simpson odadan çıkar çıkmaz Garth öne eğildi, sarı gonca gülü Rosemary'nin tabağına büyük bir dikkatle koydu.

"Bu sizin için Bayan Gray. Sevgiliniz kızmazsa, yakanıza takın. Aklıma ne geldi, biliyor musunuz? Siz gitmeseniz de nişanlınızla teyzeniz buraya gelse, ne dersiniz? Çok eğlenceli vakit geçirirdik hep beraber. Nişanlınızla yalnız kalabilesiniz diye yaşlı teyzenizle ben ilgilenirdim. Gözlerim görmüyor,

ama kulaklarım da teyzenizin gözlerinden daha keskindir biliyorsunuz; elimden geldiğince onu oyalardım ve bana hafifçe öksürerek işaret verince de teyzeye sarılır, beni başka bir yere götürmesi için ona yalvarırdım. Biz arabayla gezerken siz de tek atlı arabayı alırdınız. Her şey yoluna girince de onları istasyona kadar uğurlardık. Biz de yine baş başa kalırdık. Hadi Bayan Gray, onlara haber yollayın, buraya gelsinler; beni bırakıp gitmeyin perşembe günü."

Hemşire Rosemary çay fincanının tabağını Garth'ın sağ eline doğru uzatırken onu azarlarmış gibi yaptı. "Bay Dalmain!" dedi. "Gerçekten çıldırdığınızı düşüneceğim. Şimdi Margery'ye haber yolluyorum. Sizi daha iyi tanıdığına göre ne yapılması gerektiğini daha iyi bilir o."

"Çıldırmış falan değilim," dedi Garth. Gizemli bir şey söyleyecekmiş gibi Jane'e doğru eğildi. "Bayan Rosemary, bugün bir şey olacak!" dedi. "Ne zaman içimde bu duygu uyansa, bir şeyler olur. Sanırım yirmi beş yıl önce ilk bu duyguyu hissettiğimde, uyanıp da aşağı koşmuş, taşlıkta bir sallanan tahta at bulmuştum. Ah nasıl da aklımda ona ilk bindim an. Arkaya yaslanırken o korku dolu sevinç, öne eğildiğinde içimi hop ettiren hareket, bir de deri dizginleri tutmadan sallanırdım ki bu benim için tam bir gurur kaynağıydı! Kuzenlerimden biri atımın kuyruğunu çekip kopardı diye neredeyse oğlanı öldürecektim. Onu orada o kopardığı kuyrukla bir güzel kamçıladım. Şimdi düşünüyorum da yaptığım şey tam bir saçmalıkmış; çocukcağız ikinci kez iyi bir dayak yemişti belki, ama atım da kuyruksuz kalmıştı. Kusura bakmayın, sizi sıkıyorum sanırım."

"Aksine çok eğleniyorum," dedi Rosemary. "Hadi bir şeyler yiyin şimdi. Az sonra mektuplar da gelecek."

Garth'ın o sevgili yüzü neşeden ışıl ışıldı. Boynundaki kahverengi sarı renkteki boyunbağıyla taktığı sarı gül ne kadar da uyumlu olmuştu! Jane ise, "Az sonra mektuplar da gelecek," derken sesi ne kadar durgun ve can sıkıcı bir ağırbaşlılıktaydı.

"Bugün mektup okumayalım!" diye haykırdı Garth. "Bugün her şeyi boş verip şöyle güzel bir tatil yapalım. Siz Mayıs Kraliçesi olun, Margery de yaşlı ana. Ben de, kestane ağacının önündeki köprünün parmaklığına dayanmış kalbi kırık Robin olurum. Simpson da "Cesur Delikanlı!" Sonra hep birlikte ormana gider, orada rengârenk çiçekler toplar, sonra da onlardan taçlar öreriz."

Jane onun bu önerisine küçük bir gülüşle karşılık verdi.

"Bay Dalmain lütfen kendinize gelin; aksi halde Magery'yi çağırtacağım buraya. Sizi daha önce hiç böyle görmemiştim."

"Siz beni hiç, "bugün bir şey olacak" günümde görmemiştiniz ki."

Rosemary ona karşılık vermedi ve kahvaltısını yapmaya devam etti.

Kahvaltıdan sonara Garth piyanoya geçti, polkalar ve yeni tarz parçalar çalmaya başladı. Öylesine canlı ve hareketli çalıyordu ki, masayı temizleyen Simpson bile kendini müziğe kaptırıp dans etmeye başladı. Bir tek Rosemary eşlik edemiyordu bu neşeye; kucağında bir yığın mektupla koltukta oturmuştu; yüzü heyecan ve gerginlikten, biraz da korkudan sapsarıydı.

Simpson, elindeki bezle polkalar yaparak kapıya yürüdü, çıktı, arkasından kapattı. Rosemary'nin ona sorduğu sorulara cevap bile vermemişti. "Parla küçücük ateşböceği, ışıl ışıl ol," ezgisinin notaları odayı dolduruyor, Noel çanları gibi havaya neşeli çınlamalar katıyordu. Garth piyanoya kendini kaptırmış keyifle çalarken içeri Margery girdi. Genç adamın yanına gidip elini yavaşça omzuna koydu.

"Küçük beyim," dedi. "Bu güzel mayıs sabahında yaşlı Margery'yi ormanda küçük bir gezinti yapmaya ne dersin?"

Garth ellerini tuşlardan çekti. "Elbette, Margie, çok mutlu olurum," dedi. Sevinçten yerinde duramayan çocuklar gibiydi. "Bak, Margie, yine söylüyorum, bugün bir şey olacak."

Yaşlı kadın tatlı ve sevgi dolu bir sesle, "Biliyorum yavrum," dedi. Yaşlı kadının Garth'a bakışı Jane'i derinden yara-

lamıştı. "Ben de aynı duyguyla uyandım, küçük beyim. Şimdi de ormana gidip Toprak Ana'yı, ağaçları, çiçekleri dinleyeceğiz. Bugün bize güzel haberler mi yoksa kötü haberler mi getirecek belki onlar söyler. Hadi, yavrum, gidelim."

Garth yüzünden eksilmeyen o umut dolu ifadeyle ayağa kalktı. O kör haliyle bile öylesine genç, öylesine güzeldi ki, Jane'in ona bakarken nefesi kesildi, ölecek gibi hissetti kendini.

Garth, pencerenin yanına gelince durdu. "Benim akıllı rehberim nerede?" dedi. Çok alçak sesle konuşuyordu. "Hiç dışarı çıkmamı istemiyor, mektup okuyalım deyip duruyor."

Margery; "Biliyorum yavrum," derken bir yandan da özür dilercesine Jane'e doğru bakmıştı. "Ancak o bizim gibi, "Bugün bir şey olacak" duygusuyla uyanmadı ki yataktan."

Onlar uzaklaşırken Jane arkalarından hüzünle baktı. "O duyguyla uyanmadı demek?" diye düşündü. "Biraz daha beklemem gerek. Sevgilimin aklı bugün pek yerinde değil ve şimdi de dadısı onu alıp ormana götürdü."

Piyanoya oturdu, son derece yavaş dokunuşlarla *Gül Bahçesi*'nin eşlik parçasını çalmaya başladı. Camlı kapıdan onlara yeniden baktı; uzun beyaz bir şekil, kara yuvarlak bir şekle dayanmıştı. Onların oldukça uzaklaştığına kanaat getirince, çaldığı notalardan daha yavaş sesle Gül Bahçesi'ni söylemeye başladı.

Daha sonra o da yürüyüşe çıktı. Yaptığı yürüyüş ve temiz hava onu sakinleştirmişti. Bir iki kere ara verdi yürüyüşüne, cebinden bir telgraf çıkarıp okudu; her okuyuştan sonra hızla yürüyor, kelimelerin anlamlarını aklında yeniden yeniden kurguluyordu. "İzin alma konusunda bir sıkıntı yok." İzin konusunda sıkıntı yoktu, ama sevdiği adam kendisi bağışlanacak mıydı? İlk önce bağışlanması gerekiyordu. Yalnızca, beyaz flaneller, sarı güller içinde Mayıs Bayramı çılgınlığı içinde dolaşan sevgili çocukla karşı karşıya olsaydı, özel izin öncelik kazanırdı; bütün istekleri ve düşleri bir an önce gerçekleşirdi. Ne var ki bu çılgınlık Garth için gelip geçici bir dönemdi.

Jane'in karşı karşıya geleceği kişi ise bembeyaz yüzüne karşın sakin bir sesle, "Acıyı taşımayı kabul ediyorum," diyerek kasabanın kilisesinden çıkıp giden, Jane'i yıllardır tek başına bırakan genç adamdı. Geçmek bilmeyen üç yıl boyunca ne onunla haberleşmiş ne de onu yanında istemişti; yine de bütün varlığı, benliği ile onu sevmekten vazgeçmemişti. İşte itiraflarını bu genç adama yazmıştı ve onu bağışlayacak olan bu adamdı.

Öğle yemeğine biraz geç geldi ve geldiğinde Garth çoktan masadaki yerini almıştı. Şu an masada oturan sabahki o çılgın çocuk değildi; yerine başkası gelmişti.

Jane'in içeri girdiğini duyunca, Garth ağırbaşlı bir sesle konuşmaya başladı.

"Bayan Gray, bu sabahki davranışlarım için sizden özür dilerim. Davranışlarımın sizi şaşırttığının farkındayım; biraz çılgın gibiydim. Margery benim duygularımı bilir; ikimiz birlikte Toprak Ana'yı dinledik. O sevgi dolu yumuşaklığına ellerimizi yasladık ve onun bize anlattığı gizemli öyküleri dinledik. Sonra da çam ağaçlarının altına yatıp uyudum. Kalktığımda aklım başıma gelmişti, bugünün getireceği şeyleri karşılamaya hazırdım. Bugün mutlaka bir şey getirecek. Bu bir düş, bir hayal değil. Bugün çok ama çok önemli bir şey olacak Bayan Gray. Siz belki farkında değilsiniz, ama Margery bile aynı şeyi düşünüyor."

Hemşire Rosemary dikkatli bir sesle, "Mektuplara henüz bakmadık; beklediğiniz şey onların içinde olmasın sakın," dedi.

"A! Unutmuştum. Henüz mektupları okumadık değil mi? Yemekten sonra hemen okuyalım onları. Ne kadar var bugün?"

"Oldukça fazla."

"İyi. Aklımız başımızda teker teker gözden, geçiririz."

Yemekten sonra Garth görünüşte sakindi, ama o duygusunun beklentisi hala yüzünden okunuyordu. Yüzü sekreterine dönüktü. Mektupların hepsini şu an elleri arasındaydı. O sı-

rada aradan bir tanesini elledi; mühürlü bir mektuptu bu. Göz yeri örtülü, tepesi tüylü bir miğfer biçiminde mühürle kapatılmıştı. Parmakları ona değer değmez Garth bir anda sapsarı oldu ve elleri titredi. Hiç konuşmadı, mektubu alıp onu yığının en altına koydu. O mektup en son okunacaktı.

Tüm mektuplar bittikten sonra sıra beklenen mektuba geldi. Odaya ölüm sessizliği hakimdi. Yalnızdılar. Bahçeden arıların vızıltıları, çiçeklerin insanın içini bir hoş eden aromatik kokuları geliyordu. Tüm bu seslere rağmen odadaki kişilerin ağzını bıçak açmıyordu, elle tutulur bir gerginlik vardı içeride.

"Bay Dalmain, burada kırmızı mühürlü bir mektup var. Mühür, bir miğfer biçiminde..."

Garth sabırsız bir ses tonuyla, "Biliyorum," diyerek onun sözünü kesti. "Anlatmanıza gerek yok. Lütfen açar mısınız?"

Hemşire Rosemary mektubu açtı.

"Oldukça uzun bir mektup, Bay Dalmain."

"Öyle mi? Buyurun başlayın, Bayan Gray."

Gergin bir sessizlik oldu. Okumak için mektubu eline aldığında Jane'in sesi titrer gibi oldu, bir süre bekledi. Garth sessizce onun okumasını bekliyordu.

Hemşire Rosemary; "Efendim, bu çok özel bir mektup," dedi. "Size okurken zorluk çekeceğim sanırım."

Garth, onun sesindeki acı gerilimi sezmişti; tatlılıkla ona doğru döndü.

"Önemli değil, sevgili hemşire. Siz sadece okumanıza bakın. Bana yollanmış özel bir mektup. Ancak yazılanları siz olmadan öğrenmem mümkün değil. Bana bu mektubu yazan hanımın çok da özel bir şeyler söyleyeceğini sanmıyorum."

"Bana kalırsa özel bir şeyler olmalı efendim," dedi kırgın bir sesle. Garth bu cümleyi de sessizce ve vakurla karşıladı. Sonra; "En son sayfaya bakıp bana imzayı söyleyin," dedi.

"Peki efendim."

Rosemary sayfaları çevirmeye başlamıştı ama sanki işi biraz ağırdan alıyor gibiydi. Garth sert bir sesle, "Beni bekletmeyin artık. Mektup nasıl imzalanmış?"

"Kadının!" diye fısıldadı Rosemary.

Bu sözcük genç adamın iliklerine kadar işlemişti; inanılmaz bir şekilde gergindi. Hava buz gibi olmuştu bir anda. Kör adam bir süre taş gibi hareketsiz ve sessiz kaldı. Sonra kendisinden beklenmeyen sakin bir sesle, "Lütfen, Bayan Gray, o mektubu bana verin. Teşekkür ederim. On beş dakika kadar yalnız kalmak istiyorum. Yemek odasında oturmanızı ve buraya birilerinin girmesine engel olmanızı rica edeceğim. Rahatsız edilmek istemiyorum. On beş dakika sonra lütfen buraya dönün," dedi.

Jane bu sakin ve heyecansız, hatta coşkusuz konuşma karşısında yıkılmıştı. Biraz heyecan, öfke bile daha yatıştırıcı, daha güven uyandırıcı olabilirdi. Şu an karşısında oturan o gün kilisede "Acıyı taşımayı kabul ediyorum," diyen adamın ta kendisiydi. Onu içeride bırakıp kendinden emin, sert adımlarla kiliseden çıkıp giden genç adamdı. O talihsiz günden bu yana aralarındaki her şeyin bittiğini kabul edecek kadar kendinden emin bir adam vardı karşısında. Hiçbir şeyi unutmayan, ama aynı zamanda yaşadığı acıyı hiçbir biçimde göstermeden yaşayan yürekli adamdı o! Jane Champion "Kadının!" imzalı mektubunu işte bu cesur adama yollamıştı.

Jane şimdi korkudan titriyordu, hiç hissetmediği bir korku gelip çökmüştü yüreğine.

Ayağa kalktığında genç adama merakla şöyle bir baktı. Elinde mektupla taş gibi donuk bir şekilde oturuyordu. Kağıtları alırken de başını çevirmemişti. Yüzünün yandan görünüşü gerçekten harika bir fildişi oyma konusu olabilirdi; yüzü bembeyazdı. Yüzünden kan çekilmiş gibiydi; ondaki bu fildişi beyazlık kapkara saçları, kaşlarının düzgün çizgileriyle güzel bir kontrast yaratıyordu.

Jane usulca odadan çıktı, ardından kapıyı kapadı.

Upuzun bir on beş dakika geçirdi yemek odasında; beklemek çıldırtıcıydı, ama içerdeki adamın da ne kadar büyük bir savaş verdiğinin de farkındaydı. Mektupta ne yazdığını bilmeden karar vermeye çalışıyordu sevdiği adam. O kadar ısrar

etmesi kaderin garip bir oyunuydu, mektupta en son duyması gereken, sonu belirleyen o tek kelimeyi duymuştu yalnızca. En son o kelimeyi okuması gerekiyordu, çünkü yazılanlar nihai noktada o sonuca ulaşıyordu. Fakat o sadece son kelimeyi okuyarak o mektubu yazan kadının kendisine karşı neler duyduğunu, neler düşündüğünü apaçık kavramıştı.

Jane'in yüreği kararmıştı, umutları tükeniyordu. Onu, sondaki imzaya hazırlamak, alıştırmak için cümlelerini düzene koymak için harcadığı saatleri düşünüyordu.

Kendi kendini yiyip bitirirken o iki resim konusunda yaptıkları konuşma geldi aklma. Hemşire, "O kadın birinin eşi mi?" diye sorduğunda Garth; "Evet!" diye karşılık vermişti. Bu karşılık içinde pek çok anlam taşıyordu ve Jane bunun ne demek olduğunu çok iyi biliyordu. O akşam ay ışığında Jane'in kendisine ait olduğu inancı genç adamda öylesine güçlüydü ve onu bir eş olarak öylesine şiddetle istiyordu ki ona "Kadınım" dediğinde bunu bir evlenme teklifi gibi söylememişti, bu daha çok Jane'in ona ait olduğunu anlatan bir gerçeklikti. O halde Jane hala onun eşiydi. Nikah töreninin, yüzüklerin çiftleri birbirlerine bağlayışı, onları ayrılmaz yapışı gibi Jane'in onun karısı olduğu düşüncesinden, gerçeğinden ayrılamıyordu. Bir kadının eş olarak kabul edilmesi için gereken en önemli şey, ruhlarının birleşmesiydi. Düğünmüş, yüzükmüş bunlar sadece formaliteydi onun için. Ruhları birleşmişti, ama Jane o kadar korkmuş ve öylesine güvensiz davranmıştı ki her şey orada bitmişti. Yaşantıları birbirinden kopmuş, farklı dünyalara savrulmuşlardı. Garth'a göre kendisi de Jane için sıradan bir erkekti. Bütün bu yıllar boyunca, o akşam ruhlarının evliliğini, birleşmesini yalnızca kendi hayalinde yaşattığına inanmıştı. Genç kadım kendine bağlamayı becerememişti, ama kendisi duyduğu bu bağlılıktan bir an olsun vazgeçmemişti. O akşam söylenen sözler sadece gerçekti; saf ve katıksız bir gerçeklikti ve işte Jane'in sonsuza kadar onun karısı olarak kalmasının nedeni buydu. Jane de, bu gerçeği anlayınca, mektubun sonuna o imzayı atmaya cesaret edebilmişti. Ancak ortada bir

sorun vardı. Garth o gün kilisede kendisine söylenen bahaneye inanmaya devam etmişti, peki aslında gerçek nedenin ne olduğunu bilmeden mektubun sonunu okuması doğru karar almasına neden olacak mıydı?

Sonra, Jane içini rahatlatan başka bir şey daha anımsadı. Gerçekte genç sanatçının ruhu için dayanılmaz bir çekicilik vardı. Çizginin, renklerin, değerlerin gerçekleri; ses dünyasının, armoninin, ses tonlarının gerçekliği; seslendirmenin, kavramların gerçekleri... Hemşire Rosemary, "Eş" tablosu için "Bu sanatın bir zaferi!" dediğinde, Garth'ın ona verdiği cevap "Gerçeğin zaferi!" olmuştu. Artık Jane bunun doğru olduğuna inanıyordu; genç adam kadınının nasıl gördüğünü resme öylece samimi bir şekilde aktarmıştı. Acaba şimdi de Garth mektuba atılan imzanın ne demek istediğini anlayacak mıydı? Onun anladıktan sonra eşinin ona gelmesinden dolayı yüreğini bir sevinç kaplayacak mıydı? Ya tam tersi olursa? Mektup onun küçük düşmesine neden olup sevdiği adamın kendinden daha çok uzaklaşmasına neden olur muydu?

İşe biraz iyimser bir şekilde baktı Jane; Garth sonunu okumuştu mektubun, belki şimdi hepsini duymak isteyebilirdi. İşin böyleşine gelişiminde görünmez bir elin olduğuna inandı. Dakikalar ağır ağır geçerken, "Bizi ayıran ve aramızdaki o ayrılık duvarını yıkan Tanrıdır," diye mırıldandı. Bir anda kendini daha sakin, huzurlu ve her şeye hazır hissetti.

En sonunda bitmek bilmeyen on beş dakika bitmişti.

Sessiz ve sağlam adımlarla odada yürüdü, kısa bir an kütüphanenin kapısında bekledi; derin bir nefes aldı ve içinden Tanrı'ya yeniden dua etti. Sonra içeri girdi.

BÖLÜM 34

İçeri girdiğinde, Garth açık pencerenin önünde, ayakta hiç kıpırdamadan duruyordu. Jane korkuyla mektuba bakındı. Masaya onun oturduğu tarafa bırakılmıştı. Mektup kırıştırılmış, buruşturulmuş, çöp sepetine atılmış, sonra çıkarılıp düzeltilmişti sanki. Fakat görünen o ki genç adam okunmasına karar vermiş ve onu düzeltip yeniden masaya bırakmıştı.

Yüzü allak bullaktı Garth'ın, zor bir savaşın yorgunluğu okunuyordu yüzünden. Körlüğüne lanet etmiş ve mektubu okumaya boş yere uğraşmış bir anlam vardı. O fildişi beyazlığı gitmiş, yüzü kızarmıştı; saçları ter içinde kalmıştı ve her zaman özenle taranan o güzelim siyah saçları şimdi karman çorman olmuştu. Jane'e döndüğünde artık kendine gelmişti ve sesini rahat bir şekilde kontrol edebiliyordu.

"Sevgili Bayan Gray," diye söze başladı. "Bizi bekleyen iş oldukça zor. Bu mektubu mutlaka duymam gerekiyor. Bana bu mektubu ancak siz okuyabilirsiniz; böyle bir şeyi bir başkasından isteyemem. Biliyorum bu zor ve acı verecek bir iş; iki kırık kalp arasında köprü olmanız gerekecek. Bu mektubun içinde yazılanları okurken bana en az acı verecek olan senin dudaklarındır, küçük kız; bunu senin işini biraz olsun kolaylaştırmak için söylüyorum. Benim okumam imkansız biliyorsunuz, o yüzden bunu siz yerine getirmelisiniz. İyilik dolu yüreğin ve aklınla hem beni, hem de yazanı eminim en iyi şekilde sen değerlendirebilirsin. Bir üçüncü kişinin bilmemesi gereken o satırları unutacağını da biliyorum."

"Bana güvendiğiniz için teşekkür ederim, Bay Dalmain."

Garth derin bir nefes alıp geriye yaslandı ve elleriyle yüzünü kapadı; sanki yeni bir savaşa hazırlanan çaresiz bir askerin ifadesi vardı yüzünde.

"Başlayabilirsiniz Bayan Gray."

Hemşire Rosemary ağır ağır, tane tane okumaya başladı.

Sevgili Garth;

"Gelmeme izin verseydin sana bu mektubu yazmak zorunda kalmayacaktım, ama gelmeme izin vermediğin için, söylemem gerekenleri sana yazmak zorunda kaldım. Böyle olmasını sen istedin Garth, fakat cezasını ikimiz de çekiyoruz. Bunun nedeni ise sana söylemek istediğim şeyler sana bir üçüncü kişinin anlatmasıdır; aramızda bir başkası varken sana yüreğimden geçenleri olduğu gibi nasıl yazabilirim? Yine de bunu yapmak zorundayım. Senin her şeyi anlamanı sağlamak zorundayım; bana yazacağın karşılık tüm geleceğimizi yeniden şekillendirecek, hem senin hem benim için. Bu mektubu, sen kendin okuyormuşçasına yazmalıyım. Şayet bu özel mektubu okuması için kendisine güvenebileceğin biri yoksa sekreterinden rica et, ikinci sayfaya geçmeden mektubu sana geri versin. O zaman gelip tüm bunları sana kendim anlatabilirim, eğer gelmeme izin verirsen."

Hemşire Rosemary; "Sayfanın sonuna geldik, efendim," dedi ve karşısında oturan adamın kendisine vereceği cevabı bekledi.

Garth, "Sana güveniyorum," dedi, ama yüzü hala ellerinin arasındaydı. "Onun gelmesine izin veremem."

Rosemary Hemşire ikinci sayfaya geçti ve okumaya devam etti.

"Garth bilmeni isterim ki, yazdığım her kelime gerçeğin ta kendisidir. Beni iyi tanıyorsan hiçbir zaman kimseyi aldatmadım ve birilerini kandırmak için gereksiz oyunlara tenezzül et-

medim. Ama seni kandırdım ve sana yalan söyledim Garth; ne var ki bu ölümcül tek yalan bizi birbirimize bağlayan en büyük etken oldu. Bu bağlılık ikimizin arasında her zaman değerini korudu. Tanrı'dan her zaman da birbirimize karşı dürüst olmamızı dilerim.

Bu mektubun konusu sana söylediğim o tek yalan hakkında. Bunu sana itiraf edeceğim sevgili dostum, ama beni görmek istemeyen bir insanın beni dinlemesi için gururumu hiçe sayarak yalvarmanın benim için ne anlama geldiğini sen herkesten daha iyi bilirsin. Doğuştan alçakgönüllü olmadığımı hatırlarsın; oldukça gururlu bile sayılabilirim. İçinde bulunduğum bu durum belki sana olan hislerimi anlamanda biraz daha yardımcı olur. Tanrı sana yardımcı olsun, sevgilim; bir tanem, zavallı yalnız yavrum!"

Rosemary mektuba ara vermek zorunda kaldı. Garth bir anda ayağa kalkıp bir şeyden kaçmak ister gibi pencereye doğru yürümüştü; kaçmak zorunda kaldığı ve kaldıramadığı şey Jane'in mektupla da olsa ona olan hislerini ve sonsuz şefkatini olduğu gibi ortaya koymasıydı. Garth bu duygu sağanağı karşısında sığınacak bir yer aramıştı. Sonra kendini toparladı, koltuğuna geri döndü; yüzü şimdi hiç görünmüyordu, elleriyle tamamen kapatmıştı onu.

Mektuba kaldığı yerden devam etti Rosemary.

"Yaptığım yanlışlık öylesine büyük ki! Hem kendimi hem seni boş yere üzdüm. Sevgilim, o akşam ay ışığıyla yıkanan terasta benden karın olmamı istemiştin, bunu hatırlıyorsun değil mi? Bana o isimle seslendiğinde bile zaten senin karın olmuştum. Garth, bu son cümleyi olduğu gibi bırakıyorum. O akşam ikimiz de birer adım atmıştık. Shenstone'da önümde diz çöküp başını göğsüme dayadığında artık senin karındım! Ama o zaman bunu kavrayamadım. Çok, ama pek çok şaşırmıştım; daha önce hiç böyle bir şey yaşamamıştım. Yaşadığım bu şey ayaklarımı yerden kesmiş ve beni yarattığı duygu seli içinde

boğulup gitmiştim. O sırada bile bütün benliğim seni eşim, efendim olarak kabul etmişti. Hele bana sarıldığın zaman, sevgili başın göğsümde yaslıyken, kendinden geçmek ne demekmiş, ilk kez öğrendim. O anda tek dileğim bu anın sonsuza dek sürmesiydi."

Mektubu okuyan ses bir anda durdu, okumaya devam edemiyordu.

Garth, başı elleri arasında kuru bir hıçkırıkla sarsıldı. Ama kendini hemen toparladı. Başını kaldırmadan sevgi ve acıma dolu bir el hareketiyle masanın üzerinden kadına doğru uzandı.

"Ah Bayan Gray!" dedi. "Çok üzgünüm. Mektubu okumaya zorlayarak seni ne kadar üzdüğümün farkındayım. Keşke Brand buradayken gelseydi bu mektup! Ancak mektubun sonuna kadar dayanmanız gerek. Yalnız, sen kelimelerin anlamları üzerinde durmamaya çalış, onlar hakkında düşünmeyi bana bırak."

Bunun üzerine Rosemary yeniden okumaya başladı.

"O akşam başını kaldırıp da samimi bir şekilde o sevgili gözlerinle uzun uzun yüzüme bakınca, birdenbire kendi görünüşümü hatırladım. Alımsız olduğum ve çekicilikten ne denli uzak olduğum duygusu bir anda o anın büyüsünü bozdu. Sevgili gözlerin bana baktığında bu bedenimde ve yüzümde tapınan bakışlara konu olabilecek öyle az şey vardı ki! Seni yeniden göğsüme bastırdım, çünkü utanıyordum ve bunun senin görmene izin veremezdim. Senin bakışlarını nasıl da yanlış anladığımı şimdi fark ediyorum. Garth, ne olur inan bana. İkinci kez başını kaldırıp da bana "Kadınım!" diye seslendiğinde, bunun ne anlama geldiğini o anda hemen anladım. Evlilik! Biliyorum, otuz yaşındaki bir kadından çok, on sekizindeki bir kıza yaraşır bir şeydi bu düşünce. Sen de bilirsin ki erkeklerle ilişkim son derece dostane duygular içeren el sıkışmalar ve candan bir sevgiyle omza vurmalardan ileri gitmemiştir.

Canım sevgilim, çaresiz yavrum benim. Sana bir şey daha söylemek istiyorum. Bir hafta öncesine kadar sen de bana "şu bizim sevgili Jane," diyen delikanlılar arasındaydın; özel konuşmalarımızda da bana "sevgili arkadaşım," derdin! Sana hep küçük bir kardeş gibi davrandığımı da biliyorsun. Overdene'deki toplantıda o şarkıyı söyledikten sonra aramızda çok tatlı bir bağ kurulmuştu, ama bunun bir aşk bağı olduğunu ne yazık ki anlayamamıştım.

Beni eşin olarak seçtiğinde bunun cevabını vermek için senden on iki saat istemiştim ve sen de hemen kabul ettin. Sevgili Garth her zaman nazik ve düşünceli olmuşsundur! Beni yalnız bırakmak için benden ayrıldın ve bunu inanılmaz bir davranış örneği sergileyerek yaptın. Bu davranış ancak kadınını gerçekten seven bir erkeğin yapacağı türden bir şeydi. O akşam giydiğim o siyah elbise benim için kutsal bir hale geldi. Onu bir daha hiç giymedim, ama yanımdan da ayırmadım. Sonrasında yaşadığım ve hissettiğim şeyleri sana anlatmak istiyorum, sevgilim; yazmak değil. Bu kağıda yalnızca, tüm kaba çirkinliğine karşın bizi ayıran gerçeği dökeceğim. Bir goncanın güle dönüşmesi kadar kusursuz olan aşkımızı acı dolu bir cehennem çeviren o gerçeği; yani bana olan aşkının benim alımsız olduğum gerçeğine dayanamayacağına olan inancımı.

Sen her zaman güzelliğe aşıktın ve ona hayrandın. Senin etrafında güzellik olmadan yaşayamayacağını biliyordum. O akşam senden ayrıldıktan sonra günlüğümü açtım ve o çirkin vaazcı üzerine söylediklerini kelimesi kelimesine yazdığım konuşmamızı yeniden okudum. "Ruhu, varlığının güzelliğiyle ışıltılı bir yüz olmuş, tüm çirkinliği kaybolmuştu!" O adamı bir daha çirkin olarak düşünmediğini söylemiştin, ama senin için her zaman alımsız olarak kalacaktı. "Hiç de her yemekte insanın karşısında görmekten hoşlanacağı bir yüz değildi," demiştin. Beni her yemekte karşında görmen sana verilecek en büyük ceza olurdu, idam emrini kendi ellerimle imzalamış olurdum.

Anlattığın bu öykü hem ilgimi çekmiş hem de beni eğlendirmişti; kasıtsız bir şekilde çevrende tanıdığın, güzellikten en yoksun kadına anlatmıştın bunları. Ben de kelimesi kelimesine günlüğüme yazmıştım onları. Ne yazık! O önemli gecede sözcükleri bir daha, bir daha, bir daha okudum. Sonunda beynim acımaya başladı. Sonra aynada kendimi incelemeye karar verdim. Kendime bakıyordum aynada; dikkatle, eleştirici gözlerle. Ertesi sabah sana "Evet" dersem, her gün, kahvaltı masasında görmek zorunda kalacağın yüze!

Bir kadın varlığının ve benliğinin farkına ancak kendisine duyulan tutkulu bir aşkla varır. Sevgilim, ben de varlığımın farkına vardım; ama aynada senin bende gördüğün şeyleri görmedim. Şimdi senin gibi görebiliyorum! O zaman göremiyordum bunu ve o kararı aldığımda bunu her ikimizin iyiliği için olduğuna inanmıştım. Bir sabah kahvaltı sofrasında bu yüzü görmek istemeyeceğini düşünüp o acıları çekmektense senden uzaklaşmanın daha doğru olacağına karar verdim.

Şimdi bunları dinlerken benim böyle şeyleri nasıl düşünebildiğime şaşırıyorsundur; bana o zamandan beri verdiğin tüm sevgine karşılık ne kadar soğukkanlı ve bayağı bir düşünce olarak gelecek sana. Yalnız, unutma ki yıllar boyunca senin muhteşem güzelliğin, kişisel inceliğin benim için bir zevk kaynağı olmuştu. O kadar göz kamaştıran bir güzelliğe ve inceliğe sahiptin ki senin her zaman Pauline Lister gibi güzel bir kızla evleneceğini düşündüm. Kendime o kadar güvensizdim ki "Nasıl olur?" dedim. "Bu kadar yakışıklı bu çocuk benim gibi güzel olmayan alımsız bir kadına mı bağlanacak? Yıllar geçtikçe o daha yakışıklı olurken, ben her yıl biraz daha alımsızlaşıp yaşlanırken o hala beni aynı tutkuyla sevmeye devam mı edecek?" Ah, sevgilim! Şimdi aşkımızın ne olduğunu bildiğim için bana bu yazdıklarım öylesine değersiz, öylesine yersiz geliyor ki! Ancak, o gece verdiğim kararın doğru olduğundan adım kadar emindim. Bunu yapmak zorundaydım Garth; senin aşkını reddetmem gerekiyordu ve kilisede buluştuğumuzda sana "Hayır!" demeye karar verdim. Ama senin

için bu aşkın ne kadar değerli olduğunu hiç anlamamıştım. Hemen bir başka aşka kapılacağını, bu sevgini senin her bakımdan bütün istediklerine karşılık verebilecek başka birine aktaracağını sanmıştım. İnan bana sevgilim, yalnız kalan tarafın ben olacağını düşünmüştüm.

Ne var ki seni nasıl reddedeceğimi bilmiyordum. Bunun gerçek nedenini söyleseydim, aşk dolu sözlerinle yanlış düşündüğümü bana kabul ettirecek, beni evet demeye zorlayacaktın. Böyle bir şeyi en başından engellemek için sana yalan söyledim. Bütün varlığımın, gönlümün sahibi, dileklerimin, isteklerimin sebebi, aşkımdan da, hayatımdan da değerli olan sana yalan söyledim. Üstelik de, "Ben küçük bir çocukla evlenemem!" diyerek.

Bunları sana söylememin sebebi kendimi suçsuz göstermek değil. Bu yalnızca sana yapılan bir itiraftır. Seni o karşılıktan başka hiçbir şeyin yanımdan uzaklaştıramayacağını kabul edecek kadar yüce yürekli olduğunu bilerek açıklıyorum. Orada tek başıma kalakalmıştım. Oysa sen beni orada bırakıp giderken ardından sana nasıl da çaresizce seslendiğimi ve söylediğim bu aptalca sözleri geri aldığımı haykırdığımı, aşkına duyduğum özlemle nasıl da yandığımı bir görseydin! Ama sen bir kadının kararsız kalmasına tahammül edemeyecek türde bir adamsın.

Kararımdan sonraki yıl içinde sinirlerim öyle bozulmuştu ki Deryck Brand bana ülke dışına çıkmamı tavsiye etti; o sıralarda nefes almak bile benim için bir işkenceydi. Bildiğin gibi, gittim.

Farklı yerlere gitmek ve ülkeden uzaklaşmak daha sağlıklı düşünmeme neden oldu. Geçen mart Mısır'da, Büyük Ehram'ın tepesinde, artık senden ayrı yaşayamayacağımı anladım. Haa yanlış yaptığımı düşünmüyordum, ama sana öylesine hasrettim ve sevgimi sana vermek için öylesine can atıyordum ki her şeyi göze aldım. İlk gemiyle dönmeye, seni aramaya kararlıydım. Ama başına gelenleri öğrendim ve hemen sana mektup yazdım. Ancak sen beni görmek istemedin.

Şimdi şöyle diyeceğini çok iyi biliyorum. "Gözlerim görürken bana, aşkıma inanmadı. Şimdi gözlerim görmüyor ve onun da alımsızlığı konusundaki endişeleri son bulmuştur." Böyle düşünebilirsin, Garth. Ama inan ki doğru değil. Keşke o akşam sana inansaydım, diyeceğim o kadar şey var ki ve bunları artık anlayabiliyorum. Neyse, bunu sana sonra söyleyeceğim. Sana söyleyeceğim tek şey eğer gözlerini kaybetmemiş olsaydın bu çaresiz kadının tümüyle sana ait olduğunu görebilirdin. Hala fiziksel güzelliğimden şüphe ediyor olsam da, "Bunlar onu mutlu ediyor, hepsi onun," diyebiliyorum! Artık onları beğenmemeye benim hakkım yok. "O istiyorsa, her şeyim onun, benim değil," diyorum. Sevgilim, bu karara nasıl vardığımı, hangi nedene dayandığımı sana şimdi söyleyemem. Beni hala sevdiğini ve bana hala bağlı olduğunu biliyorum ve bunun doğru olduğuna gerçekten inanıyorum.

Artık senin karar verme vaktin geldi. Beni bağışlayabilecek misin? Eğer bunu yapabilirsen hemen yanına gelmek istiyorum. Eğer bağışlayamayacaksan merak etme bir daha benden asla haber almayacaksın. Bir tanecik sevgilim, hayatım, bir zamanlar başını dayadığın o yürek yalnız geçen yılların özlem dolu acısıyla seni bekliyor. Beni hala istiyorsan beni çağırman yeterli.

Kendi elinle tek bir kelime yaz bana, "Bağışladım." İşte senden bütün dilediğim bu. Bana göndereceğin mektubu alınca hemen geleceğim sana. Kendin yaz cevabını, sekreterine yazdırma. Dayanamam. Gerçekten bana inanıyorsan ve beni hala istiyorsan "Bağışladım" diye yaz ve hemen yolla bana.

Kadının

Mektubun okunması bitmişti ama genç adam hala kıpırdamadan sessizce oturuyordu. Rosemary mektubu masaya bıraktı ve sessizce bekledi. "Sessizce kalkıp bir bardak su içsem mi?" diye düşündü, sonra hemen vazgeçti. Heyecandan boğazı kurumuştu.

Garth başını kaldırdı.

"İstediği şey imkansız," dedi. Gergin yüzünde hafifçe bir gülümseme belirdi.

Titriyordu Jane ve ellerinin titremesini batırmak için kollarını göğsünde kavuşturdu.

Hemşire Rosemary; "Bağışlıyorum, diye yazamaz mısınız ona?" diye sordu. Umutsuz ve hırıltılıydı sesi.

"Hayır!" dedi Garth. "Yazamam. Bana hemen bir kalem ve kağıt verin Bayan Gray!"

Kalem ve kağıdı onun elinin altına koydu Rosemary. Garth kalemi aldıktan sonra el yordamıyla kağıdı buldu, kenarlarını elledi. Sonra kalemle büyük harflerle kağıdın tam ortasına tek bir kelime yazdı. Kağıdı hemşireye doğru uzatarak, "Okunabiliyor mu?" diye sordu.

Jane; "Evet efendim!" dedi.

Gözleri yaşlarla dolmuştu Jane'in ve az kalsın yazıyı dahi okuyamayacaktı. Garth kağıda koca koca harflerle, "Bağışlıyorum" yerine, "Seviyorum" yazmıştı.

"Bunu hemen postalar mısınız?" diye sordu genç adam, sesi duyduğu heyecan ve coşkudan titriyordu. "Gelecek... Biliyordum! O buraya gelecek! Akşam postasına yetiştirebilirsek, yarın değil ertesi gün buraya gelebilir. Acele edin Bayan Gray, acele edin!"

Rosemary Hemşire mektubu aldı, o da genç adam gibi sevinç ve heyecandan titriyordu ve duygularının sesine yansımasını önlemeye çalışarak, "Bay Dalmain, mektupta bir not var. Aberdeen Palace Oteli'ne yaz diyor."

Garth birden ayağa fırladı; bütün gövdesini bir heyecan fırtınası sarmıştı, yerinde duramıyordu.

"Aberdeen'de mi?" diye sevinç içinde haykırdı. "Jane Aberdeen'de! Ah, Tanrım! Bu kağıdı yarın sabah alırsa hemen gelebilir. Jane! Jane! Küçük Rosemary, ne diyorsunuz bu işe? Jane yarın gelecek! Araba kullanırken giydiği eldivenleriyle papağanı nasıl patakladığını anlatmıştım size, hatırlıyor musunuz? Acaba Simpson'u da aynı şeyleri yapmak ister mi? Sevinçten aklımı yitireceğim sanırım! Aslında evde çalışan

insanlar onu sever ve hatta ona bayılırlar bile. Ama yine de çok korkarlar ondan. Bana inanmamıştınız! Size bugün bir şey olacak demiştim! Ne siz ne de Simpson inandınız bana, ama Margery biliyordu. Tabiat anayı dinlediğimizde bize bugün güzel bir şey olacağının müjdesini vermişti. Bayan Gray, hadi acele edin. Mektubu postalamak için daha neyi bekliyorsunuz?"

Bahar günü sevinci onu yine etkisi altına almıştı. O kadar mutluydu ki yüzü neşeden güneş gibi parlıyordu. Sürekli hareket halindeydi, hiç durmuyordu yerinde. Hemşire Rosemary, koltuğunda çenesini avuçları içine almış, onu hayranlık dolu bakışlarla seyrediyordu. Ama hala hemşireyi oynamaya devam etmek zorundaydı. Bu kadar zaman aşkla ve özlemle beklemişti, biraz daha bu oyunu oynamayı sürdürebilirdi.

Rosemary; "Postaneye ben kendim gidip postalayacağım," dedi. "Hem yürüyüş de yapmış olurum. Hava çok güzel. Çay saatinde burada olurum."

***

Göğsüne sakladığı o kutsal kağıt ona güç ve can vermişti. Postaneye gelince, genç adamın mektubunu göndermedi, onun yerine iki tane telgraf çekti. Birincisinde şöyle yazıyordu:

Meldrum Düşesi,
Saray Oteli, Aberdeen.

5.50 treniyle hemen buraya gelin.

İkincisinde ise şunlar yazılmıştı:

Sir Deryck Brand,
Wimpole Caddesi Londra.

Her şey tamam.

BÖLÜM 35

Garth öylesine heyecan ve neşe doluydu ki küçük bir çocuk gibi yerinde oturmuyor ve kendisine söylenen lafların hiçbirine kulak asmıyordu. Rosemary sabırlı ama ısrarlı bir anne gibi konuşuyordu onunla. "Bay Dalmain," dedi. "Lütfen artık sakin olun ve çayınızın tadını çıkarmaya çalışın. Sürekli ayağa kalkıp koltuğunuzun yerini değiştirirseniz, sonra onun nerede olduğunu nasıl hatırlayacaksınız? Geçen sefer yaptığınız şeye ne demeli? Tüm dikkatimle sizi dinlediğim halde yine de benim dikkatimi çekmek için masayı yumrukladığınızda neredeyse çayınızı döküyordunuz ve benim fincanım da az kalsın devriliyordu. Çocuk gibi davranmayı bırakın, yoksa Margery'den bir önlük isteyip, sizi yüksek bebek iskemlesine oturturum."

Genç adamın neşesini bozmak mümkün değildi. Elleri kafasının arkasında, ayaklarını ise keyifle uzatmıştı. Neşeyle gülerken, koltuğunda yatar gibi oturuyordu.

"O zaman ben de derdim ki; "Lütfen, Bayan Gray, aşağı inebilir miyim?" Küçük bir küstah olmaya başladınız, biliyor musunuz! Önceden ne kadar sıkıcı bir görgünüz vardı! Siz de bana şu yanıtı verirdiniz herhalde. "Küçük bey, güzel güzel "sayın efendim" derseniz, inebilirsiniz!" Ne kadar da gülünç! Size daha önce "Tommy, Sayın Düşes demelisin!" öyküsünü anlattım mı?"

Hemşire Rosemary yine sabırlı davranmaya çaba göstererek, "Son kırk sekiz saat içinde en az iki kere anlattınız," dedi.

"Şaka mı yapıyorsunuz? O öyküyü anlatmak için aslında can atıyordum! Ama siz o mektupta bahsedilen hemşire gibi

sevimli ve iyi kalpli olsaydınız, "Hayır anlatmadınız. Lütfen anlatın efendim. Dinlemeyi çok isterim," derdiniz."

Bu kez Rosemary onun oyununa katılmak ve onu kırmamak için, "Hayır anlatmadınız. Lütfen anlatın efendim. Dinlemeyi çok isterim!" dedi.

"Bu sözlerinizin şu an bir değeri yok. Hemen o sırada söyleseydiniz bir işe yarardı. Gerçek olmasa da olabilir, ama hemen söylenmelidir. Bebek iskemlesi meselesine gelince; aynı onun gibi bir ses tonu ve söyleyiş tarzıyla söylüyorsunuz ki bir an için Jane burada sandım. Perukam! Bilir misiniz, bu sözcük Düşes'in kendine özgü küçük bir küfrüdür; diğerleri sağdan soldan öğrendiği şeylerdir. Düşes, "Perukam" dediği zaman başına bakmamaya çalışırız. Çünkü her zaman perukası biraz eğri durur. Tukan da durmadan o perukayı gagalar. Ne kadar sevgi dolu ve akıllı bir kuştu!"

Jane hemen sesini yeniden Rosemary gibi çıkmasına dikkat ederek, "Tereyağlı kızarmış ekmeği verir misiniz bana? Bu kadar yeter bence, daha fazla Düşes hakkında konuşmayalım. Hayır! Bunlar değil, ince dilimleri verdiniz bana. Söylemiştim size değil mi? Bakın karıştırdınız işte! Onlar sağ tarafınızdaki tabakta duruyor. Hadi küçük bir oyun oynayalım, ben Jane Champion olayım. Kahvaltı masasındayız, ona tereyağlı kızarmış ekmekleri nasıl verirsiniz? Hadi şimdi bana da öyle güzelce uzatın."

"Ah, Tanrım, sesiniz bugün sanki biraz daha ona benziyor! Yine de... Bilmiyorum! Siz o kadar farklı iki insansınız ki aranızda bir benzerlik kuramıyorum bir türlü. Belki de Dr. Rob'un bir cümlesi aranızdaki bütün değişikliği bana anlatabildi. Rob, bana uçuşan lüle lüle sarı saçlarınız olduğunu söylemişti. Ancak Jane'in öyle uçuşan lüle lüle saçları yok ki. Sanırım bu sözler beni yatıştırdı, yoksa o ilk günlerde sizin sesinizi duydukça delirecek gibi oluyordum. Bazen itiraf etmek gerekirse, "Bu sese nasıl dayanacağım!" diye düşündüğüm oldu. Nedenini şimdi anlayabiliyorsunuz değil mi? Ancak, tabi bire bir örtüşen bir ses değil sizinki. Onun sesi daha

derinden gelir, kendine özgü bir biçimde kelimeleri ağzında yuvarlar ve konuşurken durmadan araya bozuk kelimeler ekler durur. Siz ise son derece kitabi bir şekilde konuşuyorsunuz, mükemmel bir grameriniz var. Aslında ne geldi aklıma biliyor musunuz? İkinizi karşılıklı oturtup konuşturmak ve sizi konuşurken dinlemek. Ne kadar eğlenceli olurdu değil mi? Yok yok, vazgeçtim. Çok rahatsız edici olurdu bence."

"Neden böyle düşünüyorsunuz?"

"Bilemiyorum, belki birbirinizi sevmezdiniz. Siz, bir bakıma benim için bu dünyadaki herkesten daha önemlisiniz; o ise... O benim dünyam."

Garth bunları öylesine basit bir içtenlikle söylemişti ki!

"Karşılıklı olarak birbirinizi yeterince iyi değerlendirememe ihtimaliniz sanırım beni korkutup endişelendiren. Mesela Jane'in insanları süzen öylesine ürkütücü bir bakışı vardır ki bu bakışlar çoğu insanın hoşuna gitmez. Bunun nedeni ise Jane'in o insanı delip geçen ve ruhundaki tüm aksak ve eksik yanları gören bakışlarıdır."

"Bizim böyle bir sıkıntı yaşayacağımı sanmıyorum; ürkmemi gerektirecek yanlarım yok," diye mırıldandı Rosemary. "Bir de hastam söz dinleyip yerinde otursa her şey daha da mükemmel olacak."

Garth; "Bir keresinde..." diye konuşmaya devam etti. Yine Jane'le ilgili bir şey anlatacaktı, çünkü onunla ilgili bir hikâye anlatacağı zaman olduğu gibi sesi her zamankinden daha sevinçli çıkıyordu.

"Overdene'de yine bir toplantı için bir araya geldik ve oraya bir kadıncağız geldi. Hepimiz oradaydık. Nasıl da sersem bir kadındı! Düşes'in onu böylesi bir toplantıya davet etmesine çok şaşırmıştık. Düşes'in onu çağırma nedeninin aslında onunla eğlenmek olduğunu sonradan anladık. Kadın oldukça güzeldi; lüle lüle saçları, taş bebek gibi boyalı güzel bir yüzü vardı. Üstelik bu güzelliğin kendi de farkındaydı; tek yaptığı şey de sürekli kendi güzelliğinden bahsetmesiydi. Herkesin sabrı taşmak üzereydi ve biz de Jane'e kadını susturmasını

rica ettik. "Size ne zararı var," dedi. "Kendi de çok hoşlanıyor. Bırakın zavallının peşini, ne istiyorsa öyle yapsın." Gerçi Jane'in hep böyle yapardı. Düşes'in, sonradan alay etmek için çağırdığını anladığı kişilere karşı son derece iyi davranırdı. Bu tür alay edilmelerden hiç hoşlanmazdı. Teyzesine pek bir şey diyemezdi, ama bizler Düşes'i kışkırtmaya çalışırken, yanımızdaysa, çok dikkatli davranırdık. İşte, bir gün çaydan sonra aşağıdaki salonda, ateşin önünde toplanmış, Jane'in aşağı inmesini bekliyorduk. Yılbaşına yakın bir zamandı. Odunlar keyifle çatırdayıp yanarken upuzun kadife perdeler de ortamın daha da ısınmasını sağlıyordu. Tommy ise keskin bakışlarıyla tüneğinden sigara izmaritlerini kolluyordu. Her yer bembeyaz karla kaplıydı ve inanılmaz bir sessizlik vardı dışarıda; oysa biz içeride kahkahalar atıyor ve durmadan konuşuyorduk. Çocukluğumdan bu yana karın ilk yağışını görmek benim için ayrı bir zevktir. Ah, unuttum! Bir daha kar göremeyeceğim, düşünebiliyor musunuz? Neyse canım... En azından hala karın beyazlığım ve yağışını hatırlayabiliyorum. Üstelik kar yağdıktan sonra ortalığı kaplayan o derin sessizliği herkesten daha iyi duyabileceğim. İnsanlar daha fark etmeden ben büyük bir zevkle, "Dün akşam kar yağdı" diyebilirim. Neyse, nerede kalmıştım? Ha, evet, Bayan Geveze'den söz ediyordum. Bütün bayanlar akşam yemeği için giyinmek üzere odalarına çıkmışlardı. Odada Jane ve sadece o kadın vardı; Jane giyinmek için çok vakit harcamazdı. Kadın ilgi çekmek için kendini paralıyor ve bizim orada toplanıp konuşmamızı ise ona duyduğumuz hayranlığa yoruyordu. Aslında Jane'le konuşmamız gerekiyordu; kadın ayakaltından çekilsin de, yeni aldığımız bir haberi Jane'e yetiştirelim diye bekliyorduk. Askerde olan bir arkadaşımız, biraz gürültü-patırtı ettiği için sıkıntılı bir dönem geçiriyordu. Arkadaşımızın albayı, Jane'in eski bir dostuydu. "Belki, Jane albayla konuşursa, Billy için durum düzelebilir," diye düşünüyorduk. Ancak, kadın gitmek bilmiyordu. Jane ise arkası bize dönük oturuyordu, ayaklarını şöminenin önündeki demire dayamış, eteklerini dizlerinin

üstüne kadar çekmişti. Elbette içinde bir eteklik daha vardı, hem de küçük fırfırlarla süslü, güzel bir ipekli etek. Dışarıda giyilmek içindir sanırsınız. Fakat Jane pek bu tür şeyleri sergilemeyi sevmez, o yüzden hep gizlidir. Bahsettiğim şey kıyafetleri değil elbette, onun o kusursuz varlığı ve benliğinden söz ediyorum.

Kadın hiç susmadan hatta nefes almadan konuşuyordu, anlattığı şeylerin bir türlü arkası gelmiyordu. Bizse onun burada olmak yerine başka bir gezegende olmasını dilemekten başka bir şey yapamıyorduk. Hiç oralı değildi Jane, bir yandan gazetesini okuyor, bir yandan da bize kulak kabartıyordu; ama havanın giderek gerginleştiğini de bal gibi seziyordu. O sırada Bayan Geveze geçen yaz Henley'de kendine çılgınca vurulan bir adamı anlatıyordu. Kürek çekerken mucizeler yaratan bir kişiymiş bu adam. O kadar güçlü ve atletik bir kürekçiymiş ki bu onlar ırmakta kayıkla gezinti yaparken onları geçen tek bir Allah'ın kulu bile yokmuş. Onu dinlemek tam bir işkenceydi ve aramızda birisi kayığın ve kayıktakilerin gelmişini geçmişini bir güzel anmaya başladı. Gazetesini okuyan Jane hala umursamaz görünüyordu, dedim ya, o hanımı tutmuştu."

"Her an öfkeden patlayabilirdik, o işi bir an önce Jane'e anlatmalıydık. Tommy'nin bile canı sıkılmış, pençesini gagasının üzerine dayamış, ciddi bakışlarla kadını seyrediyordu. Neyse kürekçi ve Bayan Geveze yeşil bir tenhalığa çekmişler kayığı. Biz de safız ya o kadar evin olduğu bir kıyıda tenhalık bir yer olduğunu yuttuk; eh gençken biz de böyle bir yer bulmak için çok gezindik o kıyılarda! Ayrılırken de kendisinden bir tek şey rica etmiş. Ne olduğunu tahmin etmemiz için bize sanki zaman veriyordu. Kimse karşılık vermedi. O sırada oluşan gergin sessizlik Jane'in gazetesinden gelen hışırtılar tarafından bozuluyordu. Tommy bile artık pes etmiş, tüneğinde bir aşağı bir yukarı sallanıyordu. Bayan Geveze dayanamadı ve ne olduğunu kendi söyledi. Adam sabahtan beri gözlerini ayıramadığı şeyi istiyormuş; ona ilhamlar veren, hele sahip olursa daha ne ilhamlar verecek olan şeyi. Sol kulağının ya-

nındaki bir tutam saçı! Şaşkınlık dolu kocaman gözlerle bize bakıp bizim de aynı hayranlığı duyacağımızı bekledi. Bir tutam saçmış! Bize ne onun saçından. Ortalık buz gibi olmuştu. Tommy o anda çığlığı bastı. "Biriniz versin ona!" Tıpkı Düşes'inkine benzeyen bu ses hepimizi kahkahaya boğmuştu. Onu ödüllendirmek için sigara üzerine sigara ikram ediyorduk ona; en sonunda Tommy Bayan Geveze'yi kaçırmıştı."

"Nihayet Jane'e konuyu anlatabildik. O da Billy'yi hapisten kurtaracak mektubu akşam postasına yetiştirdi. Sonra yemeğe indi ve üzerindeki elbise herkesten çok daha şıktı. Ah bu Tommy olmasa ne yapardık? Ama bu olayı Düşes'e anlatmamız için bize söz verdirdi, bizim de tüm hevesimiz kırıldı. Oysa herkes, "İlk önce ben anlatacağım!" diye sabırsızlanıyordu. Ama Jane ne derse, o olur."

"Niçin?"

"Bilmiyorum! Kimse de bilmez neden olduğunu. Bunu anlatmak çok güç. Onu tanıyan herkes bunun böyle olduğunu bilir, siz de tanımış olsaydınız nedenini bilirdiniz. Çörek alır ımydınız, Bayan Gray?"

"Teşekkür ederim. Evet, bu doğru."

"İşte! Jane de tıpkı böyle derdi. "Bu doğru!" Şimdi siz gideceksiniz ve o gelecek; iyice sesle birbirine karışacak. Şimdiye dek sizin sesiniz onun sesi gibi gelmişti bana, ama o gelince onun sesi sizin sesiniz gibi gelecek kulağıma."

"Bence böyle olmayacak Bay Dalmain. O buraya gelip de tüm varlığıyla bu evi doldurduğunda, kulağınızda onun sesinden başka bir ses olmayacak."

"Gerçekten mi?" Garth bunu bağırır gibi söylemişti. "Sevgili küçük Rosemary, sizi öyle çok özleyeceğim ki uzun süre kalbimdeki yeriniz boş kalacak. Hiç kimse... O bile, sizin yerinizi dolduramaz. Size bir şey daha itiraf edeceğim. Ama beni yargılamayın sakın."

Öne doğru eğildi, o neşeli ifade gitmiş yerini endişeli bir görünüme bırakmıştı.

"Aslında biraz korkmaya başladım. Kazadan beri görmedi

beni. Ya beni eskisi gibi göreceğini sanıyorsa? Bu halim onu etkiler mi? Beni ya beklediği gibi bulmazsa?"

Genç adamın yüzünde gerçekten korku vardı ve Jane ona sevgi dolu gözlerle bakıyordu. O sırada Garth'ı ilk gördüğü an geldi aklma. Garth sığınırcasına yaslandığı duvardan çekilmiş, oturmuştu. İşte Jane onun yüzünü ilk olarak o sırada görmüştü. O kadar üzülmüştü ki yanaklarından aşağı yaşlar süzülmeye başlamıştı. Yeniden Garth'a baktı; genç adam ilk kez böyle bir şey hissediyordu ve kusurlu olduğunun farkına varıyordu. Jane'in yüreği o anda öylesine büyük bir şefkat ve acımayla doldu.

Jane saate baktı. Neredeyse kendini ele verecekti.

"Yüzüm çok mu kötü görünüyor?"

Garth bunu sorarken sesindeki titremeye engel olamamıştı. Hemşire Rosemary; "Bu soruya cevap vermesi gerek Sayın Jane Champion'dur efendim," dedi. "Bence sizi görmek bile onu mutlulukların en büyüğünü vermiş olacaktır."

Garth bir çocuk gibi kıpkırmızı oldu, ancak biraz şaşırmıştı. Rosemary'nin sesinde son cümleyi söylerken farklı bir tınlama vardı sanki.

"Beni bu halimle hiç görmedi, sizce bana alışır mı, yani körlüğüme?" dedi. "Düşünsenize ona geldiğinde nasıl görüneceğim? Zavallı, çaresiz yoksa beceriksiz mi? Beni anlaması için Görmeyenler-Ülkesi'ne gitmesi gerekirdi onun da. Bizim kordonlarla, çentiklerle, daha başka şeylerle ilgili kuramlarımızı bilmiyor. Ah, benim küçük akıllı rehberim, beni yarın yalnız bırakmayın. Jane'i istiyorum... Yalnız Tanrı bilir onu nasıl istediğimi. Ama içimde tarifsiz korkular var. Onun benim yanımda olması ve büyük ve güzel olayları kutlarken bana destek olması benim için paha biçilemez değerde, ama ya o gündelik işler sırasında yanımda olması nasıl olacak? Yemek yerken yahut çay içerken nasıl davranacağız? Benim iyi yürekli yol göstericim, siz olmadan ne yaparım ben? Onun gelmesine o kadar sevmiyordum ki sizin yokluğunuzun tam olarak düşünemedim bile, ama şimdi bakıyorum da o geliyor

diye sizden ayrılmam imkansız gibi geliyor. Onun yanımda oluşu sözlere sığmayacak kadar güzel; yine de sizin yanımda olmanız başka."

Hem Jane hem de Rosemary bekledikleri ödülü aldılar. Garth için ikisi de vazgeçilmezdi. Düşündükçe nefesi kesiliyordu. Konuşabilecek hale gelince, "Bay Dalmain, bence endişelenmenizi gerektirecek bir durum yok," dedi tatlılıkla. "Kısa bir süre sonra onun yanında da çok rahat edeceğinizden eminim. Hem onun da Görmeyenler Ülkesi'nde dolaşmadığını nerden biliyorsunuz? İşinde başarılı olmak isteyen ve görevlerini eksiksiz yerine getiren bir hemşire böyle bir deney yapabilir, çünkü sonuçta güzel bir sicili olsun ister, ama sizi seven kadın bu işi sevgisi uğruna yapar."

"Evet, çok doğru konuştunuz Bayan Gray. Bunu yapabileceğinden eminim," dedi. Yüzünü yavaş yavaş bir mutluluk, duyduğu sözlerden bir doygunluk kaplıyordu.

Sonra yeniden çıldırmış gibi bağırmaya başladı.

"Jane! Jane! Geliyor. Geliyor!"

Hemşire Rosemary yeniden saate baktı.

"Evet, geliyor!" dedi. Sesi sakindi, ama elleri yaprak gibi titriyordu. "Bu akşam bizim birlikte son akşamımız olacak. Bu akşam bir şeyler yapalım diyorum. Aklımda bir şey var eğer siz de razı olursanız. Şimdi yukarı çıkıp eşyalarımı toplayacağım; yapacak işlerim var. Siz de erkenden giyinin. Ben de öyle yapacağım. Saat altı buçuktan önce kütüphaneye inebilirseniz, biraz piyano çalabiliriz."

"Elbette. Hemen dediklerinizi harfiyen yapıyorum. Üstelik de müzik dendi mi, benim için akan sular durur. Ah Bayan Gray, keşke gitmek zorunda kalmasaydınız, inanın bu beni çok üzüyor."

"Tam da gidiyorum demeyelim; daha çok eşyalarımı yerleştireceğim."

"Sonunda ayrılık varsa, ikisi de aynı anlama gelir. O gelene kadar gitmeyeceğinize söz verdiniz, unutmayın."

"Tamam, Bay Dalmain, söz!"

"Ona her şeyi anlatmanız gerek; tüm o benim için yaptığınız şeyleri onunla paylaşmalısınız."

"Hiç endişe etmeyin, her şeyi kendisi gelince ona tek tek ayrıntılarıyla anlatacağım."

"Şey bir de... Her şey yoluna girene kadar burada kalacaksınız değil mi?"

"Siz ne kadar isterseniz o kadar kalacağım ve git diyene kadar da sizi yalnız bırakmayacağım."

Garth, biraz önce hissettiği o tonu yeniden sezdi Rosemary'nin sesinde. Yerinden kalktı ve ona doğru yürüdü; genç kadının varlığını tüm duyularıyla hissedebiliyordu.

"Sen gerçekten çok değerli bir insansın," dedi. O kadar iyi ve neşeli bir havası vardı ki o anın verdiği heyecanla ellerini ona uzattı. "Daha önce ellerini tutmama izin vermemiştin ama şimdi sana teşekkür etmek istiyorum, bu yüzden ellerini tutmama izin ver küçük kız."

Rosemary bir an duraksadı, ama onun yüreği de öylesine sevinç ve heyecanla doluydu ki az kalsın ellerini ona uzatıp tutacak, sevdiği adamın ellerini alıp göğsüne bastırıp, "İşte geldim!" diye haykıracaktı. Ama son anda kendini tutup hemen ellerini çekti. Jane'in gelmesine daha vakit vardı. Bu an hemşire Rosemary'nin zafer ve başarı anıydı.

Onu kırmak istemeyen yumuşak bir sesle, "Akşam piyona çalıp şarkılar söyledikten sonra söz veriyorum izin vereceğim. Şimdi dikkatli olun, efendim. Bekleyin. Hemen solunuzda bahçe kordonu var. Terasa çıkıp biraz hava alın. Sonra da bu sabah penceremin altında söylediğiniz o güzelim şarkıyı söyleyin. Sizin uzun zamandır beklediğiniz kavuşma saatine çok az bir zaman kaldı; artık üzülmenizi gerektirecek bir durum yok; gülün, eğlenin, şarkı söyleyin Bay Dalmain. Şimdi bana izin verirseniz odama çıkıyorum, bir saat sonra görüşmek üzere, efendim."

Garth pencerenin yanında duran bastonunu buldu. Bir yandan da düşünüyordu ve düşündüğü şeyler aslında bir bakıma da hoşuna gidiyordu.

"Bizim hemşire bugün çok tuhaf davranıyor. Bir şey mi oldu acaba? Postaneden geldiğinden beri o ağırbaşlı halini bir yana bıraktı."

Yüzü hafifçe bulutlandı, ama sonra neşesi yerine geldi ve birden durup gülmeye başladı. "Sersem! Hiç kafan çalışmıyor seni koca budala! Sevgilisini düşünüyor elbette. O da yarın onunla buluşacak. Ben nasıl Jane'i düşünüyorsam, o da kendi sevgilisini düşünüyor doğal olarak. Sevgili küçük, akıllı, sevimli ve iyi yürekli yardımcım benim! Umarım adam onun aşkının kıymetini bilir ve onu reddetmek gibi bir aptallık yapmaz. Ah küçük Rosemary senin için dua edeceğim. Ya bir de kızı kötü karşılarsa, onu görmek istemediğini söyleyip onu kovarsa? Aslında kızcağızı ona göndermekle iyi etmediğimin farkındayım; hiç hoşlanmıyorum o adamdan. Ah, eski dostumuz Tommy olsa ne derdi. "Assınlar şu herifi!"

BÖLÜM 36

Bir saat kadar geçmişti. Garth en şık takımlarından birini giymişti. Akşam piyano çalacak, birlikte şarkılar söyleyeceklerdi. Saat altı buçuk olmak üzereydi. Simpson genç adama kütüphaneye kadar eşlik ettikten sonra tam taşlıktan geçiyordu ki üst kattan birinin indiğini duydu. Başını kaldırıp baktığında geniş meşe merdivenlerden aşağı uzun boylu birinin indiğini gördü.

Simpson olduğu yerde donakaldı. Kadının yüzüne baktığında ağzını açmak için yeltendi, ama sonra vazgeçti; merdivenlerden inen kişiyi gördüğünde onu etkileyen şey ne siyah elbisenin uzun eteği, ne de göğsünü süsleyen eski zaman işi danteller olmuştu; onun orada donakalmasına neden olan şey genç kadının yüzünde gördüğü güven duygusu ve huzurdu.

Jane; "Simpson," dedi. "Teyzem Meldrum Düşesi, yanında hizmetçisi, uşağı ve çok sayıda bavuluyla yedi buçuk civarında burada olacak. Aberdeen'den geliyorlar. Bayan Graem odaların hazırlığıyla uğraşacak. James de kupa arabasıyla teyzemi karşılaması için istasyona gidecek. Düşes sadece atlı arabalara biner. Düşes Hazretleri geldiklerinde, kendilerini de kütüphaneye alırsın. Yemeği sekizi çeyrek geçe yemek odasında yiyeceğiz. Bu arada, Bay Dalmain'le çok önemli bir görüşme yapacağım. Düşes gelene kadar hiç kimsenin bizi rahatsız etmesine izin verme. Anladın mı?"

Simpson kekeleyerek; "Evet, bayan... Sayın..." dedi. Küçükken, bir dükün malikanesinde ayakkabı boyacısı olarak çalışımş, düşeslerin yeğenleri önünde eğilmek gerektiğini öğrenmişti.

Jane ona hafifçe gülümsedi. "Sayın demene gerek yok Simpson, bayan desen yeter," dedi. Sonra uzun elbisesinin eteğini hışırdatarak kütüphaneye doğru ilerledi.

İçeri girip kapıyı kapattı; Garth elbette onun içeri girdiğini hissedip hemen ayağa kalktı. Keskin kulaklarıyla farklı bir elbisenin giyilmiş olduğunu anladı, uzun bir eteğin hışırtısını duymuştu.

"Bayan Gray, artık üniforma giymiyorsunuz anlaşılan?"

"Evet. İş kıyafetlerimi toplayıp kaldırdım, artık onlara ihtiyacım yok."

Genç adam yerine oturdu, genç kadın ağır ağır odanın ortasına ilerledi, şöminenin önündeki halının üzerinde durdu ve genç adama baktı. Garth'ın üzerinde o akşam giydiği takım vardı. Rahat koltuğuna gömülmüş, bacak bacak üstüne atmıştı. Ayağında en sevdiği ipek çorapları vardı ve Jane üzerlerindeki ince kırmızı çizgiyi görebiliyordu.

Jane oturmamıştı, hala ona bakıyordu. Artık vakit gelmişti, ama sabırsız davranmamalıydı. Karşısındaki adamın iyiliği için ince hareket etmesi gerekiyordu.

"Hani şarkı söyleyecektiniz penceremin altından geçerken?" dedi.

"Ah, doğru ya söyleyecektim aslında," diye karşılık verdi Garth. "Önce unutmuştum. Sonra aklıma geldi, ama bu seferde başka şeyler düşünüyordum. Sonra, nasılsa... Ah, Bayan Gray! Bu gece şarkı söylememi istemeyin benden. Yıllardır içimde büyüyen o dayanılmaz özlem beni güçsüz bıraktı."

"Biliyorum," dedi Jane en tatlı sesiyle. "O halde ben şarkı söylesem olur mu?"

Garth çok şaşırdı, bir an sessiz kaldı. "Şarkı söylediğinizi bilmiyordum. Neden bana daha önce söylemediniz? Sizi dinlemeyi çok isterdim."

"Doktor yasakladı desem doğru olur sanırım. Buraya geldiğim zaman Dr. Rob bu konudaki becerilerimi sordu, ben de kendisine, "Biraz çalarım," deyince, bana ne birazcık piyano çalmamı, ne de birazcık şarkı söylememi istedi. Bu konuda

beni sıkı sıkı tembihledi, bunun çok önemli olduğunu yoksa sizin aklınızı kaçırabileceğinizi de sözlerine ekledi."

Garth içten bir kahkaha attı. "Bunu söylese söylese o söylerdi zaten!" dedi. "Peki ama bütün o sıkı uyarılara karşın, bu akşam bana birazcık şarkı söylemekle beni tehlikeye attığınızın farkında mısınız?"

"Ben bir tehlike görmüyorum. Size tek bir şarkı söyleyeceğim. Sağ elinizin hemen yanında mor kordon duruyor. Piyanoyla aranızda hiçbir engel yok. Yüzünüz de oraya dönük. Beni durdurmak isterseniz... Gelebilirsiniz!"

Piyanoya doğru yürüdü, oturdu. Onun yüzünü rahatlıkla piyanonun üzerinden görebiliyordu. Koltuğuna gömülmüştü ve halinden çok eğlendiği anlaşılıyordu. Hala Dr. Rob'un kesin yasağını düşünüyor olmalıydı.

Gül Bahçesi'nin tek bir açılış notası vardı. Jane o notaya bastı. Bakışları tüm keskinliğiyle genç adamın üzerindeydi. Genç adam birdenbire doğruldu, hiç beklemediği bir şekilde yüzü allak bullak olmuştu ve merakla gerisini bekliyordu.

Jane şarkıya başladı. Ürküntülü sessizlik bir çellonun en yumuşak tonunu andıran, zengin, titreşimli, derin bir sesle dalgalandı.

"Seninle birlikte geçirdiğim saatler, ey sevgili
Benim için bir inci dizisi gibi.
Hepsini yeniden tek tek sayarım..."

Gerisini söyleyemedi.

Garth ayağa kalkmıştı. Tek kelime söylemeden öylece piyanoya doğru yürüyordu.

Jane oturduğu yerde yan döndü, onu kucaklamak, bağrına basmak için kollarını açtı. Garth piyanoyu bulmuştu. Eli tuşlara çarptı. Sonra elleri Jane'i buldu. Genç adam yere diz çöküp özlemle ona sarıldı. Genç kadın ise kendini haftalardır tutmanın verdiği o dayanılmaz hasret, aşk ve şefkatle ona daha sıkı sarılıp onun o yumuşak başını göğsüne bastırdı.

Garth ona doğru başını kaldırdı. "Sen?" dedi. "Sen? Hep sendin demek?"

Karşılık beklemiyordu bu soruya, yeniden başını Jane'in göğsüne yasladı.

Jane, o sevgili başı sıkı sıkıya göğsünün üstüne bastırırken, şefkat dolu bir sesle; "Sevgilim, bir tanem!" diyordu. "Evet, hep bendim. Sevdiğim adam bu kadara acı çekerken ondan uzak kalabilir miydim? Onu nasıl yalnız bırakırdım? Bir bilsen, Garth, şimdi sana dokunmak, sana sarılmak, senin varlığını duymak ne büyük bir mutluluk! Evet, bendim hayatım. Böylesi bir aşk ve şefkatle sana benden başka kim sarılabilir? Gel, koltuğa otur, yanıma."

Garth sevdiği kadını belinden sardı, yüzünü göğsüne gömdü; özlemle beklediği sığmağına kavuşmuş gibiydi.

Jane yavaş ve şefkat dolu bir sesle, "Sevgilim, ah canım sevgilim!" dedi. Ellerini başının arkasından geçirip onu daha da derinine saklamak ve kötülüklerden korumak için göğsüne bastırdı. "Bana ihtiyaç duyduğun an yanında olmak ve sana çare olmak öylesine yüceydi ki! Onu gereksiz acılardan koruyabilmek, her zaman yanında olmak, her istediğini yapabilmek! Ama sana Jane olarak gelemezdim. Artık anlıyorsun, bağışlıyorsun değil mi? Seni bir daha bırakmayacağım. Birkaç gün daha yine eskisi gibi olmaya devam edeceğiz. Ama bundan sonra yanında ben Jane olarak bulunacağım. Bu akşam Gina Teyze geliyor. Sonra yıldırım nikahı için izin alacağız. Evlenebileceğiz Garth!" Jane durdu; başını göğsüne gömmüş olan genç adam soluksuz dinliyordu onu. "Sonra," diye devam etti Jane "Sonra, gece gündüz kocamın yanında olmak benim için sevinçlerin en büyüğü olacak." Sesi o kadar tatlı ve huzur doluydu ki konuşurken ağlamamak için kendini zor tutuyordu.

Uzun, tatlı bir sessizlik oldu. Kollarının arasındaki coşku kasırgası dinmişti. Huzurlu bir sessizlik hakimdi odaya; gerçek sevgi onlara ihtiyaçları olanı vermişti.

Garth başım kaldırdı. "Her zaman mı?" dedi.

"Her zaman bir arada! İşte bu Ölümsüz Aydınlık olacak!"

***

Jane piyanoda sevdiği adama şarkılar çalarken içeri Simpson girdi ve çok önemli bir iş yapıyormuş gibi gurur ve heyecanla, "Sayın Meldrum Düşesi Hazretleri!" dedi. Garth her zamanki inceliğiyle konuğunu karşılamak için candan bir sevinçle ayağa kalktı.

Düşes ya gerçekten kordonu görmemiş, ya da görmezlikten gelmişti. Kendisine doğru uzanan eli iki elinin arasına aldı.

"Ah, benim sevgili dostum! Beni ne kadar şaşırttın! Ayağa kalkıp da konuklarını karşılayacak kadar gelişme gösterdiğini bilmiyordum. Şu haline bak, her zamanki kadar yakışıklı halinle ortalıkta dolaşıyorsun!"

Garth elini sevgiyle tutan yaşlı, iyi ellere eğildi, öptü. "Sevgili Düşes," dedi. "Sizi göremediğimi üzülerek söylemek zorundayım. Fakat bu akşamdan itibaren karanlık yerini muhteşem bir aydınlığa bıraktı."

"Elbette! Durum pek güzel anlaşılıyor! Peki, şimdi hangisiyle evleneceksin? Hemşireyle mi? Yoksa bizim Jane'le mi? Ben olsam hemşireyi seçerim, öğrendiğime göre son derece saygıdeğer, yetenekleri herkesçe övülen genç bir hanımmış. Şu sürtük Jane'le evlenmeyi düşünme bile. Kendi keyfi için, hiç üzüntü duymadan zavallı yaşlı teyzesini memleketin bir ucundan buraya çağıran kızla evlenirsen çok üzülürüm."

Şaka yollu yapılan bu sitem yerine ulaşmıştı.

O sırada Jane de yanlarına gelmiş, Garth'ın koluna girmişti.

"Sevgili teyzeciğim," dedi. "Beni suçlamayı bırak lütfen, buraya gelmek için can attığını bal gibi biliyorsun. Çünkü gizli işlere bayılırsın. Zamanı gelince de hazır kuvvet olmak en sevdiğin şeydir. Bu arada Garth ikisiyle de evlenecek; hem o kadınlar Garth'sız yapamaz, hem de Garth onlarsız."

BÖLÜM 37

Uzun yıllar boyunca birbirlerinin özlemini çektikten ve kavuştuktan birkaç gün sonra, tepeler arasındaki küçük kilisede sessiz ve sade bir törenle evlendiler. Düşes geleneksel bir düğün hayal ediyordu; duvaktan, portakal çiçeklerinden, beyaz satenlerden söz etmeye başlamıştı. Fakat Jane bunların hiçbirini istemiyordu, o bir an önce sevdiği adamın karısı olmak istiyordu sadece. Teyzesine, "Sevgili teyzeciğim, beni portakal çiçekleri içerisinde düşünebiliyor musunuz?" diyerek bu konudaki kesin kararını bildirmişti. "Başıma hiçbir şey takmam ben. Arabada bile başörtü kullanmam. Ah Tanrım, hele bir de beyaz satenleri düşünmek bile istemiyorum."

Jane gelinlik giymemişti, ama tercih ettiği kıyafet de son derece şıktı. Vücudunu güzelce saran uzun bir ceketle etek giymişti ve ona çok yakışmıştı. Yakası, kol ağızları dantelle süslü, bluzu koyu sarı, ipek işlemeli bir yelek tamamlıyordu.

Garth düğünlerde o kadar çok sağdıçlık etmişti ki, Simpson efendisini çok yakışıklı bir damat olarak giydirmekte hiç zorluk yaşamadı. Basamaklarda Jane'in ayak seslerini beklerken, Garth son derece şık ve yakışıklıydı. Onu Garth'a teslim edecek kişi elbette Deryck'ti ve Jane onun kolunda kiliseye girerken geriye şöyle bir bakıp gülümsedi.

Mor satenler, kürkler içinde, şapkasındaki uçuşan beyaz tüyleriyle Düşes muhteşem görünüyordu. Üzerine takıp takıştırdığı mücevherler içinde parlaklığı bir kat daha artmıştı. Solda en ön sırada oturuyordu Düşes ve en küçük bir hareketinde bile kilisenin içi ondan çıkan şangırtılar ve çınlamalarla doluyordu. Az sonra Jane elini Garth'ın elinde buldu, sımsıkı tutuyordu elini.

Garth'ın onu eşliğe kabul edip etmediği sorusu öylesine güzeldi ki, soruyu soran kilise yetkilisinin yetersizliği bile bu sorunun değerinden hiçbir şey kaybettirmedi. Sonra soru Jane'e de soruldu. Ondan istenen şeyin yanında duran bu adamı her şeyiyle kabul edip onu sonsuza dek sevmesi anlamına geldiğini biliyordu.

Jane; "Evet!" dedi. Sesi, Gül Bahçesi'ni söyleyen derin, tatlı, zengin sesti.

Bu kelime ağzından çıkar çıkmaz, Garth onun elini dudaklarına götürdü, derin bir saygıyla öptü.

Tören bittikten sonra Jane kocasının koluna girdi, dışarı çıkmaları için yol gösterdi. Arabada baş başa kalınca, Garth sevgi dolu gözlerle baktı, yüzünde hala inanamayan bir ifade vardı. Jane ise mutluluktan havalara uçuyordu. Önceden hazırlanmış hiçbir konuşma onu böylesine sevince boğamazdı. Genç adam sözlerine, "Kadınım!" diye başlamadı. O eşsiz dakikayı üç yıl önce yaşamışlardı. Garth elini Jane'in elinin üzerine koydu.

"Jane!" dedi. "Artık gerçekten benim karımsın, bunu anlıyor musun?" dedi.

Jane o yumuşacık eli yüreğinin üzerine bastırdı, daha önceleri o yüreğinin çarpıntısını duymasın diye kendi eliyle bastırmıştı hep.

"Sevgilim," dedi. "Anlayamıyorum. Sadece bunun olduğunu biliyorum. Bunun gerçekleştiğini biliyorum. Sana binlerce kez teşekkür ediyorum Tanrım."

BÖLÜM 38

Düğün bitmiş, herkes evine dönmüştü. Genç çift balkondan yansıyan ışığı seyrediyordu. Balkona yayılan ay ışığı bembeyaz, gümüş gibiydi. Sakinlik doluydu. Koltuklarını parmaklığın kenarına çekip gecenin sesini dinlediler; gece öylesine durgun, ılık, ormanlar ve tepeler bülbül sesleriyle öylesine doluydu ki. Üzerlerine rahatlatıcı bir sessizlik çöktü, onlar da gece kadar durgun ve huzur doluydu.

Garth koltuğun yastığını yere, karısının ayağının dibine koydu, oturdu, dizlerine yaslandı. Sonra yavaş sesle konuşmaya başladılar; konuşurken Jane kocasının başını ve alnını okşuyordu. Garth da ikide bir karısının elini tutuyor, dudaklarına götürüyor, hiç görmediği yüzüğünü öpüyordu.

Uzun ve hoş bir sessizlik dolu dakikalar geçiyordu aralarında. Artık baş başa kalmışlardı, yalnızlardı; düşünceler çok derin; sevinçleri ve uzun yılar sonra kavuştukları mutlulukları sözle anlatılamayacak kadar kutsaldı. Konuşmalar bile çoğu zaman onlar için yeterli gelmiyordu. Genç adam sevdiği kadını hep yanında istiyordu, onsuz bir dakika bile asırlar gibi geliyordu. Başkaları için, "Onu bir saniye olsun gözümden ayıramam" ne ise, Garth için, "Onu dokunuşumdan bir an olsun uzak tutamam" oydu. Jane bunu çok iyi anlamıştı; her an ona ulaşacak mesafede bulunmaya özen gösteriyordu. Bundan her ikisi de mutluluk duyuyorlardı. İkisinin istediği şey de buydu zaten. Özellikle Jane için bu yakınlık farklı bir anlam taşıyordu; uzun zaman sevdiği adamın yanında olmuş ama ona dokunamamıştı ve bu onda büyük bir açlık yaratmıştı.

"Sevgili, sevgili, sevgili... Mutluluk!" Ormanda şakıyan bülbül böyle diyordu sanki. Garth ıslığıyla onu çok güzel taklit etti.

Jane; "Sevgilim," dedi. "Bu bir şey hatırlattı bana. Ne olduğunu bilmiyorum, ama sen hatırlayacaksın. Bana bir şarkı söylemeni istiyorum. Hani resimleri görmeme izin verdiğin gün. Zavallı yüreklerimiz birer yıkıntıdan farksızdı o akşam. İtiraflarımla dolu mektubumu yazmak için erkenden yukarı çıkmıştım; sen de Simpson'a on birden önce gelmemesini söylemiştin. Ben yukarıda mektubu yazarken, senin kütüphanede piyano çaldığını duymuştum. Eskiden birlikte çalıp söylediğimiz bir sürü şey çaldın. Ama birden farklı bir şey çaldın. O ana kadar hiç duymadığım, bilmediğim, çok güzel bir ezgisi vardı. Kalemimi bıraktım, dinlemeye başladım. Birkaç kez çaldın, her çalışında küçük değişiklikler yapıyordun, sanki gerçek ezgiyi hatırlamaya çalışıyordun. Sonra yüreğim sevinçle doldu. Artık şarkıyı söyleyebiliyordun. Usulca pencereye yürüdüm, açtım ve daha rahat duyayım diye eğildim. Kelimeleri pek duyamıyordum. Ama iki cümlesini duymayı başardım; o iki cümle ki keder ve özlem doluydu. Başımı pencerenin pervazına dayadım. Artık dayanamıyordum. Bir kelime bile yazamayacaktım. Hemen şana koşmak geldi içimden."

Garth o gece kalem tutan eli kendine çekti, çevirdi, avucunun içini öptü; yumuşacık bir öpüştü bu.

"Neydi o iki cümle, Jane?" dedi.

"Her şey uzaklaşınca, Tanrım, sen bize yol göster.
Sonunda yuvamıza kavuşalım."

"Ah, sevgilim, o her şey uzaklaşınca kelimelerindeki acı ve keder ne kadar da büyüktü! Sanki bunları yazan kişi ya bizi düşünmüş ya da bizim çektiğimiz gibi açı çekmiş olmalı. Sonra şarkı farklılaştı, bu sefer umut ve sevinç vardı dizelerinde. Bunları duymak bana da yepyeni bir güç kazandırdı, kalemimi

aldım, mektubuma yeniden başladım. O sırada iki dizeyi daha duydum.

"Aydınlıkların sonsuz ışığı, orada sen
Her şeyin, herkesin Tanrısısın."

"Kime ait bu sözler ve ezgi sevgilim? Sen nerede duydun? Hadi bana da söyle. Bana hemen burada söylemeni istiyorum, bekleyemem."

Garth yerinden doğrulurken güldü. "Jane!" dedi. "Bekleyemem demen çok hoşuma gitti. Senin normal davranışlarının dışında bir şey bu, çünkü sen her zaman güçlü, her zaman çok sabırlısmdır. Yine de tam sana yaraşır bir davranış, çünkü sen içinden geçeni hiç sakınmadan söylersin. Geçen yıl bu sıralarda Worchester Kilisesi'ne gitmiştim, İlahiler Kitabı'nda buldum o sözleri. Akşam duası sırasındaydı. Cep defterime yazıverdim sözlerini."

Gümüş rengindeki ay ışığı altında Jane'e yaslandı, başını hafifçe havaya kaldırdı ve söylemeye başladı. Sesinde tatlı bir hava vardı, çok hoş söylüyordu şarkıyı. Gerçekten güzel olan şarkı, onun ağzından çıkınca daha da anlamlı hale gelmişti. Jane, şarkıyı yüreği dolup taşarak dinledi.

"Işıltılı sabah soldu gitti,
Altınlarını çok çabuk saçtı bitirdi;
Uzaklaşan günün ardından
Gölgeler sardı her yanı.

Ömürlerimiz solan şafaktan başka nedir ki
Görkemli güneşi ne çabuk geçer gider!
Hepsi uzaklaşınca, Tanrım, sen bize yol göster.
Sonunda yuvamıza kavuşalım.

Orada bembeyaz giyimlidir azizler.
Akşamın gölgeleri hiç görünmezler;
Aydınlıkların sonsuz ışığı, orada sen,
Her şeyin, herkesin Tanrısısın!"

Son dizeler gecenin içinde çınladı, eridi gitti. Garth şarkıyı bitirdikten sonra büyük bir hazla karısının dizlerine iyice yaslandı.

"Çok güzel!" dedi Jane. "Çok güzel, Garthie... Belki de sen söylediğin için bana bu kadar güzel geliyor, bu gece. Ama gerçekten, duyduğum en güzel sözler. Artık her şey ve her gün bizim için daha anlamlı olacak ve bizi aydınlık günlere taşıyacak!"

Garth bacaklarını uzattı, birini öbürünün üzerine attıktan sonra, "Benim için en önemli şey en sonunda sana ve yuvama kavuşmamdır. Bunların hepsine senin sayende ve seninle kavuştum sevgilim," dedi.

Jane eğildi, yanağını kocasının başına dayadı.

"Bir tanem!" dedi. "Bana ait ne varsa hepsi senin, hepsi sana ait! Ah! Sevgilim, geçmişte kalan o kapkaranlık günler artık yok, onlar çok geride kaldı. Tanrı bizi o acı dolu sınavlardan geçirdi, bugünümüze kavuşturdu. Sevinçlerimizin, sevgimizin, hayatımızın, evliliğimizin, kocamın Tanrısı bize yol gösterdi. O'nda birleşmemiş olsaydık, böylesine birbirimizin olamazdık. Tanrı'ya şükürler olsun, sevgilim. Bizi birleştiren Tanrı oldu. Değil mi, Garth?"

Garth karısının elini aradı, kendine çekti, yanağına dayadı; usul usul yüzüğünü çeviriyor, öpülmedik yeri kalmasın istiyordu.

"Evet," dedi. "Karım benim! Her şeyde "Aydınlıkların sonsuz ışığı, herkesin, her şeyin Tanrısısın," diyebileceğim için O'na şükrediyorum."

Bir süre sessiz kaldılar. Birdenbire Jane; "Sevgilim!" dedi. "Peki beste kime ait? O görkemli ezgiyi kim yapmış? Onu nerede duydun?"

Garth gülümsedi. Yarı utanç, yarı hoşnutluk dolu bir gülüştü bu.

"Beğendiğine çok sevindim," dedi. "Suçumu bağışlamanı istiyorum; sana söylemedim ama beste bana ait. İlahiler Kita-

bı yalnızca güfteyi vermişti, bestesi belirtilmiyordu. Sonra o korkunç gecede, o sevgili küçük kız Rosemary bana insafsızca portredeki kadını, onun sevgisinin, aşkının ne olabileceğini, nasıl olabileceğini anlattı ve bu beni canlandırdı. O sırada öylesine yaralı, üzgün, yalnızdım ki bir bilsen sevgilim, bunu sana anlatamam. Sonra o sözler geldi aklıma. "Hepsi uzaklaşınca, Tanrım, sen bize yol göster, sonunda yuvamıza kavuşalım." Gerçekten her şey uzaklaşmıştı benden. Artık hiçbir umudum kalmamıştı, bundan sonra hayatımda ne sen ne de mutlu yuvamız olacaktı."

Sustu, biraz doğruldu, yeniden yaslandı. Şimdi başı karısının göğsüne dayanmıştı.

"Yuvama kavuştum," dedi. Büyük bir hoşnutluk içinde, hiç sesini çıkarmadan öylece bir süre sessizce kaldı. Sonra tekrar konuşmaya başladı. "İşte o cümleleri hatırladım, umutsuzluk dolu düşüncelerden uzaklaşmak için kendi kendime mırıldanırken, bir yandan da piyanonun tuşlarıyla oynuyordum."

"Işıltılı sabah soldu gitti,
Altınlarını çok çabuk saçtı bitirdi.
Uzaklaşan günün ardından
Gölgeler sardı her yanı..."

"Sonra karanlığın içinde gördüm onu; sanki aydınlıkla çizilmişti her bir ayrıntısı! Hani gün batımını izlerim ve onu tuvale renklerle ve fırçayla nasıl yansıtırsam bu zihnimde parlayan gün batımını da notlara döktüm. İlham geldiğinde onu çizmek için parmak uçlarımda garip bir his oluşur, aynı his bu müziği yaparken de oldu. Böylece, günbatımını çaldım. Sonra hayatın yavaş yavaş kaybolmasım ve renklerinin solmasını çaldım. Bu şarkıyı çalarken gün batımını izleyene bir insan nasıl hüzünlenirse, ben de sanki ışığın karanlığa dönüşünü hissediyorum. Sonra da sıra duaya geldi, işte o sırada gökyüzünün o durumunu hayal ederek içimde duydum. Orada

akşamın koyu karanlıkları olmazdı. Orada olan şey şaşmaz bir inanç, tapınma duygusu ve aydınlıktı. Böylece, sonuna gelmiştim. Son bölümün müziğini bunlar oluşturmuştu. Hani asıl resme geçmeden önce yaptığım ön çalışmalar, eskizler gibiydiler. Tekrar tekrar çalmam bu yüzdendi; amacım onu kusursuz hale getirmekti, bir şey anımsamaya çalışmıyordum. Beğendiğine öyle sevindim ki, Jane! Armonileri çalarsam belki onları notalara dökebilirsin. Bir de senin sesinden duyarsam bu benim için dünyanın en güzel hediyesi olur. Sen söylerken ben de piyanoda sana eşlik edebilirim. A! Yağmur mu yağıyor yoksa? Yanağıma bir damla düştü, elime de."

Jane cevap vermedi, daha doğrusu veremedi. Garth merakla başını kaldırınca sevdiği kadının iç çektiğini ve usulca ağladığını anladı. Bir saniye sonra karısının önünde, dizlerinin üzerine çökmüştü.

"Jane! Neden ağlıyorsun canım? Tatlım, bir tanem, ne oldu? Seni üzecek bir şey mi söyledim? Neden bana ne olduğunu anlatmıyorsun? Tanrım, lanet olsun niçin onu göremiyorum!"

Jane zor da olsa kendini toparlayıp ağlamayı kesti, sesinin titremesini önleyip genç adamı kendine şefkatle çekti.

"Sus, sevgilim, konuşma artık! Acıdan ağlamıyorum, sevinçten gözyaşı döküyorum bir tanem. Yaslan bana yine, ben de anlatmaya çalışayım. Dünyanın en güzel şarkısını bestelemişsin sevgilim. Bu şarkıyı yalnız seninle gurur duyan mutlu karın değil, şarkı söylemesini bilen bütün kadınlar söyleyecek. Bunun ne demek olduğunu anlıyor musun Garthie? Sanatçı ruhun kendini karanlığa kapatmıyor; bir yerde tıkanırsa başka bir yerden ortaya çıkmak için kendini zorluyor ve sonra topraktan fışkıran bir kaynak gibi ortaya çıkıyor. Görebildiğin zamanlar elinle, gözünle yaratıyordun. Şimdi elinle, kulağınla yaratacaksın. Güç aynı güç, bu sefer baka bir yoldan ifade edecek kendisini. Ama bu ne demek biliyor musun? Düşün, düşün! Dünya bir kere daha önüne serilecek."

Garth güldü; elini o sevgili, minnet gözyaşlarıyla ıslak yüze götürdü.

"Boş versene dünyayı!" dedi. "Ben dünyayı istemiyorum. Ben sadece karımı istiyorum."

Jane sevgiyle kocasına sarıldı. Bazı zamanlar küçük bir çocuk gibi davranıyordu! Yufka yürekli, ele avuca sığmaz, sonsuz bir gençlikle dolu! O anda onun yanında kendini yaşlı hissetti, ama artık bu tür endişeler onun canını sıkmıyordu. Çünkü şefkatinin büyüklüğüyle onu sarabilir, onu hayal kırıklıklarından, incitici olaylardan koruyabilirdi; onun büyük yeteneklerini ortaya çıkarmada yardımcı olabilirdi.

"Biliyorum, sevgilim," dedi. "Sen o kadına sahipsin. O kadın her şeyiyle bütün varlığıyla senin. İleride yaşayacağımız güzel günleri hayal et. Tanrı'ya şükür ki bir şarkıyı notalara dökecek kadar müzik bilgisine sahibim. Garth; o soylu, görkemli kiliselerde insanların senin ilahilerini söylediğini düşünmek bile heyecan veriyor! Dünyanın en yetenekli şarkıcıları senin bestelerini konserlerde en iyi şekilde seslendirmek için kendilerini paralayacak! Senin ezgilerini dinleyen tüm yürekler bir bütün olacak ve acı çeken ruhları uyandırıp onları canlandıracağını düşün. Şarkıların resimlerin gibi olacak Garth; tıpkı önceleri o harikulade resimlerinle bizde uyandırdığın güzellik anlayışı, sevgisi gibi."

Garth başını kaldırdı.

"Bu konuda samimi misin Jane?"

Jane içtenlikle karşılık verdi.

"Sevgilim, sana sadece içimden geçenleri ve hissettiklerimi söylüyorum. İnan bana şarkıyı ilk duyduğumda bunun sana ait olduğu aklıma bile gelmedi. Şarkıyı dinlerken kendi kendime, "Şimdiye kadar duyduğum en güzel müzik!" demiştim."

Garth alçakgönüllülükle, "Sevindim buna," dedi. "Bu şarkı konusunu kapatalım artık. Bugün o kadar güzel ki Jane, şimdiden geleceği düşünmek, onu konuşmak için çok erken. Sadece bugünü konuşalım istiyorum."

Jane'in yüzünde bir gülümseme belirdi. Yüzündeki gülümseme kusursuz resmedilen Eş'in gülümsemesiydi. Gizemli, şefkatli, yumuşacık, teslimiyet dolu. Eğildi, yanağını genç adamın başına dayadı.

"Tamam canım, sen nasıl istersen öyle olsun. O zaman sen başla."

"Şimdi bana evi anlatmanı istiyorum. Ay ışığında nasıl görünüyor?"

"Koyu kurşuni, sakin ve huzur dolu bir havası var. Gerçek bir yuva gibi, Garthie."

"Pencerelerden ışık görünüyor mu?"

"Evet. Kütüphanenin pencereleri bizim açtığımız gibi duruyor. Uzun pencere ardına kadar açık. Kırmızı ipekli abajuruyla ayaklı lamba buradan tüm hoşluğuyla ve içeri yaydığı tatlı ışıkla rahatça görülüyor. A! Yemek odasında bir şamdan dolaşıyor. Simpson gümüşleri kaldırıyor galiba."

"Başka neler görüyorsun?"

"Benim odamın ışığı yanıyor. Yaşlı ve tatlı Margery odanın içinde dolanıp duruyor. Benim eşyalarımı yerleştiriyor sanırım, son düzeltmeleri yapıyor. Margery senin odaya geçti. Şimdi oranın da ışığı yanıyor. Odanın ortasında durdu, her şey tamam mı diye bakıyor. Sevgili Margery! Ah, sevgilim, insanın kendini evinde hissetmesi mutlulukların en büyüğüymüş! Bizi gerçekten seven insanlar arasında olmak ne güzel!"

Garth; "Böyle düşündüğün için sevindim," dedi, sesindeki sevgi elle tutulacak kadar somuttu. "Her evli çift gibi sen de balayı istersin diye endişelenmiştim, hatta korktum biraz. Yo! Aslında pek de korkmadım bundan. Başka şeylerden de korkmadım. Bir araya gelip tüm acılarımızı unutmak ve sevgimizle birbirimizi sarmak istiyorduk, öyle değil mi karıcığım?"

"Evet, sevgilim, bütün isteğimiz buydu."

Evin içinde bir saat dokuzu vurdu.

"Yaşlı saatçik!" dedi Garth usulca. "Küçücük bir çocukken bile sayardım vuruşlarını. Saat dokuzu vurunca annem yatmak

için yukarı çıkardı ve ben büyük bir heyecanla onun odamın önünden geçip kendi odasına geçmesini heyecanla beklerdim, ikimizin odalarını ayıran kapı hiç ama hiç kapanmazdı. Odasına girdiğini kandilin ışığından anlardım. Kandilin ışığı odamın tavanımda yansıyınca da hemen uykuya dalardım. Sanki onun varlığı benim yammdaydı ve onu hissederek uyumak uykuların ne huzurlusu en tatlısıydı! Ah onun bir daha odamın önünden geçmeyeceğini bilmek... Jane, odanı seviyor musun sen?"

"Evet hayatım. Çok sevimli bir oda. Eskiden annenin odası olduğu için çok da kutsal bir yer bence. Georgina Teyze bir ara, "Odayı görmek istiyorum!" diye tutturdu. Sonra da badana yapılması, kağıtla kaplanması için bir sürü şeyler söyleyip durdu. Tabi onu dinlemediğim için bunların hiçbir önemi yok. O odaya kimsenin el sürmesine izin vermem. Düşünsene, o kadar güzel yağlı boya resimlerle süslü tavanı ve duvarları badana yaptırıp onları yok ettiğimi! Eminim sen küçüklüğünden beri o resimleri seversin; şimdi hatırlayabiliyor musun onları?"

"Elbette," dedi Garth canlı bir sesle. "Bir Fransız ressamı yapmıştı. Uzun süre bizim evde kalmıştı. Sular, sazlar, gördüğüm en sevimli flamingolar. Duvardakiler suyun içinde ayakta dururlar, tavandakiler ise uçmaya hazır bir vaziyette kanatlarını açmışlardır. Biliyor musun, Jane, odada gözüm kapalı dolaşıp... Yani şimdi bile dolaşıp her flamingonun yerini hiç şaşırmadan sana gösterebilirim."

"Tabi ki yapabilirsin," dedi Jane. Sesinde anaç bir şefkat ve sevgi vardı; sevdiği adamın bazen görmediğini unutup böyle konuşması yüreğini titretiyordu. "Bana kendinle ilgili her şeyi anlatmanı istiyorum, neleri sevdiğini, nelerden hoşlandığım tek tek anlat bana," diye konuyu başka yöne çekti. "Her şeyi bilmek istiyorum. Her zaman annenin odasının yanındaki odada mı kalırdın?"

"Her zaman ama aradaki kapı da hep açık dururdu. Annem

ölünce kilitledim. Bir tek doğum günlerimden önce açardım. Uyandığım zaman kapıyı açık görünce heyecan ve sevinçle yataktan fırlar, koşarak onun odasına girerdim. Yılda bir kez olsun o kutsal kadının beni görmeye geleceği hayalini kurardım. Ancak bu sevincim uzun sürmezdi, onun odada olmadığını anlayınca hemen odadan çıkardım. Odaya girişim ve çıkışım o kadar hızlı olurdu ki göz açıp kapayıncaya kadar kendi odama girmiş olurdum. Sonra Margery bu sırrımı bir şekilde öğrendi. Üçüncü yıl, odaya girdiğimde dikiş yastığının üzerine büyük siyah başlı bir toplu iğneyle tutturulmuş bir kağıt gördüm. Margery'nin özenli yazısını hemen tanımıştım. "Mutlu yıllar dilerim, küçük bey," diye yazmıştı. Ah nasıl sarsıldığımı sana tarif edemem! Kendince beni mutlu etmeye çalışmıştı, ama bütün düşlerimi yerle bir etti. O günden sonra bir daha o kapıyı açmadım."

Bir süre sessiz kaldılar ve bu anın tadını çıkardılar. Uzaktan uzağa iki bülbül sanki karşılıklı şarkı söylüyorlardı. Biri susuyor, öbürü başlıyordu.

Garth, Jane'in yüzüğünü yine öpücüklere boğmuştu, konuşmaya başladığında da dudaklarını yüzükten çekmemişti.

"Margery'nin içeri geçtiğini söyledin demin. Bu gece kapı açık mı?"

Jane, elleriyle o yumuşak ve sevimli başı kavradı; elleri sevginin verdiği şiddetle titriyordu. Üç yıl önce terasta ay ışığında göğsüne bastırdığı başı kendine doğru çekti.

"Evet, bir tanem," dedi. "Açık."

"Jane! Ah, Jane!"

Garth başını karısının ellerinden çekti, yüzünde ona hayran ve tapman bir adamın ifadesi vardı.

Jane onun yüzünü görünce artık daha fazla dayanamayacağını düşündü.

"Sevgilim," dedi. "Artık dayanamıyorum. Bu ay ışığından ve onun aydınlığından kurtar beni! Bana Shenstone'u hatırlatıyor. Orada yaptığım o büyük hatayı sürekli aklıma getiriyor.

Bizi ayıran şey sanki bu ışıktı! Seninle paylaşamadığım bu zalim parlaklık bizi ayırıyormuş gibi geliyor bana!"

Kendini tutamamış, ağlamaya başlamıştı Jane. Gözyaşları yanaklarından süzülüyordu.

Genç adamın o an içinde erkeklik duygusu kabarmış ve sevdiği kadına sahip olmanın verdiği üstünlük duygusu ve bundan duyduğu gurur bir anda canlanmıştı. Görmeyebilirdi, ama yine de güçlü ve üstün olan oydu. Her zaman Jane ondan destek alacak, sırtını ona dayayacaktı. Karısını kaldırdı ve onu anlayış dolu güçlü kollarının arasına aldı.

"Artık daha fazla konuşma sevgilim" dedi. "İkimizin arasına hiçbir şey giremez. Hele bu ay ışığı seni asla benden koparamaz. Merak etme sen her zaman benim olacaksın, benden sakladığın yahut benimle paylaşmadığın tek bir anın bile olmayacak. Hadi, benimle kütüphaneye gel; bütün lambaları söndürelim, perdeleri kapayalım ki içeri hiçbir ışık damlası bile süzülmesin. Sen yine piyanonun yanındaki o koltuğa otur. Artık korkmana ya da endişe etmene gerek yok, çünkü bundan sonra senin yanında ben varım ve seni her şeyden koruyacağım. Ben de canım ne isterse onu yapacağım; ne isterse onu söyleyeceğim. Canım sevgilim, beni artık Rosemary'le de korkutamaz. Ben sadece kadınımı istiyorum, seni istiyorum Jane, yalnızca ve yalnızca seni! Hadi sevgilim, içeri girelim. Sana *Gül Bahçesi*'ni çalacağım. Biliyorsun, onu çalmak için artık ışığa ihtiyacım yok. Senin için çalmak istiyorum. Sonra da Veni, Creator Spiritus'u. Bizi ayıran o üç yıl boyunca en güç anlarımda bana güç veren ve beni huzura kavuşturup umutlarımı kaybetmemi engelleyen sözlerini senin için söyleyeceğim."

"Şimdi söyle," diye fısıldadı Jane. "Giderken söyle."

Garth birlikte yürürlerken en tatlı ve içten gelen sesiyle o muhteşem şarkının sözlerini söylemeye başladı ve karısının elini sımsıkı tutuyordu.

"Körleşen gözlerimizin donukluğunu
O sonsuz, kutsal ışığınla aydınlat,
Kirlenmiş yüzlerimizi
Yüce rahmetinle arıt, parlat.
Düşmanlarımızı uzak, tut; yuvamızı huzurlu,
Senin yönelttiğin yerde hiçbir kötülük bulunmaz."

En sonunda bekledikleri, özlemle yanıp tutuştukları mutluluğa kavuşmuşlardı ve şimdi yüreklerinde derin bir sevgi ve huzurla birbirlerine yaslanarak ve destek olarak içeri yürüyorlardı.

-SON-

Edgar ve Shamus ödüllü yazar John Lutz'dan müthiş bir gerilim...

e-k@til

john lutz

"Lutz, insanı nasıl ürperteceğini iyi biliyor"
HARLAN COBEN

MELEKLERİN KANI

REED ARVIN

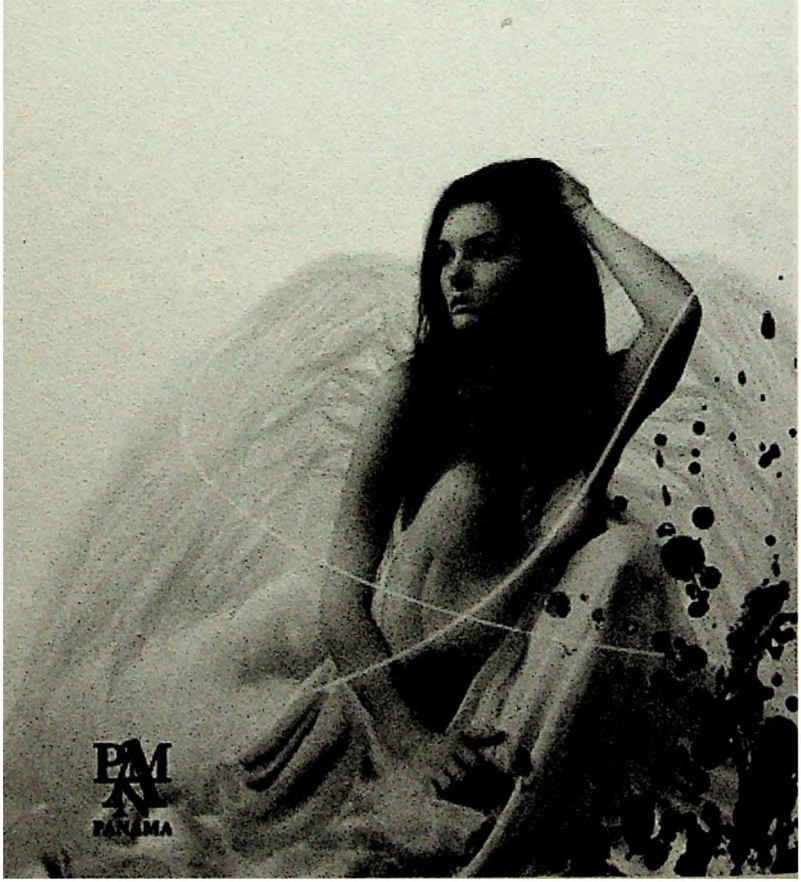

PANAMA